

Міжнародна науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти і молодих учених

2021

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
XXI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ
ТОМ 2
ПОЛІТ.
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ
5—9 квітня

ABSTRACTS OF
XXI INTERNATIONAL
CONFERENCE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS AND
YOUNG SCIENTIST
VOLUME 2
POLIT.
CHALLENGES OF SCIENCE TODAY
5—9 April

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій

Ahi Evran Üniversitesi (Türkiye Cumhuriyeti)
University of Vienna (Republik Österreich)
Kozminski University, Warsaw, (Poland)
Rzeszow University of Technology (Poland)
Vincent Pol University in Lublin (Poland)
University of Massachusetts, Boston (USA)
Hasselt University (Belgium)
University of Applied Sciences, Worms, (Germany)
Hispania, escuela de español, Valencia, (Spain)
University of Malta (Msida)
Belarus State Economic University (Belarus)
Brest State A.S Pushkin University, Brest (Belarus)

ПОЛІТ. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XXI Міжнародної науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених**

(5-9 квітня 2021 року)

Том II

Київ 2021

УДК 001:378-057.87 (063)

ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки: тези доповідей ХХІ Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених: [у 2-х т.]. – Т. 2 (м. Київ, 5-9 квітня 2021 р.) / [ред. кол.: Н.В.Ладогубець, А.М.Кокарева та ін.]; Національний авіаційний університет. – К.: НАУ, 2021. – 402 с.

У збірнику вміщено тези доповідей докторантів, аспірантів, молодих учених і здобувачів вищої освіти, які взяли участь у роботі ХХІ Міжнародної науково-практичної конференції «Політ. Сучасні проблеми науки» за напрямом «Гуманітарні науки».

Для широкого кола фахівців.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного авіаційного університету
(протокол № 3 від 24 березня 2021 року)*

Голова оргкомітету

Луцький М.Г., ректор Національного авіаційного університету,
доктор технічних наук, професор

Заступники голови оргкомітету

Радченко О.В., проректор Національного авіаційного університету з
наукової роботи, доктор наук з державного управління, професор,
заслужений працівник освіти України

Ладогубець Н.В., декан Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету, кандидат педагогічних наук, професор
Кокарева А.М., заступник декана Факультету лінгвістики та соціальних
комунікацій Національного авіаційного університету з наукової та
міжнародної діяльності, кандидат педагогічних наук, доцент

Члени оргкомітету

Акмалдінова О.М., кандидат філологічних наук, професор
Вржесневський І.І., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Дротянко Л.Г., доктор філософських наук, професор
Ковтун О.В., доктор педагогічних наук, професор
Котикова О.М., доктор педагогічних наук, професор
Литвинська С.В., кандидат філологічних наук, доцент
Лузік Е.В., доктор педагогічних наук, професор
Помиткіна Л.В., доктор психологічних наук, професор
Сидоренко С.І., кандидат філологічних наук, доцент
Тюрменко І.І., доктор історичних наук, професор
Хомерікі О.А., доктор соціологічних наук, професор
Шостак О.Г., кандидат філологічних наук, доцент

Контактна інформація

Тел.: (+38 044) 406-75-00

Web: <http://gmi.nau.edu.ua>

Перевірка на плагіат: eTXT Антиплагіат, Advego Plagiat

Індексується: Google Scholar, Репозитарій НАУ

© Національний авіаційний університет, 2021

COGNITIVE AND COMMUNICATIVE ASPECTS OF FOREIGN PROFESSIONAL COMMUNICATION

УДК 81.25 (043.2)

Волошина К.В.

*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, Черкаси*

СУБТИТРИ В КІНОПЕРЕКЛАДІ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТА РОЗМІЩЕННЯ НА ЕКРАНІ

Субтитри на постійній основі використовуються в кіноперекладі з 1920-х років. Субтитри є текстовим супроводженням відео, яке дублює або доповнює звук фільму чи передачі. Зазвичай в субтитрах відображується мовлення персонажів.

Термін «субтитр» складається із двох морфем: префікса «суб» (від лат. sub), що означає «розташування внизу під чимось або біля чогось», корінь «титр» (від франц. titre), що означає «вступний напис або пояснювальний текст в кінофільмі». [1]

Загалом, поняття «субтитр» виникло разом із кінематографом. Воно означало текст або напис на екрані, що пояснює зміст фільму і відтворює діалоги персонажів, оскільки кіно в той час було німим. Через деякий час поняття «субтитр» змінилося. Найбільш точно сучасне поняття «субтитр» дає Л.П. Крисін. [2] Згідно його трактування, можна виділити дві групи субтитрів: субтитри, які відтворюють мовлення персонажів на мові, на якій був знятий фільм (зазвичай використовують під час показу фільмів для глядачів з обмеженими можливостями), і субтитри, які є перекладом фільму на мову, зрозумілу глядачеві, тобто мову, носіями якої є люди, що складають глядацьку аудиторію даного фільму.

Завдяки ряду фізіологічних особливостей сприйняття глядачем інформації та ряду технічних особливостей відтворення аудіо- та відеоматеріалів, створення і розміщення субтитрів на екрані підкоряється наступним вимогам:

1) Субтитри завжди розміщуються внизу екрану, по центру або, у деяких випадках, зліва. Виключенням є субтитри на корейській, китайській чи японській мовах, їх можна розміщувати збоку.

2) Субтитри повинні складатися не більше, ніж із двох рядочків. В іншому випадку вони будуть перекивати зображення. Це особливо важливий момент під час субтитрування для телебачення, оскільки розміри телевізора менше екрану в кінотеатрі. Субтитри, що складаються із двох рядочків, повинні бути, бажано, рівними за довжиною, або такої довжини, яка є зручною для сприйняття.

3) Кількість символів у рядочку не повинна перевищувати, в середньому, 40 знаків. Це пояснюється тим, що людина встигає прочитати більше. Середньостатистичний читач читає повільніше, ніж сприймає мовлення персонажів.

4) Субтитри повинні бути синхронізованими, тобто з'являтися і зникати разом із реплікою персонажу. Наразі існує велика кількість програмного забезпечення (наприклад, Aegisub або Subtitle WorkShop), за допомогою яких можна створювати і синхронізувати субтитри. Деякі програми дозволяють формувати текст, змінювати його положення на екрані, аналізувати звук таким чином, щоб субтитри синхронізувалися із мовою персонажів тощо. [3]

5) Під час субтитрування інтонаційно виділені слова виділяються курсивом. Необхідно знати пунктуаційні правила в субтитрах, особливо правила розміщення знаків оклику та трьох крапок.

6) Перекладаючи фільм за допомогою субтитрів, перекладач повинен передати всю інформацію, що має прагматичне значення, тобто інформацію, що має значення під час перегляду фільму глядачем. Яскравим прикладом такої інформації є пісні, які часто не перекладають у дубляжі. Текст пісні повинен бути перекладений за допомогою субтитрів. За можливості перекладач повинен передати фонові голоси, наприклад, на вулиці, у натовпу, із телевізору тощо.

Список літератури

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. 5-те вид. К.; Ірпінь: Перун, 2005.
2. Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных слов. М.: Дрофа, 1998. 578 с.
3. Ivarsson J. The Range of Cinema. Columbia University Press, 1993. 333 p.

*Науковий керівник: Спіркіна О.О.,
канд. іст. наук, доцент*

*Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України, Черкаси*

УДК 81.25 (043.2)

Спіркін Е.К.

*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, Черкаси*

ЩОДО СУБТИТРУВАННЯ ЯК ВИДУ КІНОПЕРЕКЛАДУ

Субтитрування – це один із найстаріших способів кіноперекладу. Більше того, протягом тривалого часу він був єдиним доступним видом аудіовізуального перекладу.

Під час перекладу субтитрів перекладач стикається із рядом проблем, що характерні і для перекладу звичайного тексту. Однак, працюючи із субтитрами, перед перекладачем постає проблема стилістичних особливостей «скрипту», а також різниця між мовними картинками світу носіїв мови оригіналу та мови

перекладу. Тому однією із найбільших проблем для перекладача є еквівалентність і адекватність перекладу.

Враховуючи той факт, що принципівість максимального співпадіння між цими текстами є обов'язковою, еквівалентність зазвичай є основним показником і основною умовою існування перекладу. Тому, згідно В.Н. Комісарову, поняття «еквівалентність» отримує оціночний характер і вважається «хорошим» або «правильним» лише еквівалентний переклад. [1]

Прагматичний потенціал субтитрів, як і будь-якого тексту, є результатом вибору змісту повідомлення, способу його мовленнєвого вираження і способу передачі. В залежності від комунікативної задачі, автор сценарію чи автор «скрипту» вибирає для передачі інформації мовленнєві одиниці, які мають необхідне предметно-логічне або конотативне значення. Автор використовує мовленнєві одиниці так, щоб встановити між ними необхідні змістові зв'язки. В результаті, утворений текст отримує певний прагматичний потенціал, можливість комунікативного впливу на глядача.

Згідно з О.Д. Швейцером, прагматичний потенціал будь-якого тексту вважається об'єктивним, так як визначається змістом і формою повідомлення та існує «незалежно» від автора тексту у тій мірі, у якій прагматика тексту залежить від інформації, що передається, та способу її передачі, вона представляє собою об'єктивну сутність, доступну для сприйняття та аналізу. [2]

Прагматичне ставлення глядача до тексту субтитрів залежить не лише від прагматики, а й від багатьох факторів особистості глядача, таких як, наприклад, його фонових знань, його морального та фізичного стану тощо.

Перекладач фільму на першому етапі – сприйняття інформації – сам стає глядачем. Перекладач повинен мати ті ж фонові знання, якими, ймовірно, володіють носії мови, щоб зрозуміти якомога більше інформації із тексту оригіналу.

У процесі ознайомлення із фільмом та матеріалом у перекладача може з'явитися особисте ставлення, як і в будь-якого іншого глядача. Однак, перекладач не повинен дозволити своїй думці відобразитися на перекладі. Таким чином, перекладач повинен залишатися прагматично нейтральним.

Після ознайомлення із сюжетом фільму, перекладач повинен забезпечити розуміння висхідного повідомлення, ідеї автора. Необхідно при цьому пам'ятати, що глядач належить до іншого мовного середовища, має інші фонові знання та інший кругозір.

Комунікативно-прагматична еквівалентність – це одна із найважливіших вимог, що пред'являються до перекладу субтитрів, оскільки вона впливає на передачу комунікативного ефекту висхідного тексту, і тому передбачає виділення ведучого аспекту в умовах даного комунікативного акту. Ця вимога особливо важлива під час аудіовізуального перекладу.

Список літератури

1. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. М.: Высшая школа, 2002. 157 с.

2. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. М.: Наука, 1988. 215 с.

*Науковий керівник: Спіркіна О.О.,
канд. іст. наук, доцент
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України, Черкаси*

UDC 338.14.043.2

Panasiuk I.V.
National Aviation University, Kyiv

THE WORLD ECONOMY DURING COVID-19

In early 2020 the world faced a global pandemic - COVID-19. The crisis has had a special impact on exports and imports of the world.

Volumes of trade in goods began to fall in 2019. The reduction was 0,1% in volume and 3% in value. In 2018 trade volumes increased by 2%. [1]

The main reasons for the decline in trade: the long "trade war" between the United States of America (USA) and China which led to an increase in import duties on a large group of goods and slow economic growth on a global scale; a record long government shutdown in the United States at the turn of 2018-2019; Britain's withdrawal from the European Union; changes in monetary policy in the world's largest countries.

The decline in world trade in goods for the first time since the financial crisis of 2008-2009 has reached such a large scale.

Trade in services has deteriorated. Transport and travel, in addition to "other commercial services": telecommunications, computer and information services, were particularly affected.

World trade is characterized by significant concentration. Top 10 players: China, USA, Germany, UK, Japan, France, Netherlands, Hong Kong, Korea and Italy. The World Trade Organization (WTO) shows a decline in production by the Purchasing Managers` Indices (PMI). Its base level is 50, and in April 2020 it was 27.1, which indicates a decline in export orders. In May 2020, it increased slightly, but remained below the normal level.

All leading exporters and importers have minimized international travel and introduced social distance. Unlike goods, services cannot be produced, stored and sold later. Therefore, revenue from canceled flights, bookings, sporting events is lost and cannot be recovered.

Tourism has suffered the most. Demand and supply in this market have declined significantly. China's tourism spending has fallen by about 50%. Only the IT industry has won. Because the number of people working remotely has increased.

Further recovery from the crisis depends on the extent to which and in how long the countries will be able to overcome the virus and begin economic recovery. Unfortunately, the economies of countries such as the United States, China and Japan have weakened their positions and also need a long-term recovery.

References

1. World Trade Organization. Official web-site. URL: <https://www.wto.org/>
*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 323 (100) (043.2)

Lesko M.O.

National Aviation University, Kyiv

PROBLEMS OF NATIONAL IDENTITY: INTERNATIONAL EXPERIENCE

The importance of the issue of national identity for the security of modern states cannot be underestimated. Depends on the nature of the development of relations in the country between different groups of the population largely depend on the nature and content of the existing national identity. The territorial integrity of a country and the state of relations between different groups directly depend on whether the population of a certain country identifies itself, its own and group interests with the state, and whether the state is interpreted as an obstacle to the realization of cultural, ethnic, religious, linguistic, political, economic interests, population (ethnic, political, social, religious, etc.), the degree of consolidation and determination of society regarding its own future development within a certain state formation, respect and trust in government agencies, symbols, etc.

Most of the negative, in terms of national security, processes in the countries of the European continent and North America are mainly due to the crisis of national identities. The ethnolinguistic separatism of Canada and Belgium, regionalization processes in Great Britain, common problems for Europe, North America and Russia related to the influx of migrants, the Chechen conflict in the Russian Federation, the failure of the draft European constitution are, not least, the result of crises of national and global identification projects.

Yes, despite the fact that most Quebecers have the same standard of living as other Canadians, that Quebecers have very similar political and social values to other Canadians, and that Quebecers and other Canadians treat each other with friendliness and respect, nationalism and separatism are quite noticeable here. And the broad autonomy granted to Quebec during the formation of the federal Canadian state in 1867 (provincial governments were given control over language, culture, religion, education, social services, and a number of other issues, and the federal government took care of economic, banking, military, trade and foreign economic affairs) did not significantly affect the population decline in favor of separating the territory from Canada.

Despite the redistribution of power and the granting of broad linguistic and cultural rights, the problem of the territorial integrity of Belgium is constantly relevant. In Spain, such problems, in addition to the constant actualization of separatist phenomena, provoke the emergence of terrorism (the problem of the Basques). The reluctance of part of Chechen society to identify with the Russian state and pursue its own ethnic, cultural and political interests within a large federal country led to two protracted

bloody wars, a series of brutal terrorist attacks, and an underground struggle for self-determination.

The well-established model of the American nation, which has united ethnic groups of different cultures, languages, religions and traditions, is also undergoing serious tests. Under the influence of strong flows of migrants, especially from Latin America, the foundations of the American nation are questioned, such as the status of English as the only state language, equal opportunities for all citizens regardless of nationality and skin color, and so on.

Problems of increasing the number of migrants seriously affect the content of national identities of Western Europe and Russia. The influx of people from Asia and Africa to the industrialized countries of Europe provokes cases of violence on national and racial grounds. The most recent examples of such manifestations are the unrest in Paris and the constant clashes involving migrants and skinhead organizations in Russia.

The number of migrants and their descendants in European countries has reached a level where they can really influence indigenous peoples (who once became the founders of nations) in terms of their own national characteristics. Thus, significant changes in perceptions of Germans and the German nation occur through the multimillion-strong Turkish diaspora, the French nation undergoes significant influences and changes through people from Arab countries, and so on.

Last but not least, the impossibility of formulating a universal ideology on the basis of which a common European identity would be created slows down further integration within the European Union. First of all, the fear of both old and new European states of the threat of possible loss of their national identity becomes a significant warning against further integration processes [1].

In general, one of the central problems in the formation of modern national identities in the world is the creation of universal ideologies, which aim to harmoniously combine, within one state or supranational entity, different spectrum of interests (ethnic, cultural, religious, political, economic, etc.). It is the inability of modern projects of national identities to remove, first of all, ethnic contradictions that has caused the already existing nation-states to begin to “crack at ethnic and confessional seams”. This process was most destructive in the countries of the former socialist bloc. The ethnicization of nation-states has been softer in European countries and the United States.

References

1. Martyanov V. Construction of a political nation and ethnonationalism. *Logos*. – 2016. – No. 2 (53)

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 339.9 (043.2)

Kozlova S.O.

National Aviation University, Kyiv

FEATURES OF MERGE AND ACQUISITION IN UKRAINE

In a modern market economy, every company needs to adapt to changes in the environment in order to achieve its main goals: making a profit and maximizing capitalization. As soon as the market is saturated, merger and acquisition (M&A) becomes the main direction of the company's development. This process is one of the investment instruments due to its rapid development. Many giant holdings and transnational companies have appeared for almost a hundred years of the existence of the M&A market.

The M&A market has a number of advantages and disadvantages. The main advantages are:

- Operational and financial synergies;
- Possibility of business restructuring or exit from it;
- Withdrawing capital from a depressed industry;
- Creation of additional value;
- Establishing effective management;
- Diversification;
- Combining strategy, mission and goal;
- Investments.

The disadvantages are the following:

- High costs;
- Employee protests;
- Differences in organizational structure and technical support, duplication of services and products;
- Market monopolization;
- Difficulties in integrating mission, strategy, goal;
- Systematic risk.

In Ukraine the volume of announced and completed mergers and acquisitions (M&A) amounted to \$ 1.02 billion, which is in two times less than in 2019. The number of M&A transactions this year also decreased, from 76 M&A deals in 2019 to 64 M&A deals in 2020.

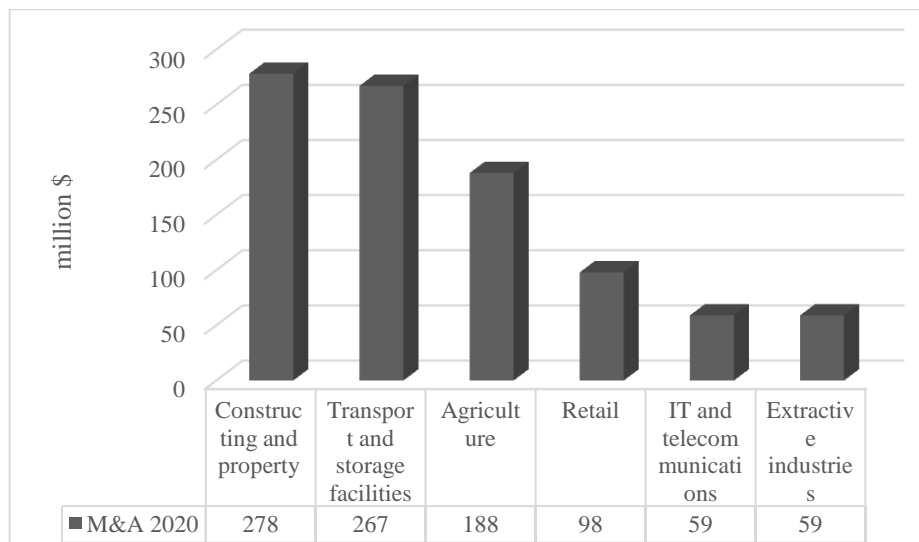

Fig. 1 M&A transactions amount in Ukraine (2020)

In the sector perspective, the largest number of M&A deals fell on the following sectors: construction and commercial property (17 deals worth \$ 278 million), storage facilities and transport (13 deals worth \$ 267 million), agriculture and agribusiness (11 transactions worth \$ 188 million), retail (3 transactions worth \$ 98 million), IT and telecommunications, mainly game studios and outsourcing companies (7 transactions worth \$ 59 million), extractive industries (5 deals worth \$ 59 million); other industries (finance, food processing, hotels and restaurants) accounted for 8 M&A deals worth \$ 68 million.

The Ukrainian market of mergers and acquisitions follows the global downward trend due to the consequences of spreading of the COVID-19 pandemic. Thus, according to S&P Global, the volume of global M&A transactions in Q3 (quarter) 2020 decreased by 53,2% compared to the same period last year.

In Ukraine the activity of foreign investors weakened in 2020. Not only external economic factors, a change in investment priorities, uncertainty and a wait-and-see attitude of investors, but also restrictions on physical movements interfered. Many investors who had lengthy negotiations to enter the Ukrainian market have postponed their plans for an indefinite period.

Most of the transactions on the M&A market took place thanks to Ukrainian investors, among them, first of all, large diversified industrial and financial groups and well-known agricultural producers and agricultural traders.

To conclude with, weak investment climate in Ukraine continues to be the main obstacle to the growth of M&A transactions. According to the EBA study, mistrust of the judiciary and widespread corruption topped the anti-rating of barriers to foreign investment in 2020.

References

1. Угоди злиття та поглинання в Україні Available at: <https://inventure.com.ua/tools/database/m%26a>

2. Рівень розвитку злиття та поглинання в Україні Available at: <https://home.kpmg/ua/ru/home/services/advisory/deal-advisory/mergers-and-acquisitions.html>

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 338. 24(043.2)

Filimonova S.V.

National Aviation University, Kyiv

CORRELATION BETWEEN GDP AND CULTURE

Culture and creative industries are an important sector of economy in the modern world.

The creative industries consist a list of types of economic activity that have the potential to create added value and jobs through creative and cultural expression, and their products and services are the result of individual creativity, skills and talent.

Culture affects economic activity through the choices that people make about how to allocate scarce resources.

An economy – is a complex and difficult phenomenon. For comparing the economies of the different countries, economists use the most universal indicator – GDP (Gross Domestic Product).

GDP is one of the most commonly used measures of economic performance. It allows to measure the economy in money.

GDP shows how many goods and services are produced in the country per year. Knowing the GDP of different countries, it is possible to determine which of them is the richest.

In 2018 GDP increased by 3, 3%; in 2019 GDP rose by 4, 1%.

Indicators of cultural development show the contribution of the cultural and creative sector to GDP.

The creative economy is an opportunity for growth. It gives new life to production, trade and services; changes the environment in which people want to live, study and work, where people think, create and do the inventions. It is a full – fledged branch of the world economy, which is developing rapidly.

Culture generates about 4, 04% of GDP in Ukraine. Today financing of culture in the country is very small. It is 0, 47% of GDP.

To promote part of culture in GDP it is needed:

- to increase the amount of public dialogue venues;
- to improve the level of opening of state cultural institutions;
- to fill with a treasury information about the objects of cultural heritage;

- to strengthen significantly responsibility for negligent attitude to the cultural heritage.

It should be noted that the main task of culture is not only the spiritual enrichment of people, but also beneficial influence on the results of production.

In economic terms, culture is an income, employment, production of goods and payment of taxes.

The interaction of culture and economy have two opposing positions. Marxism represents the first position. From the point of view of Marxism, the main role in the life of society is played by material production. "People must produce material goods before engaging in science, politics, philosophy, religion." Culture growth out of human economic activity, service this activity. However, Marxism emphasizes the existence of an inverse relationship.

E. Durkheim and M. Weber take the opposite position. They believe that only culture plays a crucial role in society, ensures its integrity and development, affects all sectors of public life and, first of all, the economy. In his work "Protestant ethics and the spirit of capitalism" the German sociologist M. Weber tried to prove that a certain subculture created such motivations that stimulated the representatives of this subculture to enhance the behavior of their affairs on market capitalistic principles and contributed to the formation of capitalistic relations [1].

In general, culture and economy are correlated and connected things. Economic growth allows preserving and increasing the cultural heritage of Ukraine.

Culture provides jobs, promotes economic development, respect for civil rights and stimulates the development of society.

References

1. M. Weber. Protestant ethics and the spirit of capitalism / O. Pogorilyi // textbook. – 2018. – 216 p.

*Supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

УДК 81'25:808.51 (043.2)

Донченко Я.Ю.

*Відокремлений структурний підрозділ
«Київський транспортно-економічний фаховий коледж
Національного транспортного університету», Київ*

ІНОЗЕМНА МОВА В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Знання декількох іноземних мов є важливою складовою міжкультурної комунікації в сучасному світі. Особливо воно актуальне для фахівців в галузі туризму.

Складно переоцінити місце туризму в житті суспільства. Він активно впливає на економіку країни та належить до провідних галузей господарського комплексу. Його інтенсивний розвиток стимулює торгівлю, транспорт, будівництво, зв'язок та інші галузі економіки. Також туризм – це одна із форм

міжкультурних зав'язків, яка сприяє розширенню кордонів та взаємозбагаченню культур.

Сучасна роль туризму впливає і на вимоги до професійної освіти. Професійна діяльність фахівця в галузі туризму передбачає взаємодію з іншими людьми: клієнтами, колегами, партнерами. Менеджер з туризму повинен мати не тільки професійні вміння та навички, а й володіти знаннями іноземної мови, яка допомагає розуміти представників іншої країни, їх культуру та менталітет. Професійне знання іноземної мови для даних фахівців є показником їх професійної компетентності та допомагає підвищити конкурентоспроможність на ринку праці [2]. В усіх сферах туризму знання іноземної мови є обов'язковим для робітників.

Комунікативна компетентність спеціаліста туристичної індустрії включає в себе не лише знання мови, а і вміння ефективно взаємодіяти з іншими людьми та виховання і розвиток особистості засобами іноземної мови [1]. Під час вивчення іноземної мови студент повинен оволодіти професійними термінами, ознайомитися з культурою та традиціями країни, мову якої вивчає, особливостями міжкультурного ділового спілкування. Для виконання посадових обов'язків фахівці з туризму повинні:

- вести ділове листування,
- займатися маркетингом, рекламою та продажем туристичних продуктів,
- консультувати клієнтів,
- за необхідності виконувати обов'язки перекладача,
- дотримуватися протоколу та етикету,
- працювати зі скаргами клієнтів, організовувати та проводити презентації,
- зустрічати іноземних гостей, розміщувати їх в готелях та ін.

Менеджер з туризму – це, перш за все, керівник, який не тільки контролює роботу інших працівників, а й має комунікативний зв'язок з представниками іноземних фірм. Спілкування для нього є основним видом діяльності. Все це потребує не тільки знання іноземної лексики, а і знання культури, історії країни, з представниками якої він працює в даний момент. Знання мовного етикету, звичаїв, традицій батьківщини ділових партнерів створює позитивне враження при спілкуванні, сприяє взаєморозумінню, що позитивно впливає на партнерське спілкування та престиж фірми. Кваліфіковані працівники галузі туризму повинні не лише допомагати туристам подолати мовний бар'єр, а і культурний. Міжкультурний бар'єр небезпечніший та неприємніший мовного і часто має негативні наслідки.

Туризм – сфера діяльності, в якій найважливішим є спілкування, тому оволодіння іноземною мовою є надзвичайно важливим для професійної діяльності майбутніх спеціалістів туристичної галузі.

Список літератури

1. Бим И.Л. Концепция обучения второму иностранному языку (немецкому на базе английского). – Обнинск: титул, 2001. – 48 с.

2. Гринько С.А. Ринок підготовки туристичних кадрів: реалії та перспективи розвитку / С. А. Гринько. – Слобожанський науковий вісник: збірка наукових праць – 2006 - №10 – с. 243.

3. Ізмайлова О.А. Формування іншомовної комунікативної компетенції як структурного компоненту комунікативної культури студентів мовних ВНЗ // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Херсон, 2010. – Вип. 17. – С. 66 – 72.

4. Кобзар Н.В. Роль міжкультурної комунікації в діяльності менеджерів туризму / Н. В. Кобзар // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка – 2011 - №14(225) – с. 48

*Науковий керівник: Дикун М.В.,
викладач вищої категорії*

UDC 81'25:808.51 (043.2)

Solohub Y.R.

*Separated Structural Subdivision
“Kyiv Transport and Economics Professional College
of National Transport University”, Kyiv*

DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL-COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS WITH THE HELP OF DIFFERENTIAL APPROACH

The rapidly changing world has initiated major changes in education, which has led to the search for alternative ways to implement traditional teaching methods and concepts aimed at a decent response to new challenges of the education system, including able to creatively implement a differentiated approach to students.

The differentiated approach reflects the methodological and procedural aspect of the development of foreign language professional and communicative competence of students, appears as a means and principle of cognition, a device of the learning process. Differentiated approach is a kind of strategy, method of analysis and organization of the development of foreign language professional and communicative competence of students. The implementation of this approach involves taking into account personal, age and other personality characteristics.

Differentiated approach as a basis for improving the communicative competence of students includes theory, methodology and methodological and psychological component, which involves a set of verbal tools for foreign language communication, cognitive activity, orientation of students in professional terminology, making it possible to classify them by degree of sociability.

For a high level of development of foreign language professional and communicative competence of students are characterized by: the ability to speak freely in terms of professional topics in native and foreign languages; awareness of the importance of professional values for becoming a specialist; sustainable nature, focused on the development of foreign language competence and professional and communicative qualities of the individual.

Students need to show interest in the peculiarities of professional communication; be communicative, able to exchange data and information obtained in the educational

process, including in a foreign language; in preparation for classes to perform all types of tasks, to use both mandatory and additional literature; cognitive processes must be streamlined; they are distinguished by active work in seminars and practical classes, as well as mastery of special terms in a foreign language at a high level. For the development of cognitive activity to improve foreign language competence in the learning process, it is recommended to give preference to information and communication technologies.

The low level of development of foreign language professional and communicative competence of the student is distinguished by the following features: insufficient mastery of professional terminology, difficulties in its use, especially related to a foreign language; partial subordination of professional and communicative values and their use in practice; low motivation for the development of foreign language professional and communicative competence.

Improving students' foreign language professional and communicative competence is a complex process that includes such aspects as expectations from their future profession, improving communication skills and abilities, mastery of means of foreign language communication, attitude to educational and cognitive professional activity, orientation in cognitive and applied specializations. . It is the development of foreign language professional and communicative competence that depends on many factors, including the differential approach to the organization of education.

The study showed that the effectiveness of the development of foreign language professional and communicative competence of students depends on the competent use of a differentiated approach to learning. It is carried out on the basis of a group of students depending on their ability to communicate in a foreign language, ideas about the axiological side of the future profession.

References

1. Monastyrskay T.I., Ganicheva T.B., Toropchin G.V., Katsura A.V. Need for a Differentiated Approach to Teaching English in Higher School: A Sociological Study. *Modern Journal of Language Teaching Methods*. 2018. vol. 8. no. 9. P. 24-36.
2. AlHashmi B., Elyas T. Investigating the Effect of Differentiated Instruction in Light of the Ehrman & Leaver Construct on Grammar Learning. *Arab World English Journal*. 2018. vol. 9.
3. A no. 3. P. 145-162.
4. Lomakina E.A., Dubsikikh A.I., Kisel O.V., Butova.V., Potrikeeve E.S. Differentiated approach as a factor on development of students' professional communicative competence. *Amazonia Investiga*. 2019. vol. 8. (19). P. 287-297.

*Scientific supervisor: Yermolenko T.M.,
Senior Lecturer*

REDUCTION OF THE PRODUCTION COSTS AT AVIATION ENTERPRISES

The production cost of a product is a monetary form of expenditure on the preparation, manufacture, and marketing of the product. The cost of production is a complex measure of the degree of use of all resources of the enterprise, and thus also the level of technology, and the organization of production.

In Ukraine, many of the aircraft companies that reduce the cost of production are separated and analyzed in two directions: according to sources and factors. Sources are the costs from which the overall cost of production can be reduced. Such sources include lower consumption of raw materials, fuel, and energy per unit of production; lower overall production, the general economy, and off-production costs. Factors are the techno-economic conditions that influence changes in costs.

The cost reflects the financial and economic development of an enterprise: the quality of management, the operation of the main means of labour, the efficiency of the use of materials and resources, capital and labour, the efficiency of the activity of the enterprise, the structuring of income and expenditure, innovation. In recent years, the production of aviation products has declined significantly and the cost of production has increased. As a result of the lower cost of production, the aviation industry will efficiently use resources, develop and produce quality products, and are important aspects of the development of the country's economy.

The cost of aircraft production is one of the leading economic indicators in the mechanism of the production system and links it to the process, work means of production and raw materials at the enterprise. It describes the total operating costs, is of an industrial, non-capital nature and is an economic instrument for the recovery of inputs used.

Transport cost planning is an integral part of the plan for the economic and social development of transport enterprises, which they develop independently based on indicators of the planned volume of transport of goods and passengers, other works and services, productivity, pay fund and other, and is a techno-economic system that determines the costs of transportation.

Since increasing the volume of production and lowering the cost of production contribute to increasing profits, it is precisely the direction of lowering the cost of production that is the key to solving the problems connected with the efficient activity of an economic aviation entity.

Lowering the cost of production requires compliance with the general principles and laws of the economy, in this case it will not lead to a deterioration of the final result, but on the contrary, it will enable the producer of the goods to obtain new consumers and increase incomes.

The enterprise should explore new technologies to conserve resources, as this will lead to increased production with the economical use of all resources or a reduction in raw material consumption for the production of a certain amount of output. If an enterprise is trying to influence the cost of materials, it must choose the suppliers of raw

materials correctly, because it is the price of acquiring and delivering the inputs that are considered in the production cost.

Thus, the correct organization of production, continuous innovation, retrofitting of technology and application of new technologies reveal the reserves of the reduction of production costs.

Equally important aspects of cost reduction are improved productivity, mechanization and automation of production, rational use of resources and materials, improvement of quality. The search for new ways to reduce costs could lead to a new, efficient level of operations.

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 338.1(043.2)

Dudik A.O.

National Aviation University, Kyiv

WAYS TO ADAPT ENTERPRISE TO PANDEMIC TIMES

In today's reality, almost all countries of the world face the enormous impact of the COVID-19 coronavirus pandemic to one degree or another, and Ukraine is no exception. According to the Ministry of Health, as of February 2021, there are more than 106 million in the world. sick people and more than 1.2 million people in our country [1]. The pandemic has significantly affected the business of our country and its economy in general, so now the problem of overcoming the crisis and improving the situation is becoming increasingly important.

The main problems faced by entrepreneurs in this situation again:

1. Decrease in the income of the enterprises owing to physical impossibility of its functioning.

2. The problem with the payment of wages, its reduction in connection with the first problem. Quite often, entrepreneurs see it as a rational decision to simply take an employee on vacation at their own expense, due to the lack of alternatives.

3. Since a large number of private entrepreneurs sell their activities in rented premises there is a problem of paying rent. To alleviate the burden on small and medium-sized businesses, the Government of Ukraine is introducing the following measures: 1. If the tax debt does not exceed 3060 UAH, it is canceled.

2. Individual entrepreneurs who have children under the age of 10 and are forced to cease their activities under quarantine receive financial assistance in the amount of UAH 2,000. per child. Up to UAH 1 billion will be allocated for the program. And financed by the Fund to combat COVID-19.

3. Individual entrepreneurs who were forced to close their institution, as well as employees who lost their jobs for this reason can receive a one-time assistance in the form of 8000 UAH

4. They also promise the abolition of all taxes and fees, including SDRs for natural persons with the first disability group. [2].

5. In case of inability to work, employees are promised to reimburse the SSC tax paid to entrepreneurs.

It should be noted that at the same time, the abolition of SDRs worsens the condition of pension funds, the source of income of which is this tax.

If we consider proposals to improve the situation in business, it should be said that in a pandemic it became clear that doing business and overcoming difficulties can not be solved by standard methods. But this should not be considered a negative phenomenon, quarantine has accelerated the adaptation and development of Ukrainian entrepreneurs in modern technologies. Modern conditions require active, creative and non-standard ways of buying / selling goods. The transition to online sales opens opportunities for entrepreneurs to carry out activities even during quarantine, without losing their profits. Thus, it partially solves the problem of paying rent for the premises, as it does not require it (meaning a standard physical store, for example, clothing) and does not require a large number of staff and at the same time stimulates the labor force in the labor market to meet modern requirements, have the skills to work in the digital world and generate ideas to increase their productivity and the productivity of their organization. Therefore, in today's reality, it is impossible to ignore digital and companies that still do not use it lose in the battle for consumers, and such, unfortunately, not a few. The main component of online sales is digital marketing, a modern type of marketing using digital technologies in the Internet environment. Methods of promoting goods and services in the digital environment, which are offered:

- Google Adwords contextual advertising is the analysis of search queries and interests of users and the appearance of pop-up ads in text, image and video images, respectively.

- Big Data technology - involves the collection and analysis of the market environment, consumer and competitor behavior and helps the company build an effective marketing strategy.

- retargeting (retargeting) - a marketing tool that targets potential consumers who have already visited the site of the company, browsed the catalog, but did not decide to place an order.

- SMM (social media marketing) - can be considered one of the most important means of marketing, which needs more attention. This is advertising and promotion of goods or services of the enterprise through social networks, which today cover all ages and local populations. The effective implementation of SMM requires the recruitment of a young, creative team to write prominent, bright advertising posts, attracting well-known bloggers who will help lead a larger audience. A very popular way now is to attract an audience with a giveaway - a contest or draw, to win which you must meet certain conditions to receive a free prize [3]. The company contacts a famous star or blogger and offers to draw on behalf of the star with a link to the page of the customer company. For this, the company usually offers the blogger money or free receipt of their products. The blogger publishes the terms of the draw (usually a subscription and likes) on his page and talks about the store itself and the positive aspects of its products. The arrival of subscribers and potential customers will be guaranteed, as a well-advertised product becomes desirable for them, and a large number of these people will want to buy it before the draw and later become regular customers, which brings profit and popularity of the online store.

Conclusion: In addition to the above methods, the company needs to be generally proactive, generate new and creative ideas, keep up and meet modernity to promote and market their products.

References

1. Sutton, R. and Barto, A. (2018). Reinforcement Learning: An Introduction, Second edition. MIT Press.
2. H. Mao, Alizadeh, M. Alizadeh, Menache, I. Menache, and S. Kandula. Resource Management with Deep Reinforcement Learning. In ACM Workshop on Hot Topics in Networks, 2016.
3. T. P. Lillicrap, J. J. Hunt, A. Pritzel, N. Heess, T. Erez, Y. Tassa, D. Silver, and D. Wierstra, "Continuous control with deep reinforcement learning," in International Conference on Learning Representations (ICLR), 2016.
4. G. Zheng, F. Zhang, Z. Zheng, Y. Xiang, Ni. J. Yuan, X. Xie, and Z. Li. DRN: A Deep Reinforcement Learning Framework for News Recommendation. 2018.

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 658.1(043.2)

Khoroshchak N.I.

National Aviation University, Kyiv

THE ROLE OF FINANCIAL RESOURCES FOR ECONOMIC ACTIVITY

In the current conditions of economic and political instability of our country, stable development of small and medium-sized businesses is an important element for the well-being of the population as well as for the state. There are several different factors, which provide this perspective to the enterprise. On the one hand, these are external factors, such as a state, a market, natural conditions. On the other hand, these are internal components: labor, material and financial resources. In my opinion, the success of each company depends on how well their managers control financial resources because for current a day's market, the effectiveness of any company depends on the efficiency of the particular explication of these resources. In modern economic science, the concept of "financial resources" is considered in many papers by various foreign and national scientists.

However, despite the fact that this element is quite simple and understandable for participants in economic activity, there is no clear consensus among scientists regarding the essential characteristics of this economic category.

Furthermore, the theoretical study of the nature of financial resources is necessary for the effective performance of the financial activities.

Financial resources as a concept belong to the basic category of "finance", which implies their belonging to the distributive value processes. Being one of the main components of the financial system, financial resources are the material carrier of financial relations.

One of the most common points of view regarding the interpretation of this concept is the following: "The finances of a commercial organization - a system of relations associated with the formation and using of financial resources of the organization to ensure its activities and in some cases address social issues". From this definition it is clear that finances is an economic relation, mediated by money, so the concept of financial resources includes only those resources that have a monetary form, which is different in comparison with material, labor and natural resources. Thus, it can be seen, that that financial resources exist only in monetary form.

Grinov V.M. in his work sees financial resources as those that have functions to repay of liabilities to financial institutions, that is "Cash income and receipts, which are at the disposal of the enterprise and are intended to fulfill financial obligations to all entities management (budget, banks and other organizations) with which the company has relationships".

Bandurka O.M considers financial resources in the context of the various parts that together constitute the main source of financial activity of an enterprise as "The total amount of financial resources of each company consists of such parts as share capital, additional capital, reserve capital, other funds that are reflected in the liabilities of the enterprise balance sheet". Therefore, the following definitions of financial resources should be considered as sources of assets. Kozlova M.A understands the financial resources of a commercial organization as "The amount of income, external income and exclusive rights that are formed in the process of interaction of income and expenses that are owned or disposed of the organization and are intended to fulfill financial obligations, ensure reproductive costs, social needs and material incentives to worker". Conducted theoretical study of the concept gives us the determination of the essence of financial resources of enterprises. Financial resources- a set of own income, savings and external cash or cash equivalents, which is at the disposal of the enterprise and is intended to fulfill obligations to the budgetary, financial-credit systems, to their counterparties in the process of financing current operating expenses, financing costs associated with investment activities, social needs and employee incentives. In order to gain a deeper understanding of the economic content of financial resources, it is advisable to consider certain qualitative characteristics, as well as specific properties.

- Economic, which are divided into: - the accumulated value; - the object of ownership; - the object of influence of the time factor; - a factor of economic and social development.

- Financial, which include: - the object of financial management - source of income - a source of risk - source of repayment of financial obligations.

- Individual, which include: - assets with high transformative capacity - "major component of financial capacity". Establishing of qualitative characteristics of financial resources which is appropriate to this category allows me to uniquely allocate them among the many resources in the enterprise. Therefore, any economic activity of the enterprise cannot exist without financial resources. Company's financial resources -are all funds accumulated in the distribution and redistribution of income and profits, accumulated in the target sources and converted to the appropriate material form, or intended for certain expenses to ensure continuity of expanded reproduction. A sufficient number of financial resources that serve the production and economic process

is one of the indicators of the effectiveness of the organization of financial relations of the enterprise.

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 616-057-057.4 (043.2)

Mikhailenko D.O.
National Aviation University, Kyiv

PROFESSIONAL DISEASES OF IT SPECIALISTS

International Data Corporation [1] predicted that by the end of 2020 the number of IT professionals will reach 55.3 million people, and in 2023 this number will increase to 62 million. IT specialties attract high salaries, flexible schedules, continuous self-development, and other prospects. And, although the probability of physical injury in people of these professions is low, but the specifics of work and lifestyle can lead to various health problems.

Stress. This is a negative reaction of the human psyche and body caused by negative or dangerous circumstances. During stress, under the influence of stimuli, adrenaline is produced, resulting in tremors in the extremities, rapid heartbeat, increased sweating, shortness of breath, difficulty concentrating, anger, insecurity and unfounded anxiety. Constant stress leads to diseases of the heart, blood vessels and gastrointestinal tract, to problems with sleep and appetite, to chronic mental disorders and decreased immunity.

Professional burnout. It is a syndrome that is recognized as the result of chronic stress in the workplace, which has not been successfully overcome. The patient is physically and emotionally exhausted. He notices that his efforts are fruitless, begins to think that he is not valued and that he has been forgotten. There is a desire to give up everything. He is not interested in tasks, so he can neglect them. The efficiency of such an employee decreases every day. He may start behaving rudely and cynically.

Myopia. This is myopia, an eye disease (when you see well nearby, and in the distance, everything floats and smears). To see something far away, you need to squint. Excessive stress can cause frequent headaches. The shape of the eyes stabilizes up to 20 years, and further detrimental effects have an excessive load: phones, monitors, TVs, writing and reading, moreover, not in the dark, but primarily at close range. If one or both of your parents also have poor vision beyond the meter, then you are more likely to inherit it genetically.

Scoliosis. This is a curvature of the spine with twisting of the vertebrae. It often occurs in childhood and progresses if not tracked in time. The following external manifestations are characteristic: deformed back, shoulders and chest, everything is asymmetrical and broken. Patients with scoliosis find it difficult to breathe, they get tired faster. Stomach, heart and kidney disease can also be affected. The reasons may be: congenital deformity of the vertebrae, vertebral fracture, polio and other factors.

Tunnel syndrome. This is a condition in which the median nerve in the carpal tunnel is compressed. A person suffering from this disease notices the loss of sensitivity

of the fingers, it becomes more difficult to control the hands. The further away, the more difficult it will be for her to hold objects in her hands due to pain and muscle weakness. Sometimes this can be the result of an injury or a repetitive action. The syndrome can develop from osteoarthritis, arthritis, osteochondrosis of the cervical spine, infections, diabetes and other diseases.

Osteochondrosis. This is a disease of the spine, which is accompanied by weakening of the intervertebral discs and loss of elasticity of the ligaments that run along the spine. Due to osteochondrosis a person may have problems with the gastrointestinal tract, heart, cramps in the extremities, vision may fall, dizziness. All this occurs because the spinal cord is connected to all organs. The disease is accompanied by discomfort in the neck and back and pain, and the muscles of the back are tense. The back gets tired faster, even if the load on it does not increase.

Overweight. A sedentary lifestyle combined with poor nutrition leads to overweight and obesity. This is not only a cosmetic problem, but also a risk factor for diabetes, cardiovascular disease and many other diseases. To avoid these diseases, you need to follow a daily routine, eat only healthy foods and engage in physical activity. Finally, do not forget about healthy regular sleep for at least 8 hours.

If you have any health complaints, do not delay your visit to the doctor.

References

1. International Data Corporation / New IDC Technology Employment Impact Guide Forecasts Steady Growth in Technology Job Roles Through 2023, Led by Data and Machine Learning Positions [Електронний ресурс] –Режим доступу: <https://www.idc.com/getdoc.jsp?containerId=prUS45752819>.

2. Дубіна М. / Здоров'я ІТ-спеціаліста: сон, харчування, фізична активність [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/how-to-be-healthy-general/>.

3. Капустник В.А. Професійні хвороби. Підручник / В.А. Капустник, І.Ф. Костюк. -К. : ВТФ "Медицина", 2011. -480.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.
Senior Lecturer*

UDC 044.896 (043.2)

Svidlo Ye.K.

National Aviation University, Kyiv

CAN VR GAMES REPLACE REALITY?

Virtual reality is a simulated experience that can be similar to or completely different from the real world. Augmented reality can be interpreted as a combination of real and virtual worlds with accurate 3D registration of both virtual and real objects and real-time interaction.

Both AR and VR technologies are widely used in a variety of spheres such as military, archaeology and architecture, visual arts and even literature (AR-based illustrations). But so far one of the most interesting and involved in conceptual and philosophical concerns is the use of VR and AR in modern video game industry.

Video games provide for an immensely wide field for artistic ideas and creations. The main appeal of VR and AR in games is the possibility to “live” for a brief time in a completely new world and a new life, being able to do things unimaginable “IRL” (“in real life”).

The list of the best of the best the gaming industry has to offer can better illustrate the latitude of the concept of VR games.

Trover Saves the Universe (Squanch Games, 2019)

A comedy game by the gaming company founded by the co-creator of the famous Rick & Morty series, John Roiland, is a bizzare space adventure, filled with ridiculous missions, fun and colorful environments, unconventional alien species and overall other-worldly and amusing ambiance. Player finds themselves as an eccentric bad-mouthed alien Trover who is main objective is to save his beloved puppies from hands of crazy Glorkon. Users can travel between planets, meet all kinds of fantastic alien races, hear sarcastic comments of Trover on every single topic in game, progress the tree of special abilities and truly immerse into the Rick & Morty universe.

Half-Life: Alyx (Valve, 2020)

One of the most prominent titles in VR gaming, the Alyx was largely well-received both by critics and fans. Player is re-introduced to the world of Half-Life series and is able to interact with the environment, fight enemies, use “gravity gloves” instead of gravity gun, solve puzzles and explore the various in-game terrains. The game is often praised for its detailed photo-realistic environment and wide range of possible physics-based interactions.

Resident Evil 7: Biohazard (Capcom Co., 2017)

The first installment in the well-loved Resident Evil series available in VR is a first-person perspective survival horror game with focus on exploration. The game puts player into the shoes of Ethan Winters as he navigates the Baker estate in search of his missing wife. The gameplay includes the use of various weapons like shotguns, handguns, flamethrowers, explosives and chainsaws and a limited variety of hand-to-hand combat skills. Main protagonists of the game are the Baker family and an evolved humanoid form of fungus called “Molded”. Most of the time the player is being pursued by the Baker’s that keeps the atmosphere of the game tense. RE7 is built on a custom game engine, RE Engine, and brings the genre of survival horror to a new and exciting level of immersion.

Batman: Arkham VR (Rocksteady Studios, 2016)

An unexpected addition to the Batman Arkham universe, Batman: Arkham VR offers gamers a look into a self-contained detective story, which is played from the perspective of Bruce Wayne himself. The gameplay features the use of variety of special tools like the throwable batarang, the grapnel gun and a forensic scanner to examine evidence and recreate crime scenes. Players will not go into combats, but solve puzzles and progress through the game by uncowering mysteries.

The aforementioned games and their popularity may cause you to think what effect can have such immersive experiences on a person.

Then Tetris effect and gaming disorder come into the picture.

Tetris effect is an occurrence of changing patterns of thoughts and mental images, behavior and even dreams caused by the unhealthy devotion of time, attention and

financial resources to an activity like playing games. Gaming disorder is a phenomenon of severe addiction to gaming both online and offline.

Many doctors have speculated over what causes a person to indulge in an unhealthy obsession over a product of modern times: a video game. As the result of thorough research, observation and analysis of behavioral patterns of affected individuals, most come to conclude that in general computer-generated environments appeal to minds troubled by the real-world problems and serve them as a mean of self-isolation and an escape to different, more interesting “lives”.

The industry of VR and AR games are the most prominent side effect of the increase of interest in exploring the topic of creating a substitute reality to experience. As people are held captive in their own homes by the spread of pandemic, one is left to wonder which is better: real world with it is seriously burden of problems or artificial world, filled with colorful and exciting fantasies by the hands of developers.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.
Senior Lecturer*

УДК 347.78 (043.2)

Михайленко Д. О., Скопінцев Д. Д., Петруня А.І.
Національний авіаційний університет, Київ

КОПІМІЗМ. ЦИФРОВА РЕЛІГІЯ ЧИ ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ПРАВ?

Проблематика даного питання є актуальною оскільки на сьогодні піратство та нехтування авторським правом стають все більш розповсюдженою проблемою. Людина, що відносить себе до церкви копімізму, фактично отримує право поширювати та привлас

ювати чужу працю. Проведений аналіз ставить за мету розібратися, чи є копімізм справжньою релігією, чи лише способом прикрити свій злочин.

Перш за все, необхідно зазначити, де саме копімізм зародився та що має під собою. Він виник у Швеції і, згідно з чинним законодавством, офіційно визнаний релігією [1]. Ідеологія копімізму виступає за розповсюдження інформації і проти захисту авторських прав. Цікаво те, що копімізм позиціонує себе, як релігію для атеїстів та агностиків, оскільки не має жодного бога, в якого треба вірувати. Священною є сама інформація. Однією зі своїх переваг копімісти вважають слідування та погодження з науковими фактами та відкриттями. Копімізм виступає за вільне розповсюдження будь-якої інформації, засуджує авторське право, прагне зробити інформацію доступною кожному.

Для кращого розуміння проблеми необхідно розглянути ситуацію з двох сторін.

Зі сторони противників копімізму аргументація досить проста і логічна. Перш за все, критикують релігію правовласники, звинувачуючи копімістів у легалізації крадіжок інформації та чужих здобутків. Дійсно, у Швеції людина може подати до суду щодо релігійної нетерпимості, якщо її звинуватили у порушенні авторських прав. Копімізм знищує важливість та роль людей, які створили щось власноруч. Певною мірою копімізм пропагує комунізм в інформаційній сфері,

бажаючи зробити із здобутків однієї людини суспільне «майно». Доступність будь-яких чужих здобутків позбавляє авторів можливості заробити на своїх ідеях, а разом з цим втрачається мотивація створювати щось нове. Тим самим релігія копімізму ставить себе у глухий кут, значно зменшуючи у майбутньому кількість корисних здобутків, бо при її поширенні створювати щось унікальне та нове окремим підприємцям стане не вигідно.

Але існує інша, більш позитивна сторона медалі. Перш за все, в сучасному світі інформація дійсно є досить важливою. Вона є одним з основних рушіїв прогресу та реалізації себе в суспільстві. Тим самим, наявність авторських прав сповільнює розвиток суспільства, оскільки робить інформацію недоступною для більшості шарів населення. Не всі мають можливість сплачувати чималі гроші за унікальний контент. Але вони також мають право отримувати знання. Прикладом необхідності доступності інформації для суспільства є патенти. Як відомо, патенти спеціально діють лише якийсь обмежений відрізок часу. При цьому, термін «згорання» спливає значно швидше за життя винахідника. В середньому патенти діють 15-20 років [2]. Чому ж вони не можуть діяти довічно? Патент надає правласнику виключне право забороняти іншим особам використовувати запатентоване рішення. Більш того, для використання запатентованого винаходу необхідно купляти право на використання здобутків автора. Виходить, що наявність патенту значно ускладнює розвиток будь-якої сфери, особливо, якщо здобутки є вкрай важливими для людства (наприклад, відкриття у сфері медицини). Саме через викликані незручності та гальмування розвитку відповідної сфери, термін дії патенту обмежений.

З вище написаного, можна зробити висновок, що крадіжка чужих здобутків під крилом релігії значно погіршить ситуацію з винайденням чогось нового. Повне ігнорування авторського права знецінює здобутки конкретної людини, яка вклала свій час та знання, щоб за просто так віддати їх всьому світу. З іншого боку, наявність авторського права також сповільнює розвиток окремих людей, оскільки далеко не у кожного, як у великих корпорацій, є можливість сплачувати значні кошти для отримання необхідних знань.

Вирішенням проблеми може стати наступне: не виступати повністю проти авторського права, але зробити інформацію більш доступною, шляхом зниження цін, розповсюдження основних тезисів тощо. Тоді саму релігію не будуть звинувачувати у виправданні протизаконних дій та адепти копімізму отримують полегшений доступ до інформації, яку вважають за священну.

Список літератури

1 Kopimistsamfundet Det missionerande kopimistsamfundet [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://kopimistsamfundet.se/english/>.

2 Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України -> Документи -> Винаходи та корисні моделі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=8b59d953-01b7-40f2-8c9c-564b48119993>

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

LINUX OPERATING SYSTEM AS AN ALTERNATIVE TO WINDOWS

Nowadays, computer is an irreplaceable tool for performing numerous tasks, ranging from communication between people to control of spacecraft flights. To guarantee the possibility of human-machine interaction, operating systems have been developed. Throughout the history of operating systems development, the Windows OS has established itself as the main operating system for many computer users across the globe. But today, people are switching to the Linux operating system, which could rightfully be considered a worthy alternative to Windows.

The main difference between Linux and Windows is the structure of the operating system kernel. The kernel is the most basic and significant part of any operating system. The Linux kernel is monolithic, consists of one single file and, if necessary, additional functionality could be expanded using special modules. Programs communicate with the kernel using system calls. They are standardized, which means that the same software could operate on different Linux platforms without rewriting. Windows has a radically different kernel. It consists of many small files, each of which is responsible for its own function and system calls do not apply at all. Custom kernel mode makes it easy to adapt Windows to any software, but this comes at the price of system performance.

Another difference between these operating systems is a filesystem structure. The Linux filesystem includes main directory of the system partition and there would be a connection of other disks in the necessary subdirectories. Storage devices in Linux are arranged alphabetically, and partitions are numbered which is better for inexperienced users. If we consider the allocation of files, then a separate application is in one folder, with all files, settings, and resources. This allows to simplify the process of manipulating files.

It should be noted that Linux has strong community support. There are numerous forums and websites where you could get solutions for a variety of problems.

Unlike Windows, which has only Explorer, Linux has many desktop environments. These are Gnome, Enlightenment, Cinnamon, Pantheon etc. They all look unsimilar, consume different amounts of resources, and behave differently. Everyone could choose the most suitable one. There are also several environments based on existing ones, such as Cinnamon and Pantheon based on Gnome.

For Linux, there are a lot of free programs that you could use and that will replace most of the programs in Windows. Moreover, for each program that needs to be replaced, there are several analogues.

Also, Linux and Windows have differences in the management of applications and updates. In Linux, it is unnecessary to download applications from the Internet. This leads to the safety and reliability of updates. To start the update of the entire system, at a comfortable time for the user, only one command is required. In Windows, the software required for the user must be downloaded and installed manually. Sometimes

applications are updated at an inconvenient time. And to update the system, it must be rebooted.

Storing operating system configurations and data is better in Linux. Settings for user programs are located in hidden subdirectories of the user's home directory. This is especially useful when transferring files to another PC. Programs create their own configuration files, which have their own syntax and are edited manually. Operating system configurations could be configured using graphical interface or manually. Windows OS stores all necessary settings in the Windows registry. Due to this approach, the settings could not be transferred to another PC, if the centralized settings system is damaged, it harms the entire system. The software fills the registry quickly and takes up a lot of space.

In overall, Linux could be considered a replacement not only for Windows but other popular operating systems as well. By using Linux, you would get convenient interface and rich functionality for performing tasks of any complexity.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.4'22 (043.2)

Manzhula K.A.

National Aviation University, Kyiv

“PROTOTYPE DESIGN” METHODOLOGY

Today, the most important characteristic of any software product is its quality. To achieve maximum compliance with technical requirements, developers need to carry out hard work at each stage of the software life cycle. Also, it is necessary to constantly communicate with the customer during the entire development process, and ideally, to constantly allow the software product to be tested by the end-user. All of the above contributes to improving the product but slows down its development. Unfortunately, developers constantly face the dilemma of choosing – “quality or speed?” So, a logical question arises - is it somehow possible to achieve maximum quality with minimum time and cost? Yes, it is possible.

Although the term "prototype engineering" appeared comparatively recently, the idea of this methodology appeared at the very beginning of the computer era - it is necessary to let the end-users test the ready product and simultaneously to reduce the number of actions at each development stage. Prototyping accomplishes these two goals.

This software development methodology implies creating a working prototype of a software product at an early stage of implementation which allows the user to demonstrate the future software product, specify the requirements, or quickly change, for example, the user interface. Also, the number of prototypes is unlimited. If the prototype is approved by the end-user, it becomes a specification for further development. The second feature of this approach is that it is not always at each stage of development finished. The main task - demonstrating a workable product as quickly as possible. It may seem that this methodology is designed only to increase the speed of

development, as a result of which the quality of the product suffers. The basic "core" of this methodology is Rapid Application Development, also called RAD. It implies the use of various generators for automating routine actions (for example, creating documentation, or database tables) and allows you to focus on the realization of the program logic itself. RAD-development actively uses all sorts of generators (tools like DEVELOPER) and integrated tools for fast application development, for example, C++ Builder (tools like BUILDER).

Another peculiarity of this model is that there are two main variants of organizing development. In the first variant, all the necessary documentation is elaborated for creating a prototype and its demonstration to the end-user. After that, the specification of requirements is formed and based on these specifications a new software product is developed, and the earlier developed prototype is not used anymore. The second development approach is characterized by iterative development and improvement of the prototype until it meets all the requirements of the end-user. First, all the necessary documentation is developed to develop the prototype and demonstrate it to the end-user. If, after the demonstration, the user has not made any new requirements, the prototype is formalized as a final software product. In the other case, iterative improvement of the prototype continues. This development option ensures that the prototype becomes a final software product.

The obvious advantages of this technology are also high parallelism of work, reuse of parts of the project, simultaneous testing and development, and the use of configuration management tools.

Possible disadvantages include the fact that in this technology the time constraints for each stage of the life cycle are determined based on the experience of the developers themselves.

As a result of the use of prototype design methodology, the amount of rework during the introduction of a software product is significantly reduced, the development process itself is significantly accelerated without loss of quality, which to a greater extent reduces development costs. That's why it is recommended to use this methodology to develop applications of medium and high complexity.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.358(043.2)

Prokopenko M.S.

National Aviation University, Kyiv

THE FULL IMMERSION

Current state of rapid technological progress not only surprises user with new hardware and software capabilities, but also with ways they can interact with.

Being quite rare just about a decade ago, all kinds of innovative, revolutionary or sometimes gimmicky ways of communicating with personal computer are available on the market for a regular customer to acquire now days.

These devices range from a little more sophisticated mice or keyboards, screens and audio-systems to a completely next-level devices. Such innovations are commonly made for virtual reality and simulators, VR for short. Starting with just a pair of bulky glasses combined with a headset a couple years ago already could provide quite an experience for user. But today it looks, feels and even smells like a full immersion in to a different reality.

Talking about the “smell” part, companies and independent developers have already been trying to develop such a device. Sounds easy on the engineering standpoint – not so much on the budget and availability one. Previous iterations of machines made to make you smell virtual world the way it was supposed to smell were effective, yet costly to produce. Refill cartridges with a hefty price didn’t make the matters better either. Luckily, there is a variant, that looks promising. “Cilia developer kit” is a combination that combines a piece of hardware with software, that is compatible with Unreal Engine 4 and unity platforms. The hardware part includes 3-D printed rack with fans and a set of different smelling oils to diffuse. A custom-made PCB controls the fans and even some RGB lighting, to make the experience a bit more fun.

Compared to other offers on market – oils are quite cheap to refill and diffuser itself isn’t a hustle to mass produce. As far as the software goes – developers offer an SDK to program the system even without the need of physically having one, as well as plugins for gaming engines listed above with respectable guides for installation. At the moment of writing Cilia system offers 6 different scents and will set you back around \$200.

Now, lets talk a little about “input” side of things. Remember, how you fantasized just how cool it would be. How cool it would be to control something using just a thought in your mind. Well, Elon Musk might have a solution not only for PC experience, but helping disabled people feel capable again. NeuraLink’s latest invention – a chip, that is implanted into the carrier brain with electrodes specifically placed close to neurons in order to detect potential actions. Recording activity from several neurons at a time allows the system to decode the output information represented by the cells. For example, in the movement-related areas of the brain, neurons represent intended movements. There are neurons in the brain that carry information about every sense we have: sight, feel, touch, hearing, smell or even thought.

The knowledge that electric currents activate muscles and nerves is almost as old as knowledge of electricity itself. When small currents are delivered through an electrode, the changing electric field drives nearby neurons to fire one or more action potentials. By stimulating in the right temporal sequences across many electrodes, it is possible to create patterns of activity that elicit a desired sensation, for example a visual image or the feel of an object in the. Stimulation can also eliminate or reduce the pathological patterns of activity that occur in neurological disorders, for example reducing movement deficits in Parkinson’s disease. Right now, the team is designing the first neural implant that will give user ability to control a computer or mobile device anywhere they go. Micron-scale threads are placed into areas of the brain that are responsible for movement. Each thread contains numerous electrodes and connects them to an implant, the Link.

Other than medical and science applications, an iPhone app is being developed, that would allow one to access their iOS device, mouse and keyboard with the activity of the brain, simply by thinking about it. Such implementation will bring endless

opportunities for VR experience, making user input almost indistinguishable from real actions. Such sensors could easily outperform bulky controllers with keys and wires in both accuracy and comfort of use.

Being said, you could never know, what vanguard technology and devices will be available in a couple of decades to make VR experience and our lives overall even more exciting. Nevertheless, the future looks quite promising. From some perspective, we already live in the future.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

УДК 004.738.5:371.3:614.46 (043.2)

Штанько А.В., Кучеренко Ю.І.
Національний Авіаційний Університет, Київ

ОСВІТА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЧАСИ КАРАНТИНУ

За останній рік наше життя зазнало значних змін. Через пандемію Covid-2019 мільйони, якщо не мільярди, людей були змушені залишитися вдома та почати пристосовуватися до карантинних умов. Це торкнулося абсолютно всіх звичних аспектів сучасного життя: робота, навчання, навіть розваги. Але, не зважаючи на труднощі, саме дана ситуація посприяла різкому розвитку та поширенню серед мас ІТ-технологій. Кожен магазин тепер має сторінку в соціальних мережах, сайт або і власний додаток, майже всі ресторани та кафе підтримують Інтернет-замовлення та надають послуги з доставки, кінотеатри стали популярними онлайн-сервісами, а у школярів та студентів з'явилася можливість навчатися не виходячи з власної кімнати. Саме дистанційна освіта і стала одним з найбільших досягнень минулого року.

Онлайн-навчання – це формат, завдяки якому весь освітній процес здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів. Уроки, завдання, тести, оцінювання – все відбувається без особистої взаємодії учня з учителем чи студента з викладачем, лише шляхом листування або відео- та аудіо-зв'язку.

Багато в чому змінилися й методики викладання: люди почали використовувати всі можливі ресурси для покращення та оптимізації навчального процесу (відеоуроки, анімації, AR, VR). Також самі викладачі стали набагато креативнішими у своїх підходах до створення планів і проведення занять, адже такий формат дещо відрізняється від очного викладання. Набули популярності візуальні способи представлення матеріалу, оскільки вони є набагато зрозумілішими для учня і дуже легко транслиуються за допомогою звичайних програм та девайсів. Відбулося переосмислення застарілих форм навчання.

З'явилася невимовна кількість нових можливостей, які почали активно використовуватися. Відкрилася велика кількість нових онлайн-курсів, -університетів, -шкіл, -гуртків. Люди зрозуміли, що для якісного навчання зовсім не обов'язково кудись іти чи їхати – все це можна робити вдома в комфортних умовах. Це є однією з основних переваг дистанційної освіти, адже саме неможливість фізично дібратися до місця навчання є великою проблемою для

багатьох людей. Тепер же відстань та інші перепони не становлять перешкод. Окрім цього не потрібно витрачати зайвий час на збори та дорогу – достатньо просто увімкнути комп'ютер.

Технології також не стоять на місці. Карантин захопив увесь світ знезацька, система була не готова до такої різкої зміни в кількості та частоті користування певними сервісами. Але це нікого не зупинило, навпаки, дало поштовх стрімкому розвитку. За час пандемії була розроблена величезна кількість нових алгоритмів, програм, штучних інтелектів, додатків, призначених для покращення та спрощення парадигми онлайн-навчання. А це, в свою чергу, створило багато нових робочих місць, що є дуже вагомим в умовах локдауну.

Хоча, в наслідок пандемії, перехід від очної до онлайн форми навчання стався «примусово», досить багато людей вважають, що це на краще й давно пора змінювати щось, розвиватися та йти вперед. Звичайно, було б нерозумно втрачати весь прогрес та набутий досвід після закінчення карантину, але повністю перейти до такої форми найближчі роки точно не вдасться. Практичні заняття та живе спілкування залишаються важливою складовою будь-якого навчання. Найкращим варіантом на сьогодні є змішана форма, тобто поєднання обох видів. Таким чином можна використовувати зручність та швидкість Інтернету й не відходити далеко від традиційного формату.

Безперечно, можна зробити висновок, що освіта та IT-технології тепер досить тісно пов'язані. Чи надовго це? Дати відповідь дуже важко, наразі все залежить лише від ситуації в світі. Єдине, що можна сказати абсолютно точно – скоріш за все, зміни відбулися і, деякі з них, безповоротні. Добре це або погано - покаже час, а поки що людство буде продовжувати звикати до нововведень, життя та навчання «онлайн». Але все ж таки, цілком можливо, що зовсім скоро це все стане для нас звичайним перебігом речей.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

UDC 061.62:(004.81:159.955) (043.2)

Bogdashkin V.V., Hershman V.U.
National Aviation University, Kyiv

NEURALINK, COMPUTER TO ACCELERATE OUR MIND

BMI's or Brain-machine interfaces, are to hold promise for the restoration of motor and sensor functions of the brain, and the treatment of neurological disease, but clinically those interfaces haven't been widely known and popular yet, partly because of modest sources counts have noticed their potential. In this thesis, we'll describe what Neuralink is and will see its first steps towards a ascendable high-bandwidth BMI system.

But what exactly is Neuralink? This thesis was written to let people know, how far technologies have gone, and what field of technologies is about to be discovered. In few

primitive words, Neuralink is a “wizard hat for your brain”. Right now, there is an actual debate around the fact of implanting chips into a brain of human. In fact, this subject in itself has elicited a plenty of reactions from the general public. Elon Musk, CEO of Tesla, for a while now has been working on creating a human brain-computer interface named Neuralink, telepathy startup. The main purpose of Neuralink is to come up with computer chips, which can be implanted into a human brain. This would be done with the sole motive of expanding the operational capacity of our brain.

So, what actually does Elon Musk's a brand new Neuralink project generally mean for humanity? This man is well known with his mind-blowing ideas in various fields. His latest idea, could be considered as his most defiant yet. Neuralink is the name that was given by Elon Musk, for ordinary reader it may seem to be a kind of fantastic or sci-fi. This specific start up is about to connecting, or to say linking the human brain directly to computers through the other key of electronic devices used daily. They want to make a very special connection between cybernetic implants that could let the mind to create interface with computerized gadgets and programs and daily routine of a human being.

Referring to Musk, we've already been operating as some kind of cybernetic organisms. The smartphones we owe have been a certain form of interface connecting our minds to the wide world of internet and thus this project would become our path to this desirable aim. The BMI is a condemning aspect of the future of mankind. This is the main objective of Neuralink: to set up a practical mind connection. Nevertheless, in the process of realizing this objective, there are a number of other factors being considered:

Elon and his team have raised concerns about the impact AI (Artificial Intelligence) might have on humanity. Their biggest concern is what would happen in the case that artificial intelligence turns its back on humanity. What then? Musk is of the idea that we come up with a way to significantly increase our intelligence in order to be able to compete with the super smart artificial intelligence programs that will exist in the not so distant future.

There's also raised question of security, you may notice that using everything smart, may mean that this info could be exploited. Whatever starting from your fridge or washing machine, to any other device, once you connect something to something else, you're giving a chance or a means for it to be compromised.

Doors are funny like that. They are not so picky in questions who walks through them, so in a way it's a door into your head, that raises some critical security and morality questions. We can only expect what forms hacking would arrive when you have direct access into the minds of other people. What part of law will control and regulate this issue. And how to restrict others from intruding into your head?

What it really all comes down to this: across a number of fields at the intersection of law, philosophy, technology and society we are going to need answers to questions no one has yet thought of asking (at least not often enough; and for the right reasons). We have faced, are facing, and will face incredibly complex and overwhelming problems that we may well not like the answers to. But it matters that we ask good questions early and often.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 111'276'06 (043.2)

Котирло П.І., Горічко А.О., Назаровська Д.С.
Національний авіаційний університет, Київ

ЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО АНГЛІЙСЬКОГО СЛЕНГУ

Оксфордський словник англійської мови описує сленг як дуже неформальні слова та вирази, що частіше зустрічаються в розмовній мові, особливо часто вживаються певною групою людей, наприклад, дітьми, злочинцями, солдатами тощо. Цей тип мови насправді використовується різними групами людей, які поділяють спільні інтереси. Ці групи завжди в меншості і часто вони використовують сленг, щоб ускладнити їх розуміння пересічними людьми. Суспільство вважає це неформальним та недоречним у певному контексті. Він замінює загальноприйнятні терміни, як правило, щоб уникнути табу.

Усі чи більшість сленгових слів - це поточні слова, значення яких метафорично зміщені. Кожна сленгова метафора вкорінена в жарті, але не в доброму чи дотепному жарті. Це - критерій диференціації сленгу та розмовної мови: більшість сленгових слів є метафорами та жартами, часто з грубим, глузливим або цинічним забарвленням.

Багато сленгових слів може вживати лише певна соціальна група. Використання сленгу передбачає легкі, неформальні стосунки між людьми та сприяє посиленню соціальної ідентичності. У 18 столітті слово «сленг» описувало мову злочинців, але відтоді кожна соціальна група розробила власну сленгову термінлогію.

Молодіжна вулична мова змінюється дуже швидко. Вуличний сленг включає різні слова, що стосуються відносин між молодими людьми. Сьогодні вони можуть описати щось привабливе чи захоплююче як «bangin', sick, lit», але не дуже цікаве чи захоплююче - це «meh». Гарна людина - «buff», а мускулистий чоловік - «hench». Щось погане є «gross or minging». Якщо хтось обдурює вас, ви є «been owned». Розваги з друзями називають «chilling», а музику - «tunes». Старіючи люди іноді продовжують вживати ті самі сленгові слова, якими користувалися замолоду і, таким чином, сленг може вказувати на вік людини. Батьки сьогоднішніх молодих людей використовували «cool, ace and wicked», щоб описати щось хороше, а «lame, sad or naff» - когось або щось, що їм не подобається. Більшість із них досі використовують ці слова. Коли люди похилого віку намагаються використовувати сучасний вуличний сленг, це часто звучить дивно.

Такі слова іноді використовують соціальні медіа та у текстових повідомленнях. Загальні скорочення, що використовуються при обміні повідомленнями, включають AFAIK (= as far as I know), BTW (= by the way), IMO (= in my opinion), LOL (= laughing out loud), OMG (= oh my God). Інші слова та вирази скорочуються інакше, наприклад, «totes (= totally) » та «I can't even (= I can't even speak because I'm so shocked or surprised) ». Ваш «bae» - це ваш хлопеч чи дівчина, або будь-який дуже близький друг. Троль соціальних мереж - це той,

хто пише негативні коментарі на веб-сайті соціальних мереж та послуговується подібною лексикою, щоб змусити людей реагувати.

Англійська мова постійно розвивається. Кожне наступне покоління створює і додає новий сленг до субкультури, тому ми регулярно чуємо щось нове.

Причини, через які люди використовують сленг, дуже важливі. Жаргонні терміни розуміються членами певних спільнот, які використовують їх, щоб показати, що ви належите до цієї групи. Ви покажете, що ви один із них. І ви можете зв'язатися з однодумцями, які розуміють, що ви маєте на увазі, використовуючи найновіші сленгові терміни.

Сленг часто вас визначає «cool» чи «initiated» людиною. Це розмежовує людей, які є членами групи і тих, хто до неї не належить. Сленг - це спосіб використовувати мову, щоб відокремити себе від інших. Наприклад, кожне покоління підлітків використовує новий сленг, щоб відокремитися від своїх, вже не дуже «крутих», батьків. Дехто використовує жаргон свідомо, паралельно із звичайною лексикою, що допомагає порозумітися із різними віковими групами та прошарками суспільства. І це вагомі причини для використання сленгу, як вважають сучасні психологи та лінгвісти.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст.викладач*

UDC 004.383.8(043.2)

Kovalenko O.O., Makohonchuk A.S.
National Aviation University, Kyiv

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Technologies are developing every day faster and faster, and things that seemed unreal 10 years ago have become the norm of human life now. People have dreamed of artificial intelligence for many years. They have portrayed him in books, films and TV shows. Then it seemed that it was a fantasy, but now it is gradually beginning to appear in our life.

People use artificial intelligence technologies every day. For instance, when you use a navigator, artificial intelligence recommends you which way is better to go in order to escape the problem of traffic congestion. Artificial intelligence is widely used in search engines, it learns all your requests and recommends what you really need. It tracks your music listening habits and then suggests songs in the genre you prefer. While you are shopping, the artificial intelligence can recommend a great addition to the items you have chosen. To ensure that all email in your inbox is authentic, it filters messages in the mail and categorizes them. Artificial intelligence also sorts pictures of different people in your smartphone gallery. Voice assistants recognize human speech, they will always tell you where you can have lunch and tell to grab an umbrella when you leaving the house.

Besides the everyday use of artificial intelligence, there are as well technologies that have just came to our world. Samsung-backed Star Labs introduced a first 'Artificial Human' – Neon. So, Neon is Artificial human, that looks hundred percent

like a human, behaves like a human, talks like a human, it has all emotions like smiling, being sad or angry. Pretty much how we act in real life to a joke, fright or an abuse. This is not an assistant that will tell you the news, turn on a movie and tell you how far away the nearest cafe is, they are more like us. They don't know everything in the world, they are designed like real people and designed to communicate with a person, store memories and learn skills, but do not have a physical embodiment (at least not yet). "There are millions of individuals on the planet, we hope to add one more," Pranav Mistry, Neon CEO and Star LABS CEO said in a press release. "Neons will be our friends, associates and companions who are constantly learning, developing and forming memory based on their interactions with the world" [1].

But in addition to artificial intelligence that humanity already have, scientist with the assistance of programmers are constantly working on large research projects to create a process of scanning a physical structure of the brain accurately enough to create an emulation of the mental state and copying it to a computer in a digital form [2]. It is called mind uploading or whole brain emulation (WBE). With the complete transfer of human consciousness to a computer, he will no longer need a human body. This primarily means that in this way it will be possible to create the first robot that will think and make decisions like a real person. Not a single physical storage device known to science has yet the ability of the brain to create unpredictable, nonlinear relationships between billions of cells, due to which our consciousness is formed. Subsequently, we could use such robots in the service industries, where it is very important to make decisions based not only on facts but also on our own reasoning. Furthermore, these robots could teach students at universities, since they have instant access to all the information on their memory storage device and can remember and tell much more than any living person.

Moreover, there is another huge plus of the ability to transfer human consciousness and memory to a computer. Imagine a future where no one dies, but on the contrary, human consciousness is loaded into the digital world, and it can exist there for centuries. If in the future it will be possible to transfer consciousness while preserving the personality of a person, his memories and, in general, everything that makes this particular person a person, then this can be confidently called immortality. However, everything is not as simple as it might seem. The main difficulty lies in scanning the brain with a degree of detail sufficient to capture consciousness and then reconstructing it in the most accurate way. First, you need to determine what to scan. The human brain is made up of approximately 86 billion neurons connected to each other through at least 100 trillion synapses. This model of connecting brain neurons, or rather a combination of all neurons and their interconnections, is called a human connectome. The connection map of the connectome has not yet been drawn up, and the mechanism of signal transmission between neurons is not fully understood. There are many theories and a huge amount of research material, but there is no clear model of consciousness. This leads to an interesting paradox: even if consciousness can be downloaded into a computer, we cannot be sure that the resulting digital mind will be identical to biological mind. If the theory that the brain is computer-like and algorithmic is correct, then the process of transferring consciousness to a non-biological alternative to the brain will be feasible with a sufficient level of development of computer technology.

References

1. Electronic resource. Access mode: <https://prog.world/samsungs-neon-project-digital-bankers-tv-hosts-companions/>
2. Electronic resource. Access mode: https://en.wikipedia.org/wiki/Mind_uploading

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 8'225:801.81:33 (043.2)

Nakoryk V.V.

*National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv*

MODERN NAVIGATION SYSTEMS: PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

Nowadays, the field of telecommunications plays an important role in life. In all over the world, global navigation satellite systems are used by civilian consumers to solve various problems, such as determining the speed and spatial orientation of objects, locating, synchronizing geographically spaced objects and ensuring their operation in a single time system.

The navigation complex can consist of a complex navigation system (for example, a satellite navigation system) and of individual devices that allow you to determine the geographical coordinates of the object or its location relative to other objects.[6]

The Global Navigation Satellite System (GNSS) is a satellite system used to locate anywhere in the world using special navigation or surveying receivers. The main advantages of this system include the following:

- observer errors are reduced to zero due to automation;
- the system allows to determine the coordinates of the object anywhere on the Earth's surface around the clock in any weather conditions;
- GNSS results are presented in digital form and can be easily exported to cartographic or geographic information systems;
- no direct visibility between items is required. [4]

GPS (Global Positioning System) is an American global navigation satellite system. This system provides military and civilian consumers with navigation information. GPS determines the location and speed of objects on Earth (excluding the polar regions), as well as in near-Earth space. But there are disadvantages of this system that affect the accuracy of navigation calculations:

- errors associated with the propagation of radio waves in the ion and troposphere;
- the error in determining the distance to the satellite is a statistical indicator
- the error of the satellite time scale is caused by the discrepancy of the time scales of different satellites. [2]

Galileo is a joint project of the European Union's satellite navigation system and the European Space Agency. At present, GPS receivers cannot receive and process

signals from Galileo satellites, although there is an agreement on compatibility and complementarity with the third generation NAVSTAR GPS system. Galileo is expected to be fully operational in 2021, when all 30 planned satellites will be launched into the orbit.[3]

At present, GPS receivers cannot obtain and process signals from Galileo satellites, although there is an agreement on compatibility and complementarity with the third generation of NAVSTAR GPS system.

BeiDou (BDS) is the main satellite navigation system in China, which is operated by CNSA. Some BeiDou channels have high bandwidth, which provides the best accuracy. The system has fewer orbital planes for satellites, which facilitates the maintenance of satellite groupings. [5]. In this system, the navigator is not only a receiver but also a signal transmitter. Therefore, such a system allows only 150 navigators to work at a time.

Currently, GPS and GLONASS are equally popular. They are used in civil navigation and modern chips support these standards on an equal footing by connecting to the nearest satellite.

Currently, the American, Russian, European and Chinese navigation systems are not the only ones in this field. IRNSS (India) and QZSS (Japan) are new representatives of navigation means. They operate only in their countries, using a small number of orbital satellites.

In order to expand the scope of navigation systems and ensure the import independence, it is necessary to try to solve these problems. However, the goals can be achieved if to combine the efforts of developers who have significant achievements, namely:

- creation of multifrequency antennas with clipping of multipath; [1]
 - creation of a navigation receiver with a limited number of channels, which will provide a high rate of output (not less than 20 Hz), high-quality “raw” measurements in solving consumer problems on an external processor; [4]
 - development of own algorithms for processing “raw” phase measurements.
- [5]

References

1. Герасименко К.В. . Аналіз способів подавлення сигналів супутникових радіонавігаційних систем навмисними перешкодами // Системи озброєння і військова техніка. — К.:2015. — Вип. 44.
2. Гофманн-Велленгоф Б., Навігація. Основи визначення місцеположення та скеровування / Б. Гофманн-Велленгоф, К. Легат, М. Візер ; пер. з англ. за ред. : Я. С. Яцківа ; літ. ред. : О. Є. Смолінська. — Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2006. — 449 с.
3. Філяшкін М., Інерціально-супутникові навігаційні системи / М.Філяшкін, В. Рогожин, А. Скрипець, Т. Лукінова. – Київ: НАУ-друк, 2009. – 272 с.
4. Обзор различных навигационных систем [Электронный ресурс]. – Режим доступа:https://navishop.ru/articles/obzor_glonass_rossiya_navstar_gps_ssha_galileo_evropa_beidou_kitay (date of request 23.02.2021)

5. Глобальная навигационная спутниковая система (GNSS) систем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nngasu.ru/geodesy/classification/chastnye-classifikatsii/10_GNSS.php(date of request 24.02.2021)

6. BeiDou[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.tadviser.ru/index.php/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F:BeiDou>(date of request 23.02.2021)

*Scientific Supervisor: Svyrydova L.G.,
Lecturer*

УДК 004:61(043.2)

Сишук П.Ю., Лисяний А.С., Богданчик М.П.
Національний авіаційний університет, Київ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ

У сучасному світі інформаційні технології мають великий вплив на медицину і без них важко уявити сучасні операції та інші маніпуляції в даній сфері.

Нові технології значно спрощують роботу в сфері медицини. Зручність управління, достовірність результатів та точність показників, надійність та безпека – головні риси, що притаманні досягненням ІТ-технологій у галузі медицини. Цим вони спрощують роботу лікарів та підвищують їх рівень ефективності.

Серйозні дослідження майже нереальні без використання інформаційних технологій, наприклад ультразвукова діагностика неможлива без ультразвукового сканера, те саме можна сказати про рентген, томографію тощо.

Звичайно, ці технології мають певні недоліки. За відсутності електроенергії проведення процедур майже неможливе, а також, спеціаліст має бути добре ознайомлений з приладами медичного призначення та навчений використовувати їх. Але плюсів набагато більше - порівнюючи зі старими методами та технологіями, результати лікування значно поліпшились:

- підвищилася ефективність лікування;
- значно пришвидшилося виявлення та лікування хвороб;
- збільшилася доступність лікування за допомогою спеціальної апаратури для всіх верств населення.

Також треба усвідомити, що, крім того, що в медицині використовуються апарати, там використовуються бази даних та звичайні персональні комп'ютери. Бази даних дуже полегшують роботу з пацієнтами, починаючи з того, що інформацію про кожного пацієнта, можна знайти за лічені секунди, що, відповідно, полегшило ведення історії хвороб людини.

Невід'ємною частиною медицини є фармацевтика, в якій використовуються сучасні технології та інструменти для збору та аналізу інформації, а також створення ліків.

Інформаційні технології значно допомагають у створенні спеціальних клітин для боротьби з важкими хворобами, що надає медицині набагато більше можливостей.

Варто зауважити те, що, на теперішній час, є розповсюджене тестування штучних органів, яке надає людям все більше шансів успішно користуватися цими дослідженнями і жити нормальним життям.

Аналогічним чином, величезний внесок у медицину зробили новітні розробки сканувальної електронної мікроскопії, що допомогли досягти значного покращення зображення необхідного для наукових досліджень у вірусології.

До новітніх інформаційних технологій можна також віднести новітні мікроскопи, які допомагають спостерігати за тим, як нові препарати впливають на віруси та мікроби.

З допомогою інформаційних технологій, зв'язатися із спеціалістом та обговорити свої проблеми стало набагато простіше, особлива потреба у цьому з'явилась під час пандемії.

У лікаря з'явилась можливість здійснювати дистанційний моніторинг здоров'я пацієнта за допомогою спеціального телемедичного приладу, що транслює всі показники онлайн.

Крім цього, і самі лікарі, можуть зв'язуватися з колегами з будь-якої країни та обмінюватися своїм досвідом або отримувати консультації, не полишаючи свого робочого місця.

Таку ж значну роль відіграють сучасні протези, які допомагають людям з обмеженими можливостями, створення яких було б не можливе без передових технологій.

Отже, інформаційні технології мають великий вплив на медицину. І, з розвитком технологій медицина, набуває все більшої потужності та можливостей.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

UDC 004.358 (043.2)

Solovyov B.S., Hrystevich V.B., Shynder H.L.
National Aviation University, Kyiv

VIRTUAL REALITY

Term “reality” becomes from ancient Greece. Even then, people were interested in sense of life and reality, but it’s hard to believe philosophers had any idea about virtual reality. Until recently virtual reality only could be imagined. The first descriptions of this thing appeared in the pages of sci-fi in the 60’s, and works such as “Neuromancer” became cult and influenced famous films, such as “The Matrix”, “Ender’s Game” or “TRON”. It is interesting to think about how people in the past imagined virtual reality and compare it with nowadays. The term *virtual reality* was first used in 1980 by American computer scientist and futurist Jaron Lanier, although the story of virtual reality headsets began in 1961 when Philco engineers developed the first helmet

display, called Headsight. There are different approaches to understanding virtual reality. Various researchers describe it as true being, non-being, incomplete being.

As technology progresses, so will virtual reality. So over time more and more sophisticated devices for simulation appears. Nowadays, virtual reality is an incredible tool that gives many opportunities in any branch. For example, it is extremely effectively used in education, medicine, for design and entertainment, in the military. Pilots can train and improve their skills on flight simulators, doctors can do difficult operations without any risk and then save real lives, the military can simulate battlefields and combat operations, engineers or architects can create complex models in full size, which can be viewed from any angle. You can also often see virtual reality glasses in various museums and exhibitions, which allows you to move back in time and space. In China, virtual reality is used to treat drug addicts. People are shown realistic scenes of drug use and their consequences. In addition, VR glasses are used to diagnose mental disorders

The areas of use of this technology are endless. One of the latest developments of Japanese scientists, which allows you to control the robot remotely with a virtual reality helmet. Scientists came further and they are developing devices that may make us feel the senses of touch or even pain when we're surfing in virtual reality worlds. It is only a matter of time before robots will become a common thing and the operator can remotely control the operation of the robot or drone at any time. Virtual reality will anywhere find its application and will speed up and improve the process of learning, preparation, etc.

Currently, there is a problem with the mass of virtual reality helmets. The solution to this problem is in application this tool. That means that the average user will not buy helmet to perform difficult operations or military simulation, he needs to have fun, and also such entertainment also costs a lot and have low battery lows. In the early 2010s, several companies (Oculus VR, Sony, Microsoft, Carl Zeiss, Samsung, Razer and HTC) entered the market to sell such helmets. This created a lot of discussions around this technology, because virtual reality did not develop quickly, so still helmets are not very popular and quite expensive. People expected more from this. On the other hand, there have been more resources and opportunities in the last decade to improve technology and reduce health damage. Despite the frustration of many users, virtual reality continues to evolve.

But what awaits us next? Hardware is becoming more powerful, software is optimizing the visualization process better and improving virtual reality. People can create images that are look like real life, so it's not long to wait until you put on a helmet and dive into a new artificial world, a new planet or become part of a fantasy universe. Perhaps we're in the beginning of the new era of technologies and soon anti-utopian futuristic worlds become our reality.

In conclusion, virtual reality is our future, and based on the dynamics of this technology, we can also predict that virtual reality will soon become widespread. We will see it in all spheres of life and may replace "our" reality, as in Ernest Klein's book, or perhaps open up unprecedented opportunities for the benefit of all mankind.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.94(043.2)

Tsupiashuk A.S., Yakymchuk E.A.
National Aviation University, Kyiv

AUGMENTED REALITY - TECHNOLOGY THAT ALLOWS US TO SEE THE UNSEEN

When talking about some kind of another reality created by computer the first thing that comes to our mind is Virtual reality (VR). The most of people can tell you about what it is. However, there are still only a few people acquainted with the term Augmented reality (AR). But this technology will have a huge role in our future. Augmented reality can be explained as an entertaining and interactive approach of seeing the real-world environment, where the objects around us get enhanced by our phones or computers. This process involves sensory modalities, audio and graphical improvements, etc.

First of all, this technology was produced for the U.S. Airforce in the early 90s. In terms of commercial usage of the augmented reality, it all started in the late 90s and when this technology was first introduced to the entertainment industry.

In scientific approach, it is used in archaeology and architecture. Archaeologists can generate models of ruins, buildings or landscapes. Visual Interaction Tool for Archaeology (VITA) is the most popular system, which gives users the possibility to imagine and investigate results without leaving their homes.

The following sphere that uses this technology is architecture. Architectures uses AR techniques in order to get the visualization of their projects that are being build. Images created by computers are getting superimposed onto the terrain of the real-life property in order to see how the building will look before actually building it.

Education is the following sphere where Augmented reality can be also used. Due to this technology texts, graphics and even videos can be superimposed into an educational environment. After scanning the textbook by AR device, the information is rendered in a multimedia format. So, students can be involved in the educational process and interact with knowledge more authentically and they can become active learners, interacting with their learning environment.

AR also plays a great role in the entertainment industry, mostly in the gaming industry. A huge number of games where developed exclusively for this technology in order to immerse the user into the game and get the best experience possible. Pokemon Go (developed in 2016) is one of the most popular games created by this technology.

Last but not the least, Army is the most active augmented reality user. For example, during the combat, this technology can provide support to the soldiers by providing the renders of the battlefield and other useful data directly into their goggles. Augmented reality can also help them by marking dangerous spots to warn the soldiers. But it should mention about some disadvantages of AR technology. It has some negative aspects. In the area of individual privacy, there exists the ease of access to sensitive information that one should not readily possess about a given person. It is realized through facial recognition technology. So, we assume that AR can automatically pass

information about persons that user sees. And there could be seen any personal information from social media, about marital status and even criminal records.

Summing up, we can say that augmented reality, that was created in the recent past, is a very useful technology. And it took its roots in various spheres of our life.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

УДК 004.93'1 (043.2)

Ісаченко О.В.

Національний авіаційний університет, Київ

КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗІР

Тема комп'ютерного зору дуже актуальна та цікава. Майже кожен з нас, ледве не щодня використовує так званий комп'ютерний зір у побуті. Однак, ми часто навіть уявлення про це не має. По-перше, слід визначитися з даним поняттям: комп'ютерний зір є складовою частиною штучного інтелекту, що складається з теорії та технології. Тобто комп'ютер використовує певний алгоритм штучного інтелекту, завдяки чому має змогу здійснювати аналіз, обробку та ідентифікацію об'єктів. І, таким чином, наприклад, наш телефон має змогу «бачити» об'єкти та розпізнавати їх під час відео та фотозйомки.

У 2017 році відбулась міжнародна виставка CES 2017 в Лас-Вегасі, на якій були представлені інноваційні технології та технологічні тренди. В цілому представленні на виставці матеріали можна умовно поділити на дві категорії: експериментальні проекти та проекти, які вже впроваджуються у наше життя. Зокрема, на цій виставці, було представлено чимало технологій, що використовують комп'ютерний зір. Серед яких: інтерфейси, безпілотні автомобілі, алгоритми персоналізації та ідентифікації, доповнена реальність для смартфонів, роботи, камери та побутові прилади. Звичайно, галузей використання чимало, але варто зупинитися саме на персоналізації та ідентифікації даних та безпілотних автомобілях (<https://rb.ru/list/computer-vision-in-practice/>). Напівавтономні та безпілотні автомобілі функціонують здебільшого завдяки ідентифікації та аналізу оточення. Наприклад, компанія NVIDIA досягла чималих успіхів у розробці цієї технології. Фахівці компанії створили штучний інтелект, який здатен розпізнавати обличчя людини, зчитуючи та аналізуючи рухи окремих його частин, наприклад, положення голови та напрям погляду. Ідентифікація напряму описує принцип роботи комп'ютерного зору та чи не найчастіше зустрічається у побуті, варто відмітити, що з плином часу ми будемо все частіше стикатися з її використанням. І, перше, що спадає на думку – камери відеоспостереження. На даний момент існують камери, які здатні не тільки «бачити» людини, але і ідентифікувати її особу. Це, як виявилось, чи не найлегше, що вміють деякі сучасні камери. Крім цього, вони можуть аналізувати міміку і обличчя загалом, що дає змогу визначити яку емоцію зараз переживає людина. Варто відзначити, що дана технологія активно використовується у вище

згаданій сфері автомобілебудування, а саме для визначення стану водія під час руху – чи не зомлів він та чи не спить.

Перш ніж детально розглянути принцип роботи комп'ютерного зору, слід визначити які саме задачі можна вирішити з його допомогою: класифікація, генерування та сегментація зображення, визначення об'єктів, розпізнавання обличчя та символів, відстеження руху в реальному часі (<https://habr.com/ru/post/461365/>). Щодо самого принципу, важливо зазначити, що функціонування унеможливилося за відсутності спеціальних пристроїв – *лідарів* та *радарів*.

Принцип функціонування комп'ютерного зору (КЗ). КЗ реалізується у три етапи: зчитування зображення, обробка та аналіз. Ці етапи можна порівняти з тим як людина сприймає візуальну інформацію, адже їй потрібні очі, щоб бачити сам об'єкт, мозок, щоб обробити отриманий образ та інтелект, щоб осягнути побачене. Тепер докладніше про кожен етап. В першу чергу пристрою потрібно зчитати саму картинку, для цього етапу достатньо наявності камери або інфрачервоного сенсору. Інша справа з орієнтацією у просторі – для цього потрібні 3D-сенсори. В сфері безпілотних автомобілів, як взагалі і в мобільних телефонах Apple, їх називають лідари (LIDAR – Light Detection and Ranging), а от в телефонах з Android вони вже мають назву ToF (Time-of-flight). Принцип дії у всіх однаковий та загалом схожий з принципом дії ехолоту – випустити електромагнітну хвилю та заміряти скільки часу їй потрібно щоб повернутись. Цікаво, що археологи зараз використовують цю технологію в пошуках руйн, скануючи, зображення та прибираючи на комп'ютері усі зайві об'єкти. Повертаючись до принципу роботи лідарів, слід зазначити, що вони бувають статичними та обертовими, і сканують, обертаючись на 360°. Дані з лідару отримуються у вигляді тривимірної хмари точок, які не підлягають додатковій обробці. Стереозображення отримуються з двох камер. Аналізуючи, отримані під різними кутами, зображення, оператори будують мапу глибини. Тобто другий етап полягає у побудові зображення з двійкових даних та визначення основних геометричних елементів. Третій етап тісно пов'язаний з нейронними мережами. І, саме в цій частині, штучний інтелект проявляється у повному обсязі - нейронні мережі з кожним разом «навчаються», намагаючись оптимізуватись та швидше виконати аналіз, подібно до того, як працює наш мозок, коли ми вчимося. (<https://www.youtube.com/watch?v=dwVg5oFHkrk>). Підґрунтям машинного зору є саме комп'ютерний зір. Він використовується на автоматизованих підприємствах, таких як заводи з виготовлення комп'ютерних плат. Загалом, можна сказати що комп'ютерний зір з плином часу все більш буде використовуватись у сучасних гаджетах і ми все частіше будемо мати з ним справу.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст.викладач*

КІБЕРГІГІЄНА

Стрімкий розвиток сучасних технологій та Інтернет-мережі все більше проникає в життя людини. У будь-який час ми можемо перевірити пошту, дізнатись домашнє завдання чи надіслати потрібні документи, замовити їжу, зарезервувати готель для відпустки або ж здійснити регулярний платіж за кредитом, не виходячи з власного будинку. Проте, будь-які наші дії в мережі Інтернет, несуть певну особисту чи навіть конфіденційну інформацію, які у разі неухважності можуть опинитись у зловмисників.

Щоб убезпечити себе від кібер-шахраїв необхідно дотримуватись основних правил кібергігієни. В свою чергу, кібергігієна — це заходи безпеки, розроблені для захисту пристроїв користувача від інфікування шкідливим програмним забезпеченням та можливого викрадення конфіденційної інформації [1]. Розглянемо декілька базових кроків для покращення захисту даних:

1. Надійний пароль.

З метою унеможливлення доступу до своїх облікових записів та електронних пристроїв варто, в першу чергу, подбати про надійність паролів. Потрібно створювати складні, не менше 7 символів, комбінації з використанням різних регістрів букв, цифр та символів. Для кожного пристрою чи акаунту необхідно надати свій унікальний пароль, тоді у разі викрадення одного паролю зловмисник не матиме доступу до інших, можливо більш цінних, облікових записів. Якщо є можливість, варто подбати про двофакторну аутентифікацію, яка передбачає підтвердження особистості під час входу в акаунт.

2. Регулярне оновлення.

З метою уникнення небезпечного програмного забезпечення потрібно здійснювати своєчасні оновлення операційної системи та додатків. Це допоможе уникнути виникнення конфліктів та помилок в програмному забезпеченні, а також ускладнить проникнення неавторизованих користувачів та програм до вашого пристрою [2].

3. Back Up або резервне копіювання.

Резервне збереження надає можливість відновлення інформації, у разі втрати оригінальних файлів, з моменту останнього безпечного збереження. Задля ефективності цього методу варто виконувати Back Up регулярно і лише дійсно важливих файлів. Крім того інформація має бути у декількох екземплярах та знаходитись як у хмарному сховищі так і на фізичних носіях [3].

4. Уважність.

Потрібно завжди перевіряти надійність сайтів на яких здійснюються покупки та скачуються файли. Краще не користуватися неофіційними сервісами для встановлення програм, адже вони можуть містити певні віруси. Крім того варто перевіряти адресантів електронних листів та не відкривати прикріплені файли без попередньої перевірки їх антивірусом.

5. Надійний захист.

Ще одним, не менш важливим, правилом кібергігієни є використання перевірених та надійних антивірусних засобів як для комп'ютера так і смартфона. Належний захист допоможе уберегти пристрої від шпигунських програм, вірусів, хробаків, кілогерів, логічних бомб та фішинг-атак [2].

Ці п'ять базових правил кібергігієни можуть допомогти перешкодити витоку персональних даних та конфіденційної інформації, а також покращити захист ваших даних від різного роду пошкоджень вірусами та іншим небезпечним програмним забезпеченням.

Список літератури

1. Основні правила захисту даних — кібергігієна для активного Інтернет-користувача [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eset.ua/ua/blog/view/38/osnovnyye-pravila-zashchity-dannykh-kiberigiyena-dlya-aktivnogo-Internet-polzovatelya>

2. Базові правила безпеки в цифровому середовищі: CRDF Global [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cybereducation.org/mc/index.php/usr/login/registration>.

3. Українська Антивірусна Лабораторія «Zillya! Антивірус». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zillya.ua/news>

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

УДК 343.5:004.738.5 (043.2)

Францева Я.Р.

Національний авіаційний університет, Київ

КЛАСИФІКАЦІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Термін *кіберзлочинність* означає незаконні дії, які здійснюються людьми, що використовують інформаційні технології для злочинних цілей в кіберпросторі. Також кіберзлочинністю вважають дії, спрямовані на втручання в роботу інформаційно-комунікаційних систем з метою зміни даних або їх викрадення у них. Об'єктами таких правопорушень вважають особисту інформацію фізичних та юридичних осіб, а також бізнесу та державних установ.

За конвенцією Ради Європи по боротьбі з кіберзлочинністю, яка була ратифікована Верховною Радою України виділено чотири основних типи кіберзлочинів:

1. Злочини проти конфіденційності, цілісності та доступності комп'ютерних даних і систем;
2. Шахрайство та підробка, що пов'язані з використанням комп'ютерів;
3. Злочини пов'язані з розміщенням у мережах протиправної та недостовірної інформації;
4. Злочини щодо порушення авторських та суміжних прав.

Останніми роками набирають популярності шахрайські дії у банківсько-фінансовому секторі. Серед них найбільш поширеними є: *кардинг* – шахрайські операції з картками клієнтів банку (копіювання даних картки для подальшої

підробки, копіювання реквізитів картки, щоб здійснювати покупки у мережі без участі власника картки); *фішинг* – шахрайські дії, спрямовані на заволодіння реквізитами картки або рахунку за допомогою листів, надісланих на електронну пошту або смс-повідомлень; *вішинг* – схожий на фішинг, але, у цьому випадку, зловмисники самі телефонують власникам карток і представляються працівниками банку або колекторами і вимагають дані. Жертвами таких видів злочину, як правило, є довірливі, неухважні і необізнані у цій проблемі громадяни.

Також, значними за своїми обсягами кіберзлочинами, є створення та поширення порнографічних матеріалів, а також, порушення авторських прав. Останній тип є зараз одним з найпопулярніших в Україні. Наприклад, на даний момент, процвітає *піратство* – незаконне копіювання та розповсюдження інтелектуальної власності, а воно, у свою чергу, породжує сприятливі умови для розвитку кіберзлочинності. Останніми роками кількість скоєних злочинів подвоїлась через те, що зростає кількість фахівців в цій сфері, що можуть фіксувати такі випадки. Фахівці визнають, що ситуація дедалі погіршується, зокрема, через наявність певних технологій, які дозволяють зловмисникам залишатись непоміченими в мережі та приховувати свою діяльність. Через це більша кількість випадків залишаються незафіксованими або не висвітлюються в офіційних звітах.

Галузь обчислювальної техніки дуже швидко розвивається, особливо зараз, за умов соціальної дистанціювання, з'являються нові види послуг у мережі. Це створює значні перешкоди для злочинців та змушує їх винаходити нові способи обходу різноманітних систем захисту інформації, ставати більш спритними та кмітливими.

Кіберзлочинність є загрозою на світовому рівні, тому ця проблема завжди обговорюється як в правохоронних колах, так і у суспільстві та потребує комплексного вирішення. Боротися з кіберзлочинцями можна таким чином:

- використовувати інформацію та здійснювати покупки тільки на перевірених сайтах;
- не відкривати і не відповідати на підозрілі листи на електронній пошті чи в sms-повідомленнях на телефоні;
- ніколи не повідомляти стороннім особам свою особисту інформацію;
- зберігати рп-коди та паролі в надійному місці;
- встановлювати антивірусні програми;
- використовувати виключно ліцензійне програмне забезпечення;
- обмежувати доступ стороннім особам до свого комп'ютера та телефону.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

Дирда М.Г., Демчук М.М.
Національний авіаційний університет, Київ

ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ МАЙБУТНЄ – WEB 3.0

Інтернет, який у нас є на даний момент, фактично зламаний. Ми не контролюємо наші дані і у нас нема власного рівня розрахунку реальної вартості. Через тридцять років після початку масового впровадження Інтернету, архітектура даних, як і раніше, заснована на концепції автономних комп'ютерів, де дані централізовано зберігаються і управляються на сервері, а також відправляються або витягуються клієнтом. Кожен раз, коли ми взаємодіємо через Інтернет, копії наших даних відправляються на сервер постачальника послуг, і кожен раз, коли це відбувається, ми втрачаємо контроль над нашими даними. Незважаючи на те, що ми живемо у світі, де до Інтернету підключається все більше і більше пристроїв, наші дані, як і раніше зберігаються централізовано: на наших комп'ютерах, інших пристроях, і навіть в хмарних серверах. Виникає питання: чи могу я довіряти тому, хто зберігає мої дані та керує ними?

Перше покоління мережі проіснувало з моменту її створення в 1989 році до 2005 року. Це була пасивна мережа, доступна для читання, з мінімальною взаємодією між користувачами. Більшість були просто одержувачами інформації. Потім з'явився Web 2.0, «мережа для читання і запису», заснована на соціальних мережах, вікі-сайтах і блогах, які дозволяють користувачам створювати і ділитися власним контентом, що збільшили їх участь і кооперацію.

Web 3.0 - наступний крок. Частково це буде «семантична мережа», яка зможе зрозуміти, комбінувати і автоматично інтерпретувати інформацію, щоб надати користувачам більш розширений та інтерактивний досвід. Але це також може бути децентралізована мережа, яка кине виклик пануванню технологічних гігантів, повівши нас від такої сильної залежності декількох компаній, технологій і відносно невеликої кількості інтернет-інфраструктури. Web 3.0 - це набір протоколів, які служать будівельними блоками для розробників додатків. Ці блоки замінюють традиційні веб-технології, такі як HTTP, AJAX і MySQL, але є абсолютно новим способом створення додатків. Вони дають користувачеві надійні верифіковані гарантії відносно інформації, яку він отримує, яку передає, за що він сплачує і що отримує натомість. Надаючи користувачам можливість діяти самостійно на ринках з низькими бар'єрами, можна гарантувати, що цензура і монополізація буде мінімальна. З точки зору користувача, Web 3.0 практично не буде відрізнятися від Web 2.0, принаймні, на початковому етапі і він побачить ті ж технології відображення: HTML5, CSS і таке інше. З програмної сторони, такі технології, як Polkadot, міжланцюговий протокол блокчейна Parity, об'єднують різні технологічні потоки в єдину економіку і «рух». Будуть використовувати веб-браузери, але їх можна назвати «гаманцями» або «сховищем ключів». Браузери (і компоненти, такі як апаратні гаманці) будуть представляти активи і особистість людини в Інтернеті, дозволяючи сплачувати за будь-що або доводити, хто ми, без необхідності звертатися в банк або службу ідентифікації.

Буде місце для довірених осіб, страхових компаній і так далі. Але їх завдання будуть комерціалізовані, а діяльність піддаватиметься перевірці. Оскільки ці постачальники послуг змушені конкурувати на глобальному, і прозорому ринку, користувачі Інтернету будуть звільнені від роздування цін. Web 3.0 породжує нову глобальну цифрову економіку, створюючи нові бізнес-моделі і відповідні ринки, руйнуючи монополії на платформи, такі як Google і Facebook, і породжуючи величезні рівні висхідних інновацій. Недорогі урядові атаки на нашу конфіденційність і свободу, такі як широкомасштабне перехоплення даних, цензура і пропаганда, стануть більш важкими.

Безумовно, ми не можемо передбачити перші успішні варіанти використання цієї нової платформи і час їх появи. Як і у випадку з розвитком Інтернету, терміни можуть вимірюватися десятиліттями, а не місяцями. Але коли з'явиться Web 3.0, фраза «цифрове століття» отримає абсолютно новий сенс.

*Науковий керівник: Вербило Г.П.,
ст. викладач*

UDC 004.415.538. (041.4)

Dragoev D.M.

National Aviation University, Kyiv

SOFTWARE TESTING AS A QUALITY CONTROL TECHNIQUE

The backbone of any quality assurance system is its quality assurance and control methods. Quality assurance methods are techniques that ensure that certain quality indicators are achieved when they are applied.

Quality assurance - all measures taken at different stages of the software life cycle to ensure the quality of the product being released. Testing - checking a software product in order to determine how the real result of the program's work corresponds to the expected result.

Testing involves identifying a bug, error, or defect in the software without fixing it. Professionals with any experience in quality assurance are usually involved in identifying errors. There are many approaches to solving the problem of software testing and verification, but effective testing of complex software products is a highly creative process, not limited to following strict and clear procedures or creating such. The ultimate goal of any testing process is to provide such a capacious (aggregate) concept as Quality, considering all or the most critical components for a given case. Software testing is an attempt to determine if a program does what is expected of it. As a rule, no testing can give an absolute guarantee that the program will work in the future. The goal of software testing is to reduce development costs by early detection of defects.

The first software systems were developed as part of research programs or programs for the needs of the ministries of defense. Testing of such products was carried out in a strictly formalized manner with the recording of all test procedures, test data, and the results obtained. Testing was separated into a separate process that began

after the coding was completed, but at the same time, as a rule, it was performed by the same personnel.

In the early 1990s, testing began to include the planning, design, creation, maintenance, and execution of tests and test environments, and this meant a shift from testing to quality assurance that spanned the entire software development cycle. At this time, various software tools begin to appear to support the testing process: more advanced automation environments with the ability to create scripts and generate reports, test management systems, software for load testing.

The techniques described below - white-box testing and black-box testing - assume that the code is executing, and the difference is only in the information that the tester possesses. In both cases, this is dynamic testing.

When testing a white box (also called a transparent box), the test developer has access to the source code of the programs and can write code that is linked to the libraries of the software under test. This is typical of component testing, where only parts of the system are tested. It ensures that the structural components are functional and stable to a certain extent. White box testing uses code coverage metrics or mutation testing.

When testing a black box, the tester has access to the program only through the same interfaces as the customer or user, or through external interfaces that allow another computer or another process to connect to the system for testing. For example, a testing component can virtually press keys or mouse buttons in a program under test using a process interaction mechanism, confident that everything is going right, that these events cause the same response as the actual keystrokes and mouse buttons. Typically, black box testing is done using specifications or other documents that describe the system requirements. Typically, in this type of testing, the coverage criterion consists of coverage of the input data structure, coverage of requirements, and coverage of the model (in model-based testing).

The existing software testing methods do not allow to unambiguously and completely eliminate all defects and errors and establish the correct functioning of the software product. Therefore, all existing testing methods operate within the formal verification process of the investigated or developed software product.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.93(043.2)

Herasymenko M.K.

National Aviation University, Kyiv

DEEPFAKE

In recent years, deepfake has raised enormous public concerns. Deepfake is a technique of face or voice swapping by neural networks in a way that appears real. The first fake videos started to appear back in 2017 but the first public face swap program called FakeApp, which opened deepfake tools, appeared in 2018. These tools for creating such content have been freely available since then and are easy to learn.

Once only special effects experts in the film industry possessed such tools and intelligence agencies producing propaganda but today anyone can download deepfake software and create convincing fake videos and audios [1]. For the first time, the technology was refined in the Internet community and software for creating deepfakes appeared in the public domain. Recently, deepfake technology has attracted a lot of attention due to its use in financial fraud, giveaways and fake news [2]. IT analysts say deepfake technology could become the most dangerous in the digital sphere in recent decades.

There are some real examples that showed the power of deepfakes. With the proliferation of deepfakes, there have been cases of discrediting celebrities, whose photos are open source on the Internet. In the world of politics, deepfake technology can be used as a weapon against individuals and entire parties to manipulate public perception, influence elections or even the stock market. In addition to political information wars, deepfake also creates information security risks for the corporate sector. Deepfakes turned out to be a good tool in the hands of scammers. For example, spearphishing aims to trick specific employees of a certain company and force them to manually perform some operation paying for a fake payment order, sending documents, manually resetting user credentials for a cybercriminal. Such actions are generally more difficult to detect technically (in terms of information security measures) since the email does not contain any suspicious links or attachments and is usually used in conjunction with a Business Email Compromise (BEC) attack, where hackers gain control of corporate email account and can send emails from legitimate addresses [3].

These events have prompted the United States government and industry to identify and restrict the illegal use of deepfakes. In October 2019, California Governor Gavin Newsom signed AB 730, known as the Anti-Deepfake Bill, to ban the distribution of deepfake videos during the 2020 election campaign.

Deepfake comes from deep learning algorithms, which can teach themselves to synthesize a human image: it combines several images in which a person is captured from different angles and with different facial expressions, and makes a video stream from them. By analyzing photographs, a special algorithm learns how a person looks and can move. Of course, this method requires large sets of training data to solve problems. The idea is to use two neural networks: the first one generates images (it receives images from the library and learns using videos on video hosting) and the second one is responsible for finding differences between them and the real samples. If the second neural network detects a fake, the image is sent back to the first one for improvement.

In addition to all of the above, there are also vote-forgery technologies. Voice deepfakes are also used by cybercriminals, in particular, to persuade employees of a company to take unauthorized actions.

Deepfakes appears to be a serious threat, since this kind of content is, in fact, an information attack. It is also hard to detect deepfakes. They work with open source machine learning algorithms and libraries to achieve the highest quality content. To develop a detection tool this deepfake data set can be used with different AI models, which learn different features of the content being analyzed. This helps to analyze deepfake features and to weight the indicators to produce an estimation of authenticity.

The solution calculates the likelihood that the content being examined is the result of deepfake technology.

The problem of deepfakes seems to be quite complicated. Since they are created using artificial intelligence, something similar needs to be used to combat them. Currently, the information security market does not offer special technologies and solutions to protect against deepfakes. Nevertheless, certain steps in this direction are being made [4].

References

1. 12 deepfake examples that terrified and amused the internet – Available at: <https://www.creativebloq.com/features/deepfake-examples>.

2. What is a deepfake? Everything you need to know about the AI-powered fake media – Available at: <https://www.businessinsider.com/what-is-deepfake>.

3. CEO ‘Deep Fake’ Swindles Company Out of \$243K – Available at: <https://threatpost.com/deep-fake-of-ceos-voice-swindles-company-out-of-243k/147982/>.

4. Battling misinformation: detecting malicious deepfakes – Available at: <https://www.accenture.com/us-en/blogs/technology-innovation/liberman-battling-misinformation-detecting-malicious-deepfakes>.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 681.5:728(043.2)

Dyadyuk O.V., Kvasha D.S.
National Aviation University, Kyiv

SMART HOME SECURITY METHODS

Our present is the rapid growth of information and communication technologies and their application in various spheres of production, education, life. The Internet of Things technology (Internet of Thing) is no exception, the integration of which into human life ensures the improvement of the latter, so this technology is progressing with its development and implementation.

Since IoT are complexes and systems that are interconnected by the Internet, contain modern algorithms for artificial intelligence, cloud computing technology, it should be noted that with the development of this technology there are threats to the security of information programs and databases.

The main components of information about security, information systems and technologies distinguish the following categories: accessibility, integrity, confidentiality. In our understanding, the availability of smart home technology information is the ability for owners (or smart home subsystems themselves) to perform permitted operations and / or exchange devices in a timely manner. For example, open/close a door; check the temperature to turn the air conditioner on or off. The integrity of the information is ensured by complete and reliable information about the condition of all devices of the smart home. For example, the system knows how to react when a gas leak is felt from an open burner. The confidentiality of smart home

information is determined by the fact that leakage of private information is not possible. It is clear that violation of at least one of these components can lead to serious consequences: from curious situations to cases that threaten human health and life. The research "Security Analysis of Emerging Smart Home Applications" scientists divides vulnerabilities to information security of a smart home into two categories: excessive privilege and insecure messaging. Excessive privileges are a security breach when a mobile application gains access/rights to transactions that it does not really need to work. When malware gains unrestricted access to SMS APIs or logs, it can leak personal information (PII), including PIN codes or passwords.

IoT information security vulnerabilities:

1. LAN Mistrust - if the device authenticates to the network once, then it is trusted;
2. Environmental distrust (Environment) - IoT trusts the physical environment within which it is located;
3. App Over-privilege;
4. No/Weak Authentication;
5. Implementation Flaws - leakage of private information; no data encryption and more.

Ideally, a smart home should provide guaranteed security to its occupants: its technology allows it to respond to and prevent emergencies, control access to the territory and housing, and more.

However, according to a large number of studies, information security of a smart home is not always possible, an attacker can break into a home network and remotely control smart home devices, so this problem remains relevant in today's world.

The article analyzes approaches to ensuring the security of a smart home. Namely,

1) approaches related to the individual:

- authentication;
- access control;

2) approaches related to software and hardware architecture:

- built-in security system in the device;
- certification of devices;
- invasion detection system;
- information flow.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.056.57 (043.2)

Antypenko M.S.
National Aviation University, Kyiv

ACTUAL WEB APPLICATION SECURITY ISSUES

Today, the role of the Internet in the software environment has grown significantly. Applications created with the help of web technologies have become the best solution for problems in various fields and have gradually supplanted applications based on

other technologies. This has complicated web applications in terms of structure, architecture, and implementation. In addition, web applications began to use a distributed architecture. This complication has made new demands on their safety.

Web application security is a central component of any web-based business. Web application vulnerabilities remain one of the most common shortcomings of information security. Other common problems include low employee awareness of information security, weak password policies or widespread non-compliance, shortcomings in software update management processes, the use of unsafe configurations, and, as may seem paradoxical, the inefficient interconnection of access. Despite the fact that the vulnerabilities of web applications have been repeatedly described in the modern scientific and specialized literature, it is rare to find preventive protective mechanisms that reduce the risk of damage. After analyzing the scientific and specialized literature, it was determined that all threats to information security of web applications can be divided into several categories:

1. Cross-site scripting - XSS (attack on the user is aimed at executing an arbitrary script in his browser) - the introduction of malicious JavaScript code on the page of the web system that is being attacked. When the page loads, the browser automatically executes JavaScript code, collecting login credentials and sending them to the attacker's site.

2. SQL injection - the introduction of malicious SQL code into the body of an HTTP request to a web application. When, the URL string can be executed by substituting an SQL query to the database and finding out the administrator password.

3. CRLF-attack - a technique for modifying HTTP-request headers. There are 2 types:

- CRLF injection - using the ASCII representation of the combination CR + LF (carriage transfer + newline) to generate «malicious» URLs.

- HTTP request bundle. With its help, an attacker can generate a URL that will replace the server's response, and, initiating an internal error, it will be possible to see both information about the web application server and service information.

4. XXE (XML eXternal Entity) attack. When validating an XML document with a parser (an object-oriented scripting language created to generate HTML pages on a CGI-enabled Web server) using the DTD schema, all of its directives must be executed. If the rules specify that XML special characters are allowed in the input document, the risk of being attacked is very high.

5. CSRF - cross-site request forgery. Allows an attacker to use the credentials of the relevant person (cookies) and perform any malicious transaction on his behalf.

6. DDoS-attack - a large number of external requests (often meaningless or incorrectly formulated) with different traffic (on different ports), which causes memory overflow and subsequent denial of system maintenance, during which the attacker can easily access the resource.

The importance of web applications today is important, as it is one of the most effective tools that allow you to quickly and regardless of location to carry out operations related to various aspects of the business. As a result, there is a continuing demand for attacks to obtain confidential information that contains trade secrets or other important information.

After analyzing the main types of attacks on web applications, we can conclude that to implement the protection of web application you need to start from each application individually to accurately predict the main vector of the attack that will be carried out and implement protection based on the data, using a set of different protection methods to achieve greater stability and security of the application.

*Scientific supervisor: Verbylo H.P.,
Senior Lecturer*

УДК 378.046.001.4:63(043.2)

Загоровська Л. О., Зуєнко Н. О.
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, Київ*

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Постановка проблеми. Одним із основних аспектів реформування аграрної освіти останнім часом виступає визнання значення мови в навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців.

У Державному стандарті і концепціях мовної освіти реформування школи пов'язується з оновленням змісту навчання мови у вищих освітніх закладах, спрямуванням їх на формування творчої мовної особистості студента. З-поміж основних напрямів модернізації вищої аграрної освіти в нашій країні одним із актуальних сьогодні постає формування комунікативної культури майбутніх аграрників. Особливого значення набувають теоретико-методологічні, соціально-психологічні, організаційно-педагогічні та методичні аспекти широкомасштабної проблеми повноцінного професійного розвитку випускників вищих навчальних закладів у напрямі сформованості у них професійної компетентності, що включає й мовленнєвий аспект [2, с.91]. У зв'язку з цим, розроблена концепція формування комунікативної культури студентів вищих аграрних закладів.

Концепція – це системний опис певного предмета чи явища, який сприяє розумінню, трактуванню, виявленню первинних ідей його побудови та функціонування.

Відзначимо, що для формування комунікативної культури студентів необхідна відповідна організація навчального процесу та створення сприятливих психолого-педагогічних умов, як обставини чи обстановки, «яка може сприяти розвитку або гальмуванню будь-якого явища чи будь-якого процесу» [3, с. 27]. Зокрема, провідними умовами є: сформованість професійної педагогічної компетентності викладача, відбір і структурування змісту навчального матеріалу відповідно до пізнавальних можливостей студентів; реалізація системи методів навчання, спрямованих на формування комунікативної культури студентів.

Педагогічні умови, фактори та принципи навчання складають основу наукової концепції системного формування комунікативної культури студентів-аграріїв. При розробці педагогічних систем вчені найчастіше зупиняються на таких складових, як: студенти, викладачі (чи технічні засоби навчання), цілі, зміст,

процеси, організаційні форми виховання і навчання, реальний результат, принципи, підходи (конструктивний, технологічний, дослідницький) тощо. Висвітлення усіх елементів педагогічної системи і є формулюванням концепції.

Провідна мета системи формування комунікативної культури студентів – поетапний розвиток комунікативної культури як складної, інтегрованої властивості особистості від репродуктивних, виконавчих рівнів до продуктивних, творчих.

З огляду на значний обсяг наукової та професійної термінології, яку мають засвоїти студенти-аграрії, невелику кількість годин, відведених на опанування професійною лексикою постає питання про інтенсифікацію та оптимізацію навчального процесу. Для успішної його реалізації дослідники пропонують удосконалення змісту навчального матеріалу та методів навчання [1].

Зміст навчального матеріалу, як один з основних педагогічних факторів, забезпечує цілеспрямоване формування необхідними знаннями, уміннями та навичками. Учені вважають, вдосконалення змісту навчального матеріалу з формування комунікативної культури студентів передбачає:

- часовий перерозподіл навчального матеріалу з тенденцією викладу нової термінологічної інформації на початок заняття, коли сприйняття студентів більш активне;

- раціональне дозування навчального матеріалу для опрацювання нових термінів;

- відбір мовного матеріалу з чітким виділенням у ньому основних термінологічних лексем, професійно орієнтованих;

- забезпечення логічної наступності, послідовності при опануванні новою професійною термінологією [1, с.17].

Надання викладачам свободи вибору змісту навчання уможливується через визначення ними найбільш цікавої та необхідної у практичній діяльності інформації з методики і техніки викладання навчальних дисциплін і виховання студентів.

Особливо важливою є подібна робота викладачів вищих аграрних закладів, де формування комунікативної культури студентів ускладнюється розпорошеністю термінологічних знань за низкою дисциплін як природничо-гуманітарного, так і блоку фахових та спеціальних дисциплін, а також недостатньою методичною базою [1, с.16].

Особливу увагу слід приділяти розширенню термінологічного словника студентів, яке здійснюється під час вивчення усіх дисциплін, але активізація вже відомих лексем досягається лише за допомогою різних вправ. Успіх цієї роботи значною мірою залежить від урахування системних зв'язків, які характеризують лексику. Важливо, щоб слова сприймалися і засвоювалися студентами не ізольовано одне від одного, а певними комплексами. Це має бути враховано в текстах вправ, у яких пропонуємо подавати матеріал на основі смислових, лексико-граматичних, словотвірних, стилістичних особливостей.

На заняттях з формування комунікативної культури студентів-аграріїв позитивний результат дають такі основні об'єкти словникової роботи:

- слова і стійкі словосполучення, з якими студенти зустрічаються вперше або значення яких не зовсім розуміють;

лексико-семантичні ряди, групи слів, що функціонують у різних контекстах; співвідносні лексичні засоби: активна і пасивна лексика, літературні й позалітературні, нейтральні і стилістично забарвлені слова; професійна лексика й термінологія [1].

Основою словникової роботи, як зазначають дослідники, є опора на лексичне значення слова. Саме з цим пов'язується зміст цієї роботи: пояснення значень нових лексем, установлення спільного і відмінного в семантиці слів, системних відношень між словами, добір стрижневих слів і виражальних засобів для конструювання певного висловлювання, виявлення лексичних недоліків свого і чужого мовлення.

Збагачення словникового запасу, особливо професійною лексикою, пов'язане не тільки з його кількісним збільшенням, але й з якісними змінами, що виражаються у розширенні обсягу понять, в уточненні значень слів, в ознайомленні з новими значеннями вже відомих слів. Розвиток активного словника – це систематична, добре організована, цілеспрямована робота, пов'язана з усіма розділами й темами мовного курсу у вищій школі.

Педагогічні умови та принципи складають основу наукової концепції системного формування комунікативної культури студентів-аграріїв в процесі їх професійної підготовки, яка реально зв'язує цілі, зміст навчального матеріалу, виклад, учіння та навчальне мікросередовище.

Список літератури

1. Вікторова Л.В. Концепція формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх лікарів ветеринарної медицини // Професіоналізм педагога у контексті Європейського вибору України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Професіоналізм педагога у контексті Європейського вибору України", 20–22 вересня 2007р., м. Ялта. – Зб. статей: Ч.2. – Ялта: РВВ КГУ, 2007. – С. 14–18.

2. Вікторова Л. В. Формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сільського господарства / Л. В. Вікторова // Розвиток освіти в умовах поліетнічного регіону: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (9–11 квіт. 2009 р., Ялта). – Ялта: РВВ КГУ, 2009. – С. 90–95.

3. Коротун О. О. Методологічні аспекти формування комунікативної компетентності студентів-іноземців / О. О. Коротун // Проблеми сучасної педагогічної освіти: зб. статей. – Ялта: РВВ КГУ, 2010. – Вип. 23, Ч. 2. – С. 25–33. – (Педагогіка і психологія).

*Науковий керівник: Зусько Н. О.,
канд. пед. наук, доцент*

PROBLEME DER DEUTSCHEN SYNONYMIE

Die Fähigkeit zur Kommunikation in einer Fremdsprache ist ohne Beherrschung von sinnverwandten Wörtern nicht möglich. Jeder, der die deutsche Sprache lernt, soll auch Synonyme kennen lernen, aber auch für den Muttersprachler, der für seine Sprache Interesse hat, ist die Kenntnis der Anwendungsmöglichkeiten von sinnverwandten Wörtern wichtig. Deswegen ist dieses Thema aktuell. Die Wörter können zu Synonymen werden, wenn sie als regionale Dublette außerhalb ihres Subsystems in der Literatursprache Verwendung finden.

In zahlreichen wissenschaftlichen Monographien, Artikeln, Beiträgen sind viele Probleme der deutschen Synonymie beleuchtet, die sowohl von einheimischen als auch von deutschen Wissenschaftlern erforscht und untersucht worden waren. Das sind Fragen der Definition des Begriffs, Probleme der Abgrenzung der Synonyme von polysemen Wörtern, Probleme der Klassifikation, Semantik, der stilistischen Möglichkeiten, Problem des Gebrauchs von Synonymen in Sprache und Rede und viele andere.

Man schenkt der Synonymie im Deutschunterricht eine besondere Aufmerksamkeit. Die Deutschlehrbücher für die Mittelschule enthalten viele Synonyme verschiedener Wortarten, besonders der Substantive. Aber dabei gibt es keine Hinweise oder Erklärungen für die richtige Einschätzung und Verwendung der einzelnen Synonyme.

Die Wörter stehen zueinander in mannigfaltigen Beziehungen, bilden verschiedene, verhältnismäßig geschlossene Gruppen. Bei der semantischen Analyse des modernen deutschen Wortschatzes sehen wir, dass darin die Wortgruppen vorhanden sind, die semantisch miteinander verbunden sind: entweder nähern sie sich in ihrer Bedeutung.

Alle angeführten Wörter unterscheiden sich nämlich durch bestimmte Merkmale, die als Teil ihrer Bedeutung auftreten.

Der Synonyme begriff hat in der Geschichte der Sprachwissenschaft eine lange Tradition. Nach herkömmlicher Ansicht spricht man dann von Synonymie, wenn zwei oder mehr Wörter dieselbe Bedeutung haben. Die traditionelle klassische Definition der Synonymie, die von vielen Sprachforschern vertreten wird, als Wörter von unterschiedlicher Lautgestalt mit gleicher oder ähnlicher Bedeutung lebt im Prinzip zum Teil bis heute.

Es gibt sowohl in der ausländischen als auch in einheimische Fachliteratur fast keine einheitliche Definition des Begriffes „Synonym“. „Unter Synonymen verstehen wir sinnverwandte Wörter mit verschiedener lautlicher Form und gleicher oder ähnlicher Bedeutung, die einen und denselben Begriff oder sehr ähnliche Begriffe ausdrücken“ [3, S.207]. „Synonyme sind sprachliche Einheiten oder Strukturen, die sich formal unterscheiden, aber ähnliche oder gleiche Bedeutung haben und deshalb im Kern der Bedeutung übereinstimmen“ [4, S.206].

Nach der Meinung von Hinka B.I. löst die Berücksichtigung dieses Umstandes das Problem der Synonymie auch nicht. Die Wörter „laufen“ und „das Laufen“ bzw. „der

Lauf* haben dengleichen begrifflichen Gehalt, d.h. diegleiche Semantik, sind jedoch keine Synonyme, weil sie einander funktional nicht ersetzen können, insofern sie verschiedenen Wortarten gehören. Außerdem korrelieren die vieldeutigen Wörter als Synonyme nur in ihren Hauptbedeutungen. Erfolgt diese Korrelation nicht nach Hauptbedeutungen, so haben wir dann mit. sog. Pseudosynonymen zu tun [2].

Die synonymische Reihe bestimmt ihre Dominante, das Leitwort, das stilistisch neutral ist und die größte Häufigkeit in der Rede aufweist. Das Leitsynonym kennzeichnet sich auch dadurch, dass es in der Wortbildung besonders produktiv ist.

Im Fall, wenn alle Wörter stilistisch neutral sind, ist es schwer, die Dominante der Reihe zu bestimmen: *fahl, verschossen, welk, trübe, matt, verblasen*. In einigen Reihen sind zwei Dominanten zu nennen:

*komisch—lächerlich—lachhaft;
spaßhaft—humoristisch—humorvoll—kurios*

Die synonymische Reihe ist eine synchrone Erscheinung, die sich ständig verändert, z.B. erweitert sich durchstehende Wortverbindungen (*egal—gleichgültig/es ist mir wurscht/es ist mir pomade*).

Da die meisten Wörter nicht nur als mehrdeutige, sondern auch als mehrfunktionelle lexikalische Einheiten erscheinen, kann ein und dasselbe Wort zu mehreren synonymischen Reihen zugleich gehören.

Deutsche Synonyme lassen sich nach drei Merkmalen klassifizieren (nach Olschansky) [1]: 1) nach dem Grad der Bedeutungsähnlichkeit und nach der stilistischen Kennzeichnung, 2) nach der Sprachebene; 3) nach der Zugehörigkeit zu Sprache bzw. Rede (Text).

Je nach Ebene oder Teilsystem der Sprache unterscheidet man:

a) lexikalische Synonyme—Wörter mit gleicher oder ähnlicher begrifflicher Bedeutung, die in bestimmten Kontexten austauschbar sind;

b) morphologische Synonyme—austauschbare Wortformen: des Bauern / Bauers, des Brots/Brotens;

c) syntaktische Synonyme als austauschbare syntaktische Strukturen: Müllers Sohn / der Sohn Müllers / der Sohn von Müller, Futur—Präsens: er wird bald fahren, er fährt bald.

Die Fähigkeit zur Kommunikation in einer Fremdsprache braucht auch die Kenntnisse der Anwendungsmöglichkeiten von sinnverwandten Wörtern.

Literaturverzeichnis

1. Огуї О.Д. Лексикологія німецької мови.—Вінниця, 2003.
2. Hinka B.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache.—Ternopil, 2006.
3. Iskos A., Lenkova A. Deutsche Lexikologie.—Leningrad, 1970.
4. Schippa T. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache.—Thübingen, 1992.
*Wissenschaftliche Betreuerin: Zuenko N. O.,
PhD in Pädagogik*

STILISTISCHE SYNONYME IN DER DEUTSCHEN SPRACHE

Stilistische Synonyme bezeichnen also denselben Begriff und bestimmte stilistische Färbung dabei. Ein Versuch, stilistische Synonyme gegeneinander zu tauschen, führt zu einem komischen Effekt: *er küsste sie liebevoll in ihre Fresse*. Deswegen können diese Synonyme (im Unterschied zu ideographischen) einander kaum ersetzen.

Die Grenze zwischen lexikalischen ideographischen und stilistischen Synonymen ist nicht immer deutlich zu ziehen. Manche ideographischen Synonyme können eine besondere stilistische Färbung erhalten und zu stilistischen Synonymen werden. Das *Ross* bezeichnete früher ein Pferd für Kriegszwecke (Kampffross). Heutzutage ist dieser begriffliche Unterschied verschwunden, aber stattdessen hat sich *bei Ross* die gehobene, poetische Schattierung bestärkt.

Es kommt nur selten vor, dass zwei absolute Synonyme längere Zeit nebeneinander in Gebrauch sind. Meistens endet die Rivalität zweier gleichbedeutender Wörter damit, dass eines von ihnen seine Bedeutung verändert oder aus dem Sprachgebrauch verschwindet [3]. So hat das Wort *Flugzeug* das ältere *Aeroplan* endgültig verdrängt, nachdem die beiden Wörter eine Zeitlang nebeneinander gebräuchlich waren. Ebenso wurden *Tramway* und *Tram* mit der Zeit durch *Straßenbahn* ersetzt. Heute befindet sich *Auto* merklich im Zurückweichen vor *Kraftwagen* oder *Wagen*. Die Beispiele zeigen außerdem, dass oftmals in dem Maße, wie „...die betreffenden neuen Gegenstände nach und nach zu allgemeinen Einrichtungen werden, an die Stelle der fremden Bezeichnungen einheimische Wörter treten“ [3, S.70].

Die Untergruppe der unvollständigen Synonyme bilden *stilistische Synonyme*. „Als stilistische Synonyme stehen neutralen Wörtern emotional gefärbte (gehobene, umgangssprachliche oder auch grobe) Ausdrücke gegenüber“ [1, S.114]. Z.B.: *Pferd—Ross—Gaul; Kopf—Haupt—Birne; Gesicht—Antlitz—Visage*.

Stilistische Synonyme beziehen sich auf verschiedene Stilgenren und Sprachschichten, was durch kommunikative (situative, konnotative, „stilistische“) Markierungen sehen lässt. Das ist deutlich an der synonymischen Gruppe *sich verheiraten* zu finden.

sich verheiraten—sich verehelichen—ein Weib heimführen—sich beweißen

Alle Verben bezeichnen denselben Vorgang, aber das erste Verb ist ein neutraler Ausdruck des täglichen Verkehrs, *sich verehelichen* gehört in den sogenannten Amtstil, die dritte Wortverbindung kommt nur in der hochpoetischen Ausdrucksweise vor, in der Alltagsrede wirkt es ironisch oder poetisch, *sich beweißen* tritt in aufgelockerter, etwas derber Redeweise auf.

Eine besondere Art stilistische Synonyme bilden die sogenannten Euphemismen, d.h. solche Wörter wie *Freund Hein* (für *Tod*), *Kuckuck* (*Geh zum Kuckuck*), (für *Teufel*); oder *korpulent* (für *dick*), *transpirieren* (für *schwitzen*), *Beinkleider* (für *Hosen*) u.dgl. Dabei wird die eigentliche Bedeutung entweder aus abergläubischer Furcht

(sprachliches Tabu), oder auch aus Höflichkeit durch einen den entsprechenden Begriff umschreibenden (milderen) Ausdruck ersetzt wird [1].

Von lexikalischen Synonymen des Sprachsystems, die in synonymischen Wörterbüchern kodifiziert sind, unterscheiden sich okkasionelle Synonyme, die üblicherweise im Text entstehen. Das sind die Wörter von verschiedener logisch-gegenständlicher Bedeutung, die, isoliert betrachtet, nicht einmal thematisch verbunden sein müssen; sie beziehen sich aber im konkreten Satz-, Großzusammenhang auf einen und denselben Gegenstand der Rede und sind gegenseitig austauschbar. „Der Hauptakzent liegt also nicht in der Bedeutung selbst (ideografische Synonyme) oder im Wortgebrauch (stilistische Synonyme), sondern im Sinn der beschreibenden Konstruktion/des Hyporenyms, den der Kontext hervorbringt“ [2, S.93].

Als kontextuelle Synonyme treten auf: 1) als Ganze und ein Teil: *der Ort; Rose und Blume* (sie sind im Verhältnis der Unter und Oberordnung),

2) verschiedene Arten der Metapher und Metonymie, Periphrasen.

Die kontextuellen oder okkasionellen Synonyme betreffen die Parole und ersetzen einander nur im bestimmten Kontext. Das ist eben der Fall, wenn H. Heine das Harzflüsschen Ilse variierend und personifizierend als *der muntere Bergbach, Prinzessin Ilse, das lustige Mädchen* oder *das liebliche Kind* bezeichnet [2]. Ein anderes Beispiel dieser Gattung wäre „*der beste ukrainische Poet des 19.Jh.*“, „*der Maler von „Kateryna“— „Schewtschenko“*“.

Also, das Vorhandensein von Synonymen im Deutschen macht die Sprache lebendiger, genauer, ausdrucksvoller. Die Synonyme dienen zur Präzisierung der Schattierung der Bedeutung, geben die Möglichkeit Eintönigkeit des Sprechens, Wiederholungen und Tautologie zu vermeiden. Sie können als Mittel der expressiven Wertung dienen.

Literaturverzeichnis

1. Левковская К.А. Лексикология современного немецкого языка.—М., 1968.
2. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови.—Вінниця, 2003.
3. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde.—Padeborn, 2008.

*Wissenschaftliche Betreuerin: Zuenko N. O.,
PhD in Pädagogik*

Кірей А. М., Зуєнко Н.О.
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, Київ*

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

Сучасні тенденції освіти в суспільно-політичних і економічних умовах нашої країни спрямовані на посилення комунікабельних здібностей людини, формування потреби постійного підвищення професійної кваліфікації і професійної мобільності, а також виховання людини культури, що сповідує загальнолюдські цінності.

Комунікативна культура, проблеми комунікації завжди були у центрі наукової уваги багатьох дослідників. Загалом, концепція комунікативної культури виникла як логічний розвиток попередніх теоретичних форм рефлексії людського спілкування, проблеми, яка є постійним супутником соціальної філософської теорії протягом усієї історії її існування. В змістовно-термінологічному сенсі поняття «комунікація» перебуває в одному ряду з близькими за змістом поняттями «взаємодія» (взаємини), «людські стосунки», «взаємообумовленість», «взаємовплив» тощо. В цьому розумінні різні аспекти людських зв'язків аналізувалися в творах таких класиків соціальної філософії, як Дж.Локк, Т.Гоббс, Г.В.Ф.Гегель, К.Маркс, Е.Дюркгейм, М.Вебер, М.О. Бердяєв, П.О. Сорокін [2].

Говорячи про особливості міжкультурної комунікації на рівні художнього тексту, правомірно буде сказати, що виникаючі при цьому проблеми являють собою суму проблем комунікації і проблем переходу з одного національно-культурного коду на інший. Добре відомо, що навіть при повсякденному спілкуванні на одній мові сприйняте практично ніколи не буває рівноцінним сказаному. Ця проблема неодноразово обговорювалася з «лінгвістикою мовця» і «лінгвістикою слухача» [7].

Застосування у різних мовах, ситуація ускладнюється ще й міжкультурними відмінностями, у результаті яких формально однакові висловлювання можуть сприйматися по-різному. Навіть у найпростіших випадках одномовного спілкування практично будь-яке висловлювання допускає більш одного тлумачення [3]. Так, наприклад, фраза «Мені ще тільки цього головного болю і не вистачало!» Може означати:

- У мене і так день важкий, а тут ще й голова розболілася. Так недоречно!
- Невже при моїй зайнятості мені доведеться ще й цією непрямною справою займатися? Це далеко не повний список можливого тлумачення. Мовець може мати на увазі і багато іншого, а слухач буде тлумачити цю фразу в залежності від ситуації спілкування і своєї підготовленості до неї.

При перекладі ступінь багатозначності цієї ж фрази буде вже залежати:

- а) від того, наскільки повно це «пояснення» сприйняв перекладач;
- б) від того, як сприйняв ці слова перекладач, вибравши варіант перекладу, заснований на тому тлумаченні, яке він вважає правильним;
- в) від того, наскільки правильно дозволяє зберегти точність перекладу;

г) від того, наскільки підготовлений до сприйняття слухач.

Таким чином, якщо в ситуації бесперекладного спілкування вибір того чи іншого варіанту тлумачення цілком залежить від одержувача тексту, то при перекладі між одержувачем і вихідним текстом з'являються інформаційний фільтр у вигляді перекладача і новий текст, що володіє іншими, в порівнянні з оригіналом, властивостями.

При перекладі ж художнього твору ланцюжок факторів, які поділяють авторський задум і читацьке сприйняття, виявляється значно довшим. Сюди додаються численні національно-культурні відмінності, закріплені як в мовних формах, так і в сформованих системах асоціацій, схематичного відображення дійсності, в традиційних жанрових та композиційних формах, у значущості тієї чи іншої ритмічної організації тексту, того чи іншого типу рими (якщо мова йде про поезію) [8].

Чим вище рівень художньої образності тексту, тим вище ступінь залежності цього тексту від тієї національної культури, в рамках якої він створений, і тим складніше завдання перекладача.

Перенесення художнього тексту з одного культурного середовища в інше може здійснюватися по-різному в залежності від мети, яку ставить перед собою перекладач [5]. Найпростіша мета-відтворення фабули. Такий переклад практично не зачіпає художньої суті твору, проте вже й на цьому рівні можуть виникати міжкультурні відмінності, що перешкоджають розумінню сюжетної основи твору читачами оригіналу. Різні культурні традиції, різні системи цінностей, загальноприйнятих оцінок і норм поведінки можуть робити вчинки персонажів незрозумілими, невмотивованими для читачів перекладу, оскільки перекладач лише механічно відтворює події.

Художній твір може перекладатися для того, щоб познайомити читачів з особливостями життя іншого народу, з його історією, звичаями, традиціями, з його національним менталітетом. У цьому випадку перекладачеві доводиться практично повністю відмовлятися від національно-культурної адаптації тексту, максимально зберегати в тексті реалії, калькувати фразеологізми, додаючи перекладу обширних коментаріїв [4]. Такий переклад виконує функцію, яку можна умовно назвати країнознавчою, однак він практично виключає відтворення художньої образності оригіналу.

Отже, художній текст може перекладатися для того, щоб познайомити читачів з творчістю письменника, творів якого вони не можуть прочитати в оригіналі через мовний бар'єр. У цьому випадку відтворення в першу чергу вимагають саме художні аспекти тексту. На відміну від двох перших випадків, де перекладач переважно мав справу лише з однією функцією тексту - функцією повідомлення, тут поряд з нею надзвичайно важливою виявляється функція впливу. Саме в цьому випадку національно-культурна обумовленість тексту виходить на перший план. Це пояснюється тим, що створення художнього образу завжди спирається на наявність у автора і читача якогось запасу загальних для них фонових знань, історичних, літературних, культурних асоціацій, на якість уявлення про певну систему цінностей (яку вони можуть приймати або не приймати, але яка так чи інакше присутня в їх свідомості). Перекладаються не слова, а концепти. Позбавлений цього фундаменту образ руйнується. Тільки збагачене

асоціативними зв'язками слово здатне бути основою образу. Все це створює серйозні проблеми при перекладі, так як читач перекладу - представник іншої культури, що має інші фонові знання, інший набір асоціацій, що спирається на інші концепти. Взагалі, читач перекладу ніколи не може «співпасти» з читачем оригіналу щодо сприйняття художнього тексту. А якщо врахувати, що зазвичай автор художнього твору свідомо чи підсвідомо адресує його певному колу читачів, то комунікативні втрати в перекладі неминучі, оскільки таких читачів у іншій культурі просто не може бути. Перенесення образної системи з однієї культури в іншу відбувається не тільки при перекладі і може призвести до двох протилежних результатів [4]. Відомі випадки, коли письменник, творчий метод і стиль якого склалися в одній культурі, згодом став писати на іншій мові, для іншопольованого читача. Якщо цей письменник оволодів другою мовою на рівні, що дозволяє створювати художні твори, але зберіг звичну для нього манеру письма та систему образного мислення, іншомовний читач може прийняти незнайому образність за індивідуальну своєрідність автора.

Особливо часто таке нерозуміння і відторгнення виникає при перекладі на іншу мову поетичних текстів. Це відбувається з цілого ряду причин. По-перше, в поетичному тексті функція впливу практично завжди важливіше функції повідомлення. По-друге, в поетичних творах багаторазово зростає роль мовної форми. У поетичному тексті (особливо в коротких віршах) в кожному слові з'являється така висока концентрація змісту і значень, кожне слово обростає такою кількістю асоціативних зв'язків, що невдача в передачі одного слова найчастіше означає невдачу в перекладі усього вірша [8]. Саме тому поезія так погано піддається перекладу, а наші уявлення про зарубіжних поетів в значній мірі визначаються власним поетичним талантом перекладача. Причому, часто недосвідчений читач нічого не знає про творчий метод автора оригіналу, вважає переклади, що відображають не стільки творчу особистість автора, скільки творчу особистість перекладача. Це лише підтверджує існуючу у перекладачів не цілком серйозне, але психологічно абсолютно вірне визначення: «перекладом є все, що видається за переклад». Не маючи можливості прочитати оригінал, читач вірить, що в перекладі написано «те ж саме», і змушений з перекладу давати оцінку творчості автора. Навіть у випадку талановитого перекладу образ поета в перекладі виходить дещо іншим, ніж в оригіналі. Все питання лише в ступені цієї відзнаки.

Відтак, при художньому перекладі шлях від автора оригіналу до отримувача переказу виявляється довгим і складним. У тому випадку, якщо сприйняття тексту перекладу істотно відрізняється від авторського задуму і від сприйняття цього тексту читачами оригіналу, така кількість факторів, які втручаються в спілкування автора оригіналу і читача перекладу, дуже ускладнює пошук тієї ланки, в якій стався інформаційний збій. Але зустрічається іноді такий особливий вид міжкультурної комунікації, як автопереклад, виконаний письменником-білінгвою, який дозволяє значно спростити модель, виключивши з неї як проблему розуміння оригіналу, так і проблему мовної компетенції перекладача. У цьому випадку простіше розібратися в тому, за рахунок чого не відбулася повноцінна комунікація.

Список літератури

1. Бех І. Д., Вознюк О. В., Левківський М. В. Деякі аспекти нової виховної парадигми (в контексті творчості А. С. Макаренка) // Педагогіка і психологія. – 2001. – № 1 (30). – С. 5-17.
2. В. С. Библер. От наукоучения - к логике культуры. Два философских введения в двадцать первый век. - М., 1991, с. 296.
3. Анна Вежбицкая. Семантические универсалии и описание языков. М., 1999, с. 283-284.
4. Э. Т. А. Гофман. Собр. Соч.: В 6-ти тт.: Т. 1. / Под ред. А. Б. Ботниковой, А. С. Дмитриева, А. В. Карельского, М. Л. Рудницкого. М., 1991, с. 262.
5. Ю. Н. Караулов. Активная грамматика и ассоциативно-вербальная сеть. М., 1999, с. 89.
6. Ю. М. Лотман. Механизмы культуры // Избранные статьи в трех томах. Т. III. Талин, 1993, с. 326.
7. Словник іншомовних слів / Уклад.: С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. – К.: Наук. думка, 2000. – 680 с.
8. Г. Фреге. Смысл и денотат // Семиотика и информатика: Вып. 35. М., 1997, с. 354. 42

*Науковий керівник: Зуєнко Н. О.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 371.124:33:378(043.2)

*Мухіна О. І., Зуєнко Н. О.
Національний університет біоресурсів
і природокористування, Київ*

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Проблема міжкультурної комунікації стає важливою складовою процесу навчання іноземним мовам. У сучасному світі до випускника вузу ставлять досить високі вимоги. Крім володіння іноземною мовою на належному рівні, він також повинен бути фахівцем з міжкультурної комунікації. Тісний взаємозв'язок мови і культури очевидний, як вказує С.Г. Тер-Мінасова, «мова - дзеркало культури, в ньому відбивається не тільки реальний світ, що оточує людину, не тільки реальні умови його життя, але і суспільна самосвідомість народу, його менталітет, національний характер, спосіб життя, традиції, звичаї, мораль, система цінностей, світовідчуття, бачення світу»[5].

Дослідження відомих філософів і мовознавців (Ф. Браса, В. фон Гумбольдта, В. Лейбніца, В. Вундта, О.А. Потєбні та ін.) склали основу для розвитку міжкультурної комунікації як науки, теоретичні засади якої були визначені Е.Холлом [3, 4]. На сучасному етапі проблеми, які виникають в процесі міжкультурного спілкування, розглядаються вітчизняними (С.Г. Тер-Мінасова, О.А. Земська, Т.І. Грушевська, А.Г. Старостенко, О.П. Сарокін, В.М. Манакін, В.Д. Попков, Ф.С. Бацевич) та зарубіжними (П. Еммерт, В. Донах'ю, С. Тінг-Туллі, Н. Сигбанд, А. Белл, Г. Хофстедс, Ф. Тромпенаарс) ученими [1, с. 67]

Необхідність більш глибокого вивчення світу носіїв мови сьогодні є однією з актуальних проблем у викладанні іноземної мови. Вивчення іноземної мови передбачає не поділ аспектів мови і видів мовної діяльності, а їх інтеграцію - навчання усьому одночасно навколо культурного контексту [2].

Інтернаціоналізація та зміни в суспільстві потребують налагодження контактів на міжнародному рівні, в межах міжкультурної комунікації. Згідно визначення Ф.С. Бацевича, «Міжкультурна комунікація – це процес спілкування (вербального і невербального) людей (груп людей), які належать до різних національних лінгвокультурних спільнот, як правило послуговуються різними ідентичними мовами, відчують лінгвокультурну «чужинність» партнера по спілкуванню, мають різну комунікативну компетенцію, яка може стати причиною комунікативних невдач або культурного шоку в спілкуванні» [1, с. 9]. Метою міжкультурної комунікації є встановлення контакту з іншомовним партнером, обмін професійно значущою інформацією і комунікативний вплив на представника іншомовного соціуму при вирішенні практичних завдань.

Неможливо вивчати мову тільки як засіб спілкування, не розуміючи мислення носіїв мови. Наявність фонових знань і здатність їх адекватного застосування і буде служити ознакою сформованості міжкультурної комунікативної компетенції. Перерахуємо лише деякі навички та вміння, що становлять основу міжкультурної компетенції. До їх числа належать: - позитивне ставлення до іншої культури та її носіїв; - вміння правильно інтерпретувати мовну поведінку партнера; - здатність ініціювати і підтримувати міжкультурний діалог; - вміння бачити подібності та відмінності між мовними культурами і застосовувати їх в контексті міжкультурного спілкування; - здатність ставити себе на місце співрозмовника - представника іншої культури; - здатність уникати або вирішувати міжкультурні конфлікти і суперечності, відмова від забобонів і стереотипів; - вміння оперувати різними вербальними і невербальними засобами для досягнення взаєморозуміння між культурами; - вміння усвідомлено варіювати вибір мовних операцій в залежності від мети і ситуації спілкування, правильно вибрати стиль мови та мовні засоби.

У процесі формування навичок міжкультурної комунікації особливу увагу слід приділяти вивченню соціолінгвістичних та культурологічних особливостей комунікативної поведінки іншомовних партнерів, так як успішно здійснювати міжкультурно-професійну взаємодію здатна тільки людина, що володіє професійно-значущими концептами культури, розуміюча специфіку громадської поведінки іншомовних партнерів. Для успішного засвоєння студентами соціокультурних знань та набуття міжкультурних навичок на заняттях іноземної мови є сучасний лінгвістичний матеріал, який повинен відображати актуальні проблеми сучасного життя. Звернення до сучасності викликає інтерес у студентів та сприяє підвищенню навчальної успішності. Для розвитку комунікативно-поведінкових умінь і навичок, необхідних для успішного міжкультурного спілкування, рекомендується використовувати навчальні тексти, що включають фонові знання соціокультурної специфіки. Важливим компонентом при вивченні іноземних мов є використання аутентичних текстів. Цілеспрямований підбір текстів, що відбивають соціокультурну та комунікативну поведінку специфіку іншомовного соціуму, сприяє формуванню у свідомості

студентів мережі образів і понять, які в процесі міжкультурної комунікації сприятимуть успішній реалізації комунікативних інтенцій.

При відборі текстового матеріалу слід спиратися на джерела, що містять найбільш значущі національно-специфічні культурні та комунікативні ознаки, релевантні для професійної взаємодії. Необхідно пам'ятати, що для ефективного міжкультурного спілкування важливий не тільки лексикостилістичний, а й когнітивний аспект організації професійної комунікації. Отже, аутентичні тексти є оптимальним засобом навчання культурі країни мова якої вивчається. Таким чином перевагою аутентичних текстів є те, що вони являють собою оригінальний мовний матеріал, ілюструють функціонування мови у формі, прийнятій носіями мови. Слід зазначити, що газетні та журнальні статті надають широкі можливості для аналізу сучасної соціокультурної інформації. Вивчення таких текстів дозволяє проникнути в іншу національну культуру, оволодіти лексикою повсякденного вжитку носіїв мови. Аутентичні тексти наповнюють вивчення іноземної мови найбільш комунікативно-значимими лексичними одиницями. Паралельно відбувається засвоєння слів з національно-культурними компонентами.

Отже, використовуючи всі зазначені види робіт необхідно залучати увагу студентів до відмінності і подібності культури, при цьому даючи зрозуміти, що ні рідна культура, ні культура носіїв мови не є «краще» або «гірше», вони просто різні і щоб ефективно спілкуватися і досягти взаєморозуміння, ми повинні це враховувати.

Список літератури

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К.: Довіра, 2007. – 205 с.
2. Босова, Л.М. Лингводидактические и когнитивные аспекты межкультурной деловой коммуникации. http://elib.altstu.ru/elib/books/Files/2000-02/18/pap_18.html
3. Гумбольдт В. Язык и философия культуры / В. фон Гумбольдт– М.: Прогресс, 1985. – 300 с.
4. Потебня А.А. Эстетика и поэтика / А.А. Потебня. – М.: Искусство, 1985. – 614 с.
5. Тер-Минасова, С.Г. Язык и межкультурная коммуникация [Текст] / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово/ Slovo, 2000. – 261 с.

*Науковий керівник: Зуєнко Н.О.,
канд. пед. наук, доцент*

UDC 81'1=811.114 (043.2)

Zaslavets S.M., Zuenko N.O.
*Nationale Universität Bioressourcen
 und Naturnutzung der Ukraine, Kyiv*

„ABSOLUTE“ ODER „VOLLSTÄNDIGE“ SYNONYME IN DER DEUTSCHEN SPRACHE

Sogenannte „absolute“ oder „vollständige“ Synonyme sind in der Sprache außerordentlich selten. Daher sind die einzelnen Synonyme innerhalb einer synonymischen Gruppe nur selten auswechselbar und können somit im Satz nicht ohne weiteres eines für das andere gesetzt werden. In Bezug auf das Deutsche pflegt man als solche Synonyme Wortpaare aus einem internationalen Wort und der „gleichdeutigen“ Verdeutschung zu bezeichnen, wie z.B. Telefon-Fernsprecher, Radio-Rundfunk, Numerale-Zahlwort u.dgl.

Dazu ist aber zu bemerken, dass vollständige semantische Übereinstimmung hier überhaupt nur dann stattfinden kann, wenn beide lexikalischen Einheiten ein deutlich erkennbares terminologisches Gepräge tragen [1]. Ihrem Wesen nach lässt die Terminologie in Fällen, wo es sich um ein und denselben Begriff handelt, kein Schwanken in den Bedeutungsschattierungen zu, weshalb solche lexikalischen Paare auch von einigen Sprachgelehrten überhaupt nicht als Synonyme, sondern als „*terminologische Dubletten*“ behandelt werden.

Jedoch auch in der Terminologie können Verdeutschungen vorkommen, die sich in ihren Bedeutungsschattierungen von dem entsprechenden internationalen Wort abheben oder gar einen anderen Begriff ausdrücken. So hat *Dialekt* z.B. eine allgemeinere Bedeutung als *Mundart* und kann deswegen manchmal auch als Synonym zu *Sprache* gebraucht werden. *Mundart* aber entspricht in seiner Bedeutung nicht nur dem ukrainischen діалект, sondern auch dem ukrainischen говір; so kann man z.B. das Althochdeutsche und Altenglische als *altwestgermanische Dialekte*, nicht aber als „*altwestgermanische Mundarten*“ bezeichnen.

Typisch für die deutsche Lexik ist die parallele Existenz und Konkurrenz echt deutscher und entlehnter Wörter, die auch Synonymgruppen bilden [2]:

emigrieren—auswandern	offiziell—amtlich
effektiv—wirksam	ökonomisch—wirtschaftlich
Etage—Stockwerk	organisieren—veranstalten
Examen—Prüfung	Pension—Rente
Figur—Gestalt	Job—Arbeit

Wenn in dem Wortpaar internationales Wort—Verdeutschung die beiden Komponenten zu verschiedenen Gebrauchssphären der Sprache gehören, dann taucht schon in der Regel irgendein Unterschied auf—entweder ein stilistischer oder ein begrifflicher. So ist *Auto* ein übliches umgangssprachliches Wort, *Kraftwagen* aber ein terminologischer Ausdruck, der für die Umgangssprache häufig als zu schwerfällig erscheint. Mit *Fernseher* wird gewöhnlich der Telefonapparat in einer Telefonzelle, nicht aber das Telefon in einer Wohnung bezeichnet.

Wenn die Frage nach dem Wesen solcher Wortpaare wie *Numerale—Zahlwort* (ob Synonyme, oder terminologische Dubletten) zu den Streitproblemen der Wissenschaft

gerechnet werden darf, „so kann nicht der mindeste Zweifel darüber bestehen, dass die vollen Bezeichnungen verschiedener Dinge und die entsprechenden Abkürzungen (z.B. *Universität—Uni*) ebenso wenig als Synonyme behandelt werden dürfen, wie z.B. die orthographische Bezeichnung des Wortes zwei und die Ziffer 2“ [1, S.111].

Kilo, Uni, Labor, Abi fungieren in der Sprache nicht als selbstständige lexikalische Einheiten, sondern als Abkürzungen der „vollen“ Wörter—*Kilogramm, Universität, Laboratorium, Abitur*.

Man unterscheidet 4 Typen der vollständigen Synonyme [3]:

- a) zwei Wörter fremder Herkunft, z.B. debattieren—diskutieren;
- b) ein deutsches und ein fremdes Wort, z.B. Ergebnis—Resultat;
- c) ein deutsches Wort—ein dialektisches Wort, z.B. die Tomate—der Paradeiser (öster.);
- d) zwei deutsche Wörter, z.B. der Aufzug—der Fahrstuhl.

Man bezeichnet c als landschaftlich begrenzte gleichwertige Bezeichnungen oder *territoriale Dubletten*. Einige Linguisten trennen sie meistens von Synonymen.

Dabei handelt es sich bloß um verschiedene landschaftliche Benennungen ein und denselben Gegenstands. „Das allgemeinverbreitete *Blumenkohl* und der süddeutsche Karfiol sind ebenso wenig Synonyme, wie z.B. das deutsche *Fenster* und das englische *window*“ [1, S.110].

Der deutsche Philologe W. Schmidt schreibt, dass die Ursachen der Entstehung der Synonyme darin bestehen, dass „in ... Wortbestand fremde und einheimische Wörter nebeneinander existieren, häufiger aber entspringt das Nebeneinander von synonymen Ausdrücken den verschiedenen Mundarten und den sog. Sondersprachen“ [5, S.71].

So gelten z.B. heutzutage als Synonyme:

Samstag—Sonnabend

Brötchen—Semmel

Schornsteinfeger—Essenkehre u.a.

Obwohl die durch zwei oder mehrere Synonyme bezeichnete Sache ein und dieselbe ist, decken sich doch die mit den betreffenden Ausdrücken verbundenen Bewusstseinsinhalte nicht vollständig. Die Unterschiede, die durch die einzelnen Bezeichnungen hervorgehoben werden, können entweder begrifflicher oder auch stilistischer Art sein. Unvollständige Synonyme gliedern sich also weiter in *ideografische (begriffliche)* und *stilistische*.

„*Ideografische* Synonyme sind solche, die bei Übereinstimmung im begrifflichen Hauptinhalt Unterschiedliches im Gebrauch oder in den Bedeutungsschattierungen aufweisen“ [1, S.112].

So bezeichnen *Meer* und *See* genau denselben Begriff und auch denselben Gegenstand, was aber noch nicht bedeutet, dass die beiden Wörter und deren Stämme in allen Fällen inhaltlich völlig gleich sind und einander ersetzen können. Z.B.:

„*Ein Paar Vögel schwatzten, und das leise Rauschen der Bäume vermischte sich mit dem des Meeres*“ (*Ibid.*) „*Es ist merkwürdig, dass man sich an der See nicht langweilen kann, Morten*...“ (*Ibid.*)

In diesen Beispielen weisen beide Wörter keine Unterschiede im Gebrauch auf: *Meer* kann hier durch *See* und *See* durch *Meer* ersetzt werden.

Im bildlichen Gebrauch aber, zur Bezeichnung einer großen Fülle, oder Menge von etwas wird nur *Meer* und nie *See* gebraucht: *ein Meer von Licht, ein Meer von Tränen*.

Dasselbe gilt auch für den Stamm *-meer-* in Zusammensetzungen: *Getreidemeer*, *Blumenmeer*, *Häusermeer*.

In Zusammensetzungen wie *Meerfisch—Seefisch*; *Meerkohl—Seekohl*; *Meerzunge—Seezunge* erscheinen die Stämme *meer-* und *see-* mehr oder weniger als semantisch gleichberechtigt. In Wörtern aber wie *Seemacht*, *Seemann*, *Seewind* wäre der Stamm *meer-* unmöglich.

Weitere Beispiele für ideografische Synonyme: *Lohn—Gehalt—Gage*. Diese Substantive weisen die Bedeutungsähnlichkeit auf: Bezahlung für geleistete Arbeit. Die Bezahlung wird jedoch differenziert bezeichnet abhängig davon, von wem sie ausgeführt wird:

Bezahlung für geleistete Arbeit *der Arbeiter* heißt der *Lohn*, *der Angestellten* oder *Beamten* heißt *das Gehalt*, *der Künstler* heißt *die Gage*.

Ein weiteres differenzierendes Merkmal dieser Wörter ist das Merkmal „regelmäßig“ (monatlich)/“nicht regelmäßig“ bzw. Einzelleistung. Demnach ist das Merkmal „regelmäßig“ (monatlich) den Substantiven *Lohn—Gehalt* eigen und “nicht regelmäßig“(Einzelleistung) dem Substantiv *Gage*.

Es gibt auch ideografische Synonyme, die semantisch nie ganz übereinstimmen, so z.B. *Eile* und *Hast*, denn *Eile* bezeichnet einen Zustand, der nur durch *Zeitmangel* entsteht, das Wort *Hast* weist aber außerdem noch auf die innere *Unruhe*, auf *Aufregung* hin.

Der Bedeutungsunterschied zwischen *Eile* und *Hast* ist ausfolgendem Beispiel aus der Umgangssprache zu ersehen: *In solchen ist größte Eile—aber Eile ohne Hast—geboten*. Durch diesen Bedeutungsunterschied ist auch zu erklären, dass in Redensarten wie *Ich habe (keine) Eile*; *die Sache hat (keine) Eile* eben *Eile* (nicht *Hast*) auftritt, denn es handelt sich dabei um einen objektiven Sachverhalt und nicht um jemandes seelisches Befinden.

Weitere stilistische Synonymgruppen: *die Frau* (neutr.) —*die Dame* (höfliche Bezeichnung für eine weibliche Person) —*das Weib* (salopp abwert., noch dicht.) —*das Frauenzimmer* (scherzh. oder abwert.) —*die Weibperson* (abwert.);

das Auto (neutr.) — *das Automobil* (veraltend)—*der Kraftwagen*—*die Benzindroschke*, *Benzinkutsche* (ugs. scherzh.) —*die Kiste* (salopp)—*das Töffitöff* (ugs. scherzh., Kinderspr.).

Die Beseitigung des Nebeneinanders von absoluten Synonymen durch Bedeutungs-differenzierung, und zwar hinsichtlich der Stilfärbung, beobachten wir in folgenden Wortpaaren:

Als neben das alte germanische Wort *Haupt* das Lehnwort *Kopf* trat, fand eine Funktionsteilung in der Weise statt, dass *Haupt* nur noch im gehobenen Stil und fast nie mit Rücksicht auf die geistigen Funktionen verwendet wird, deren Sitz man in den *Kopf* verlegte.

Knabe wurde im Oberdeutschen durch *Buben* und im Niederdeutschen durch *Junge* aus der Umgangssprache verdrängt. Seine Verwendung ist heute auf bestimmte Landschaften und Stilspähren beschränkt.

Mitunter sind Wörter, die ursprünglich nur in einer bestimmten Mundart beheimatet waren, durch Aufnahme in die Sprache der Dichtung geadelt worden und haben gegenüber den entsprechenden allgemeinen Ausdrücken der Gemeinsprache eine gehobene Stilfärbung erhalten. Das ist der Fall bei dem ursprünglich obd. *Gestade*

gegenüber dem nd. *Ufer*, das heute der alltägliche Ausdruck ist; ebenso stehen sich *Matte* und *Wiese*, *Mägdlein* und *Mädchen* gegenüber. Auch Generationsunterschiede können im Gebrauch von Synonymen zum Ausdruck kommen [4]. Das Wesen der Synonyme wird bestimmt einerseits durch den gleichen Begriff, den sie alle ausdrücken, die gleiche Erscheinung der objektiven Wirklichkeit, die sie alle widerspiegeln; andererseits durch die Unterschiede in Bedeutung und stilistischer Färbung.

Auf Grund ihrer semantischen oder stilistischen Unterschiede lassen sich alle Synonyme klassifizieren. Man teilt sie in zwei große Gruppen: in vollständige und in unvollständige Synonyme.

Literaturverzeichnis

1. Левковская К.А. Лексикология современного немецкого языка.—М., 1968.
2. Огуй О.Д. Лексикология німецької мови.—Вінниця, 2003.
3. Шевелева Л.В. Лексикология современного немецкого языка. —М., 2004.
4. Die deutsche Sprache—kleine Enzyklopädie.—Leipzig, 1969.
5. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde.—Padeborn, 2008.

*Wissenschaftliche Betreuerin: Zuenko N. O.,
PhD in Pädagogik*

UDC 81'1=811.112 (043.2)

Trojan I.V., Zuenko N.O.

*Nationale Universität Bioressourcen und
Naturnutzung der Ukraine, Kyiv*

KLASSIFIKATION DER SYNONYME IN DER DUETSCHEN SPRACHE

Jeder Fremdsprachenschreibende/-sprechende, der einen Sachverhalt, eine Absicht oder Empfindung so genau wie möglich bezeichnen will oder sich um eine Ausdrucksvariante bemüht, weiß, wie mühsam oft die Suche nach dem richtigen, dem treffenden Wort ist. Man muss sich klar werden über die Besonderheiten in Bedeutung und Verwendung der Wörter, über die oft recht feinen semantischen Unterschiede zwischen den einzelnen Synonymen.

Deutsch, wie auch andere Sprachen, umfasst eine große Zahl vielbenutzter sinnverwandter Wörter, die einen wesentlichen Teil der Alltagssprache ausmachen. Sinnverwandte Wörter tauchen in der Umgangssprache in Gesprächen, in öffentlichen Reden auf, egal auf welcher Gesprächsebene oder über welches Thema ein Gespräch geführt wird. Man findet Synonyme in allen Texttypen in der Publizistik in Zeitungsberichten, -kommentaren, -glossen, ebenso in persönlichen Briefen. Besonders oft sind sie in der schönen Literatur zu treffen.

Der Wortschatz ist keine chaotische Ansammlung von Wörtern. Die Wörter stehen zueinander in mannigfaltigen Beziehungen, bilden verschiedene, verhältnismäßig geschlossene Gruppen. Bei der semantischen Analyse des modernen deutschen Wortschatzes sehen wir, dass darin die Wortgruppen vorhanden sind, die semantisch miteinander verbunden sind: entweder nähern sie sich in ihrer Bedeutung,

oder sie entfernen sich weit voneinander. Hinsichtlich auf diese gegenseitigen Beziehungen lassen sich verschiedene Gruppen unterscheiden, darunter sind Synonyme.

Die Bedeutungen mancher Wörter berühren sich so stark, dass sie sich zu decken scheinen. Diese Tatsache ist schon sehr früh von Lehrern der Stil- und Redekunst beachtet worden. Man nannte solche Wörter Synonyme. Das Wort Synonym ist griechischer Herkunft - *synonymos* - gleichnamig. Der Terminus „das Synonym“ tritt für sinnverwandte Wörter zum ersten Mal in der Sammlung „Deutsche Synonyme“ oder „Sinnverwandte Wörter des Deutschen“ im Jahre 1194 auf, wie J.A. Eberhard 1910 in seinem Vorwort zum „Synonymischen Handwörterbuch“ schreibt.

Synonyme sind z.B. die Wörter *Buch*, *Band*, *Foliant*, *Werk*. Sie alle bezeichnen den Begriff Buch; insofern könnte man bei ihnen von einer gleichen Bedeutung sprechen. Jedoch besteht diese Gleichheit hier nur im Hinblick auf einen gemeinsamen begrifflichen Kern der Bedeutung, nicht aber im Hinblick auf deren Gesamtumfang. Alle angeführten Wörter unterscheiden sich nämlich durch bestimmte Merkmale, die als Teil ihrer Bedeutung auftreten. So ist z.B. *Band* üblicherweise ein Buch aus irgendeiner Einheit von mehreren Büchern, etwa einem „mehrbändigen“ Werk. Die Bezeichnung *Foliant* gilt einem Buch, das sich zunächst durch sein großes Format von anderen Büchern unterschieden hat. Heute ist damit aber auch ein Buch gemeint, das überhaupt einen altertümlichen Eindruck macht. Mit *Werk* bezeichnen wir ein Buch, wenn wir es als das geistige Produkt seines Verfassers hervorheben wollen. Es kann allerdings auch mehrere Bände umfassen und erhält dadurch noch einen besonderen, eigenständigen Inhalt. Eine schematische Darstellung dieses Verhältnisses würde einander überschneidende Kreise zeigen.

In dieser Synonymreihe nimmt allerdings *Buch* selbst einen besonderen Platz ein. Es finden sich nämlich bei dieser Bezeichnung keine über den begrifflichen Kern hinausgehenden Merkmale. So gilt auch für sie, dass sich keine der anderen Wortbedeutungen mit ihr deckt, denn diese heben verschiedene Besonderheiten der gleichen Sache hervor.

Es gibt sowohl in der ausländischen als auch in einheimische Fachliteratur fast keine einheitliche Definition des Begriffes „Synonym“. „Unter Synonymen verstehen wir sinnverwandte Wörter mit verschiedener lautlicher Form und gleicher oder ähnlicher Bedeutung, die einen und denselben Begriff oder sehr ähnliche Begriffe ausdrücken“ [4, S.207]. „Synonyme sind sprachliche Einheiten oder Strukturen, die sich formal unterscheiden, aber ähnliche oder gleiche Bedeutung haben und deshalb im Kern der Bedeutung übereinstimmen“ [5, S.206].

Aber bei vielen Definitionen geht man vom Wort als Ganzem aus, während die Wörter vieldeutig sind und in synonymische Beziehungen zueinander auch nur in einer Bedeutung treten können, z.B.:

- alt—1.nicht jung—Syn. „bejährt“
- alt—2.nicht neu—Syn. „verbraucht“
- alt—3.nicht frisch—Syn. „faul“

Demnach lautet die Definition der Synonyme von Hinka B.I.: „Synonyme sind Wörter dergleichen Wortart, die in ihrer semantischen Struktur einen oder einige Hauptbedeutungen mit einem und demselben oder ähnlichen dinglich-begrifflichen Gehalt haben“ [3, S.144].

Die Gesamtheit von Synonymen, die sich auf denselben Gegenstand oder Begriff der objektiven Realität bezieht, bilden die synonymische Reihe bzw. Synonymgruppe.

„Die synonymische Reihe ist eine historisch entstandene, aber gegenwärtig synchrone Wortgruppierung mit Systemcharakter, die auf semantischer Identität oder Bedeutungsähnlichkeit aufgebaut ist“ [2, S.54].

Z.B.: *Haupt—Kopf; schnell—geschwindt, schleunigst, hurtig, rasch; spazieren gehen—bummeln, flanieren.*

Das Wort *Mann* enthält drei Bedeutungen, die hierarchisch eine Struktur bilden:

Mann—1.männlicher Mensch; 2.Ehemann; 3.Mensch.

Synonyme zur Bedeutung 1: *Herr* (nicht in allen Kontexten ist durch *Herrn* ersetzbar, weil *Herr* selbsteinige Bedeutungen besitzt);

Synonyme zur Bedeutung 2: *Gatte, Ehemann, Gemahl* (Bei diesen Beispielen setzt die stilistische Markierung der Synonyme der Austauschbarkeit Grenzen: *Grüßen Sie Ihren Mann/ Gatten/Gemahl! Ehemann* gebraucht man nur im Sinne des Ehemanns einer anderen).

Synonyme zur Bedeutung 3: *Menschen/Leute*: wir waren 15 *Mann/Leute* an Bord.

Die Synonyme sind auf innere und äußere Ursachen und Quellen ihrer Bildung zurückzuführen. Zu den inneren Entwicklungsfaktoren der Synonymie gehören Wortbildung und semantische Derivation (Bedeutungswandel) [2]. Synonyme sollen gesellschaftliche Neuerscheinungen, aufkommende Innovationen, geänderte Einschätzungen und Wertvorstellung adäquater ausdrücken., z.B. *Raumpflegerin, Reinigungskraft* statt *Putzfrau*; *Seniorenheim* für *Altersheim*. Synonyme entstehen durch Ableitung, Abkürzung oder bei der Kombination verschiedener Wortbildungsprozesse: *Bildnis—Bild, Lauferei—Gelaufe, Lastkraftwagen—Laster*.

Auf Grund der semantischen Derivation entfalten sich neue Bedeutungen der alten Wörter infolge innerer Prozesse oder unter dem Einfluss entlehnter Bedeutungen: *Ebene* (aus dem Engl.) —Syn. zu *Stand, Niveau; realisieren* (aus dem Engl.) —Syn. zu: *begreifen, erfassen, sich klar werden; weltweit* (aus dem Engl.) —Syn. zu: *in der ganzen Welt, global*. Als Antwort auf neue soziale Verhältnisse erhalten alle Wörter Neubedeutungen ohne „fremden“ Einfluss: *abwickeln* (von Institutionen, Einrichtungen, volkseigenen Betrieben—in der Ex-DDR) —Syn.zu: *auflösen, schließen; Wendehals, m* (übertr.) —Syn. zu: *Konjunkturpolitiker, Anpassler, Wetterfahne (ugs.)*

Stilistische Synonyme entstehen oft durch metaphorische Übertragung als Abart der semantischen Derivation: *Birne, Rübe, Kürbis (=Kopf); Gurke, Kartoffel, Knolle (=Nase)* sind saloppe Bezeichnungen menschlicher Körperteile: *Esel, Hammel, Kamel* stehen für „Dummkopf“.

Äußere Quellen und Faktoren sind: andere Sprachen, deutsche Mundarten, Sonderwortschätze und Terminologien.

Durch gegenseitige Beeinflussung der Mundarten entstehen Synonyme, die heute im Hochdeutsch „friedlich“ koexistieren, allerdings mit semantischen, stilistischen und wortbildenden Besonderheiten: *Borke—Rinde* (aber nur *Borkenkäfer*), *Flagge—Fahne* (aber nur *Staatsflagge*), *Schmetterling—Falter*.

„Neue Synonyme entstehen infolge der Wechselwirkung zwischen Sonderwortschätzen und Terminologien auf der einen, Umgangssprache und Schriftsprache auf der anderen Seite“ [2, S.60]. Fachwort und gemeinsprachliche

Bezeichnung werden in der Alltagskommunikation parallel gebraucht: *Ökologie—Umweltschutz, rationell—zweckmäßig, sparsam*. Lexeme aus dem Sonderwortschatz des Sports erweitern synonymische Reihen in der Umgangssprache: *starten—beginnen, fair—rücksichtsvoll*.

Die traditionelle Klassifikation von Synonymen, die von V.V. Vinogradov stammt, unterscheidet *vollständige* (totale, absolute) und *unvollständige Synonyme*.

„Vollständige Synonyme sind Wörter und Wortverbindungen, die gleiche dingliche Bedeutung haben, d.h. einen und denselben Begriff ausdrücken; einander im beliebigen Kontext ersetzen können und stilistisch neutral sind“ [1, S.93].

Gibt es überhaupt vollständige Bedeutungsgleichheit, d.h. vollständige Synonyme? Diese Frage ist nicht leicht zu entscheiden und wird auch von der Wissenschaft keineswegs einheitlich beantwortet. Das außerordentlich seltene Auftreten von absoluten Synonymen hat manchen Sprachgelehrten sogar dazu veranlasst, dass Vorhandensein von Synonymen in der Sprache zu bezweifeln.

Die Analyse vollständiger Synonyme erweist, dass diese vor allem eindeutige Wörter, hauptsächlich Fachausdrücke umfassen. Die meisten Synonyme dieser Gruppe sind auf Grund der entlehnten, vor allem internationaler Lexik entstanden. Eben deswegen sind vollständige Synonyme deutscher Herkunft nicht zahlreich.

Unvollständige Synonyme unterscheiden sich voneinander auf irgendeine Weise: entweder durch Nebenschattierungen oder durch besondere Stilfärbung oder durch den Gebrauch. Dementsprechend zerfallen alle unvollständigen Synonyme in: ideographische Synonyme und stilistische Synonyme.

Also, es gibt eine Gruppe besonderer Synonyme, die nur in einem bestimmten Kontext auftreten. Sie werden als kontextuelle Synonyme bezeichnet.

Literaturverzeichnis

1. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови.—Вінниця, 2003.
2. Ольшанский И.Г. Лексикология. Современный немецкий язык.—М, 2005.
3. Hinka B.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache.—Ternopil, 2006.
4. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde.—Paderborn, 2008.
5. Schippan T. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache.—Thübingen, 1992.

*Wissenschaftliche Betreuerin: Zuenko N. O.,
PhD in Pädagogik*

УДК 378.147:316.28:81'243(043.2)

Вітюк В.М., Зусіко Н.О.

*Національний університет біоресурсів
і природокористування, Київ*

ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ – ФІЛОЛОГІВ

В умовах сьогодення, коли є невідповідність між обсягом інформації і терміном її засвоєння, важливого значення набуває питання результатів навчання та якості професійної підготовки студентів. Європейські стандарти і керівництво для внутрішньої та зовнішньої оцінки якості вищої освіти свідчать, що студентів

потрібно оцінювати з використанням публічних критеріїв, правил і процедур, які слід застосовувати системно [13, с.9]. Розробка таких критеріїв, як вважають дослідники [11, с.57], забезпечує реалізацію індивідуального підходу в навчанні студентів, можливість підготовки різнорівневих завдань або тестів для контролю, які максимально відповідають здібностям студента.

Аналіз психолого-педагогічної літератури переконує, що наявним є факт варіативності запропонованих у дослідженнях критеріїв для оцінювання сформованості міжкультурної комунікативної компетентності у студентів-філологів. Науковці в питанні розмежування рівнів сформованості згаданих наукових понять керуються різними ознаками. Зазначена обставина детермінує певні труднощі і при атестації випускників: при контрольних заходах, переважно, не враховується рівень володіння студентом міжкультурної комунікативної компетентності, і природно, маємо нагальну потребу у розробці відповідного методичного інструментарію.

Мета дослідження полягає у визначенні рівнів сформованості міжкультурної комунікативної компетентності у студентів-філологів.

У результаті теоретичного пошуку встановлено, що діагностику сформованості рівнів міжкультурної комунікативної компетентності студентів варто проводити за допомогою критеріїв.

У педагогічній теорії під поняттям “критерій” розуміють об’єктивну ознаку, за допомогою якої здійснюється порівняльна оцінка досліджуваного явища, ступеня розвитку його у різних обстежених осіб або сукупність таких якостей явища, що відображають його суттєві характеристики і саме тому підлягають оцінці [2, с.35]. Такий підхід до поняття сутності критерію і його характеристики має місце у працях А. Алексюка, Ю. Бабанського, В. Беспалько, Л. Беспалько, В. Вергасова, В. Лозової, В. Чайки та ін.

У результаті досліджень були виділені відповідні критерії сформованості комунікативної культури студентів: стимулюючий, ціннісний, когнітивний, рефлексивний, практичний, результативний.

Стимулюючий критерій описує рівень спрямованості майбутнього фахівця на побудову комунікативно сприятливого робочого середовища; *ціннісний критерій* охоплює цінності, особисті якості та здібності студентів, які сприяють успішній комунікації як у міжособистісній, так і професійній сферах; *когнітивний критерій* визначає рівень знань студентів-філологів про сутність, функції, передумови успішної комунікативної взаємодії; *рефлексивний критерій* встановлює рівень усвідомлення студентами особливостей сформованості їх міжкультурної комунікативної компетентності; *практичний критерій* характеризує вміння та навички, що дозволяють студенту-філологу налагоджувати ефективну професійну та міжособистісну комунікативну взаємодію; *результативний критерій* визначає рівень самоконтролю та самоаналізу своєї навчальної та професійної діяльності у площині міжкультурної комунікації.

Система критеріїв дозволяє виділити рівні міжкультурної комунікативної компетентності студентів-філологів, залежно від ступеню та якості їх вияву у досліджуваних. Ми розрізняємо їх на трьох рівнях: номінальному, пізнавальному та творчому.

Номинальний рівень міжкультурної комунікативної компетентності студентів-філологів характеризується низькими показниками усіх запропонованих критеріїв: несформованістю або низькою сформованістю загальнолюдських цінностей досліджуваних, низькою або несвідомою мотивацією на досягнення успіху у професійній діяльності та міжособистісному спілкуванні, низьким рівнем домагань; *пізнавальний рівень міжкультурної комунікації студентів-філологів* визначається перевагою сформованості когнітивного компоненту структури міжкультурної комунікативної компетентності; *творчий рівень* міжкультурної комунікативної компетентності студентів-філологів окреслюється через сформованість у досліджуваних на високому творчому рівні усіх показників та критеріїв.

Спрощення та уніфікація процесу оцінювання результатів навчання є ще однією перевагою використання загальноєвропейських моделей оцінювання [1, с.124]. В той же час в умовах вітчизняної системи освіти необхідно конкретизувати та деталізувати зміст кожного із запропонованих рівнів.

Дослідження системи фахової підготовки студентів вищих навчальних закладів вказують на необхідності визначення чітких критеріїв та рівнів з проблеми сформованості їх міжкультурної комунікативної компетентності.

Список літератури

1. Коротун О.О. Рівні сформованості комунікативної компетентності студентів-іноземців / О.О. Коротун // Вісн. Київ. нац. ун. ім. Т. Шевченка. – Серія «Соціологія. Психологія. Педагогіка.» - Додаток 4, том III (15) – 2009. – Тем. вип. №3. - «Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – С.119-124.
2. Курило В. С. Моделювання системи критеріїв оцінки розвитку освіти в регіоні / В. С. Курило // Педагогіка і психологія. – 1999. – № 2. – С. 35–39.
3. Новиков А. М. Как работать над диссертацией: пособие для начинающего педагога-исследователя / А. М. Новиков. – 4-е изд. – М.: Издательство «Эгвес», 2003. – 104 с.
4. Окалелов В. Розробка загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів з дисциплін фундаментального циклу / В. Окалелов, Л. Шевцов, Є. Мочалін // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 57–63.
5. Стандарти і рекомендації для оцінювання якості у вищих навчальних закладах Європи // Вісник тестування і моніторинг в освіті. – 2007. – № 2. – С. 9–11.

Науковий керівник: Зуєнко Н. О.,
канд. пед. наук, доцент

AUSTRALIAN YOUTH SLANG IN ONLINE VIDEO CONTENT

The spoken language in Australia is Australian slang, which is a must-study case. It is thought that Australian English is the only slang in the world chosen as the official language of the state which exists only to show that Australia is unique and is separated from all other countries at the national level, although only 30% of the 25 million population, not including 14% of Aborigines who speak their own languages, use it [3].

Australian slang, or Strine, is a way of using certain vocabulary that has become iconic to Australians. It originated from blending British English and Aboriginal languages, with the additional effect of foreign languages and cultures because Australia is a multinational country [2].

According to its origin, Australian slang can be divided into three groups.

The words of Australian aboriginal origin constitute the first group. They usually denote the elements of flora and fauna. For instance, “*dingo*” (a wild or half-domesticated dog with a sandy-colored coat), *koala*, *kangaroo*, etc [4].

The second group contains the words of British and Irish origin. A “*creek*” in Australian English means “a stream or a small river”, whereas in British English it is “a small stream flowing into the sea” [1].

And the last group includes the words having Australian origin. For example, an Australian “*jackaroo*” means “a young man working on a cattle station to gain experience”, and “*outback*” denotes “a remote uninhabited or sparsely-populated area”.

The following stages can be traced in the mechanism of developing Australian vocabulary:

- adding “i”, “e” or “y” at the end of most words: “*brekkie*” (breakfast), “*Jonno*” (Jonny), “*mozzie*” (mosquito), “*prezzie*” (present), “*barbie*” (barbecue), “*sunnies*” (sunglasses), “*pollie*” (politician), “*tradie*” (tradesman), “*surfie*” (surfer), “*mushie*” (mushroom), “*cabbie*” (cab driver or taxi driver), “*uni*” (university), “*bikkie*” (biscuit), “*polly*” (police officer), “*lippy*” (lipstick).
- abbreviating words by using ‘-o’ suffix: “*arvo*” (afternoon), “*evo*” (evening), “*rello*” (relative), “*doco*” (documentary), “*aggro*” (aggressive), “*demo*” (demonstration), “*ambo*” (ambulance officer), “*reffo*” (refugee), “*muso*” (musician);
- omitting final consonants “r” and “g” in words; e.g. “*fishing*” becomes “*fishin*” and “*butter*” becomes “*butta*”;
- converting hard sound “a” to “aye” so that “way” sounds more like “w-aye”, as you say “eye”;
- using abbreviated versions of words: “*Macca’s*” (McDonald’s), “*cuppa*” (cup of tea), “*bottle-o*” (bottle shop);
- and finally, make sure that intonation each sentence sounds like a question.

Most of the slang can be found online in the following genres of movies: adventure, drama, comedy, as well as in cartoons, in order to impose, socialize Australian youth slang to new generations. However, there are not so many movies nowadays where you

can hear it. The examples of Australian movies are as follows: “Crocodile Dundee” (1986), “Somersault” (2004), “Last Ride” (2009), “Australia” (2005), “Animal Kingdom” (2010), “The Dressmaker” (2015), “Mad Max: Fury Road” (2015), Blinky Bill the Movie (2015), etc.

So, we can conclude, that the promotion of Australian youth slang is slow and nobody considers the speed of the development of social networks and their Internet users. Today, the percentage of the population of Australia that uses the Internet is smaller compared to those who watch television. The absence of national slang in mass media projects is a hopeless statement of the open question of whether the population needs this official Australian Slang language. After watching Australian movies and the programs, it seems that the Australians feel more comfortable using standard English. However, it may be also because of the censorship of using Australian youth slang in programs by the government, as these programs are created not only for Australia but also for the whole world.

References

1. Australian slang dictionary. (n.d.). Retrieved March 02, 2021, from <http://www.koalanet.com.au/australian-slang.html>.
2. Emmagallagher. (2021). 30 awesome Aussie slang words you'll hear everywhere In STRAYA!: FluentU English. Retrieved March 02, 2021, from <https://www.fluentu.com/blog/english/australian-slang-words/>.
3. Hennings, A. (2004). Australian and New Zealand impact on the English language. p. 17.
4. What Australian slang has given the world. (n.d.). Retrieved March 02, 2021, from <https://www.bbc.com/culture/article/20150427-pervs-greenies-and-ratbags>.

*Scientific supervisor: Konoplianyk L.M., PhD in Pedagogy,
Associate Professor*

UDC 004.8 (043.2)

Nikulin A.I.

National Aviation University, Kyiv

GSM ALARM SYSTEMS

New advances in the field of high technology facilitate the development and wide use of reliable modern technical means having different degrees of complexity. These devices include security systems that can operate twenty-four hours a day completely autonomously regardless of any external power sources. These security systems will require investments only at the time of their purchase and installation. By providing continuous reliable security of certain protected objects, they will not require any additional costs in the future. In addition, they do not depend on such human factors as: inattention, irresponsibility and sleep. They only require a small amount of money for annual maintenance.

The ubiquity of mobile communications even in the most remote places which are difficult to reach and its rapid development have become the basis for developing and

implementing modern devices with a wide range of functions. This became the basis for many inventions designed to improve the standard of a human life. Among them are the “Smart Home” system, burglar alarm systems for cars and other systems that are constantly developing and improving.

One of the most successful products of this progress is the GSM alarm system, the most successful and reliable modern security system. The technology makes it possible to monitor the state of the protected object in real time on an ongoing basis, and, if necessary, even to control some elements of the system [1]. Furthermore, the device is capable of signalling the owner about an unauthorized attempt to violate the established protective standards. For this, an alarm call or SMS will be sent to the owner’s smartphone.

This important function of the security system is performed by specially equipped automatic dialling stations, by voice or other methods of transmitting information to the device center. The installed equipment is connected to the unified network with all the sensors available in the security system. The signal will be transmitted according to the method which has been pre-selected during installation: an SMS, a phone call to the selected number, voice message and even a letter to e-mail. At the client’s request and if required, it is possible to buy a GSM alarm system, equipped with radio sensors for monitoring gas, smoke, motion and door opening (closing) sensors. All these methods provide guaranteed and instant information to the owner of the security complex about the state of the object.

An important advantage that unites various types and systems, device elements that the alarm system has, is complete independence from a person, with all his unforeseen features. In addition, in case of the timely-provided service the system provides almost one hundred percent guarantee of quality and reliability. The level of development of security systems makes it possible to buy an alarm system that can determine the exact coordinates of an equipped object using satellite systems (e.g., when searching for a stolen car).

GSM alarm systems can be used to protect:

- private houses or apartments;
- offices or administrative buildings;
- industrial buildings;
- summer houses, cottages and other types of private houses;
- garages or cars;
- warehouses for all kinds of products and many other cases when the use of GSM alarm system is not only possible, but also extremely necessary.

Some examples of the alarm systems available in Ukraine include Ajax StarterKit white alarm kit, Ajax Relay, Ajax LeaksProtect, Gidrolock Ultimate Bugatti. Ajax StarterKit alarm set and Gidrolock Ultimate Bugatti water leakage protection system are designed not only for reliable protection against intruders entering the house, but also to preserve the integrity of the property in case of a water leak [1]. The Gidrolock Ultimate motorized ball valve is used to shut off the water supply (heating) in case of a water leak. It consists of a ball valve and an electric actuator to control the ball valve.

The advantages of Ajax StarterKit are as follows:

- possibility to connect to the control panel of a security company;
- two active communication channels - GSM and Ethernet;

- instant sending of alarms;
- reporting alarms via SMS or a call to the owner's number;
- convenient control and configuration using a mobile application for iOS and Android;
- system self-tuning within 15 minutes.

All Ajax sensors communicate with the Ajax Hub control panel via the Jeweler encrypted radio protocol. The operating radius of the system can reach 2000 meters in an open space, so it allows installing sensors on several floors of a house or business center.

References

1. Gsm alarm systems: Why should you choose a gsm alarm for your home security? (n.d.). Retrieved February 28, 2021, from <https://www.netatmo.com/en-us/guides/security/burglary/solutions/home-alarm-gsm>
2. 6 скрытых возможностей сигнализации Ajax. (n.d.). Retrieved February 28, 2021, from <https://ohrana.ua/stati-i-obzory/5-skrytyh-vozmozhnostey-signalizatsii-ajax.html>

*Scientific supervisor: Konoplianyk L.M., PhD in Pedagogy,
Associate Professor*

UDC 159.99:004 (043.2)

Shevchenko M.A.

National Aviation University, Kyiv

THE CORRELATION BETWEEN THE TIME SPENT ON THE INTERNET AND COGNITIVE AND MENTAL HEALTH PROBLEMS

The rapid proliferation of electronic media is currently making private space available in almost every sphere of the individual's life. While the majority of people believe that surfing the web, using social media or messaging are relatively harmless activities, there are people suffering from them as an obstacle in their daily life. When people's thoughts are focused on checking for new posts, messages and if such a desire occurs too often, it results in affecting every aspect of their life (psychological, educational, social and/or physical well-being) that can be characterized as an addiction [1].

Digital addiction is an impulse control disorder involving the obsessive use of digital technologies, devices and platforms, i.e. the Internet, video games, mobile phones, digital gadgets, online platforms and social media platforms [2].

There are a lot of studies underway devoted to mental health problems due to technology overuse. In addition, in 2018, the World Health Organization endorsed the inclusion of gaming addiction as a mental health condition [3].

Internet addiction can be divided into 5 types: Cybersex Addiction, Net Compulsions, Cyber Relationship Addiction, Compulsive Information Seeking, Computer or Gaming Addiction [1]. All of them result in the most tricky and common problem familiar to almost everyone in the modern world – cognitive and mental

problems related to the amount of time spent on the Internet. Despite the everyday use of gadgets, it is not still perceived as a disease.

Since smartphones have taken over our lives, it is vital to know about their effects on our brain and psyche. Year by year the average time spent on the Internet is rapidly increasing. It currently takes about 6.5 hours a day for adults, and more than 8 hours for some teenagers [4]. At the same time, social interactions are declining. Approximately 50 minutes a day is now spent on interaction with other people. For instance, couples spend less time together and more time at work, commuting or using electronic devices. Parents spend less time with their children, who also prefer digital devices to real communication.

Body aches, vision problems, insomnia, Carpal Tunnel Syndrome, weight gain / loss are only several physical problems resulting from Internet addiction. There are emotional effects as well, including depression, anxiety, social isolation, aggression, dishonesty and mood swings [1].

Before speaking about the consequences of the overuse of digital devices, let us consider two types of mode in our brain: CEN and DMN. Central Executive Network (CEN) is responsible for manipulating information in working memory and high-level cognitive functions. But when we are thinking of nothing, Default Mode Network (DMN) comes into play. It is when we are not distracted by external stimulations and when all our past events construct the picture of the world. And it is not only processing events and working with memory. In this mode, we conclude what is good or bad and develop an emotional response to the experience and our personality.

When living in an information environment, every free minute is spent on scrolling the news, checking messages or watching videos. So, when CEN is active, DMN is suppressed. If a person constantly processes information, then the thinking goes into hibernation; i.e. being always engaged in the phone, a person cannot stay alone with their own thoughts. When CEN is dominating after work or study, it is believed that using a smartphone will help take a rest. In addition, if an individual spends more than two and a half hours with a smartphone, then anxiety, low self-esteem, depressive thoughts and suicidal tendencies may appear. It is worth worrying about after five hours a day [4].

The shocking fact was that only the presence of these devices reduces available cognitive capacity. One of the investigations involving 520 students with the same assignments but the different location of their phones (in front of them, in bags or in another room) revealed that a phone nearby made their memory and intelligence worse [5].

Moreover, all smartphone users face a common problem – the loss of attention and concentration. Checking the smartphone every 12 minutes comes into a conflict with the work of the human brain. The fact is that it takes us 23 minutes to fully immerse ourselves in the task after distraction [5]. Given that every 12 minutes we are distracted by the phone and 23 minutes are required to get into a working rhythm, such a mode kills our focus every time we get distracted.

People with a degraded default network have difficulties with processing their experience, as well as motivations problems and difficulties with developing a scenario for their future.

Thus, Internet addiction has a lot of harmful effects on a person, both physically and emotionally. One of the solutions is to have more social and communication contacts – real, not virtual – that will support DMN.

References

1. 5 types of internet addiction - get help today. (2020). Retrieved March 01, 2021, from <https://www.addictioncenter.com/drugs/internet-addiction/>.
2. Singh, A., & Singh, P. (2019). Digital addiction: A conceptual overview. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). Retrieved March 01, 2021, from <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/3538>
3. Addictive behaviours: Gaming disorder. (2018). Retrieved March 01, 2021, from <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/addictive-behaviours-gaming-disorder>.
4. Nazir, M., & Currey, H. (2020). Digital 2020: 3.8 billion people use social media. Retrieved March 01, 2021, from <https://wearesocial.com/blog/2020/01/digital-2020-3-8-billion-people-use-social-media>.
5. Aboujaoude, E., & Gega, L. (2019). From digital mental health interventions to Digital “Addiction”: Where the two fields Converge. Retrieved March 01, 2021, from <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2019.01017/full>.

*Scientific supervisor: Konoplianyk L.M., PhD in Pedagogy,
Associate Professor*

UDC 504.61(043.2)

Shyshova M.I.

National aviation university, Kyiv

HOW DOES THE PLANET FEEL WHEN IT BURNS?

If the fires completely cover the Earth, life will turn to pain. If you do not change your attitude to the situation, the effects would be catastrophic. For humans, the danger of fires on the Earth is a constant threat that too few people take seriously. Let's dive in and talk more about the situation.

Wikipedia says: fire is a chemical reaction that gives off light and heat. It is an example of the chemical process. Fire is useful, but also very dangerous because it can cause houses, trees and many other things to burn into ashes. Forest fires are very harmful. They can destroy a huge area in a matter of minutes. Every year people die by accidents caused by fire. Every year, large areas of forests are destroyed because of fire.

We found out what a fire is. How to act in emergencies we are taught from an early age. But no one says what the consequences will be if we do not take care of our planet. There were 3 fires in two weeks in my hometown. I was curious to find out the reason, but I haven't done. I learned about these cases from acquaintances. Can you imagine how many fires there were in a week all over Ukraine? Imagine how many fires there were in a week on the Earth. We don't really know much until someone tells us.

Have you ever felt pain? Of course, you've probably had cuts, scratches, burns, bruises, or maybe even broken bones at least once in your life. Imagine how our planet feels with you when a small area is on fire. And now, imagine what a solid land endures

when the large areas of forests are burning. In recent years, the number of fires has increased significantly. This figure has grown so much that it is possible to list these emergencies endlessly. What is the problem? Why is this figure not decreasing? What is wrong?

Do you like to eat a variety of vegetables and fruits that are good for our bodies? Certainly, we do. Do you like to breathe in clean air thanks to trees? Do you like swimming? Do you like running around the field and blowing dandelions? Do you like to look at the clear sky and imagine that there are some figures depicted there? Certainly, we do. Are you doing anything to help our planet experience fewer emergencies? No, you are not. And why? Hectares of forests are burning. We are destroying animal habitats. We destroy the ecosystems with our inaction and permissiveness. The premises are on fire, and sometimes people die from them.

The main problem is not caution with fire and negligence. I'm very sad that people are taught not to burn autumn leaves and not to throw a smoldering cigarette into the trash, and they continue to behave such manner and even worse. The purpose of my text is to convey to people that we need to be more attentive to the nature and help it not to be destroyed.

Scientific supervisor: Bilokon H.M., Senior Lecturer

UDC 811.111 (043.2)

Lagoda Yu.O.

National Aviation University, Kyiv

HISTORY OF CRITICAL INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT

“The unsurpassed art of war is to destroy the enemy's plans and strategies, and to a lesser extent, to attack enemy alliances and connections; even worse - to attack the enemy's army; and the worst - to rush to the fortified cities”.

Throughout human history, there have always been dangers, both internal and external. Over time, only the forms of manifestation of such threats have changed. Thus, at the stage of the emergence of civilizations, one of the dangers to the state system was the military threat, which by its force could destroy not only entire settlements, but also countries. From ancient times the people knew about the existence of certain objects that were fundamentally important for the functioning of society. Such critical facilities must include the transport network and water mains. Their stable work was a necessary condition for the people. Therefore, during the enemy's attack, the main job of the defenders was to protect these objects from destruction. Over time, the acquisition or destruction of such objects became the basis of martial arts and the activities of special services.

Socrates was the first to use the word “infrastructure”. He noted: “In order for a person to exist, he needs the rear provided by society: security, social order and household goods. However, it can get this if it respects the concept of society and its responsibilities. The main of these responsibilities is to provide infrastructure and services provided by society. Subsequently, the term “infrastructure” began to be used not only in the military sphere, but also in other spheres of life. Thus, railways and

factories began to be considered objects of critical infrastructure. At first it was done in France and England. Also, the very use of the concept of infrastructure by French workers in the construction of railways, tunnels and bridges in the United States contributed to the development of critical infrastructure on the American continent.

In recent decades, the rapid development of technology has led to significant changes in the degree of interconnection, interpenetration and interdependence of various networks and systems and other processes in all spheres of life in most countries. Thus, only in the XX century for the first time began to address issues related to critical infrastructure of a “non-military” nature, also the security of telecommunications networks. Among the most resonant facts of cyberattacks on critical infrastructure are the cyberattacks on Iran's nuclear industry in 2010 using the computer virus "Stuxnet" 8. Therefore, the world's leading powers, along with physical infrastructure, allocate and protect cyber critical infrastructure. The 2015 US Critical Infrastructure Protection Plan states that ensuring the security and resilience of physical and cyber critical infrastructure helps minimize the effects of threats and facilitates its rapid recovery. In Germany, in addition to threats from terrorist attacks and criminal acts and from natural phenomena, there is a third type - threats from technical failures and human miscalculations, which include cyber threats. It is also worth noting the existence of a danger of another, non-social, and natural nature. It should include floods, droughts, epidemics, epizootics and epiphytes, earthquakes and storms. Almost all countries identify natural threats as a separate group.

The meaning of the concept of “critical infrastructure” is constantly changing and improving. However, having collected all possible values, we can conclude that the critical infrastructure itself is a system of extremely important tangible and intangible objects of national infrastructure that ensure its sustainable operation, the destruction or damage of which can lead to human casualties and significant material damage with negative consequences. for the life of society, socio-economic development of the country and national security.

References

1. Ermenchuk O.P. The concept of "critical infrastructure" // Information security of man, society, state. 2018. № 1 (23). Pp. 20-27.
2. Ermenchuk O.P. The essence and content of the concept of "infrastructure" in the context of critical infrastructure protection // Bulletin of the Ministry of Justice of Ukraine. 2017. № 11. pp. 35–41.

Scientific supervisor: Bilokon H.M., Senior Lecturer

**TOLERANCE AS A COMMUNICATIVE COMPETENCE AND
THE INTERCULTURAL UNDERSTANDING CAPABILITY
(LINGUOCULTURAL ASPECT)**

Modern globalization processes and structural changes in society lead to the intensification of intercultural communication. A global unified space integrates a variety of social, ethnic, political and other cultures. Multicultural politics requires overcoming confrontation with "otherness" and developing tolerance, as well as cultural knowledge from everyone who strives for intercultural dialogue, as in the democratic multicultural society different cultures should not live separately, but together with each other. The tasks of multicultural policy in the direction of tolerant communication are primarily addressed to educational systems. Education in first place is pursued to educate a literate citizen who has the right to live in a multicultural society.

Tolerance is a value "quality" that characterizes the attitude to another person as an equal person. The meaning of tolerance derives from Latin *tolerantia* and primarily means patience. Its is manifested in the conscious subjugation the feelings of rejection caused by everything that embodies the otherness (appearance, mannerisms, tastes, lifestyle, beliefs, etc.). Usually, it appears as an extremely complex concept and studied by a number of modern sciences, filled within their own specific content.

Tolerance is related to intercultural communication competence and is the integral part of it. Communication is one of the most important kinds of social interaction, within which all types and forms of human behavior are formed, improved, embodied, in particular intercultural tolerant behavior. Communicative tolerance, according to some researchers, is the empirical basis for the formation of other types of tolerance.

All components of communicative tolerance primarily depend on whether the participants of the communicative act follow the general (universal) laws, rules, conventions, principles of communication. However, extremely important factors of the tolerant communication between individuals are their observance of ethnolinguistic and cultural specifics of these laws, principles, conventions, maxims, etc., which have been formed during the centuries of existence of a certain ethnic group. Ignorance or disregard for this specificity can cause a significant number of communicative failures (deviations) and/or violation of tolerant communication both within one linguistic culture and in the case of intercultural interaction. When it comes to such a type of intercultural interaction as international communication, its participants, even those who know each other's languages well, often find themselves in a cultural and linguistic "dungeon".

According to Hymes (1972), competency-based education emerged in the second half of the XXth century. The ability to respond flexibly and amicably to any current problem becomes the key to a person's mental health and professional success. Tolerance is a property of a person that shows his ability to accept actively the real world in all its diversity, without passive adaptation and reshaping "in his own way."

The psychological significance of this property is that the behavior of a tolerant person is multivariate. Accordingly, an intolerant person tends to perceive complex and unusual situations as threatening; the lack of information or its ambiguity brings discomfort to such a person.

One of the most important tasks of the modern education system is the formation of student competencies (universal knowledge, skills, and abilities) that allow him to act freely in different situations, as well as consider the situation as a field of various actions aimed at its transforming.

If competence considered as a set of knowledge, skills acquired in the learning process, and then it is an integrative quality of personality that allows it to successfully implement the acquired knowledge, skills, practical experience. Learning of foreign language has been recognized as a purely communicative organized approach that focuses on the formation of skills and abilities of speech activity, i.e. skills and abilities to build language expression in the studied language. The study of the laws of tolerant communication is an important problem of modern education and various humanities, especially its sections such as philosophy of language, communicative linguistics, psycholinguistics, linguistic pragmatics, conflict studies, psychology and others.

*Scientific supervisor: Shorina T.H., PhD in Philosophy Studies,
Associate Professor*

UDC 338.48 (498) (043.2)

Pryshnivskiy D.O.

National Aviation University, Kyiv

DIFFERENCES BETWEEN CIVIL AND MILITARY ENGINEERING

Civil engineering, involving the creation of civil facilities, includes such facilities as bridges, highways, railways and railway stations, high-speed public transport systems, tunnels, airports, etc. The significance of civil engineering require research such as the study of the properties of the materials used, the characteristics of the terrain, including soil characteristics and various hydraulic parameters. The field of civil engineering includes such disciplines as architecture, irrigation, transport, soil science, geodesy, hydrology, as well as construction technology in various operating conditions, including seismic zones.

The main rules and standards in civil and military engineering are the same, but there are a lot of differences between their characteristics and functions. The civil buildings are designed for social needs. All the buildings in a city or a town are civil and help people to live. But there are other functions that civil buildings perform. The military buildings and constructions have another functions and roles to prepare the soldiers to protect the country. There is a great variety of military buildings in Ukraine which are called posts, barracks, billets, quarters. The barracks are designed to separate soldiers from the civilian and reinforce discipline. They were built for soldiers' training.

These buildings were called "discipline factories for soldiers". Moreover, in military industry are also used fortification structure (directly on the battlefield) - an engineering structure designed to grow the efficiency of the use of

weapons and military equipment, ensuring sustainable management of troops, protection of troops and the population from the means of defeating enemies.

The fortifications are intended to bury all equipment, personnel and MTZ in the ground as soon as possible in order to protect against enemy fire. The effectiveness of field fortifications is easy to understand from the figure: the number 1 indicates the area of effective impression (target area) of the tank in the open, the number 2 - the same tank in the trench. From the figure it is obvious that the effectiveness of protection of equipment, hidden even in uncovered shelters, increases many times compared to that which is in the open.

Previously, fortifications also included such types of artificial barriers as ditches, escarpments, counter-scorpions, ravines and others, because they were integral elements of fortifications such as a castle, fortress, fort. During World War II, artificial barriers became an independent element of fortified positions, called non-explosive barriers.

Fortification barriers are intended to reduce the rate of attack (advance) of the enemy or stop him altogether, to disrupt his fighting orders and to promote maximum fire damage by our fire means.

It can be:

- strips of barbed wire and / or “fidgets”;
- escarpments;
- counter carp;
- fillings;
- anti-tank hedgehogs;
- tetrahedral;
- protective minefields (anti-tank or anti-infantry).

Therefore, the civil and military engineering have a lot of differences, but the similarity between them is in the principle of application of material and building codes.

References

1. “Civil engineering”. Encyclopædia Britannica. Retrieved 9 August 2007.
2. Engineers' Council for Professional Development definition on Encyclopædia Britannica (Includes Britannica article on Engineering)
3. “Military engineering”. Encyclopædia Britannica Inc. 2013. Retrieved 13 February 2013.
4. “Engineer Operations”. Field Manual 3-34 (PDF). US Army. pp. 1–10 – via usacac.army.mil.

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

Skosyrskaya A.O., Korotenko O.M.
National Aviation University, Kyiv

LIQUID THERMAL INSULATION

Construction - a branch of the national economy that provides for the construction and reconstruction of residential, public and industrial buildings and structures, creates a basis for the development of all sectors of the economy.

The issue of home insulation has always been relevant for all homeowners. Every homeowner strives to create a favorable living climate in their home.

The external walls, roof and basement cause a high level of heat loss. Thermal insulation is intended to solve this problem in the field of construction.

Thermal insulation is a kind of building material that is considered to be one of the simplest and most effective energy saving tools.

The efficient thermal insulation material is liquid insulation, which is considered the most practical material for insulation the construction from the inside, because it does not reduce the area inside the house.

There are two types of thermal insulation: Thermal insulation of the reflective type reduces heat consumption due to the fact that infrared radiation is reduced. The preventive type of thermal insulation (it is most frequently used) involves the use of insulation with a low value of thermal conductivity.

TSM Ceramic is a heat-insulating material that is a liquid white ceramic suspension. It contains a hollow ceramic balls placed in a liquid composition. Liquid insulation is similar in consistency to paint and after drying it forms an elastic coating and acquires an aesthetic appearance. Their excellent quality is that they are used for any kinds of surfaces (wooden, brick, concrete, rubber, plastic and others), they are quite easy to use in places which are difficult to reach.

The material consists of synthetic rubber, acrylic polymers, and inorganic pigments. With these components, the insulation has good thermal insulation and performance properties. Before applying liquid insulation, it is necessary to degrease and clean the surface. The temperature of the surface is to be from + 10 ° C to + 65 ° C.

The material has high thermal insulation and a number of operational properties:

- Versatility - the material can be applied to any surface and in difficult to reach places;

- The coating does not absorb moisture;

- Service life is more than 20 years;

- Resistant to precipitation, high and low temperatures;

- Has high adhesion - adhesion - Low thermal conductivity;

- Excellent extensibility;

- Insulation material that does not support combustion. The 1.0 mm thick film is charred at a temperature of 500 and decomposes at a temperature of 840, releasing carbon monoxide and nitrogen, which helps to slow down the spread of flame;

- Small thickness of thermal insulation (only some mm);

Economic advantage of use - on 2 of a surface about 1 l of substance is used.

Liquid thermal insulation has a coating layer - 2 mm, which does not reduce the space inside the building and at the same time has a high degree of waterproofing, sound insulation and resistance to corrosion. It is widely used for covering walls, ceilings, roofs, pipelines. Liquid thermal insulation is a fairly simple coating, meets all the requirements of modern insulation and reduces heat loss by 40%.

Liquid insulation reduces heat loss and raises the temperature on the inner surface of the wall, which has a positive effect on the comfort of living in the house. Currently, liquid insulation is actively used in various fields, and it is especially widely used in construction.

References

1. Modern building materials and technologists Kharkiv 2015
2. Vladimirov V.V Engineering Preparation of urban areas ,2004

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

UDC 001.83'894'95',99 +401: 410(043.2)

**Oliinyk V.A., Kitsun B.O.,
Kaliberda D.S.**

National Aviation University, Kyiv

BUSINESS COMMUNICATION: OFFICIAL SUBORDINATION

Subordination is a regulated system of labor relations related to the hierarchy. At the same time, sometimes colleagues can violate it, but do it unintentionally, and because, for example, lack of synchronization and misunderstanding. Specialists of the International Personnel Portal "HeadHunter Ukraine" offer to understand what subordination is and how it can be used to achieve high performance and a healthy atmosphere in the team.

What is subordination? Under this word is understood the system of official subordination of juniors - seniors. These are the rules of conduct with colleagues, and the implementation of tasks set by the head, and taking on a role, and respect for those who hold senior positions (by the way, this point is sometimes perceived almost as a violation of human rights). When it comes to the army and other law enforcement agencies, everything is simple: orders are not discussed, but carried out. In business, on the contrary, subordinates are expected to take the initiative and take a creative approach to the tasks.

It is very important to distinguish the rules and norms of communication from the rules and norms of subordination. They are often intertwined, they are really close, but the modern management system will only benefit from their distinction. So, even when the norms of communication are violated (oh, just imagine, Mr. Chief is called "you"), subordination can persist. Because its essence is subordination.

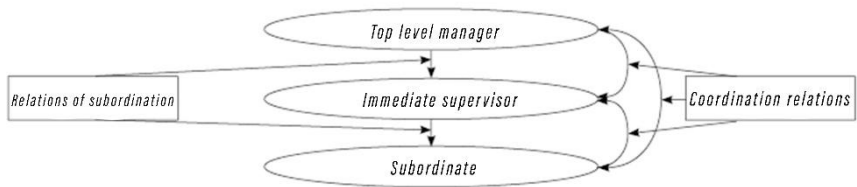
Subordination determines who controls whom and who is subordinate to whom.

In other words, subordination determines who can assign tasks and assignments to whom and who reports to whom on the performance of tasks. And whether to do it on “you”, on “you” or in another way - rather, a question of culture of communication.

Moreover, it is easy to imagine a situation of the same highly cultured communication in which the subordinate communicates with the leader with due courtesy, respect and even with some, but not very strong, but sufficient sympathy, but violates subordination. He ignores the orders and tasks set by the immediate supervisor, performs the tasks of some other managers, reports not to the immediate but to the top manager, tries to expose his immediate supervisor in an unfavorable light to the top manager, and so on.

Now it is clear why without the subordination of the existence and functioning of the organization is impossible! It is the relationship of subordination that ensures that the strategic goal of the organization is consistent with the goals of its individual units. This is a question of sociology of management. But there is another important point - the question of management psychology - because subordination determines who will be responsible for the tasks.

The higher a person is in the organizational hierarchy, the more he has to answer. If there is no subordination, the right hand not only does not know what the left is doing (absence). How best to build relationships with the leader and subordinates, without leniency, but also without brotherhood? Coordination of goals), but even ask anyone what is happening. (lack of responsible).

If you are the boss.

Often managers can choose for themselves one of two main types of interaction: either a rigid hierarchy and absolute obedience to orders, or too high a level of freedom of action for subordinates and friendly communication. Both of these options in their purest form are not the best solution for effective leadership. It is better to try to balance them and, so to speak, to choose the middle ground: on the one hand, to listen to the members of the team and give them due respect, on the other - to maintain the working hierarchy. How to achieve this?

- Criticize alone. It is not necessary to report, and even more so to ridicule the employee before all collective.
- But praise everyone. This can be an additional incentive for other employees. But praise should concern only the quality of the work done.
- Conduct workshops, plans, flyers, but not monologues. Give everyone the right to speak.

- Organize corporate events, such as professional holidays. Informal communication helps to establish communication in the team, but do not go beyond ethics. Atmosphere in the work team

If you are a subordinate

Subordinates also often have inflections in relations with superiors: either obvious complacency, or coldness, and exceptionally strict observance of job descriptions from A to Z. How to treat a senior in office?

- Do not give one-syllable answers and forget about the categorical tone. The leader may think that he is treated negatively, and no one likes it.

- Express your position and suggestions for work tactfully and politely, arguing them, even if you think that you understand some issues better than the head.

- In no case do not “jump over the head” of the immediate supervisor, it is regarded as disrespect and doubt in professionalism.

- Do not show “extra-statutory relations” at work, even if the boss is your friend, classmate or distant relative, do not underestimate his authority in the team.

Therefore, a well-constructed subordination system can be another tool for optimizing and improving workflows.

References

1. Psychology of Business Communication by Evgeny Ilyin 2017
2. Disciplinary statute of the Armed Forces of Ukraine.

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

UDC 001.83'894'95',99 +401: 410(043.2)

Babin D.V., Oliinyk O.A.

National Aviation University, Kyiv

USE OF INFORMATION SYSTEMS IN CONDUCTING A SURVEY OF SOIL AIRFIELD FLIGHT AND LANDING SMOOTHIES OF THE AIRBORNE MILITARY FORCES OF UKRAINE

Keeping ground-based airfields in good working order, timely repair and maintenance of ground-based part of the airport field both in winter and summer period is one of the most important issues of airfield of the most important issues in the maintenance of the airfield. To repair a number of certain works are performed, such as grinding, rolling, control the evenness of the surface runner part of the ice field and others. In order to increase the level of safety of the airfields and to certify the airfields, a comprehensive inspection is carried out based on the data provided by the information system of the airfield area. Part of this survey is to determine the planned and high-altitude position of the highest points of the objects located on the aerodrome territory.

The most economical and simple position of the objects can be determined by means of topographic plans and maps of appropriate scale. The topographic materials are used to set the coordinates of the object and the land position near the object's base

in the coordinate and height system accepted on the maps or plans with a certain accuracy. The height of the object above the ground in topographic materials is either not specified at all, or specified very closely and it has to be determined instrumentally. Most often the height of a distant inaccessible point of the object above the surface of the ground is determined by a simple cutaway notch. Maintaining the runner part of the field consists in carrying out. The maintenance and repair measures aimed at ensuring the airfield's constant suitability for maintenance and improvement of its operational qualities. The maintenance of the runner part of the field includes: removal of soil, monitoring of the turf cover and prevention of piloting on the runner surface without turf cover. The necessity to repair the soil part of the ice smoothing is determined by inspections, as well as by the control of the strength of the soil and the evenness of the surface. Defective places with a significant size of the surface and depth of more than 15 cm are covered with partly brought in mineral soil, and on top - with local vegetative soil. The brought soil must correspond in its composition to the soil of the field area to be repaired and have a moisture content close to the optimal one.

So, in order to ensure constant, uninterrupted readiness of the airfield for reception, maintenance and departure of air crafts it is necessary to constantly monitor the condition of the airfield smoothing, regularly carry out preventive maintenance of the ground part of the ice field and if necessary carry out current repairs. The results of the analysis of the real work on maintenance and current repair on aerodromes are constantly considering a great variety of their operating conditions and peculiarities of maintenance of the soil part of the ice field, which are constantly changing. To ensure proper maintenance and repair it is important to obtain complete information about condition of the flight and landing smoothie, which can be provided by an information system with constant updating in real time. Examining the state of the flight and landing smoothie requires the use of the simplest mechanisms and devices, which The flight and landing gear is designed to use the simplest mechanics and devices which are constantly operated by people as well as systems equipped with microprocessor technology, computers, controlled using modern information technologies. The current state of use of information technology for the immediate receipt of current data on the flight and landing conditions requires improvement of existing technology, which consists in the rationalization of the structure of the system. The recommended software product must have the following blocks: the description of the object of constant monitoring list of elements of the data capture object; list of supplementary materials; the block of receiving operational data about the state of the elements of the object; giving data about the defective places (their sizes, values, etc.); block issuing the results of calculations for the required amount of repair work, the required building material and recommendations for the removal of defects in the surface of the air-tightening smoothing. Due to availability of such data it is possible at any time to make a good assessment of the real condition of the field and take timely actions to eliminate damages, which will ensure the safety of the field.

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

**Dabizha D.S., Girich M.V.,
Kitsun B.O.**

National Aviation University, Kyiv

INFORMATIZATION OF THE PROCESS OF SELECTION OF THE RATIONAL CONSTRUCTIVE SCHEME OF INSTALLATION OF REINFORCED CONCRETE FRAMES FOR AIRPORTS

Warehouses are a key element of the logistics system, which performs the function of accumulating reserves of material resources needed to dampen fluctuations in supply and demand, as well as synchronization of product flow rates in promotion systems from producers to consumers or material flows in technological production systems. Modern logistics is not just about warehouses, as a separate element of the logistics system, but about inventory systems. The reason is very simple: stocks are stored not only in traditional warehouses, but also in transit. It is very important that "fast storage" warehouses, side-to-board overload points, which are also an element of the warehouse structure, have recently appeared.

When carrying out the analysis of possible (settlement) schemes it is necessary to establish first of all appointments of the future structure. In general, there are about 10 types, but the main ones are: transit-transshipment, customs, temporary delivery, seasonal storage, reserve, wholesale, distribution, public commercial and industrial. The most common is the latter type of production because such warehouses are designed for the acquisition and storage of raw materials, finished products and products, as well as building materials for the repair and restoration of the airfield. Also, the main requirement for building structures of warehouses is their moisture-impermeability and corrosion resistance.

Design of corrosion protection of building structures of warehouses is carried out by a choice of material for reinforced concrete designs of brand on water tightness B4, B6, B8 with restriction of width of opening of cracks from 0,1 to 0.25 mm and the minimum thickness of a protective layer from 15 to 25 mm depending on degree of aggressiveness of the environment. protection of their surface with paints or mastic coatings. The next no less important link in the classification of warehouses is - the storage conditions of products that are placed in the building. There are general-purpose warehouses, tanks, safes for hazardous substances, specialized warehouses (vegetable stores, glaciers for food storage and others). It is important to consider the characteristics of raw materials that will be inside the warehouse, and to create the necessary conditions at the planning stage for storage, considering the physico-chemical properties of goods. Therefore, for the design and operation of warehouses, it is necessary to consider different characteristics in order to use the premises for a long period of time for its intended purpose. As practical experience shows, at the stage of design and then construction, it is not always possible to consider a wide variety of indicators and characteristics, which leads to errors in calculations, so during operation of the constructed warehouse is not always provided the required level of material storage. Therefore, for high-quality design of military depots at airfields, there is a need

to develop and implement an information system (IS), which would provide an opportunity to qualitatively compare the variety of characteristics of frames produced by domestic industry and provide specific conditions for finding materials with certain storage requirements. the necessary nomenclature of inventory, ie - the compatibility of the characteristics of the frames and storage requirements.

References

1. Catalog of industrial precast concrete and reinforced concrete products for the construction of residential buildings in rural areas. Antonyuk, Ya.M. Levadny, VM Pershakov and others

2. Building structures. Reinforced concrete structures. Tutorial. Pershakov VM, Barashikov A.Ya., Kalishenko MM NAU.

3. Scientific and technical report on "Building structures for agricultural buildings." Burdock VI

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

UDC 001.83'894'95',99 +401: 410(043.2)

**Haichenia D.V., Hrozan A.S.,
Mishchuk V.P.**

National Aviation University, Kyiv

Informatization of the Process of Selection of the Rational Constructive Scheme of Installation of Reinforced Concrete Frames for Airports

Global processes in the world economy lead to the integration of economies of states on different continents, which complicates their independent development considering their own interests through increasing dominance in world economic processes of highly developed countries. This is especially true in areas of human activity, where there are highly intellectual achievements, which accelerates the economic development of such states and encourages lighter economies to timely carry out structural transformations of their economies, so as not to lead to their decline and eventual destruction. This applies not only to the economy of Ukraine in general, but also to air transport, as an important infrastructural component of the economic system of the state.

The world experience of transport air service of a large clientele shows that the modern international market of air transportation is characterized by a constant growth in the number of airlines that provide consumers with a wide range of quality services. The effective functioning of such companies is due to the construction of their activities using a systematic approach to servicing cargo owners and logistics principles. In addition, an important factor in their successful operation is the completeness of the service system, which allows each client to choose the list of accepted services, based on its own resources, interests and capabilities.

The stability of the functioning and development of airports in our country significantly depends on the real demand for air transportation, the volume of which is

determined by many factors, the most important of which is the level of economic development of society and livelihoods. Improvements in these indicators have a positive impact on the development of all aviation market participants. In the context of global internationalization and globalization of economic processes, the role of the functioning of permanent transport links with the participation of air transport is growing. Therefore, in order to achieve a worthy position of our economy in the international market of goods and services, an important place is given to the participation and development of all components of air transportation due to the importance of air freight in global trade and large-scale international movement of goods.

The load of airports, and hence their profitability, depends on the demand, cargo owners and passengers of airlines in their services, the number of airlines served at a particular airport, the size of cargo and passenger flows. The level of customer service at airports, as key components of air transport, significantly affects the quality of cargo and passenger traffic, which is an important basis for rational and irrational development of the economy and social sphere of society. Airports profit from the provision of various services, from which, and other sources of investment, carry out their development to meet the needs of consumers and promote the development of business structures.

Analysis of the results of domestic airports over a long period of time shows that to find reserves in their activities, timely consideration of existing fluctuations in potential demand for air transportation, it is important to ensure, in today's very dynamic conditions to accelerate the search and rational decision-making process. To increase the efficiency of a particular airport, it is important to accumulate and timely update a significant amount of operational and strategic information on changes in the economic region of the airport. To do this, it is important to continue work on the development and implementation of modern information systems using the latest equipment and software.

*Scientific supervisor: Glushanytsia N.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

UDC 811.111 (043.2)

Verteba M.L.
National Aviation University, Kyiv

PROMISING USAGE OF THERMOPHILIC BACTERIA

Thermophilic microorganisms have been known for a long time, especially for the high thermal stability of their spores. They are easily resistant to pasteurization and obligate sterilization procedures to allow aseptic processes. If organic matter is treated even at high temperatures, infections caused by thermophiles and sometimes severe process disturbances can occur. But in the last fifteen to twenty years, thermophilic organisms have been less and less seen as pests and increasingly as potentially useful organisms.

Based on the high temperature gradients and the expected acceleration of all reactions (according to the “golden rule” that raising the temperature by 10 ° C doubles the reaction rate), it was hypothesized that thermophilic and extreme thermophilic bacteria could be extremely beneficial compared to classical bioprocessors, which require a temperature between room temperature or little higher - about 37 ° C. It was also expected that the rapid growth of thermophilic bacteria would greatly decrease the growing time and volume.

Thermophilic processes can be considered very useful for both technical and environmental purposes. Cooling problems wouldn't exist due to high temperature gradients, although heating problems could occur if reactors of the wrong sizes or improper design were used. Moreover, potential inhibition of the product can be easily reduced or even eliminated by removing the products directly from the culture. Lastly, no special precautions are required during breeding, post-processing and residue management, as organisms that cannot grow below 40 ° C are generally not considered pathogens.

More recent studies have shown that promising projects include the production of heat-stable and / or chemoresistant enzymes, the production of chemicals and fuels, the rapid degradation of polymers or contaminants, and the direct treatment (hygienisation) of sewage sludge. Extreme thermophiles are in a perfect position to meet the demand for massive chemical production from renewable raw materials because of their unique advantages and the recent expansion of genetic systems that allow metabolic techniques. They are capable of surviving the high temperatures that can result from heat generated in large-scale bioreactors, and when operated at these temperatures, they are less likely to be contaminated by surrounding microorganisms and phages. On the basis of these aspects, several advantages of the use of thermophilic bacteria can be pointed out:

- 1) Decreased viscosity of media, which increases the mixing quality and allows easier liquid-solid separation;
- 2) Mass cultivation of thermophilic bacteria is cheaper than that of mesophilic bacteria because of reduced investment required for heat exchange equipment;
- 3) Mass cultivation of thermophilic bacteria id be cheaper than that of mesophilic bacteria because of greatly reduced contamination problems;
- 4) Thermostable enzymes generally seem to be more resistant to the harmful effects of detergents and organic solvents;
- 5) Cost-effectiveness can be increased due to longer shelf-life of organisms and enzymes.

Summing up the above, recent years' studies have shown the high technical potential of thermophilic microorganisms, particularly for the formation of thermostable enzymes, the immobilization of thermophilic whole cells and enzymes, and the production and usage of chemicals, solvents and fuels. There is no doubt that the spectrum of products formed and substrates used will surely increase in the near future as new organisms will be isolated and synthesized. In terms of microbial variety, the prompt development and following prosperity of thermophilic biotechnology can be expected.

References

1. K.M. Noll, in Encyclopedia of Genetics, 2001
2. Y. Watanabe, H. Nakajima, in Methods in Enzymology, 2016
3. P.L. Bergquist, K.M.H. Nevalainen, in Progress in Biotechnology, 2002
4. Aeverhoff, B., and Müller, V. (2010). Exploring research frontiers in microbiology: recent advances in halophilic and thermophilic extremophiles. *Res. Microbiol.* 161, 506–514.
5. Frock, A. D., and Kelly, R. M. (2012). Extreme thermophiles: moving beyond single-enzyme biocatalysis. *Curr. Opin. Chem. Eng.* 1, 363–372.

*Scientific supervisor: Kharytska S.V., PhD in Pedagogy,
Associate Professor*

UDC 81'255.4:81'367.622.12 (043.2)

Tsimbalyuk A.O.

National Aviation University, Kyiv

CRYOPRESERVATION: A WAY TO PRESERVE THE GENETIC RESOURCES OF ANIMALS

Intense man-made pressure on ecosystems leads to a reduction in biological diversity. At present, deep-freezing of biomaterials - cryopreservation - is widely used to preserve species diversity and duplicate valuable specimens from world collections. The number and diversity of valuable and rare, but low-resistant species, is declining; they are replaced by a few inferior or harmful but highly productive and resistant species (gray rat, gray crow, etc.).

Cryopreservation is a method of converting biological objects into a state of deep cold anabiosis in liquid nitrogen at -196°C ; in this case, it becomes possible to store the biomaterial (cells, tissues, embryos) for a long time without losing their morphological and functional properties. Cryopreservation allows to obtain an unlimited amount of genetic material without compromising the natural population, to store it for a long time, as well as easy to transport and, if necessary, relatively quickly restore the species [1].

Slow freezing involves step-wise programmed decrease in temperature. Vitrification is an alternative method for cryopreservation in which cells are exposed to a higher concentration of cryoprotectants and frozen with an ultra rapid freezing velocity, resulting in an ice crystal free, solid glass-like structure. Cryoprotectant (CPA) is a term coined to describe "any additive which can be provided to cells before freezing and yields a higher post-thaw survival than can be obtained in its absence" [2,3]. CPAs reduce the water content in cells/tissues and increase the total concentration of all solutes. They are added before cryopreservation to the freezing solution to prevent the IIF in the process, which is associated with lethal cell injury in the majority of cases [4].

Cryopreservation of embryos and gametes is widely used to preserve the genetic resources of laboratory and agricultural, rare and endangered animal species. Despite the fact that embryos and gametes of several dozen species of mammals have already

been successfully frozen, and cryobanks of genetic resources have become an absolutely normal practice for genetic centers, there is still no single universal protocol for freezing and thawing of embryos.

References

1. Embryo and gamete cryopreservation for genetic resources conservation of laboratory animals / S.Y. Amstislavsky, E.Y. Brusentsev, I.N. Rozhkova, K.A. Okotrub – Russian Journal of Developmental Biology, 2015. – 47-59 c.

2. A review of the actions and applications of cryoprotective solutes that modulate cell recovery from ultra-low temperatures / G.D. Elliott, S. Wang, B.J. Fuller, Cryoprotectants – Cryobiology, 2017. – 74-91 c.

3. Cryoprotectants: the essential antifreezes to protect life in the frozen state / B.J. Fuller – Cryo Letters, 2004.– 375-388 c.

4. Microscopic observation of intracellular ice formation in unfertilized mouse ova as a function of cooling rate / S.P. Leibo, J.J. McGrath, E.G. Cravalho – Cryobiology, 1978. – 257-271 c.

*Scientific supervisor: Kharytska S.V.,
PhD in Pedagogy, Associate Professor*

UDC 811.111 (043.2)

Rossomakha I.D.

National Aviation University, Kyiv

FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING

The researcher interest to the study of foreign-language competence is associated with the shift of a higher professional education from the qualification to the competence approach, with a reorientation of evaluation of educational results from the concepts of "knowledge, abilities, skills" to the concept of "competency / competence", with a transition from the qualification model of a specialist, focused on the object of work, to the competence model – focused on the subject of work.

In this regard, despite the fact that foreign language competence has long been a subject of psychological, pedagogical, methodological and linguistic research, its study at the present stage of higher education development is becoming increasingly important.

Analysis of the scientific literature shows that along with the concept of "foreign language competence", which focuses on the inseparable unity of language-communication-practice, the synonymous concept of "foreign language communicative competence" is widely used.

Foreign language competence is considered to be a combination of three components:

- motivational-value (an interest in professional-foreign language training and awareness of its importance for a future career; understanding of the need to use information and communication technologies in future professional activities; an

interest in various types of educational and professional activities using information and communication technologies in professional foreign language training classes etc.);

- cognitive-activity (foreign language communicative competence in the field of professional activity and common cultural competencies, including information ones);

- emotional and volitional (an adequate self-assessment of abilities and a sense of responsibility for success in educational and future professional activities).

By studying a foreign language for special purposes, students of non-linguistic specialities, can develop their foreign communicative competence in the professional field. Moreover, having an appropriate level of foreign language proficiency allows them to constantly expand their knowledge and practical experience in the professional field through the study of specialized literature, participation in international seminars, summer schools or conferences, as well as in student exchange programs, internships or study abroad. The experience of realization of the *language-communication-practice* trinity serves as contextual foreign language study.

Foreign communicative competence is a subset in relation to communicative competence. J. Habermas believed that the key factors for understanding the nature of communicative competence are 1) dialogueness of communicative action itself, 2) universality of dialogue components, and 3) independence of these components from external conditions. The researcher connected communicative competence with "an ideal speech situation" and "an ideal speaker". Explaining this idea, we note that the ideal speech situation, according to J. Habermas, implies equality of participants of communicative action, their responsibility for what takes place and orientation towards mutual understanding. In other words, communicative competence can act as a measure of participants' ability to achieve mutual understanding in the course of communication, and the ideal speech situation represents a certain standard of communicative action, striving for which provides the development of communicative competence as a necessary personal quality.

In conclusion, we can say that the foreign language communication competence is based on integrity of language-communication-practice. The core of foreign-language communicative competence is its multidimensionality and existence in inseparable unity of its cognitive, emotional, behavioural, motivational and value-semantic components. The process of the formation of foreign language communicative competence should be aimed not only at equipping future specialists with a system of knowledge, skills and abilities needed for the effective implementation into foreign language communication, but also at the formation of a deeply meaningful, communicatively competent position, which allows the future specialist to self-determine, self-develop and self-improve in the frame of communicative dialogue in the name of common good, peace and prosperity.

References

1. Habermas J. Toward a theory of communicative competence // *Recent Sociology* 2 [ed. H.P. Dreitzel]. New York: Macmillan, 1970. P. 115-148.

*Scientific supervisor: Abysova M.A., PhD in Philosophy,
Associate Professor*

UDC 81'25'374=161.2=1 (043.2)

Mykhalova I.O.*National aviation university, Kyiv***PSYCHOLINGUISTIC MECHANISMS OF LANGUAGE MIXING: "FALSE FRIENDS OF THE TRANSLATOR"**

The current stage of development of the society is characterized by a significant expansion of political, economic and social interrelations between countries, which makes the ability of interacting parties to dialogue and mutual understanding more important.

One of the obstacles on the way to the success of the active use of a foreign language is the negative influence of the native language, or interference. Interference is the result of linguocultural contact, therefore, in order to consider this phenomenon in detail, we need to proceed from the theory of language interaction. In this case, a more stable skill or ability is actualized when such an action must be performed on the basis of another skill or ability. For example, speech skills and abilities in the mother tongue are stronger than speech skills and abilities in the learned language.

At present, quite a lot of experience in the study of interference has been accumulated. Basically, all studies are grounded on two methods: contrast analysis of two contact languages and error analysis. The content of these methods is that at first a comparative-typological study of the two contacting languages is carried out in order to determine the field of potential interference, and then the actual cases of interference are identified by experiment. This combination of the two methods has gained widespread acceptance among linguists, as it provides important material for identifying potential errors, including so-called "false friends of the translator." According to the term, "false friends of the translator" are words from two languages that have a similar spelling or sound, but differ in meaning. In a broad sense, false friends of the translator (FFT) are an assimilation of a non-native language construction to the native one in the linguistic consciousness, partial identification and mixing of two language systems, leading to errors in speech sometimes on one and sometimes in both languages. In this regard, translating such words, erroneous identifications may occur.

The reasons for the FFT appearance are different. Most often they occur due to the complex process of language development, which sometimes became objects of mutual influence on each other, then developed quite independently. In the course of the evolution of languages, their speakers reconsidered the meaning of words originally derived from any protolanguage. One of the clearest examples of such a process in related languages is the English *mist* (fog) and the German *mist* (pus). In addition to different meanings, related words may have different shades of usage. Another source of the appearance of FFT is calquing of foreign words, i.e. borrowing words from another language in some specific meaning. For example, the English rector is first of all "Parish priest", and afterwards "rector of university, college, etc.".

From the point of view of translation, all such words can be divided into three groups: 1) real (or complete internationalisms), the semantic structures of which are identical, for example, tendency and *тенденція*; 2) partial internationalisms or semi-

internationalisms that have only a fraction of identical meanings, for example, student-студент; учень; 3) pseudo-internationalisms that do not have similar meanings, such as conductor - диригент and кондуктор.

There are separate subspecies of complete pseudo-internationalisms, when the meanings of words do not coincide at all (for example, the translation equivalent of the adjective актуальний is not actual, which means фактичний, справжній, but the word topical, urgent) and partial pseudo-internationalisms (languages do not coincide completely, such as the English equivalent of the word "кран" can be the words tap, faucet (water tap), plug (fire tap), and crane, while the form of the Ukrainian word of the English word crane has the following equivalents: 1) журавель, 2) вантажопідійомний кран, 3) сифон.

A special type of FFT can be considered lexicalized plural forms of individual words that have meanings different from the singular forms: development (розвиток) - developments (події), damage (ушкодження) - damages (збитки). One of the common reasons for the inadequacy of translation are paronyms, i.e. words that are very similar in form but different in meaning: human (людський) - humane (гуманний), elemental (стихийний) - elementary (елементарний). Paronyms can also be words from different parts of speech (quite (досить) - quiet (тихий)), or different forms of the same word (thesis (теза) - theses (тези)).

Thus, "false friends of the translator" are similar words that have arisen in different languages as a result of their mutual influence. But because each modern language has a distinctive tradition and writing reflects its unique history and culture, such words acquire different or completely opposite meanings. In order to overcome this problem successfully, one needs a special skill: translating a word or phrase, one must be able to choose a monotheistic version of the translation among several possible, based on the general content of the text, its style and genre.

*Scientific supervisor: Abysova M.A.,
PhD in Philosophy, Associate Professor*

UDC 502.1"71" (043.2)

Burlo E.V.

National Aviation University, Kyiv

THE PROBLEM OF OVERPOPULATION IN THE XXI CENTURY

The issues of population growth have always worried mankind. Over the past few centuries, there has been a rapid leap; indicators are increasing exponentially. Today, the world's population is more than 7.1 billion. And every day this figure is growing. Along with it, the human needs for food, energy, living space, as well as the consequences of these needs implementation, such as the reducing natural habitats for many species are growing.

Due to huge population growth, the need for food and energy resources increases every year, which leads to the development of more and more land for human needs. Also, every year mankind produces more and more garbage, which includes

biologically indigestible or slightly digestible compounds, such as plastic, rubber, pressed paper cardboard, and scrap metal.

The threat related to the overpopulation of the planet lies in the fact that in case of a demographic crisis on Earth, resources will run out, and part of the population will face the fact of a lack of important means of existence. This process is closely related to economic growth. If the development of human infrastructure does not keep pace with population growth, someone will inevitably find himself in unfavorable living conditions.

The degradation of forests, pastures, wildlife, soils is just an incomplete list of factors threatening the overpopulation of the planet. According to the scientists, today due to cramped living space and lack of resources in the poorest countries of the world about 30 million people die early every year.

Thus, it is the problem of overpopulation on Earth that is the primary problem of mankind, the solution of which will help solve such problems of mankind as hunger, an increase of emissions of harmful substances in atmosphere and environmental degradation, and possibly the problem of war.

Population explosion

For most of human history, population growth has been negligible. According to the famous demographer Paul Erlich estimates, about 5 million people lived on the planet 10,000 years ago.

It took 10,000 years for the number of inhabitants of the planet to reach 2 billion (in 1930), and only about 40 years to double this number, which gave rise to a population explosion - a steady excess of fertility over mortality.

In 1650, the world's population was about 500 million people and increased by about 0.3% per year, which roughly corresponds to a doubling time of 250 years. By 1900, the population reached 1.6 billion, with annual growth rates of 0.5% and a doubling time of 140 years. In 1970, the population was 3.6 billion people, and the growth rate increased to 2.1% per year. It was not just exponential growth, but "explosive" growth, since the growth rate itself increased. This happened because the mortality decreased. Fertility also declined, but to a much lesser extent. Consequently, the population increased from 1971 to 1991. Mortality continued to fall, but fertility declined on average a little faster. While the population grew from 3.6 billion to 5.4 billion, its growth rate fell from 2.1% to 1.7% per year.

The population growth rate did not fall as much as the population itself grew, so annual growth continues to increase. Even with exceptionally optimistic forecasts of declining birth rate, a significant increase in population is expected, especially in less industrialized countries.

Ways to deal with overpopulation

Measures have been developed and continue to develop solving the problem of overpopulation:

1. Incentive policy. The state is undergoing reforms aimed to reduce the impact of traditional family values. Legalized abortion.
2. Restrictive policy. A prime example is China. A law was introduced in this country, according to which couples are forced to pay a fine for second child birth.
3. Resource Management Programs. If a state produces energy in excess, it can share with a country with its short supply.

4. Ecosystem conservation. There is a policy of reducing agricultural land, forests and other natural landscapes restoration.

5. Family Planning Policy. In developed countries, fertility is limited by economic growth, employment, the ability to build a career and get education, the availability of abortion and contraception. It is known that the richer the people, the later families are created, the fewer children are planned.

Conclusions

There are also optimistic forecasts of human development. In general, many scientists agree that population growth will cease by 2100, when the population reaches 12-14 billion people. And if mankind can survive to that time, the situation will stabilize. Only here, many also believe that the planet will not be able to stand this. Environmental pollution will exceed a critical level, which will lead to many problems, and as the result population will greatly decrease. And this is the most likely path to the human development.

But things can't be all that bad! The verdict to mankind has not yet issued. Perhaps people will invent devices for better air and water purification. Or maybe they can stabilize population growth before the critical moment ... We will still fight.

Scientific supervisor: Zheronkina O.L., Lecturer

UDC 502.1"71" (043.2)

Deineka K.S.

National Aviation University, Kyiv

BIODIVERSITY REDUCTION IS A GLOBAL PROBLEM OF THE XXI CENTURY

Our planet is a whole ecosystem of combinations of all species of living organisms, and most importantly their relationships as a whole. It also combines all the processes of life, such as energy exchange, different types of information and its perception.

In all epochs of existence of the living on Earth the stronger specie survived, and it concerns both flora and fauna. Biodiversity, all living beings who surrounds us is the content of our planet, and it is a major component of Earth.

The problem of biodiversity reducing has reached a global level in the 21st century. This problem relates to the extinction of the whole species, populations, blood lines and classes. And this may further affect the extinction of all living forms on Earth as a whole.

The causes of this problem are based on an infinite number of factors; they are both natural and anthropogenic. But, when considering everything from a detailed point of view, we can say that all-natural factors are caused by human activity. A human being depletes the planet, and it in turn protects itself from all influences. If you take even acid rain, it is the Earth's response to emission of greenhouse gases and other chemical compounds into atmosphere that damage and poison it.

Mankind cares only for itself. Constantly satisfying its needs, no one thinks not only about the future of the planet, but also about its current state, which is noe fully-featured more. The world's reserves are almost depleted, and have no time to recover.

The main anthropogenic factors are:

- man-caused impact;
- population growth;
- radiation pollution;
- using nuclear, hydro and thermal energy;
- illegal hunting, poaching and deforestation;
- testing of biological weapons;
- excessive consumption of natural resources;
- pollution of the earth crust with wastes that are not practically decomposed.

In 2020, a massive decrease in insects on Earth began as a result of introduced insecticides for agricultural lands fertility. This can lead to the destruction of the entire planet, because it is due to insects that pollination and dispersal of pollen for greening of Earth occurs, as a result of which it enriches atmosphere with oxygen giving full existence to all living beings. Insects are also a key component of the food chain both in vegetal and animal world.

To restore the entire ecosystem the efforts of all the mankind are necessary, each of us must first of all think about the future of ecological life and start with himself and the most important thing is to help the planet is at this time, because there is nowhere to go, it already suffers from attitude to all living beings by society.

To help the globe, you can do the following:

- 1) to clean waters from industrial waste;
- 2) stop deforestation, and renew by greening and planting trees;
- 3) stop agricultural land chemicalization, and instead of it enrich the soil with fertilizers to increase fertility and optimal living conditions for insects;
- 4) start actively sorting of garbage and recycling waste that is almost non-degradable to reuse them;
- 5) create more protected areas with optimal conditions and support of flora and fauna;
- 6) prohibit construction within green and park areas to increase the territory for animals;
- 7) use resources which exhaust the planet and don't allow it to recover entirely;
- 8) come over electric vehicles to reduce emissions of chemicals into atmosphere, using wind, solar and hydro power plants;
- 9) establish punishment for unauthorized poaching.
- 10) These methods will be able help Earth to recover and take a rest from human violence.

Thus, the future of our ecosystem entirely depends on the society actions and its attitude to all living beings. Biodiversity reduction is a global problem requiring rapid and global decisions that need to be made just now, because it will be too late soon

Scientific supervisor: Zheronkina O.L., Lecturer

UDC 574.522 (043.2)

Khilko V.O.

National Aviation University, Kyiv

INFLUENCE OF HYDROLOGICAL REGIME ON HYDROBIONTS

The aquatic organisms living in our waters suffer not only from water quality, but also from biological productivity of waters, which is a big problem of our time. Due to suffering of aquatic environment, all small ecosystems of water bodies have negative impact leading to consequences for humans as well.

One of the main sources of water pollution is industrial and municipal wastewater, as well as oil and oil products, and also precipitation that can be polluted as a result of anthropogenic factors. Namely: eutrophication, thermal pollution, organic pollution, acidification, etc. Water quality suffers from these pollutants, which affects biological productivity in general and aquatic biodiversity. The value of aquatic organisms is very important, they have great nutritional value for humans because they contain a lot of protein, collagen, taurine, useful lipids, and minerals such as phosphorus, potassium, magnesium, iron, copper, iodine and group A, D, E, K, B vitamins.

All anthropogenic influences change physicochemical, chemical and biological factors, whereupon the aquatic organisms biota suffers. For example, industrial wastewater from meat processing and dairy plants contains organic contaminants and pathogenic microflora, which can lead to infectious diseases when consuming aquatic organisms. Petroleum products form a film on the water surface interfering oxygen delivery into biota, which affects biological productivity. Industries such as chemical, textile and metalworking can add toxic substances to waters have negative impact not only for aquatic organisms but also for humans.

As a result of the reduction in the number of aquatic organisms, the animals that ate them suffered, which leads to disruption of the food chain and the extinction of some species. Thus, research conducted in 2020 found that there are almost no animals left on the planet that have not been affected by anthropogenic factors. A large amount of microplastics and accumulation of toxic substances in the organs were found in all the studied animals that were thrown ashore. Because of which biodiversity suffers, not just water quality.

In order to improve the condition of water bodies and reduce the negative impact on aquatic organisms within Ukraine, it is necessary to take a number of measures aimed at greening production, water use and industry rationalization. They include:

- developing innovative technologies for water purification;
- increasing investors' interest in water purification and reconstruction of old technologies at existing enterprises; stimulating the development of eco-friendly, waterless, low water, circulating and re-sequential technologies to reduce the amount of polluted wastes and to protect water resources;
- developing water conservation policy and monitoring treatment processes at the legislative level;

- prohibiting to use toxic and potentially dangerous substances contained in various products with phosphates, which causes eutrophication;
- forming Ukrainian citizens' ecological consciousness, attaching local governments, territorial communities, educational establishments etc. to educational activities.

Methods of cleaning water used nowadays are ineffective and these technologies should be modified. It is important to introduce new standards, but it is difficult, because it is necessary to determine a range of rationing indicators and to have methods of analysis that allows to evaluate conditions of existence and possible ways of transformation every component controlling and monitoring the water bodies biological activity and the state of aquatic organisms and water quality as well.

References

1. Маджд С.М. Обґрунтування адаптаційних можливостей макрофітів для ефективного функціонування гідрофітних систем / С.М. Маджд // Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: III міжнар. наук.-практич. конф., 24-25 березня 2016 р. : тези доп. – Тернопіль: Крок, 2016. – С.50–51.
2. Маджд С.М. Механізми дезактивації забруднюючих речовин в гідробіотехнологічних системах // Водокористування: технології, споруди, менеджмент: III Міжнарод. наук.-практ. конф., 7-9 грудня 2016 р. : тези доп. – К., КНУБА, 2016. – С. 16.
3. Маджд С.М. Природоохоронні заходи попередження якісного виснаження водних ресурсів / С.М. Маджд // Збалансоване природокористування: традиції, перспективи і інновації: I Міжнар. наук.-практич. конф., 18-19 травня 2017р.: тези доп. – Київ: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України, 2017. – С. 95–97.
4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в м. Києві у 2019 році – Київ: Управління екології та природних ресурсів департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), 2020. – 79 с.
5. Архипова Л. М. Природно-техногенна безпека гідросистем / Людмила Миколаївна Архипова. – Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2011. – 355 с.
6. Маджд С.М. Екологічна оцінка антропогенно-змінених систем р. Ірпінь / С.М. Маджд, Я.І. Кулинич, А.А. Явнюк // Вісн. НАУ. – 2017. – №2. – С. 93–98.
7. Маджд С.М. Роль гідробіотехнологічних систем у підвищенні ступеня очищення зворотніх вод / С.М. Маджд // VI Всеукр. з'їзд екологів з міжнарод. участю, 20-22 вересня 2017р. : тези доп. – Вінниця, 2017. – С. 68.

Scientific supervisor: Zheronkina O.L., Lecturer

Вороніна А. С.

Київський національний лінгвістичний університет, Київ

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАЗВ ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТОК У ТЕКСТАХ ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ

Історико-культурна спадщина є невід'ємною частиною фонових знань про мову та культуру. Вона відіграє важливу роль в збереженні минулого, формуванні історичної пам'яті та національної самосвідомості народу. Однією із складових частин національної історичної спадщини є історичні пам'ятки. С. І. Кот зазначає, що історичні пам'ятки – це "будинки, споруди, пам'ятні місця і предмети, пов'язані з важливими історичними етапами та подіями в житті народу, розвитком суспільства, національно-визвольними та соціальними рухами, а також із розвитком науки, виробництва і техніки, культури й побуту народу, із життям видатних державних, політичних, громадських діячів, народних героїв, діячів науки, літератури і мистецтва" [4: 44].

Особливості власних назв історичних пам'яток здавна привертала увагу різних дослідників: географів, істориків, лінгвістів. У сучасному мовознавстві було виділено окремий розділ – ономастику, який вивчає походження та форми власних назв. Вагомий внесок у вивчення назв історичних пам'яток зробили такі науковці, як А. В. Суперанська [7], Г. Д. Томахін [8], І. В. Корунець [6], С. Влахов, С. Флорін [2], В. С. Віноградов [1], Tim Valentine, Tim Brennen, Serge Bredart [10] та інші.

У своїх дослідженнях лінгвісти стверджують, що назви історичних пам'яток є одиницями безеквівалентної лексики. Однак серед мовознавців немає єдиної думки щодо питання, до якої категорії лексичних одиниць належать назви історичних пам'яток. Такі вчені, як А. В. Суперанська [7], Tim Valentine, Tim Brennen, Serge Bredart [10] вважають, що назви історичних пам'яток є різновидом власних назв. С. Влахов, С. Флорін [2], Г. Д. Томахін [8] та В. С. Віноградов [1] відносять назви історичних пам'яток до ономастичних реалій. Оскільки назви історичних пам'яток відносять до різних підвидів безеквівалентної лексики, це ускладнює переклад таких власних назв.

В художньому дискурсі назви історичних пам'яток мають ознаки, які відрізняються від будь-якого іншого дискурсу. Власні назви є надзвичайно важливими для розуміння, осмислення та сприйняття художнього тексту, оскільки художній твір завжди був і залишається способом відображення реальності, епохи, звичаїв і традицій того чи іншого народу. Щоб люди з різних країн могли зрозуміти значення власних назв історичних пам'яток, перекладачі повинні володіти достатніми фоновими знаннями в сфері історії, культури, а також суспільного життя і політичного устрою носіїв мови. А перекладач – це людина, яка відповідає за адекватний переклад цих мовних одиниць.

Для здійснення якісного перекладу кваліфікований спеціаліст повинен враховувати вид історичної пам'ятки, спосіб утворення її власної назви, сферу її використання та врахувати лексичні та семантичні особливості української мови.

Оскільки досі не існує універсального способу перекладу власних назв історичних пам'яток, перекладачі мають застосовувати різні типи трансформацій для адекватного відтворення цих лексичних одиниць. І. В. Корунець [6: 92–103], С. Влахов, С. Флорін [2: 208–211] та В. С. Віноградов [1: 117–120] пропонують різноманітні методи перекладу власних назв та реалій. Ці методи також застосовуються при перекладі назв пам'яток історії, оскільки вони є одиницями цих категорій без еквівалентної лексики. Найпоширенішими перекладацькими трансформаціями, які застосовують для відтворення назв історичних пам'яток в мові перекладу, є наступні:

- 1) Транслітерація, наприклад: *Big Ben* [9: 288] ‘Біг-Бен’ [3: 87]
- 2) Транскрипція, наприклад: *Stonehenge* [9: 286] ‘Стоунхедж’ [3: 85]

Транскрипція та транслітерація є найпоширенішими перекладацькими трансформаціями, які застосовуються при перекладі назв історичних пам'яток. Вони дозволяють зберегти звукову форму лексичних одиниць мови оригіналу. Однак у більшості випадків, коли перекладач транслітерує або транскрибує власну назву історичної пам'ятки, його переклад супроводжується виносками або поясненнями, які сприяють повному розумінню власної назви.

3) Калькування – це спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу "шляхом заміни її складових частин – морфем або слів їх лексичними відповідниками в мові перекладу" [5: 124] *the Museum of Modern Art* [9: 14] ‘Музей сучасного мистецтва’ [3: 6]

4) Комбінований переклад, тобто переклад, який поєднує декілька вищезазначених перекладацьких трансформацій, наприклад, *the Louvre's Grand Gallery* [9: 332] ‘Велика галерея Лувру’ [3: 100]

Таким чином, проаналізувавши різні способи перекладу назв історичних пам'яток, запропоновані різними лінгвістами та філологами, можна зробити наступний висновок: лексичні перекладацькі трансформації найчастіше застосовуються при перекладі назв історичних пам'яток. Оскільки пам'ятки історії – це неймовірні витвори мистецтва, створені різними цивілізаціями, вони є невід'ємною частиною історії всього людства. І щоб застосовувати відповідні трансформації і забезпечити точний переклад назв історичних пам'яток, перекладач повинен мати фонові знання про країну та її культуру та враховувати особливості художнього дискурсу. Саме тому переклад власних назв історичних пам'яток посідає одне з перших місць у списку проблем, що стоять перед перекладачами, і способи перекладу цих лексичних одиниць будуть завжди актуальними для подальших досліджень.

Список літератури

- 1) Віноградов В. С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). Москва: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. 224 с.
- 2) Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. Москва: Международные отношения, 1980. 343 с.
- 3) Ден Браун. Код да Вінчі. URL: <https://textbook.com.ua/zarubizhna-literatura/1548691468>.

4) Енциклопедія історії України : в 10 т. / В. А. Смолій [та ін.]. Київ : Наукова думка, 2011. Т. 8. 520 с.

5) Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Москва : Высшая школа, 1990. 253 с.

6) Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2003. 448 с.

7) Суперанская А. В. Общая теория имени собственного / Отв. ред. А. А. Реформатский. Москва: Наука, 1973. 352 с.

8) Томахин Г. Д. Реалии – американизмы. Пособие по страноведению: учеб. пособие для ин-тов и фак. иностр. яз. Москва: Высш. школа, 1988. 239 с.

9) Dan Brown. The Da Vinci Code. URL:
https://ia600404.us.archive.org/9/items/TheDaVinciCode_201308/The%20Da%20Vinc%20Code.pdf.

10) Valentine T., Brennen T., Bredart S. The Cognitive Psychology of Proper Names: On the Importance of Being Ernest. London: Taylor & Francis, 2002. 211 p.

*Науковий керівник: Рахнянський В.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

UDC 811.161.2'276.5:33(043.2)

Korzh L.O., Deyneko Y.O.

National Aviation University, Kyiv

FORMATION OF COMPETITIVE ADVANTAGES OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS

One of the main categories of competition theory that defines competitiveness of the country, region, business entity is “competitive advantages” (CA).

Competitive advantages should be understood as positive differences of business entities from competitors in some or all types of activities that increase socio-economic efficiency in the short term and survival in the long term at the expense of constant search for new opportunities and quick adaptation to environment and changing conditions of competition [5].

Competitive advantages of the enterprise, according to the sources of their origin, can be divided into internal and external. Internal are characteristics of internal aspects of the enterprise (cost level, productivity labor, process organization, management system, etc.) that exceed similar characteristics of priority competitors.

External competitive advantages are based on ability of enterprises to create more meaningful values for their consumers creating opportunities to better meet their needs, reducing costs or increasing the efficiency of their activities. The overall competitive advantage is the internal advantage; however, it is only the potential of the company to achieve its competitive position. External competitive advantages, on the one hand, focus the company on development and the use of certain competitive advantages, and on the other hand - provide it with a competitive position, as they focus on purposeful satisfaction of the needs of a specific group of consumers [4].

In the context of globalization of the modern world economy, deepening international division of labor, the development of scientific and technological revolution, in the context of internationalization of business activities multinational corporations (TNCs) become the main actors [3].

In terms of the theory of comparative advantage and factor theory TNCs can take advantage of the differences in economic, natural and social conditions of the mother country companies and countries in which branches and other controlled companies are located. However, this general logic is complemented by numerous economic benefits that are related to the very fact of existence branched international entity - a business entity activities [1].

At the beginning of the XXI century the world economy faced the situation, in which TNCs controlled up to half of world industrial production, more than 60% of foreign trade, technology and know-how. Under their control - 90% of the world market for wheat, coffee, corn, timber, tobacco, jute and iron ore, 85% of the copper and bauxite market, 80% of tea and tin, 75% - bananas, natural and crude oil.

Half of US export operations are carried out by US and foreign TNCs. In the UK, their share reaches 80%, and in Singapore - 90%. In the world economic system, as noted, we can allocate 100 the largest TNCs, their share of foreign sales in total sales at the beginning of the XXI century was over 40%. Most of these TNCs are located in developed economies. The leading role played by American companies, which make up almost a third of the leaders TNCs. Among TNCs from other countries, the leading positions are in France (14 TNCs), Germany (13 TNCs), the United Kingdom (12 TNCs) and Japan (7 TNCs). Thus, analyzing the data on the first hundred of world TNCs, we can come to conclusion that the United States, Germany, France, Britain and Japan accounts for almost 85% of the total assets of the world's 100 largest TNCs.

Analysis of the industry structure shows that the investment attractiveness is led by such areas of activity as electronics, automotive, oil refining, chemical industry, food industry. The importance of electronic, electrical and computer companies, i.e. companies in the field of information technology, moreover, despite the general increase in the share of advanced industries in the structure of TNCs, the specific advantages of TNCs of a particular country are related to type of international specialization of the country. For example, Japan is represented mainly by electronics companies (Sony, Toshiba, Hitachi, Matsushita), Germany - by car concerns (Volkswagen, BMW, DaimlerChrysler - together with the USA).

It can be argued that due to the creation of an international network of branches and units of TNCs, a broad base of resilience is created and associated with its high efficiency of credit and financial stabilization. Various phenomena work in favor of TNCs, such as elements of asynchrony world cycle and foreign diversification of production, currency changes rates and different intensity of inflation, differences between interest rates, etc. Such a variety of methods guarantees that in almost any situation, some trick will help to overcome the difficulties facing the company. Implementing these factors, TNCs, of course, achieve higher return on investment compared to other firms whose operations limited to the national borders of one country.

Thus, striving to achieve all possible benefits from driving international business, while avoiding the inevitable risks, fighting for markets globally, TNCs have become dominant economic force in the world economy [2].

References

1. Antonyuk LL International competitiveness of countries: theory and implementation mechanism. - Monograph. - K. - 2004. - 273 p.
2. Makedon VV Formation of transnational competitive advantages corporations in the system of international business / VV Makedon // Scientific Bulletin: finance, banks, investments. - 2012. - № 3. - P. 78-81.
3. International Business: Textbook / For general. ed. VA Vergun. - K.: Kyiv University Publishing and Printing Center, 2007. - 499 p.
4. Mitsenko NG Competitiveness and competitive advantage enterprises in modern market conditions / NG Mitsenko, OS Smyk // Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine. - 2009. - Vip. 19.3. - P. 243-247.
5. Stetsiv LP Competitive advantages: approaches to interpretation and their differences / LP Stetsiv // Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine. - 2009. - Vip. 12.19. - P. 263-270.

*Scientific supervisor: Anpilohova T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 004.358 (043.2)

Vnukov V.O.
National Aviation University, Kyiv

SYMBIOSIS OF HUMANS AND MACHINES – SCIENCE FICTION OR THE NEAREST FUTURE?

During long years, humanity was dreaming about advanced artificial intelligence. The humanity wrote a number of books written about worlds where people live side by side with robots intelligent machines that can do your work, do complicated calculations, carry up heavy things that people can't do. Because of the perspective of creating ideal creatures without needs to sleep, eat, drink, etc. that are much stronger and smarter than humans, society started to think what to do if we would create such ideal creatures, we won't be able to control them. In this way, the idea of symbiosis between man and machine arose.

Not many people understand that, but now we already some way have a symbiosis between humans and modern technologies. Every day people use technologies to perform different tasks easier and better. We use the internet on smartphones and computers to search information, calculators to make complicated mathematical operations quickly and accurately, word processors to quickly write text and format it, etc. It is a symbiosis because nowadays many people could not imagine their lives without gadgets. The main problem we are facing is the speed of input and output of information. To find something in a searching engine, you must write what you want to find, open the page, analyze it, if it is not suitable for you, to go for the next page and so

on. The next stage is you need to read attentively the information you found to understand and remember it to use later. Because to these devices are not integrated in human bodies, we need to interact with them using our organs of sensory body system, it is very inefficient, so engineers and the keenest enthusiasts decided to take some efforts to interact directly with such category of devices.

Nowadays the researchers of Elon Musk company have emphasized using of the brain-machine-interfaces. They have tried to help people without ability to move properly their extremities with such brain-machine-interfaces. The main drawback for researchers from different companies have occupied this problem was a material to produce the tiniest implanting unit. The conventional implant produced from silicone provides a bit of the toughest matter comparing to live brain tissue. As a result, signals recording of damages tissue would not provide with necessary monitoring data. To protect patients from such negative consequences as damage and immune disturbance of patients with disabilities, researchers produced so-called “flexible brain machine interface”. These units are softer and have more similar to natural brain tissue than implants from silicone. For example, Neuralink, a company of Elon Musk, invented the approach how special Neuralink chip have to be connected with computer system. These implants are more flexible features than previous ones. The researches of the Neuralink company have applied efforts for improving their device. These tiniest units were designed to minimize rejection of the electrodes by brain immune reaction during a process of brain surgery insertion. The output of these devices showed productivity of Neuralink chip in experiment with the animals.

The demonstration of video released by the Neuralink company confirmed the world audience the resulting experiment in developing brain machine interface. In the video, a pig named Gertrude is eating snacks from a human hand, while a computer screen is displaying blue lines that indicate peak and trough, accompanied by some musical bleeps. Gertrude, the pig, has received a Neuralink implant to monitor constantly its brain. As explained by researches, the bleeps are present data taken from the implanted device. The goal of research work was to show how Gertrude is able to move freely with the inserted implant collecting the data.

Such research shows an impressive big step forward. Thus, there are some essential issues to carry out works on brain-computer interfaces far. They deal with some other existing wireless brain implanting devices, the drawback is requirement on major surgeries to implant and limited areas in the brain to place. There is a lot of research on how to decode data from the brain and the readings generating from the more traditional brain-monitoring devices, but we do not have good ways to collect that data. Thus, if the researchers of the Neuralink company can get their device into humans, and it will work perfectly, so that would be hugely exciting for researchers.

Testifying success with a pig, Elon Musk (founder of Neuralink) announced that their researches already implanted a wireless implant in a head of a monkey so that it can play video games. According to this, the moment when people will be able to get such devices into humans is near. They have succeeded in creating brain machine interface, so in the near future the Neuralink company researches may be able to help people with brain and spinal injuries, mental disorders with memory and emotions. Thus, as this technology will not stop developing, maybe in 10 years people will be able to communicate without words, download information right into our brains, help

people not only with disability but do various things that for mankind was as a science fiction some centuries ago.

References

1. Retrieved from: <https://techxplore.com/news/2019-09-linking-brains-implants-goal.html>
2. Retrieved from: <https://medicalxpress.com/news/2017-03-elon-musk-latest-brain-computer-interfaces.htm>
3. Retrieved from: <https://spectrum.ieee.org/the-human-os/biomedical/devices/elon-musk-neuralink-advance-brains-ai>
4. Retrieved from: <https://www.theburnin.com/technology/elon-musk-neuralink-progress-live-pig-implant-2020-08-28/>
5. Retrieved from: <https://theconversation.com/linking-brains-to-computers-how-new-implants-are-helping-us-achieve-this-goal-122240>
6. Retrieved from: <https://theconversation.com/neuralink-put-a-chip-in-gertrude-the-pigs-brain-it-might-be-useful-one-day-145383>

*Scientific supervisor: Bereznikova N.I.,
Senior Lecturer*

UDC 811.541:69

Bulkina M.O.

National Aviation University, Kyiv

LANGUAGE TRAINING OF FUTURE CIVIL ENGINEERS IN SINGAPORE

Today, new requirements are set for the future civil engineer, his professional qualifications, cross-cultural communication, values, because he plays a key role in shaping the state housing capital. In view of this, an important factor is the study of the theory and practice of future civil engineers' language training in leading countries, including Singapore, which has a significantly positive experience in the formation of technical professionals. The profession of civil engineer in Singapore is one of the most prestigious and popular, is supported by the Ministry of Education, which is deeply aware of the role in teaching and educating the new generation, with an innovative outlook competitive in the global educational labor market.

Singapore is the capital of the state, which is one of the largest financial and tourist centers in Asia. The 3rd largest GDP in the world, innovation is at the heart of Singapore's economy. Continuous economic development makes this city-state extremely dynamic with several levels. Singapore believes in young people and their creativity: where they tell you "why not" in Singapore, they tell you "go for it!"

Due to the fact that all countries are developing and need highly qualified specialists, this is also very important for the construction industry. So young people go to Singapore to study and hope to achieve success with a comfortable salary. The level of education is high. The Times Higher Education ranked Singapore universities as the best in Asia. And 15-year-olds students are ranked first in the OECD Pisa (Programme for International Student Assessment) ranking.

Singapore has the Institute of Architects (SIA), established in 1961 with the aim of promoting the architecture profession and living environment in Singapore.

The Diploma in Construction and Engineering provides students with knowledge in civil engineering within the context of a construction environment. The theories and concepts of civil engineering are taught from the fundamental level to understand the range of subjects from civil engineering technology, construction cost control to professions in context. The Chartered Institute of Building (CIOB), this organization plays a leading role in the training and development of the built environment sector. At this level, students can expect to gain more knowledge in Civil Engineering Technology, materials concerned, calculations, and recent critical developments in areas of Green Engineering Design and its Application, Workplace Safety, and Professions in Context.

The preparation will include recent innovative skills for engaging the more challenging and complex needs in the industry. A focus on working in groups and classroom communication and collaboration are essential to prepare students for the future. In this course, you will acquire these skills through industry-based projects, case studies, language skills, and assignments.

Based on professional literature analysis, we have identified the benefits of studying in Singapore for future civil engineers:

- the quality of education at the National University of Singapore (NUS) is recognized worldwide;

- Singapore is investing heavily in its education system;

- the geographical location of Singapore is a real economic asset for the country;

- Singapore is known for good security issues;

- the combination of cultures, modernity, ideal geographic location, and the very rich biodiversity present in the city-state makes Singapore a dream destination;

- Civil Engineering and Construction diploma gives students the opportunity to plan, design and control construction projects. Civil engineers deal with such aspects of construction as budget, security and legal permits. Construction managers have only on-site tasks: managing workers, materials and hiring subcontractors.

Conclusions: the training of future civil-engineers is based on three different initial programs that allow applicants to qualify (or certify) for work in construction, taking into account the “Engineering Education Competencies of the XXI Century” defined in Singapore. In the system of civil-engineers training, an important role belongs to language practice, which is a compulsory component of the process of professional training of future civil-engineers, and an important stage in their professional development.

*Scientific supervisor: Pryshupa Yu. Y., PhD,
Associate Professor*

FOREIGN LANGUAGES FOR SPECIFIC PURPOSES

UDC 004.946 (043.2)

Amons V.V., Korchemniy R.Y.
National Aviation University, Kyiv

THE ETHICS AND IMPACT OF DIGITAL IMMORTALITY

As a global trend, digitization is being increasingly introduced into human life. The inception of the idea of digital existence after physical death is not unexpected. Immortality is a way to preserve or restore information about a person's identity and continue to process it.

From the beginning of time, humans have sought to avoid the eventual disappearance of memory about themselves. Oral history, diary, painting, architecture, music, poetry, photography, film, and scientific works: all tools for combating obliteration. We collect and store our memories more carefully than ever before, each time grasping at some form of immortality.

The term «digital immortality» is defined here as collecting data about a person with the expectation that this data will be used in the future to recreate a model of this person.

Some types of personal information are more meaningful than others for successful future reconstruction. Facts meeting all the following criteria are considered important:

- Unique;
- Valuable;
- Predictive.

Unique facts describe traits of the person which distinguish him from other people. Valuable facts are important traits of individuality and connect with personal preferences. Predictive facts have predictive value about future behaviour.

There are several different approaches to collecting information: passive recording of implemented actions and active taking neuro-psychological tests, recording the electrical activity of the brain, writing a personal essay focused on reflection and establishing an emotional connection, unique art creation, describing your features as you perceive them. Today most people spend a lot of time on the internet, and this activity leaves a digital footprint. The information about which articles you like, websites you visit, the photos you upload, and your interactions with others on social networks can be used to build up a well-rounded picture of you as a person.

Although digital immortality is one of several survival strategies such as fighting ageing and extending life or cryonics, it can also be applied in other areas, combined with other instruments to increase their effectiveness.

The constant technological development will eventually merge with direct mind-loading technologies. Some interim forms between digital immortality and direct mind-

loading will probably appear, such as brain implants, and personal assistants. The creation of these technologies will allow the collection of large amounts of data about the person.

Because of dementia, a common ageing disorder, people begin to quickly lose a lot of personal qualities, memories that are valuable to them. However, even healthy people tend to lose memories during their natural lifespan. Ideas of digital immortality can help if we use it to bring back important memories.

In the case of psychotherapies, many of its forms create a lot of data that can be used in preparation for indirect brain uploading. By using the data collected earlier in this preparation, patients can also solve some of their problems and gain better self-knowledge.

Even now we have attempted to reconstruct people in the non-perfect digital form. After the death of a seven-year-old girl, eight months were spent to recreate her in detail at VR and the mother was able to see and hear her daughter again. The recreation process was expensive and difficult. It required not only the girl's photo and video but also the technology to transfer them to the 3D model. But what about the voice? The neural network recognizes the timbre, melodic, and sound, and can also create text with voice, even if the person has never uttered it. It was this technology that allowed the virtual girl to look so convincing in the video. American parents, who lost their son in a mass shooting, used digital technology to recreate him for public advertising. A famous rapper gave his wife a talking hologram of her dead father for her birthday. There are also a relatively large number of chatbots that can recreate communication using the input data about a person.

Despite all these examples, now the topic of digital immortality is quite non-proliferation. Funding for life extension research depends on the popularity of the idea of life extension. If no one is interested in proper digital immortality, there will be no cheap and effective tools for data collection and preservation, and development in this field may come to a halt. This problem is probably linked to such complex moral and ethical questions: what is the needed level of fidelity of such a model, and will such model be me at all, even if it will be conscious? This is known as the "personal identity problem" which is, as is well known, difficult. We do not know how to solve it now, but we could expect that future progress in brain science, philosophy and artificial intelligence will help to understand it better. Indefinite life extension cannot be reached without public acceptance.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

RANKING OF DOCUMENTS DEPENDING ON USER BEHAVIOR

Modern global network is characterized by increased information saturation, which makes the tools responsible for ensuring automated high-quality information retrieval important and indispensable.

When using popular search engines, this problem can be solved by determining the weight of a web page, thus establishing the importance of links to it, this technique relying heavily on user's personal qualities. However, when using this method, one can only slightly improve the quality of search operations.

The purpose of this research is to modernize the tool designed for ranking information, with the preferences of "*partners*" taken into account. This implies modernizing the method of ranking information, with accent placed on the actions of search engine users.

For the purpose of the study, we use the word "*partners*" to denote users whose interests are similar to those of the searcher and whose search queries include similar keywords. The preferences of "*partners*" can be assessed by determining the probability that the phrases from the request of a particular applicant "*partner*" choose the necessary information.

To estimate this probability, statistics on how often some particular information is requested are collected. The quality of the mathematical tool for ranking information based on the preferences of "*partners*" can be significantly improved based on the following observations: after reviewing a certain amount of information, users usually return to the most relevant links.

Let us assume that each user of the search engine stops their search after they have found the required documentation.

The determination of the relevance assessment "O" is performed taking into account the position of the documentation opened by the user during the search operation (averaging "U"), low-pass filtering (averaging "F"). As well as the degree of relevance (in the form of averaging over the time period "B", equal to the number of periods in which the number of sessions is typed "C"). This reduces the degree of dependence of relevance on the behavioral characteristics of users.

The proposed correction is as follows:

$$\Omega = \frac{r_d}{R_t \cdot B_t} \cdot \frac{1}{C} \sum (m_{ds} / M_s)$$

Ω – relevance assessment;

r_d – the number of references to documentation d ;

R_t – the total number of requests for the documentation with requests that include the term t ;

B_t – the total volume of documentation related to term t ;

C – the total number of terms;

M_s – the number of units of documentation opened during the session c ;

m_{ds} – position of an open document d from the beginning of the search session c .

To conclude, it can be proposed to use the obtained relevance estimate with averaging for the period of one or more search sessions. This will reduce the degree of relevance dependence of on the behavioral characteristics of users.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 004.81 (043.2)

Baboryha R.S.

National Aviation University, Kyiv

APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN GAMES

Today, Artificial Intelligence (AI) is widely used in many industries. One of the close partners of AI is the gaming industry, where almost every game has AI representatives. They are fighting against us or helping in difficult game situations. Without them, it is difficult even to imagine the game as a whole. But what is game AI and how are all our allies arranged in games?

Artificial intelligence in games is a system that controls the behaviour of an individual game object and selects the optimal solution for them, based on the conditions in which the game object is standing currently. The main task of AI is to create an illusion, to replace a real person so that the player does not feel lonely inside a game. Today, almost all games have AI, but depending on the genre and its characteristics, the development of AI can be quite expensive in terms of resources and time. In general, AI in games can be divided into three types:

- NPC (Non-personal character). Most often these are friendly or neutral to the player characters.
- Mobs (Primitive AI). They are often used for in-game needs (tasks, obtaining resources, etc.)
- Bots (Smart enemies). Quite complicated and well-developed type of AI, which uses complex algorithms for game data processing and decision-making.

Game developers should always keep in mind that mathematical calculations and finding the best solution for a specific AI can take catastrophic resources. For example, games such as GTA 5 or Watchdogs are CPU-dependent, precisely because in certain places on the game scene, NPC performs certain actions, and a large number of calculations are required for successful execution. Because of this, computer game developers must look for ways of optimizing their games. An example of such

optimization is the game Horizon Zero Dawn, where the game itself does not calculate and display those objects that are out of sight of the player.

AI is a rather complex system that works according to its own rules and prescribed laws. Each AI has 3 important aspects: "sense", "think" and "act". "Sense" is the initial stage of the iterative cycle of any AI. It consists of imitating the feeling of the surrounding world and its influencing factors. The "Think" is the next stage, which is to process previously collected information. And the last is "Act". This is a specific pattern of behaviour, that is performed by a game object depending on the conditions under which the AI operates.

Since AI is a machine, its speed is extremely high compared to a human reaction. Therefore, developers resort to tricks to maintain the enjoyment of the gameplay. The developers deliberately turn down certain characteristics for AI so that the player can compete with AI at the same level. In the gaming industry, this is called nerf. Thus, the illusion of a real confrontation remains, because to write an AI that will always win is not the main task of game developers. Nowadays AI is quite complex, it performs a huge number of different tasks behind the scene. It analyzes the player's actions and makes decisions based on a large number of events, conditions, and factors at runtime. To create such complex AI, developers design and implement various systems responsible for the behaviour of the game object.

An example of such a system is a hierarchical finite state machine (FSM). It describes the transitions of a game object from the current state to another. So the finite state machine consists of certain patterns of behaviour of the game object in a given situation, which are called states. Also, one state can cover a large number of actions or mechanics at once. Transitions between such states are carried out using various conditions. Thus, the AI itself at each iterative step collects the data necessary for it and, depending on whether the condition of the transition is fulfilled, makes the transition between states.

Another way to create AI logic is a decision tree. The decision tree is arranged as a branch of the "Situation-condition" scheme. In this method, the main components are nodes that are associated with given conditions and behaviours. As a result of impact of an external factor on the AI, the algorithm will analyze the entire tree and find the optimal solution for the game object.

Hybrids can also be used, which are a symbiosis of FSM and decision tree. For example, in the game Final fantasy XXV AI works using the FSM principle in a combat situation, but the conditions of transition between states are determined using the decision tree for a specific situation. Another way to build an AI system is planning. This approach is based on the goals of the player and tries to predict future decisions.

In general, today there are no games without AI. We don't need to forget that AI is just a tool in the game developer's hands, which brings us fun and joy. While scientists all over the world are trying to improve AI for human needs, developers are nerfing their game AI purposely for human entertainment. After all, the main goal of games is fun and people love to win and that is how game AI works.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 656.025.4 (043.2)

Balenko S.S., Havrylashenko K.S.
National Aviation University, Kyiv

OUTLOOK ON BICYCLE COURIER SERVICES IN CITIES

Bicycle delivery (bike couriers, cycle couriers) is picking up and delivering goods using a bicycle. These entities are usually located in the central business regions of metropolitan areas. Such type of urban delivery exists, because cycling has many advantages in city areas. In contrast with truck transport, bicycles really suffer less from traffic issues occurred on the road. The more urban territories meet congestion, the more advantages bicycles have. Time of delivery is to be decreased. Bicycle couriers can offer reliability, if to compare with the common transport, they give more stable delivery time which is oblivious to traffic congestion, peak hours, strikes in public transport [1].

To define the perspectives of bicycle deliveries we should consider advantages and disadvantages of such type of urban transportation. Advantages of using a bicycle delivery:

1. Eco-friendliness

2. Supporting individuals

When someone send something via bicycle courier, he will work with individual people. By requesting this method of transit, customers are helping to provide jobs to people who benefit directly from them using delivery service. Since biking is healthy, people are also contributing to bettering the community by choosing this service.

3. It is faster

Bicycles do not have to be stuck in traffic like vehicles do. Instead of dropping off hundreds of packages along a long route, bicycle couriers have a more direct purpose, usually delivering just one package at each location. This reduces the chance of errors and makes for faster deliveries since bikes travel lighter — but they can still carry practically anything!

4. Convenient parking

Even when access is straightforward, cars must spend time parking, maneuvering and turning and they often park some distance from the reception or delivery entrance. Bikes are able to pull up right outside, and start back route quickly without obstructing clients, inhabitants and other transportation means.

But surely there are some cons for such type of urban delivery. Disadvantages of the bicycle as a means of delivery:

1. It is not as fast as the car or the motorcycle in free traffic flow.

2. It is not as safe to cycle on the road as in a car or in a motorcycle.

3. The distance of one circular route cannot be long.

4. It is easy to be stolen [2].

Considering all pros and cons of bicycle as a mean of city delivery we can state that: it is one of the most eco-friendly ways to deliver goods; bikes can be faster than other modes of transport as they do not depend on traffic jams on the road; there is no need to waste time to find a parking zone and to maneuver next to the destination point; it creates a good image of the company and motivates people to use bicycles in everyday life - way to increase social responsibility and community health; bicycle delivery has many perspectives that are to be implemented in cities all over the world.

*Scientific supervisor: Mazurenko Z.Y.,
Senior Lecturer*

UDC 004.772 (004.7)(043.2)

Bodrov I.V.

National Aviation University, Kyiv

THE ROLE OF ENGLISH IN PROGRAMMING

Everyone knows that without English you can't learn programming well. And no matter how hard they try to adapt the programming languages for Russian and Ukrainian languages, the terms will still come from English. Also, thanks to this beautiful language, it turned out to set a standard for programming languages around the world, which later began to be created only in English.

Firstly, words of foreign origin, such as "coding" or "debugging", although they can be replaced with "programming" and "debugging", they are mostly used from the original source. Even the word "programming" itself came from English, which already indicates the standard of the language. And if we delve deeper into advanced programming, we will be able to notice a lot more words that they do not even try to translate into their native languages, but use existing ones, English.

So the second point is smoothly approaching: English is like a standard unit of measurement, which is set the same all over the world, for clarity and the ability to easily share your research with the owners of other languages. Therefore, almost immediately, after the creation of high-level reliable programming languages, everyone quietly decided to use English as the basis for new ideas in this area.

Also, it should be pointed out that all fundamental specialized literature is written primarily in English. And far from everything has been translated into other languages. As well as passing specialized certification in the field of information technology and obtaining certificates from companies such as Microsoft, you can only know English.

It is also undeniable that all the largest IT companies in the world are located in the United States (Google, Microsoft, ORACLE, Apple, etc.). Therefore, again, without English, you will not be able to become a professional in your field. Programmers often

have to work with foreign customers. Most often, all communication takes place exclusively in English. And this greatly simplifies the life of people in the IT sphere. You don't have to learn many different languages to build relationships with other companies.

When we look at the commands of any programming language, can see that all commands (if, print, while, for ...) use the simplest English words as the root, which will add understanding to almost every command in the code.

If a programmer wants to become a truly professional in his field, then he cannot do without higher mathematics, physics and even biology. After all, there are many branches of the development of programming. And almost everyone, having studied English, can comprehend one of the many ways of IT specialization.

And of course, it cannot be denied that English is a world language that is gradually becoming the standard for all fields of science. So, if we connect everything, then we get that programming is in fact English, and in fact, therefore, its role is irreplaceable and omnipotent.

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 656.7(043.2)

Bortnik Y.V.
National Aviation University, Kyiv

COOPERATION OF UKRAINIAN EXECUTIVE BODIES IN AVIATION SECTOR

The aviation industry encompasses a range of activities in the design, manufacture, operation, maintenance and repair of aircraft. A large number of enterprises and companies from many sectors of science and industry are associated with the aviation industry, fulfill their orders and developments. This diversity of relations does not form a simple sum of elements, but a system that is an organic set of interacting elements, all structural units of which are interconnected.

The primary guides of the State Aviation Service are:

- monitoring the airspace of Ukraine;
- introduction of state control and survey of safe aviation, auditing of the arrangement of aeronautics administrations;
- implementation of state strategy in the field of civil avionics and the use of Ukrainian airspace;
- making recommendations to the Minister of Infrastructure to guarantee the development of state strategy in the field of common avionics and the use of Ukrainian airspace.

The State Aviation Service since 1992 has been promoting Ukraine's full entry into the international air transport community and the entry of Ukrainian air carriers into international air transportation markets. Nowadays Ukraine is a member of European Civil Aviation Conference (ECAC), European Organization for the safety of air navigation (Eurocontrol), International Civil Aviation Organization (ICAO).

The State Aviation Service of Ukraine also deals with the registration of aircraft, ensuring the safety of passenger and cargo flights, the development of the air system, airports and airfields, monitors the airworthiness of personnel, equipment and aircraft, air navigation and commercial operation.

Adoption of the Action Plan on Preparations for Introduction of the Common Aviation Area (CAA) provides the following opportunities:

- strengthen cooperation between Ukrainian executive bodies in aviation sector with the relevant structures of the European Union (European Commission and the European Aviation Safety Agency (EASA);
- launch a direct dialogue in the Joint Committee established under the Agreement on CAA,
- start implementation of the relevant EU aviation requirements and standards into the national legislation;
- implement effective rules in all areas of Ukrainian aviation sector;
- strengthen the aviation safety and security requirements with support of the EU.

At the same time Ukraine has withdrawn from seven international agreements concluded within the CIS (the Commonwealth of Independent States) in the field of civil aviation.

The Cabinet of Ministers of Ukraine has decided to break the international treaties on radio navigation support and some agreements concerning civil aviation.

*Scientific supervisor: Sorokun H.V.,
Senior Lecturer*

UDC 629.7.03.014-519 (043.2)

Daniuk A.V.
National Aviation University, Kyiv

GAS TURBINE PLANT

The gas turbine unit is a versatile modular device that combines: an electric generator, a reducer, a gas turbine and a control unit. Also, there is additional equipment, such as: a compressor, a starting device, a heat exchange device. The gas turbine unit is capable of operating not only in the mode of generating electricity, but also to produce joint production of electrical energy with heat. Based on customers' desires, the production of gas turbine plants can be performed with a universal system when exhaust gases are used to produce steam or hot water.

Gas turbine plant diagram

This equipment has two main units: a power turbine and a generator. They are placed in one block. The scheme of the gas turbine plant is very simple: the gas formed after the fuel burns out begins to promote the rotation of the turbine blades. Thus, a torque is generated. This leads to the generation of electrical energy. Outgoing gases convert water into steam in a waste heat boiler. Gas in this case works with a double benefit.

This equipment can be made with different work cycles. The closed cycle of a gas turbine plant implies the following: gas is fed through a compressor to a heater (heat exchanger), where heat is supplied from external sources. It is then fed to a gas turbine where it is expanded. The gas pressure is lower. After that, the gases enter the refrigerator. The heat is removed from there to the external environment. Then the gas is directed to the compressor. Then the cycle starts again. Today, similar equipment is almost never used in the power industry.

The production of gas turbine plants of this type is carried out on a large scale. Also, there are losses and a low efficiency value, which directly depends on the temperature indicators of the gas itself to the turbine.

The open cycle of a gas turbine plant is used much more often. In this equipment, the compressor supplies air from the environment, which, at high pressure, enters a specially designed combustion chamber. Fuel is burned here. The fossil fuel temperature reaches 2000 degrees. This can damage the metal of the chamber itself. To prevent this, a lot of air is fed into it than is necessary (about 5 times). This significantly lowers the temperature of the gas itself and protects the metal.

An open-cycle gas turbine plant diagram looks like this: fuel is supplied to a gas burner (nozzles) located inside a heat-resistant pipe. Air is also injected there, after which the fuel combustion process takes place. There are several such pipes and they are located concentrically. Air enters the gaps between them, creating a protective barrier and preventing burnout. Due to the pipes and the air flow, the chamber is protected against overheating. In this case, the outer temperature of the gases is lower than that of the fuel itself. The metal can withstand 1000 - 1300 ° C.

The main difference between closed and open gas turbine plants is based on the fact that in the first case there is no combustion chamber, but a heater is used. Here air is heated, while it does not participate in the very process of heat generation. Such equipment is performed exclusively with combustion, at a constant pressure. Organic or nuclear fuel is used here. In nuclear units, not air is used, but helium, carbon dioxide or nitrogen. The advantages of such equipment include the ability to use the heat of atomic decay, which is released in nuclear reactors. However, such equipment has not yet received widespread use.

Gas turbine power plants are also called "mini gas turbine power plants". They are used as permanent, emergency or reserve sources of supply for cities and hard-to-reach areas.

Power gas turbine units are used in many industries: oil refining, gas producing, metalworking, forestry and woodworking, metallurgical, agriculture, waste disposal, etc.

This equipment is capable of operating on different types of fuel.

The following types of fuel are used in gas turbine plants: natural gas, kerosene, biogas, diesel fuel, associated petroleum gas, wood, mine gas and other types.

Many of these turbines are also capable of operating on a low-calorie type of fuel, which contains a small amount of methane (about 3 percent).

Distinctive features of gas turbine plants: minor damage to the environment; low oil consumption; the ability to work on waste from the production itself; the emission of harmful substances into the atmosphere is 25 ppm; a small size and weight; low noise and vibration levels.

The ability of gas turbine equipment to operate on various fuels allows it to be used in almost any production. At the same time, the enterprise will be able to choose the economically profitable type of fuel on its own, based on the specifics of its activities.

The electrical power of gas turbine equipment ranges from tens of kW to several MW. The highest efficiency is achieved if the gas turbine unit operates in the mode of simultaneous production of heat and electrical energy (cogeneration).

*Scientific Supervisor Yashchuk O.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.716 (043.2)

Debolskiy O.S.
National Aviation University, Kyiv

THE INTERNET AND MODERN COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN COMPUTER NETWORKS

The Internet is no longer news and it is well-known, although it has recently appeared. It allows you to connect different devices into one large global network. At first glance, this seems easy, take two or more computers and connect them with a cable.

Here's an example of the Internet, but what if there are hundreds or thousands or even billions of these computers? How not to get entangled in this web of intricately woven webs?

To do this, various devices for more convenient and simple use of the network have been invented: routers, hubs, switches, servers. Consider them in more detail.

A hub is a device that acts as a signal repeater. If the hub receives a data packet, it clones this data and sends it to all available channels. Having received one packet, it can send two, ten or more packets of clones. And so, if they are not configured correctly, this data will be infinitely cloned between hubs until the network fails from data overflow.

A router is a device that is in almost every home. It allows consumers to forget about data transfer through wires, and to use "air" for this purpose.

So the main advantage of a router compared to a cable is that it is not necessary to think about where to spend a cable so that it did not disturb anybody. And if the second obligatory device is nearby, but behind a wall, it is necessary to pass it somehow.

Therefore, as a convenience, routers with their Wi-Fi technology are very appropriate. But then why are cables still used in offices, businesses or other structures?

Since data is transmitted over the air, this data does not have a specific path. It floats from the source in all directions, so it can be intercepted and misused. Therefore, as a security cable is much better than Wi-Fi, and moreover it is much cheaper.

A server is a computer that is designed for a specific task, namely the ability to calculate a huge amount of data, as well as the uninterrupted operation. Therefore, they have different architectures to ensure reliability, such as consisting of several parts that work independently.

Even if one of the machines fails, the system as a whole will continue to work, albeit with less power, in contrast to the "whole". The advantage of multi-servers is reliability, but they are more expensive and difficult to set up.

A switch is a device that connects several devices to a single network. This feature simplifies data transmission over some distances with a cable because it is needed a much smaller number of them. They usually have 24 ports for input. Data "packaging" is not the only function of the switch.

Since many devices are interconnected, how do you isolate them from each other?

To solve this problem, there is VLAN technology that allows you to create virtual networks and these devices will use them. It's like a highway for cars, everyone has their way but can't move to another.

Therefore, it allows both to secure the network by making it isolated and to reduce the number of packets that will arrive at the wrong address.

To sum up, the Internet is a web that connects people to different parts of the world allowing them to communicate and share information. The main thing is not to get confused on this web!

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.94 (043.2)

Dmitrenko A.S.
National Aviation University, Kyiv

RAY TRACING

As you may have guessed, ray tracing allows you to create realistic lighting, almost no different from the real thing. The algorithm takes into account where the light beam touches the object, takes into account the properties of the surface and calculates how in such cases this beam will behave, where it will scatter, where it will reflect from other objects, where it will change color and where to cast a shadow.

Ray tracing are best used in Hollywood blockbusters. It should be assumed that these effects are created in dedicated render farms, and even rendering one frame can take hours of complexity. Games, in turn, are uploaded to the home PC or console in real time at a frequency of 30 to 60 frames per second. And considering virtual reality, the figure can reach 120 frames per second. This means that such advanced lighting techniques have never been easy to implement.

Nvidia RTX is a series of GPUs designed for real-time ray tracing. Nvidia uses a "hybrid rendering model" that combines ray tracing with rasterization techniques, using special ray tracing kernels to calculate the cross section of each ray. It also uses special noise reduction algorithms and specialized artificial intelligence hardware called "tensor kernels" to reduce the number of beams that need to be tracked. This is still not the best full-fledged real-time follow-up, but it is a significant improvement over existing rasterization techniques.

Because ray tracing requires significant resources on your computer or console, you will see a significant reduction in frame rate when turned on. In different games, the frame rate reduction will be completely different. The reason is that ray tracing in games is implemented differently. You can use ray tracing for different purposes. For example, to create realistic glare, improve the quality of shadows, more realistic lighting.

As mentioned earlier, ray tracing is widely used in cinema. We've already seen the use of this technology, as individual footage from ILMxLab's custom engine appears in the following films: Rogue One, The Last Jedi, and The Mandalorian. But ray tracing is used not only in games and movies, but also in architecture, product development, television, animation and the like. Separately, I would like to note the sound effects. You can use ray tracing to realistically simulate sound propagation in space. This technology has not been officially presented, but work continues.

But don't think that ray tracing came along and immediately became perfect. This technology is developing very quickly, but at this stage it has several problems. The first, as already mentioned, is a large drop in frame rate. But the second is that the quality of the reflections is much lower than the quality of the game itself. There are fewer objects in reflections, textures of lower resolution, shorter drawing distance, and so on.

Conclusion: ray tracing is not an amazing technology that won't become popular and will not be discussed in less than a year. This is one of the most important

technologies that will help the next generation of games get closer to reality than ever before. And the main problem with ray tracing is not so much "if" as "when".

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 656.7.025 (043.2)

Dohonova K.O.

National Aviation University, Kyiv

TRENDS IN THE RECOVERY OF THE AVIATION SECTOR AFTER THE COVID-2019 PANDEMIC

Two years ago, the world was confronted with the new COVID-2019 virus, which causes acute respiratory illness and is easily spread by airborne droplets. The impact of the virus on the world has become colossal, several waves of quarantines, millions of people around the world have lost their jobs, thousands of companies have gone bankrupt and closed. The coronavirus has also had a significant impact on aviation. According to ICAO estimates, the number of flights offered fell by 50%, the total number of passengers fell by 60%, and the airline's gross profit was lost in the amount of USD 371 billion.

How will aviation rehabilitate itself after such a turn of events? The main goals of restoring the integrity of the aviation connection around the world are dialogue with the authorities, antiviral policy and vaccinations, as well as the injection of funds.

IATA is developing plans to reunite the world through aviation. Cooperation with governments around the world and the establishment of common norms and standards for air travel, systems of PCR tests and a common base of travelers will greatly help in this. Important is the vaccination planning system announced by national governments to protect employees and vulnerable populations. Several governments have offered to release the vaccinated from travel restrictions and quarantines immediately. Spreading of vaccination, a worldwide normalized approach, is basic, particularly as to the same treatment of various immunizations and the common acknowledgment of inoculation certificates. IATA makes the data foundation to continue securely travel with the IATA Travel Pass. This arrangement will help governments, aircrafts and individual voyagers oversee immunization or testing prerequisites with precise data, secure ID and confirmed information. Test cases programs are in progress with a developing number of associations.

A similarly significant directing component is the biosafety of flights, as full-face inclusion, the accessibility of tests for antibodies to COVID-2019, the best conceivable recognition of distances, customary group checks and quality sanitization show that under 100 out of 50 million instances of COVID-19 overall were reported as traveler-to-traveler transmission in flight.

Additionally, a significant purpose of recuperation is the monetary part of the issue. Aircrafts are reducing expenses forcefully, but incomes keep on falling quicker. This is putting more aeronautics occupations in danger. Industry should live inside a sharp decrease in pay. Specifically, it is basic that air terminals and air route specialist

organizations avoid cost increments to fill spending distractions that rely upon pre-pandemic traffic levels. Governments through monetary and administrative help, decrease guideline and lower costs across the aviation industry and can essentially help reestablish and support the business.

*Scientific supervisor: Sorokun H.V.,
Senior Lecturer*

UDC 004.056.55 (043.2)

Dorogan V.A.
National Aviation University, Kyiv

ENCRYPTION OF INTEL ON THE INTERNET

Nowadays, we increasingly prefer to communicate on the Internet. We communicate with family, friends, colleagues and sometimes pass secret information. It is extremely important that this information does not fall into the hands of criminals, because it can lead to inevitable consequences. Every day, developers of Web applications try to improve the security of communication on the Internet by encrypting information.

Encryption is a method of converting source data into an encrypted form. Cryptographic technologies (methods of data protection using encryption) provide three main types of services for e-commerce: authentication, inability to give up, confidentiality. Authentication is a method of checking not only the of checking not only the person who snatched the information but also the presence or absence of editing in the message. The implementation of the requirement of impossibility of refusal is that the sender cannot deny that he sent a certain file (data), and the recipient - that he received it (this is similar to sending a registered letter by mail). Privacy - protection of messages from unauthorized viewing.

There are two main elements in encryption: cryptographic algorithm and keys. A cryptographic algorithm is a mathematical function that combines plaintext or other intelligible information with a string of numbers (keys) to obtain incoherent (encrypted) text.

One of the oldest encryption methods on the Internet is symmetric encryption. Symmetric encryption is also called secret key encryption. During such encryption, the sender and recipient have one key, with which both can encrypt and decrypt the information. But this method is quite unreliable, because it is impossible to accurately confirm the identity of the sender or recipient. The hacker could use this and forge the key, thus obtaining classified information.

Developers now use more robust encryption methods called "asymmetric cryptography"

In such systems, one key is used to encrypt the data and the other to decrypt (hence the name asymmetric). The generation of such key pairs depends on cryptographic algorithms based on solving mathematical problems called complex inverse functions. The first (public) key can be used by all users who want to encrypt their data. It is not

possible to decrypt the data with this key. It is clear that the decryption key cannot be determined by the encryption key.

An example of asymmetric cryptography is public key encryption. Public key encryption consists of two keys. Each half of the pair (one key) encrypts the information so that only the other half (the second key) can decrypt it. Key pairs have a unique property: data encrypted with any of the pair's keys can only be decrypted with another key from that pair. The public part of the key pair can be freely distributed, and this will not prevent the use of the private key. The keys can be used both to ensure the confidentiality of the message and to authenticate its sender.

The most promising method for asymmetric encryption is the hash function (also called digest). This is a mathematical algorithm that maps data of any size (often called a "message") to a fixed-size bitmap (in a "hash value", "hash" or "message digest").

The biggest advantage is that the only way to find a message that generates a hash is to try to look at possible input to see if it matches, and because the number of possible options is almost immeasurable, it is simply impossible to break this system in a reasonable amount of time.

Cryptographic hash functions are the main instrument in modern cryptography and in the future, this will be the main method of encrypting intel on the Internet.

In view of all this, it should be noted that the struggle for the security of information transmission on the Internet does not stop for a moment, as hackers find new ways to crack existing encryption methods, forcing developers to improve them.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 004.85 (043.2)

Dovgal D.G.

National Aviation University, Kyiv

ALL ABOUT ARTIFICIAL INTELLIGENCE

The first AI research, dating back to the 1950s, focused on problem solving and the development of symbolic computing systems. These works became the basis for the principles of automation and formal logic of reasoning, which are used in modern computers, in particular, in decision support systems and smart search engines designed to extend human capabilities. Artificial intelligence (AI) has become a really hot topic in the last few years. Scientists associate this with the rapid development of neural networks, which, in turn, became possible with the advent of powerful computers.

First of all Artificial intelligence is not the name of a single algorithm, but rather a group of methods that are used to solve various kinds of problems. Machine learning is an approach where an algorithm "learns" to solve a problem. One of the simplest examples of an algorithm that uses machine learning is to classify photographs into those with cats and those with dogs.

The learning process of an algorithm is a lot like the learning process of a human. Just as we make mistakes and learn from them (for example, not sticking our hand in

boiling water), so algorithms using machine learning make mistakes, for which they receive a fine. There are the most common learning techniques:

Supervised learning method is optimal if you know what you want to teach the car. You can introduce the computer to a huge training dataset and vary the parameters until you get the expected results.

In unsupervised learning, the machine examines the dataset and reveals hidden regularity between different variables. This method can be used to group data into clusters based on their statistical properties alone.

In Reinforcement Learning, the machine is allowed to interact with its environment (for example, dumping defective products from a conveyor belt into a basket) and is "rewarded" when it completes the task correctly

Deep learning partially mimics the principles of human learning - using neural networks to refine the characteristics of a dataset in more detail

A neural network is a sequence of neurons connected by synapses. The structure of the neural network came to the programming world straight from biology. Thanks to this structure, the machine acquires the ability to analyze and even memorize various information. Neural networks are also able not only to analyze incoming information, but also to reproduce it from their memory. Neural networks are used in a variety of industries. In healthcare, they are used in the analysis of medical images in order to speed up diagnostic procedures and search for drugs also in the financial industry, telecommunications industry and in making weapons.

The main limitation of AI is that learning is only possible on the basis of data, not otherwise. This means that any inaccuracies in the data will affect the results. And new levels of forecasting or analysis must be added separately. Modern AI systems are designed to perform well-defined tasks. A system designed for playing poker will not be able to play solitaire games or play chess. A system configured to detect fraud will not be able to drive a car or provide legal assistance. What's more, an AI system designed to detect healthcare fraud won't be able to detect tax or guarantee fraud with the same degree of accuracy.

AI is a powerful data processing tool and can find solutions to complex problems faster than traditional algorithms written by programmers. Deep learning techniques can help solve a variety of problems. The downside is that the most optimized models often work as "black boxes", preventing them from studying the reasons for their choice of a particular solution. If we are talking about AI "threat" to people many, if not all, of the people involved in the development of artificial intelligence systems today readily admit that AI will not soon make humans unnecessary. Precisely because artificial intelligence is not yet that smart. The main thing that he lacks today is the autonomous ability to think.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 004.925 (043.2)

Dovzhenko D.V.

National Aviation University, Kyiv

VARIOUS ASPECTS OF SOFTWARE VISUALISATION

Understanding the software visualization techniques will always be relevant — the gaming industry has captured the attention of millions of gamers, and computer game developers have a task to make a quality, fast game. For game engine developers, optimizing the rendering engine is an important part of their job.

Some experts are hired in commercial projects to write their renderer, as well as pre-renderers and real-time renderers. In this paper, you will find an analysis of the features of rendering methods (i.e. computer visualization) and the opinion of people who specialize in this topic. The main advantage of this algorithm is the speed of data processing, rather than their quality, which is achieved without the need to transmit coordinate data on each vertex.

The Ray trace algorithm dates back to the 16th century, invented by scientist Albert Durer, and adopted by Scott Roth in 1980 to use the method in computer graphics. Besides, before ray tracing was developed, the young area of 3D computer graphics essentially consisted of numerous "software tricks" that simulate the shading of illuminated objects.

The ray tracing method can produce a high-quality picture for your programs, but it uses a large amount of compute cycles. By using this operation we can simulate some realistic effects such as refraction, scattering, etc. The performance is considered to be a significant disadvantage of the backtrace method. Rasterization and line scanning use data coherence for distributing computations across pixels. Nowadays many games use the ray trace method, such as "Metro Exodus" and "Stay in the Light". They employ ray-traced global reflections and illumination which became reality with the invention of powerful video cards.

Scott Roth first published a mention of the ray casting method in 1982, which has much in common with ray tracing, but in work they are different. The method involves throwing rays from the observer to the nearest objects, and these objects contain their colour data in them. The reflected rays in this algorithm are not calculated, which simplifies it in contrast to the method of ray tracing.

Today ray casting is a necessary instrument in game development. The first person in the world who used ray casting for rendering was Arthur Appel. Moreover, in video games, ray casting is widely used to work-out collisions and bullet hits. A ray cast will establish whether a gunshot hit a bad-guy or a wall. In the ray casting method rendered images haven't stored on disk. Only the game map is stored and corresponding images are generated "on the fly".

In 1984, Cornell University and Hiroshima University used the radiosity method in computer graphics, originally invented for the heat transfer technology industry. By rebounding the scattered light, the main function of radiosity is performed — a fairly accurate imitation of the surface colour. At the end of the algorithm, the user gets beautifully coloured objects and nice soft shadows.

As we can see, each method has its characteristics and depending on this have different uses in certain areas. Scanline is popular for video games — it allows you to provide the player with a smooth picture of 30 frames per second or more, because of the high speed of calculation. Video games, especially their first counterparts like Doom or Wolfenstein in 3D, used the ray cast method.

Radiosity in combination with ray trace is responsible for photo quality, but ray trace itself is commonly used in video rendering, as well as the creation of high-quality CG graphics in movies and graphics in cartoons by rendering 3D scenes to 2D images. However, in comparison with ray tracing, the images produced with ray casting do not look very realistic.

After these experiments, it was determined that the Ray tracing rendering method has high-quality indicators, which will allow this method to stay afloat, and over time, with the advent of truly powerful computers of the future, this algorithm will be used in all rendering software.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 336.02 (043.2)

Hordiienko D.O.
*Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman*

PUBLIC POLICIES DESIGNED TO REDUCE ECONOMIC DISCRIMINATION

In modern scientific research, inequality is interpreted as unequal access to the resources required to meet human wants. The more limited the resources in society, the more manifestations of inequality will occur in different areas - from status to geographical characteristics.

The pursuit of equity, associated with fairness, is usually accompanied by a decline in economic efficiency. Any economic system faces the problem of choosing between a state-adjusted market share and a market-adjusted state income division. In order to achieve social justice, there is no need to destroy market relations. It is necessary to set the market reasonable parameters for the allocation of resources (including property) and introduce the progressive taxation on the final income of economic entities. This should result in the optimal use of resources and the achievement of social justice that is desirable for society.

One of the main reasons for the existence of socio-economic inequality is the heterogeneity of society on various grounds. Economic inequality is inherent in any society and connected both to the individual characteristics and hierarchical structure of society.

In fact, in Ukraine, there is no middle class in the modern sense, and a significant part of the population receives incomes that do not essentially differentiate them from the poor. This leads to the situation where the level of accumulated resources remains

extremely low and prevents future investments. A certain level of well-being of the vast majority of Ukrainian households is formed primarily by the consumption of current income. It is the amount of income that determine the differences in household consumption capacity and affect inequality processes in Ukraine.

The transition from the highest to the lowest degree of inequality does not happen automatically. Even with overcoming the negative trends that exacerbate the stratification (such as low competitiveness of the market, distorted policy on market mechanisms, corruption in public authorities), the reduction of unjustified inequality of the transition period will not disappear by itself. The current negative elements of inequality can take root and have a significant impact on the development of public institutions and the formation of public policy, the consequences of which will be difficult to counteract in the future. Public policy can be only effective when it is built on understanding the nature of inequality and its causes.

In order to reduce the high level of inequality in Ukraine, it is essential to reform the wage policy. Wage inequality is one of the determining factors of economic and social inequality. Wage policy should be aimed at achieving two main directions: equalization of employment income by setting a restrictive framework: “bottom” - minimum wage, “top” - fiscal policy, in particular a progressive tax scale; maintaining fair proportions in salaries, depending on the complexity and social importance of the work being done, especially in the budgetary sector.

An important component of the policy to reduce inequality is the further improvement of the mechanisms for taxing the income of the population, in particular by increasing the rates of the current progressive tax scale; the use of modern schemes for reporting undeclared income and increasing the tax base, improving the effectiveness of such an instrument as the tax social privilege.

Priority directions of influence on inequality through state policy in the labor market are: stimulating the creation of new jobs; developing a model of the labor market aimed at preventing the mass dismissal of workers and mitigating the effects of transforming unemployment from an open to a hidden form; providing opportunities for vocational guidance and education to unemployed people; ensuring the optimization of labor demand and supply in regional labor markets.

At present centralization of tax revenues is increasing. Practice shows the increase in impoverishment of local budgets and the inability of local communities to self-finance their needs, lack of development resources. The decentralized mechanism for local public goods and their provision by local self-government bodies is optimal, thus eliminating the "failures of the state" regarding the supply of such goods. In view of this, it is urgent to develop a new system of financial equalization between regions, to improve the procedure for allocating taxes to national and local, and to expand the powers of local authorities to administer tax and other types of revenues.

*Scientific supervisor: Kuznietsova O.O.,
PhD, Associate Professor*

SIX REASONS WHY A PROGRAMMER NEEDS TO LEARN ENGLISH

Every programmer should at least understand English in order to constantly develop his skills. Nowadays this, however, applies to specialists in any field.

And despite this seemingly obvious fact, many novice programmers ignore it considering that there is so much Ukrainian- and Russian-language Internet around, which will teach, show, and offer work.

With one argument that most of the IT terminology is already taken from the English language and is understandable to every programmer, I can still agree. But there are many more reasons why a developer will need to know English. Now I will deal with their analysis.

Development environment. At the most basic and primitive level even if you do not understand what is written, you should avoid using Ukrainian- or Russian-language interfaces. In any case, you will remember the familiar words of the items of certain menus, and you will intuitively understand what they do.

But if you use the Ukrainian or Russian interface, and you need help with some matter, then you will come across the fact that you do not understand what people write about in the guides on the forums. All the explanations are written in English and it is mostly impossible to find equivalents in your native language. Therefore, it is rather helpful to switch your Windows, Linux, Mac OS and in general all the software you use into English.

Technical documentation. In general, all technical documentation for all programming languages is compiled in English so that everyone understands it.

Nobody will translate the documentation for you. Even if he does, it will take him so long that by the time he finishes the next version of the language with new documentation will be released.

This is where the most basic level of language proficiency is required for a programmer. This level is not difficult to achieve if you set your goal correctly: concentrate on expanding your vocabulary.

Search for solutions on the Internet. When the documentation did not help, and it is scary to go to the team lead, the collective mind comes to the rescue, that is the Internet. And this is where many of us make the mistake of formulating a search query in Ukrainian or Russian. Thus, we cut off most of the available knowledge and solutions, and look only among those who write in Ukrainian. While the whole world communicates in English.

In general, you need to accept that the programming community speaks English. A lot of programmers publish their wonderful articles. And very few of them are translated into Ukrainian or Russian. Articles by foreign authors are always more relevant because they accumulate a valuable experience of a particular developer. And there is simply more quality material in English.

Professional literature. Professional and near-professional literature, just like articles, is written in English. Not because it is geared towards an English-speaking

audience, but because it is geared towards the language of professionals. Professionals from all countries of all fields communicate with each other in English. Therefore, they also read books in the same language. Such a text will be understandable to everyone and at once, which will greatly facilitate communication and increase knowledge.

Of course, some of this literature is translated into Ukrainian or Russian. And all the best books on programming that exist in these languages are translations from English. And then, most likely, this is a translation of an old edition. And a new edition, written according to a new version of a programming language or technology, most likely, no one will ever translate at all. Or the translation will have to wait for several years.

Conferences, online presentations and other webinars. Since we have already found out that the community of professionals consists of people of different nationalities, it is correct to assume that in the moments when they get together to publicly discuss vital things, they do it using a language that is understandable to everyone. Not everyone does it well, but it's still better than if they performed in their own language, and no one would understand them.

Of course, in order to perceive English by ear, you have to try your best. But the acquired skill will pay for itself very quickly, this is where the expansion of the boundaries of your possibilities begins, which will ultimately lead you to the last point.

Moreover, knowing English you get the opportunity to live and work anywhere in the world because the professionals speak English. And even if everyone around you speaks some kind of gibberish, the developers with whom you will contact, and who hired you, will speak English to you.

The international labor market is huge and constantly requires new staff. In the coming decades, this trend will only intensify. Only those who know English are allowed there. By the way, it is also better to write a resume immediately in English.

And so, if you seriously expect to develop your skills as a professional and build a career as a successful programmer, learn English.

*Scientific supervisor: Tereminko L.H.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 656.7.085.1:656.7.085.7:629.7 (043.2)

Ishunin E.K.

National Aviation University, Kyiv

BOEING 737 MAX DISASTERS WITH NON-CRITICAL MCAS AND “PILOTS’ EFFORTS”

There is a lot of talk about how cleverly Boeing circled the aircraft certification system around its nose. In pursuit of profit, they allegedly released a crude plane on the line, which twice dived into the ground, despite all the pilots’ efforts.

As for the chronology of the events before the Boeing 737 MAX grounding, there were three of them. The first one happened in 2018 the day before the first disaster. And the crew could cope with it, applying the existing procedures, albeit not quite ideally. The next day, it was the same board that crashed in Jakarta killing all 189 on-

board, but this time it was controlled by another crew. One more accident occurred in 2019 with an Ethiopian Airlines flight after take-off from Addis Ababa airport with 157 casualties.

The Boeing 737 MAX has new engines, more powerful, more efficient and much larger. Their size influences many factors and one physical factor led to the aircraft certification failure which forced the manufacturer to introduce the MCAS (Maneuvering Characteristics Augmentation System). MCAS is activated when the angle of attack (AoA) exceeds a certain value, with autopilot OFF and flaps UP. If the AoA sensor has detected a critical angle, the system begins shifting the elevators to dive a plane. Pilots can easily detect plane diving visually and feel the load on the control column. There is such a rule: if you feel the load - take it off, i.e., trim the plane!

Boeing engineers decided it would be enough to tie this “non-critical” system to one of two AoA sensors, that are often damaged. So, MCAS could receive incorrect information and start working if the factors of its activation mentioned above were available. The most critical phases of flight are take-off and landing. Birds, flying mostly at low altitudes, can damage the AoA sensors. Accordingly, false MCAS activations at low altitudes can be dangerous, despite the availability of checklists and procedures for the pilots. And it was the defective AoA sensor that eventually led to the activation of MCAS in all three cases.

After the first crash Boeing made a special bulletin, which has a lot of detailed information on what happens in case of the AoA sensor failure and the most important item of Operating Instructions. In the main part of the document, it is proposed to turn off the electric motor of the stabilizer bar and use manual control until the end of the flight. While the Note says: before turning off the electric motor you need to remove the load on the control column by pressing the trim button on it. But it is no longer possible to do it by pressing the button after turning off the electric motor.

All the three cases had exactly the same conditions, i.e., there was a take-off, an initial climb, after which the left AoA sensor gave out false information, followed by special effects, alarms, and control column shaking in the cockpit. The first two crews recognized the situation and began executing the Airspeed Unreliable Checklist from memory, while the Ethiopian crew, with all that knowledge, did nothing. Moreover, it is not necessary to remove the flaps according to this checklist (unfortunately, all three crews removed them, giving free rein to MCAS). In the first two cases, the flaps were removed, the autopilot turned off and MCAS shifted the stabilizer. The pilots felt the loads and began removing them. After a couple of tries, the first crew having realized, that something was wrong with the Runaway Stabilizer, performed all the actions and successfully landed at the airport of departure. The second crew were fighting with an arbitrary stabilizer shift for 6 minutes, and MCAS won this battle, but the crew did not realize this. There was simply a lack of action, followed with a wrong and deadly one.

The problem is very complex, and needs fixing in many industries! Engineers shouldn't rely on pilots; it is necessary to develop a reliable technique straight away. The documents must be written correctly, taking into account the human factor effect. Pilot's training and certification shouldn't be a simple bureaucracy. And during re-

certification, more attention should be paid to manual aircraft control. After all, most accidents begin with a failure of the technical part, which is followed by pilots' errors.

Scientific supervisor: Akmal'dinova O.M.,

Ph.D. (Philology), professor,

Head of the Professional Foreign Languages Department

UDC 62-526 (043.2)

Khlyshchyborshch P.O.

National Aviation University, Kyiv

SMOOTH SERVO CONTROL

If you have experience working with servomotors such as Arduino and other microcontrollers you must know what it is like: a servo can be commanded to turn at some angle, and it will start turning at that angle at a maximum speed. This is a very incorrect use in real devices, because it may create unnecessary loads on reduction gear and increase current consumption (high inrush current). Is it possible to turn the servomotor smoothly? Yes, it is! There is only one way to do this.

Why is this necessary? In real devices, where you need to move a heavy object with a servo, the standard approach (to give a signal and wait for a turn) may destroy a drive reducer, because the objects are inertial and their speed cannot be changed quickly! By limiting the maximum speed of a servo, and acceleration of speeding up and braking, we can extend the life cycle of a reduction gear dozens of times, with energy consumption being lower due to smooth application of torque. This can reduce the cost of the finished device, as you do not need more powerful power sources. And it is obvious that we get a pleasant visual effect - there are no sharp jerks, with the whole structure being stable in the process of acceleration and braking.

Since ESC controllers use the same communication protocol, we automatically get smooth acceleration and braking for brushless motors (in this case, the maximum speed is responsible for motor acceleration). If you think about it, it is already a derivative of speed. So, this method can help you smoothly control both motors and servos, as to perform the function of control a microcontroller needs less memory. It is advantageous to use, for example, in radio-controlled models, such as airplanes, boats and cars. This approach is also advisable for PID-controlled devices, such as a gyro scooter, in which it is important to smoothly change speed while maintaining balance, or for high-precision rotation of the lathe spindle.

You should pay more attention to the levels of signal transmission to the servos, because they are different for each model. Precise boundary values will allow you to control the servo more precisely, as the signal level directly indicates the angle of rotation. If you do not have the correct boundary values, you will lose a part of the servo work area. In my own experience, I can say that for Chinese copies, such as g90, the minimum and maximum levels of PWM signal are 500-1200, respectively. For other models, you should search for information on the Internet or conduct several experiments, decreasing or increasing each of the boundary values.

The algorithm for smooth acceleration works as follows: acceleration is carried out by double integration of the position: it is added to the speed to which acceleration is added. The process of braking starts from the moment which can be calculated using the formula $S = \frac{v^2}{2 \cdot a}$. It should be noted that in calculation of the developed speed the variable is time, so to ensure maximum smoothness, the time interval between calculations should be as small as possible, i.e. the algorithm has a small sampling time (around 10-100 microseconds). I suggest calling the calculation function by using system interruption with the timer with needed frequency. By using this method, we can also control the speed and acceleration of the servo by simply increasing the time gaps between each "micro-turn" at the right time. For example, to reduce acceleration, we should increase delay during acceleration and braking. In order to reduce speed, we should increase delay during the rest of time. Nevertheless, it is important to keep in mind that each model of servo has its own maximum speed and acceleration. If software can make a servo work faster, it will still work at its maximum speed. However, with the dynamic use, a servo may not have time to rotate before the signal tells it to come back. As a result, this may cause some problems with the mechanism movement.

In general, the issue of smooth movements is critically important in robotics, as it is about the reliability and durability of the mechanism. By using the algorithm described above, a developer gains complete control over the mechanism at all stages of movement.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 656.025.226 (043.2)

Konvalov I.A., Romashko A.S.
National Aviation University, Kyiv

AIR CARGO TRANSPORTATION

Air transport is one of the fastest growing sectors of the world economy and it is gaining strong position in the global transport system nowadays.

The main participants in air transport are states represented by their governments and aviation administrations, airlines, airports, travel agencies and other organizations. The international transport network currently covers several geographical regions and more than 150 countries.

Air transport has a number of advantages that are impossible to underestimate. The most important factor is the extremely high speed of cargo transportation. With the help of air transport, your goods can be delivered from one point on the planet to another much faster than any other type of transportation. Choosing this method of transportation, the customer gets rid of the need to pass customs control. There are several ways how goods can be transported by air means, and those are:

- transportation of goods along with passenger luggage in a commercial aircraft;

- combined aircraft with special cargo compartments known as cargo and passenger aircraft;

- by cargo aircraft.

As in any other position, the system of transportation by air has its catches. Air transportation has opened up a completely new line of business for freight forwarders. In order to control the process, air carriers created, under the auspices of the International Air Transport Association (IATA), an international organization of freight agents, to which many forwarders now belong. One more catch may be the processing of transported goods, to be specific – air freight containers. Air freight containers conform to the shape of the aircraft cabin and are known as unit load device (ULD). Such devices (some of them are called "igloos") can be of various shapes and sizes, each of which is designed to be placed in different parts of the aircraft.

Containers, pallets, and nets are in most cases required to be approved for use ("certified") by the airworthiness authority for the country where the manufacturer is located. Currently the 2 most commonly used certification standards are FAA - Technical Standards Order (TSO) C90c and EASA - ETSO C90c, though other countries such as China, Australia etc.

Air cargo, also known as air freight, is an important part of modern logistics and it provides safe, fast, convenient and high-quality services. Today, large cargo exporters are optimizing their logistic networks and can be very creative in the process. A tendency to protect and regulate air cargo industry as well as increased security restrictions are also affecting the growth in the demand for air freight transportation.

*Scientific supervisor: Sorokun H.V.,
Senior Lecturer*

UDC 004.491.22 (043.2)

Kopykovskaya M.Y.
National Aviation University, Kyiv

COMPUTER VIRUSES

We all know that there is a large number of viruses, and therefore this topic is now more relevant than ever. Our devices can also have viruses. A computer virus is a small program written by a human-programmer. It is capable of self-nurturing and performing destructive actions. More than 50,000 computer viruses are known. Viruses act only programmatically, as a rule, they penetrate into a file or get unauthorized access to a file. The virus enters the computer only together with the infected file. In order to activate the virus, you need to download the infected file, and afterwards the virus begins to act on its own. The effects of viruses can manifest themselves in different ways, for example, various visual effects that interfere with one's work or complete loss of information. An interesting fact is that the National Aviation University is working on the detection and deactivation of viruses that can penetrate the software of aeronautical equipment.

It is difficult to say when the first virus was discovered, but most of the scientists believe that 1986 was the year of the first virus appearance, although historically the

emergence of viruses is closely related to the creation of self-imaging programs. One of the first viruses to infiltrate was a virus that was created at the University of Southern California by student Fred Cohen on November 11, 1983. He created a program that could infect a computer from 5 minutes to 1 hour. A year later, Cohen wrote a paper on the dangers of viruses spreading over computer networks, and he also spoke about the creation of anti-virus programs.

The first virus in the world that had no laboratory spread was invented in January 1986 and only infected floppy disks. It was created by Pakistani programmers Amjata and Ali Basitah. "Brain" is the name of this virus, affecting more than 18,000 computer networks in the United States alone. An interesting fact is that at first "Brain" was created as retaliation against local pirates. However, as is often the case, a dangerous force escaped and caused a lot of harm. With the improvement and development of antivirus programs, more and more dangerous viruses appeared. Among them one can see the most famous and the only one listed in the Guinness Book of Records as destructive in the world - the virus "I love you", also known as "Lovetter", "The Love Bug" or simply "romantic". It was created by experienced intruders and exploited the weaknesses of human nature. This virus quickly infected computers, in addition, it also stole passwords. Inflicted by hackers from the Philippines, the worm infected more than 3 million computers worldwide. The losses caused by this virus have been estimated at \$ 10-15 billion.

Among the known viruses, the Melissa virus can be distinguished, on the principle of which the "I love you" virus was developed. Melissa was created in 1999 by former American 31-year-old computer programmer David Smith. The virus was discovered on April 26 when it outsmarted the Internet email systems that blocked infected emails. The emails were spread by a virus. Melissa first appeared on the Usenet computer network.

Another well-known virus is the Morris Worm, which appeared in 1988 year and "broke" the entire then Internet. It is worth noting that in 1988 the dimensions of the World Wide Web were smaller than modern ones. And therefore, it was not difficult for the Morris worm to multiply quickly and uncontrollably, and in a short time to capture it entirely. November 1988 will be remembered as the month when one virus paralyzed the entire Internet, resulting in direct and indirect losses totalling \$ 96 million.

It should be understood that in the past, viruses were created either by enthusiastic hackers for the "love of art" or by experienced professionals commissioned by large clients. But today, malware is being sold openly on the Internet and falls into the hands of ordinary scammers. Their goal is to deceive as many people as possible, by all means to deceive valuable information, personal data such as account numbers and passwords, to force them to transfer at least a few pence to a figurehead. In extreme cases, you can simply send out spam and "make money" on it as an intermediary. There are no moral principles, only a thirst for profit, and if it does not work out now, then tomorrow the attempts will continue, but with a new virus. Not all users know even the basic aspects of information security - is it any wonder that malicious software invariably finds new victims?

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 349.6 (043.2)

Kotlik I.A.

National Aviation University, Kyiv

WHY IS IT IMPORTANT TO PAY ATTENTION TO ENVIRONMENTAL PROBLEMS?

Have you ever thought about how difficult our planet is from us humans? Have you read about the world's environmental problems, about the pollution of the oceans or about forests burned to the ground? Perhaps you have heard about the massive deforestation of the Carpathian forests, or that there are fewer and fewer rare species of animals in the world? Or have you noticed, having come to a beautiful green park, mountains of garbage around, or are you aware of the problems of garbage disposal all over the world?

Environmental issues are a major concern. Air pollution provokes global warming, the appearance of ozone holes in the atmosphere, climate change, and also causes many diseases. Our planet has become a common home for representatives of more than a hundred nations, 1000 species of animals. So why do we allow ourselves to destroy everything around us? Why are our eyes blind, they do not see the horror that man does for nature, and our ears do not hear the pleas for help from our planet? Our land is suffocating! Look, look around!

You think that environmental problems will not affect you and your family, but believe that what will happen to our planet today, tomorrow or in a year depends on each of us. Man is the most dangerous animal of all that exists in this world, which destroys not only his own kind, but all living things around him. Please start with yourself! Not tomorrow, not from the new year, but from this moment. After all, the earth is our common home. Nature and man are inseparable from each other and closely interrelated. It is a great happiness to see such a beautiful world, hear birds singing, drink clean water and breathe clean air. Do you really think it will always be this way? Did you know that in some European countries, water is already in short supply, it is supplied by the hour and is more expensive than gold and diamonds. Unfortunately, as soon as a person loses, he begins to truly appreciate what seemed to him ordinary.

From an early age, with mother's milk and from the first cradle, the child is given different values, including the fact that one needs to appreciate and love nature and everything that surrounds you. But unfortunately, parents are not used to showing their child in practice respect for the environment. Industrial centers, thermal power plants, car exhaust gases - this is what causes harm not only to nature, but also to humans. Plastic, household and technical waste become the causes of large landfills, and later - the cause of diseases in both animals and humans.

And if you visit our Ukrainian forests, what will you see? Your favorite recreation meadow has turned into a landfill for household waste and construction waste. All this is an example of complete mismanagement, degradation of an entire nation and disgusting mentality of an entire country. I can predict your actions: after seeing this, you will simply find another place to relax, which will eventually turn into something like a clearing in the forest. So start with yourself! Seeing the arbitrariness, do not pass

by! Take away the trash, even if it's not yours! Comment on the person who is sawing trees, because you are not him! Become the best version of yourself!

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.896 (043.2)

Kotsuba O.V.
National Aviation University, Kyiv

INNOVATIVE FUTURE FOR ADVANCED BIONIC PROSTHESES

Bionics is a science that studies the principles of the structure and functioning of living systems for solving engineering problems: improving and designing machines, devices, building structures and technological processes.

The first proto-prostheses were discovered by archaeologists during excavations in Egypt. The wooden fingers found there are over 3000 years old. A finger prosthesis was used to prevent blisters from sandals. Historians are aware of the mention of the first wooden artificial limbs of arms and legs in ancient times. Their installation could make it easier for a person to move, but no more.

From the beginning of the Age of Enlightenment until the 20th century in Europe, engineers made great progress in creating prostheses, but prostheses were still primitive.

But already in the XX century - the time has come for advanced traction prostheses. These prostheses had not only complex mechanics, but also new materials such as:

- silicone;
- carbon;
- rubber;
- fibreglass.

The very concept of a bionic prosthesis has changed since its appearance in the 20th century. If earlier it was understood as a device that looks very similar to a lost limb, today these are functional technological devices, complex mechatronic systems, electronically controlled.

Bioprosthetics surgery is the work of a team of specialists: doctors, robotics, materials scientists and designers. How does a bionic prosthesis work?

Signal sensors of the human nervous system read the necessary impulses and transmit them to the bioprosthesis control system. Structurally, bioprostheses consist of: a control system, a mechanical part and a frame.

The control system combines reading neurosensors and a processor that controls the mechanical part.

The mechanical part consists of electric motors, drives, hinges that provide mobility and reduce the load on the hip and other joints.

Frame - made of lightweight, durable modern materials. The frame protects the device from mechanical damage, and also gives shape. Can be coated with materials that simulate human skin.

How does the nerve impulse travel from the brain to the prosthesis?

Sensors can read signals from parts of the cerebral cortex or receive neuropulses from muscles. The difficulty of reading the desired signal is due to the presence of noise and interference, therefore, sensors are often implanted under the scalp or an injured limb.

Nowadays, unique robotic prostheses have been created, which can be controlled by "the power of thought".

The system works as follows. When a patient needs to perform any action using robotic prostheses, he just needs to think about it. The brain sends a signal to the muscles, and the electrodes record the impulses. Further, the signals are converted into control commands for the prostheses.

Cyberkinetics has developed an implantable microchip that has already allowed a paralyzed man to control a TV, play computer games, and check email without touching a keyboard, mouse, or any other controller.

To sum up, the future for bionic engineering is promising and amazing advances in medical innovations will provide the total disappearance of human's physical disability.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.421 (043.2)

Kovalchuk K.V.
National Aviation University, Kyiv

MAIN STAGES OF SOLVING PROBLEMS USING A COMPUTER

A computer is used to solve a variety of tasks: performing complex engineering calculations, determining the optimal strategy for production planning, word processing, creating dynamic graphics, and the like.

The process of solving problems using a computer includes several stages.

1. Stating the problem and its analysis.

Stating the problem provides clarification of the essence of the problem. At the stage of setting the task, the following problems can be solved: the subject of the problem, conditions and the desired outcome are outlined; the need for solving the problem is clarified, it is determined what data are needed for its solution, and what particular results are expected to be obtained; restrictions on the input data, if any, are determined.

2. Building an information model of the problem, choosing a method for its solution.

At this stage, an information model is developed, usually in a descriptive verbal form first, then in a sign form, with the method for solving the problem selected.

At this stage, the accent is placed on finding compromises in the course of creating an information model and choosing a research method. When developing a model, the formulation of the problem must be taken into account, so that all those parameters, dependencies and interconnections that can have a significant impact on the solution of the formulated problem can be identified and taken into consideration, with other aspects being neglected. This allows, on the one hand, to simplify the model as much as possible, to facilitate its further implementation and research, and on the other hand, to prevent oversimplification.

The choice of method for solving the problem is also a compromise: it is advisable that it be as simple and fast as possible. At the same time, its accuracy must be consistent with the model's accuracy and must not affect its quality.

3. Developing a computer model.

This stage focuses primarily on the transition from a sign information model to a computer one, that is, the implementation of the information model using programming tools. The purpose of this transition is to further use a computer as a performer of functions required to solve the problem.

The development of a computer model involves the following steps: drawing up an algorithm for solving a problem based on the selected method selecting appropriate programming environment for implementing the algorithm; implementing the algorithm by means of the selected programming environment, that is translating the algorithm into a form that makes it computer readable; testing and debugging the program, that is, checking the correctness of the program using relevant tests, which spot and eliminate errors.

4. Conducting a computer experiment.

The purpose of a computer experiment is to obtain information on the basis of which a decision can be made, draw conclusions about the properties of a modeling object or to predict its behavior in a given situation.

This stage involves the following actions:

- experiment plan development;
- computer model testing;
- analysis of the results obtained.

The main idea behind testing a computer model consists in multiple program launches to process certain sets of input data. Such sets are developed in the course of planning the experiment in order to identify certain dependencies or obtain target data. Provided all the goals have been achieved, the analysis of the results of the experiment can provide a basis for its completion or continuation. Depending on the results of the experiment, sometimes it is required to refine the model or even make changes to the problem statement, and then the whole process starts over again.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 044.896(043.2)

Kovalenko O.V.

National Aviation University, Kyiv

DEVELOPMENT OF DATABASE MANAGEMENT SYSTEMS

Before the advent of database management systems, the developers of each program solved the issue of data storage independently, using the functions of the operating system or even directly referring to the input-output devices. However, the operating system provides functions for working with files, and the question of organizing the storage of records within the file, data retrieval, checking the restrictions for writing by means of the operating system cannot be solved. In addition, the simultaneous access of multiple users to the same data requires additional mechanisms to centrally manage this process. These and a number of other reasons led to the creation of a separate class of software – database management systems (DBMS).

The first stage of development of database management systems is associated with "large" electronic computers. The first commercial database management system was called IMS (Information Management System) and was released by International Business Machines (IBM) in 1968.

At the first stage, researchers have obtained significant results in the field of database theory. In particular, it is the creation of hierarchical, network and relational data models. Relational database management systems are the most common today.

The advent of personal computers has led to a whole class of desktop database management systems. Initially, these were mostly single-user systems, with very limited capabilities, but a simple user interface and low hardware requirements. Many of them are now not supported, and the remaining ones have begun to take on the characteristics of multi-user database management systems, such as data sharing and protection mechanisms. Microsoft Access and OpenOffice Base are examples of the now popular desktop database management systems.

At the same time, significant changes have taken place in corporate-level database management systems. They were associated with the proliferation of computer networks, resulting in a dominant client-server technology, including support for distributed data processing.

The development of the Internet has led to the emergence of a number of database management systems, whose popularity is primarily due to their usage in creating web applications. The most striking example is the relational MySQL database management system.

At the same time, it turned out that relational database management systems and the SQL query language used to work with them are not suitable for all tasks. The ideology of NoSQL (Not only SQL) has appeared and is actively developing, which combines a number of approaches and projects related to the creation of non-relational databases.

The most popular inventor of database management systems is Oracle, which released in 1979 the first commercial relational database management system Oracle v2 and has since been a key inventor in the field of database servers.

A significant place in the market is occupied by IBM, which produces a relational database management system DB2 and a hierarchical database management system IMS. With the acquisition of Informix in 2001, IBM added a database management system of the same name to its product line.

A prominent place is occupied by Microsoft with its server product MS SQL Server and desktop database management system Access, which is included in the Microsoft Office package. Despite the fact that MS SQL Server is available only for the Windows family, the popularity of this platform, support in Microsoft development tools and extensive capabilities of the database management system itself have led to its widespread usage.

Founded in 1984, Sybase can also be called one of the pioneers in the development of relational database management systems. In the late 1980s and early 1990s, Sybase developed SQL Server in alliance with Microsoft, but later the products became independent. Today, the Sybase product line includes the Adaptive Server Enterprise relational database server, the built-in relational SQL, and the non-relational Sybase IQ database management system for analytics and data warehousing. In 2010, Sybase was acquired by SAP AG, a leading provider of business management software solutions.

The MySQL database management system, originally developed by MySQL AB, a company founded in Sweden, has become very popular among fans of free software. Currently, MySQL is a leader as a database management system used in web development. Many commercial developers have free distributed versions of database management systems, such as Oracle Database Express Edition, IBM DB2 Express-C, Microsoft SQL Server Express Edition.

If we talk about database management systems based on the object data model, the most famous project in this area is the Cache system, developed by InterSystems. The peculiarity of this database management system is that it implements the object representation of data, while maintaining the ability to access data by means of SQL as a relational database.

*Scientific supervisor: Tereminko L.H.,
Senior Lecturer*

UDC 338.22.021.2:656.072:656.7 (043.2)

Kozlenko M.O.
National Aviation University, Kyiv

BUDGET AIRLINES ECONOMICS

A low-cost carrier, no-frills carrier, low-cost airline, budget carrier, a discount carrier are the same names of an airline operating flights at a low price, decreasing operating costs and eliminating from the ticket price some classical services and comfort.

A common theme for all budget carriers is cost reduction and reduction of general tariffs.

What do low-cost carriers save on?

Airports

Low-cost carriers are not based at the city central airports; they choose remote or older airports nearby. Such airports charge a lower airport fee which reduces the cost of flights. Budget carriers often fly to smaller, less congested airports and also try to fly off-peak hours to take advantage of lower landing fees.

Aircraft

Low-cost airlines use one type of aircraft configured with a single passenger class, most often a B-737 or A-320 (family), which saves on aircraft maintenance equipment. Such airlines fly new aircraft and the average age of aircraft is 5-7 years, as new aircraft are less likely to break down, which also facilitates their maintenance and reduces the number of technical staff. Aircraft operate with a minimum set of optional equipment keeping the weight of the aircraft lower and thus saving fuel.

The Point-To-Point Model

Airplanes fly continuously from city to city, disembarking passengers and picking up new ones, which reduces aircraft downtime and boarding fees. This provides substantial cost savings by eliminating the intermediate stops at the hub, which allows to get rid of costs related to hub development. Unfortunately, direct flights are economically unprofitable for many city couples.

Non-flight revenue

No-frills carriers are paid for various additional costs, such as a pillow and blanket, food, etc.

Limit personnel costs

Staff can perform additional functions, such as flight attendants in addition to their duties will have to clean the cabin or stand at the check-in.

Technology Adoption

Discount carriers widely use the Internet for their own purposes. For the first time, they do not use travel agencies but have their own sites for buying tickets, which reduces the number of staff. Secondly, passengers can easily check-in online and not pay for check-in at the airport (here it is paid), which also reduces the number of employees.

Discount pricing

Airlines more often make discounts on flights because they save on everything else. The earlier a passenger buys a ticket, the lower the price because the airline can use your money as an interest-free loan all the time before your flight.

Motivated Staff

Most budget carriers make competitive rewards and incentives to their employees. And as the flights take a couple of hours, all employees return home, which raises their morale.

All these small savings in different parts lead to significant savings. Thanks to such low-cost airlines, anyone can afford to fly to different countries.

No matter how ideal the economy of low-cost airlines may seem, there is always something to improve, and reducing costs is not a bad way to develop.

Scientific supervisor: Akmaldinova O.M.,

PhD (Philology), professor,

Head of the Professional Foreign Languages Department

UDC 629.7.067(043.2)

Krasulin V.D.

National Aviation University, Kyiv

TO THE PROBLEM OF AVIATION SECURITY

More than a hundred years have passed since the first flight of the Wright brothers. During this time, aviation has developed to an unprecedented scale, the main impulses for the development of aviation were wars. WW1, WW2, Vietnam War - they all made an undeniable contribution to military and civil aviation progress. Such aerospace manufacturers as McDonnell Douglas, Boeing, Lockheed Martin Corporation and others earn enough money to continue developing new technologies that we are currently using. But wars are not the only driving force of progress advancement.

Studying airport security, the events of September 11, 2001 are very honestly mentioned. The world of aviation was divided into before 11.09 and after 11.09.

After September 11, the door to the cockpit was armored and a more reliable locking system was installed. I think we have to prevent terrorist attacks on the ground, before take off.

One of the worst plane crashes involving two airliners occurred in 1977 on the Canary Islands - while trying to take off at Tenerife airport, a Boeing-747 of the Dutch airline KLM crashed into a Boeing-747 of Pan Am airline in fog. The collision killed 578 people. The collision of airliners occurred due to a language barrier: the Dutch pilots did not understand well the commands of the air traffic controller, who spoke English with a Spanish accent.

Now, just like 20 years ago, movement by air is supposed to be the safest, but our task is to make it safer.

There are terrorists and others who are not well-wishers, but judging by the statistics of plane crashes, most of the accidents happen for one reason - an oversight. When compiling official reports, this is called the human factor.

Is this exactly what cannot be foreseen, or we can?

Now a new system of recognition and analysis of passengers' actions is being introduced at the airports. It uses facial expressions, behavior, body temperature to quickly analyze the possible actions of passengers. In theory, this helps to prevent a possible terrorist attack or drug shipment, and creates psychological pressure for people who are interested in airport security. And what about the crew, people who work at the airport and those who repair airplanes?

All of them must be mentally and physically stable. This is applied to both guards and pilots. Pilots, like other crew members, undergo medical flight-expert commission.

It allows to monitor the psychological and physical condition of the crew members and prevent possible accidents. But such a commission is held only once a year.

There is also a pre-flight medical examination. This is enough to ensure flight safety.

Using the Boeing 737 max as an example, I want to say that we need to think about safety not only during flight, but before it as well. A software bug killed over 300 people and created millions of dollars in losses. In aviation, as in any other field, people

should be as attentive and careful as possible, from the development of avionics and assembly of aircraft, to its operation and maintenance.

*Scientific supervisor: Akmal'dinova O.M.,
PhD (Philology), professor,
Head of the Professional Foreign Languages Department*

UDC 811.93(043.2)

Kukhar Y.I.
National Aviation University, Kyiv

PROGRAMMING LANGUAGES

A programming language is an artificial language that was created for communication between a person and a computer, in particular, to tell the computer what and how, when and for what to do, that is, to send the computer instructions to perform some useful work.

Computers still do not understand well the natural languages that are used for communication between people, at least they have not yet learned to understand.

In turn, humans have little understanding of machine languages.

Therefore, programming languages have been created that can fill in this gap in understanding, in the model of thinking between humans and computers.

The first programs for digital computers were written in machine binaries. Over time, it has become inconvenient to write long codes in programs, guided by the following scheme: from which memory location each number is to be taken, what to do with it later, and in which memory location the result is to be placed.

Then the first programming languages appeared, being different from the pre-existing languages, which were native to the machine and contained a binary code. Programming languages have become a little closer to humans, not machines.

The first low-level programming language is Assembler.

Assembler is a language that is very close to the instruction set that was native to a computer. At the same time, in the assembler, they gave the commands clear mnemonic names (command names).

Previously, programmers wrote numbers, binary codes, and finally, human-readable names for operations appeared in Assembler.

A program in the assembly language was written for a specific machine, it could not be used on another device. The languages of the assembly language family are still widely used because for any new architecture or something new, the first programs are always written in assembler, for the reason that up to a certain point there were no other suitable programming languages other than assembler.

People have figured out that giving direct commands to a machine using an assembler is cool, but they want to do things at a higher level. In late 1950s, the first high-level languages appeared:

Fortran, a translator of formulas, is used by scientists for various calculations.

Cobol, a universal business-oriented language, is commonly used in business for accounting, etc.

In the 1960s and 1970s, a number of new languages came to existence, which contributed to some drastic changes in programming. Just to name a few of them:

Procedural (structured) programming - languages Algol, C, Pascal.

Object-oriented programming - Simula, Smalltalk.

Functional programming - LISP, ML.

In the 1980s-90s, with the advent of personal computers (PCs), “common people” got involved in programming. There was a need for languages that could easily be used by ordinary people for their purposes.

New languages appear having their specific features (e.g. Perl, Python, Ruby).

The main features of these languages are that they are focused on fast development, interpreted languages that did not require compilation, having a rich standard library.

The next major milestone in programming is the emergence of the Internet and the Web.

Some pre-existing languages, with the advent of the Internet and the Web, found new niches and became web-oriented.

By the 2000s, old programming languages are gradually "dying out", with new languages constantly appearing, but there is no generally accepted concept of what happens to these things.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 004.92 (043.2)

Kukharets D.S.

National Aviation University, Kyiv

WEB DESIGN IN THE MODERN WORLD: CHALLENGES AND PERSPECTIVES

Today, the life of society is inconceivable without design. Without it, the whole world would seem boring, monotonous and uninteresting. For example, people would drink tea from the same cups, read books with the same cover, and so on. Without a doubt, design is a necessary component of our lives.

In today's world, where almost everyone has access to the Internet, web design is no less important. If the design of the website serves the interests of society, satisfying the tastes of consumers in the implementation of relevant to society aesthetic ideals and values, the developer will certainly be satisfied with the number of users of his resource.

Web design is not only the design of the site pages, which affects its external perception, but also, above all, work on the optimal structure and the most convenient location of the content. And from this point of view it becomes clear that web design is in many aspects logic of giving of the information influencing efficiency of a site from many parameters.

It is no longer a trend, but a kind of must-have for every company to use individually created photos, illustrations, icons and other elements in web design

instead of products from photo banks, which are quite tiring for both web designers and website users. And, of course, modern web design welcomes individuality.

It is possible to declare 7 main challenges of web design:

1. Integration. To allow seamless synchronization with third-party applications.
2. Accessibility. To ensure compliance and make website ready for elderly or less privileged.
3. Responsibility. To serve content across multiple screens and platforms.
4. Security. To safeguard website against malware, hackers and delusion.
5. User experience. To make sure that experience is consistently good throughout the website.
6. Speed. To avoid hiccups and slow processing of web pages.
7. Retention. To keep visitors coming back to the website.

Therefore, with these tasks it is possible to deduce perspectives of web design:

1. Design better. It is possible to make changes based on feedback from customers and thus get a more user-centric design.
2. Immediate improvements. A fast cycle means you won't have to wait years to upgrade and plan for months.
3. Savings. Instead of paying huge costs every few years, the cost is evenly distributed over small upgrades.
4. Quick start. You can run a basic version of the site in one to two months of planning and the next few years to improve it. This is a striking contrast in comparison with traditional approaches.

The designer of the future is the professional who manages the automation process. Advances in technology will change the first steps of his work and increase the requirements for programming skills, but the profession itself and its essence will remain.

The world will still need creators who can understand context, isolate viable ideas, and make decisions. A designer will become a person who “draws pictures” less and less, but more and more anticipates business problems, isolates a clear request where this request is not even formulated, and feeds it to the machine, and then processes the results.

In conclusion, the web design environment is constantly changing. And while some changes affect this area slightly, others become very stable trends and influence the web design of new websites for many years. Web design is sometimes unexpectedly supplemented by new ideas that stimulate the development of promising trends in this area.

*Scientific supervisor: Shulga T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 004.491.22 (043.2)

Kydryavtsev I.S.

National Aviation University, Kyiv

DISASTROUS EVENTS IN A COMPUTER

We live in the age of information technology, where the person who owns the information owns the situation. The Internet has become the main source of information. Now a person can find all the information he needs without leaving home.

The Internet is a world wide web or a world dump, where in addition to information there are programs harmful to the computer - viruses. What are computer viruses and how to deal with them?

Computer virus is malware attached to another program (such as a document), which can replicate and spread after an initial execution on a target system where human interaction is required. They are also able to distribute their copies through various communication channels.

The virus enters its code into one of the programs, or is disguised by a separate program in a place where users usually do not go (folders with the operating system, hidden system folders). The virus cannot run itself until you run the infected program yourself.

Most often, the infection occurs in the following ways:

1. through letters with attachments sent by e-mail (often users are promised a cash prize, motivating them to run the attached file. There are also options of a social "nature" - a request to sign a petition, support a contestant, etc.);
2. using free software (various small utilities, often in the form of desktop decorations);
3. with plug-ins for browsers and other popular programs;
4. as answers to rare search questions (the user downloads and launches the file, believing that he is opening a document with important information).

When you infect your computer with a virus, it's important to find it. To do this, you need to know about the main signs of viruses. These include the following:

1. reduction of free memory;
2. slowing down the computer;
3. delay in program execution;
4. unclear changes in files;
5. change the date of modification of files for no reason;
6. incomprehensible errors Write-protection;
7. errors when installing and starting Windows;
8. inability to store Word documents in directories other than Template;

It should be noted that the above phenomena are not necessarily caused by the presence of the virus, but may be the result of other causes. Therefore, it is always difficult to correctly diagnose the condition of the computer.

How to protect your computer from viruses?

You can significantly reduce the chances of infecting your computer with viruses by following the rules below:

1. Install a powerful antivirus on your personal computer. The best option for me is Kaspersky Anti-Virus. Performs its functions quite well. Therefore, I recommend this program;

2. try to back up information more often (create copies of files and system areas of hard drives);

3. after unpacking the archive files, immediately check them for viruses (not all anti-virus programs can look for malicious code in the archives or may not do it correctly);

4. use a firewall together with an antivirus program if your computer is connected to the Internet;

5. configure the browser (Internet browser - IE, Opera, etc.) to prohibit the launch of active content html-pages.

This way, you can protect your PC from viruses, but it's not really possible to completely protect your computer from them.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 33:334.012.61-022.51 (043.2)

Listrova M.S.
National Aviation University, Kyiv

THE ROLE OF SMALL BUSINESS IN UKRAINE

Small business is one of the most important components of the state policy, which is aimed to modify the Ukrainian economy at all and to run a self-restoration of regional production. Regulating economic processes in the regions determines the needs of the state for a stable development. This problem can be solved by comprehensive use of reproductive potential and competitive advantages of the small business. Because it reflects the specifics of the regional economics in the best way.

When the economy is unstable and there are a limited access to money funds, the small business, that do not need the large start-up investments, can quickly solve the problems and stimulate a competition to promote the economic growth at the national and international levels.

Because of a significant competition, small and medium-sized enterprises often are efficient than the big ones. Small business in Ukraine does not yet perform a social role yet, and therefore does not contribute to the sociopolitical stability of the society. The main reason of this situation is activity of the local authorities. Regional programs for small and medium-sized enterprises are often formed officially, without technical and economic analysis and financial support mechanisms. For a long time in society it was believed that the large enterprises are the body for an economic development of the state. The authority did not pay a due attention to the fact that, along with thousands of large industrial enterprises, a small business exists and operates successfully. Like all business, it needs constant maintenance for a development. If we consider about the development and implementation of innovations, the small business does it first.

Most of small businesses are concentrated in the field of trade and public catering - about 60%, in industrial sectors-17%, in construction - 12%, in household services created about 6%, in other industries ranged from 0.4% to 2.4%. In agriculture, the share of small businesses is only 3.2%. These business structure is located on the territory of our country very unevenly.

The features of a particular region should include its economic activity structure, economic potential and availability of resources, state of infrastructure, trainings for staff, the attitude of local authorities and the population to the business. Small businesses are a generator of job creation. Contribution made by local small businesses is very valuable. A market saturated with a significant number of different small enterprises plays an important role in the economic growth of the local community.

One of the positive aspects of small businesses is that it contributes to economic growth through the creation of jobs for a skilled worker in the region. It is considered that jobs for qualified specialists can be created only by the large corporations, but there are also a significant number of work places created in small businesses. At the point of view of the development of society, a large number of small enterprises with a small number of the skilled jobs are just as valuable as a large one a company with a large number of jobs.

Opportunity for employment in various sectors of economy is also great for a state. While one large company can have a limited number types of job, the mixed small business market offers an employment for a wider range of qualified professionals. This also allows the community to support the local workforce, that helps to prevent municipal dependence on a particular sector of the economy.

Support in the various areas of employment is a type of investment that allows you to mitigate economic risk while expanding employment base in different industries, instead of relying just on a successful one.

Improving the life quality of the population is another important economic issue for a small business. Having a wide range of competitive products for example, a community can encourage people to live and work in the same region. Stimulation the various types of small business can be provided by the investments from local residents funds.

According to the state register enterprises and organizations of Ukraine on 11.10.2018 1 million and 282 thousand economic entities was registered. The number of registered entities compared to the corresponding period of the previous year increased on 63 thousand subjects.

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 616.71 (043.2)

Luzan M.M

National Aviation University, Kyiv

INFORMATION TECHNOLOGY IN MEDICINE

The development of modern technology opens up incredible opportunities for humanity. And the application of new developments and technologies in various fields of human activity gives amazing results. One of the important areas of their application is medicine.

There is a problem of human health all over the world, in particular in developing countries. To solve it, people have been conducting research for years to improve treatment methods. The modern scientific world is not limited to new drugs, people are inventing new devices that help treat people, make accurate diagnoses and prevent diseases. And here the sphere of information technologies comes to the rescue.

Specialized software designed for the automation of clinical diagnostic laboratories – "laboratory information system". A program with a certain diagnostic algorithm for the use of a computer in laboratory medical research is included in the system. A list of specific symptoms or syndromes is created for each disease, and all diseases are combined into one database. In the process of executing the algorithm of the program, the person is asked questions and on the basis of answers select illnesses that best meet the patient's symptoms.

Another important method is the video broadcasting system. It involves shooting a general plan of the operating field. The broadcast takes place over a computer network and is recorded in an archive for further viewing. Viewing the operation is available to medical students and other physicians. This allows you to visualize the operation and improve the quality of treatment, conduct medical consultations, train medical staff.

Radiation therapy with microprocessor control. The basis of the therapeutic use of ionizing radiation is the principle of lethal damage to the tumor, taking into account the sensitivity of the tissues surrounding the tumor to maintain their viability. Radiation therapy with microprocessor control - provides the use of more reliable and safe methods of irradiation of cancerous tumors, which are less harmful to normal tissues than gamma and X-ray therapy devices.

Modern devices, equipment, control and measuring equipment, computers with special software - these are medical instrument-computer systems. These medical systems are designed for visual methods of examination, laboratory tests, monitoring of the patient's condition. These technologies provide medical staff with timely and reliable information. An important advantage is the high and accurate informativeness of the source data.

The use of new information technologies in medicine allows you to easily and clearly keep track of patients, prescriptions, services provided, tests passed. When automating medical institutions, databases of outpatient cards and medical histories are created, reports are compiled and medical statistics are kept in electronic format. In the future, doctors will be able to provide their services using tablets that contain complete information about the patient (cardiograms, medical history, laboratory results).

Now research in this field continues, new inventions and devices are being tested, which should further help doctors in their work.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 681.5.011(043.2)

Myrhorodska I.S.
National Aviation University, Kyiv

THE IMPORTANCE OF AUTOMATION IN HUMAN LIFE

Production automation is designed to simplify human labor, especially heavy production. People started to get involved in automation many years ago and it is only growing. Just as the invention of new means of transportation or production, of course, simplifies our lives, but at the same time there is a need to be aware of these inventions to manage them without much effort. This was the impetus to improve a separate science. It should be noted that automation is closely related to new concepts, such as electricity, as well as radio, semiconductors, mobile communications, missiles, aircraft. Over time the need for automation increases and moves to a new level of comfort. Although the invention of new vehicles dates back to the old days, the term automation became more common in 1947, when feedback controllers began to appear in the 1930s. The current state of development of production automation has led to the emergence of a qualitatively new system of technological machines with control tools based on the use of electronic computers, programmable logic controllers and other intelligent means of measurement and control. Automation has been achieved through a variety of tools covering mechanical, hydraulic, pneumatic, electrical, electronic devices and computers, usually in combination. In complex systems, such as modern factories, aircraft and ships, most often, all these mixed applications are used. Automation now covers almost all areas of human activity, from maintaining the indoor climate to process control in more serious industries. The concept of "automation" is used not only in large-scale inventions and factories. It always surrounds us, for example, car washes, dishwashers and robot vacuum cleaners. It can be both fully automated and semi-automated devices, which to some extent also reduce human labor. The introduction of automation in production makes it possible to significantly increase productivity, ensure stable quality of products, reduce the number of employees in various fields of production.

Because of this, many people today have a negative attitude to automation of production and increase productivity. They believe that such "modernization" leads to "technological unemployment", loss of purchasing power and livelihood for many people. For those who have been left in the workplace, the situation is no better. Their working hours remain the same, as well as wages, and the responsibility increases significantly. Although all this is true, but it should be understood that everything in the world is evolving and moving only forward, so now automation is the highest level of development of machinery, when regulation and management of production processes are carried out without human participation, but only under its control. We, as the

young generation of the twentieth century, cannot imagine our live without automation, and in the future this concept will sit even deeper in our understanding.

*Scientific supervisor: Maksimovich G.O.
Senior Lecturer*

UDC 338.27(043.2)

Nikolaychuk N.V.
National Aviation University, Kyiv

THE IMPACT OF QUARANTINE RESTRICTIONS ON THE ECONOMY OF UKRAINE

Due to the coronavirus pandemic and the introduction of quarantine measures Ukrainian GDP according to the Ministry of Economic Development, Trade and agriculture in the first half of 2020 amounted to 6.5%

Quarantine brought down consumer sentiment, almost stopped several industries - retail trade, hotel and restaurant business, air transportation. The amount of budget revenues decreased. Due to the introduction of quarantine Ukrainian companies have frozen investments and production chains.

Sectors where quarantine restrictions are relaxed and related to consumer demand, recovering rapidly, especially retail and services. The situation is worse with industry and investment demand.

Transport suffered the most of all, and despite the easing of quarantine, did not recover. Mechanical engineering - the second "anti-leader" - in May showed little higher than the April result, as well as the fuel and metallurgical industries. Energy consumption in the food industry fell more sharply in May, than in April. Chemical and petrochemical industry against the background of falling prices for the main raw materials - oil and gas, on the contrary, increased consumption electricity during April and May.

The decline in industrial production slowed down to 12.2% yoy. Certain intensification of external demand against the background of gradual optimism mitigation of quarantine, and increasing budget expenditures for procurement separate machine - building and metallurgical products (including medical equipment, military products) led to a weakening of the decline in metallurgy, metal ore mining and mechanical engineering. However, there was a deep decline in the production of equipment for other industries (metallurgy, agriculture, railways) and vehicles, indicating still weak domestic demand. Gradual fading of the rush of demand for antiseptics and medicines caused a slowdown in growth in the pharmaceutical industry. In chemical the industry resumed due to a decline in the production of fertilizers and cleaners.

Recovery of household demand against the background of improving consumer sentiment and wage growth, as well as the resumption of non-food operations stores and markets led to a slowdown in the decline in retail trade (up to 3.1%r / r). The intensification of activity has led to a slowdown in the decline in production electricity (up to 8.2% yoy) and freight turnover (up to 26% yoy), and at the same time resumption

of wholesale trade growth (1.6% yoy). Despite the slowdown The decline in passenger turnover remained significant (up to 92.3% yoy) due to the preservation restrictions on transportation by rail and local transport during most of the month. At the same time due to the decline in production of all goods livestock decline in agriculture deepened to 4.0% yoy. The increase in capital expenditures of the budget helped to slow down the decline in construction (up to 2.6% yoy).

Instead, the use of online banking services has grown steadily pace. The growth of payments through POS-terminals stopped in April, when many retail establishments were closed due to strict quarantine and services, but showed record growth in May. Slightly worse situation with payments to legal entities-entrepreneurs: continued in May negative trend. But Ukrainians are in no hurry to change currency offline after mitigation of quarantine.

In the spring, the real disposable income of households will stop growing The decline in growth was observed in 2019, mainly due to slowing wage growth - the main component of the real disposable income.

According to the State Employment Service, as of July 1 in Ukraine was 517,284 unemployed were registered, as of June 1 this figure was 511,388 persons, as of May 1 - 457,005 persons, as of April 1 - 349,424 persons.

Thus, for several months of the quarantine period (from early April to early July) the number of unemployed increased by more than 48%.

Thus, in 2021, the three-year trend of revenue growth will stop. Fears of a second wave of the coronavirus pandemic will hold back recovery workplaces. Wage growth after lifting quarantine restrictions unlikely. Even before the crisis, labor costs rose sharply restrained the growth of profitability.

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.8 (043.2)

Nikonchuk D.O.
National Aviation University, Kyiv

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND SPEECH RECOGNITION

Artificial intelligence is the ability of intelligent systems to perform creative functions that are traditionally within human power. Artificial intelligence is a science that develops intelligent machines and programs that are capable of the actions performed by the human brain, namely: constantly learn from personal experience, analyze information, draw conclusions based on decisions, accumulate knowledge with its further successful application.

There are two main approaches to developing artificial intelligence: Top-Down AI and Bottom-Up AI. Top-Down AI or semiotic approach is based on the creation of expert systems, knowledge bases and logical inference systems that mimic high-level mental processes: thinking, reasoning, speech, emotions, creativity, etc. Bottom-Up AI, or biological approach, means the study of neural networks based on a biological principle. One of the main applications of artificial intelligence is sound processing.

The ability of voice assistants to recognize human language is one of the key features of artificial intelligence. Voice assistants receive voice commands and execute commands for the user. Among the many voice assistants there can be highlighted the most popular ones: Google Assistant (Google), Cortana (Microsoft), Siri (Apple), Bixby (Samsung), and Alexa (Amazon).

The techniques artificial intelligence may use when working with sound can fall into 3 groups, each of which is responsible for a certain set of skills depending on how the dialogue with the user develops. The first block processes the request, the second block is responsible for finding a solution, and the third block shows the result. Voice assistants should learn by constantly analyzing human language. The main problem to solve before communicating with a voice assistant is to correctly interpret a user's request. This problem may arise because there exist individual accents and intonations consisting of millions of combinations of sounds. In particular, a random word order may also cause additional problems in the process of language recognition.

At the beginning of a voice call, a voice assistant detects air vibrations. Then, a sound is produced. The sound causes changes in air, which are to be responded to by a computer. When oscillating air enters a sensitive element, a microphone or eardrum, it generates an electrical signal because of a particular composition of these elements. Then, a computer singles out a useful signal from background noise. Until then, a computer cannot distinguish between noise and speech because they sound identical to it as a set of electrical impulses.

A human voice has its own characteristics, namely: frequency, pitch, repetition of sounds, wavelength. Mathematical analysis is applied to the available sound data to distinguish interference from speech, which may be a difficult task, which may even end up in failure due to the same sound characteristics of voice and noise. A computer analyzes the digital signal and builds a meaningful phrase by recognizing each sound and translating it into a computer-friendly digital form. With the help of algorithms, a computer tries to build a few phrases using the sounds available choosing the most appropriate one. Once the computer has constructed a meaningful phrase, it begins to execute a command (search engines are involved). At the stage of preparing the answer, dialog systems get connected, which helps to maintain the illusion of a conversation with a human being. Machine learning of the assistant with the teacher provides high-quality communication of the person with the assistant as if it were a living person.

Synthesis (output and sounding) of the result is the final part of a voice assistant's performance, which is as mathematically complex as speech recognition. Users of Apple products are well acquainted with the voice intelligent assistant «Siri», which can adapt to each individual user, studying their preferences over time. Among the main functions are smartphone management and solving daily problems a user may encounter. For example, if a user says «Hey Siri, call Mom on speaker», the assistant will call the speakerphone, that is entered in the phone book as «Mom». If a user says «Hey Siri, wake me up at 7 am», the assistant will set the alarm at seven o'clock in the morning and say «I set your alarm for 7 am tomorrow». According to Apple website, «Siri can find the song you want to hear. Just ask.» You can ask Siri to turn on a specific song in Apple Music, or you can say «Hey Siri, play me something I like» and then Siri will turn on one of the songs you often listen to. Apple website says that

«Apple Music and Siri work together beautifully». Artificial intelligence voice assistants can be extremely helpful!

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 658.512.62 (043.2)

Onisimchuk M.V., Yurchenko K.M.
National Aviation University, Kyiv

ENTERPRISE RESOURCE PLANNING IN LOGISTICS

Enterprise resource planning (ERP) operation system solutions nowadays are in demand by both production and carrier organizations due to the fact that they provide a tightly incorporated technique to an organization's information system needs.

Enterprise resource planning (ERP) system is a control system for commercial enterprise that incorporates integrated sets of spacious software, which may be used, while successfully implemented, to control and combine all of the business functions inside an organization.

Moreover, these sets include a units of business programs and tools for manufacturing planning, management of materials, sales and distribution, cost and financial accounting, customer information, human resource and supply chain.

It goes without saying, that each business has its own methods, services and business applications, which makes it unique. It can be taken into account that the logistics industry is one of the largest developing industries today, and more than 90% of all transportation is carried out by sea and with help of logistics.

Of course, such a large business faces the challenges of organizing processes as it grows. Therefore, most logistics companies have not been able to achieve the desired results. In their annual reports, costs such as Freight cost, material cost, labor costs, import and export duties, assets, require the introduction of enterprise resource planning to optimize operations and increase profits and productivity of the company.

Enterprise resource planning software (ERP) connects different applications that facilitate the information flow inside an organization, making it an effective tool for logistics. This software program gives an opportunity for operators to manipulate enterprise capabilities like product distribution and employee maintenance, and provides companies with valuable data at every stage of the supply chain. On the other hand, by using this particular system, the company can have its own benefits. They are the following:

1. Improving distribution: it gives opportunities to carrying companies for managing their distribution flow precisely. It allows retailers, wholesalers, suppliers, distributors to be on the same platform for real-time data about customer addresses, traffic, etc.
2. Optimizing of inventory: ERP allows to view orders, deliveries, sales, and requests, from a centralized location. Company can easily define inbound and outbound operations and orders, and to determine out-of-stock inventory.

3. Company/Client portal: ERP software gives an opportunity for clients and production companies to easily communicate, allows to see the status of an order, placement of the carriage.

4. Real-time tracking: during the transportation, vehicles need to be tracked on a real time-basis to update the customers. This enables a logistics enterprise with precious enterprise intelligence.

5. Scheduling maintenance: Transport automobiles and infrastructure are belongings to assets that want to be maintained timely. The preservation of assets desires to be execute properly and often as it may have an effect on the enterprise to a certain extent. ERP software program offers us overall manage of all of the main processes.

6. Aiding the Organization's Forecast Team: The heightened stage of ERP systems' efficacy may be instructed via way of means of its competency to inform who your clients are, what they may be shopping and from which references they may be coming from. These facts can facilitate you in using your method formulated of advertising and improving the choice for the same. The extra treasured insights you fetch from the ERP device, the higher your forecast group may be capable of come up with personalized and possible destiny dreams and objectives. In different words, it really works like your personalized marketplace researcher.

To sum up the whole thing that has been stated earlier, ERP device may be a beneficial device for logistics businesses on the subject of fees control. This device allows in controlling the facts and material flows on day by day basis and may offer a real-time monitoring of the results. Despite that, it's far critical for the enterprise to recognize how the Enterprise Resource Planning program may be used withinside the specific situations of affairs because of the reality that every enterprise uses its very own methods. There are plenty of advantages of the device and its method may be carried out now not only in the control aspect, it's far viable to apply it in different areas. Integrating an effective and dependable ERP solutions allows decrease an enterprise's exertions and different operating costs.

*Scientific supervisor: Mazurenko Z.Y.,
Senior Lecturer*

UDC 625.7(477) + (438) (043.2)

Parzhytskaya D.V., Pokrovsky G.O.
National Aviation University, Kyiv

COMPARISON OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE OF UKRAINE AND POLAND

In the EY EMEA Fraud Survey, published in the spring of 2017, Ukraine became the worst (topped the ranking), while Poland took 27th place. It is also worth adding that Poland's GDP is 4 times higher than that of Ukraine. As for contributions, the Poles are doing better here too: they invested in this country \$ 11 billion more than Polish citizens invested in foreign companies. In Ukraine, this figure is 37 times less.

With the start of the visa-free regime with the European Union, the opinion is increasingly heard that almost every Ukrainian who has visited Poland will look at least a little differently at how life works in our country. And then, perhaps, something will change for the better in Ukraine.

It was statistics of 2017, but now it is 2021. So let's check what has changed in comparison with Poland.

There were only 3% of model roads in Ukraine. These include a separate partition of the Kiev-Poltava highway. The M08 road from Kiev to Zhitomir was also repaired.

The quality of Polish expressways differs significantly from our Ukrainian ones. In August 2015, the Polish government announced the National Road Construction Program until 2023. Since then, 54 tenders have already been announced for the construction of expressways with a total length of 650 km. 65 contracts have already been signed for the construction of almost 950 km of new roads.

Let's take a closer look at the previous paragraph.

In 2019, it is planned to allocate PLN 6 billion for roads of regional significance - this year the corresponding figure is PLN 1.3 billion. In total, the Ministry of Infrastructure and Development of Poland plans to spend PLN 36 billion on local roads in 2019-2028.

Now let's return to Ukraine, namely in 2020.

The year 2020 in Ukraine in the field of infrastructure was marked by road construction - record funding, increasing the pace of road repair, expanding the pool of contractors, a new methodology for their selection, as well as international technical supervision of road construction.

In 2020, 3,926.3 km of roads were repaired. In 2020, Ukraine changed its approach and now our country seems to be stitched together again. In the Luhansk region, in particular in its regions adjacent to Selected areas of Donetsk and Luhansk regions, 197 km of roads have already been repaired. Now another 127 km are in operation. In Transcarpathia, 370 km of roads have been repaired.

Over the past year, Ukraine has climbed 20 positions in the international rating of road quality.

In general, road construction covered all regions of Ukraine. The restoration of bridges is also progressing well. Of the 100 planned, 78 bridges and overpasses have already been repaired.

In 2021, Ukravtodor plans to repair and build 6,800 km of roads, as well as 150 artificial structures on national roads. In addition, in 2021 it is planned to start the construction of the Kiev bypass road and the construction of the Kremenchug bridge.

Ukravtodor plans to gradually increase the number of high-quality roads that will be designed and built with cement concrete pavement (2021 - 2025).

To draw the conclusion, of course, in terms of transport infrastructure, Poland has gone much further than Ukraine. But based on the results of 2019-2020 and seeing the plans for 2021-2025, we can say for sure that Ukraine is moving in the right direction.

*Scientific supervisor: Dyshleva G.V.,
Lecturer*

UDC 629.7.0636 (043.2)

Pikul M.O.*National Aviation University, Kyiv***AIRCRAFT ON-BOARD POWER SUPPLY SYSTEM**

Aircraft on-board power supply system is a power supply system designed to provide the on-board electrical equipment of the aircraft with electricity of the required quality. The power supply system is usually called a set of devices for the production and distribution of electricity. To power on-board equipment and aircraft systems, electricity is currently used with a voltage of 28 volts, alternating single-phase or three-phase with neutral current with a voltage of 200/115 volts, a frequency of 400 Hz, alternating three-phase without neutral current with a line voltage of 36 volts, 400 Hz.

The on-board power supply system includes current sources, control and protection equipment, the on-board network with switchgears, consumer circuit protection devices, protection devices against radio interference, static electricity and electromagnetic radiation. Distinguish between primary and secondary sources of electricity: the primary sources include on-board power generators and storage batteries. Secondary sources include transformers and converters. The reliability of the aircraft power supply system is one of the fundamental factors of flight safety. Therefore, a set of measures is envisaged for the reliability of functioning and increasing the survivability of the onboard power supply system of the aircraft. As a rule, they use main, backup and emergency power sources. The main sources provide electricity requirements under normal flight conditions. Reserve sources supply consumers with a lack of capacity of the main sources caused by failures in the power supply system. Emergency sources power only the vital aircraft systems, consumers of the first category, without which the safe completion of the flight is impossible. A number of unfavorable factors affect the electrical equipment of aircraft - vibrations, accelerations, large temperature and pressure drops, shock loads, aggressive environments of fuel vapors, oils and special fluids, sometimes very corrosive and toxic. The design features of the electrical equipment of aircraft are very high quality workmanship, high mechanical and electrical strength with minimum weight and dimensions, fire and explosion safety, relative ease of use, complete interchangeability of the same type of products, etc. For example, the power supply system of the CRJ-200 aircraft is being considered. The entire power system of the aircraft is divided into 2 subsystems: a power supply system with three-phase alternating current with a voltage of 115V and a frequency of 400Hz and a power supply system with a constant current of 28V. The main sources of electricity for this system are 2 integrated-drive generators (IDGs), which are installed on the drive box of each engine and are driven by the high-pressure turbine shaft. Since the speed of the jet engine is not constant, in order to obtain a stable frequency of 400Hz at the generator output, it is necessary for the generator shaft to rotate at a constant value of speed. For this, a constant speed drive is installed inside the generator. It converts the variable input speed to a constant output speed.

An additional source of alternating current is an auxiliary power plant generator (APU is a small gas turbine engine installed in the tail of an aircraft). The generator is the same as on the engine, except that it does not have a constant speed drive. The APU, unlike the engine, always rotates at a constant speed. This generator can be used to power an aircraft in the air if one of the generators installed on the engine fails. It is also used to power an aircraft on the ground when the engines are not running. The emergency source of alternating current is an ADG - air driven generator, a turbine that spins up with an incoming air flow issued manually or automatically.

The main sources of direct current on the aircraft are 5 transformer rectifier units. They convert 115V 400Hz AC to 28V DC. The maximum current that such a rectifier can supply is 100A. Another DC source is 2 Nickel Cadmium batteries: Main Battery and APU Battery. Main Battery - 24V 17Ah. APU Battery - 24V 43Ah. Each battery has its own charger, which keeps the battery fully charged.

There are 2 connectors for powering the aircraft on the ground. One of them, located in the nose, is for AC connection. The other one, located at the rear of the aircraft, is for DC.

*Scientific supervisor: Maksymovych G.O.
Senior Lecturer*

UDC 662.75:629.7(043.2)

Popovka S. A., Antonets O.I.
National Aviation University, Kyiv

AVIATION BIOFUEL

Nowadays aviation industry plays an essential role in our modern life. A large number of passengers and cargo is transported every day. Thus, importance of aviation transport is increasing faster and faster. However, it has some problems, which need to be tackled. One of them is impact on our environment. The ozone layer of the Earth is being destroyed by harmful gases more and more. So, alternative types of fuel should be used to solve this problem.

Biofuel can be derived from plant material like algae, palm oil, waste oils and animal waste. This fuel is considered to be environmentally alternative to fossil fuels. Using of this biofuel lets reduce CO₂ emissions by approximately 20-98%, depending on types of materials. In search of new sources of aviation fuel, the imagination of engineers is limitless. For example, this summer, United Airlines will launch a plane from Los Angeles to San Francisco using a 2: 1 mixture of traditional kerosene and biofuels from household organic waste. The airline has already announced a \$ 30 million investments to develop and manufacture new fuel. Another example is Lufthansa, this airline is experimenting with different sources of biofuels - rapeseed, jatropa, animal oils, and a wildflower called red.

The first commercial flight using biofuel was in 2008. It was performed from Heathrow Airport to Amsterdam by British airline "Virgin Atlantic". Using of blended fuels with 50% biofuels was allowed for commercial flights. After this flight, more than 150 thousands of flights were performed by using biofuels. Nowadays, only five

airports use biofuels regularly, namely Los Angeles, Oslo, Bergen, Brisbane and Stockholm. However, a small number of airports, which use biofuels, can reduce emissions, if this small number of airports is less or equal 5% of all airports around the world, which perform 90% of international flights. The military, of course, did not stay away from the pursuit of new sources of aviation fuel. The Pentagon is funding research that already has satisfactory results. The military did not disclose the fuel formula, but said it was 13% more efficient than traditional aviation kerosene. This allows combat aircraft to increase the flight range by 13%, or allows you to take on board an additional missile.

There are some challenges for development of biofuel in aviation industry. One of the most significant problems is a high cost. Biofuel is more expensive than jet fuel, which is commonly used in aviation industry. Fuel cost is one of the main expenses for airlines. It is approximately 20% of direct costs, so it is vast challenging to cover all costs for some airlines, despite the fact that they use jet fuel, which is cheaper than biofuel. When some airline starts using biofuel for flights, it can increase price of ticket to cover expenses on this fuel easier. Also countries need to establish mechanism, which supports airlines inside the country to use biofuel. Without support of public, using of biofuel will be more challenging. The second problem is expensive production of biofuel. It requires special equipment, infrastructure. Some countries can't afford to use it for production of this fuel because of high cost.

So, there are some challenges for using of biofuels, but we need to develop infrastructure, make it available for countries when it comes to expenses. Also, it should be popular among the population of the countries, which want to introduce biofuel in aviation industry. Then people will manage to reduce CO2 emissions by approximately 20-98%.

*Scientific supervisor: Sorokun H.V.,
Senior Lecturer*

UDC 004.853 (043.2)

Postoronka V.M.
National Aviation University, Kyiv

GLOBAL PERSPECTIVES ON E-LEARNING

In the current conditions of the COVID-19 pandemic, we face the problem of organizing e-learning as never before. The proper use of mass media and communication technologies is very useful for education.

The purpose of this publication is to do research on the features of e-learning software and consider the tasks we have solved using this new method.

According to experts from UNESCO and the governments of developed countries, for information society workers to be highly qualified, it is necessary to introduce e-learning. It contributes to the improvement of skills and abilities for further progress, and also, this learning is faster, more flexible, more accurately meets the rapid growth of information, needs and objectives of modern education.

We will give some definitions of this term (e-learning).

Olena Tikhomirova, CEO of e-Learning Center, founder of the e-Learning PRO e-learning society, used the following interpretation: e-learning is a way to train employees of all possible information technologies: CDs, local networks of the company, the Internet. It's not just about using any specific technologies that have recently emerged to transfer knowledge. Technology is just a tool. This organization of the employee training process is a completely new method and view of training.

Michael Allen, a recognized guru in the field of e-learning, believes that e-learning is providing access to carefully designed curricula through computer technology. Unfortunately, since this form of presenting material is neither better nor worse than other forms, it is necessary to add a caveat: some e-learning courses are very effective, some are not.

In general, main parameters for e-learning development:

1. Reliability. The user-selected tool works. All types of failures are analyzed and their number is minimized. It is difficult to make a mistake in the program.
2. It is useful. The information is relevant and unique.
3. Convenience and easily understandable content.
4. When developing the product, special attention is paid to the comfortable use by all users: administrator, training organizer, tutor, etc.
5. It is practical. Soon the student will have not only knowledge but also an understanding of where they can be applied in work.
6. Developer support. Technical support of any tool is described in the contract, but special attention is paid to this aspect as well.

Consider what tasks have been solved with the help of e-learning:

1. Increasing the speed of learning.

The information has already been processed and sorted for the student. Presented in the form most convenient for perception and memorization. E-learning greatly reduces lost time from different aspects.

2. Training many people at the same time.

The information is available to everyone and at any time. All students will receive the same quality of knowledge.

3. Reduce the number of critical errors.

E-courses allow the employee to make all the mistakes directly in the process of learning new material, try different methods, and see the result of their actions.

4. Creating a knowledge management system.

E-learning is a large database. We not only train people but also store the received information within the company (or other organization). Instead of asking, a person has the opportunity to simply open the desired e-course and get answers quickly and more efficiently.

5. Decision support system.

E-learning is access to necessary knowledge 24/7. You can take the course again, repeat or test yourself.

6. Progress data management.

We get an individual development way for each employee online, as well as unique training statistics.

After completing the research, I propose to use e-learning for distance learning in quarantine. This is the best way to support user learning when they are at home. The

worst situation can occur with people who do not have access to the Internet, but this situation doesn't often appear at present.

The analysis of distance learning systems showed that such systems should contain user-friendly software for comfortable learning, which will be available to everyone, as well as quality and constantly updated content, and control of learning progress, which together with statistics can motivate further learning. Also, meet the following requirements: maintain a reliable and accessible platform, with live teachers and diligent administrators. The implementation of a system that meets such requirements will allow you to securely store information, quickly transmit news on training, conduct distance learning and provide round-the-clock access to important information of the course, which can be taken several times.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD., Senior Lecturer*

UDC 629.7.051(043.2)

Priymak M.M.

National Aviation University, Kyiv

HOW AUTOPILOT WORKS

Aviation is distinguished by the giant technological leaps it has made over the last century. This progress would not be possible without parallel advances in the control and reduction of hazards in aviation. Given the growth of aviation events, in which both human casualties and significant damage and material damage were noted, from the very first steps in the development of aviation, specialists in this field around the world are dealing with flight safety. Much attention is paid to the improvement of technical means in solving safety problems. In an effort to introduce new technologies as quickly as possible, people who need to interact with and use modern equipment are often forgotten. However, accident statistics have repeatedly confirmed the fact that three out of four events are, on average, the result of errors made by seemingly healthy individuals with qualifications.

The world's first autopilot was created in 1912. The invention of the American company Sperry Corporation greatly changed the design of aircraft and their controls. An innovative control system could keep the aircraft on a given course, with the roll being stabilized. This effect was achieved by connecting an altimeter and compass to the rudders and elevator. The link was tuned using a block and a hydraulic drive. Since the 1930s, some passenger airliners have been equipped with autopilots. For the first time, the US-owned C-54 made a fully automatic flight across the Atlantic, executing takeoff and landing. An innovative automatic control system ensures the stabilization of modern aircraft in the air. The most modern developments make it possible to make the work of the pilot as easy as possible and to minimize his interference. In critical cases, the autopilot independently stabilizes the flight of the aircraft and very often, ignoring the actions of the pilots, can switch to critical flight modes. We can say that the pilot is actively involved only during taxi and takeoff, after which he transfers control to the system. Pilot intervention will also be required when landing the aircraft.

The on-board computer of the aircraft greatly simplifies the control and monitoring tasks. How exactly does it work? Instead of using old hydraulics, electrical signals are sent from the pilot himself through a computer to individual aircraft mechanisms.

An autopilot is a set of systems that automate the operation of an aircraft. A modern automatic flight control system consists of three main parts: a flight monitoring computer, several high-speed processors, and a number of sensors located on different parts of the aircraft. Sensors collect data from all over the aircraft and send it to processors, which in turn provide information to the computer. This allows the pilot to remain hands-free throughout the flight. Although in 99% of cases, pilots still land the aircraft manually. Autopilot technology and modern airport infrastructure allow for automated landings, especially in poor visibility or bad weather conditions. The autopilot can participate in most controls other than takeoff. Typically, it controls the movement of the aircraft around the center of gravity and directs it according to safety parameters. The aircraft's autopilot is designed to stabilize all flight parameters and direct it along a given course. The speed and altitude set by the pilot are maintained.

The main problem in the construction of autopilots and automatic control systems is flight safety. In the simplest aviation autopilots, the pilot can quickly deactivate the autopilot in case of malfunction. Automatic control systems are initially designed for failures while maintaining the basic functions of work, and a set of measures to improve flight safety is provided.

*Scientific supervisor: Maksimovich G.O.,
Senior Lecturer*

UDC 004.92 (043.2)

Salamatina D.R.
National Aviation University, Kyiv

DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE FASHION INDUSTRY

The world of fashion does not stand still and is developing rapidly. Nowadays, new technologies have been introduced in the field of fashion, which open unlimited opportunities for designers to create unique things and allow to change the usual perception of clothes and shoes. The digitalization of the fashion industry is inevitable, and it is accelerating, which makes the study of new technologies very exciting. The reduction of the production cycle and the most efficient use of resources give a significant financial return. New technologies can greatly facilitate the production process and save up to 70-80% on energy costs, material and water, which are currently lacking on the planet.

Thanks to the use of new technologies in modern fashion, professionals can create high-tech fabrics with unique characteristics, including:

- material with paraffin microcapsules that can be implanted in other tissues, such as nylon, eliminating the need in multi-layered winter clothes;
- cooling fabric, which is a fabric filled with a biodegradable gel that can hold the cold for several hours;

·fermented tea fabrics Kombucha - one of the latest technologies in the fashion industry, which allows to grow clothes from fermented tea.

Let's consider some amazing tendencies in the fashion industry. An interesting technique that has been introduced into the world of fashion is Laser Clothing. The laser turned out to be incredibly convenient and quite inexpensive tool, able to make small slits in fabrics of any texture and thickness, such as suede and leather. With this new technology in the fashion industry, we can reduce production costs and time by creating completely accurate and symmetrical patterns.

No less interesting is the technology of three-dimensional printing. Three-Dimensional Design allows designers to embody the boldest fantasies when creating original models. The fashion designer from the Netherlands Iris van Herpen has already used it to create, or rather print on a 3D printer a whole collection of shoes and clothes.

Another trend is Smart Clothes. Such clothes are very useful and make life easier for their owner. Thanks to such developments, clothes and shoes become comfortable and have many useful functions. The Move clothing line has a new technology that helps the body move properly and control posture.

Unique sneakers or Google Talking Shoes, were developed in collaboration of Google with Adidas to encourage sports. Thanks to the built-in speaker, they can "swear" at the owner, if he prefers a passive lifestyle, and, conversely, encourage exercise. This "talking shoe" has a built-in accelerometer, speedometer and the ability to connect to a smartphone via Bluetooth.

Smart Tailoring is a system that reduces production time and increases the efficiency of materials. All you have to do is connect the computer to the loom system, enter the information (size, pattern, color, etc.) and press the button so that the machine cuts the fabric and creates the desired pattern.

Today, due to the pandemic, shoppers prefer to shop online, which is more convenient and safe as there is less risk of contracting the virus. To simplify the selection of goods on the Internet, a virtual fitting has been introduced, which allows us to set real body parameters and see what any clothes will look like right on our computer monitor. This prevents one of the main problems of online sales - the wrong size of clothes. Customers who prefer to shop online rather than go shopping, will find the technology of smart mirrors very appealing. Memomi is an electronic mirror with the ability to change the color of clothes, enabling the viewers to look at themselves from different angles in different outfits, without even changing clothes, and try on accessories without wearing them.

Last but not least, there is a project Jacquard. Google and Levi's have introduced a "smart" jacket for cyclists, which has a Levi's Commuter touch interface. The fabric of the product is sewn with a system of microsensors from Google, which can recognize touches and gestures over the sleeve. The jacket is synchronized with the application on the smartphone, so it can notify the user of incoming calls and notifications.

So we can see that the development of fashion technology is due to the rapid pace and what seemed like an idea yesterday may well be a project of tomorrow. The use of modern technologies opens new horizons for the fashion industry, which will change the world in the near future.

*Scientific supervisor: Shulga T.V.,
Senior Lecturer*

UDC 613.24 (043.2)

Semeniuk A.A.

National Aviation University, Kyiv

HEALTH BENEFITS OF FASTING

Fasting is part of the practice of many religions, including Islam, Judaism, and Christianity. Today, many attempts are being made to use fasting. Some people fast for spiritual reasons, while others fast to physically discipline their bodies. Regardless of these reasons, it is scientifically proven that fasting has tremendous benefits for most people with insufficient capacity to heal from hunger, and one can hardly distinguish fasting from hunger. Some people mistakenly believe that without eating two or three meals, they are already healing their bodies with hunger. In fact, the essence of this treatment is different. The depletion of the body by hunger begins at the moment when all excess reserves are exhausted and the body's activity occurs at the expense of the tissues it needs. In this case, there is a sufficient amount of unnecessary tissues in the form of fat, which means that these tissues are burned without harm to health. The body does not lose anything that could interfere with its normal functioning.

Another well-known benefit of fasting is the healing process that manifests itself in the body during fasting. During fasting, energy is diverted from the digestive system due to its insufficient use in the direction of metabolism and the immune system. Healing during fasting promotes the search for nutritional systems. Abnormal growths within the body, tumors and the like do not receive full support from the body and therefore tend to disappear.

There are many types of fasting, but complete rejection of food is used, which makes it possible to switch to another type of functioning, in which instead of food received from the outside, the use of one's own reserves begins.

A properly selected fasting method will allow you to achieve the best treatment with the best fasting treatment, which is the most widespread and popular in our country. Data showed that 24-hour fasting can reduce body weight by 9% and reduce body fat over a period of 12-24 weeks. There is also evidence that fasting is one of the most effective and long-term solutions for losing weight and maintaining weight. It can be concluded that fasting and intermittent fasting are hardly the ideal way to lose weight: they affect energy deficit in the same way as a standard reduction in the number of calories consumed, but muscle gain is slower than with regular meals. However, within reasonable limits, fasting is not harmful. It is important to approach this wisely and not place hopes on the treatment of any disease. It is important to approach this rationally and, so to speak, "with the blessing" of the doctor, making sure that you have no contraindications. Do not forget that the main commandment of medicine is do no harm. Even a harmless fast can be dangerous for someone. Many people consider fasting only a fashionable trend of our time, however, fasting has been known to mankind since ancient times. Nowadays, in case of various ailments and diseases, people increasingly turn to chemical preparations, not giving the body the opportunity to fight this or that disease on its own. Fasting is not a cure per se, but it does provide

the body with a chance to recover from illness, which is undoubtedly better for any body.

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.772 (004.7)(043.2)

Seredenko I.O.
National Aviation University, Kyiv

THE INTERNET AND ITS NEGATIVE IMPACT ON THE INDIVIDUAL?

Internet is a worldwide system of interconnected computer networks for storing and transmitting information. It is usually named World Wide Web.

Offices usually use WWW . Networks also allow for rapid communication such as email, instant messaging, and collaboration among employees. In addition to internal organizational benefits, many organizations use their networks to provide products and services to customers through their connection to the Internet.

The Internet and everything connected with it are gaining new importance. Humanity in its development has approached the fact that the Internet has become the main generator of global macro-trends. It contributes to the transformation of the values of humanity and its social structures. We spend an average of two hours a day on them: we publish posts, share photos, respond to friends' posts.

We actively use the Internet at home, at work, with the development of new technologies, the Internet has migrated to our mobile phones and smartphones , which gave us the opportunity to be on-line almost all the time.

Humanity in its development has approached the fact that the Internet has become the main generator of global macro-trends. Lately, we can't imagine our lives without the Internet. He is firmly entrenched in our daily lives.

With the development of the Internet, it became possible to use all its achievements in its various manifestations. One of such manifestations was social networks, which today have acquired the status of an integral attribute of our lives. It is simply impossible to imagine a modern person without social networks.

Communication, search for information and friends, news exchange, the ability to listen to music, watch videos and photos. For someone social networks is a simple work, where they can sell or advertise something. It is difficult to imagine that modern people could be without a profile on social networks.

Internet addiction affects not only a person's psychological state of health, but also his or her physical health. If you stay on the Internet for a long time, memory deteriorates, the brain loses the ability to analyze, increases irritability, decreases efficiency, the psyche becomes unstable, you can even lose the skills of real communication.

If Internet addiction is not detected in time, a person can not only ruin relationships with family and friends, but also lose health, work and even lose the meaning of life. According to statistics, a large percentage of people addicted to the Internet commit

suicide. Unlike other dependencies, the World Wide Web becomes not just the meaning of life, but essentially life itself.

But if you perceive social networks only like entertainment, you will have more free time and your mind can't clog up.

So, the Internet is very useful, but only if you use it wisely.

*Scientific supervisor: Bilous N.P.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 629.7.036 (043.2)

Shchurovskiy V.S.
National Aviation University, Kyiv

ENGINES FOR UNMANNED AERIAL VEHICLES

At the moment, the problem of creating an unmanned aerial vehicle (UAV) without an internal combustion engine, which would have similar technical characteristics, while surpassing its analogue in some parameters, remains urgent. Such a device must meet high requirements for maneuverability, flight speed and reliability.

Existing samples of this kind of UAVs are imperfect. Their main disadvantages are: low flight speed, sophisticated flight control system, flight altitude is about 8-12 thousand meters, low weight of the payload.

At present, the above problems can be solved if the electric motors and the electric motor control system are correctly selected for the UAV.

The use of electric motors in UAVs is due to a number of reasons. Firstly, modern electric motors have a high efficiency (in the case of a brushless motor, in fact, it can reach 95%). Secondly, electric motors are less in weight than comparable internal combustion engines. Moreover, the electric motor does not need fuel to ensure its operation. This expands the possibilities of designing UAVs, because there is no need for fuel lines in the UAV. It should be noted that the electric motor and its power supply system (battery) are less explosive than a similar system with an internal combustion engine. Third, electric motors practically do not emit thermal radiation, so UAVs with electric motors are difficult to detect with thermal radar. This expands the possibilities of its use for intelligence purposes.

In most cases, it is assumed that the UAV will operate at an altitude of about 18,000 thousand meters, in order to exclude the possibility of interaction between the UAV and civil aircraft. As a result of testing one of the modern UAVs, some features of the flight of this device at the altitudes under consideration were revealed.

According to the data obtained as a result of testing prototypes of the UAV AirStrato, the reason for the modifications of the power plant was the specifics of the operation of propellers at high altitudes. The power of electric motors installed on prototypes does not depend on the UAV's flight altitude. When flying at an altitude of up to 9 thousand meters, the propellers retain their efficiency. That is, the actual characteristics of the UAV at altitudes up to 9 thousand meters coincide with the calculated characteristics. With a further increase in height, the efficiency of the screws decreases noticeably. Thus, to ensure the required characteristics when flying at an

altitude close to the maximum possible, the UAV must be equipped with a large number of electric motors with pushing propellers.

UAVs, in which electric motors powered by batteries are used as a power plant, are a promising development from an environmental point of view. This is explained by the fact that during the operation of such UAVs, no harmful emissions into the atmosphere due to fuel combustion occur.

The advantage of using electric motors on UAVs is also that it is possible to provide power to electric motors due to the energy accumulated by solar panels. At the moment, an example of such a UAV is the SOVA UAV developed by Tiber. UAVs built according to a similar scheme will be able to fly in the future, the duration of which will be limited only by the technical condition of the UAV.

Brushless motors are widely used in UAV applications. Structurally, a brushless motor consists of a permanent magnet rotor and a stator with windings. It should be noted that in a collector motor, the windings are located on the rotor. Therefore, the rotor is an element of an electric motor with permanent magnets, the stator is a motor element on which the windings are located. The UAV's brushless motor is controlled by a digital adjuster.

The use of a brushless electric motor in a UAV is due to a number of reasons. There is no brush in the design of the brushless electric motor, due to which the design of the electric motor is greatly simplified. As a result, a brushless motor is also lighter and lighter in size than a comparable collector motor. A brushless motor has a higher efficiency and power per kilogram of dead weight than an electric motor with a collector. Moreover, a brushless electric motor has a wider rotor speed range, which provides wider opportunities for UAV piloting and, accordingly, leads to an expansion of the UAV's characteristics. It is important for UAVs that in fact brushless electric motors heat up less than electric motors with collectors. Brushless electric motors practically do not create radio interference and, accordingly, practically do not affect the functioning of on-board equipment.

The advantage of a brushless motor is also that it can be much smaller than an electric motor with a collector, because it is possible to use powerful and small neodymium magnets on the rotor.

The only drawback of a brushless electric motor is considered to be a complex and expensive electronic control unit (electronic regulator), due to which the engine speed is controlled.

*Scientific Supervisor Yashchuk O.P.,
Senior Lecturer*

UDC 004.75(043.2)

Smokovych M.V., Trofimchuk V.I.
National Aviation University, Kyiv

BLOCKCHAIN – NEW REVOLUTION

In today's world, blockchain technology is rapidly evolving and gaining popularity. It is used on a large scale, with more and more people and companies coming to realize

its potential. Let us consider why a blockchain can be referred to as a revolutionary technique in terms of storing and protecting information.

Blockchain is a mechanism of decentralized validation of operations based on cryptography and mathematical principles.

In addition, the blockchain is a system that does not need any transaction processing center, which helps us avoid intermediaries (for example, banks). But how can transactions be confirmed? How can the legality of the transaction be ensured without an intermediary involved? It is the blockchain protection mechanism that makes it special. Firstly, it becomes possible due to digital signatures, the invention of cryptography. Each operation is a unique digital signature. It is based on a "secret key" or password. The secret key consists of a sequence of 256 ones and zeros arranged in a particular order. Due to mathematical operations, a public key, or "address" of operation, is obtained based on the secret key. To confirm a transaction, a message, a signature (message + secret key) and a public key are used. Due to this, you can get either a "yes" response, implying that the operation has been performed, or a "no" response, which would mean that the operation has not been verified. Since the public key is kept secret, any transaction can easily be verified. Without knowing the secret key, it is impossible to perform a transaction, as the number of options for the secret key is 2256. But how can overdraft be eliminated? To avoid this, all transactions are entered in a so-called "ledger", and the system checks the possibility of transaction. Transactions, which have been confirmed, can be recorded in the "ledger" or blockchain by any user. The question is who monitors the correctness of the whole procedure and where the blockchain is? This is the most important feature of a blockchain – it can be filled by users without any assistance. The mechanism is based on the idea that all users of the system have access to transaction records, with each new record being synchronized with the previous ones.

Furthermore, how can this system be secured against hackers who might attack records? This is one of the weakest points in the system. The conclusion is that one can rely on the blockchains which have undergone many computations. This method can be considered relatively secure due to hashing. The main idea behind it is that forging a registry requires huge costs and capacity. Hash function - input (for example, a picture or text) is encrypted by a special hashing algorithm SHA-256 producing a "hash", which will change if the input changes. With a minimal alteration of input, hash value changes dramatically. The whole idea behind hash function is that it is impossible to decrypt and spot the object that has been encrypted, because each object is assigned a "name" consisting of 256 ones and zeros. The only way to find the source object is to go through 2256 possible options, which is hardly possible. Hash function is used when creating a block, which after confirmation will become an element of the registry or blockchain. Thus, we have a list of operations, a hash of the previous block and number X. When all of these are processed by hashing algorithm SHA-256 we will get a number. The system in its turn will create another number, which starts with a chain of zeros. This number can be easily verified using a hashing algorithm. After that, the block is entered the register, forming a blockchain.

Thus, a new decentralized transaction confirmation system or blockchain provides a judiciary with many options for optimizing different aspects of life. A decided advantage of this system is its security against hacking, elimination of third parties, and

the absence of the issue of trust to other participants in the chain. With time, a blockchain is going to become an inseparable part of human life, the way bank cards have. Due to the process of optimization, most notaries are going to disappear, everything will be available at the wave of a hand. Blockchain is going to become a real breakthrough!

Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer

UDC 658.7:616-036.21 (043.2)

Soloviova D.A.
National Aviation University

THE IMPACT OF THE CORONAVIRUS PANDEMIC ON LOGISTICS PROCESSES

The coronavirus pandemic has affected all areas of human life. Quarantine has forced many companies to change the course of work. In particular, employees were sent to remote work. Including the logistics sector. After all, the closure of many shopping centers, the closure of airlines, railways, reduction of production could not but leave negative consequences. But the peculiarity of the current crisis is the rapid development of certain logistics services, which is related to the needs of today's man. Next, the positive and negative changes in logistics for the period 2020-2021 will be noted.

First of all, it should be noted the negative changes, as they have significantly affected the work of lobbyists and professionals in related professions. First of all, significant losses were suffered by logistics service providers whose work was directly or indirectly related to goods from China. This problem is relevant today. After all, the goods are not shipped from China. They remain in warehouses, which requires a huge amount of money. Customers of transport companies are not ready to incur losses, this has reduced the number of potential users.

On the other hand, there is another problem, when due to the suspension of production, goods were not produced. While customers were already waiting for the order. This led to the fact that after the opening of the borders, it was necessary to perform as fast as possible delivery to different countries. However, the deadlines will no longer be met.

Therefore, the main logistics trends include, first of all, the reduction of freight and passenger traffic due to the closure of borders. A striking example of such an impact of the pandemic is the termination of air traffic not only in Ukraine but also with other countries. Experts have determined that as of April 2020, the number of air cargo in the world decreased by about 15 percent, and passenger traffic by about 70-80 compared to the same period a year ago [1]. As a result, the annual passenger turnover at the world's airports in 2020 decreased by almost 40 percent [2]. That is, the number of passengers using the services of airlines decreased by 3,6 million people.

The closure of borders also affected areas related to logistics. For example, the decline in airline activity has worsened the state of the energy industry. In particular,

demand for oil fell to a record low, which led to a drop in US oil prices to negative values [3].

In addition, the closure of a large number of enterprises has led to a decrease in international road transport. The decline in demand for this type of transportation began in April. As a result, experts estimated the decline in the automotive industry at about 20 percent in early summer [1]. During the second wave of the pandemic, which was in the fall, this percentage increased significantly.

Slightly better is the state of rail transport. Despite the fact that the volume of such traffic decreased slightly compared to the previous year. Namely, at 4 %. However, for the state this method of transporting goods and passengers has become the one of cheapest ones.

With regard to sea transport, the ports continue to operate normally, adhering to the necessary means of protection of workers. After the quarantine restrictions were eased, the number of freight shipments from China increased. First of all, those goods that have long been blocked at Chinese borders.

It should be noted the positive changes in the field of logistics services. The most noticeable is the increase in demand for delivery of goods. This can be explained by the fact that the ban on doing business offline, has forced entrepreneurs to look for different ways to sell their products online.

The field of delivery has developed so much during the quarantine period that today the consumer can order any type of product. First of all, in most regions of Ukraine, restaurants and shops sell food and takeaway or home delivery products. In addition, the supply of medicines and personal care products has increased.

There have also been changes in the postal sector. Despite the fact that the international mail has suffered significantly, the demand for Ukrainian services has increased significantly. Large and influential postal companies were able to survive the quarantine. Such as: «Novaposhta» and «Ukrposhta». The positive consequence of such changes was an increase in jobs in all cities not only in Ukraine but also in the world.

Thus, changes during the coronavirus pandemic did not escape the realm of logistics, because transportation directly depends on the number of goods produced, which decreased significantly in the period 2020-2021. That is, the companies suffered heavy losses either due to insufficient volumes of goods or due to the fact that the products remained in warehouses for a long time. However, during the second wave of quarantine, most logistics companies adapted to working conditions in a pandemic.

*Scientific supervisor: Dyshleva G.V.,
Lecturer*

DC 004.056.53 (043.2)

Spys D.S.
National Aviation University, Kyiv

HOW TO KEEP PRIVACY ON THE INTERNET

The issues of privacy and anonymity when using the global network called the Internet are pretty topical nowadays. Most people do not fully understand the whole

situation because they are sure they are protected. Even if they guess that some big corporations, Internet service providers or even the government might spy on them, they ignore it because they use convenient and fast browsers and search engines and, as a result, these users are convinced of their security because they think that everyone uses default services owned by big corporations.

Someone can joke about “the global chipization”, but this is no place for joking. Instead, we must admit that it is our reality because we voluntarily agreed with this insane idea when our smartphone became our “24/7 tracker”. If you want to get my idea you could just open “Google Maps” on your smartphone, then open its settings and go to “chronology of your movement” and you will see where you were yesterday, one week ago, one month ago and even some years ago. Spotting your location at a particular point of time becomes possible because data is stored on the distributed servers in different countries around the whole world.

There are three things you should get if you want to be protected: anonymity, privacy and security. Anonymity means that neither a person nor technology such as your operating system or your browser, know who you are, but they do know exactly what you do. You can imagine the situation when you are walking along the street wearing a mask on your face. Privacy means that everyone knows who you are, but does not know what you are doing. For example, you have entered the room and the people you can see in this room can identify you, but they cannot see what you are doing at that moment. And last but not least, security, that is tools you use when you perform some task, can get your personal data or even change the programs you are using to reveal you.

The most exciting thing is that human factor is unquestionably the weakest link when it comes to security. The world’s most renowned scientist of the twentieth century, Albert Einstein once said: “Only two things are infinite, the universe and human stupidity, and I am not sure about the former”. The greatest threat to security is social engineering. A social engineer is an unscrupulous magician who has you watching his left hand while with his right hand he is stealing your secrets. As a security consultant Bruce Schneier puts it: “Security is not a product, it is a process”. Moreover, security is not usually a technological issue, rather it is a management and human factor issue. While security developers invent topnotch technologies, making it more challenging to exploit technical vulnerabilities, social engineers create new methods to crack the human firewall.

First of all, you have to provide security. It means you should use the operating system and its applications that do not spy on you or log you. The best way to provide it just to install the operating system called “TAILS”. This system was used by Edward Snowden when he proved that NSA collects information about American nationals. “TAILS” stands for “The Amnesic Incognito Live System”. “Amnesic” means that when you boot this system all data, newly installed applications, and all traces will be deleted. For example, if your system gets a virus, it will be deleted after you reboot your computer. “Live” means that you can install it into your USB stick as a live system, which is a really powerful feature because you can apply it wherever you want. “Incognito” implies that all of your traffic will be automatically directed to “TOR” - The Onion Router. It means that all your data will be encrypted by three layers of AES

(Advanced Encryption Standard) and the terminal server will see the IP of the third node of TOR chain.

You use the Internet primarily for communication that is why you have to make sure your messaging is protected. You should not use inboxes like Gmail, Yahoo, Yandex or other frequently used email services because they can easily track you and collect information about your business. The inbox that I can recommend to you is "Protonmail". This one uses end-to-end encryption, does not track or logs you. Furthermore, it is an open-source product, which means that you can find its source code published on the Internet, which in its turn means that you can analyze this code and make sure it is secure. Moreover, it is based in Switzerland, the country that cares about the rights and freedoms of its nationals.

To quote the best former hacker and social engineer Kevin Mitnick: "There is no patch for stupidity". These words might imply that you must make sure you submit authentic identity data only when it comes to filling out formal papers, while cheating is acceptable on other occasions.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 004.92 (043.2)

Sverdlova D.I.
National Aviation University, Kyiv

DIGITAL ART AS A NEW WAY OF ART

Since the inception of digital art, there has been a constant debate between its opponents and supporters if "digital art" an art.

Art is a way of knowing by which a person realizes the world and himself in this world.

During the Renaissance, art created the image of an ideal person, an ideal world, an ideal city. Under the influence of these images, the organization of the entire material and spiritual life of the era gradually changed.

The art of the early 20th century is known as contemporary art. The artists of this period studied the inner content, conscious and unconscious in a person, in order to understand the depths of the fall into which the world collapsed in the 1930s-1940s. Therefore, their artworks were often so ugly and shocking. The true masterpiece of this time is not the picture itself, not the created image, but the reaction that it evokes in the viewer.

The question of whether digital art is art has been resolved positively and in the second decade of the 21st century, there was a wave of opening of museums and galleries of digital art across all countries.

The appearance of the term Digital is due to the fact that any action that a computer or other gadget performs is the result of certain operations written in binary code. This term refers more to the technical side of the issue than to what exactly Digital Art creates. The technical side is important, it determines the level of possibilities, but the main criterion is precisely the presence of an artistic problem and how it is solved.

Let's consider different types of Digital Art created on the basis of digital technologies.

The very first of all existing types of digital art was the Mathematical Art with its images or sounds generated by the computer itself based on a written algorithm. Algorithmic art is a part of Science Art and it is a visualization of mathematical models.

The next in origin was the creation of images in the simplest raster graphic editors. This direction is called Pixel Art. The name comes from the fact that the image was edited at the pixel level, that is, at the point level.

Of course, photography should have responded to new technologies. The transition to digital cameras made it possible to take an unlimited number of shots, selecting only the best ones, which gave rise to Digital Photography.

The combination of photography with the capabilities of graphic editors allowed artists to create highly artistic images. Changing the color scheme, transforming objects, applying special effects, introducing additional images into the photo at the editing stage - all this helps the photographer to place accents, generate additional meanings, and create a work of art.

A large segment of what is commonly called Digital Art and what is most widely represented in the exhibition space is occupied by interactive and immersive art. Strictly speaking, immersive is also interactive art, but with more complete involvement of the viewer into the atmosphere. The most recent innovation in this direction is 3D drawing. It also includes works in augmented reality (AR) and the creation of virtual reality (VR). Another major trend is digital illustration.

The computer ceases to actively participate in the creation of the image, but becomes just a tool with which the artist does the work. That is, the illustrator does not go into the technical details of drawing, but simply draws with a stylus on a tablet or screen, as he would draw on a sheet of paper.

A separate type of digital art is digital painting. Representatives of this trend do not use anything but a small set of brushes and a palette, working on a tablet or screen in accordance with all the canons of traditional painting (the choice of canvas, underpainting, arrangement of masses, rough sketch, gradual refinement of details).

Separately, we can talk about 3D Art, about images, where with the help of graphic editors a three-dimensional virtual space is created, into which volumetric forms are embedded. This is how digital sculptors and digital architects work.

Art with augmented and virtual reality is one of the types of three-dimensional drawing, in which the viewer observes the work through VR glasses or a special application on a smartphone. Just recently, at the Isabelli Stewart Gardner Museum in Boston, the virtual artists of the <<Hack the Robbery>> project recreated in augmented reality the masterpieces of art that had been stolen from the museum earlier. Visitors used a special application on their mobile phone that brought to life the empty picture frames.

In the modern world, technologies are developing at breakneck speeds. And maybe tomorrow we will see a new level that Digital art will reach.

*Scientific supervisor: Shulga T.V.,
Senior Lecturer*

DE-ICING AND ANTI-ICING – THE WAYS TO INCREASE AIRCRAFT PERFORMANCE

Ice, snow and frost deposits on the external aircraft surfaces seriously deteriorate its performance and can be potentially hazardous. Such formations can cause changes of stability and control characteristics, reduce aerodynamic lift, and increase drag. Furthermore, due to these deposits such important airfoils as elevators, ailerons and flaps can create potential danger. Frost, ice, snow adhering to the airplane can lead to improper airflow around the wings, stabilizers and control surfaces, thus resulting in a loss of lift and reduction of controllability. Snow and slush on the undercarriage can hinder steering, retraction and extension.

Ingestion of ice and snow into engines may cause their failures. Accumulations enlarge airplane weight and critically affect the balance envelope. Snow and slush can freeze between a control surface and an adjacent construction, thus restricting its full and free movement. Windshield accumulations will obscure the flight crew visibility. Obstruction of sensors and probes can cause incorrect instrument readings and thus incorrect flying control or engine settings. Therefore, aviation specialists started applying different ways of protecting the airplanes against icing to ensure passengers safety. De-icing, anti-icing and aircraft ice protection systems became one of the ways of problem solution.

Aircraft ground procedures. De-icing is a process of removing ice, frost, slush and snow from an aeroplane to ensure surfaces cleanliness. This operation may be realized by some methods. With the Fluid method the heat of the liquid breaks the bond between a frozen deposit and the aircraft surface. Thereafter, the hydraulic force of this liquid washes off the residue and prevents re-freezing for a limited period of time. The Forced air method is an alternate means of removing frost from airplane surfaces either by itself or with fluid. The Hot water ice removal method uses water at 82-93°C maximum tank temperature to eliminate ice and snow when the ambient temperature is -3°C, stable or increasing. Nowadays 4 basic types of de-icing fluids are used, depending on the outside temperature and weather:

Type I, unthickened (dyed orange) having high glycol content (minimum 80%) and a low viscosity is used for removing ice and snow, but it can't provide complete protection against re-freezing.

Type II, thickened (dyed yellow) with a minimum glycol content of approximately 50% protects planes from re-freezing and enables the fluid to remain on the aircraft skin until take-off.

Type III, thickened (dyed yellow) is designed for slow airplanes with rotation speed below 100 knots.

Type IV, thickened (dyed green) has the same composition and principle of operation as Type II, however, it can extend the holdover time through the innovative thickening system. Holdover time is an estimated time for which an anti-icing fluid will

avert the ice or frost creation and snow adhesion on the protected aircraft surfaces under various meteorological conditions.

Anti-icing is a procedure which protects the treated aeroplane surfaces against the dangerous ice formation and accumulation for a limited period of time. This procedure is accomplished by applying a protective covering, using a viscous, so called anti-ice fluid, over a surface, which absorbs the contamination.

Aircraft ice protection systems. They are designed to avert the accretion on a certain area of the empennage, wings, and engine nacelles, before it grows to a dangerous thickness. They can be divided into thermal and electrical anti-icing systems including cockpit windows heating, probe and sensor heating, engine and main plane anti-icing. An electrically conductive coating on the outer windshield glass enables heating and precludes icing and fogging of the cockpit windows. Electrical heating is also applied for Pitot tubes and all the air temperature probes. The thermal system using engine bleed air hinders icing on its cowl lip. Bleed air is also used for the main plane anti-icing to protect the inboard leading edge slats, excluding the outboard leading edge flaps or slats.

Without the de-icing and anti-icing systems aircraft would have a difficulty with speed and altitude control, vision and communication systems in flight.

*Scientific supervisor: Akmalidina O.M.,
Ph.D. (Philology), professor,
Head of the Professional Foreign Languages Department*

UDC 502.131.1:656.078 (043.2)

Tsapenko O.A.
National Aviation University, Kyiv

THE IMPACT OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS ON LOGISTICS

In 2015, the Sustainable Development Goals (also known as SDGs) in terms of the 2030 Agenda for Sustainable Development were adopted for the next 15 years. Its aim is in the fact that the development of the present generation should not run counter to the interests of future generations. It includes a range of goals in the economic, human, social and environmental areas, so it is possible to find their applications in every sphere of business activity. Not only possible, but it is necessary.

Regarding logistics, its contribution to achieving these goals lies in its participation in trade and transport as a connection between everything in the world. The UNCTD report states that transport and trade facilitation, that are core areas of logistics, encompasses activities with strategic importance for globalized trade, supply chains and world economic interconnectedness, being cross-cutting enabling factors that are deeply rooted in the sustainable development agenda and necessary for the achievement of several of the Goals, directly and indirectly.

For evaluating the significance of Agenda, different indexed could be applied. For instance, a research group of the University of Lincoln proposed to evaluate the Logistics Performance Index (or LPI). The given index is based on a survey of global

logistics operators and the express carriers, providing feedback on the friendliness to logistics in the countries in which they operate to the Agenda [1]. One of the findings is that there is a significant correlation between almost all SDGs and the Index. It can confirm the relevance of fields of logistics to achieving SDGs.

There are key barriers in achieving sustainable development goals, on which companies should focus: hazardous emissions, resource consumption and sustainable waste management. As a set of actions to reduce the influence on emissions, provision of vehicles following up to date ecological standards and the needs for waste management, promoting the right behaviour on vehicles, reduction of losses due to a reduction of transport costs, rationalization of routes, ensuring joint planning of transport processes with other processes were identified as a key one [2].

In terms of ecologization of logistics activities, a field of eco logistics was established and is one of the progressive fields of researches and development. Its tools help to modernize production processes, services and other activities connected with logistics impact on the environment, for example, to mitigate the damaging effects of freight movement and public agencies sought to improve their understanding of the problem and find means of addressing it [3]. The key technologies for reducing the anthropogenic impact on the environment are: reducing the distance during the transportation of goods at all stages of the supply chain, reducing fuel costs and harmful emissions into the atmosphere, the use of modern environmentally friendly energy-saving vehicles. Optimizing the transport network can bring a triple benefit to a company: reduced environmental burden, improved image and lower costs throughout the supply chain [4].

Today, international logistics covers global infrastructure elements and national transport and logistics systems that need to be transformed into a single global logistics infrastructure. Optimizing the use of individual elements of the international logistics system, improving the efficiency of the entire logistics infrastructure is one of the fundamental trends in the development of logistics as an element of a sustainable world economy. Within the international network, a national logistics system should also get to sustainability. Moreover, the strategy ought to be developed on a basis of the participation of all stakeholders, including representatives from the business, research institutions, etc.

Summarizing, the logistics component is present in all SDGs, primarily in goal number 9 «Industry, innovation and infrastructure», as this industry provides a special link between the means and resources by which we can meet the challenges of today, and between the given goals as well: food security, health, energy, economic growth, and mostly in the area of climate change and environmental issues (emission of gases and overuse of different kinds of resources, that should be improved to a minimal level).

Understandably, many sustainability initiatives are developed by larger companies that have the resources for these activities, providing examples of how it should be. But they can set new standards for all players in the market in a way that not following and implementing actions aimed at achieving SDGs could damage reputation. And with time every company will seek to apply positions of Agenda for sustainable

development in a business model because our future depends on the degree of implementation of the Goals.

*Scientific supervisor: Dyshleva G.V.,
Lecturer*

UDC 004.491.23 (043.2)

Tyshkevych K.V.
National Aviation University, Kyiv

VIRUS OF LOVE

The epidemic of the "I love you" virus began on May 4, 2000. The virus spreads through e-mail users of Microsoft Outlook.

After opening the file attached to the letter, the virus destroys or modifies some files on the infected machine. In addition, when being launched the worm immediately replicates itself to all addresses of the user's address book.

Asian countries were the first to be affected by the worm, as the virus originates from the Philippines. Then, it reached Europe and America. As a result, a huge number of computer networks have been affected. The number of recipients of "love letters" was about 45 million people, with the total loss being up to \$13 bln.

The subject of the letter contained the line "I Love You", and the file "LOVE-LETTER-FOR-YOU.TXT.vbs" was attached to the letter. In IT, this extension means that the file is a script written in Visual Basic Script, not a .txt text file.

According to experts, after the first launch, the "love message" copied itself to the system directories and the registry of the operating system, and then scanned the computer for multimedia files. When it found what it was looking for, the virus changed the data extension, sometimes making it invisible to the user. It hid video and audio files in .mp2 and .mp3 formats, and also wrote copies of the virus to .jpeg, .js, .vbs and other formats. As a result, users not only lost their documents, but also received viruses instead.

After that, ILOVEYOU downloaded a program for stealing passwords, sent information to the e-mail of the code creator and "called for help" - downloaded additional virus modules from the Internet and installed them in the system.

There were 13 versions of the "love virus". Creators of "mutants" not only changed the code, but also used the justified psychological effect of a tempting title. According to experts, a rapid spread of "I love you" virus can be explained by the fact that the title of the letter contained a confession of love, so users lost vigilance and rushed to open the attached file.

Philippine resident Reonel Ramones, who was suspected of creating the virus, was released after being detained and searched. In addition to Ramones, his girlfriend and several other students at AMA Computer College in Manila were suspected of developing the virus. The US FBI managed to decipher the "signatures" of ten students in the virus code.

A few months later, Onel de Guzman raised suspicions because of his stupidity. In his academic paper, he tried to present a thesis about some virus that steals users passwords and sends them by e-mail to other people.

According to his testimony, it was not he who wrote the script, but it was he who released the program into the world. In 2010, confirmation of this version appeared. According to it, ILOVEYOU was written by a classmate of de Guzman, who was in love with Onela's girlfriend. To avenge the couple, a jealous man created a malicious script based on the development of his lucky rival. De Guzman's classmate hacked into his girlfriend's mailbox and sent a letter with the virus to Onel. But in the end it turned out that there was no legal mechanism to prove de Guzman's guilt.

It was not possible to charge the former student, since the imperfect legislation of the Philippines played in his favor.

Also both Ramonez and de Guzman wanted to attribute credit card fraud and damage to property. However, there was not enough evidence so this crime was classified as cyber bullying, and the offenders were released.

In the end, "I Love You" virus entered the Guinness Book of Records as the most destructive computer virus in the world.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 519.688, 519.652 (043.2)

Velychko D.P.
National Aviation University, Kyiv

UNSUPERVISED AND SUPERVISED LEARNING

Machine learning (ML) is playing an increasingly important role in our daily life due to a huge range of its application. It's a class of artificial intelligence (AI) approaches, which according to input data can give a certain prediction.

The central concept of machine learning is the training sample $X = (x_i, y_i)_{i=1}^l$, where x_i is an object, $y_i = y(x_i)$ is the answer to object $x_i \in \mathbb{X}$, $y_i \in \mathbb{Y}$ (\mathbb{X} is an object space, and \mathbb{Y} is an answer space). The object is what you want to make a prediction for. The object space is a set of all possible objects that you can predict. The answer is something that needs to be predicted. The space of answers, i.e. a set of possible answers, consists of all possible elements. The prediction is made on the basis of a certain algorithm $a(x)$, which is a function from space \mathbb{X} to space \mathbb{Y} . Unfortunately, algorithms can't be universal for each type of task, so we need to use a numerical characteristic that's called error function $Q(a, X)$ (error of algorithm a on sample X).

There are several types of algorithms in machine learning, such as unsupervised learning, semi-supervised learning, supervised learning and active learning. Supervised learning refers to tasks, in which there are both objects and true answers to them. And it's necessary for these couples to restore the common dependence. Unsupervised learning is such a task, which has only objects and no answers. In case of semi-supervised learning, there are objects, some of them having answers. In case of active

learning, obtaining the answer is usually very costly, so the algorithm must first decide for which object the answer is to be found.

The general task of supervised learning can be determined as following. For training sample $X = (x_i, y_i)_{i=1}^l$ it's necessary to find an algorithm $a \in \mathbb{A}$ which will minimize the functional error: $Q(a, X) \rightarrow \min_{a \in \mathbb{A}}$. There can be tasks of several types which depend on the answer space: binary classification, multi-class classification, regression and learning to rank. In a binary classification problem, the answer space consists of two answers $\mathbb{Y} = \{0,1\}$. In this task, we need to assign objects to one of the two classes, in other words, classify these objects. There can be more than two classes. In this case, there arises a multi-class classification task. When $\mathbb{Y} \in R$ we can talk about the task of regression. The learning to rank problem consists in predicting relevance for couples (object, value). We face it every day when surfing on the Internet. After we enter the query, pages are ranked by the relevance of their request.

There are common types of tasks in unsupervised learning: clustering, visualization and anomaly detection. There are two main problems in the clustering task: the number of clusters isn't known, and the true clusters aren't known. This type of problem is difficult to solve because we do not have true answers. Examples of clustering tasks include: user segmentation (online stores, service provider), search for similar users on social networks, search for genes with similar expression profiles. When it comes to visualization task, it's necessary to display a multidimensional (usually, d-dimensional) sample so that the image can clearly show the structure of objects. An example of a visualization problem is the task of visualizing the MNIST dataset. Each scan of the digit is characterized by a vector of signs, namely the brightness of individual pixels. Our task is to display this dataset on a plane so that different numbers are found in different areas of this plane. The third example of an unsupervised learning problem is finding anomalies. We need to detect an object that is unlike any other, i.e. it's abnormal. Dataset has samples of only ordinary objects. There are no examples of anomalous objects, or they are so few that it's impossible to use classical methods of supervised learning (binary classification). This type of task is aimed at: detecting website failure, detecting problems in a machine learning model, detecting failure in aircraft systems.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 004.418 (043.2)

Venher M.R.

National Aviation University, Kyiv

TYPES OF ATTACKS ON “SMART” MACHINES

The capacity of machines to memorize by preparing sensor information is at the heart of mechanized vehicles, restorative gadgets, and a host of other keen machines. But this learning ability makes frameworks defenseless to hackers.

In a recent papers, the research group has shown how a few of the hacking strategies connected to artificial intelligence (AI) can force a traffic efficiency system to

make a detour or steal individual patient information from a therapeutic application. As an example of such an assault, scientists modeled a circumstance in which they replaced a street sign on an electronic board which said about a decrease in speed, with a "Stop" sign. This or similar circumstances can lead to street accidents and numerous deaths as well

The study's lead creator, said that in case machine learning can be considered the software of the future then the world is only at the beginning of such a technology. For innovative technologies to reach their full potential, you would like to get it how aggressors can utilize machine learning on intelligent machines.

Just as software can be hacked and tainted with computer viruses, and its users become victims of assaults and other actions of hackers, programs and gadgets controlled by manufactured insights have vulnerabilities as well. And the advancement of adequate resistance techniques isn't enough. The reason is that at this time, most improvements in the field of machine learning in an empowering, closed environment - this circumstance does not compare to the genuine world. A number of electrical engineering studies have shown how hackers trick machine learning systems. For case, they make minor changes to objects that cars have already learned to distinguish (a stop sign with this approach can be interpreted by an unmanned vehicle as a signal to turn right).

Types of attacks on machines

The first type of attack is the insertion of fictitious information into the data , which the AI system uses for training. It`s called "information poisoning". An attacker can simply enter fake data at the stage of passing information from Apple and Google to a smartphone, and everything that the user learns from supposedly authoritative sources will be erroneous.

The second, better way of cheating machines is model infection. By "model" is meant a set of ideas that a machine can use to get an idea of how different systems work. For example, you can create a virtual copy of a user's smartphone, and then transfer this anonymized model to a hacker. This type of attacks is really serious, because large companies increasingly focus on distributed learning - they do not share data directly, but train local models of any information. A hacker can trick the company's servers and make the fake model receive the update first. In June 2019, at the International Conference on Machine Learning (ICML) in California in collaboration with researchers from IBM Research, Princeton scientists presented a paper on the topic of spurious data models. Experts argue that the security of systems and machines should not be neglected, because not only individual hackers, but also entire corporations that need strategic advantages over competitors act as attackers.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 004.418 (043.2)

Yershov D.D.

National Aviation University, Kyiv

MODERN APPROACHES TO SAFE DRIVING TECHNOLOGIES

Today every new car has an autopilot - a device or software and hardware complex that controls the vehicle on a certain trajectory assigned to it. This technology allows the driver to concentrate less on his journey and to some extent to prevent unforeseen events. An autonomous vehicle can navigate using various devices and methods such as radar, lidar, GPS, odometers and computer vision.

In general, lidar is considered to be the heart of autopilot. Being a laser rangefinder installed on the roof of a car, it can generate a 3D map of the space within a radius of up to 100 meters. Moreover, the control computer combines the necessary received data with Google maps, which allows it to comply with traffic rules and helps to avoid emergencies.

Concerning radars, there are four of them located on an unmanned vehicle: two radars are placed in front and two on the rear bumper. Radio waves are used by this system for determining the trajectory, range and speed of objects. The radar also emits pulses, which are reflected from various obstacles and transmitted to the corresponding receiving antenna. Consequently, radars allow you to instantly respond to any changes in the situation.

The position sensor is a special device used to determine the proper coordinates of the car on the map. In addition, the GPS receiver is responsible for tracking the location and route of the vehicle.

Modern control systems can interpret information from sensors to determine the correct direction of movement, as well as identify obstacles and relevant indicators. Standalone cars have control systems that can analyze sensory data and distinguish other vehicles on the road, which is very useful when planning a route to the desired destination.

How does autopilot work on a car? For a car to be able to drive without a driver, three conditions must be met:

The car must "see" all the details of the road situation related to its safety. This problem is generally solved by designers, and in some cases - the result is even better than it does a human driver (for example, at night).

The e-brain must process information and decide what to do next. This was the most difficult task - primarily due to the "slowdown" of processors compared to the human brain. For several years now, autopilot computers have become faster than humans. But it's not just about speed, but also about algorithms.

The controls of an unmanned vehicle - the steering wheel, brakes, engine and transmission - must be able to obey the autopilot. This was finally possible in the early 2000s, when power steering, brake assist systems, electronically controlled automatic transmissions, etc. appeared.

Today, the leader in the production of such technology is Tesla. Not so long ago, Tesla released the electric car Tesla model "s" in which the greatest interest was the autopilot. The machine can perform the following functions:

- Adaptive cruise control - keeps a safe distance between your car and road users in front, slows down and accelerates the car when the traffic situation requires it.
- Parktronic is an active security system, especially effective when reversing, in cramped conditions, in the dark.
- Lane Departure Warning System - helps in case of driver fatigue. It can travel a certain specified route without the intervention of the driver; the car can park itself in any permitted place; the machine responds to road signs, traffic light colours, and assesses the environment, i.e. before making a certain manoeuvre, the autopilot checks whether there is an obstacle and whether it will become an obstacle itself.

There are also many cases when the car itself prevented the accident.

Elon Musk, director of Tesla, discovered this technology for the whole world. Therefore, today all well-known brands of cars use this technology.

Summing up, this is one of the first steps into a new modernized future when cars will be able to drive without a driver.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

UDC 004.738.2 (043.2)

Yevtushenko D.V.
National Aviation University, Kyiv

5G MOBILE COMMUNICATIONS: TECHNOLOGICAL BENEFITS AND EFFECTS TO HUMAN HEALTH

The launch of a new generation of 5G mobile communications spread rumours, controversy, and debate all over the world. Why do we need the 5G? Isn't it harmful to human health?

Effective communication was significant at all stages of human development. Remote communication is essential because it allows you to transmit information at breakneck speeds. Our world is already so dependent on fast real-time connectivity. As a result, the collapse of communication networks will have critical and unpleasant consequences on a global scale.

Fifth-generation (5G) wireless technology gives us real and tangible benefits: greater speed, less latency, and free connectivity for many devices. Almost all economic sectors will profit from the new standard use. Also, 5G will allow you to build a real Internet of Things.

What is 5G? 5G stands for Fifth Generation Cellular Standard. The mobile network itself was invented in the 50s of the last century. Each generation of the network continues to use radio waves for communication and data transmission.

5G is a direct successor to the currently used 4G standard. The new standard was developed to support a much larger number of client devices per unit area. Even the fastest 4G network cannot handle as many devices as 5G. We are talking about a

million receivers per square kilometre. Therefore, you can easily use the Internet in stadiums or call relatives from a crowded square on New Year's Eve.

5G also means higher bandwidth - up to 20 gigabits per second. It is 60 times more than the current 4G networks and 20 times more than gigabyte optical fibers, which are very popular nowadays as backbone data networks.

What waves does 5G use? Fifth-Generation (5G) uses different radio waves with a range from 3 GHz to 300 GHz. The safety of these radio waves has been confirmed by the World Health Organization. These wavelengths are exceptional for use in radars and radio telescopes. It is non-ionizing radiation that does not cause any damage to our bodies.

5G purposes. The first change that consumers will experience is a trite increase in wireless Internet bandwidth in cellular networks. The second the simultaneous use of more devices that communicate with each other.

Also, the commercial sector will be able to take full advantage of the new network. Low delays and high speed while increasing network bandwidth will allow you to make the number of smart devices to work simultaneously in production facilities bigger.

5G will also be useful in cases where you need to use touch systems, for example, in the agricultural sector. They will be able to monitor the condition of the substrate regularly, the presence of pests or the emergence of diseases, and the use of pesticides at a specific point, rather than for entire fields.

Using autonomous cars is becoming more comfortable and safer for drivers by increasing the number of sensors and controllers. All this data needs to be transmitting over fast and reliable mobile networks.

The doctor will be able to perform accurate and complex operations on patients on the other side of the world in almost real-time with a delay of 1 millisecond.

5G effects to human health.

The impact of 5G on health is a highly controversial topic that provokes more emotions and speculations than scientific facts. Keep in mind that the term "electromagnetic radiation" is using for the whole spectrum of electromagnetic waves. This category includes different kinds of waves such as microwaves, carcinogenic and visible light ultraviolet rays, radio waves, X-rays, alpha radiation, and gamma waves.

Infrared light is radiation with a frequency of up to 430,000 GHz. It is harmless to human beings, and it always surrounds us. The power of radiation also strongly depends on many factors. For example, microwave frequency intersects with radio waves. Microwaves in our homes usually operate at the same 2.4 GHz frequency as Wi-Fi routers, but the sources differ in power. In microwave ovens, the power can be up to 1000 watts, and in routers - only 0.1 watts. Besides, waves in microwave ovens concentrate at one point, but telephones, routers, or telecommunication towers propagates everywhere.

Scientific researches show no direct connection between the effects of base station radiation and the well-being of "electrosensitive" people. Double-blind studies showed that this group of people didn't complain about headaches or some discomfort. They feel good under the influence of electromagnetic waves. Only a small percentage of "electrosensitive" people showed the described symptoms when exposed to radiation.

*Scientific supervisor: Hurska O.O.,
PhD, Senior Lecturer*

CLOUD COMPUTING

In 1970, J.C.R. Licklider was first to come up with the idea of what we now call cloud computing. At that time he was responsible for the creation of ARPANET (a prototype of modern Internet). He predicted that computing power would be provided to users as a service.

In 2006, Amazon Web Services first offered IT infrastructure services to companies in the form of web services. Today this model is known as “cloud computing”. One of the key principles behind cloud computation is the possibility of lower initial investment in infrastructure.

Thanks to cloud technology, customers no longer need to plan, buy or integrate hardware for IT infrastructure. Instead, they can deploy thousands of servers and achieve desired results way faster.

Nowadays, Amazon Web Services offer the most reliable, scalable and cost-effective cloud infrastructure platform, which is used by thousands of people for their projects in 190 countries of the world.

Cloud computing is an on demand provision of computing power, database storage, applications and other IT resources using the Internet-based cloud services.

Cloud platform services provide easy access to flexible and cost-effective IT resources for any purposes, for example applications that allow you to share photos with millions of mobile users, or serve critical business processes. This technology allows accurate distribution of the required amount of computing resources.

Cloud services have six major advantages:

- significant costs paid on a regular basis become inconsistent. Instead of paying for data process services and servers, you can pay only for consumed resources

- you don't have to deal with unused resources. You have access only to required resources. The problem of changing the amount of provided resources can be solved in minutes;

- they can be used on a global scope. Within a very short period of time, your application can be deployed to several regions. This means that you are able to provide excellent service to your customers in the most efficient way, with minimal delays and costs.

Amazon Web Services can be accessed through the management console AWS9. It is a simple and intuitive user interface. Moreover, for quick resource review you can use a mobile app AWS Console.

AWS CLI is your only tool for managing AWS services. By downloading just one tool, many cloud services can be controlled from the command line.

Despite all the advantages, these services have their drawbacks. While information and data stored in the cloud can be accessed anytime, anywhere, there are cases when the system may have serious failures. Even the best service providers may experience these difficulties. Moreover, cloud services require very good internet connection to access the server.

In addition, you must be absolutely sure that you are choosing the most reliable service provider, who will keep your information completely safe. It is worth asking your cloud provider about technologies provided to protect the storage of sensitive data in the cloud.

In conclusion, we can say that any other type of technology, cloud technologies have their decided advantages and disadvantages. Technology can be extremely useful for your company, but from another point of view it can also be used in the wrong way and cause financial damage. It is necessary to be very careful when choosing a cloud service provider in order to understand their competence and reliability.

*Scientific supervisor: Yurchenko S.O.,
Senior Lecturer*

UDC 656.025.4 (043.2)

Zhigula S.I., Vasylenko A.E.
National Aviation University, Kyiv

PROBLEMS OF TRANSPORT LOGISTICS IN UKRAINE

The principles of transport logistics create the main directions of improvement of transport technologies in the field of goods transportation, integration of production and transport processes.

Different transportation options depending on the use of the vehicles used are important for transport logistics. Today transport logistics considers the general transportation, directions and the nomenclature of the transported trucks, defines subjects of the commodity market belonging to a subsystem of logistics of transportation.

After analyzing the logistics activities of Ukrainian transport companies we can identify the main problems of transport logistics which are indicated below.

Quality of transport service. Not all carriers (forwarding or transport companies) provide quality services nowadays. Freight forwarding companies (intermediaries between the customer and the carrier) and transport companies do not try to optimize the transportation process itself. This could be done by collecting consolidated cargo from several shippers, drawing up optimal routes, connecting a more efficient mode of transport at a certain stage of the route, and so on.

Difficulties in constructing transportation routes. An increasing number of companies facing the problem of building optimal routes are willing to invest a lot of money in software that can automate the process of finding the most rational route to follow. However, sometimes it is enough to start Excel to quickly solve transport problems - finding the shortest connecting network, finding the shortest path between two points, as well as methods of compiling groupage routes. Such "semi-manual" methods of determining the route allow not only to obtain the optimal result, but also easy to analyze, which will lead to some changes at the request of the customer.

Underloading of transport. The problem of insufficient use of load capacity or useful internal volume of the vehicle body is directly related to the frequent reluctance or inability to complete the shipment from different shippers. Acquisition of light loads

(III, IV classes) that fully use the useful volume of the vehicle body, from one shipper with goods (I, II classes) that fully use the load capacity of the vehicle, from another shipper will allow more efficient use of transport characteristics of the vehicle means and reduce overall transportation costs.

Difficulties in organizing the interaction of several modes of transport. Despite the relatively high tariffs compared to rail and water transport, road transport remains the most used due to its mobility. The complexity of relations with the railway and different rules for transportation on different modes of transport lead to the refusal of shippers to work with "non-motor" modes of transport, and even more so to combine them. It should be added that combined transportation is usually much more difficult to predict in terms and possible risks.

Insufficient information support of the transportation process. The flow of information that accompanies the transportation process is still far from perfect. This applies to communication with the driver (especially when he is in another state or at a border crossing), and monitoring of cargo during transportation, and monitoring the condition of the vehicle, its location.

Deterioration of rolling stock. It has long been known that vehicles have a certain service life, after which their use becomes impossible. The main task of logistics is to identify this optimal age, which is calculated by correlating the cost of servicing rolling stock with its residual value and productivity. To determine the residual value of the transport, the company should choose the appropriate depreciation method.

Insurance of cargo and vehicles. Nowadays, cargo insurance for the duration of transportation is gaining more and more popularity, because the entire responsibility for it falls on the shoulders of the transport company. However, of course, a more acceptable option would be to insure the rolling stock together with the movable material assets, so the company could protect itself from all kinds of risks.

It is important to pay special attention to finding solutions to these problems, as transport actively participates in the globalization of the transport services market, which means: liberalization of all transport services, abandonment of state regulation, increasing information openness, unification of vehicles and technologies. So, there are some ways which may help avoid or solve the problems mentioned above, the solutions are the development of warehouse infrastructure, technical renewal of railway transport and optimization of tariffs, development of river transport.

Transport logistics is one of the ways to increase the competitiveness of foreign trade goods. And this is important because it is increasingly difficult for an individual transport company or the transport industry as a whole to remain competitive through extensive development, especially in the context of business globalization.

*Scientific supervisor: Mazurenko Z.Y.,
Senior Lecturer*

UDC 007.3 (043.2)

Zinchenko D.V.

National Aviation University, Kyiv

WOMEN IN IT PROFESSIONS: HOW TO OVERCOME GENDER STEREOTYPES AND ACHIEVE SUCCESS

Information technology is one of the most dynamic and perspective industries, so it is not surprising that nowadays it seems so attractive to anyone, regardless of gender or age.

From childhood we are told about the so-called “women's professions”, “women's logic”, “women's emotionality” and so on. The most popular of these stereotypes – a woman can not be a successful programmer, because she has worse logical thinking.

However, despite the fact that there are still stereotypes and statements about women in society, the number of organizations, programs and communities that aim to help women confidently and successfully build their careers shows a positive tendency. The cultural environment is gradually abandoning any discriminatory components. Progress, as evidenced by the large number of women who have achieved and are succeeding in technology, can be not only the subject of socio-cultural research, but also a good motivator.

The number of women in the field of science and technology is growing every year because women are very creative – they see several options for solving one problem. At the same time, they are patient and persistent, obstinately pursuing their goal. And the failures that inevitably happen on the way to success only irritate them and strengthen the desire to achieve results.

In addition, there is also the impact of changing stereotypes in society, more and more access to information about opportunities, openness and accessibility of the world.

Today, the rapid development of the industry on a global scale requires manpower, so appropriate programs are being created to encourage women to join, such as Girls Who Code, Code.org, Women Who Code (WWCode), Women in Tech Campaign, The Grace Hopper Celebration of Women in Computing.

And what about salaries? According to research, due to the peculiarities of career building, the difference in salary expectations between the stronger and weaker sex may differ. In almost all positions, men receive higher salaries. And here is the question of gender. The employer assumes that the man needs to feed the family, and for a woman who is primarily a mother and wife, the level of earnings is less important

So what is the key to success on the path to a career in IT? One of the popular ways to avoid professional discrimination is to start personal startups. Women often quit their jobs in order to start their own business, recruit a team and work exclusively for themselves.

It is also important to remember that women in IT can be no worse professionals than men. Women don't need to be afraid to show their professionalism and be confident, not forgetting that the IT industry requires constant self-development and the

need to monitor all changes and updates. If you are a really good specialist, it will be easier for you to resist gender stereotypes and prove their falseness.

In addition, world history has great women programmers. Among them – Ada Lovelace, who wrote the algorithm for calculating Bernoulli numbers and became the world's first programmer. Betty Holberton worked on the electronic numerical integrator and computer ENIAC, which became the first general-purpose digital computer. Erna Schneider Hoover gave the world a data processing system with the help of an installed program, thanks to which the computer automatically regulates the speed of receiving phone calls.

There are many such examples, but the truth remains obvious. You should not submit to social stereotypes on the way to your own success and career opportunities.

*Scientific supervisor: Denysenko N.G.,
Senior Lecturer*

UDC 334.012.61-022.51-022.55 (043.2)

Zvorych A.O.

*Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman*

ACTUAL PROBLEMS OF DEVELOPING SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESS

The most organic component of a market economy is a small enterprise. This economic sector is a necessary factor for the creation of a market environment. Small and medium-sized businesses are the primary form of a market economy as small-scale production. Since this form of entrepreneurship contributes to the structural adjustment of the economy, satisfies some demand for consumer goods, introduces innovation, and promotes the formation of the middle class. It is also characterized by high mobility guarantees the speed of resource turnover without requiring a significant investment.

According to the main economic characteristics, a small and medium-sized enterprise is one of the most important factors of positive economic dynamics of development and is aimed at market-oriented methods. Besides, the small business contributes to the political stabilization of society by providing opportunities for choosing methods and types of work for personal financial well-being.

Small business development relies not only on the domestic economy but specifically in the regions. The ability of an entrepreneur to exercise the rights conferred on him to fulfill specific business goals is also affected.

Ukraine has a tendency to reduce the number of SMEs and their contribution to the economy, due to the lack of an effective support system, as well as the negative state dynamic of the main macroeconomic indicators. As a consequence, all this leads to a decrease in the competitiveness of small and medium-sized businesses, low level of development of industrial and social infrastructure, which impedes economic growth and increases the efficiency of SMEs.

There are a number of reasons for this:

- Tax pressure (drawbacks of the system, which cause tax evasion and shadow transactions) and a complex reporting system.
- Limited material resources, lack of self-financing and effective credit support mechanisms, small business risk insurance, and insufficient investment activity.
- Inefficient management resulting from the low level of entrepreneurs' skills and uncertainty about the stability of business conditions.
- Limited domestic demand and a crisis of supply create low competition in domestic markets.
- Excessive government interference in economic activity: spending time on official creation procedures, high cost of administrative services, regulating prices for monopoly products and developing competition between enterprises.
- Low qualification, motivation and productivity of employees.

To date, the expansion and development of small and medium-sized businesses in Ukraine by addressing these issues should be a major task and priority of public policy. The revitalization of entrepreneurship will significantly increase the modernization of the economy, the efficiency of realization of economic potential, and the development of the real sector.

The main directions of improvement of the state influence on the development of small business, in my opinion, are the following:

- Reform tax legislation to address the disadvantages of a simplified taxation system for SMEs, addressing issues related to uneven distribution and excessive tax burden.
- Promoting the modernization of production and the functioning the technical material resources market.
- Establishment of an appropriate finance and credit base by introducing a procedure for lending small and medium business entities to commercial banks, providing benefits through budgetary funds, and stimulating internal investment in small and medium-sized businesses.
- Developing demand in the domestic market for services and goods, stimulating a competitive environment.
- Transparent tendering providing government procurement for SMEs.

Thus, it is urgent to direct the efforts of the state to create an appropriate legal framework, finance and credit, material and technical support, scientific and methodological, information and consultation and personnel support for small and medium businesses.

The reduction of small and medium-sized businesses has the effect of reducing the economic and social level in the country. That is why the state should take the responsibility for the development of SMEs and for solving the problems faced by enterprises in the current economic and legal conditions.

*Scientific supervisor: Kuznetsova O.O.,
PhD, Associate Professor*

ІНОЗЕМНІ МОВИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ГУМАНІТАРНОЇ ГАЛУЗІ

УДК 378.147 (043.2)

Албул М.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ТОЧКИ ЗОРУ ПСИХОЛОГІЇ

У сучасному суспільстві значно зростає соціальне значення та важливість іноземної мови, яка сприяє розвитку людини та її інтелектуальним здібностям в цілому. Знання та вміння користуватися іноземною мовою сьогодні розглядається як невід'ємна частина досягнення високого професійного рівня у своїй сфері праці, а також як частина особистісного успіху, освіченості, здобуття й ефективності міжнародних комунікацій, розвитку економічного та інформаційного простору. Тому наразі в освіті й науці відбувається активне дослідження й аналіз соціально-психологічних проблем навчання та методів оволодіння іноземною мовою. Інтерес до іноземної мови та її оволодіння є засобом професійної зросту або кваліфікації, що дає змогу особистості самореалізуватися у соціумі й здобути значних перемог.

Задля виклику інтересу до вивчення іноземної мови потрібна мотивація. Проблеми вивчення мотивації людей до вивчення іноземних мов, а саме її психологічних факторів і особливостей досліджували різні науковці, а саме Ушинський К.Д. [3], Виготський Л.С. [2], Ветохов А.М. [1]. Зокрема, дослідник Ушинський К.Д. зазначає у своїй працях, що вивчення іноземних мов є позитивних аспектом впливу на розумові здібності індивідууму. Проте, він також наголошує на тому, що не слід розпочинати оволодіння іноземною мовою, якщо ти не досконало володієш рідною мовою. Особливо це стосується дітей, котрі починають вивчати іноземну мову з перших років життя. Науковець Виготський Л.С. дослідив, що у процесі засвоєння іноземної мови на перший план висувається зовнішній, звуковий бік мовленнєвого мислення й сприйняття. На думку Ветохова А.М., результативність вивчення більш залежить від знання і врахування певних психологічних умов ефективного оволодіння мовою, а саме умов зв'язку з процесами сприйняття (аудіювання та читання) і відтворення (говоріння й письма).

Оволодіти іноземною мовою можна як пасивним етапом, так і активним. При активному вивченні й засвоєнні мови людина намагається пригадувати матеріал, тобто шукати інформацію в пам'яті, аналізувати й надалі застосовувати ці знання. При пасивному оволодінні мовою людина використовує більш впізнавання, що є мимовільним та швидким аспектом роботи пам'яті. У сучасному світі іноземну мову можливо з легкістю вивчати вдома вдаючись до аудіовізуальних методів, а

саме використання аудіо-, відеоматеріалів з просторів інтернету (відеоуроки, додатки, програми, подкасти).

Отже, успішність оволодіння іноземною мовою має тісний зв'язок з законами й закономірностями психології, а також визначається сукупністю факторів мотиваційного, емоційного та особистісного сприйняття. Специфіка вивчення іноземних мов достатньо складна, тому що до неї потрібен індивідуальний підхід.

Список літератури

1. Ветохов А.М. Психологические условия самостоятельного овладения иностранным языком // Практична психологія та соціальна робота. Вип. № 3.2002. С.62–64.

2. Выготский Л.С. Мышление и речь. 1999. 352 с.

3. Ушинський К.Д. Рідне слово. Київ, Т.2. С. 554-575.

*Науковий керівник: Давиденко А. О.
викладач*

УДК 159.923-053.6 (043.2)

Гапоненко О.М.

Національний авіаційний університет, Київ

КАУЗАТИВНІ КОНСТРУКЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Для вираження опосередкованої каузації в англійській мові широко використовуються синтаксичні конструкції типу *to have smb. do smth. i to make smb. do smth.* (Обидві конструкції граматично синонімічні і переводяться як: змусити кого-небудь зробити що-небудь), які викликають неоднозначне трактування з боку лінгвістів. Справа в тому, що дані конструкції і синонімічні їм структури типу *to cause smb. to do smth. / Спонукати кого-небудь робити що-небудь, to order smb. to do smth. / Наказати комусь що-небудь зробити* включають в себе інфінітив, який наче відкриває подвійну предикацію. Дієслова, що мають найбільш каузативне значення в англійській мові це дієслова *let, make, cause, get, have*. Однак подальший аналіз матеріалу курсової роботи («Острів скарбів» Р. Стівенса) показує, що синтаксичні, семантичні, лексичні та стилістичні характеристики каузативних конструкцій з цими дієсловами відрізняються.

Перш за все варто зазначити, в що англійській мові каузативні конструкції функціонують у чотирьох різновидах:

1) напівдопоміжне каузативне дієслово + об'єкт каузації + інфінітив (*to order, to force, to command*). Наприклад: *'...but sometimes he would call for glasses round, and force all the trembling company to listen to his stories or bear a chorus to his singing'*;

2) допоміжне каузативне дієслово (*to have/ to get*) + об'єкт каузації + інфінітив. Наприклад: *'...and, to tell you the truth, I should like to get it put in safety'*;

3) допоміжне каузативне дієслово (*to have/ to get*) + об'єкт каузації + Participle I/II. Наприклад: *'...and if I catch a breath of complaint against you, if it's only for a*

piece of incivility like to-night's, I'll take effectual means to have you hunted down and routed out of this. Let that suffice;

4) напівдопоміжне каузативне дієслово + об'єкт каузації + прийменник + іменник. Наприклад: *The squire and I were both peering over his shoulder as he opened it, for Doctor Livesey had kindly motioned me to come round from the side-table, where I had been eating, to enjoy the sport of the search*'.

Дієслово to cause відрізняється від таких дієслів, як, наприклад, to make, to have тим, що може виражати як «маніпулятивну» каузацію, тобто фізичне маніпулювання суб'єктом або об'єктом для здійснення події (Р. Стівенсон взагалі не використовував цю конструкцію у своєму творі, тому ось інший приклад: *'John stood the child up. John moved the chair. I did not make the child stand up, but I caused him to stand up'*), так і «директивну» каузацію, яку, в основному, висловлюють такі каузативні зв'язкові дієслова, як let, make, get, have (*John made Bill move. John got Bill to stand up. John had the child stand up*). Приклади показують, що в контекстах з такими дієсловами, як let, make, get, have виражається більш специфічне каузативне значення, ніж в реченнях з cause.

Наступне дієслово – to allow smb. to do smth. «Дозволити комусь робити щось». Таке значення характерно для таких конструкцій з цим дієсловом: let smb. do smth., let smb. have smth.; to allow a person or animal to leave a place where they have been kept «дозволити людині або тварині покинути місце, де їх утримували (де вони перебували)». Це значення характерно для таких конструкцій як: to let smb. go, to tell someone smth., let smb. know.

Неозброєним оком можна помітити, що використання каузативного дієслова to let дуже розповсюджене явище. Напевно, саме через свою функціональну різноманітність ця конструкція є найбільш вживаною не лише в художній літературі.

*Науковий керівник: Іванов Є.О.,
ст. викладач*

УДК 811.112'25 (043.2)

Глек О.А.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ПАСИВНОГО СТАНУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Пасивний спосіб часто вживається в сучасній німецькій мові, особливо в політичній і науковій літературі. Оскільки пасивний стан є нехарактерною для української мови граматичною формою, у перекладачів з'являється гостра необхідність забезпечення комунікативної еквівалентності перекладеного тексту засобами альтернативних способів відтворення. Так, до прикладу, Н.І. Дзенс дає наступну класифікацію способів перекладу пасивних конструкцій українською мовою, приклади якої походять переважно з художньої літератури:

1. Приблизний / аналогічний переклад

1.1. За допомогою зворотніх дієслів: *Die neuen Wege werden angelegt.* – Прокладаються нові дороги.

1.2. Дієприкметником з дієсловом «бути»: *Er wurde vom Autor eingeladen.* – Він був запрошений автором.

2. Граматичні трансформації:

2.1. Переклад активною формою дієслова:

а) неозначено-особовим реченням: *Wo gehobelt wird, fallen Späne.* – Ліс рубають, тріски летять.

б) активним реченням з трансформацією непрямого додатка пасивного речення (при тричленному *Passiv*) на суб'єкт активного речення: *Es wird von den Jugentlichen getanzt.* – Молодь танцює.

в) активним реченням з підставленням підмета, який не виражений в початковому реченні (при двочленному пасиві): *Jetzt wird sich hingelegt!* – А зараз ми ляжемо / ти ляжеш спати!

г) безособовим реченням: *Er wurde vom Blitz getroffen.* – Його вбило блискавкою.

2.2. Переклад за допомогою інфінітива: *Jetzt wird sich gewaschen!* – А зараз – вмиватися!

3. **Лексико-граматичні трансформації** (перетворення безособового пасивного речення шляхом заміни дієслова на сполучення «віддієслівний іменник + десемантизоване дієслово в активній чи пасивній формі»): *Verhandelt wurde unter Ausschuss der Öffentlichkeit.* – Судові засідання проходили за закритими дверима. // Судові засідання проводились за закритими дверима.

4. **Комплексні трансформації** (повне перетворення конструкції під час перекладу): *Die Gäste wurden vom Präsident empfangen.* – Гостей прийняв Президент. [1, с. 280-283].

Висновки: Більшість граматичних категорій мають свої специфічні характеристики, урахування та переклад яких стають визначальними для розуміння тексту та його подальшого перекладу. Пасивний стан, наприклад, значно вживаніший у німецькій мові, тоді як для української він є абсолютно нехарактерним. Тому найзручнішим та найбільш часто вживаним способом перекладу таких граматичних конструкцій слід вважати комплексні трансформації, що передбачають повну граматичну трансформацію речення, зберігаючи при цьому його контекстуальне значення.

Список літератури

1. Дзенс Н.И. Теория и практика перевода: учебное пособие / Н.И. Дзенс, И.Р. Перевышина, В.А. Кошкарров. – СПб.: Антология, 2007. – 560 с.

*Науковий керівник: Сабітова А.П.,
ст. викладач*

УДК 811.112.22 (043.2)

Гороховянка М.Р.

Національний авіаційний університет, Київ

БУДОВА ПРОСТОГО РОЗПОВІДНОГО СТВЕРДЖУВАЛЬНОГО І ЗАПЕРЕЧУВАЛЬНОГО НІМЕЦЬКОГО РЕЧЕННЯ

Порядок слів у німецькій мові є так званою «основою основ», що забезпечує цілісність речення як певної завершеної єдності. Головне правило розповідного німецького речення – наявність присудка на другому місці, якщо він виражений одним дієсловом, якщо присудок складений, то друга його частина (сміслові дієслово) буде стояти в кінці речення.

Розглянемо прямий порядок слів: Ich lerne Englisch. Wir spielen Gitarre.

Крім прямого порядку (підмет + присудок) є ще непрямої порядок, який обумовлений суто граматичними причинами – зміщенням другорядного члену речення на перше місце: Heute gehen wir ins Kino.

Візьмемо за приклад наступний текст: Ich fahre morgen nach Berlin. Ich bin bis Freitag dort. Ich bin erst am nächsten Montag im Büro zu erreichen.

Речення складено граматично правильно, але кожне наступне починається з «ich». Для уникнення лексичних повторів краще побудувати їх так: Morgen fahre ich nach Berlin. Dort bin ich bis Freitag. Erst am nächsten Montag bin ich im Büro zu erreichen.

Розглянемо будову простого заперечувального речення. У загальному запереченні бувають двох типів:

– часткове заперечення, коли заперечують лише один член речення: Anna kommt nicht heute, sondern morgen;

– повне заперечення, коли заперечують усе речення: Sie kommen heute nicht.

Засобами заперечення виступають граматична заперечувальна частка (nicht), заперечувальні слова (kein, nichts, niemand, nie, niemals тощо).

У будові заперечувального речення є також чіткі правила. При частковому запереченні «nicht» стоїть перед словом, яке воно заперечує:

Sie hat **nicht** heute im Krankenhaus ihre Oma besucht.

Nicht sie hat heute im Krankenhaus ihre Oma besucht

При повному запереченні заперечувальне слово буде стояти у кінці речення: Heute gehe ich in die Disko **nicht**. Якщо присудок складається з двох дієслів, то заперечувальне слово стоїть або після змінюваної частини присудка: Er kann **nicht** in die Disko gehen, або перед незмінюваною частиною присудка: Heute kann er in die Disko **nicht** gehen, або в кінці речення: In die Disko gehen kann er heute nicht.

Надзвичайно часто вживається і заперечний займенник «kein». Він служить для заперечення іменників з неозначеним артиклем або без артикля: Hier gibt es ein Restaurant/Hier gibt es **kein** Restaurant.

Отже будуючи просте стверджувальне або заперечувальне речення, слід дотримуватись чітких фіксованих правил. Для того, щоб речення були не тільки

граматично правильно побудовані, а ще й гарно звучали, використовуємо непряий порядок слів.

*Науковий керівник: Сабітова А.П.,
ст. викладач*

УДК 81.221 (043.2)

Данилюк К.
Національний авіаційний університет, Київ

ХАРАКТЕРИСТИКА СЛЕНГУ ТА ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ

Сленг – це міський соціальний діалект, що використовується певною соціальною групою людей (молодь, представники певних професій тощо). Часто, сленг можна помітити у ЗМІ, рекламі чи художній літературі. До сленгізму зверталися такі автори, як І. Франко, В. Винниченко, О. Корнійчук та інші.

Сленг сформувався ще у давнину, й розвивався за весь час існування людства. Оскільки мова «жива», покоління кожної епохи мало свої терміни та діалекти, які з часом або укорінилися у повсякденній людській мові, або зовсім перестали вживатися, й лишилися лише на сторінках словників та творів письменників. Так, значна кількість слів, активно вживаних у ХХ столітті, увійшла до загального вжитку. Велику роль відіграють сленгізми, які пов'язують групи людей з певними інтересами, адже переважна кількість такої говірки також укорінилася в людській щоденній мові. Велика кількість знайомих нам термінів колись використовувалась лише окремими колами людей з певними інтересами, але внаслідок модифікації мови, незначна кількість термінів перекочувала до загального вжитку, і з часом укорінилася.

Сленг можна класифікувати за різними стилістичними ознаками, але якщо ділити його на групи, то він буває професійним, який використовує група людей з певним професійним напрямом, та розмовна лексика, що може вживатися незалежно від сфери праці та захоплення людини. До першої групи входять люди, що поєднані професією. Таким чином, сюди можна віднести інженерів програмного забезпечення, яких часто називають «айтішниками». В їх лексиконі можна почути такі слова, як «жаба», «змія», «градієнт», перші два з яких означають програмний код Java та мову програмування, а наступний термін тлумачиться, як «перехід від одного до іншого». Також, з їх середовища спілкування, до загального вжитку увійшли такі слова, як «баг», що означає помилку; «залити», яке значить «завантажити файл», «конфа», як скорочення слова «конференція».

Розмовна лексика більш об'ємна, ніж група професійних термінів. Вона складається зі списку термінів, які використовують люди зі спільним видом інтересів, певна соціальна група чи слова іншомовного походження. Прикладом групи людей зі спільними інтересами можуть слугувати художники. В їх лексиконі часто-густо звучать такі слова, як «дідж» (праця з графічними редакторами на комп'ютерах), «традішн» («традиційний» спосіб малювання на папері), «референс» (англ. Reference – довідка; зображення, що допомагає

художникові зорієнтуватися в правильному розміщенні певного предмета). Для опису сленгу соціальної групи візьмімо людей, що перебувають у місцях позбавлення волі. Засоби їх комунікації прийнято називати «тюремний жаргон», для якого характерно «приховувати» значення слів за більш грубими відповідниками. Існують цілі словники з «перекладом» значень тюремних слів.

Найбільше сленгу використовує молодь. До цього списку можна віднести, наприклад, слова іншомовного походження: «чіл» (відпочинь), «флексити» (вихвалитися), «рофл» (жарт), «крінж» («іспанський» сором) тощо; а також терміни, які використовуються студентами та учнями («стіпуха» - стипендія, «друшляти» - прогулювати пари, «домашка» - домашнє завдання, «шпора» - шпаргалка, «хвіст» - борг). Окрім вищенаведених прикладів слід зазначити, що більшість сленгових слів мають «розмите» значення, тобто ними можна виражати своє захоплення, розчарування, злість й інші емоції. Сюди входять «блін», «прикол», «клас», і деякі види нецензурної лексики.

Отже, виходячи з вищенаведених аргументів і прикладів можна зробити висновок, що сленг – дуже широка група слів та термінів, які можуть вживатися у різних значеннях, як негативних, так і позитивних. Велика кількість сленгу використовується і в нашому загальному мовленні, тобто деякі слова, які на початку використовувались лише певною групою людей, сьогодні стали загальноживаними. До сленгу відносять тюремний жаргон, підліткове спілкування та терміни груп людей з одним професійним, або творчим напрямом.

Список літератури

1. Нестерович В.Ф. Виборча кампанія: Словник сленгових термінів та виразів. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 648 с.
2. Енциклопедія українознавства / Наукове товариство імені Шевченка. — Париж, 1955—2003.

*Науковий керівник: Гарбуз А.В.,
викладач*

УДК 81'1 (043'2)

Дзюба Р.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ЗАКОН ЦИПФА ТА ЙОГО ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ В МОВОЗНАВСТВІ

Законом Ципфа називають емпіричну закономірність, яка визначає залежність певних величин від їхнього місця в ранжованій послідовності. Причому це саме залежність, а не кореляція, оскільки величини залежать від свого номера в ряді. Закон Ципфа стверджує, що вона є обернено пропорційною: що менший член, то більший номер його позиції. Так, друга величина буде вдвічі меншою від першої, третя – втричі меншою і так далі. Цій залежності підпорядковується багато процесів, що й визначає її актуальність.

Мета дослідження – виявити області лінгвістики, у яких застосовується закон Ципфа.

Незважаючи на свою назву, першовідкривачем закону Ципфа був не Джордж Кінгслі Ципф (на що сам він і не претендував). Ще 1908 року французький стенографіст Жан-Батист Есту описав цю закономірність у своїй праці «Діапазон стенографії», очевидно, застосовуючи її до частоти слів. Через п'ять років німецький фізик та урбаніст Фелікс Ауербах використав її, описуючи розподіл розмірів міст, у «Законі концентрації населення».

Утім, роль уже згаданого науковця Джорджа Ципфа в дослідженні та популяризації закону слід відмити особливо. Він навчався і працював у Гарвардському університеті викладачем німецької мови. На цій посаді Ципф намагався удосконалити методику викладання, і дійшов висновку: у кожній мові деяку кількість слів вживають найчастіше, у той час як деякі слова (наприклад, *лапідарний* «стислий, лаконічний» в українській мові чи *cromulent* «допустимий, прийнятний» в англійській) є рідкісними в мовленні. Таким чином, кількох сотень слів може бути достатньо для практично повного розуміння тексту на загальну тематику. Ці закономірності лягли в основу праці Ципфа «Психобіологія мови» (*The Psycho-Biology of Language*, 1935), яка однією з перших була присвячена частоті слів.

Згодом Джордж Ципф поширив цей принцип і на розподіл доходів в окремо взятій країні, чому присвятив книгу «Єдність і роз'єднаність держави» (*National Unity and Disunity*, 1941). У ній він припускав, що відхилення від закону Ципфа можуть стати приводом для змін або навіть революції.

Як можна побачити з вище викладеного, закон Ципфа має широке застосування в різних галузях науки: від економіки до статистики і від лінгвістики до біології людини. Оскільки нас цікавить саме лінгвістика, то на застосування закону саме в її рамках ми й звернемо особливу увагу в рамках роботи.

1. Корпусна лінгвістика. Історично це перше застосування закону Ципфа, яке для корпусної лінгвістики можна сформулювати так: частотність певного слова в масиві корпусу є обернено пропорційною до його рангу. Іншими словами, що нижчий ранг матиме слово, то рідше воно траплятиметься в текстах, причому слово з рангом 2 з'являтиметься вдвічі рідше, ніж слово з першим рангом, а слово з рангом 3 – втричі рідше і так далі. З цього слідують три наслідки:

1) невелика кількість слів з високим рангом можуть покрити більше половини слів в усьому корпусі. Наприклад, найчастотнішим словом (тобто словом з рангом 1) у майже мільйонному Браунівському корпусі американської англійської мови є означений артикль *the*. Він трапляється 69 971 раз, що становить майже 7% від усіх слів. Ранг 2 має слово *of* з 36 411 вживанням (3,6%, що практично відповідає закону Ципфа), а ранг 3 – слово *and*, вжите 28 852 разів. Ці три слова покривають 13,5% від усіх слів корпусу, а перші 135 слів – 50%;

2) частотність слова може бути пов'язана з його багатозначністю та сполучуваністю з іншими словами. Як Девід М.В. Паверс зазначає в роботі, якщо відкинути звичайну випадковість та відносну ймовірність, то більшу кількість вживань слова можна пояснити його семантичним впливом. Іншими словами,

полісемія слова та значна кількість словосполучень, утворених з ним, впливають на його кількість вживань у корпусі;

3) у більшості випадків послідовність символів, яка підпорядковується закону Ципфа, не є довільною, а представляє собою осмислений текст. Так, дослідження досі не розшифрованого рукопису Войнич доводить, що його було написано природною мовою. Це є додатковим аргументом на користь автентичності рукопису.

2. Методика викладання іноземних мов. Знання про частотність певних слів у мовленні дозволяє при навчанні мов добирати такий лексичний матеріал, що забезпечить достатню кількість практики. За умови обмеженої кількості нових слів, які вивчатимуться на занятті, можна знайти та/або створити якісний навчальний матеріал для опрацювання (вивчення граматики, читання, аудіювання тощо). Так, стає можливим поступове опанування як необхідною лексикою, так і основними граматичними конструкціями.

Висновки. Закон Ципфа, який визначає залежність величин від їхньої позиції в рангованому списку, широко застосовується в мовознавстві. Зокрема, результати, отримані за його допомогою, складають основу корпусної лінгвістики, а також є корисними в удосконаленні методики навчання іноземних мов.

Список літератури

1. David M.W. Powers (1998) Applications and Explanations of Zipfs Law. In D.M.W. Powers (ed.) NeMLaP3/CoNLL98: New Methods in Language Processing and Computational Natural Language Learning, ACL, pp 151-160.

2. Fagan, Stephen; Gençay, Ramazan (2010), "An introduction to textual econometrics", in Ullah, Aman; Giles, David E. A. (eds.), Handbook of Empirical Economics and Finance, CRC Press, pp. 133–153.

3. Montemurro MA, Zanette DH (2013) Keywords and Co-Occurrence Patterns in the Voynich Manuscript: An Information-Theoretic Analysis. PLoS ONE 8(6): e66344.

*Науковий керівник: Іванова Ж.Є.,
ст. викладач*

УДК '811.134.2'24 (043.2)

Загородна Л.Т.

Національний авіаційний університет, Київ

ПОЄДНАННЯ СТРАТЕГІЙ ФОРЕНІЗАЦІЇ ТА ДОМЕСТИКАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ДУБЛЯЖІ ІСПАНОМОВНОГО МУЛЬТФІЛЬМУ «КОКО»

Кіно вже давно стало невід'ємною частиною життя кожної людини. Перегляд улюбленої кінострічки чи анімаційного фільму можна сміло назвати одним із найпопулярніших способів проведення вільного часу. З розвитком кінематографу та мультиплікації на екранах телевізорів показують величезну кількість різноманітних аудіовізуальних робіт як вітчизняних, так і іноземних

кінокомпаній. Надзвичайною популярністю серед українців користуються саме іноземні фільми та мультфільми, а це в свою чергу зумовило потребу в їх українському дубляжі, оскільки не усі люди можуть дивитися ці роботи в оригіналі.

Варто зауважити, що дублювання українською є надзвичайно якісним та професійним. Український дубляж іноземних фільмів та мультфільмів є свого роду окремим видом мистецтва, адже його головним завданням є не просто перекласти скрипт, а зробити так, щоб глядач повністю занурився в сюжет фільму/мультфільму, перейняв його культуру та національну ідентичність.

Нещодавно відбулася прем'єра анімаційного фільму «Коко» від компанії Walt Disney. Це надзвичайний іспаномовний мультфільм, який не тільки розповідає про важливість сімейних цінностей у житті кожної людини, а також знайомить із культурою іспаномовної країни – Мексики. Під час перегляду цього мультфільму українською мовою можна також вивчити кілька іспанських слів. Збереження слів мовою оригіналу у перекладі свідчить про застосування перекладацької стратегії – форенізація (очуження).

Переклад-очуження орієнтований на культуру оригіналу, при цьому перекладач намагається передати специфічні культурні елементи тексту оригіналу; завдяки такому перекладу глядачі намагаються стати носіями іншої культури [4, с. 176]. Прикладами слугують такі іспанські слова, які в українському дубляжі звучать ідентично: *“mamá”* – мамá, *“papá”* – папа, *“mijo”* – міхо (синок), *“mija”* – міха (донечка), *“mamita”* – маміта (матуся), *“amigo”* – аміго (друг), *“michacho”* – мучачо (чоловік/хлопець), *“mariachi”* – маріачі (вуличний музикант), *“hola”* – ола (привіт), *muchas gracias* – мучас грасіас (дуже дякую), *“vamonos”* – баманос (ходімо!).

Мультфільм розпочинається із розповіді хлопчика Мігеля про свою сім'ю. Не зважаючи на те, що у перекладі вживаються іспанські слова, їх переклад є цілком зрозумілим для глядачів. Варто зауважити, що такі слова виконують свою роль – вони передають колорит іспаномовної країни і привертають увагу глядача до її культури: *“Hace mucho tiempo, existió una familia. El papá era un gran músico. Él y su familia cantaban, bailaban, y agradecían lo que tenían”* – «Колись давно жила одна сім'я, де **папа** був музикантом. Він і його **фамілія** співали собі, танцювали і Богу дякували».

Чимало в мультфільмі є слів-реалій, які відіграють першорядну роль у відображенні соціально-історичного та культурного контексту, надають національного забарвлення. Наприклад: *“tamale”* – тамале (месоамериканська страва), *“churros”* – чурос (солодка обсмажена випічка), *“chorizo”* – чорізо (ковбаски зі свинини зі спеціями).

Варто зазначити, що події у мультфільмі відбуваються в період підготовки та святкування особливого свята для усіх мексиканців – *El Día de Los Muertos*, тобто День мертвих. В українському дубляжі збережена іспанська назва цього свята – «*El Día de Los Muertos*». Таким чином, режисер дубляжу зосереджує увагу глядача на цьому святі. Важливим елементом святкуванням Дня мертвих є складання *офренди* (так і в мультфільмі – *“ofrenda”*). Офренда – це вітвар на честь померлих родичів, які прикрашають черепами з цукру, вербеною, улюбленими напоями та стравами померлих [3].

В українському дубляжі мультфільму «Коко» є і приклади застосування іншої перекладацької стратегії – доместикації (одомашнення). Метою перекладу-одомашнення є локалізація оригіналу; перекладач замінює елементи вихідного тексту, які є специфічними для культури оригіналу, мова при цьому спрощується та стає близькою до цільової аудиторії [4, с. 176]. Прикладами слугують вдало підібрані українські відповідники, а саме вживання фразеологізмів: 1) “*Y la mamá... no tenía tiempo para llorar por un músico abandona familias*” – «А мамá не мала часу тужити за своїм музиком, що **подався галасвіта**». 2) “*Oye, oye, cómo moriste, cuéntame*” – «Ану спитай його **як він склеїв ласту**». 3) “*¡Lárgate de aquí!*” – «**Греби звідси!**».

Для вдалої передачі значення іспанських слів та словосполучень підбрано відповідники, що вживаються виключно в розмовній мові: “*Creí que era una de esas mentiras que los adultos les dicen a los niños*” – «Я думав, це щось із тих **тупих вигадок, що дітям впарюють**». Інколи такі відповідники є діалектичними та жартівливим, метою яких є викликати посмішку в глядачів: 1) “*Empezó como un completo don nadie de Santa Cecilia, como yo*” – «Спочатку це був **простий хлопак із Санта-Сесілія, як оце я**». 2) “*Conozco tus trucos, mariachi*” – «А ну, **бринькало, не бреши**». 3) “*Con permiso, tengo que ir al baño*” – «**Кон пермісо, я тільки зайду в тубзик**».

Отже, для перекладу іспаномовних анімаційних фільмів використовують стратегії форенізації та доместикації. Перша зосереджена на відтворенні культурних особливостей мультфільму, інша – на локалізації оригіналу до цільової аудиторії. Все ж перегляд іспаномовних мультфільмів чи то в оригіналі, чи в перекладі, дозволяє вивчити чимало іспанських слів та познайомитися ближче із культурою іспаномовних країн.

Список літератури

1. Анімаційний фільм “Coco” іспанською мовою / Режисер Лі Анкріч. – Кінокомпанії Walt Disney Pictures, Pixar Animation Studios 2017.
2. Анімаційний фільм “Коко” українською мовою / Режисер дубляжу Анна Пашенко/ Перекладач Роман Кисельов. – Студія “Le Doyen”, 2017.
3. День мертвих [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/День_мертвих.
4. Мельник Анастасія Павлівна. Функції сучасної американської анімації як основа вибору перекладацьких стратегій. *Studia Linguistica. Випуск 6*. – Київ, 2012. С. 175-178.

Науковий керівник: Попадюк С.С.,
ст. викладач

**СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЄВОГО ЯВИЩА
«СПАНГЛІШ»**

Утворившись на початку ХХ століття, спангліш є актуальним і досить дискутованим лінгвістичним і соціокультурним феноменом в наукових колах.

Існують різноманітні найменування спанглішу, наприклад, «гібрид іспанської мови», «спотворена іспанська мова», «суміш кастильської мови і мови янкі», «ingleñol», тобто суміш англійської та іспанської мов і т.д. Дане мовне явище не унікальне, існують схожі лінгвістичні феномени, наприклад, «franglais» (змішання французької та англійської мов в Канаді), «portuñol» (змішання іспанського і португальського мов уздовж кордонів Уругвай-Бразилія), «hínglish» (змішання хінді і англійської мови в Індії).

Спангліш викликає безліч питань про статус і правомірності його вживання, про перспективи розвитку. Сьогодні не існує єдиної думки про статус даного явища. Одні дослідники визначають його як діалекти іспанської мови. Наприклад, Ілан Ставанс, письменник, професор Амхерстського коледжу, вважає, що спангліш є варіантом іспанської мови, продуктом творчості на стику двох культур, що утворився внаслідок чергування – свідомого чи несвідомого – англійської та іспанської мов [3].

Також існує припущення, що спангліш – це засіб вимушеного спілкування латиноамериканців, які не володіють англійською мовою і використовують спрощені формули з домінуючим іспанським компонентом [1].

Президент Північноамериканської академії іспанської мови Одон Бетансос Паласіос кваліфікував спангліш як тимчасовий засіб спілкування, який зникне з вжитку, як тільки нове іспаномовне покоління оцінить благо білінгвізму і буде вивчати обидві мови, що є необхідним для грамотного і культурного спілкування [2].

Наявність безлічі дефініцій даного мовного явища, а також плюралізм думок, що виправдовують або критикують його, підкреслюють ту значущість, яку спангліш придбав останнім часом.

Спангліш є частково відображенням складних соціальних умов, в яких живуть іммігранти, і їх спроби подолання соціокультурного і лінгвістичного шоку.

Носії такої мови, заснованої на взаємодії та змішанні двох мовних кодів, здатні спонтанно переходити з однієї мови на іншу: You've got a nasty mancha on your camiseta (ісп. Tienes una mancha fea en la camiseta). Таке кодове перемикання передбачає додавання в мову окремих сторонніх слів: «... si ya estoy en posesión de mi driver license»; перемикання всередині фрази: «Tenemos lo que necesita ... and if we do not, let us know»; та навіть перемикання між цілими фразами або навіть виволоюваннями двома мовами:

-¿Cómo tú estás, brodel?

-I'm okey, ¿y tú?

-Pues mira, jangeando un ratito. What about you?

-Caminito de un ópenin que queda aquí mismo. Do you wanna come? [4].

Саме тому носії спанглішу є білінгвістами, адже вони добре володіють обома мовами і є здатними невимушено переходити з однієї мови на іншу, створюючи тим самим більш емоційно-забарвлене спілкування.

Сьогодні спангліш є не тільки розповсюдженим неформальним засобом спілкування між групами суспільства, а також використовується іспаномовною пресою (Latina, Generation Ñ) чи кінематографією («Іспанська-англійська» (2004), режисера Джеймса Л. Брукса) тощо задля привернення уваги.

Проте, незважаючи на широке поширення, спангліш розглядається лише як жаргон, що знаходиться в процесі розвитку, і неможливо прогнозувати, чи зможе спангліш в майбутньому набути статусу офіційно-визнаної мови або, навпаки, зникне як тимчасовий засіб спілкування.

Список літератури

1. Ardila, A. An Anglicized Spanish Dialect. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*. no 1, vol.27, 2005. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hjb.sagepub.com/cgi/reprint/27/1/60> (дата звернення 27.02.2021).

2. Betanzos Palacios, O. El español en Estados Unidos: problemas y logros. II Congreso Internacional de la Lengua Española: Valladolid, España, 2001, Centro Virtual Cervantes. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rae.es/recursos/diccionarios/drae> (дата звернення 27.02.2021).

3. González-Echevarría R. Hablar spanglish es devaluar el español. *Clarín yThe New York Times*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elcastellano.org/clarin.html> (дата звернення 27.02.2021).

4. Stavans, I. Impulsor del spanglish desafía a profesores, traductores y lingüistas. *Second Seminar on the Transatlantic Dimension of the Spanish Language*. Nueva York, 2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.casadellibro.com/palabra> (дата звернення 27.02.2021).

*Науковий керівник: Мірошник С.О.,
ст. викладач*

УДК 37.013.2 (043.2)

Зрівець В.О.

Національний авіаційний університет, Київ

МОВНА СПЕЦИФІКА СУЧАСНИХ БРИТАНСЬКОГО ТА АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

На сьогодні існує чимало варіантів англійської мови, однак найпоширеніші – британський (в межах Великої Британії) та американський (США). Цілком очевидно, що відмінності, які існують між американським та британським варіантом англійської, не є настільки значними, щоб носії цих варіантів взагалі не зрозуміли одне одного, але ці відмінності почасти можуть стати причиною нехай і неповного, але часткового нерозуміння між носіями різних варіантів однієї мови [1].

Виникнення лексичних відмінностей між двома варіантами англійської мови (британським та американським) зумовлено низкою чинників. Ряд нових слів чи нових значень для вже наявних слів з'явилися в американському варіанті англійської через потребу європейських переселенців ідентифікувати невідомі їм раніше поняття, які відсутні у Великій Британії (наприклад, фауна і флора північноамериканського континенту). Не варто недооцінювати і вплив інших мов, зокрема французької, німецької, нідерландської, іспанської [35, с. 247-268]. Крім того, відмінності зумовлені й технологічним розвитком та культурними особливостями. Як наслідок, запозичення та утворення нових слів у різних варіантах однієї мови не уникнути. Відмінності виникають тоді, коли вже існуюче англійське слово набуває нового значення, або коли нове чи запозичене слово в одному з варіантів мови тільки частково сприймається його носіями [3, с. 179, 181; 4, с. 91-92].

Оскільки британський та американський варіанти англійської мови взаємопов'язані, то, очевидно, що слова, характерні для одного з варіантів, можуть поступово проникати в інший варіант мови й у підсумку стати невід'ємною частиною лексики носіїв обох варіантів мови. Процес проникнення слів з одного варіанту мови в інший розділяють на чотири етапи. На першому етапі слова абсолютно невідомі носіям іншого варіанту. Для другого етапу характерно, коли носії розуміє закладений у слові сенс, але не використовують його. На третьому етапі носії обох варіантів мови розуміють сенс, закладений у слові, використовують це слово і разом з тим слово зберігає свого роду приналежність до британського або американського варіанту англійської мови. На четвертому етапі, носії варіанту мови, який запозичив слово, сприймають його «за своє» [4, с. 91-92].

Існують різні класифікації прикладів відмінностей британського та американського варіантів англійської мови. Одна з них полягає в тому, щоб згрупувати приклади незалежно від того, якою мірою носії обох варіантів мови вживають слово відповідно до його значення (слово – значення). У цій групі прийнято виділяти 5 підтипів: перший – одне і те ж слово, але різне значення у двох варіантах мови; другий – одне слово, але додаткове значення в одному з варіантів мови; третій – одне і те ж слово, але наявні відмінності в стилі (формальному і неофіційному), конотації (позитивна і негативна), частоті використання; четвертий – одне й те ж поняття або предмет, але різні слова використовуються на його позначення (найбільше відмінностей саме в цій підгрупі); п'ятий – слово, яке пояснює невідоме носіям іншого варіанту мови поняття в силу культурних, географічних відмінностей тощо. Інша – згрупувати слова відповідно до значення, створити так звану лексико-семантичну групу, наприклад страви, одяг та аксесуари, побутові речі, професії, реалії освіти, подорожі та транспорт тощо [4, с. 92-93].

Отже, американський варіант англійської формувалася саме на основі її британського варіанту, хоча до уваги варто взяти і факт, що й інші мови також певною мірою (як європейські, так і мови корінного населення Америки, а також мови Африканського континенту) здійснили свій вплив. На лексичному, граматичному та фонетичному мовному рівнях між британським та

американським варіантами англійської мови існує чимала кількість відмінностей, також до уваги слід взяти і орфографію.

Підсумовуючи зазначимо, що англійська мова, як і будь-яка інша мова, це динамічна система, яка постійно змінюється, тому відмінностей між її різними варіантами, зокрема британським та американським, які існують та розвиваються пліч-о-пліч, не уникнути, а відтак з'являється необхідність у подоланні непорозумінь між носіями різних варіантів однієї і тієї ж мови, себто виникає потреба у використанні міжваріантного перекладу як одного із способів усунення такого роду непорозумінь.

Список літератури

1. Algeo J. *British or American English? A Handbook of Word and Grammar Patterns*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 362 p.
2. Agnetta M., Cercel L. George Steiner's After Babel in contemporary Translation Studies. *Church, Communication and Culture*. 2019. Vol. 4. No. 3. P. 363–369.
3. Algeo J. *British or American English? A Handbook of Word and Grammar Patterns*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 362 p.
4. Ashraf Abdel Fattah Musleh Abu Fares *British English and American English: History and Differences*. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*. 2019. Vol. 2 (1). P. 176–181.

Науковий керівник: Гарбуз А.В.,
викладач

УДК 81= 11-057.8 (043.2)

Калатура К.О.
Національний авіаційний університет, Київ

ІСПАНСЬКІ ДІАЛЕКТИ: АНАЛІЗ ТА ПРИНЦИПИ РОЗМЕЖУВАННЯ

Термін «діалект» можна розглядати як лінгвістичну систему, яка є відокремленою від загальної мови, проте не демонструє суттєвої диференціації стосовно інших мов, що мають спільне походження. Найчастіше поняття «діалект» уживають у значенні територіального діалекту, що залежить від місцевості в якій ми народилися та проживаємо. Варто зазначити, що кожна мова має різноманітну кількість діалектів, що в свою чергу не впливає на основну функцію мови – спілкування.

Згідно з визначенням Королівської іспанської академії, діалект – це «різновид мови, що не потрапляє в соціальну категорію мови». Іншими словами, це еволюція і адаптація мови, коли вона вступає в контакт з іншими мовами і культурами, з якими їй доводиться співіснувати протягом тривалого періоду часу.

Фактично, не існує жодного народу, який спілкувався б виключно нормативною мовою, що означає ніщо інше як мову домінуючої області, на якій розмовляє соціальна еліта. Іспанська або кастильська мова зародилася в Кастилії, і тому не складно зрозуміти, чому мова цього іспанського регіону, який

знаходиться приблизно на півночі від іспанського центру, є найбільш історично престижною. Іспанська мова має незліченну кількість діалектів, що діляться на підгрупи. Хоча не всі фахівці згодні з їх поділом. Крім того, слід пам'ятати, що мова може бути різною не тільки географічно, а й соціально, в залежності від реєстра населення.

Розмежування діалектів мови завжди було проблематичним. Незважаючи на те, що інституційна організація Іспанії в автономних спільнотах за останні 30 років стимулювала розвиток певної регіональної мовної обізнаності, залишається незрозумілим, чи існує така обізнаність для більшості різновидів іспанської мови в Європі. Діалектні риси рідко збігаються один з одним, або з адміністративними кордонами.

Іспанська мова, якою розмовляють на Піренейському півострові, має подвійний діалектний поділ: з одного боку, це діалектні області, розташовані з півночі на південь і пов'язані з процесом окупації території в Середні віки. З іншого боку, півострівна іспанська мова також розділена на діалектні області, що тягнуться зі сходу на захід. Ці обмеження не відповідають попередньому поділу і можуть відокремлювати північну частину півострова від південного на різній висоті. Ці області мають тенденцію до більш пізнього формування та можуть бути пов'язані з мовним вирівнюванням, яке відбулося в центрі і на півдні півострова після їх колонізації.

Варто зазначити, що іспанська мова не є замкнутою і статичною лінгвістичною системою. Навпаки, це мова з невимовною різноманітністю акцентів і діалектних варіацій, які змінюються від регіону до регіону через його контакт з іншими корінними, африканськими і європейськими мовами.

Незважаючи на те, що іспанська мова багата на різноманітні діалекти, в країні, окрім державної мови офіційними вважаються лише 4 діалекти. Їх ми й розглянемо далі.

Назва діалекту	Кількість носіїв мови	Країни, на яких поширений діалект
Каталонський	10 млн.	Каталонія, Валенсія, Андорра
Галісійський	3 млн.	Галісія, Астурія, Кастилія
Баскський	1 млн.	Країна Басків
Аранський	3800	Валь-д'Аран в Кастилії

На сьогоднішній день засоби масової інформації і доступ до інформації в глобальному масштабі також впливають на мову і змінюють її. Проте, діалектні та фонетичні варіації іспанської мови лише збагачують і зміцнюють мову, оскільки вони дають нам можливість відчувати себе унікальними в мовному і культурному плані.

*Науковий керівник: Мірошник С.О.,
ст. викладач*

МАШИННИЙ ПЕРЕКЛАД ЧИ ЛЮДИНА-ПЕРЕКЛАДАЧ?

У сьогоденні технології торкаються багатьох сфер нашого життя. Комп'ютери та онлайн платформи використовуються в усіх галузях науки. Поширюється думка, що більшість процесів, які виконує людина, тепер може здійснювати машина.

Не виняток й сфера перекладу. Звичайно, машинний переклад набагато зручніший і швидший, але він ніколи не буде таким же якісним як виконаний людиною. Однією з причин є те, що роботи-перекладачі запрограмовані дотримуватися певних алгоритмів перекладу слів і граматичних основ, тоді як мова має властивість постійно змінюватися. Тому перекладач повинен розуміти саме зміст тексту.

Слід зауважити, що люди можуть помилятися. Коли електронний перекладач стикається з помилками в тексті, він просто копіює їх у кінцевий переклад, тому що машина не здатна виявляти певні види помилок як-от: некоректні терміни, семантичні помилки, омоніми тощо. Омоніми – це слова, які пишуться і звучать однаково, але мають різний зміст [1]. Зазвичай ми розуміємо їх значення із контексту. З одного боку, машини здатні розрізнити прості омоніми, а з іншого – міжмовні омоніми дуже часто спричиняють помилки. Цей термін позначає слова, написання і звучання яких є однаковим, а їхнє значення є різним у різних мовах. Наприклад, англійське слово “clay” (англ., в перекладі “глина”) та українське “клеї” мають зовсім різне значення [2].

Перевагою перекладу, здійсненого людиною, є здатність адаптувати ідіоми, фразеологізми, сленг, мовні засоби та звороти однієї мови до аналогів іншої. Лакуна – це поняття, заміни якому немає в іншій мові [3]. Тому лакуни перекладають за допомогою транслітерації з поясненням у виносі. Наприклад, шведське слово “Lagom”, яке означає “достатньо” або “у міру”, не має відповідників в інших мовах. Таким чином, знання культури країни грає важливу роль у перекладі.

Крім того, процес перекладу вимагає креативності. Саме через відсутність творчого мислення та винахідливості в онлайн перекладацькому сервісі переклад завжди виходить дослівним.

Отже, мова будь-якого народу невід'ємно пов'язана з культурою та соціальними нормами. Тільки лінгвіст може адаптувати переклад на мову, носієм якої він є, під власне культурне середовище та цільову аудиторію. У цьому процесі важливим критеріями є влучне використання стилю і художніх засобів, знання, що приходять з досвідом. Тому машинний переклад ніколи не зможе повністю замінити людину-перекладача.

Список літератури

1. Шипнівська О. Визначення типів синтаксичної неоднозначності у знаннєорієнтованій системі машинного перекладу. Українське мовознавство, 2013, № 43. 104—113 с.

2. Кочерган М. П. Словник російсько-українських міжмовних омонімів («фальшиві друзі перекладача»). Київ : Академія, 1997. 400 с.

3. Антонов О. К. Українська радянська енциклопедія. Київ : Головна редакція УРЕ, 1974–1985.

*Науковий керівник: Гарбуз А.В.,
викладач*

УДК 343.8 (043.2)

Кохтюк В.А.

Національний авіаційний університет, Київ

В'ЯЗНИЦІ КОРОЛІВСТВА НОРВЕГІЇ: ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ УТРИМАННЯ

Система виконання кримінальних покарань у більшості країн має форму позбавлення волі із подальшим переміщення злочинця до в'язниці, яка зазвичай не є дуже комфортним місцем для проживання, оскільки керівники більшості держав переконані, як і самі громадяни, що людина, яка позбавила життя іншої особи або завдала їй важких травм не має права на відчуття комфорту. Проте, правління Королівства Норвегія бачить систему покарання кримінальних покарань по своєму – головна ідея в'язниць Норвегії полягає в наголосі на реабілітації в'язнів, а не покаранні, тому там відсутній традиційний принцип «наглядати і карати».

«Потрапити» до в'язниці у Норвегії досить складно, оскільки кримінальний закон передбачає широке коло альтернатив, наприклад: лист-попередження з поліції; (ст. 27 Кримінального кодексу).

У тюрмах застосовуються три типи безпеки: структурна безпека (стіни, двері, замки); технічна безпека (відеоспостереження, засоби охорони тощо); динамічна безпека, яка забезпечується шляхом взаємодії співробітників і ув'язнених та засуджених і ґрунтується на спілкуванні співробітника та ув'язненого. Таке спілкування спрямоване на те, щоб сформувати у засуджених повагу до персоналу [1, с. 363- 364].

Неодмінною умовою утримання є праця. Кожен ув'язнений перебуває на роботі з півв'ятої ранку до половини четвертого вечора. За це вони отримують по 10 доларів щодня, які дозволяють їм забезпечувати себе сніданками та вечерями: на зароблені гроші засуджені злочинці можуть купувати продукти в тутешньому магазинчику, що, згідно дослідженням, знижує рівень агресії.

Більшість в'язниць у світі представлені однією великою будівлею із темними та коридорами та сірими стінами, такий дизайн справді пригнічує, а вузький простір провокує більше конфліктів. Натомість в'язниці Норвегії передбачають комплекс кампусів, що дозволяє в'язням більше пересуватись й мати достатньо простору. Важливою особливістю є комфортність самого приміщення в'язниці: надмірна кількість вікон, які виходять не виключно внутрішню територію, на відміну від традиційних тюрем, таким чином в'язні не втрачають контакту із часом та простором; колір стін має здебільшого світлі відтінки, аби психологічно

не провокувати депресію у злочинців; висаджені дерева на тюремній території, що психологічно розмиває кордони між свободою і несвободою [2]. Витрати на утримання засудженого та отримання ним необхідних послуг фінансує муніципальна влада місцевості, де особа проживала (або перебувала) до ув'язнення. Таким чином, норвезька модель, як її знають, поєднує в'язнів із тими самими організаціями соцзабезпечення, якими користуються й інші громадяни, і створює те, що називають безшовним вироком — людина продовжує належати до того самого муніципалітету до і після ув'язнення [3].

Терміни ув'язнення тут короткі — в середньому близько восьми місяців. Майже ніхто не відбуває термін повністю, і після відбування однієї третьої ув'язнений може подати заявку на відпустку додому і провести до половини свого терміну ув'язнення за межами в'язниці. Спершу може видатись, що така система не карає злочинців, але насправді це не так. Рівень злочинності у Норвегії є дуже низьким, а рівень рецидивів – 20%, у той час як у інших високо розвинених країнах – 50-60%. Але і кількість засуджених більшу частину становлять іноземці. Але, на жаль, таку карну систему можуть дозволити собі лише країни із великими прибутками, оскільки побудова таких закладів вимагає значних витрат, які є більше як на половину перевищують вартість побудови традиційної в'язниці.

Отже, карна система Норвегії це своєрідний експеримент у епосі Нового часу, який досягає значних успіхів у порівнянні із іншими системами. Проте, можливо досягти такий низький рівень злочинності допомогли і інші фактори – менталітет, відчуття щастя та впевненості у майбутньому, рівень доходу громадян та стабільна політична ситуація у Країні. Можливо, така форма відбування покарання та впливу на особистість є найбільш приближеною до тієї, яка справді буде “перевиховувати” людину та знищувати поняття “рецидив”.

Список літератури

1. Яковець І.С. Досвід виконання кримінальних покарань Королівства Норвегія та доцільність його впровадження в Україні. Держава і право. Вип. 60. 2014. С.352 – 368.

2. Не в'язниця - мрія! Як живеться у дизайнерській тюрмі Норвегії Больше новостей читайте на сайте - 7dniv.info [Електронний ресурс] // 7 днів info. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://7dniv.info/life/112506-ne-viaznicia-mria-yak-zhivetsia-u-dizaynersky-tiurm-norvegii.html>.

3. Норвегія доводить, що поводження з в'язнями як із людьми справді працює [Електронний ресурс] // Політична критика. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://politikrytyka.org/2016/10/21/norvegiya-dovodit-shho-povodzhennya-z-v-язnyami-yak-iz-lyudmi-spravdi-pratsyuue/>.

*Науковий керівник: Мельник Н.І.,
д-р пед. наук, доцент*

МОВНИЙ БАР'ЄР ТА ПІДХОДИ Й МЕТОДИ ДЛЯ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Сучасні комунікаційні технології та дедалі швидші способи пересування майже ліквідували географічні бар'єри між людьми. Можливо, завдяки цьому ми стали більше усвідомлювати інші бар'єри, які ускладнюють відкриття захоплюючих нових місць, звичаїв та смаків, співпрацю з колегами з різних країн та, серед іншого, знайомства в Інтернеті. Звичайно, йдеться про мовні бар'єри, які зустрічаються частіше, ніж усвідомлюють багато людей.

Було зроблено багато спроб зрозуміти природу явища мовного бар'єру, а також пояснити та дати його визначення. Огляд літератури показує існування різних інтерпретацій терміна «мовний бар'єр», запропонованих різними вченими, та використання різних критеріїв для його визначення. У. Літлвуд дійшов висновку, що якщо люди відчувають невпевненість у середовищі навчання мови, виникає психологічний бар'єр для мови, і якщо рівень тривоги перевищує певний рівень, ця ситуація стає серйозною перешкодою в процесі вивчення мови. О. Ветрова визначає мовний бар'єр як «нерозуміння через неправильне кодування або неправильне тлумачення переданих повідомлень», що унеможливує спілкування одержувача. Є. Симанюк розглядає психологічні бар'єри в засвоєнні мови як необхідну умову та важливий фактор професійного розвитку.

Багато експертів з європейських країн у галузі методології викладання та психології (Л. Виготський, Г. Китайгородська, Є. Дадаян, Л. Литвінова, Є. Носенко, Н. Яковлева, Роджерс, Маслоу) заявляють, що ефективність засвоєння іноземної мови суттєво залежить від психологічної готовності людини вивчати та використовувати іноземну мову та від бажання людини вірити у свої можливості говорити іноземною мовою. Якщо людина вагається говорити іноземною мовою, це пов'язано з бар'єрами спілкування як психологічного, так і мовного походження.

Методи та підходи для подолання мовного бар'єру:

Робота Р. Розенберга висвітлює стратегію виявлення в подоланні мовного бар'єру. Підхід може включати різні типи завдань, такі як мозковий штурм та різні словникові ігри для роботи над словниковим запасом. Мозковий штурм фокусується на створенні низки питань із швидкими відповідями. Цей вид діяльності можна успішно застосовувати у груповій та парній роботі з розвитку мовних навичок для активізації вторинних навичок (словниковий запас, вимови тощо), для розвитку невербальних навичок.

Створення серії запитань під час мозкового штурму допомагає підвищити мотивацію та інтерес до навчального процесу, активізувати словниковий запас до теми, допомагає зосередитись та сприяти критичному та творчому мисленню. Він включає такі навички, як аналіз, організація та структурування інформації та розвиває соціальні та комунікативні навички.

Іншими можливими способами подолання мовних бар'єрів є мовленнєві клуби, організовані в більшості шкіл та університетів; програми міжнародного обміну.

Також учням допоможуть різноманітні техніки розслаблення, зниження сором'язливості та постійний повтор матеріалу.

Отже, мовні бар'єри можуть бути складною проблемою, а важливість їх вирішення зобов'язує вчителів мотивувати і заохочувати учнів. Здійснення комунікативної діяльності максимально підігріє інтерес до подолання мовних бар'єрів, знизить страх особистого спілкування, налаштує на позитивне мислення, даючи учням більше можливостей розвиватися як незалежна, мотивована і впевнена людина. Подолання мовних бар'єрів дозволяє учням отримати значний досвід і сформувати мовні навички, необхідні для подальшої продуктивної діяльності.

Список літератури

1. Ветрова О.Г. Лингвистические проблемы межкультурной англоязычной коммуникации в краш-курсе культурного погружения (crash-course of overseas cultural immersion) // Преподавание иностранных языков и культур: проблемы, поиски, решения (Лемпертовские чтения VII) : материалы Междунар. науч.-метод. симпозиума (Пятигорск, 19-20 мая 2005 г.). – Пятигорск, 2005. – С. 54-55

2. Левченко Е.С. Социальная адаптация студентов вуза средствами физической культуры: автореф. дис. канд. психол. наук / Е.С. Левченко. – М., 2007. – 20 с

3. Сыманюк Э.Э. Психологические барьеры профессионального развития личности / Э.Э.Сыманюк. – М.: Московский психолого-социальный институт. – 252 с

4. Littlewood W. Foreign and Second Language Learning / W. Littlewood. Cambridge: Cambridge University Press. – 1984. – 122p

5. Shunk D. Self-efficacy and academic motivation / D.Shunk // Educational Psychologist. –1991. – V.54. – P.117-133

6. Barte J.W. Defences, Psychological / J.W.Bartee // Encyclopedia of counseling. – 2008. – Volume 1. – pp.554–556.

*Науковий керівник: Давиденко А.О.,
викладач*

УДК 811.112.2 (043.2)

Левчук В.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ

Наукова спільнота все частіше піднімає питання адекватного перекладу зарубіжних фільмів, адже процес завжди супроводжується певними труднощами лінгвістичного характеру.

До даної теми звертались Л. Бархударов, М. Берд, Д. Бузаджи, В. Виноградов, В. Горшкова, Г. Денісова, М. Єфремов, В. Комісаров, та інші. Тим не менш, переклад назв німецькомовних фільмів українською мовою є все ще малодослідженою темою, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Метою дослідження є виявлення та аналіз тенденцій перекладу назв німецькомовних фільмів. З маркетингової точки зору фільмоніми виконують інформативну функцію, тобто рекламну функцію. Варто зазначити, що фільмонім – це засіб спрямувати глядацьке сприйняття кінокартини в той чи інший бік. Розставляючи правильні акценти, виносячи головні думки у назву, перекладачі доносять до глядача головну думку картини і тим самим виконують рекламну функцію. [1].

Однією з найчастіших помилок є недотримання стилістичної єдності оригінальної назви і перекладного аналога, через що в аудиторії виникає неправильне сприйняття. [1].

Отже, процес перекладу фільмонімів необхідно розпочати з аналізу загального сюжету, цільової аудиторії і на основі аналізу вибирати тенденцію перекладу назви, щоб відтворити її суть. [3, с. 174].

На сьогодні вирізняють наступні тенденції перекладу:

Прямий переклад. Як правило, такий переклад застосовується до назв фільмів, в яких відсутні неперекладні соціокультурні компоненти. Прямий переклад вважається найбільш точним і адекватним. До прямого перекладу також відносяться такі прийоми, як транслітерація і транскрипція. Прикладів стратегії прямого перекладу назв досить багато:

“Вінсент і Тео” (“Vincent und Theo”)

“Агірре, гнів божий” (“Aguirre, Der Zorn Gottes”)

“Фанатки на сніданок не залишаються” (“Groupies bleiben nicht zum Frühstück”)
“Апачі” (“Apachen”)

“Біженці” (“Flüchtlinge”)

“Безвухі зайці” (“Keinohrhasen”)

“Мед в голові” (“Honig im Kopf”)

“Справа Колліні” (“Der Fall Collini”)

Трансформація. Трансформація найчастіше обумовлена наступними факторами: лексичними, стилістичними, функціональними, прагматичними. Перекладачі часто використовують методи заміни, додавання або вилучення лексичних елементів. За статистикою найпоширенішою трансформацією є модифікація, яка надає свободу та простір для креативності під час перекладу. Розглянемо наведені приклади:

“Анна Павлова” (“Anna Pawlowa – Ein Leben für den Tanz”)

“Коти проти собак” (“Wie Hund und Katz”) “Роніни Ако” (“47 Ronin”)

“Правила зйому - метод Хітча” (“Hitch - Der Date Doctor”)

“Оз: Повернення у Смарагдове місто” (“Die Legende von Oz - Dorothy’s Rückkehr”)

“Різдвяна історія” (“Die Nacht vor Weihnachten”)

“Крижане серце” (“Die Eiskönigin”)

“Біжи, Лоло, біжи” (“Lola rennt”)

Заміна. Незважаючи на основні вимоги перекладу: збереження семантико-структурної рівності і рівних комунікативно-функціональних властивостей, перекладачі все таки використовують метод заміни, коли неможливо перекласти прагматичний зміст вихідного тексту. “Найбільшу складність при перекладі викликають фразеологізми, гра слів й навмисно змінених стійких виразів, зміст яких є прозорим лише для тих, хто добре знає культуру англомовних країн” [6, с. 89]. Наведемо такі приклади:

“Міцний горішок” (“Stirb langsam”)

“Порожній будинок” (“3-Iron”)

“Індики: Назад у майбутнє” (“Free birds – Esst und an einem anderen Tag”)

“Золотий лід” (“Liebe und Eis”)

“Красунчик” (“Keinohrhasen”)

Отже, проведений нами аналіз визначив стратегії при перекладі німецькомовних назв фільмів на українську мову: прямий переклад назви, трансформація назви та заміна. Вибір стратегії залежить від багатьох факторів, зокрема: вихідної назви фільму, лінгвокультурного навантаження, жанру, глядацької аудиторії та маркетингових стратегій.

Список літератури

1. Громова З.В. Основні помилки при перекладі назв кінофільмів [Електронний ресурс] / З.В. Громова // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2013. – № 9(1). – С. 28-33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vluf_2013_9\(1\)__7.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vluf_2013_9(1)__7.pdf)

2. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика: учеб. пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И.С. Алексеева. – СПб.: Союз, 2008. – 288 с.

3. Антропова А.В. Названия американских и российских кинофильмов: сопоставительная характеристика и проблемы перевода: дис. канд. филол. наук: 10.02.20 / А.В. Антропова. – Екатеринбург, 2008. – 217 с.

4. Бочарникова Н.В. Дезориентирующий перевод названий кинотекстов как явление коммерческой адаптации / Н.В. Бочарникова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2011. – № 25(240). – С. 32-38.

5. Воронцова И.И. Тенденции перевода фильмонимов в контексте современного российского кинематографического рынка [Электронный ресурс] / И.И. Воронцова, Н.Л. Ткаченко // Новый филологический вестник. – 2015. – № 3(34). – С. 139-150. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/tendentsii-perevodafilmonimov-v-kontekste-sovremennogo-rossiyskogo-kinematograficheskogo-rynka>.

6. Слепович В.С. Курс перевода (английский – русский язык): учеб. пособие для студентов учреждений, обеспечивающих получение высшего образования по специальности «Мировая экономика и международные экономические отношения» / В.С. Слепович. – 7-е изд. – Минск: ТетраСистемс, 2008. – 320 с. 17. Кінопортал KINO-TEATR.UA [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://kino-teatr.ua/uk/>

*Науковий керівник: Желуденко М.О.,
канд. пед. наук, доцент*

СВЯТКУВАННЯ 250-РІЧЧЯ БЕТХОВЕНА У СВІТІ В ЧАСИ КОВІДУ

*«Музика — це один безтілесний вхід у вищий світ знання, яке осягає людство, але
яке не може осягнути людина»*

Людвіг ван Бетховен

У 2020 році відзначалась 250-та річниця з дня народження Бетховена. Німеччина підготувалася ґрунтовно до святкування такого ювілею. У тому ж році під девізом «Відкривасмо заново Бетховена» понад тисяча культурних подій відбулась. Можна було насолоджуватися концертами, симпозіумами, виставками, оперними спектаклями, літературними читаннями. 42 мільйони євро склав кошторис даної програми, з них 27 мільйонів було виділено з бюджету країни[4].

На урочистій церемонії відкриття програми 16 грудня в Бонні "BTHVN2020" Моніка Грюттерс, уповноважена уряду з питань культури та ЗМІ, назвала Людвіга «одним з головних культурних послів Німеччини». Людвіга возвеличували ще за життя радикальним новатором, легендою, котрим захоплювалася широка аудиторія.

Концерт можна було побачити 17 грудня, саме тоді ювілейний рік мав завершитися. Однак через пандемію Коронавірусу та у зв'язку з неможливістю проведення більшості заходів за участю глядачів, концерт пройшов в онлайн-форматі[4]. Прямую трансляцію можна буде подивитися на сайтах bthvn2020.de, WDR.de, і Deutsche Welle, а також на каналі DW в YouTube.

На театральній сцені 2020 рік пройшов також під його знаком. Джон Ноймаєр, класик сучасного балету, поставив зі своєю трупкою в Гамбурзі хореографічний спектакль, що йшов шляхом пошуку асоціацій руху з музикою й особистістю Бетховена.

У різноманітних постановках була представлена лише одна опера Бетховена «Фіделіо». Зокрема у блазнівському контексті Кельнського карнавалу. Він став також героєм мюзиклу і рок-опери, у Мангеймі в Національному театрі можна було простежити шлях Дев'ятої симфонії Бетховена в саундтреці до фільму Стенлі Кубрика «Механічний апельсин» [4].

В Україні також святкували 250-ту річницю з дня його народження. Дійства відбувались у Львівській національній філармонії, де на його честь був присвячений один із найстаріших українських фестивалів – «Віртуози». Як відомо, концерти фестивалю відбувались онлайн, однак їх програма цілком складалася з доробків майстра! 16, 17 та 18 грудня відбулися ще три події, присвячені композитору[2].

Перший концерт тріади «BEETHOVEN & TRIO» об'єднав трьох відомих українських виконавців: Назарія Пилатюка (скрипка), Романа Лопатинського (фортепіано) та Артема Полуденного (віолончель), у їх виконанні прозвучала: Романс для скрипки і фортепіано №2, Соната для віолончелі і фортепіано №4 та Фортепіанне тріо №1[1].

17 грудня на гостей у концертній програмі «BEETHOVEN & 250» очікували Третя «Героїчна» симфонія Бетховена та Септет Мі-бемоль мажор.

Завершила святкування 250-річчя Бетховена «BEETHOVEN & 250 & EMPEROR». У виконанні творчого тандему – Академічного симфонічного оркестру філармонії, піаністки Катерини Тітової та польського диригента Вінсента Козловського – прозвучали знаменитий «Імператорський» фортепіанний концерт та Героїчна симфонія в оркестровому виконанні[3].

Людвіг ван Бетховен відомий піаніст, геніальний композитор, диригент, що донині є одним з найбільш відомих композиторів у світі. Він писав музику у всіх існуючих тогочасних жанрах.

Його доробки входять в число найбільших творінь людського генія. За філософською глибиною, новаторство Бетховена не має собі рівних в жодному музичному мистецтві Європи, його музику важко охарактеризувати за допомогою стилістичних понять, що склалися на основі вивчення творчості інших митців. Творець неповторний, багатоликий, багатогранний. Протягом усього творчого шляху він безперервно розширював виразні межі свого мистецтва.

З біографії ми знаємо, що вперше юний маестро виступив на публіці в 7 років, а саме 26 березня 1778. Як відомо, 26 березня – це також дата його смерті. Суперечки щодо реальної дати народження геніального музиканта ведуться і сьогодні. Юнак повністю втратив слух у віці 27 років. Перед тим, як творити черговий безсмертний шедевр, він занурював голову в крижану воду. Швидше за все, це і стало основною причиною втрати слуху, однак звичка була настільки сильною, що аж до кінця своїх днів, композитор не зміг від неї відмовитися. Тим не менш, він продовжував створювати музику. За своє життя Людвіг ван Бетховен написав тільки одну оперу – «Фіделіо». Місячну сонату присвятив Джульєтті Гвіччарді, на якій хотів одружитися, але шлюб так і не відбувся[5]. Митець охарактеризував початок П'ятої симфонії як «стукіт Смерті у двері». Пізніше перші акорди цієї симфонії будуть використовуватися як пароль для союзників під час Другої світової війни, оскільки за збігом обставин в азбуці Морзе ця мелодія позначає латинську "V" ("Victory" – перемога) [6].

У серпні 1845 року було відкрито пам'ятник Бетховену в Бонні. Це був перший в Німеччині пам'ятник відомому композитору, опісля їх було відкрито ще близько сотні по всьому світу.

Список літератури

1. <https://philharmonia.lviv.ua/event/beethoven-trio/>
2. <https://philharmonia.lviv.ua/event/beethoven-250/>
3. <https://4studio.com.ua/novyny/u-lvovi-vidznachat-250-richchya-bethovena/>
4. <https://p.dw.com/p/3mmhA>
5. <https://interesnyefakty.org/interesnye-fakty-o-bethovene/>
6. <https://ukr.mainstreetartisans.com/4261970-beethoven-interesting-facts-from-life-ludwig-van-beethoven-biography-creativity>

*Науковий керівник: Іванова Ж.Є.,
ст. викладач*

УДК 81'25'36 = 134.2 = 161.2 (043.2)

Мельнікова А.А.

Національний авіаційний університет, Київ

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Під час перекладу часто неможливо використати значення слів і висловів, які пропонуються у словнику, відтак, виникає потреба в перекладацьких трансформаціях. У таких випадках звертаються до трансформаційного перекладу. Досягнення адекватності у перекладі пов'язане з умінням грамотно ідентифікувати перекладацьку проблему у здійсненні перекладацької трансформації. Проблема перекладацьких трансформацій є однією з найактуальніших у сучасному перекладознавстві. Для того, щоб вірно відтворити зміст іншомовного тексту перекладачі вдаються до різноманітних трансформацій, які повністю або частково змінюють структуру речень оригіналу.

З метою виділення і класифікації різних видів перекладацьких трансформацій ми звернулися до доробків учених-перекладознавців. На сьогодні існує безліч класифікацій перекладацьких трансформацій запропонованих різними авторами.

У роботах В.М. Комісарова названі такі види трансформацій, як лексичні (транслітерація, перекладацьке транскрибування, калькування, деякі лексико-семантичні заміни), граматичні (граматичні заміни і членування речення) і комплексні (експлікація або описовий переклад, антонімічний переклад та компенсація).

А.Д. Швейцер акцентує увагу на лексичних перекладацьких трансформаціях, виділяючи чотири їх різновиди:

- 1) трансформації на компонентному рівні семантичної валентності (заміна);
- 2) трансформації на рівні прагматичному (перекладацькі компенсації, заміна тих чи інших стилістичних засобів іншими, заміна алюзій на аналогічні, пояснювальний переклад);
- 3) трансформації на референційному рівні (конкретизація, генералізація, заміна реалій і ін);
- 4) трансформації на рівні стилістичному – компресія і розширення.

З чого можна зробити висновок, що його пріоритетом були лексичні трансформації.

Я.І. Рецкер схиляється до подвійної класифікації трансформацій:

- 1) граматичні трансформації у вигляді заміни частин мови або членів речення;
- 2) лексичні трансформації (конкретизація, генералізація, диференціація значень, антонімічний переклад та ін.).

Р.К. Міньяр-Белоручев виділяє три види трансформацій: лексичні, граматичні та семантичні. До першого виду (лексичні трансформації) дослідник відносить прийоми генералізації і конкретизації, до другого (граматичні трансформації) – заміну частин мови і членів речення, об'єднання речень або їх членування, до третього (семантичні трансформації) – метафоричні, синонімічні, метафоричні заміни, логічний розвиток понять, антонімічний переклад та прийом компенсації.

Найменування видів перекладацьких трансформацій у працях Л.С. Бархударова значно відрізняється від термінології інших дослідників. Так, учений виділяє чотири типи перетворень, або трансформацій: перестановки, заміни, опущення і додавання.

А.М. Фітерман та Т.Р. Левицька виділяють граматичні трансформації, до яких відносяться такі прийоми: перестановки, вилучення і додавання, перебудову та заміну речень; стилістичні трансформації, які охоплюють синонімічні заміни та описовий переклад, компенсацію та інші види заміни; лексичні трансформації, що стосуються заміни і додавань, конкретизації і узагальнення речень.

Розглянемо більш детально кожен вид перекладацьких трансформацій (лексичні, граматичні, лексико-граматичні).

1. Лексичні перекладацькі трансформації

До видів лексичних трансформацій відносяться: розшифрування, транслітерація, калькування, лексико-семантичні заміни, які включають в себе генералізацію, конкретизацію та модуляцію.

Такі типи лексичних заміни, як «генералізація» і «конкретизація», є протилежними один одному, так як за допомогою генералізації здійснюється заміна вихідної одиниці з більш вузьким значенням одиницею з більш широким значенням, в той час як поняття конкретизації передбачає заміну слова чи словосполучення мови оригіналу з більш широким предметно-логічним значенням на слово або словосполучення з більш вузьким значенням.

До модуляції відносяться заміни слова або словосполучення, значення якого можна вивести логічним шляхом із значення одиниці мови оригіналу, при цьому значення слів оригіналу і перекладу пов'язані логічними причинно-наслідковими відносинами, які безпосередньо залежать від контексту.

2. Граматичні перекладацькі трансформації

Граматичні трансформації полягають у перетворенні структури речення у процесі перекладу відповідно до норм мови, якою здійснюється переклад. Суть речення залишається незмінною, але у свідомості перекладача відбувається певне перетворення англійської конструкції, в якій англійські слова замінюються українськими. При зіставленні граматичних категорій і форм англійської і української мов, виявляються наступні явища:

- 1) відсутність тієї чи іншої категорії в одній з мов;
- 2) частковий збіг;
- 3) повний збіг.

Необхідність в граматичних трансформаціях виникає лише в першому і другому випадках.

3. Лексико-граматичні перекладацькі трансформації.

В основі лексико-граматичних трансформацій лежать граматичні та власне лексичні трансформації. До лексико-граматичних трансформацій відносять: антонімічний переклад, компенсацію, смисловий розвиток і цілісне перетворення.

4. Синтаксичні трансформації.

Трансформації на рівні синтаксису неминучі внаслідок специфіки синтаксису як англійської, так і української мови. До них можна віднести: заміну типу речення; членування речення; еліпс; декомпресія; компресія; об'єднання речення.

Таким чином, під час здійснення перекладу, головним завданням перекладача є досягнення семантичної еквівалентності вихідного тексту та тексту перекладу. Для досягнення цієї мети необхідно використовувати різноманітні перекладацькі перетворення, а на рівні компонентної еквівалентності – трансформації. Для того, щоб швидко вибрати правильний варіант перекладу, перекладачеві необхідно знати всі види трансформацій.

Науковий керівник: Гармаш Т.А.,
канд. пед. наук, доцент

УДК 811.112.2 (043.2)

Палій В.В.

Національний авіаційний університет, Київ

НІМЕЦЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

У німецькій мові існує великий пласт лексики, який активно розвивається та виходить за межі загальноприйнятих мовних норм - це сленг німецької мови. Основою німецького сленгу є молодіжний сленг, а саме інтернет-сленг, який сучасні люди часто користуються в повсякденному житті. Чотири з п'яти інтернет-користувачів в Німеччині зареєстровані як мінімум в одній соціальній мережі, третина з них також активно користується іншими мережами. Згідно з дослідженням Федерального об'єднання інформаційних, телекомунікаційних технологій та нових ЗМІ (Bitkom), кількість активних користувачів соціальних мереж серед осіб у віці від 14 до 29 років досягає 87%.

Найбільш яскравими мовними особливостями німецькомовної інтернет-комунікації, які зокрема властиві розмовній мові, є: 1) вживання скорочених форм артикля: *ca. mit nem dutzend anderer gewartet, dass die die wow-insel rausrollen* / я чекав приблизно з дюжиною інших, поки запустять острів в wow (World of Warcraft); 2) клітізація артикля та прийменника, що не зустрічаються в літературній мові: *also pack ich wasser innen topf und mach die platte an* / так що я наливаю воду в каструлю і закриваю кришку; 3) обмежене вживання генитива; 4) формування невизначеного вказівного займенника *son*: *son kleines internet terminal ist praktisch* / такий маленький термінал з Інтернетом дуже практичний; 5) перехід *brauchen* до класу модальних дієслів: *das brauchst du mir nicht sagen, du weisst doch das mein Vater Libanese ist.* / тобі не потрібно мені про це говорити, ти ж знаєш, що мій батько ліванець; 6) популяризація застосування конструкції *am + Infinitiv*: *grad voll am photoshopen gewesen* / я був зайнятий роботою в фотощопінг; 7) вживання дієслів у формі першої особи однини без відповідного закінчення: *morgen is dienstag - da geh ich nur saufen und wochenende einläuten* / завтра субота я йду нути і готуватися до вихідних; 8) енкліза особистого займенника та дієслова у формі другої особи однини: *dann machste erstmal das / tu spochatku ce zrobi*; 9) вилучення особових займенників: *Da hab ich mir gedacht komm schreibst mal ne bewerbung irgendwo hin* / я подумав, давай, напиши резюме і відправ куди-небудь; 10) обмеження вживання претерита; 11) вживання еліптичних речень: *wo isse denn drin? wand, holz, metall [Ibidem]? / Що*

там всередині? стіна, дерево, метал? 12) активне використання конструкції *am + Infinitiv: grad voll am photoshopen gewesen / я був зайнятий роботою в фотостудії*. 13) буквені абрєвіатури: *BB - bis bald; DD - Drück dich; GM - Guten Morgen; GN - Gute Nacht; GNGN! - Geht nicht gibt's nicht !; VLG - viele liebe Grüße; GVLG - Ganz viele liebe Grüße; HDL - Hab dich lieb; ILD - Ich liebe dich; 14) складові абрєвіатури: BIGBEDI - Bin gleich bei dir; WAUDI - Warte auf dich; WOWIMAT? - Wollen wir uns mal treffen?*

Зокрема, в німецькому інтернет-дискурсі часто зустрічаються фінальні та ініціальні скорочення, наприклад, *nich, freu, is, пе (eine)*, асиміляції, наприклад, **wars, isn, aufm, aufn, aufs, haste, bissu, biste**, та редукції, наприклад, *miissn, sehn, grade, supra, wiewda, leida*. На синтаксичному рівні лексика трансформується внаслідок спрощення речень та опущення пунктуаційних знаків. Причинами таких змін є специфічні умови спілкування в чаті та вплив розмовної мови на листування в чаті як на форму письмової комунікації.

Внаслідок розвитку комп'ютерних технологій та комунікацій молодь Німеччини активно запозичує нові терміни разом з сучасними інноваційними нововведеннями, наприклад: *Internet, online, Cyberspace, Server, Provider, Browser, Homepage, downloaden, mailen, fotoshopen*.

Отже, глобалізація та розвиток Інтернет-технологій сприяють змінам у житті німців та їх спілкуванні. Віртуальний простір формує віртуальну особистість: характер, принципи та специфіку спілкування у мережі Інтернет. Комунікація у такому режимі, у свою чергу, впливає на суб'єкта комунікації, створює «віртуальну особистість». Популярність онлайн-спілкування серед німецької молоді активно зростає, адже віртуальна комунікація не створює рамок, підлітки можуть не соромитися своїх думок і бажань, мають можливість самовиражатися, користуючись новою системою мови, несхожою на загальноприйняту. Змінюється світ, змінюються інформаційні технології, звичайно, змінюється мова, тому вивчення мови інтернет-комунікації має вагоме значення для визначення закономірностей виникнення та функціонування нової лексики.

Список літератури

1. Христенко О.С. Німецький молодіжний сленг як вияв субкультури молоді / О.С. Христенко // Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. праць. – К.: Вид.-полігр. центр “Київський університет”, 2008. – Вип. 24. – Ч. III. – С. 329–335.

2. Ehmann H. Affengeil: Ein Lexikon der Jugendsprache / H. Ehmann. – München: Verlag Beck C.H., 1994. – 156 с.

2. Dr. Windows.

URL: <https://www.drwindows.de/xf/threads/internetverbindung-bricht-ständig-ab.22164/>

3. Gothnet.

URL: <https://gothnet.eu/froestchen/weblog/%20category/1/Allgemein>

4. German bash. Die krasssten Deutschen chat-zitate.

URL: <http://german-bash.org/81698>

5. German bash. Die krasssten Deutschen chat-zitate.

URL: <http://german-bash.org/414>

6. German bash. Die krasssten Deutschen chat-zitate.

URL: <http://88.198.70.26/9688>

7. Hardwareecke.

URL: <http://www.hardwareecke.de/showthread.php/62315-Unsinnige-Zitate-udergerleichen>

8. Knuddels.

URL: <http://hp.knuddels.de/homepages/knuddels.de/hp/172/messias85.html>

*Науковий керівник: Желуденко М.О.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 82-1/-9 (043.2)

Плахотнюк В.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ НЕОНУАРУ У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Неонуар – досить неоднозначний літературний жанр, що є продовженням та відгалуженням нуару. Слово «нуар» французького походження, перекладається як чорний (noir). Цей термін вперше з'явився після Другої Світової війни в рецензіях паризьких кінокритиків і стосувався виключно фільмів (film noir) [2]. Однак, нуарна література випередила свій час. Межі класичного «чорного роману» та нового не зовсім чітко окреслені, так як обидва жанри – відносно нове явище в літературі. Спочатку, нуар розглядався лише в дискурсі кінематографу, через що має свої «візуальні» особливості. Варті окремої уваги також комікси, картини та фотографії, які належать до цього жанру. Нуар виник у 1920-х рр.. як різновид кримінального роману та був притаманний масовій американській літературі, тому його також вважають субжанром. Тільки у другій половині 20ст. таку прозу почали називати нуарною, коли вона вже стала відомою завдяки кіноіндустрії. Значний вплив на формування жанру мав німецький експресіонізм. Воєнні та міжвоєнні часи також залишили свій відбиток на нуарній літературі [3; 153].

Еволюція нуару включає кілька етапів – ранній, зрілий та пізній. Ранній нуар – це переважно література, написана до Другої Світової війни. Зрілий нуар характеризує воєнний період та перше повоєнне десятиліття. Пізній нуар – це твори, написані в 50-ті рр.. 20ст. та пізніше, в яких дотримана чистота жанру та які ще не можна віднести до неонуару. На відміну від кінематографу, для літератури ці межі досить нечіткі. Неонуар, або постнуар, почав відгалужуватися від нуару приблизно у 80-х рр.. 20 століття. Він увібрав особливості класичного «чорного роману» такі як похмура та гнітюча атмосфера, нарощування емоційної напруги, боротьба світла і темряви, екзистенціальні мотиви приреченості людини та закинутості у Всесвіті, проблема злочину і покарання, провини та честі. Цей жанр вирізняється психологізмом, великий наголос роблять на внутрішньому світі героїв, їхніх почуттях, мотивах злочину. Саме тому його не можна плутати із детективною прозою. «Чорні романи» розкривають правду життя в її гранично оголеному вигляді – брудну, страшну, бридку, жахливу, однак, реалістичну. Тут яскраво змальовані людські вади й недоліки, психологічні травми, періоди скрути та повного занепаду. У творі можуть бути присутні описи, але вони завжди темні.

В нуарних романах, як і у фільмах іде дощ, дія часто відбувається біля води, на читача тисне похмура атмосфера міста, зображується нічне життя [2; с.24]. Цей жанр виважений і розмірений, як і його герої, тому в «чорних романах» навряд чи вдасться натрапити на бійки, погоні, масову стрілянину та іншу сесту. Тут домінують хитрість та стратегічне мислення. Оповідь переважно ведеться епізодами або флешбеками, включаючи спогади, роздуми та інші ліричні відступи, перемикаючи роман між минулим та майбутнім. Втрата орієнтирів у часі та в житті також додає екзистенціальних мотивів жанру [6; с.60].

Відповідно до жанру, у творі має бути присутній нуарний детектив. Цей персонаж відрізняється від звичайного слідчого особливим цинічним гумором, розчаруванням у житті, холоднокрівністю до жінок, лицарською поведінкою. Герої нуарного роману – це переважно маргінали та інші «втрачені» люди. Усіх їх об'єднує особливий «нуарний» погляд на життя. Вони схильні до саморуйнування, мають багато шкідливих звичок, тому цьому жанру притаманні описи розпивання міцних алкогольних напоїв, паління цигарок, зустрічей в барах. Автори схильні виправдовувати нуарних героїв, підлаштовуючи їх до вимог життя [3; с.67]. Подеколи їх наділяють шляхетними рисами поряд із небаченою жорстокістю та підлістю. Це можуть бути як особисті принципи, так і своєрідний кодекс честі злочинного світу. Нуарним героям також притаманне роздвоєння особистості. Часто може бути присутній злочинець-протагоніст. В неонуарному романі з'являється дещо переосмислений образ фатальної жінки ("femme fatale"), яка не лише красива, а й сильна, розумна та вольова, авторитетна у кримінальних колах, здатна впливати на хід справи. Тому цей жанр іноді називають феміністичним [5].

Неонуар не такий суворий жанр, як нуар. Тут часто спостерігаються відходи від канонів, поєднання з іншими жанрами, пристосування до сучасного світу. Багато уваги приділяють взаєминам між людьми, іноді – навіть еротичі та сучасним тенденціям, не характерним для традиційного нуару. Глобалізація та інформатизація вимагають адаптація літератури до реалій суспільства. Тому й гангстери неонуарних романів можуть бути поміщені в новий час та місце, користуватися всіма перевагами техніки, а неонуарний детектив навіть може розслідувати віртуальні злочини. Також іноді спостерігаються відхилення у сторону готичного роману, магічного реалізму, психологічного трилера чи крутого детективу. Неонуарний роман рідко розгортається навколо вбивства. Тут нерідко має місце помста, переслідування, торгівля наркотиками, конкуренція, бізнес та приватні розслідування [5].

Батьком жанру іноді називають Корнела Вулріча. Серед відомих авторів нуарної прози можна назвати таких американських письменників як Дешил Геметт, Джеймс Кейн, Росс Макдональд, Еліот Чаз, Чарльз Вільямс, Володимир-Джорджо Щербаненко та багато інших. У жанрі неонуару пишуть переважно сучасні автори, а саме: Сара Гран, Меган Еботт, Ліндсей Гартен, Крейг Девідсон та інші новатори.

Для вітчизняної літератури неонуар, як і нуар явище досить рідкісне та недостатньо вивчене. Однак, у цій сфері працювали Андрій Кокотюха, Ігор Подольчак, Іларіон Павлюк, Симор Гласенко. Українська нуарна проза поки більш притаманна перекладній літературі, однак протягом останніх років жанр

почав розвиватися [1]. Тож сподіваємося читати власний автентичний український нуар.

Таким чином, неонуар – це новий багатообіцяючий жанр, який ще розвивається та утверджується в багатьох країнах. Неонуар в літературі має спільні та відмінні риси з кінематографом. Якщо порівняти його з нуаром, то це більш лібералізований жанр, де можливі різні відступи від канонів та місце для фантазії автора.

Список літератури

1. Кокотюха А. Антологія українського детективу. Український нуар [Електронний ресурс] / А. Кокотюха. – Режим доступу: <http://www.bukvoid.com.ua/criminal/2009/08/25/071807.html>.
2. Нуар (Noir) [Електронний ресурс] / – Режим доступу до ресурсу: <https://termin.in.ua/nuar-noir/>.
3. Філоненко С. 100 відтінків чорного: нуар як жанр і стиль у сучасній масовій літературі / С. Філоненко // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: філологія: зб. наук. ст. / [гол. ред. В.А. Зарва]. – Бердянськ: БДПУ, 2014. – Вип. II. – С. 24-31.
4. Conard M. The philosophy of neo-noir / Mark Conard., 2007. – 222 с.
5. "Megan Abbott on the Difference Between Hardboiled and Noir". Literary Hub. 2018-06-26. Retrieved 2019-10-05.
6. Pepper, Andrew (2010). "The American Roman Noir". In Nickerson, Catherine Ross (ed.). The Cambridge Companion to American Crime Fiction. Cambridge: Cambridge University Press. p. 60.

*Науковий керівник: Желуденко М.О.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 811.134.2:17.023.36:392 (043.2)

Рикичинська Д.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ІСПАНСЬКІ СТРАВИ У ДЗЕРКАЛІ ЛІНГВІСТИКИ

Національна кухня – важлива сторінка культури кожного народу, тому знання назв страв – необхідний складник компетентності перекладача. Іспанські національні страви – не виняток. Варто не тільки знати переклад назв цих страв, а й впізнавати їх «в обличчя», бути обізнаним щодо гастрономічних секретів іспанців, бо це є цікавим компонентом будь-якої комунікації.

Відомо, що іспанська кухня значно відрізняється від української. Це пов'язано з тим, що вона «нафарширована» різними культурними традиціями, зокрема рецептами басків, мусульманськими нотками і, звичайно ж, європейськими смаками, що й зробило її неповторною і дуже популярною.

Розглянемо назви деяких відомих іспанських назв:

– *каракациця в чорнилі (la sepia en su tinta)* – незвична екзотична назва для східних слов'ян. Вона має певні негативні конотації, оскільки слово «каракациця» в українській мові використовується для негативної характеристики людини.

Насправді ж це звичайний молюск, розповсюджений в Середземноморському регіоні, який має своєрідну зброю: мішок із рідиною чорного кольору, яку молюск використовує для захисту від ворогів. Чорнило в страві розмито по тарілці, що іноді жахає клієнтів ресторанів і потребує культурологічного коментаря. До каракатиці додають цибулю, часник та свіжу зелень;

– *паелья (la paella)* – страва, яку в розмовному стилі називають *пательнею*. Слово *пательня* є звичним для носіїв української мови, оскільки воно функціонує в українських діалектах і означає *сковорідка*. Спостерігаємо своєрідний перетин культур на прикладі цієї назви. Вважають, що її рецепт вигадали селяни, оскільки м'ясо, а саме : курка та кролятина – були тим продуктом, що був для них доступний. Основний інгредієнт страви – рис (улюблений продукт усіх арабів), до нього додають овочі та боби;

– *гаспачо (el gazpacho)*, або гарячий суп. Це традиційна страва з томатів, червоного перцю, цибулі та часника, яка підтримує стан здоров'я під час літньої спеки. Різновидом холодного супу є *ахобланко (el ajoblanco)*, до якого додають мигдаль;

– *омлет (la tortilla)*, або *картопляна тортилья (la tortilla de patatas)*, рецепт якої вперше був записаний 1817р., коли нею пригостили відомого військового начальника, який зупинився на ночівлю в домі бідняка. До картоплі додають яйця та цибулю.

Отже, знання кухні народу, мову та культуру якого вивчає перекладач, є не тільки обов'язковим для майбутньої професійної діяльності, а й цікавим і корисним у нашому глобалізованому світі.

*Науковий керівник: Попадюк С.С.,
ст. викладач*

УДК 811.112.2 (043.2)

Романюк А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ПУРИЗМ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Явище пуризму є характерним для багатьох мов світу. Це важлива область дослідження соціолінгвістики, оскільки пуризм певним чином впливав на більшість літературних мов Європи протягом тривалого часу у різні історичні епохи.

Термін «пуризм» означає свідому протидію ненормативним та негармонійним лексичним, фонетичним, граматичним або іншим одиницям у літературній мові. Такими одиницями бувають просторіччя, запозичення та вульгаризми [3, с.464].

Явище пуризму досліджують багато науковців, серед них Сабітова А.П. та Желуденко М.О. Вони розглядають мовний пуризм як детермінанту особистості, а не лише як засіб боротьби з англіцизмами [2, с.51].

Оскільки лінгвістика – наука дескриптивна, для неї не існує «чистої» мови. Більш того, ряд мов є результатом міжмовних і міжкультурних контактів (креольські мови). Тому поняття пуризму виражає не процес у мові, а соціально-

політичний конструкт, направлений на збереження мови у певній формі та її стандартизацію [5, с.1].

Мовний пуризм можна класифікувати за його підходами (архаїзуючий, патріотичний, етнографічний, елітарний, реформаторський), мовними рівнями (фонетичний, морфологічний, синтаксичний), та цілями (стандартизація мови, протекціонізм від більш поширеної мови, або мови країни-агресора) [6, с.75].

Хоча німецька мова мала сильний вплив на чеську під час правління Габсбургів, для неї теж є характерним феномен пуризму. За часів абсолютизму (XVII-XVIII) Німеччина відчувала на собі великий культурний вплив Франції, що не подобалось націоналістично налаштованій інтелігенції, яка прагнула захистити німецьку від надмірних запозичень [3, с.464]. Йоахім Генріх Кампе, відомий німецький мовознавець висунув програму очищення німецького лексику від чужомовних слів, які без проблем могли бути замінені німецькими. Його робота «Словник для пояснення й онімечення накиннутих нашій мові чужих слів» сприяла закріпленню німецьких слів та термінів. Словник містив такі вживані слова як *Flugschrift* «брошура, листівка», *Beweggrund* «привід, спонука», *Haft* «арешт» [4, с.50].

Такий пуризм мав на меті культурне та політичне відчуження від Франції. В той час як пригнічені Німеччиною чеські націоналісти вилучали з мови слова німецького походження та стандартизували правопис та граматику як частину політики протекціонізму, а також, щоби провести чітку межу між чеською та словацькою, тобто для стандартизації літературної мови [4, с.55].

Нові винаходи німецьких вчених та інженерів було прийнято називати не латинськими чи французькими словами, а німецькими неологізмами. Крім того, у військовій, поштової, банківській, юридичній, газетній, мистецькій сферах було впроваджено нові літературні норми, які передбачали нову лексику. Наприклад, залізничне відомство Німеччини впровадило більше тисячі назв:

Fahrkarte замість *Billet*, *Bahnsteig* замість *Perron*, *Abtail* замість *Coupe*, *Schaffner* замість *Konduktor* [4, с.50].

З початком глобалізації німецька мова, як і багато інших мов світу, активно запозичує нові слова та терміни із англійської. Це пов'язано з панівним статусом англійської мови на міжнародній арені. На сучасному етапі розвитку мови німецькі тексти на такі тематики як мода, спорт і реклама у пресі та в інших ЗМІ мають велику кількість англіцизмів (американізмів). Найпоширенішими запозичення є у сферах економіки (*Foundation*, *Corporate identity*), техніки (*Display*, *E-Mail*), культури (*Bestseller*, *Superstar*) та ін.

Деякі запозичення в німецькій мові звузили значення, наприклад, *Alien* у значенні прибулець, а не чужий; *Event* у значенні захід, а не подія, а деякі змінили його, наприклад, *Handy* – мобільний телефон, а не зручний [1, с.384].

Для боротьби з надмірними англіцизмами, які іноді називають «Denglish» (від *Deutsch* та *English*), було засновано товариство «Німецька мова». Це товариство поширює та укріплює позицію пуризму, критикує американізацію, проте не ставить до неї вороже. Члени товариства виступають проти використання запозичень, переважно з англійської, у ЗМІ та у держустановах [4, с.50].

Якщо порівняти німецьку з іншими іноземними мовами, наприклад, англійською, кількість запозичень із романських мов є суттєво меншою через

пуристичну політику . Це, певною мірою, може викликати складнощі у вивченні німецької, оскільки великий пласт зрозумілої інтернаціональної лексики було вилучено та замінено власне німецькими словами у різні історичні періоди.

Загалом, сучасна німецька мова має велику кількість запозичень практично у всіх сферах життя, проте не всі вони закріплюються. Патріотично налаштовані громадяни, або люди, що вбачають у надмірних запозиченнях втрату німецької ідентичності, активно борються за використання німецьких синонімів. Порівнюючи сучасну позицію держави та ту, що була у XIX ст., можна сказати, що пуристична мовна політика була давно відкинута, а явище пуризму зменшує свій вплив. Тим не менш, ще відчутні деякі пуристичні традиції, які дозволяють зберегти німцям свою ідентичність.

Список літератури

1. Англiцизми в сучасній німецькій мові / Л.С. Тимчишин // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна. - 2013. - Вип. 35. - С. 384-386.
2. Желуденко М.А., Сабитова А.П. Пуризм ісландського язика как детерминанта ідентичности / М.А. Желуденко, А.П. Сабитова // Нова філологія. - 2014. - № 62. - С. 51-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2014_62_13
3. Пуризм // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври / голова ред. А. Волков. — 2001. — 640 с.
4. Селігей П.О. Пуризм у термінології: український досвід на європейському тлі / Пилип Олександрович Селігей. – Київ: Мовознавство, 2008. – 66 с.
5. Brunstad E. Standard language and linguistic purism / Endre Brunstad. // Sociolinguistica. – 2003. – №17. – С. 70.
6. Thomas G. Linguistic Purism / George Thomas. – London, New York: Longman, 1991. – 132 с.

*Науковий керівник: Желуденко М.О.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 81'243:373.66 (043.2)

Рубльова І.Д., Чесановська С.Г., Хромець С.В.
Національний авіаційний університет, Київ

ВКЛАД ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» У ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Соціальна робота як практична діяльність має певні характеристики. Особливістю клієнтури соціальних інституцій є те, що представники бідних, соціально вразливих або маргіналізованих верств суспільства звертаються зокрема за допомогою. Ці категорії населення потребують особливої уваги та спеціальних професійних навичок у процесі надання різноманітних видів соціальної підтримки.

Актуальність питання полягає у тому, що сучасний фахівець із соціальної роботи повинен мати уявлення про основи іншомовної комунікації, щоб досягти достатнього рівня мовної та соціально-культурної компетентності; про правильне з точки зору норми нормативно-адекватне використання мови як засобу усного та письмового спілкування у сферах професійно-орієнтованого спілкування.

З цією метою в рамках вищої освітньої програми соціальної роботи було запроваджено дисципліну «Іноземна мова за професійним спрямуванням», вивчення якої формує необхідні комунікативні навички у професійному та ситуативному спілкуванні в усній та письмовій формі, практичні навички (наприклад, при перебуванні за кордоном), мовні навички у різних типах мовленнєвої діяльності за темами, з урахуванням професійних потреб, забезпечує засвоєння останньої професійної інформації через іноземні джерела.

Навчальна дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» – це дисципліна, яка маючи комунікативну спрямованість і зв'язки як з суспільством, так і з спеціальними дисциплінами, робить значний внесок у виховання молодої людини. Навчання професійно-орієнтованій іноземній мові є невід'ємною складовою підготовки студентів до переходу від вивчення іноземної мови як навчальної дисципліни, до її практичного використання з професійною метою. Практичне володіння іноземною мовою дає змогу вивчати світові стандарти, інформативну літературу з метою прийняття самостійного професійно-значущого рішення. Вивчення іноземної мови розширює кругозір та ерудицію студентів, розвиває інтерес до професії та підвищує їх культурний рівень [8].

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- практичне оволодіння загальною, термінологічною та професійною лексику;
- формування у студентів умінь і навичок розуміння змісту оригінальних текстів загальнонаукового спрямування та науково-технічних текстів за фахом, вилучення необхідної інформації з них, інтерпретації та перекладу у процесі опрацювання;
- формування вміння розуміти іноземну мову як при безпосередньому спілкуванні, так і в аудіо- та відеозапису;
- набуття студентами вміння вести бесіду у межах вивченої тематики у формі монологічного, діалогічного і полілогічного мовлення [8].

Роль дисципліни полягає у навчанні, розвитку та вдосконаленні різних типів мовлення, аудіювання, говоріння, діалогу, читання, письма та перекладу.

«Професійна діяльність соціального працівника характеризується наявністю у нього професійного покликання, глибокої мотивації до виконання праці, духовно-моральних якостей, схильності до роботи з людьми, професійної майстерності, об'єктивно-критичного ставлення до своєї діяльності, професійних знань і професійних умінь, здатності все життя вчитися і домагатися самореалізації» [1].

Майбутнім соціальним працівникам вкрай необхідно зрозуміти обсяг, значення, наслідки їх роботи; чітко знати функції, сферу діяльності, права та обов'язки; оперувати педагогічною майстерністю, щоб допомогти тим соціальним групам, які мають потребу в їх діяльності, і чималим арсеналом професійних умінь, навичок, глибокими знаннями в області наук про людину: психології, акмеології, соціології, педагогіці, праві, щоб гідно реалізовувати цілі соціальної

роботи [2]. Таким чином, перед викладачем іноземної мови в університеті стоїть завдання сформулювати з студента – майбутнього соціального працівника особистість, яка б могла критично мислити, успішно здійснювати свою професійну діяльність і професійну діяльність на іноземній мові [7].

Питанням викладання англійської мови як основної іноземної студентам денного відділення, які навчаються за спеціальністю «Соціальна робота» присвячені ряд наукових робіт, а саме, методики викладання [3], іншомовним професійних компетенцій [4,5], розвитку навичок письма у професійній діяльності [6] в рамках вивчення дисципліни «Професійна іноземна мова».

Отже, професіоналізація студентів спеціальності «Соціальна робота» за допомогою іноземної мови сприятиме якісно новому підходу до підготовки студентів на вищому професійному рівні. Також, це забезпечить покращення ділової мови, етикету мовленнєвого спілкування, граматичного матеріалу, фонетичних норм іноземної мови. Існує потреба як у теоретичному обґрунтуванні, так і в розробці практичних рекомендацій щодо створення педагогічних умов для професіоналізації майбутніх соціальних працівників в університетах на заняттях з іноземних мов.

Список літератури

1. C.F.K. Lee, S.K.M. Tsang English for social work: Developing a Professional Writing Course for Social Work Students. Department of Social Work and Social Administration. The University of Hong Kong. 1998.
2. Бакуліна А.С. Методика преподавания английского языка как основного иностранного студентам дневного отделения, обучающимся по специальности «Социальная работа». Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodika-prepodavaniya-angliyskogo-yazyka-studentam-obuchayuschimsya-po-spetsialnosti-sotsialnaya-rabota/viewer>
3. Богатырева И.Ю., Палий Т.П. Проблемы проектирования иноязычных профессиональных компетенций социальных работников. Профессиональная коммуникация: актуальные вопросы лингвистики и методики. 2018. № 11. С. 114-119.
4. Заслуженная А.А. Реализация компетентного подхода в обучении будущих социальных работников профессионально-ориентированному иностранному языку // XXIV междунар. научно-практ. конф. «Актуальные вопросы германской филологии и лингводидактики» (28 февраля 2020 г.). Брест. С. 205-209.
5. Ильчинская Е.П. Формирование основ профессиональной направленности социальных работников в процессе изучения студентами иностранного языка в вузе. М.: Российский государственный социальный университет. 2009. Режим доступа: https://rgsu.net/netcat_files/799/1049/h_cd9b409a9b960ace09199994b81892c6
6. Навчально-методичний комплекс дисципліни "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)" для здобувачів вищої освіти спеціальності 141 "Електротехніка, електроенергетика та електромеханіка" (скорочений термін навчання) [Електронний ресурс] // Національний авіаційний університет. 2019. Режим доступу до ресурсу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/39207>.

7. Солодовникова Ю.Ю. Формирование иноязычной коммуникативной компетентности как средства профессиональной подготовки социальных работников: результаты опытно-экспериментальной работы. Альманах современной науки и образования. 2014. № 7 (85). С. 118-123.
8. Хоменко-Семенова Л.О. Професійний портрет соціального працівника сучасного типу. Режим доступу:
<http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/viewFile/10149/13352>

*Науковий керівник: Заслужена А.А.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 811.134.2 (043.2)

Самоброд А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

МІЖМОВНІ ОМОНІМИ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

В сучасному світі вивчення іноземної мови вважається звичайною справою. Не залежно від сфери людської діяльності, багатьом людям просто необхідно володіти іноземною мовою, а інколи і декількома. В першу чергу, знання іншої мови допомагає знайти кращу роботу, дає можливість подорожувати за кордон без страху, що може виникнути мовний бар'єр.

Також, люди, які знають іноземні мови, зазвичай, легко знаходять собі знайомих та гарних друзів по всьому світу. Такі люди більш ерудовані та грамотні, адже знання інших мов дає можливість повністю пізнати інший світ, культуру іншої країни, безперечно, все це робить світогляд набагато ширшим. Варто зазначити, що вивчення іноземної мови потребує багато зусиль, особливо для тих, хто в майбутньому бачить себе дійсно гарним філологом. Навіть у обізнаного фахівця інколи виникають проблеми при перекладі. В іспанській мові існує чимало правил та винятків. Тому, коли заглиблюєшся у деталі мови, розумієш, що є багато слів, звучання яких є однаковим, а значення різне.

Міжмовні омоніми, або хибні друзі перекладача — це пари слів або фраз із різних мов або діалектів, які мають однаковий вигляд або однакове звучання, але означають різні речі [2].

Надзвичайно важливо для перекладача знати про таке явище, як «міжмовна омонімія», аби не припускатися помилок, адже деякі слова та вирази мають зовсім різне значення у різних мовах.

Наприклад, іспанське слово “pan” означає «хліб», а в українській мові «пан» – звертання до чоловіка, іспанське слово “arena” перекладається українською як пісок, а українською «арена» – це огорожений круглий майданчик.

Найпоширеніші приклади міжмовних омонімів іспансько-українського перекладача:

- 1) “banda” – пояс, «банда» – організована злочинна група;
- 2) “cara” – обличчя, «кара» – суворе покарання,;
- 3) “oso” – ведмідь, «оса» – комаха;
- 4) “te” – чай, «те» – вказування на предмет, що знаходиться далі;

- 5) “dar” – давати, «дар» – подарунок;
- 6) “carta” – лист, «карта» – географічна чи гральна карта;
- 7) “dudar” – сумніватися, дудар майстер, що робить дудки; той, хто грає на дудці, сопілці;
- 8) “rana” – жаба, «рана» – поранення;
- 9) “parada” – зупинка, «парад» – урочистий огляд військ, спортсменів тощо, а також їхній стрій та рух.
- 10) “nariz” – ніс, «наріз» – заглибина на чому-небудь, зроблена різальним інструментом [3].

Чимало таких омонімів існує і в споріднених мовах. Наприклад, іспанське слово “bizarre” відповідає англійському “brave” («хоробрий»), а англійське слово “bizarre” («дивний, ексцентричний») в іспанській мові передається словами “extraño”, “estrafalario”.

На основі викладеного, можна зробити висновок що міжмовна омонімія – це явище, яке можна спостерігати на прикладі споріднених і неспоріднених мов.

«Хибні друзі» перекладача здатні призводити до неправильного перекладу та розуміння тексту. В деяких випадках не зовсім досвідчений перекладач може неправильно перекласти омонімічні слова і це може призвести до негативних наслідків.

Список літератури

1. Акуленко В.В. Ложные друзья переводчика / В.В. Акуленко. – М.: Дрофа, 1969. – 145 с.
2. Серебрянська А.О., Серебрянська Т.М. / А.О. Серебрянська, Т.М. Серебрянська // Іспанська мова для початківців. Підручник. – Вінниця, Нова Книга, 2009. – 544с.
3. Сучасний іспансько-український, українсько-іспанський словник // Белик Е., Мюлер Б. / Київ, 2010. – 464 с.

*Науковий керівник: Попадюк С.С.,
ст. викладач*

УДК 81'243:373.66 (043.2)

Сивак А.П.

Національний авіаційний університет, Київ

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ З ТОЧКИ ЗОРУ ПСИХОЛОГІЇ

Наразі знання іноземної мови необхідне у всіх сферах життя та часто вважається невід'ємною вимогою на керівних посадах. Саме тому мами хочуть, щоб їх діти ще з дитинства вчили англійську мову. Якщо звернутися до статистики, то ми побачимо, що англійську мову більшість дітей (приблизно 70 відсотків) вчить з дитячого садочка. Нерідко трапляється так, що мами також відводять дитину до репетитора з англійської мови. Отже, кожна дитина зіткнеться з вивченням англійської мови чи в садочку, чи в школі. Саме тому дуже важливо розуміти як правильно навчати дитини іноземній мові так, щоб не відбити бажання у дитини до її вивчення, а навпаки заохотити та підтримати.

Актуальність питання полягає у тому, що сучасний педагог повинен мати уявлення про правильні методики роботи з дітьми у вивчені цього предмету. Саме педагог це критерій успішності дитини в навчанні. На жаль, приблизно 20 відсотків дітей стали ігнорувати цей предмет у результаті неправильного підходу їх вчителя. Надалі з цього випливає повне небажання вивчати іноземну мову і відповідно величезні пробіли у знаннях.

З цією метою в рамках вищої освітньої програми практичної психології була введена дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Саме вона в комбінації з іншими дисциплінами цієї освітньої програми допомагає розв'язати цю проблему. Вона допомагає формувати комунікативні та мовні навички. У поєднанні з такою дисципліною як педагогіка вона дає найефективніший шлях до розуміння викладання іноземної мови дітям.

Навчальна дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» - це невід'ємна частина підготовки молодого фахівця, так як вона може використовуватися кожним з максимальною користю. Саме на цій дисципліні у студентів з'являється можливість попрактикувати свої навички та виявити підходи для ефективного навчання дітей іноземній мові.

Практичне володіння іноземною мовою дає змогу комфортно та впевнено проводити навчання дітей, не хвилюватися та відчувати себе спокійно при цьому. Саме практика іноземної мови дає такий результат. У поєднанні з педагогічною психологією, на якій дають знання про види подання навчально матеріалу, зокрема інтерактивні ігри у роботі з маленькими дітьми як найефективніший спосіб навчання, в результаті формують правильну ролюту майбутнього педагога з англійської мови для дітей.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- Формування навичок стандартного розуміння розмовної англійської мови на відомі та дотичні теми, пов'язані з особистісним досвідом, суспільною, навчальною та культурною діяльністю;
- Демонструвати володіння активною лексикуою, що відноситься до загальних тем;
- Знати основні норми вимови англійської мови;
- Знати теоретичні основи граматики;
- Вільно користуватися граматично правильними та комунікативно ефективними мовними моделями під час обговорення на практичних заняттях та презентаціях;
- Розуміти зміст адаптованих текстів;
- Чітко та ясно висловлювати власні думки у нескладних жанрах письмового дискурсу;
- Виконувати необхідний переклад літератури з фаху.

Завданням проведення практичних занять є вивчення іноземної мови на професійному (вироблення навичок іноземномовної усної та письмової комунікації: читання літератури за фахом, усних та письмових повідомлень, участь у наукових конференціях, оформлення документації, вміння викладати свої думки та аргументувати точку зору, погляди чи наукову гіпотезу іноземною мовою тощо) та культурологічному.

Роль дисципліни полягає у навчанні, розвитку та вдосконаленні різних типів мовлення, аудіювання, говоріння, діалогу, граматики, промови, читання, письма та перекладу.

Питанням викладання англійської мови як основної іноземної студентам денного відділення, які навчаються за спеціальністю «Практична психологія» присвячені ряд наукових робіт, таких як: мотивація учнів [1], педагогічна оцінка та якість викладання [2,3], психологічна основа [4], методики викладання [5,6,7].

Отже, професіоналізація студентів спеціальності «Практична психологія» за допомогою іноземної мови сприятиме якісній підготовці студентів до однієї з варіантів майбутньої професії. Крім цього це допоможе студентам в усній та письмовій комунікації та у культурологічному.

Список літератури

1. Качалина Л.А. (г. Ульяновск, Российская Федерация) К вопросу о трансформации педагогических технологий при переходе школьников из начальной в базовую школу для повышения мотивации в изучении английского языка. Вопросы методики преподавания иностранных языков и межкультурной коммуникации. Ст. 94-97
2. Бурова И.В., Мануйленков К.Д. Влияние педагогической оценки на повышения качества образования.
3. Алипатов Г.В., Черкасов Г.В. (Воронеж, Россия) Специализированные программные технологии как средство повышения качества образования. Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе и в школе. 2019 С. 11-19
4. Величкова Л.В., Абакумова О.В. (Воронеж, Россия) Психолингвистическая основа становления раннего искусственного билингвизма. Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе и в школе. 2019 Сю 25-32
5. Кузин А.А., Щербакова М.В. (Воронеж, Россия) Игровые образовательные технологии в обучении иностранным языкам. Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе и в школе. 2019 С. 69-78
6. Косшыгулова Т.А. (г. Караганда, Республика Казахстан) Использование интерактивных технологий в обучении учеников среднего звена английскому языку. Вопросы методики преподавания иностранных языков и межкультурной коммуникации. С. 100-104
7. Кузьмина Л.Г., Лепендина А.Е. (Воронеж, Россия) Возможности технологии «квест» в обучении иностранным языкам. Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе и в школе. 2019 С. 78-87

*Науковий керівник: Давиденко А.О.,
викладач*

ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ ФРАЗЕОЛОГІЧНХ ОДИНИЦЬ

У роботі зосереджена увага на фразеологічних одиницях з компонентом «очі», що позначають невербальну поведінку людини.

Іноді при перекладі фразеологізмів у мові перекладу можна знайти часткові або повні еквіваленти, тобто такі фразеологічні одиниці, значення, структурно-граматична форма, компонентний склад і стилістична забарвленість яких повністю або частково збігаються. Крім цього, можна також відшукати і фразеологічні аналоги.

Як приклад візьмемо українську фразеологічну одиницю «не відірвати очей», тобто безперервно дивитися на кого-небудь, або на що-небудь, милуватись, знаходимо німецький частковий еквівалент “*ein Auge auf j-n, etw. haben*”, дослівно – *мати для когось / чогось око*, український фразеологізм «дивитися в чотири ока» означає дивитися пильно, уважно, з широко розкритими очима, німецький повний еквівалент “*ganz Auge sein*” має аналогічне значення: дивитися пильно, невідступно. Прикладом фразеологічних аналогів є українське «накинута оком» у значенні мати на прикметі, вподобати когось чи щось, та німецьке “*ein Auge auf jmdn., etw. werfen*” кидати погляд на кого-небудь, що-небудь.

Можна навести цікавий приклад фразеологічних одиниць зі значенням «здивування». Українською ми говоримо «зробити великі очі», а німецькою “*große Augen machen*” дослівно – робити великі очі. Український фразеологізм «випіщити очі» є еквівалентом німецького “*Bauklötzer staunen*”, також іноді в українській мові для передачі сильного здивування використовується «очі на лоб вилізли».

В обидвох мовах існують також фразеологізми, які мають не дуже позитивне значення, наприклад, українською «виплакати очі» означає багато і часто плакати, в німецькій “*sich die Augen ausweinen*” або “*da bleibt (blieb) kein Auge trocken*”, мають таке ж саме значення. Фразеологічні аналоги німецьких еквівалентів відрізняються від українських, наприклад, фразеологізм “*sich die Augen aus dem Kopf weinen*”, дослівно – виплакати очі з голови у значенні сильно плакати має аналог «осушити льози», у значенні переставати плакати. На цих прикладах можна простежити універсальні риси фразеологічної системи двох мов, зважаючи на наявність загальної людської емоції (плакати).

Часто наші очі втомлюються, саме тоді приходиться час закривати їх і поринати у сон. Щоб описати цей стан людини, існує також багато фразеологізмів. Якщо людина не може заснути з певних причин, це можна описати українським фразеологізмом «не зімкнути очей» або німецьким “*kein Auge zutun*” у значенні не заснути.

Стан, коли людина засинає, відображають фразеологізми «очі злипаються» та “*j-m fallen vor Müdigkeit die Augen zu*”. У наведеному прикладі можна простежити відмінність між двома мовами, тобто у структурі німецького фразеологізму

присутній іменник *Müdigkeit* (втома), а в українській фразеології ми розуміємо, що саме це і мається на увазі.

Еквівалентні фразеологічні одиниці зі значенням наполегливо добиватися чись уваги простежуються в обидвох мовах. Українською «*стріляти очима*», а німецькою “*ein Auge geworfen haben*” – означають кокетувати, намагатися привернути до себе увагу.

Фразеологізми невербальної поведінки з компонентом «очі» в німецькій та українській лінгвокультурах відображають особливості менталітету і традицій, що властиві представникам цих культур. У багатьох випадках фразеологічні одиниці української та німецької мов мають схожі значення, але існує ще безліч виразів, які мають різні значення, і саме завдяки ним кожна з мов має свої особливі та неповторні риси.

*Науковий керівник: Сабітова А.П.,
ст. викладач*

УДК 811.111 (043.2)

Славіта Ю.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ЕВТАНАЗІЯ, МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Ваше життя - ваш вибір. Евтаназія - практика припинення (або скорочення) лікарем життя людини, яка страждає невиліковним захворюванням, відчуває нестерпні страждання, коли хвороба бере своє, на задоволення прохання хворого в безболісній або мінімально болісній формі з метою припинення страждань. Іншими словами, евтаназія - це добровільний крок в обійми смерті, та варто зауважити, що вона не є самогубством.

Це питання потребує ґрунтовно вивчення на основі аналізу вже існуючого досвіду розвинутих країн світу зі сталими традиціями демократії, пропоную утворити незалежні комісії широкого представництва (сімейні лікарі, профільні лікарі, психіатри, представники правоохоронних органів, представники правничого сектору тощо), які б скеровували на евтаназію безнадійно хворих, людей, смерть для котрих є жаданою. На мою думку, головним є те, що рішення про евтаназію має ухвалюватися не за прізвиськом, а за номером пацієнта, задля уникнення можливих кримінальних зловживань.

В Україні неодноразово піднімали питання евтаназії, на законодавчому рівні народні депутати такі як Гео Леросом та Остроушко Ліліана. Зокрема звертались до президента Володимира Олександровича Зеленського з пропозицією прийати розробці та поданню на розгляд до парламенту України проекту ЗАКОНУ ПРО ЕВТАНАЗІЮ

Нажаль дана петиція не набрала певну кількість голосів щоб прийняти даний закон . Це пов'язано безумовно з менталітетом населення України , релігією , політичними поглядами , недовіри до медицини. Велика кількість громадян не має поняття що така евтаназія , що це суто питання яке стосується ,медицини , не

кримінального права інколи поняття суїцид і евтаназія не розрізняють і вважають ці два поняття тотожними .

Переконана, що у деяких випадках евтаназія вкрай необхідна, є виявом гуманності по відношенню до того, хто страждає.

Отже , можна вести практику припинення життя людини(евтаназія), яка страждає невиліковним захворюванням, відчуває нестерпні страждання. що у зв'язку величезним кількістю хворих на онкозахворювання, включаючи дітей, враховуючи низький рівень медицини в нашій країні, яка пережила катастрофу на Чорнобильській АЕС, як ні в якій країні світу, повинна існувати практика з евтаназії , включаючої в себе світовий досвід (США , Бельгія , Люксембург, Канада) в такому дуже потрібному і важливому процесі .

Список літератури

1.ЗАКОН ПРО ЕВТАНАЗІЮ. Електронні петиції .[Електронний ресурс].Режим доступу: <https://petition.president.gov.ua/petition/80086>

2.Евтаназія в Україні . Електронні петиції .[Електронний ресурс].Режим доступу: <https://petition.president.gov.ua/petition/46072>

Науковий керівник: Мельник Н.І.,
д-р пед. наук, доцент

УДК 81.221 (043.2)

Студоляк О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

НЕТОЧНОСТІ У ВІДТВОРЕННІ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ АВІАЦІЙНОЇ СФЕРИ У ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ А. ГЕЙЛІ «АЕРОПОРТ» АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Роман А. Гейлі «Аеропорт» містить чималу кількість лексичних одиниць-маркерів фахового середовища авіаційної галузі. Більшість з них мають в українській мові власні відповідники, наприклад: *steep dive* [2] – *круте піке* [1, с. 175], *nil visibility* [2] – *нульова видимість* [1, с. 103], *engine failure* [2] – *відмова двигунів* [1, с. 103], *emergency landing* [2] – *аварійна посадка* [1, с. 98], *instrument landing approach* [2] – *підхід на посадку за приладами* [1, с. 100]. Однак, вдалось натрапити на певні неточності та термінологічні одиниці, які у мові перекладу мають декілька еквівалентів-синонімів. Аналіз таких особливостей наведемо нижче.

“*The runway and taxi strip are still out of use?*” [2]. – «*Смуга та руліжна доріжка досі непридатні?*» [1, с. 16].

У вище вказаному прикладі спостерігаємо неадекватне відтворення значення термінологічної одиниці *taxi strip*. За Тематичним словником авіаційної термінології у перекладі *strip* – злітно-посадкова смуга (грунтова), смуга, стрічка; *taxiway* – руліжна доріжка; *taxiway strip* – смуга руліжної доріжки [3]. Словникові відповідники слів говорять про наступне: *strip* – це частина руліжної доріжки (*taxiway*), а не вона сама. Перекладач вдається до буквального перекладу і

отримує варіант *руліжна доріжка*, що, на наш погляд, повністю не відображає характеристики поняття *taxi strip* закладеного в терміні.

У творі є такі фахово-орієнтовані лексичні одиниці, які у мові перекладу мають кілька еквівалентів-синонімів. Як правило, перекладач не обмежується вживанням лише одного відповідника, а, натомість, використовує всі запропоновані. Щоб пересвідчитись, проаналізуємо цитати з роману:

“*Out on the **airfield**, runway three zero was out of use, blocked by an Aereo-Mexican jet – Boeing 707...*” [2]. – «На самому **летовищі** злітно-посадкова смуга три-нуль наразі не функціонувала, оскільки її заблокував реактивний літак – «Бойнг-707» компанії «Аеро-Мехікан»...» [1, с. 8].

“*At the moment, on the **airfield** two runways were in use: one seven, right, and runway two five*” [2]. – «Наразі на **аеродромі** використовували дві злітно-посадкові смуги: один-сім-права та два-п'ять» [1, с. 74].

“*While still in the ramp area, he drove out toward the **airfield** carefully, watching for ramp lice ...*” [2]. – «Повільно та обережно Мел виїхав з місця стоянки в бік **льотного поля**, стежачи за «перонними вошами»...» [1, с. 57].

Слово *airfield* в українській мові має три відповідники-синоніми – *аеродром*, *летовище*, *льотне поле*. Всі три еквіваленти перекладач з певною періодичністю вживав під час перекладу роману: у 65% випадків – *льотне поле*, 20% – *аеродром*, 15% – *летовище*. Наголосимо, що для наукового стилю не є притаманним вживання кількох синонімів в межах одного тексту, тому перекладачеві довелося б обрати лише один відповідник.

Синонімічні лексичні одиниці *flyboy* та *flier*, подані у нижче наведених прикладах, перекладач, застосувавши прийом смислового розвитку, відтворив словом *льотчик*. Крім того перекладач вдався до прийому додавання слова *пілот*:

“*Are the **flyboys** still aboard?*” [2]. – «**Льотчики** ще на борту?» [1, с. 272].

“*The “old man” was their father, Wally Bakersfeld, stick-and-goggles aviator, stunt **flier**, crop duster, night mail carrier, and parachute jumper*” [2]. – «Старий» – це був їхній батько, Воллі Бейкерсфелд, *авіатор «старого гарту», льотчик вищого пілотажу, пілот літака-розпилювача, нічний рознощик пошти та стрибун з парашутом*» [1, с. 330].

Варто зауважити, що в романі А. Гейлі «Аеропорт» та його перекладі українською мовою поряд з словами, які мають один еквівалент в українській мові є і такі, які мають декілька еквівалентів-синонімів, зокрема *airfield* – аеродром, летовище, льотне поле; *aircraft* – літак, повітряне судно; *window* – вікно, ілюмінатор.

Певні неточності у перекладі спостерігалися під час перекладу фахово-орієнтованих лексичних одиниць, які вживаються на позначення: а) складових частин наземного простору аеропорту: *approach area* – *зони підходу* замість *зона заходження на посадку*, *taxi strip* – *руліжна доріжка* замість *смуга руліжної доріжки*; б) характеристик повітряних суден: *aircraft's range* – *радіус дії повітряного судна* замість *дальність польоту повітряного судна*; в) структурних частини повітряного судна, наприклад: *wings* – *крила* замість *консоли крила*, *fuel crossfeed valves* – *крани кільцювання паливних баків* замість *клапани перехресної подачі палива*.

Отже, перш за все перекладач орієнтувався на середньостатистичного читача художніх творів, якому не близька авіаційна галузь. Саме тому незначні неточності в перекладеному тексті, на наш погляд, цілком виправдані.

Список літератури

1. Гейлі А. Аеропорт; пер. з англ. В. Куча. Харків, 2018. 544 с.
2. Hailey A. Airport. URL: <https://novel12.com/241269/airport.htm> (дата звернення (15.12.2021 – 23. 12. 2021)).
3. Тематичний словник авіаційної термінології (англійська, українська, російська мови) / уклад. О.М. Акмалдінова, Ю.А. Авер'янова, Л.В. Будко. Київ, 2013. 716 с.
4. Англійсько-український словник авіаційних термінів / уклад.: Р.О. Гільченко. Київ: НАУ, 2009. 280 с.

*Науковий керівник: Гнатів О.В.,
викладач*

УДК 81.221 (043.2)

Хар М.З.

Національний авіаційний університет, Київ

ФАХОВА ЛЕКСИКА В ПРОЗОВОМУ ТВОРІ ЯК ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРОБЛЕМА

Мова художньої літератури тяжіє до оновлення слова, до створення з лексичної семантики нових значенневих відтінків. Тому не є дивним явище вкорінення термінологічних одиниць в тексти художнього стилю мовлення. Їх вживання у незвичному для них середовищі функціонування свідчить про те, що термін в рамках художнього стилю виконує ті ж функції, що й інші слова. Як правило у творах художнього стилю вживаються терміни, що «дають загальне уявлення про факти громадської, виробничої, наукової сфер життя людини, які описуються письменником. Їх не варто вважати результатом чітко побудованих логічних доводів, вони лише характеризують певне явище і виконують роль засобів, потрібних для створення бажаного колориту у творі» [3, с.115].

Варто зауважити, що термінологічні одиниці притаманні не лише творам науково-технічного спрямування, але і творам художнього стилю, а відтак труднощі, які виникають під час їх перекладу, незалежно від стильового спрямування тексту, фактично, будуть однакові. Власне, термінологія та проблема перекладу термінологічних одиниць ставала об'єктом вивчення багатьох науковців, зокрема А.С. Д'якова, В.В. Винорадова, В.І. Карабана, Д.С. Лотте, Е.Ф. Скороходько, І.І. Барнич, Л.І. Борисової, Л.П. Білозерської, Н.В. Яременко, Т.Р. Кияка, Ф.О. Циткіної та ін.

Посилаючись на В. Л. Білокамінську, Н. В. Яременко та Н. М. Абабілову, підкреслимо, що труднощі в процесі перекладу термінологічних одиниць здебільшого зумовлені неоднозначністю терміна; швидким розвитком науки і техніки, у зв'язку з чим багато англійських термінів ще не мають точних

українських відповідників; наявністю різних термінів у різних варіантах англійської мови на позначення одного й того ж явища, процесу чи об'єкта; розбіжністю терміносистем англійської та української мов і невідповідністю їх лексико-граматичного, морфологічного, фонетичного ладу. Всі ці фактори стають каменем спотикання для перекладача при виборі прийомів та способів перекладу. Дослідники А.М. Науменко, О.Д. Огуй, Т.Р. Кияк зазначають, що для адекватної передачі термінологічних одиниць знання термінології рідною мовою недостатньо: «необхідні є знання про предмет перекладу, тобто знання явищ дійсності та їх назв». Крім того, важливо бути компетентним у тій галузі, якої стосується переклад, щоб, за словами Н. В. Ярменко, «забезпечити логічно осмислену інтерпретацію терміна українською мовою» [2, с. 26].

Опрацювавши наукову літературу, що стосується особливостей перекладу термінів українською мовою, Н.М. Абабілова та В.Л. Білокаміньська побачили, що в процесі перекладу термінологічних одиниць виділяють два етапи (за В.І. Карабаном): з'ясування значення терміна (у контексті) та переклад значення рідною мовою. До найпоширеніших прийомів та способів перекладу дослідниці віднесли переклад за допомогою лексичного еквівалента (словниковий відповідник), транскодування (транслітерація або транскрибування), конкретизацію та генералізацію значень, перехід однієї частини мови в іншу та експлікацію, тобто описовий переклад, наголосивши на тому, що такий прийом перекладу повинен точно передавати поняття, що його позначає термін і його опис не повинен бути громіздким, аби не порушувати основну вимогу до термінологічної одиниці – стислість [3, с.130].

Власне, ми погодимось з висновком до якого дійшли Г.Г. Єнчева та О.В. Ковтун, що вибір способу, а, як правило, поєднання способів, перекладу залежить від декількох факторів: вміння перекладача ідентифікувати термін-словосполучення та аналізувати його структурні та семантичні особливості, рівня володіння перекладачем прийомами та способами перекладу, його компетентності та досвіду, які дають йому можливість відтворити оригінал в тексті перекладу з максимальною адекватністю [2, с.32].

Отже, саме від інтерпретації перекладача залежить, чи зуміє читач знайти правильне бачення та трактування особливостей створеного митцем світу. Звідси, перед перекладачем постає непросте завдання: послуговуючись арсеналом перекладацьких прийомів та способів передачі відображення фахового середовища, яке він бачить крізь призму індивідуальної авторської картини світу автора, максимально близько до читачької аудиторії.

Список літератури

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, 2004. 25–32с.
2. Ковтун О.В., Єнчева Г.Г. Структурно-семантичні особливості аналітичних номінацій авіаційної термінології в аспекті перекладу. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2015. № 3. С. 26–109.

3. Стацюк Р.В. Основні підходи до визначення поняття «термін» у сучасній лінгвістичній науці. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки»*. 2016. № 5. С. 115–130.

*Науковий керівник: Гнатів О.В.,
Викладач*

УДК 81.221 (043.2)

Чала І.О.

Національний авіаційний університет, Київ

СПЕЦИФІКА ТЕРМІНА У ТВОРІ ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ

Процес проникнення термінів на сторінки прозових та поетичних творів пояснюється швидким розвитком науки і техніки. Терміни, які перейшли в повсякденну мову і, фактично, злилися з загальнозживаними словами – звичне явище для сучасного мовознавства.

Згідно з точкою зору В. М. Лейчика, «термін – лексична одиниця, що вживається для позначення конкретного або абстрактного поняття певної галузі знання чи роду діяльності» [2]. Термін незалежно від галузі його функціонування наділений певними ознаками: а) точність; б) наявність чіткої дефініції; в) системність; г) номінативність; ґ) стилістичну нейтральність; д) мотивованість [5].

Системність є ключовою, коли мова йде про існування терміна [1]. Л. О. Симоненко зауважує, що на його погляд термінологія – це сукупність специфічних назв різних галузей науки, техніки, мистецтва, які є широко зживаними у сфері професійного спілкування [4]. Виокремлюється ще одна ключова особливість термінологічних одиниць – однозначність. «Однозначність терміна в межах тієї термінологічної системи, у якій він уживається» є найсуттєвішою його ознакою. Лише однозначність терміна у межах поняттєвої системи, де він функціонує, гарантує правильне розуміння означуваного ним концепту.

Термінології притаманні багатозначність і синонімія». Саме тому слово «може набувати різних додаткових та переносних значень і навіть виступати як полісемічне», як у творах художньої літератури [6].

Науково-технічні термінологічні одиниці набувають широкого використання у працях художнього стилю і сприймаються як специфічний засіб переосмислення дійсності автором. У канві художнього тексту терміни виконують функцію художньо-зображувальних засобів. У межах творів художнього стилю термінологічні одиниці часто позбуваються властивої нейтральності і натомість набувають емоційно-експресивних ознак, які служать для створення неповторного художнього образу та підсилення яскравості передачі ідеї автора. Тому термінологічні одиниці додають певного колориту і перетворюються на родзинку твору [3].

В рамках наукового прозового твору термін варто розглядати як засіб передачі наукових понять, основні функції якого – дефінітивно-номінативна та

науково-пізнавальна, натомість у художньому творі йому властива стилістична функція. Сам автор визначає, яких семантичних особливостей термін набуде в майбутньому. Як правило, термінологічні одиниці автори застосовують для того, аби відтворити атмосферу певного виробничого середовища, підвищити ступінь реалістичності подій та надати мовленню персонажів відтінку наукового стилю. Дослідниці Т. Чрділелі та А. Мельникова, підкреслюють, що терміни в белетристичному творі допомагають урізноманітнити мовленнєву характеристику персонажів та відобразити специфіку їх діяльності. Крім того, наявність термінів сприяє розвитку інтелектуального контакту автора з читачем [7].

Отже, підсумовуємо, що термін, до якої галузі знань він не належав би, став органічною складовою розмовного, наукового, художнього, офіційно-ділового та публіцистичного стилів мовлення. В художній літературі термін, в тому числі і авіаційний, набуває ознак експресивності та почасти слугує навіть стилістичною фігурою, втрачаючи свою «нейтральність», однак зберігає основну функцію – позначення певного наукового поняття – і разом з тим розширює концептуальну картину світу читача з певної галузі; додає мовленнєвій характеристиці персонажів твору неординарності.

Список літератури

1. Білозерська Л.П., Возенко Н.В., Радецька С.В. Термінологія та переклад: навч. посібник. Вінниця, Нова Книга, 2010. 232 с.
2. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. Фахова українська мова: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
3. Катиш Т.В. Особливості функціонування термінологічної лексики в мові української фантастики: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Дніпропетровськ, 2005. 19 с.
4. Симоненко Л.О. Українська наукова термінологія: стан і перспективи розвитку. *Термінологія і сучасність*: зб. наук. праць. Київ, 2001. Вип. IV. С. 3–8.
5. Стацюк Р.В. Основні підходи до визначення поняття «термін» у сучасній лінгвістичній науці. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки»*. 2016. № 5. С. 112–116.
6. Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія / заг. ред. І. К. Білодід. Київ, 1973. 438 с.
7. Чрділелі Т., Мельникова А. Особливості функціонування термінів у контексті художнього твору. *Теоретична і дидактична філологія*. 2013. Вип. 16. С. 371–379.
Науковий керівник: Гнатів О.В., викладач

УДК 811.134.2 (043.2)

Шлінчак Ю.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ЗАРОДЖЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

Іспанська мова виникла на Піренейському півострові як діалект розмовної латини, який сьогодні називають «вульгарною латиною», на відміну від класичної

латини, що використовується в літературі. Діалект іспанської мови, який ми вважаємо домінуючим у Європі, називається Кастильською іспанською.

За часів Римської імперії латинська мова була офіційною мовою на півострові (так званій «Іспанії»), але вона змішалася з місцевими мовами жителів, включаючи кельтів та іберійців, і почала набувати свого унікального смаку.

Розвиток цієї унікальності прискорили вестготи, германська група, яка підкорила райони півострова в 4 столітті під час загибелі Римської імперії. В цей час вестготи розмовляли латинською мовою, і замість позитивного впливу на мову, їх основним впливом була культурна депресія на півострові, внаслідок чого розвинулася ця вульгарна латина в 5 столітті. Тут історики та мовознавці точно визначають початок іспанської мови, якою ми її знаємо сьогодні.

Слідом за вестготами прибули мусульманські мавританські завойовники, завдяки яким до іспанської мови надійшло понад 4000 слів з арабської, а також відбулися культурні впливи, що все ще проявляються в дизайні, мистецтві та архітектурі Іспанії. Прийняті слова з арабської втратили свою початкову вимову, однак, таким чином, загальна фонологія іспанської мови, на диво, не зазнала сильного впливу арабської мови.

Період Реконквісти (між 711 і 1492 роками) відноситься до повільного відвоювання сучасної Іспанії від маврів Королівством Кастилія (за допомогою інших союзних королівств). Подальшу популярність кастильської іспанської мови підвищили розповідні вірші, поширені усно про кастильських героїв у битві. Їх читали навіть у районах, які не розмовляли цим діалектом.

У 13 столітті король Кастилії Альфонсо X, відомий як Альфонсо ель Сабіо (Альфонсо Мудрий), збирав писарів у своїх дворах Толедо для документування різних предметів, таких як астрономія, право та історія, включаючи переклад класичної літератури на іспанську мову. Можна сказати, що король Альфонсо X мудро ставився до того, що письмова мова була в моді, і що замовлення творів, написаних на його рідній кастильській мові, забезпечать розвиток його мови. Це був геніальний маркетинговий крок для кастильської іспанської. Ця міцна основа письмової кастильської іспанської мови сприяла поширенню мови під час Реконквісти.

Наступні монархи Кастильського королівства Ізабелла та Фердинанд мали надзвичайно великий вплив на історію іспанської мови. Ізабелла була королевою Кастилії, а Фердинанд - королем Арагону. Обидва королівства не стали одним цілим одразу, але більшість вчених погоджуються, що об'єднання Іспанії, по суті, можна простежити до шлюбу Фердинанда та Ізабелли. За їх правління кастильський різновид іспанської мови став офіційною мовою всіх «відвоєваних» територій. Вони підтримали публікацію Антоніо де Небріха «Arte de la Lengua Castellana» («Мистецтво кастильської мови»), яка була першою спробою визначити граматику європейської мови. Їхні імперські зусилля також навіязали іспанську мову корінним жителям їх американських колоній.

У сучасній Іспанії існує кілька регіональних мов: кастильська (на якій говорять 74% населення), каталонська (на якій говорять 19% населення), галісійська (на якій говорять 5% населення) та баскська (на якій говорять 2 % населення). У деяких випадках ці мови не зрозумілі для носіїв, що означає, що вони не можуть зрозуміти один одного без певних труднощів. Наприклад,

баскська мова не походить з тієї ж мовної сім'ї, що і іспанська, і тому її не можна вважати діалектом іспанської мови. Сьогодні іспанці використовують кастильську іспанську мову як свою лінгва франку, але вони використовують свою регіональну мову у своєму повсякденному житті, а в деяких випадках і в школах та бізнесі.

Список літератури

1. Ralph Penny. A History of The Spanish Language. Cambridge University Press, 2002.
2. Nicholas Ostler. Empires of the Word: A Language History of the World. New York: Harper Collins, 2005. – pp. 331-347

*Науковий керівник: Мірошник С.О.,
ст. викладач*

УДК 81'373.72/.74 (043.2)

Ярошенко Ю.І.

Національний авіаційний університет, Київ

ДЖЕРЕЛА ВИНИКНЕННЯ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ

Більшість англійських ідіоматичних виразів походить з народного просторіччя, що до цього часу зберігає граматичну свободу, характерну для англійської мови минулих століть. В ідіомах народного мовлення майже будь-яка частина мови може утворюватися з будь-якої. Для англійської мови є нормою перетворення прикметників та іменників у дієслова, у багатьох ідіомах прислівники і прийменники перетворюються в іменники: *whys and wherefores* – «обставини, причини»; *ins and outs* – «всі кутки і закутки; входи і виходи; деталі, подробиці; обставини справи» [2, с. 28]. Джерела виникнення ідіом різноманітні, а саме:

- історична ситуація чи забутий звичай, легендарний факт, наприклад: ідіома *Kilkenny cats* – «смертельні вороги; люди, що б'ються до взаємного знищення, не на життя, а на смерть» бере початок з легенди про жорстоку боротьбу між містами *Kilkenny* та *Irishtown* у XVII ст. [9]; *to send smb to Coventry* – «не визнавати, ігнорувати когось; припинити спілкуватися з кимось» пояснюється тим, що під час англійської революції в місті Ковентрі була в'язниця, у якій тримали запеклих роялістів [7];

- цитати з висловів окремих осіб або з літературних творів, у тому числі з Біблії [1, с. 111]. Інколи відомі письменники та оповідачі, такі як Гомер, Езоп, Джефрі Чосер або Вільям Шекспір, вигадували їх, щоб додати яскравості своїм творам. Ці митці були популярними у свій час, тому й вирази стали популярними. Однак, нерідко ім'я людини, якій належить авторство певного виразу, залишається невідомим [4]. Порівняємо: *the green-eyed monster* – «ревнощі» (Шекспір); *sour grape* – «зелений виноград; щось дуже бажане, але не досяжне» (з байки Езопа); *apple of Sodom* – «красивий, але гнилий плід; обманливий успіх» (з Біблії) [5, с. 440, 878];

- кальки, тобто дослівний переклад іншомовної ідіоми, наприклад: to put all one's eggs in one basket – «повністю зосереджуватися на чомусь одному для досягнення успіху» (з французької) [6, р. 102]; to wash one's hands – «умити руки; зняти з себе відповідальність, позбутись когось, чогось» (з грецької) [8];

- різні професійні вислови, а також вислови, пов'язані з розвагами, спортом, іграми тощо. Наприклад, ball is at one's feet – «бути хазяїном становища, мати всі переваги в чомусь» (вислів гравців у футбол); between wind and water – «у найуразливіше місце; у самісіньке око» (вислів моряків: частина корпусу корабля, що знаходиться нижче від ватерлінії, найбільш уразлива) [4, с. 62]; lay your cards on the table – «казати правду про свої почуття чи плани, зізнатись, розкрити карти» (вислів картярів) [5, р. 56];

- назви установ, імена посадових осіб, назви національних свят, прізвиська історичних осіб і легендарних персонажів [1, с. 111]: Hobson's choice – «примусовий вибір; або це, або нічого» (за ім'ям Гобсона, власника конюшні в Кембриджі в XVI ст., який зобов'язував своїх клієнтів або брати крайнього від виходу коня або ж не брати ніякого); reering Tom – «занадто цікава людина» (у легенді про леді Годіву, дружину графа на ім'я Леофрік, розповідається, що граф обклав непосильним податком жителів міста Ковентрі. Коли ж леді Годіва заступилася за них, граф пообіцяв скасувати податок, якщо вона зважиться голою проїхати вдень через усе місто. Усі жителі зачинили віконниці своїх будинків, щоб не соромити її. Проте кравець Том не утримався і почав підглядати в щілинку, через що одразу ж утратив зір) [9].

Отже, тільки знання історії дає змогу розкрити образність фразеологізмів. Тобто, проведення етимологічного аналізу дозволяє мотивувати семантику сучасної ідіоми. Однак коріння деяких фразеологізмів сягає настільки глибоко, що лінгвісти сперечаються щодо їхнього походження [3, с. 112].

Список літератури

1. Арбекова Т.И. Лексикология английского языка (практический курс): Учебное пособие для 2-3 курсов ин-тов и фак. иностр. яз. / Т.И. Арбекова . – М.: Высшая школа, 1977. – 240 с.
2. Пасынок В.Г. О профессиональных качествах и личности переводчика / В.Г. Пасынок // Вісник державного університету. – Харків: Константа, 1996. – №386. – С. 89–93.
3. Ужченко В.Д. Фразеологія сучасної англійської мови: Навч. Посібник / В.Д. Ужченко, Д.В. Ужченко . – К.: Знання, 2007. – 494 с.
4. Люїс К.С. Хроніки Нарнії: Книга 2: Лев, Чаклунка і стара шафа / Пер. з англ. О. Манька. – Львів: Свічадо, 2002. – 152 с.
5. Ганич Д.І. Словник лінгвістичних термінів / Д.І. Ганич, І.С. Олійник . – Київ: Вища школа, 1985. – 360 с.
6. Електронний словник англійської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://dictionary.cambridge.org>
7. Словник-довідник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://dictionary.reference.com>
8. Англо-український словник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://englishlife.narod.ru>

10. English Idioms Examples [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://examples.yourdictionary.com/idiom.html>

*Науковий керівник: Хайдарі Н.І.,
канд. пед. наук, доцент*

UDC 811.134.2 (043.2)

Holovnia D.A.
National Aviation University, Kyiv

SUFFIXES IN NEOLOGISMS OF MODERN SPANISH

The *relevance* of our work is that despite the existence in modern Spanish of works that to some extent address the specifics of processes in different areas of Spanish, the problem of word-formation variation at the level of national variants of Spanish remains underdeveloped.

The tendency of the emergence of new words is quite clear — it is a kind of desire to facilitate the language and improve it, focusing on the new generation and its benefits in communication. Changes in the contextual field of functioning of modern Spanish discourse are carried out by creating neologisms, which are productive means of replenishing its lexical fund. The word formation of modern Spanish is distinguished by an extensive system of synonymy, lack of unification, use of analogy, as well as wide derivational possibilities.

Nominal derivation is considered to be word formation, which forms a noun from words from other parts of speech. Given the basis from which nouns are formed, it is advisable to combine them into the following groups:

1. Those formed from nouns (basurero, pelotazo, profesorado);
2. Those formed from verbs (compra, dormitorio, juramento);
3. Those formed from adjectives (bobada, justicia, vejez);

There are also groups of suffix nouns:

1. nouns to denote action and result of action

The suffix *-ción* is used to form feminine nouns from verb bases. For example: *effectivización, gentrificación, glamourización, reurbanización.*

2. nouns to denote quality, condition or condition

The suffix *-dad* is one of the most productive for getting quality nouns from adjectives. Many derivatives existed in Latin (*dificultad*). The suffix *-dad* exists in four variants: *-edad* (*seco* > *sequedad*), *-idad* (*ameno* > *amenidad*), *-dad* (*malo* > *maldad*) y *-tad* (*leal* > *lealtad*). According to our research, the most productive of these options is the suffix *-idad*. For example: *biosecurity, cybersecurity, metrosexuality, resolution* and others.

3. nouns to denote a person, instrument or place

Nouns to denote a person, instrument or place are formed mainly with the suffixes – *dor / -dora, -dero / -dera, -ero / -era*. Numerous nouns are formed from verbs with the suffix *-tor / -dor / -dora*. Almost all of them call figures of a certain field. For example: *ahumador, casador, desarrollador, documentador, politizador* and others.

4. nouns to denote groupings, places or times.

Nouns to denote a set of objects, place and time do not have a very wide range of suffixes, unlike the previous subgroups. Among modern neologisms can be distinguished **-ía**, **-eria**, **-ia**. From the suffix **-ía** most actively formed nouns denoting quality or condition of the subject (alegría, lejanía, valentía), but in addition they form a large number of collective concepts. For example, emprendeduría, embajaduría, mentoría, tuitoría.

References

1. Виноградов В. С. Грамматика испанского языка: Практический курс: Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. Москва: Университет, 2000. 432 с.

2. Мариненко Павло Ігорович. Лексичні новотвори в сучасній іспанській мові: структурний та семантичний аспекти : дис... канд. наук:10.02.05. Київ, 2007. 13 с.

3. Alvar Ezquerro M. El neologismo español actual. Actas del ICongreso internacional de léxico español actual, Venecia-Treviso, 14-15 demarzo de 2005 / coord. por Luis Luque Toro, 2007. págs. 11-36.

4. 53 Іспанські суфікси та як ними користуватися [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.greelane.com/uk/introduction-to-spanish-suffixes-3079585>

*Scientific supervisor: Serhiy Popadiuk,
senior lecturer*

UDC 331.103.226 (043.2)

Maslovska K.O.

National Aviation University, Kyiv

EXTERNAL AND INTERNAL BARRIERS TO CREATIVITY MANAGEMENT IN THE ORGANIZATION AND THEIR ELIMINATION

Barriers in the creative process of managers tend to manifest themselves in the form of symptoms, which are a source of obstacles that hinder creativity. Therefore, it is very important to find the causes of the barriers that impede creativity to build an effective strategy for eliminating them or minimizing their impact. These obstacles can be categorized by the degree of importance, from easy to overcome, superficial, to the most in-depth, related to the characteristics of the employee's character.

1. The external environment.

Opportunities often fall out of sight due to the lack of a climate that fosters creativity. In other words, several reasons can stimulate creativity, this is a poorly chosen time to voice the idea and its inadequate presentation, and especially the physical environment, not inclined to creative thinking, etc.

2. Behavior syndromes

- “Evaluation rush” is the tendency to make quick decisions with appropriate conclusions. Such people prefer not to generate ideas, but only to critically evaluate

others' ideas, often demonstrating an inability to weigh and evaluate their ideas. This tendency may be due to external pressure and character traits.

- "Interpersonal vacuum" is the inability of managers to listen to one another, ask the necessary questions, conclude and question what is heard as a result of a lack of interpersonal communication skills.

3. Ability syndromes

- "Don't go beyond". The reason is the tendency for stereotypes or the inner need for thought to lay everything out on the shelves.

- "Limited Volume". Research has found that most people cannot keep more than seven blocks of information at a time. And this means that the human brain can not cope with large amounts of information because of the so-called information overload.

- "Uncertainty". When confronted with "new territories" in thinking, managers apply the tendency to mentally retreat before the uncertainty of the situation.

4. Belief syndromes

- "I'm not competent". A fairly common barrier that blocks creativity at the belief level – is the confidence that only one who is competent enough can think creatively. It is manifested in statements such as "I do not have the necessary education" or "I am not high enough."

- "This is not my element". The syndrome is the belief that to create something new and original, one must be an expert in the field.

- "Old fashioned way". Many managers make decisions based on the past. Established customs and restraining thinking are widespread in even the most modern organizations. Also, this confidence is independent of age, and many young professionals are willing to accept it, seeking to be successful in such a company.

- "Passivity". Typical manifestations of the fear syndrome not to look right in the eyes of others, fear of failure, underestimation of their right to be heard, intolerance of conflict, etc.

5. Personal Syndromes

- "Self-elimination". Often manifested in such statements as "I work in the organization, and therefore I am not a creative person" or "I am a woman, and the ingenuity inherent in men."

- "Rational EGO". If the need to act rationally is based on the peculiarities of the inner self-individual, then rationality will be the main dominant in human behavior. To change the situation, the manager must analyze his deep emotions and experiences, and to convince others he/she must have the necessary skills and strictly adhere to the principles of ethics.

Addressing the barriers that hinder the formation of a creative climate in the organization means eliminating the causes of their occurrence.

1. An organization can change its external environment by using the following methods: to go for walks; play sports games, or listen to music; keep on the desktop subjects that inspire managers and employees and stimulate creative thinking; to go out in nature and work in the open air.

2. Managers can alter their behavior by using techniques that can bypass or minimize the number of barriers that arise in the way of their creative abilities; not being afraid to act even in the absence of complete clarity on the problem; devoting sufficient time to analytical problems or opportunities.

3. The leaders should develop their abilities. There are some of the following ways to overcome obstacles in the area of ability: improving research skills through special systematization tools such as creating schematics, figuratively presenting problems, etc; looking for links between different types of problems; believing that thinking is just another ability to develop.

4. It is possible to alter oneself by doubting the validity of personal orientations; identifying situations in which this barrier may be useful and in which it limits him or her. Establish methods to overcome situations in which barriers limit managers [1].

Moreover, it is easier to generate new ideas in the morning when a person has just woken up and failed to get distracted by thousands of habitual thoughts. He or she can start the day by writing down whatever comes to mind for 5-10 minutes. The main rule is not to stop and try to analyze the text when writing. It is important to simply capture all thoughts. Only after the end of the exercise they can read and try to comprehend the written.

Cooperation is another step towards developing creative skills and critical thinking. After all, working together, people share experiences, opinions, and push each other with new non-standard ideas. The more views a manager can hear about the same problem, the more accurate solutions he will find [2].

References

1. Коренюк П. І. Конспект лекцій з дисципліни "Креативний менеджмент" для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 "Менеджмент" денної та заочної форми навчання [Електронний ресурс] / П. І. Коренюк, А. С. Зеніна-Біліченко // Кам'янське. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: www.dstu.dp.ua

2. 21 Creative Management Ideas that Actually Work [Electronic resource] // Business 2 Community. – 2018. – Resource access mode: <https://www.business2community.com/leadership/21-creative-management-ideas-that-actually-work-02087129>

*Scientific supervisor: Tetiana Akopian
senior lecturer*

UDC 65.015.1 (043.2)

Mykhailyshyn D.P.
National Aviation University, Kyiv

INNOVATIVE METHODS OF PERSONNEL MANAGEMENT

Personnel is the main resource in the effective functioning of modern companies, so there is an urgent need to maintain a high level of management and organization of personnel in enterprises. The personnel management system ensures continuous work in the field of personnel and helps to eliminate shortcomings that may arise in the process of work or production. The introduction of innovations in the human resources sector requires the company to make changes in staff training, employment,

information support of workers, as well as in the psychological support and motivation of their subordinates. To solve these problems, methods of personnel management are used. They are the ways to influence employees, both individuals and the team as a whole, to coordinate their activities in the company. There are many traditional methods that can be divided into the following groups: economic, administrative and socio-psychological. Such methods are used today, but they are no longer as effective as previously thought. Every company is focused on continuous development, so there is a need to constantly change and improve the methods of personnel management.

Most domestic scientists consider innovative methods of personnel management in general without division by personnel functions. Based on the analysis of literature sources [1-3], the list of innovative methods of personnel management is systematized. Thus, innovative methods of personnel management can be attributed to the following functional areas of personnel management:

1. Recruitment – is a careful selection of candidates for the proposed position, in order to get the best employees who will help the company develop. It promotes a more structured hiring process, identifies the most suitable candidates for the job. Personnel selection includes such methods as headhunting, personnel leasing, outstaffing, screening, temporary staffing, executive search, on-line recruitment.

2. Adaptation of personnel – a process aimed at the optimal entry of a new employee into the workforce in order to increase the efficiency of his work, both at the entry stage and in the future. The result of the adaptation process should be not only the acquisition of a new employee the knowledge necessary for the work, but also the creation of a favorable moral and psychological state when joining the team. The employee must begin to realize himself as a full and useful member of the company. The following innovative methods are effective for the adaptation process: shadowing, buddying and training.

3. Personnel evaluation – is the process of establishing equivalence between the requirements of the position and the characteristics of the employee. It helps to regularly evaluate employees in accordance with two perspectives: firstly, in terms of the results they have achieved; secondly, how they have achieved them and how the results can be improved. Personnel evaluation includes such methods as business games, case method, assessment center, organizational tests.

4. Staff motivation – is the creation of incentives that motivate employees to work with greater dedication, with a focus on quality and results. Motivation provides financial honors and recognition to inspire staff to create new ideas, take risks and constantly develop. This area includes the following methods: grading, tariff-free pay systems, gamification, "social card of the employee".

5. Staff training – is the improvement of staff skills through trainings and seminars, which help the employee to acquire new knowledge and skills, which in turn will contribute to innovation in production processes and in everyday work. Modern methods of staff training include the following: basketball method, action training, case training, distance learning, master classes, video training, storytelling, "corporate on-line university", "virtual school".

6. Business career management occurs through the achievement of career goals, which ensures the professional development of the employee. The use of innovative career management tools allows to increase staff awareness of possible vacancies in the

company, career prospects, the requirements that must be met to hold a position. Effective career management is the key to enhancing staff loyalty to the company, improving the socio-psychological climate in the team, transparency of the career process, staff satisfaction with their own professional careers and work. Innovative methods of business career management include coaching, secondment, career portal and job fair.

All the mentioned methods can be applied at any domestic enterprise, however, their application may be limited to the size of the enterprise, its sphere of activity, availability of the sources of financing necessary for introduction of innovative personnel management methods. Undoubtedly, the use of innovative methods of personnel management requires significant economic costs and amount of time, but the benefits are much greater, namely obtaining a highly skilled workforce, enlarging staff motivation and productivity, growing job satisfaction and interest in the field of enterprise and all the above mentioned allow to reduce staff turnover, increase the competitiveness of the enterprise and implement product innovation.

Therefore, effective personnel management is one of the most important tasks of a modern enterprise. Personnel is seen as a driving force associated with the economic development of the enterprise, its successful operation and competitiveness. In order to properly and efficiently manage employees, innovative methods of personnel management are needed. They help to identify and develop the hidden capabilities of the organization and the potential of employees. That is why their implementation should become an integral part of the economic development strategy of any domestic enterprise. A highly qualified manager needs to choose the methods that will be most productive and least expensive.

References

1. В.Я. Брич, та О.В. Борисяк, "Інноваційні технології формування персоналу підприємств в умовах оптимізаційного розвитку", Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка, Випуск 2 (50), с. 172-179, 2017.

2. В.А. Вергун, та В.І. Ступницький, "Сучасні інноваційні зміни системи управління персоналом фірми", Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка, Випуск 2(4). Частина 1, с. 96 –100, 2015.

3. В.В. Гетьман, та А.О. Білодід, "Інноваційні методи розвитку персоналу", Глобальні та національні проблеми економіки, Випуск 17, с. 556 – 561, 2017.

*Scientific supervisor: Tetiana Akopian
senior lecturer*

UDC 336: 330.341.1 (043.2)

Shtefan Iryna

National aviation university, Kyiv

INNOVATIVE FINANCIAL MARKETS AND PLATFORMS

FinTech is a promising market for profitable investments and a free niche for startups who want to radically change the banking system we are used to. Of course,

now Ukraine is not so widely represented on the international market, but on the domestic market, Ukrainians have something to be proud of. Thanks to strong IT specialists, Ukraine will soon be able to become a reliable foundation for the growth of fintech startups. Besides, Ukrainians have all the prerequisites for this: a strong IT team, which, by the way, is very much appreciated in the European market, a high level of Internet coverage, including mobile, as well as a great desire of individuals and companies to remotely manage their finances [1].

If we compare 2017 and 2020, the Ukrainian FinTech industry has shown rapid growth. Startups have not only identified the problems of a business of any size but have also implemented effective products to solve them.

The previous year has become for the Ukrainian fintech a time of an absolute transformation of traditional banks and the transition of all necessary services to mobile applications. And by the end of 2021, rapid growth and development of such areas as open banking, neobanks, digital services, and simplification of verification are expected.

Majority of Ukrainian business has realized that digitalization is not only convenient and fast but also safe. And tokenization confirms this. Card data has been replaced by tokens, which allow online merchants to increase the level of security of online transactions and improve consumer preferences. It is already clear that the digital card will soon take a leading position in Ukraine, leaving the plastic that is familiar to us behind.

If one has a look at FinTech in Ukraine in numbers, one can immediately understand in which direction the country is moving:

- 42.2 million population
- 4th place by the number of contactless payments in the world
- 79.5% - payment terminals that support contactless payments
- 63% - constantly use the Internet
- 45% - the population uses smartphones
- 4% - GDP is made by the IT industry

Now half of the Ukrainian startups operate internationally. They offer effective solutions for complex technology projects.

Nowadays, there are a lot of innovative financial industries and platforms, such as LendTech, RegTech, GovTech, and InsurTech [2].

Lendtech is a field of online lending, allowing users across multiple platforms to lend to each other. This includes crowdfunding, peer-to-peer platforms, and credit marketplaces. Thanks to such platforms, anyone can borrow or ask for a loan. And large companies are already trying to be headliners in this area. Now, for example, Raiffeisenbank has launched a service for applying for loans via social networks and instant messengers, Yandex has launched an online service for collecting donations, Y. Streamer, and CarMoney has launched an opportunity for existing customers to receive additional loans via mobile application online [3].

It can also be assumed that checking credit history, verification of the user and his accounts will also be fully automated. This means that financial companies will not need to hire a lawyer to operate according to the requirements of regulators. Everything will happen through a connection to a shared database.

RegTech is a technology that simplifies regulatory compliance. Or, in other words, it is a technology that aims to provide more flexible, faster, reliable, and cost-effective regulatory measures. RegTech creates new verification procedures and the use of social media, biometrics for customer identification. It will also create new measures to combat fraud.

GovTech can mean a number of very different areas of activity: from the formation of a "smart" urban environment to the use of digital security methods to fight crime. All these areas are connected with the relationship between the authorities and citizens, businesses, and other entities. For example, GovTech initiatives help improve the level of public services, modernize interaction with business and industry.

InsurTech is the development and use of technological innovations aimed at increasing the efficiency of the existing model of work for participants in the insurance market. Insurtech partnerships with start-ups allow large financial conglomerates to diversify product lines, enter new markets, and optimize operating costs. Using technologies such as data analysis and artificial intelligence, Insurtech technologies can improve the competitiveness of products [4].

As for FinTech development in Ukraine, on December 18, 2020, the third annual conference UAFIN.TECH 2020 was held. It was dedicated to modern tools, methods and approaches to the digital transformation of the financial sector, and the evolution of the fintech ecosystem as a whole [5].

The conference brought together global companies, startups, investors, associations, politicians, and technology leaders from around the world to share knowledge and discuss the complex industry topics of the present time. UAFIN.TECH conference is a place where everybody can find everything needed for the startup and business - investors, partners, employees, and even inspiration.

However, it is worth noting, that people who innovate are the key factor for changes in the future. A decent work environment and motivating of IT talents will also help accelerate digitalization: flexible working hours, digital workplace, reduced bureaucratic procedures, and employee training and development [6].

References

1. Дидусь І. Лучшие украинские финтех-стартапы 2020 года [Електронний ресурс] / Ирина Дидусь // – 2020. – Режим доступа до ресурсу: <https://internationalwealth.info/all-about-fintec/luchshie-ukrainskie-fintech-startapy-2020-goda/>.
2. Tsigulev V. Экскурсия по мировым финтех-хабам [Електронний ресурс] / Vitaliy Tsigulev // PayOnline. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <https://habr.com/ru/company/payonline/blog/305570/>.
3. 21 термин о финтехе, которые каждый должен знать, чтобы понимать, как меняются банки и деньги [Електронний ресурс] // BusinessViews. – 2018. – Режим доступа до ресурсу: <https://businessviews.com.ua/ru/finances/id/fintech-slovar-1855/>.
4. Fintech – technology-enabled financial innovation [Електронний ресурс] // Deutsche Bundesbank Eurosystem. – 2019. – Режим доступа до ресурсу: <https://www.bundesbank.de/en/tasks/banking-supervision/individual-aspects/fintechs/fintech-technology-enabled-financial-innovation-622840>.

5. Событие мирового масштаба с фокусом на FinTech и финансы UAFIN.TECH 2020: преобразование Covid хаоса на катализатор роста [Електронний ресурс] // PaySpace Magazine Global. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://psm7.com/event/sobytie-mirovogo-masshtaba-s-fokusom-na-fintech-i-finansy-uafin-tech-2020-preobrazovanie-covid-chaosa-na-katalizator-rosta.html>.

6. FinTech action plan: For a more competitive and innovative European financial sector [Електронний ресурс] // European Commission. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-fintech_en.

*Scientific supervisor: Tetiana Akopian
senior lecturer*

UDC 811.112 (043.2)

Shvets B.Y.

National Aviation University, Kyiv

KNOWLEDGE OF LANGUAGES AS AN ADAPTATION FACTOR OF FOREIGN STUDENTS IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS CIRCUMSTANCES

International relations are getting more popular at the current stage of societies development. Analyzing the statistical information it could be stated that last year sixty three thousand foreign students from one hundred and forty six countries studied in higher educational institutions of Ukraine [1]. Great attention must be devoted to handling the communication problems.

According to results of researching the adaptation factors of foreign students to studying in Ukrainian higher educational institutions communication barrier is one of the most significant factors. Language barrier is the biggest problem and students try to handle it by learning Ukrainian. It's essential for students –foreigners to speak the national language there comes the need for foreigners to learn languages functioning in Ukraine to eliminate the language barrier in adaptation process. The linguistic aspect directly and indirectly affects the process of adaptation to studying of foreign students in Ukraine. Well-known linguist P. Kuznetsov believes that adaptation is an internally motivated process during which a person accepts or rejects the external and internal conditions of existence. As a result of this effort is manifested the nature activity of subject who changes unfavorable conditions for him to more acceptable. Therefore the individual chooses those external and internal conditions that are most conducive to meeting his needs and rejects those that prevent it [2].

Intercultural communication of all participants of adaptation process is an important condition for successful foreign students adaptating to the educational environment of Ukrainian universities it's based on the process of communicative interaction between individuals of different cultures and their own language code, behavioral conventions, values, customs and traditions. Intercultural communication becomes a leading tool that allows to ensure the multicultural adaptive work nature, effective foreign students interaction of the environment, prevents interpersonal, interethnic conflicts with other

students, contributes to the emotional comfort of foreign students, creating a new style of behavior. Several features are noticed at once during the communication with foreign students.

For example there are constantly repeated words, so called expeletives.

Well known phrases “you know” and “like” turned into interjections which acquired a different meaning. In this case they were used more for reflection.

Comparing this habit we can mention that ukrainians are also used to saying unnecessary words.

The next example is closer to joking form «what is up with...». Imagine You made a haircut which doesn't look good on you. When you come to your friends you will hear «Oh, what's up with your hair...». These words convey a certain frustration and ridicule. There are many ways of greeting but how do they sound in informal groups? «Hi there!» in Ukrainian «хай, ти!

Привіт!» The Ukrainian sounding of these expressions is usual and regularly used in our language. The word «Whatcha?», is used among foreign students very often and as it come, it's a short form of the words «what cheer?», Ukrainian similar expression «як настрій?». The greetings: «easy?, wagwan» are strange and hard for understanding. Over time, we also intercept their dialect and use it in our conversational style. The words: привіт бро!, йоу! хай! хелюу they are already familiar, for now they have become neologisms [3].

Based on the content of scientific work, we can conclude as better students speak the language of the environment they live and study as easier they are in the process of adaptation, we mean adapting to this environment necessitating the need for students – foreigners learn the language in order to avoid a communicative barrier in adaptation.

References

1. Migration processes in Ukraine: current status and prospects./ Edited by OV Pozniak.– Uman, 2007. – 276 pages.
2. Kuznetsov PS Adaptation as a function of personality development / Petr Savvich Kuznetsov. – Saratov: Saratov University Publishing House, 1991. – pages.
3. Fifty-five most frequently used words of English slang [Electronic resource] // skyeng. – 2017. – Resource access mode: <https://skyeng.ru/articles/55-slov-anglijskogo-slenga>.

*Scientific supervisor: Yevhen Ivanov,
senior lecturer*

UDC 811.111 (043.2)

Vylushchak A.V.

National Aviation University, Kyiv

AVIATION ABBREVIATION AND SHORTENINGS

While dealing with the peculiarities of translation of aviation English terminology one should pay special attention to the translation of abbreviations and shortenings. The shortening of nominal units is one of the leading trends in modern English vocabulary

that is represented in all fields. An intensive spread of shortenings in various fields of study was caused by such extralegal factors as the increased amount of the number of scientific breakthroughs, the growth of the information sources, the advent of mass media, the development of transportation and communication means. Among the linguistic factors that contributed to the appearance of shortened versions of lexical units S.Vlasov distinguishes the tendency of language economy and the intention of English to be monosyllabic. The matter of nominal practicability of creating such shortenings is the need to name new phenomena [1]. G. Antrushyna considers the abbreviation way of thinking to be a cognitive ability of a human to reflex abbreviation language units and use them as content words.

Diverse types of shortenings play an essential role in English aviation texts. As they operate independently, are noted in lexicographical sources, and often become even more familiar than the originals, they may be treated as lexical units of scientific and technical language [1]. In the English language it is common to divide the shortenings into abbreviations and acronyms according to their sound and graphical form.

Abbreviations are formed from the initial letters of the phrase, for example, *ILS* (*instrument landing system*) *ATLAS* (*air traffic land and air study*). When pronouncing the word stress is placed on the last letter.

Acronyms are the shortenings that opposed to abbreviations are pronounced as regular lexical units. Acronyms are formed from the different combinations of the first or the first and the last letters. For example *radar*, *laser*, *maser*. It is worth noting that translation equivalents of these acronyms in the Ukrainian language are also acronyms but not full phrases, for example *radar* (*Radio Detection and Ranging – радіо виявлення та визначення відстані*); *laser* (*Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation – оптичний квантовий генератор*); *maser* (*Microwave Amplification by Stimulated Emission of Radiation – мікрохвильове посилення за допомогою індукованого випромінювання*). These shortenings were conveyed into Ukrainian through transliteration. Such language units very quickly become a part of terminology and undergo an assimilation process. The words formed from out of the two other words (though the combination of the first part of one word and the last part of another one) for example *transceiver* – (*transmitter + receiver*).

According to the sphere of usage, it is possible to divide the abbreviations in Aviation English into such groups as:

1. The names of organizations, structures, and committees, for example, *ICAO* (*International Civil Aviation Organisation*), *ANC* (*Air Navigation Commission*), *NASA* (*National Aeronautics and Space Administration*) [2].

2. Widespread and widely used shortenings used during the accomplishing flights and air traffic operations, for example, *ATC* (*Air Traffic Control*), *FDR* (*flight data recorder system*) [2].

3. Abbreviations of ICAO, Eurocontrol, and FFA. Surely a great number of abbreviations are unified when used in the documentation of ICAO, Eurocontrol, and FFA, however, there are some differences. For example, *ICAO* and *Eurocontrol* use the abbreviation *ACC* – *Area Control Centre* which American equivalent is *ARTCC* – *Air Route Traffic Control Center*. In the *Eurocontrol* documentation, the shortening "CAP" stands for "capacity", while in the *ICAO* documentation it stands for *Continuing Airworthiness Panel* [2].

4. The shortenings used in radio communication between pilots and Air Traffic Control Services. For example, *AES (Aerodrome Emergency Services)* –, *AGL (Above Ground Level)*, *ALF (Auxiliary Landing Field)* [2].

5. Technical shortenings represent the biggest abbreviation word, group. Among them, there are names of construction parts of the airplane, terms of exploitation of the aircraft, for example, *EP (electric primer)*; *AAV (Auxiliary Air Valve)*; *MV (Magnetic Valve)* [2].

The use of abbreviations and shortenings in Aviation English terminology redounds to the density and uniformity of aviation terms. It influences the brevity of the language units, increases the language economy, and contributes to the standardization of aviation terminology.

References

1. International Civil Aviation Organization. Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements (2nd ed.). Montreal, Quebec, Canada, 2010. Available on-line at: http://www.zhaw.ch/fileadmin/user_upload/zhaw/centre_for_aviation_language/ICAO_9835.pdf.

2. Temmerman, R. Towards new ways of terminology description: The sociocognitive approach. Amsterdam: John Benjamins, 2000.

*Scientific supervisor – Nataliya Khaidari,
PhD*

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ

UDC 94.930.85 (043.2)

Babenko V. A.
National Aviation University, Kyiv

CRIMEA-TATARUM HUMAN RIGHTS MOVEMENT IN THE AREA OF MODERN GEOPOLITICS

The modern development of mankind presupposes the development of international relations on the samples of goodness, justice and equality of all countries and nations of the world. Many times, defending their national identity, independence and the right to live in their homeland, the Crimean Tatar people confirm the modern scientific position that geopolitical forces can be presented by national liberation, ethnic, religious and social movements. With other countries and international organizations, they form a complex patchwork of actors in the world geopolitical area. It should be noted that the struggle for Crimea today is unfolding not only at the level of the Ukrainian state, but also at the level of the very heart of Crimea, its people.

Serhiy Logvinenko claims that the Crimean Peninsula is an important component of geopolitics and is a very problematic region, which unites three civilizations - European, Eurasian and Asian-Islamic, three ethnic groups – Russian, Ukrainian and Crimean Tatar, as well as two world religions – Christianity and Islam. [1, p. 137]. One of the important ways of geopolitics in science is considered to be geostrategy, which reflects the practical way of implementation of state geopolitics in the area. The concept of geostrategy in modern science is regarded in a broad and narrow sense. Considering that the term 'strategy' originally has a purely military meaning and defines the content of the theory and practice of preparation and conduct of war, some researchers in defining the concept of "geostrategy" are limited to the military component. For example, A. Dugin defines geostrategy as "military aspects of geopolitical analysis" [2, p. 90].

It is historically known that the activity of the Crimean Tatar human rights movement has repeatedly given its people the right to recognition and the opportunity to return revoked rights and to live on their land. Its activities in the early twentieth century and during Stalin's repression had a significant impact on geopolitical strategy where the rules of international law and the position of the international community were powerless [3]. Above-mentioned prompted us to a scientific analysis of the mutual influence of the Crimean Tatar human rights movement and modern geopolitics.

The study found out that the geostrategy of nearby countries has always influenced the development of the Crimean Peninsula in all spheres of life, including the development of the Crimean Tatar human rights movement. The geopolitical feature of Crimea is explained by the fact that it is a very problematic region, despite its internal and external control. Accordingly, taking into account the geopolitics and geostrategy

of neighboring countries is an important element of any policy [4, p. 125]. The human rights movement of the Crimean people plays an important role in this.

Considering the current development of the Crimean Tatar human rights movement in the area of modern geopolitics, we believe that it should be divided into two periods. The first is determined by the presence of the Crimean Peninsula in Ukraine as an autonomy, and the second is defined by the presence of Crimea under the annexation of the Russian Federation. For the first time, we made an attempt to characterize the influence of the geopolitics of modern states on the formation and development of the Crimean Tatar human rights movement on the basis of a comprehensive analysis. The illegal geostrategy of the Russian Federation regarding Crimea gave rise to a new wave of human rights movements, which immediately caused dissatisfaction of the occupying power and its opposition to the Crimean Tatar resistance [5]. This encourages Ukraine to confront through diplomacy and mechanisms for resolving international conflicts.

List of references

1. Logvinenko S. Geopolitical contradictions in the modern world [Text] / S. Logvinenko // Political Management. - 2010. - № 1. - P. 133-139.

2. Lukyanovich, NV Geopolitics [Text]: textbook for academic bachelor's degree. 2nd ed / N.V. Lukyanovich. - Moscow: Yurayt Publishing House, 2019 - 319 p.

3. Reichel Y. Deportation of the Crimean Tatars: the apotheosis of Stalin's national terror [Electronic resource] / Yuri Reichel // I: Independent Cultural Journal. – Access mode:

http://www.ji-magazine.lviv.ua/2017/Rajhel_Deportaciya_krymskyh_tatar.htm

4. Tsibulsky SI Peculiarities of geostrategy of modern states [Text] / S.I. Tsibulsky // Actual problems of international relations. – 2009. – Issue 84 (Part II). - P. 124-127.

5. UN General Assembly Resolution A / RES / 71/205 (2016) "The situation of human rights in the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol (Ukraine)" – Access mode: <http://www.un.org.ua/>

*Academic advisor: Senchylo-Tatliloglu N.O.
Cand. philol. science.*

UDC 81'25 (043.2)

Bichurina A.S.

National Aviation University, Kyiv

SEMANTIC DEVELOPMENT OF THE LATEST LOANWORDS IN THE FIELD OF COMPUTER TECHNOLOGIES

Today we can observe an intensive word borrowing from English vocabulary into Ukrainian language in general, and into its terminological field in particular. This is especially true in the case of the field of the Computer Science. "Anglicisms" are used to denote new concepts, objects and phenomena. Many of them do not have equivalents in the Ukrainian language, and therefore, they became a usual subject for further fast adaptation and reckless inclusion of a foreign word or its part in the vocabulary of our

language.

Computer technology, of course, belongs to those areas of scientific-technical knowledge sphere that is developing very dynamically. However, the most important thing is that the default language of this industry is English for various, but mostly non-linguistic reasons: computer territory is the territory of the United States of America and other English-speaking countries. Computer terminology, although a very young and dynamic branch, has several areas, terms of which form terminological subgroups:

1. Hardware terms (9%): айті (Information and Technologies), антивірус (antivirus), етач (attach), патч (patch).

2. Programming terms (45%): піксель, пел (pixel, pel - abbreviation from picture's element, abbreviated to pix element), портал, веб-портал (portal - gate, entrance).

3. Computer technology terms (21%): кукі (cookies), кеш (cache), лог (log) and many other subgroups.

The mass penetration of such word borrowings into our language raises the question of the survival of the Ukrainian and the development of mechanisms of its resistance. Or simply ways and levels of adaptation of loanwords in the Ukrainian language. In particular, L. Archipenko identifies several stages of adaptation of English loanwords and each of them is characterized by a list of differential features of the borrowed word. These features apply to all levels of the language system, namely:

- Phonetic, including graphics and spelling;
- Lexical and semantic; as well as communication and speech;
- Morphological, including word formation.

English-language borrowings in the Computer Technologies field are mainly adapted at the semantic and word-forming-grammatical levels. Cases of semantic adaptation mostly can be seen in the narrowing or expansion of the meaning of the loanword. By narrowing it's meaning, the Ukrainian language protects itself from the dominance of "Anglicisms" in the daily life and adapts forced borrowing. For example, драйвер (English driver) in English is recorded with four meanings: візник, гуртівник, вагоновод, довга ключка. In the Ukrainian language, it is exclusively a computer term with a single meaning.

Nevertheless, loanwords of the computer science branch are generally adapted at the morphological and word-formation level (флешка, сідішка, айтішник), which leads to the emergence of entire nests of Ukrainian derivatives based on "Anglicisms". A lot of cases of morphological adaptation occur in situations, where loanwords are adapted in the Ukrainian language as female nouns with the ending -а, for example, софтина (soft, software), флешка, сідішка, операційка, прога. Such innovations based on English roots are mostly common in a computer slang. But they are just illustrative examples of the shadow adaptation for the personal purposes of Ukrainian users.

List of references

1. Архипенко Л.М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кін. XX – поч. XXI ст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / Л.М. Архипенко. – Х., 2005. – 20 с.

2. Коробова І.О. Семантичне та словотвірне освоєння новітніх запозичень в українській мові. дис. канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». – Запоріжжя

: Запорізький нац. ун-т, 2018. – 191 с.

3. Коробова І.О. Словник новітніх запозичень. Київ – Запоріжжя. – 2017. 218 с.

4. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English; Edited by Joanna Turnbull. – Oxford: Oxford University Press, 7-th edition, 2008. – 1771 p.

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 821.161.2 (043.2)

Голуб А. О.

Національний авіаційний університет, Київ

РЕЛІГІОНІМИ ЯК ЗАСІБ ОБРАЗОТВОРЕННЯ В РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «КРОВ КАЖАНА»

В українському мовознавстві чільне місце посідають дослідження щодо використання письменниками у художніх текстах онімів різних груп та класів. Оніми, або власні назви, є предметом зацікавлення багатьох науковців: М. Торчинського, Н. Таранової, О. Місінкевич, І. Фаріон, Л. Белея [3, с.5]. Цікавим, на нашу думку, є дослідження мовознавців А. Вегеш та К. Каплюк містичного роману В. Шкляра «Кров кажана» («Нікуб»): А. Вегеш «Характеристична та оцінна інформація літературно-художніх антропонімів у романі «Кров кажана» Василя Шкляра» [1]; К. Каплюк «Міфологічна складова тексту роману «Нікуб. Кров Кажана» В. Шкляра» [1, с.9; 2]. Проте досі полотно релігійонімів не було предметом зацікавлення дослідників [3, с.154].

Під терміном «релігійонім» (лат. *religio* – побожність) розуміємо клас онімів – власних назв, засвідчених у релігійних ученнях. До цього класу М. Торчинський відносить теоніми, агіоніми, ангелоніми [3, с.155]. Водночас, варто зазначити, що термін «теонім» залежить від характеру віросповідання, за яким маємо два варіанти: у монотеїстичній релігії – «ім'я Бога», у політеїстичній – «ім'я будь-якого бога або богині» [3, с.156].

Дія роману «Кров кажана» відбувається на просторі української держави, а одним з головних героїв є Сергій Кириченко, більш відомий як отець Серафим, настоятель храму Івана Богослова [4, с.11]. Саме ці факти й підтверджують використання монотеонімів. Наявність таких онімів у тексті закономірна: головна героїня Анастасія є розгубленою жінкою, яка ніколи не була вірною своєму чоловікові, а після його загадкової смерті зовсім перебуває у відчаї [4, с.271]. Звернення до Бога у такому стані є єдиним порятунком для неї, оскільки в словах вона спокутує свої гріхи, визнаючи їх: «...не знала, до кого йти на сповідь, хто міг бути моїм свідком перед Всевишнім під час покути» [4, с.202]. Постійне використання таких монотеонімів, як *Бог* [4, с.14], *Господь* [4, с.36], *Спаситель* [4, с.40], *Всевишній* [4, с.40], *Отець* [4, с.48], *Син* [4, с.48] – вказує на набожність героїв. Звичайно, релігія не заперечує факту гріховності, проте ці оніми виконують зовсім не денотативно-номінативну функцію – вони довершують образи твору, надаючи інформацію про внутрішній світ героя та показуючи, що

кожна людина має право на провину та її спокуту, а отже, виконують інформаційно-стилістичну та диференційну функції [5, с.109].

Разом з тим у творі автор часто використовує агіоніми (грец. *ἀγιος* – «святий») – імена святих, великомучеників тощо. Їх активне використання зумовлене наданням як відповідної, так і зовсім протилежної характеристики персонажів: «... – сказало щось середнє між Варварою Великомученицею і Марією Магдалиною – ще до її каяття, звичайно» [4, с.227-228]; «Це був такий агент, як я матінка Тереза» [4, с.188]. Проте введення агіонімів у прямому, денотативному, значенні не відрізняється функціональним навантаженням – вони виконують емоційно-стилістичну та інформаційно-стилістичну функції, звертаючи увагу читача не лише на героя, а й на його оточення [5, с.109]: «...іконостас з неодмінним Дієсусом-молінням, на якому зображено Спасителя з Його Матінкою та Івана Хрестителя, що вкляк перед ними...» [4, с.40].

Ангелоніми визначаємо як власні назви помічників Бога: ангелів, архангелів тощо [3, с.156]. Промовляючи «Отче наш», головна героїня просить: «...пошли Ангела Твогого Хранителя, що захищає та оберігає мене від усякого лиха» [4, с.48]. Образ Ангела (грец. *angelos*, букв. – вісник – у християнстві, – безтілесна духовна істота, яку створив Бог; «посередник між богом і людьми» [3, с.156]) у звертанні є символічним. Анастасія, головна героїня, яка розуміє гріхопадіння свого тіла й душі, просить захисту у Бога як у вищої сили. Втрачаючи здоровий глузд у пориваннях душі, вона називає його «*Всеомгутній Скульптор*» [4, с.57], «*Великий Дух Землі*» [4, с.91].

Таким чином, використання релігійонімів (теонімів, агіонімів, ангелонімів) є провідною ознакою образотворення у романі «Кров кажана». Більшість з них виконують низку функцій, а саме: диференційну, інформаційно-стилістичну та емоційно-стилістичну [5, с.109]. Функціональне навантаження релігійонімів обумовлене бажанням автора надати приховану, але дуже важливу для розуміння тексту інформацію про деталі образів героїв [1, с.12]. Неперевершено влучне використання онімів задля містифікації роману привертає увагу дослідників та є виявом ідіостилію Василя Шкляра.

Список літератури

1. Вегеш А. І. Характеристична та оцінна інформація літературно-художніх антропонімів у романі «Кров кажана» Василя Шкляра. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Сер. Філологія. 2017. Вип.2. с.9-12.
2. Каплюк К. Міфологічна складова тексту роману «Нікуб. Кров Кажана» В. Шкляра. *Теоретична і дидактична філологія*. 2014. Вип.17. С. 305-315.
3. Торчинський М.М. Структура онімного простору української мови: монографія. Хмельницький: Авіст, 2008. 550с.
4. Шкляр В.М. *Кров кажана*. 2-ге вид. Харків. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. 272 с.
5. Янчура Д. Функційне навантаження онімів та проблема становлення метамови літературної ономастики. *Сер. Лінгвістичні дослідження*. 2018. Вип. 47. С. 108-112.

*Науковий керівник: Онуфрійчук Г. І.,
канд. філол. наук*

Goncharova A.D.*National Aviation University, Kyiv***EDUCATIONAL POTENCIAL OF LULLABIES**

The Ukrainian lullaby can be called the first encyclopaedia of Ukrainian studies, because it acquaints the child with the native language, religion, culture, history; it gives the child an idea of folk principles and ideals, good and evil, of cans and cannots.

G. Vashchenko claims that the Ukrainian folk song has influenced the formation of the Ukrainian people. Music is combined with the word in a song, and while the word affects a person's consciousness, evokes certain emotions and thoughts, the music affects the feelings [1].

The playful nature of lullabies contributes to the formation of a child's conscious attitude to work, cultivates obedience, respect for elders. It is interesting that in ancient lullabies corporal punishment for bad deeds was allowed - you can't steal, you can't be lazy, you can't do harm. A child's first steps are to master the world around them and learn their native language, and lullabies are an integral part of this process.

To date, the connection between the child and older family members has been lost to some extent. Young mothers and fathers are interested in the latest methods of education, but are almost unaware of lullabies, thus underestimating the enormous cognitive and educational value of folklore.

Peculiar themes, rich poetics, variety of images, melodiousness, the presence of a loved one are the very features of lullabies that make them an integral part of our culture. These tender, artistically perfect songs contain all maternal love, the world of goodness, beauty and justice.

The motives of lullabies cover all aspects of human life illustrating how the family in which the child is brought up lives and conveying mother's love, tenderness and care for the fate of the baby.

The most striking motif in lullabies is the image of the social status of mother and child. Not only do these songs tell about the hard life of a serf mother who works all day for her masters not being able to take care of the children, but they also prepare the child for a difficult future which will be almost the same as the fate of the parents.

Lullabies also contain civic motives which speak of respect for the mother, patriotism, high moral feelings. This testifies to the desire to raise a child brave, strong, able to protect their family and homeland.

Mythical characters in lullabies, including Sleep, Dream, as well as representatives of nature such as a cat, a cuckoo, and human images of mother, father, baby all reflect the mythological worldview of our ancestors, combine children's consciousness with folklore memory, are symbols of kinship and motherhood.

Lullabies are a model of poetic language, the use of artistic means contributes to the emotional impact on the baby. A special rhythm, melodiousness, musicality is created with the help of affectionate forms, thus transmitting the tenderness and love of the mother.

Ukrainian folk lullabies are made unique and original with the help of characteristic chants, choruses, sound imitation, and rhythmic repetition of words. Lullabies have a variety of means of speech euphony from the simplest sound repetitions to the most complex. Sound stylistics plays an important role in the text as it determines the nature of the song.

The greatest value of lullabies is that they bring to the child's consciousness the world of the native ethnic group, language, culture, morals, everyday life. Thanks to the songs, children get the first ideas about folk ideals, about the moral laws that society lives by.

List of references

1. Ващенко Г. Виховна роль української народної пісні / Г. Ващенко Твори. – Т. 1.
4. Праці з педагогіки та психології. – К.: Школяр, 2000. – 414 с.
2. Веселка. Антологія української літератури для дітей у трьох томах. – Т.1./Упоряд. Б.Й. Чайковського. – К.: Веселка, 1984. – 551 с.
3. Ганич Д. Олійник І. Словник лінгвістичних термінів. – К.: Вища школа, 1985.–453 с.
4. Грайворонська О.В. Типологічні особливості української поезії пестування. //Лінгвістичні дослідження: 36. наук. праць. Випуск 2. – Х.: Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, 1999. – 674 с.
5. Закувала зозуленька: Антологія української народної творчості / Упоряд.:Н.С. Шумада. – К.: Веселка, 1986. – 203 с.
6. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови: Навч. посібник / Н.Д. Бабич. – Львів: Світ, 1990. – 378 с.
7. Довженко Г.В. Український дитячий фольклор (віршовані жанри) / Г.В. Довженко. – К.: Наукова думка, 1981. – 308 с.
8. Довженко Г.В., Луганська К.М. Українські народні колискові пісні тазабавлянки // Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки / Г.В. Довженко, К.М. Луганська. – К.: Наукова думка, 1984. – 384 с.
9. Дитячий фольклор / Упоряд. і передм. Г.В. Довженко. – К.: Дніпро, 1986. – 302 с.
10. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький – К.:Музична Україна, 1990. – 274 с.
11. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література / Л.М. Кіліченко. – К.: Вищашкола, 1988 – 264 с.
12. Лановик З., Лановик М. Українська народна словесність /З. Лановик та М.Лановик. – К.: Наукова думка, 1995 – 258 с.

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

Русифікація українських земель була невід'ємною частиною нашої історії. Території, прилеглі до Російської Федерації завжди страждали від гніту та впливу на рідну культуру та мову. Під час захоплення територій України, думки місцевого населення про російську та українську мови розділилися. Одні називають російську мову “мовою окупанта”, а інші вважають, що російська мова має стільки ж прав на території України, скільки й українська, приводячи у приклад історичні факти (не завжди правдиві). Перші захищають мову, адже вважають її одним із найважливіших компонентів життя народу, без якого подальше його існування неможливе. Інші мають пасивнішу позицію через небажання здаватися латентними “ватниками” та знову піднімати сумнозвісну тему української мови.

“Раніше я казав, що особливої проблеми і у двох, і у трьох державних мовах я не бачу. Державна двомовність не веде ні до загибелі однієї мови, ні до переважання іншої. Цьому є маса прикладів. Але всі ці розмови закінчилися навесні 2014 року. Зараз говорити про це вже безглуздо. Російська мова стала інструментом війни, агресії та пропаганди”, - наголошував у 2017-му російський журналіст Аркадій Бабченко.

Близькість деяких областей України до території РФ або застарілі ланки місцевої влади створили суперечливе мовне явище – “суржик”. Воно має негативний вплив на правильність української мови та погіршує якість мови в Україні загалом.

Соціологічна картина: [4]

Як показує дослідження фонду "Демократичні ініціативи", 66% українців згодні з тим, що українська мова повинна залишатися єдиною державною, а російська може вільно використовуватися у приватному житті.

Водночас, згідно із жовтневим опитуванням Київського міжнародного інституту соціології, 50% громадян вважають російську мову історичним надбанням України, яке потрібно розвивати, а 30% переконані, що вона загрожує незалежності країни.

Висновки

Проблема мови на захоплених територіях України гостро постала ще завдог до подій 2014 року, але саме війна на Сході та анексія півострову Крим змінили життя місцевого населення. Видача російських паспортів, неприлюдна заборона вживання української мови в установах та приватному житті, російські засоби масової інформації – усе це дало величезний поштовх у сторону зміни та ліквідації української мови на даних територіях. Єдиним шляхом збереження мови на території Донбасу, Луганська та Криму є підтримання патріотичного духу та розуміння важливості збереження рідної мови.

Список літератури

1. Кого покарає Міжнародний кримінальний суд? Міфи та реалії звіту щодо України. Європейська правда. Процитовано 2017-01-22.

2. Роман Днепр - Власна робота Російсько-українська війна 2014 р. - карта (станом на серпень).

3. Анексія, окупація, «приєднання» Криму чи «встановлення контролю РФ» над Кримом – який термін правильний? / Чому словосполучення «анексований

Крим», «анексія Криму» є не зовсім коректними? // Крим у контексті окупації: Q&A-посібник для медіа. – Київ : Центр прав людини ZMINA. – Кримська правозахисна група. – Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим, 2020. – С. 6-8.

*Науковий керівник: Сібрुक А.В.,
канд. філол. н., доцент*

УДК 81'255.4:81'367.622.12 (043.2)

Дячук Т.М., Бичковська В.В.
Національний авіаційний університет, Київ

СЛЕНГОВА ЛЕКСИКА В СЛОВНИКУ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Сучасні лінгвісти (Пиркало С., Шумейко А., Мартос С. та ін.) сленг розглядають як непостійний і динамічний феномен лексико-семантичної системи мови.

Т. Кондратюк описує сленг як «живий мовний нерв», який безпосередньо слугує індикатором людського буття, здатний тонко і точно розкривати найдрібніші нюанси сприйняття і передачі світу людьми [2]. С. Пиркало називає сленг «мікросистемою просторіччя», дуже строкату з генетичного погляду, яка виконує емотивну та комунікативну функції [2, с.14].

Сленгізми презентують особливості спілкування різних соціальних груп, особливо розповсюдженим це явище є серед студентської молоді. Зазначимо, що студентський сленг традиційно виділяється в межах молодіжного сленгу, який, на думку дослідниці С. Матрос, нікому не нав'язується, а просто існує [4, с.21]. Особливістю студентського сленгу є віддзеркалення актуальних проблем студентських реалій, зокрема навчання і проблеми, навколо нього; проживання в гуртожитку тощо. З погляду змістового наповнення, студентський сленг містить у своєму складі лексику трьох груп: нестандартну розмовну, вульгаризми та професійний жаргон.

На думку А. Шумейка, нерідко на формування сленгу впливають психологічні особливості певних соціальних верств [3], саме тому уживання сленгізмів у повсякденному мовленні студентської молоді можна розглядати як прагнення самоствердитися та виділитися у мікро- та макророточенні. З іншого боку, це і своєрідний спосіб протесту проти мовних правил та й, зрештою, проти правильної мови в цілому.

Здійснивши безпосередній аналіз мовлення студентів 1 курсу факультету кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії НАУ, нами було зроблено висновок, що найбільш уживаними в комунікативній практиці є такі лексичні одиниці:

- *бігунок* (академічна заборгованість);
- *пара* (дві академічні години)
- *вікно* (пара, на якій відсутні заняття)
- *мінус* (назва для першокурсників, що має цікаве історичне підґрунтя);
- *зашерити* (поділитись);

- *катати* (списувати);
- *дедлайн* (кінцевий термін подачі чогось, походить від англійського *deadline*);
- *лаба* (лабораторна робота);
- *руммейт* (співмешканець по кімнаті, квартирі);
- *впахло* (ліньки);
- *попускати* (ламати чиїсь амбіції, принижувати);
- *чуйка* (відчуття, інтуїція).
- *лушпайка* (нецікава дівчина);
- *убитий* (втомлений, безсилий, без натхнення).

Сленгові конструкції найкраще відображають панівні вербальні тенденції серед студентської молоді, тому й володіють такими рисами, як: гнучкість, неофіційність, розкутість у творенні й змістовому наповненні, експресивність, емоційність. Сленг по-своєму кодує, зберігає й передає інформацію [4, с.21]; він не існує окремо від суспільства, постійно змінюється та залишається невід'ємною частиною молодіжної культури.

У підсумку хочемо наголосити на тому, що студентський сленг – це засіб самовираження студентської молоді, через що ця група лексики особливо емоційно насичена.

Список літератури

1. Пиркало С. Походження сучасного українського молодіжного сленгу / С. Пиркало // Українська мова та література. – 1998. – № 25. – С. 12-20.
2. Словник сучасного українського сленгу / упоряд. Т. М. Кондратюк. – Харків : Фоліо, 2006. – 350 с.
3. Шумейко А. Сучасний український сленг : конотативний аналіз / А. Шумейко // Дивослово. – 2010. – № 7. – С.24-32.
4. Мартос С.А. Молодіжний сленг: міф чи реальність? / С. А. Мартос // Культура слова. – Вип. 62. – К., 2003. – С. 17-25.

УДК 811.111(043.2)

Дячук Т.М., Маришева І.С.
Національний авіаційний університет, Київ

ПРОФЕСІОНАЛІЗМИ В МОВІ КОМП'ЮТЕРНИКІВ

На разі спеціальна лексика – актуальний об'єкт наукових досліджень. З погляду семантики, структурних та генетичних особливостей, унормування, її вивчає низка дослідників (Панько Т.І., Лотте Д.С., Даниленко В.П., Суперанська А.В., Симоненко Л.О., Халіновська Л.А. та ін.). Окрім загальноновживаних слів, до складу спеціальної лексики входять терміни та професіоналізми.

Сучасна наука розрізняє лексику термінну та професійну. Якщо термінна лексика має впорядкований, нормативний характер, то професіоналізми – це напіофіційні лексичні одиниці, які не становлять цілісної системи. Дослідники називають причини виникнення професіоналізмів.

Стилістична нейтральність – одна з базових вимог до термінологічних одиниць. Однак мовці на своїх робочих місцях залишаються людьми і їм хочеться урізноманітнити своє мовлення, надати йому певної емоційності. Це перша причина заміни термінів на професіоналізми.

Інша причина – дія універсальної загальномовної тенденції до економії засобів вербального вираження. Відомо, що на сьогодні в багатьох терміносистемах терміни-словосполучення становлять більше 70% усіх структурних типів термінів. Мовець підсвідомо хоче спростити багатокомпонентні «правильні» терміни на моноструктурні лексеми, які хоч і неправильні з погляду термінологічної норми, проте зручні в комунікативних актах.

Професіоналізми часто функціонують у мовленні комп'ютерників. Чим відрізняється комп'ютерні професіоналізми від професіоналізмів інших типів? По-перше, ці слова використовуються як синоніми до англійських професійних термінів; відрізняються від англіцизмів лише більш яскравою емоційною забарвленістю. По-друге, такі лексичні одиниці характеризуються певною “закіцленістю” на реаліях професійного життя комп'ютерників. Переглядаючи такі словотвори, можна відзначити, що всі номінації стосуються виключно сфери інформаційних технологій; у такий спосіб на вербальному рівні ніби віддаляють світ комп'ютерників від інших професійних сфер; основна маса професіоналізмів не зрозуміла людям інших професійних груп. Особливістю професіоналізмів комп'ютерників є й те, що більшість слів, які відносяться до цієї сфери, – наслідок запозичень із англійської мови-джерела.

Виникненню та розповсюдженню значної кількості професіоналізмів сприяв швидкий розвиток комп'ютерних технологій. Якщо переглянути численні статті про новинки ринку комп'ютерних технологій, то можна відзначити, що майже щотижня виникають нові винаходи, розробки у цій царині знань. Оскільки майже всі винаходи, за поодинокими винятками, пов'язані з життям науково-технічних інтелектуалів Сполучених Штатів Америки, то, природно, що водночас із винаходами, світом розповсюджуються і назви на їх позначення.

У мовленні студентів I курсу факультету кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії НАУ найчастіше вживаються такі професіоналізми:

баг (від англ. *«bug»*) – помилка в програмі\коді, через яку результати виконання програми неправильно відображаються.

Дебажить (від англ. *«debug/debugging»*) – шукати та виправляти помилку в програмі.

Таска- (від англ. *«task»*) – завдання.

Дрова – драйвери.

Кодить – програмувати.

Костиль – виправлення помилок у коді в збиток ефективності і хорошим практикам програмування.

Юзер (або «юзвер», від англ. *«user»*) – користувач.

Кряк (або «таблетка», від англ. *«crack»*) – спеціальна програма або доповнення до програми для зламу програмного забезпечення. В основному використовується для заміни ліцензійованої (платної) версії будь-якого програмного додатку на безкоштовну.

Простеживши шлях слова від виникнення в англійській мові до переходу у вокабуляр спеціальної лексики української мови, можна зробити висновок, що професіоналізми виконують функцію своєрідного «містка», що поєднує шлях переходу англійських термінів до складу української мови та полегшує процес адаптації таких термінів. У питанні становлення системи назв на позначення понять сфери інформаційних технологій, без сумніву, українська мова відстає і перебуває під безпосереднім впливом англійської мови. І ми не зможемо зупинити цей процес до тих пір, поки самі не станемо створювати щось нове у цій царині.

Існування комп'ютерних професіоналізмів дозволяє спеціалістам не тільки відчувати себе членами деякої замкнутої спільноти, а й дозволяє їм розуміти один одного з пів слова і служить оптимальним з функціонального погляду засобом комунікації. З-за відсутності професіоналізмів, комп'ютеринкам довелося б розмовляти англійською мовою або вживати в своїй лексиці громіздкі, багатокomпонентні синтаксичні єдності.

Розвиток цього мовного явища та його розповсюдження серед великої кількості носіїв української мови спричинене значним упровадженням комп'ютерної техніки в життя сучасного українського суспільства.

Список літератури

1. Суперанская А. В. Общая терминология: Вопр. теории. – Москва: Наука, 1989. – 246 с.
2. Тараненко О. О. Місце метафори у словотворчих процесах // *Мовознавство*. – 1986. – № 3. – С. 11–16.
3. Халіновська Л. А. Українська авіаційна термінологія: формування і функціонування. – Київ: КММ, 2017. – 231 с.

УДК 81'255.4:81'367.622.12 (043.2)

Дячук Т.М., Міх А.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

ДЕЯКІ НОРМАТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІЙ СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Нормативні тенденції в системі сучасної української літературної мови є об'єктом розгляду багатьох сучасних науковців – Тараненка О.О., Городенської К.Г., Баган М.П. та інших.

Безперечним є той факт, що протягом останніх років сучасна українська літературна мова зазнала значних якісних і кількісних трансформацій. З одного боку, відійшли в минуле поняття та реалії радянської доби, натомість в лексико-семантичну систему мови широким потоком влилося багато назв на позначення нових понять, лівова частина яких – запозичена лексика, особливо з англійської мови.

Рушійним чинником нових тенденцій стала активізація мовно-культурних спільнот України, унаслідок чого відбувся перегляд застарілих мовних норм, які десятки років наближали українську мову до російської. На сьогодні спостерігається процес очищення української мови від невалидних кальок та запозичень. Зменшується кількість мовців, які уживають очевидні кальки: *у першу чергу, по крайній мірі, в даний час, у цьому відношенні, правильні їх українські відповідники – насамперед, принаймні, на цю пору, щодо цього.*

Окрім того, посилилася увага до семантики слова та його особливостей, до мовних особливостей української лексики: все більше українських слів та висловів, які зникли з ужитку внаслідок політики русифікації, повертаються і стають невід’ємною частиною сучасної української літературної мови: *чинник замість фактор, мірило замість критерій, засада замість принцип, однострій замість уніформа, вишколений замість вимуштрований* та багато інших.

На сучасному етапі помітним стає лібералізація сучасної української мови: збільшується варіативність мовних одиниць загалом, послаблюються стилістичні та стильові обмеження.

Посилюється функціонування мовних елементів і різних засобів, що не відповідають літературній нормі. Особливо показово у цьому плані є мова сучасних засобів масової інформації, зокрема Інтернету. Лібералізація мовної норми, з одного боку, специфіка інтернет-комунікації, з іншого, спричинюють не лише порушення мовних норм, а й проникнення в тексти вульгаризмів тощо. У такий спосіб мова може втратити свою правильність і врешті перетворитися на суржик. Як ми знаємо, суржик є вкрай небезпечним явищем, бо призводить до спотворень мовних норм.

При розгляданні та детальному вивченні питання щодо нормативних тенденцій сучасної української мови, можна побачити, що, за тривалістю, виокремлюють такі тенденції: *сьогочасні (спостережувані на момент аналізу), властиві короткому відрізку часу та характерні для тривалого часового проміжку.*

Отже, у лексико-семантичній системі сучасної української літературної мови виділяються такі тенденції:

- пасивізація частини українського вакабуляра внаслідок зникнення великої кількості номінацій, які називали поняття та реалії попередньої епохи: *комуніст, жовтень, комсомолец, радгосп* тощо.
- Багато лексичних одиниць, що раніше вживалися з негативною конотацією, набули нейтрального чи позитивного стилістичного забарвлення: *власник, бандерівець, націоналіст* тощо.
- Сучасна українська літературна мова стала мовою української науки. У радянську добу більшість галузей знань – економіка, авіація, медицина, документознавство тощо – послуговувалися мовою сусідньої держави, унаслідок чого українські терміносистеми цих галузей знань не розвивалися. Активний їх розвиток став можливим лише з настанням незалежності.
- Мова очищається від росіянізмів та кальок, зокрема від слів типу: *головуючий, виконуючий, завідуючий, колоподібний, навколишнє*

- середовище* та ін., натомість їх заступають звичні для української мови слова: *голова, виконувач, завідувач, кулястий, довкілля*.
- Стали доступні загалу лексикографічні здобутки мовознавців «золотого десятиліття», унаслідок чого багато лексем, репресовані в ті роки, повернулися із забуття і стали активно вживатися: *позаяк, світлина, bagno, бігун (полюс), гніт (прес), летовище (аеродром)*.
 - Відновила функціонування літера *г*, репресована у 30-і роки ХХ ст.
 - Український словник поповнився великою кількістю запозиченої лексики, особливо з американського варіанту англійської мови: *інтерфейс, файл, трилер, кіборг*.
 - Водночас група львівських програмістів із власної ініціативи розробила платформу «Словотвір», мета якої – заміна іншомовних слів українськими відповідниками. Кожний український громадянин може взяти участь у проєкті і запропонувати свій варіант: *басейн – доріччя, шоу – показ, фейк – вигадка, флешмоб – раптівка*.
 - На основі питомого лексичного матеріалу утворюються і входять в активний ужиток лексичні інновації типу: *підписант, перемовини, зверхник, очільник*.
 - Набула чинності нова редакція українського правопису (червень, 2019 року), що встановлює нові правила написання низки українських та іншомовних слів.
 - Оскільки 16 січня 2021 року сфера обслуговування перейшла на українську мову, у країні триває дискусія щодо доцільності таких нововведень.
- З огляду на сказане вище, можемо резюмувати, що на сьогодні українська мова перебуває у стадії активного становлення і поступово завойовує всі царини життєдіяльності українського народу. Лексико-семантична система сучасної української літературної мови суттєво змінилася. Спостерігається зміна словникового складу через вплив українізації та входження до українського словника великої кількості запозиченої лексики.

УДК 811.161.2 (043.2)

Дячук Т.М., Юрченко М.М.
Національний авіаційний університет

РОЛЬ МЕТАФОРИ У ФОРМУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ АВІАЦІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Тема метафоризації української авіаційної термінології є актуальною, оскільки спосіб вторинної номінації – один із найдавніших шляхів поповнення термінофонду української мови. Цій темі присвячені дослідження Даниленко В.П., Лотте Д.С., Панько Т.І., Кочан І.М. та інших дослідників.

Одним із типових поглядів на метафору є її розуміння як прихованого порівняння: «Метафора – завжди порівняння, в якому приховане і переосмислене значення зіставляється з буквальним значенням на основі його внутрішньої форми» [Панько, с.161].

Підставою для метафоричного найменування може бути схожість функцій або зовнішнього вигляду, або одночасно функційна та зовнішня подібність: *крило*, *пелюстка*.

В українській авіаційній лексиці метафоричні терміни, з-поміж яких дуже багато метафоризованих термінів-словосполучень, можна умовно розділити на певні підгрупи, поділяючи їх за тематичною подібністю:

1. Біоморфна метафора:

- зооморфна: *амфібія* (літак), *кабанчик* керма, «*козел*» (фігура вищого пілотажу), *качка* (літак);
- фітоморфна: *пелюстка* лопаті, *кукурузник* (літак-біплан);
- соматизми (частини тіл): *крило* літального апарату, *артерія* теплової труби, *черевце* лопаті, *головка* гвинта, *коліно* аеродинамічної труби, *перо* стабілізатора, *плече* вертикального оперення, *ребро* атаки, літальний *орган* (турбогвинтовий двигун) тощо.

2. Антропоморфна метафора:

- предмети побуту: «*бочка*» (фігура вищого пілотажу), «*дзвін*» вперед/назад (фігура вищого пілотажу), «*шитопор*» (фігура вищого пілотажу), *зонтикова* антена, *ножова* антена, повітряна *подушка*, повітряна *пробка*, геомагнітна *пастка*, дозувальна *голка*, *стріла* (кріплення) тощо;
- одяг та його частини: водяна *вуаль*, водяна *сорочка*, газонаповнювальний *рукав*, *пояс*, гвинтова *муфта* тощо;
- будівлі та їх частини: *перон* (аеродром), *стеля* літального апарату (найбільша висота в певних умовах і режимах польоту), звуковий *бар'єр*, *поріг* злітно-посадкової смуги.

3. Метафори явищ природи: повітряна *яма*, *джерело* вібрації, *променева* антена.

4. Метафори назв професій: *кок* повітряного гвинта (хвостовий), *суфлер* (елемент системи, що зменшує викид палива в атмосферу).

5. Метафори фізичного стану або дій осіб: бойова *живучість* літальних апаратів, *крок* гвинта, *кут ковзання*, акустична *утомленість*.

Під час дослідження було виявлено, що метафоричність деяких термінів, як-от: *крило* літального апарату, *коліно* аеродинамічної труби, *стеля* літального апарату, геомагнітна *пастка*, *артерія* теплової труби – унаочнює, що являє собою той чи інший предмет або явище завдяки схожим ознакам, що значно полегшує розуміння термінів як особливої групи спеціальної лексики.

У результаті проведеного дослідження, було виявлено, що продуктивним в авіаційній терміносистемі є процес творення метафоризованих термінів-словосполучень. У таких термінах один (чи більше) компонентів вживаються з переносним значенням. Найчастіше в авіаційній терміносистемі використовуються метафори біоморфні, зокрема соматизми, й антропоморфні, з яких найбільше термінів – назви предметів побуту.

Список літератури

1. Александрова Г.А. Образність як джерело утворення технічної термінології (на матеріалі французькою мовою) / Г.А. Александрова // Мовознавство. – Київ, 1973. – №5. – С.56-65.

2. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство: Підручник. – Л.: Світ, 1994. – 216с.

3. Лапіня Е.А. Метафора у термінології мікроелектроніки (на матеріалі англійською мовою) / Е.А. Лапіня // Метафора у мові й тексті / Гол. ред. Теля В.Н. – М. : Наука, 1988. –134-145 с.

4. Халіновська Л.А. Проблема метафоризації української авіаційної лексики / Л.А. Халіновська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – Київ, 2011. – №28. – 468-471 с.

УДК 930.85.008 (043.2)

Ekimova A.O.

University of Worms, Worms

POTENTIAL AND ACCEPTANCE OF IATA NEW DISTRIBUTION CAPABILITY

Airlines are facing specific challenges to deliver their products through indirect distribution channels. IATA has launched the New Distribution Capability (NDC) program to address these challenges. The NDC is a standard that can be adopted by airlines, IT providers, and distributors. Even though IATA NDC promises significant benefits, the standard is not globally accepted.

The key industry players, including airlines, aggregators, and IT providers, are actively developing and implementing new NDC products. Evaluation of the NDC's progressiveness is limited due to the lack of NDC implementation use cases; therefore, the further investigation of the NDC's impact on the airline industry is suggested.

At the beginning of the 1970s, airlines were successfully working with electronic commerce. Travel agents were connected to the airlines via green screens, which displayed air products, and such way enabled the most efficient distribution. However, with the development of the industry market, this technology has not significantly expanded its capabilities. Simultaneously, airlines have discovered the new opportunities delivered by internet distribution through their own website [1, p.207]. Nevertheless, indirect distribution channels remain essential for airlines, and they have to provide their products in a limited way. Today, travel agents face challenges to present rich content and a wide choice to their customers. It takes more time for airlines to introduce new products to their customers through indirect channels. Current distribution channel architecture does not allow differentiation and personalization of airlines' offers. Customers' buying behavior has changed, they want to be aware of their purchase value, not just the price [2, p.8].

To facilitate the modernization of airline distribution capabilities, the IATA Board of Governors launched the NDC Program in early 2012. According to the IATA resolution 787, NDC was supposed to bring a new distribution standard on the basis of a modern communication protocol. This standard has to overcome current distribution challenges and provide airlines with efficient tools for delivering their products to the customers in the most advanced manner [3, p.6].

IATA NDC is supposed to bring a wide range of benefits to all involved in the distribution parties such as airlines, travel agents, online travel agencies, travel management companies, and even global distribution systems. Still, this new standard's adoption is considered to be relatively slow [4, p.14].

List of references

1. Bingemer, S. (2018). Back to the future with IATA NDC? Critical turning points in the history of airline distribution. *Journal of Tourism Futures*, 4(3), 205–217. <https://doi.org/10.1108/JTF-05-2018-0032>
2. Harteveltdt, H. H., & Atmosphere Research Group. (2016). *The Future of Airline Distribution, 2016—2021*. IATA.
3. *Get Started with NDC*. (2019). IATA.
4. *NDC - The Challenges and Opportunities for the New Age of Airline Distribution*. (2017). Triometric

*Academic adviser: Koshetar U.P.,
P.h. D. of Historical Sciences, Associate Professor*

УДК 811.161.2(043.2)

Ільницька В. В.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

МІСЦЕ ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ, ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ І ВПЛИВ НА СУЧАСНЕ МЕДІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ

Усе мовознавство «пронизане культурно-історичним змістом, оскільки його предметом є мова, яка є умовою, основою і продуктом культури». У лінгвістиці ХХІ століття активно розвивається лінгвокультурологія, галузь, у якій мова розглядається як культурний код нації, а не лише як засіб комунікації та пізнання.

Інтернет, як особливе комунікативне середовище та нова сфера мовної реалізації, приніс нові засоби спілкування, нову мовну поведінку та нові форми існування мови. Вимоги сьогодення до швидкого сприйняття наданої інформації спонукають до створення нових засобів передачі думки, об'єднуючи фрази і зображення (Інтернет-меми, демотиватори).

Громова М. І. у своїх статті «Інтернет-мем як лінгвокультурема сучасного філологічного аналізу» аргументовано доводить, що інтернет-меми можна розглядати як лінгвокультуреми інтернет-простору, що впливають на розвиток мови і культури сучасного суспільства [4].

Інтернет-меми впливають на розвиток мови і культури сучасного суспільства. Вони виникають як елементи сучасного фольклору, створюються користувачами, що прагнуть виробити нові засоби вираження, нові форми образності, нові види звернень до незнайомих людей, нові формули оцінки явищ, ситуацій, особистостей. Виявлення і визначення процесів появи і функціонування Інтернет-мемів дозволяє відстежувати, аналізувати і, певною мірою, коригувати лінгвокультурні процеси в суспільстві через Інтернет.

Інтернет-меми є невід'ємною частиною спілкування покоління центеніалів (покоління «Z»), яке здатне сприймати і обробляти найрізноманітнішу, але не велику за обсягом інформацію водночас, вимагає відповідних засобів спілкування. І на цей попит першими відгукнулися комерційні організації, почавши розробляти SMM.

Народившись із звичайного смайлика, Інтернет-мем пройшов свій шлях формування до нинішньої форми: гра з текстом на фоновому малюнку. Кожен мем служить для емоційного забарвлення текстового контенту. Існує дві категорії меметичної поведінки: використання та перегляд. Щодо того, як створюються нові меми, Патрік Дейвісон пропонує розділити меми на три компоненти: прояв (видимі, зовнішні явища), поведінку (дія, здійснена при формуванні мему) та ідеал (передана ідея) [2].

Меми можна класифікувати за декількома ознаками: за будовою, за походженням, за тематикою, за сферою використання. Загалом меми можна розбити на три групи: ті, які містять лише зображення, текстові, та такі, що містять зображення і текст [1], [4]. Тексти мемів містять дуже широкий спектр граматичних явищ. Але всі меми об'єднані загальною ознакою: вони сприймаються адресатом, проходять через його свідомість і надалі вони можуть багаторазово передаватися членам Інтернет-спільноти, відіграючи велику роль у формуванні суспільної думки [4]. Саме тому сьогодні Інтернет-меми широко використовуються не лише для спілкування, але й у рекламі (комерційній, політичній тощо).

Серед характерних рис мемів особливо помітні такі: зрозумілість, легке запам'ятовування, провокативність, іронічний, жартівливий контекст, нове трактування і розуміння вже відомих фактів тощо [2].

Інтернет-меми відіграють одну з провідних ролей в сучасній популярній культурі, впливають на суспільну думку не тільки користувачів сучасного Інтернет-простору, але й усіх пересічних громадян, виходячи, таким чином, за рамки онлайн спілкування. На сучасному етапі Інтернет-меми стали одним із головних засобів ведення інформаційних війн, тому це явище має ретельно вивчатися на академічному рівні.

Враховуючи особливості мемів, їх короткість, зручність, зрозумілість, їх вплив на розвиток мови, культури та на формування суспільної думки, можна з впевненістю сказати, що вони й надалі будуть дуже активно використовуватися в комерції та рекламному бізнесі. А також в політиці та в педагогіці.

Список літератури

1. Дзюбіна О.І. Класифікація, структура та функціонування інтернет-мемів в соціальних мережах Twitter та Facebook / О.І Дзюбіна // Young Scientist. – 2016. - №2. – С. 375-379;
2. Davison P. The Language of (Internet) Memes, in The social media reader / Patrick Davison. - edited by Michael Mandiberg, New York : New York University Press, c. 2012. x, 289 p. : ill. ; 24 cm.;
3. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Балли Шарль. – М.: Изд-во лингвистической литературы на иностр. яз., 1955. С. 41-90.;

4. Громова М.И. Интернет-мем как лингвокультурема современного филологического анализа / М.И. Громова // Мова. 2015. - № 23. С. 27-31.

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 811.161.2 (043.2)

Кабатов Т.Д.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

СЕМАНТИЧНЕ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТА ТВОРЕННЯ ЛЕКСИКИ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

Зміни у суспільстві – це завжди золотий час для філологів, мовознавців, науковців і всіх тих, хто не байдужий до вивчення мови. Пандемія корона вірусу Covid – 19 (CoronaVirus Disease – 19) сколихнула світ у XXI столітті і змінила світ, в якому ми живемо. Мова стала мостом, який об'єднав усіх мешканців планети у боротьбі із хворобою.

Слова епідемія та пандемія мають грецьке походження. Слово «coronavirus» було додане до Oxford English Dictionary (OED) ще у 2008 році, разом зі словами «papillomavirus» (вірус папіломи) та «rhinovirus» (риновірус) [1]. Проте в умовах сьогодення значення слова змінилося. Тепер це не просто вид вірусу, а пандемія. Слову Covid – 19 знадобилось лише 34 дні щоб увійти до американського словника англійської мови Merriam-Webster Dictionary. Запис COVID – 19 (де всі літери є великими) характерний для США, Канади та Австралії. Запис Covid – 19 (де лише перша літера є великою) характерний для Великої Британії, Ірландії та Нової Зеландії.

Метою нашого дослідження є процес виникнення нових слів, пов'язаних із Covid – 19, дослідження їх структури і семантики, способів творення, особливостей вживання та їх класифікація. Нові реалії змусили людей повністю перелаштуватися і знайти нові лексеми, які б описували їх стиль життя: *self-quarantine, lockdown, covexit, social distancing*. З'явилися нові лексичні одиниці, які тонко передавали почуття людей – неологізми [2] на позначення процесів та реалій перебування вдома: *parenting, hamsterkaufing, coronita, quorumtime*, тощо.

Мовний матеріал 2019/20 року являє собою широкий спектр для наукових експериментів у галузі лінгвістики. Матеріалом нашого дослідження стали онлайн газети, інтернет-статті [3], новітні англійські словники. Продуктивними моделями творення нової лексики під час пандемії Covid – 19 є: *афіксація, словоскладання, телескопія, скорочення*.

Найпродуктивнішими префіксами для новоутворених слів, пов'язаних із Covid – 19, є super- та self-: *self isolate, superspreader*.

Для медичної термінології характерним стало вживання абrevіатур: *PUI (Patient Under Investigation), PUM (Patient UnderMonitoring), PPE (Personal Protective Equipment)*, тощо. Найбільш характерними способами утворення неологізмів для англійської мови періоду пандемії стали словоскладання та телескопія (процес утворення нових слів шляхом поєднання двох усічених основ

або поєднання повної основи з усіченою). Наприклад: covideo (corona + video)— коротке відео, зняте вдома в період карантину, яке показує, чим займаються діти (милі кадри і крик про допомогу). Infodemic (information + epidemic) – поширення неправдивою інформації. Шляхом поєднання слів согоonavirus (коронавірус) та idiot (ідіот) було утворене словосovidiot (людина, що ігнорує поради щодо збереження здоров'я). Уживаним стало слово flubro (flu + brother) – людина, яка заперечує існування Covid – 19 та вважає це захворювання простим грипом.

Багато слів або словосполучень, які вже існували в мові, набули іншого значення в умовах пандемії Covid – 19 [4] або розширили свої межі для того, щоб якомога доцільніше пояснити зміни, що відбуваються в суспільстві: *Stockholm syndrome, ventilator, slaker, social distancing, social isolation, facenaked, elbow bump, physical distancing, underlying health conditions*.

Отже, пандемія Covid – 19 стала поштовхом до збагачення сучасної англійської мови і розширення її словникового складу новими одиницями. Тому можна говорити про високий рівень неологізації стосовно лексичного складу мови у цей період. Для неологізмів періоду пандемії Covid – 19 переважає морфологічний тип словотворення, проте і зміна семантики слова чи словосполучення має місце також. Оскільки нові слова з'являються неперервно, то ми не можемо говорити про вичерпне дослідження будь-якого аспекту в їх вивченні.

Список літератури

1. Колоїз Ж. В. До питання про диференціацію основних понять неології. Вісник Запорізького державного університету, 2002. № 3. С. 20–24.
2. Kera Dupont. Do you speak Covid? URL: <http://www.heidi.news/geneva-solutions/covid-slang-let-s-check-if-you-re-up-to-coronapace>
3. Oxford English Dictionary. Twelfth edition. Oxford University Press. UK, 2008. 1681 p.
4. Robert Lawson. Coronavirus has led to an explosion of new words and phrases – and that helps us cope. URL: <https://theconversation.com/coronavirus-has-led-to-an-explosion-of-new-words-and-phrases-and-that-helps-us-cope-136909>

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

UDC 81`23 (043.2)

Kovalenko A.V.

National aviation university, Kiev

LINGUISTIC MEANS OF MANIPULATION AND INFLUENCE IN POLITICAL ADVERTISING

Advertising is a significant specific phenomenon of modern life. Its main task is to motivate a person to activity. Today, the advertising message is gradually losing its signs of informativeness and is becoming more pragmatic and manipulative. Therefore,

the subject of our study - the process of actualization of those verbal components that affect the recipient, activate intellectual and emotional reactions, cause the necessary actions

Political advertising is a rather complex phenomenon, due to its intensive nature, because the purpose of such advertising is to achieve concrete results in a short time. Political advertising is called measures and ways of forming the opinion of voters by providing information that convinces of the preferences of a given candidate or political organization over others. The purpose of our investigation is to identify the linguistic means used to exercise covert influence in political advertising.

Political language has significant manipulative potential, as it allows for covert management of people's consciousness and behavior in the desired direction for the authorities through the implementation of a communicative and interpretive-evaluation function. Language tools are selected and composed by certain strategies and tactics of influence, aimed at convincing the recipient of the correctness of their position in contrast to the positions of political opponents. The strategy is considered as a process of development and implementation of a communicative task, which aims to effectively influence the recipient. Speech strategy determines the semantic, stylistic, and pragmatic choice of the speaker. Depending on the degree of "globality" of intentions, language strategies can characterize a specific conversation with specific goals. They can be more or less general, aimed at achieving broad or narrowly-focused social goals. In this regard, distinguish between public and private strategies. For example, the general strategy of discrediting is implemented in private strategies of accusation, insult, ridicule. If the language strategy is understood as a set of speech actions aimed at solving the general communicative task of the speaker, then the language tactics should be considered one or more actions that contribute to the implementation of the strategy. The strategic plan determines the choice of means and methods of its implementation, therefore, speech strategy and tactics are related as a genus and a species. Tactics, on the one hand, is a way of speech influence, a set of speech means, on the other hand, it is a way of strategy implementation. Within one strategy, there are several speech tactics

One of the most important and used strategies of political advertising - the strategy of identification, ie identification of politicians with the people. The aim is to try to establish a trusting relationship with the audience as with people close in spirit, the formation of associations of belonging to the people of the communicator - "native". This strategy is implemented through the use of pronouns "we", "our" instead of "I", "mine". Communication is aimed at strengthening the idea: the leader - "his", close to the people. Most politicians identify themselves with representatives of a particular society to inspire trust and sympathy among voters by announcing some facts of their biographies.

Information distortion strategy. Depending on the nature of information transformations, within the strategy of information distortion, the following tactics of manipulation are distinguished in political advertising:

- 1) reference (related to the distortion of the denotation/referent in the process of denoting reality);
- 2) argumentative (associated with the violation of the postulates of communication).

One of the types of reference tactics is factual manipulation, ie distortion of facts (omissions, lies, exaggerations, omissions, creation of reference uncertainty). The means of creating tactics of reference uncertainty in modern American political advertising is the use of passive constructions to avoid personal responsibility. To achieve a longer-term manipulative effect of politics, repetition is often used, which helps to memorize the necessary information, and thus there is a hidden manipulation of people's minds in the right direction of a particular policy.

Thus, political advertising has significant manipulative potential, because, purposefully using language tools and knowledge about the mentality of society, can "model" people's consciousness by the purpose and needs of political communicators, change established habits, social norms, and cultural traditions. short time. The functional dynamism of political advertising is realized in the text and language design, the structure and means of which are determined by the strategies and tactics that politicians choose in their political campaigns to achieve the goal.

List of references

1. Star V.V. "Language paradigm of manipulative game in advertising": dissertation abstract. Ph.D. Science, 2005
2. Leontiev A.A. "Fundamentals of psycholinguistics" / AA Leontiev.
3. Malkin E.B, Suchkov E.B. "Fundamentals of Electoral Technologies" 2002.
4. Levchenko L.K. "Psychological features of the media" – 2001

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 378.013 (043.2)

Ковтун І.В.

Державний університет телекомунікацій, Київ

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

Приклади реального життя місць, де спілкування можна побачити, почути, відчути та досвідчити, допомагають пояснити культурне спілкування. Такі приклади включають культурні терміни, практики мовчання, умови звернення, ритуали та соціальні драми.

Комунікативні засоби та значення, за допомогою яких люди створюють осмислене життя, є центральною проблемою культурного спілкування, яке визначається таким чином: соціальна реалізація засвоєних систем символічних ресурсів, приміщень, правил, емоцій, просторових орієнтацій та понять часу що групи людей використовують для формування характерних та значущих спільних ідентичностей, стосунків та способів життя та існування. Дійсно, культурне спілкування стосується використання мови та інших комунікативних засобів для здійснення діяльності та зобов'язань своїх конкретних спільнот у символічних ресурсах та за допомогою них. Ці ресурси включають вербальні та невербальні засоби, а також правила їх використання [2].

Термін «комунікативна культура» означає не лише зв'язок між людьми, групою тощо, але також означає соціальну, вербальну та невербальну взаємодію. Очевидно, що суспільство не може існувати без людей, а люди не можуть існувати і взаємодіяти один з одним без мови. Тому мова тісно пов'язана із суспільством і має комунікативну якість. Слово «комунікація» означає загальне спілкування, взаємодію, відношення, обмін інформацією, зв'язок та виявляє словесні особливості через спілкування людей. Існує безліч видів спілкування. Наприклад, словесне спілкування означає спілкування та розуміння одне одного за допомогою рідної мови, це означає зв'язок між людьми мовою. Вербальне спілкування - це не тільки взаємодія людей; він має досить широке значення: обмін соціальною та публічною інформацією, основні стосунки між людьми [1].

Комунікація досягає соціальної згуртованості людей, зберігаючи їх особистісні особливості, звички та спосіб життя. Ми спілкуємось в широкому діапазоні різних контекстів між собою, багатьма типами культурних груп або підгруп (міжкультурна комунікація), або з великою аудиторією (масові комунікації) тощо. Однак, щоб зрозуміти спілкування, ми повинні зрозуміти його місце в культурі.

Відносини між культурою та комунікацією дуже складні, оскільки культура створюється спілкуванням, це означає, що комунікація є основою людської взаємодії та таких культурних характеристик, як ритуали, традиції, закони, ролі, правила звичаїв тощо, які створюються та можуть ділитися через спілкування. Побічно здається, що люди викладають культуру під час взаємодії у відносинах, організаціях, групах, суспільствах, але насправді саме культура є природним продуктом соціальної взаємодії.

Коли члени починають брати участь у комунікації з іншими учасниками групи, вони отримують набір накопиченого досвіду та шляхів своєї поведінки. Якщо ці люди продовжуватимуть взаємодіяти, складеться окремий зразок, історія, ритуали та звичаї. Як результат, спілкування формує культуру, і, вивчаючи вірш, культура формує спілкування [3].

Таким чином, розвиток комунікативної культури як іноземної, так і рідної мови в рамках суспільства відповідає вимогам сучасних стандартів професійної освіти, що стосується розвитку відкритої та комунікативної особистості, здатної працювати на запобігання конфліктам, створюючи атмосферу емоційних рівноваги та взаєморозуміння в межах певної групи людей. Оскільки спілкування є суттю культури, культури не існували б і розвивалися без комунікації, а спілкування не покращувалося б без культури. Людям потрібно взаємодіяти та спілкуватися між собою, щоб вижити, і очевидно, що цей процес можливий лише за допомогою культури.

Список літератури

1. Collier, M.J. Intercultural communication competence : Continuing challenges and critical directions. *International Journal of Intercultural Relations*. New Mexico: PERGAMON-ELSEVIER SCIENCE LTD, 2015. 48. Pp. 9-11. doi: 10.1016/j.ijintrel.2015.03.003..
2. Мутанова Д.Ю., Беркимбаев К.М. Культура та спілкування. Молодой ученый. 2017. № 13 (147). С. 660-660

3. Тимченко І.І. Формування комунікативної культури студентів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Тимченко І.І.; Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С. Сковороди. Х., 2001. 20 с.

*Науковий керівник: Стороженко Л.Г.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 811.161.2(043.2)

Кравець Д. О.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

ТЕХНОЛОГІЇ МАНІПУЛЯЦІЇ МАСОВОЮ АУДИТОРІЄЮ В РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Для сучасного світу комунікаційних технологій властиве швидке збільшення потоку інформації, стрімкий розвиток системи масмедіа, що вимагає від пересічного споживача мережевих медіаресурсів цілеспрямованої підготовки до вмілого та безпечного користування ними. Сьогодні світова спільнота вперше зазнає наслідків епідемії за умови надзвичайно швидкого поширення будь-якої інформації.

Проблема впливу мережевих засобів масових комунікацій на суспільну аудиторію є сьогодні надзвичайно актуальною. Терміном «масові комунікації» (англ. masscommunication) О. Холод пропонує називати «процес передачі інформації групі людей одночасно за допомогою спеціальних засобів – масмедіа (ЗМК)» [4, с. 187]. В. Різун стверджує, що «масова комунікація виступає особливою формою соціального регулювання і є окремим видом соціальних комунікацій» [3, с. 151]. Л. Городенко у статті «Контексти виникнення мережевої комунікації» стверджує, що це «унікальне джерело інформації, розмаїтої за змістом та знаковою формою відображення», що через свою інтерактивну природу впливає на величезну аудиторію користувачів [2, с. 23].

З'ясували, що «маніпуляція – це своєрідне панування над духовним станом людей, управління їхньою поведінкою шляхом нав'язування їм ідей, установок, мотивів, стереотипів поведінки, гідних об'єкту впливу» [1, с. 272].

Маніпуляція в системі масмедіа – це процес впливу на масову аудиторію (не завжди негативний) у ході медійної комунікації, що залишає прихованими наміри комунікатора з метою впливу на судження та поведінку комуніканта. Маніпуляційні процеси доволі часто зустрічаються в мережевій системі сучасних інформаційних технологій. Вони можуть стосуватися як суспільства в цілому, так і окремої особистості зокрема. Майже завжди методи спотвореної інформації передбачають і відповідний спосіб її подачі. Тож тут можемо виокремити наступні прийоми маніпуляції масовою аудиторією: дроблення, дозування, перекручування, повторення, сенсаційність, відтермінування. Тож сьогодні надзвичайно важливим є створення умов для розвитку вмінь та навичок, які допоможуть визначати маніпуляційний вплив і зводити його до мінімуму.

Моніторинг регіональних мережевих ЗМІ показав, що журналісти онлайн-видань користуються у своїх публікаціях маніпуляційними технологіями з метою привернення уваги, створення резонансу навколо висвітленої події, часом дієво та оперативно подають неперевірену інформацію. Проте в масмедіа Білої Церкви вагомому частку займають конструктивні матеріали, що допомагають мешканцям міста слідкувати за подіями в регіоні під час пандемії та карантину.

Величезні обсяги дезінформації, які стосуються теми COVID-19, ставлять під загрозу засновані на наукових даних заходи боротьби з пандемією. І тому світу потрібна допомога вчених, щоб відокремити факти від напівфактів, адже передумовою свідомого захисту від негативного інформаційного впливу можна визначити своєчасну діагностику маніпуляційної дії. А пересічним споживачем інформації в засобах соціальної комунікації варто слідкувати за особистою медіагігієною та вчитися володіти навичками медіаграмотності.

Отже, у сучасному медіапросторі, у тому числі й регіональному, досить багато інформації, треба просто удосконалити її сприйняття та розуміння. У період будь-яких суспільних загострень, особливо пандемії, що породжує паніку та хвилювання, інтернет-ресурси характеризуються тим, що поширюють інформацію, не маючи монополії на її розповсюдження, можливості перевірити чи проконтролювати достовірність. Практично кожен користувач може стати джерелом чи носієм інформації, не несучи при цьому відповідальності за зміст свого повідомлення. Усе це й сприяє обертанню величезної кількості неперевіреної, часто сумнівної медіапродукції в регіональній інтернет-мережі.

Список літератури

1. Варій М. Й. Специфічні форми і методи впливу на електорат. *Політико-психологічні передвиборчі та виборчі технології : навч. пос.* К. : Ельга, Ніка-Центр, 2003. 400 с.
2. Городенко Л. М. Контексти виникнення мережевої комунікації. *Актуальні питання масової комунікації.* 2014. Вип 16. С. 16–25.
3. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. [для студ. галузі 0303 «журналістика та інформація»]. – К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с.
4. Холод О. М. Комунікаційні технології : підручник. – К. : КиМУ, 2011. 313 с.

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 811.161 (043.2)

Краснюк Н.О.

Національний авіаційний університет, Київ

СУРЖИК ЯК СПЕЦИФІЧНЕ МОВНЕ ЯВИЩЕ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Проблема мовної культури є актуальною для українського суспільства, що зумовлено специфічною мовною ситуацією в нашій державі – функціонуванням двомовності в одному етнічному середовищі, яке викликає серйозні негативні

зрушення в мовному організмі. Одним із виявів таких зрушень є суржик – явище, яке характеризується штучним поєднанням двох мов (насамперед української і російської), що суперечить нормам літературної мови.

Проблему змішаного українсько-російського мовлення досліджувала низка українських мовознавців. Питанню суржика присвячено праці Л. Масенко, Л. Ставицької, О. Тараненка, О. Сербенської, А. Погрібного та ін. Сьогодні суржик із лінгвістичної проблеми трансформувався загалом у проблему сучасної мовної свідомості і мовної культури українців, тому його вивчення є важливим.

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухваленого 2019 року, українська мова є єдиною державною мовою в Україні, це означає, що тільки вона повинна використовуватися в публічних сферах суспільного життя. Усупереч цим законодавчим нормам бачимо, що й сьогодні, на тридцятomu році незалежності України, поряд з українською мовою в публічних сферах часто використовується інша мова – російська. Дві мовні системи вступають у контакт, впливають одна на одну, внаслідок чого з'являються контактні зумовлені відхилення від мовної норми. Таке явище дуже небезпечне для мови, оскільки руйнує її систему, розмиває її норми, призводить до її «скалічення».

Суржик в Україні поширений на всій території, але найбільше його вживання, відповідно до даних Київського міжнародного інституту соціології, припадає на Північний регіон, де зосереджені такі міста, як Чернігів, Полтава і Суми. Це спричинено близьким розташуванням цих міст до кордонів Росії, що здійснює значний вплив на мовну свідомість їх жителів. Найменше значення російсько-український суржик має на Заході країни, тобто в Луцьку, Львові, Івано-Франківську, Тернополі, що є результатом далекого територіального знаходження цих міст від Росії.

Виникнення суржиків в Україні пояснюється кількома причинами. Це насамперед бездержавність українського народу, перебування значної частини України під владою Росії, яка не тільки здійснювала зовнішній тиск на українську мову, забороняючи її використання, але й уживала заходи внутрішнього впливу – втручалася в структуру української мови, змінюючи її норми і правила. Заборони та репресії щодо української мови через видачу таких документів, як Емський указ, метою якого було витіснення української мови з культурної сфери та дозвіл на її вживання лише у побутовому житті; Валувєвський циркуляр, у якому йшлося про заборону видання та публікації українських книг релігійного, навчального та освітнього характеру; нав'язування з неймовірною силою російської мови в Україні за часів Радянського Союзу призвели до появи тої специфічної форми побутування мови в Україні, яку маємо сьогодні, – суржика. Якими є шляхи подолання цього мовного явища? Повернутися до одномовності, позбутися звички стихійного користування двома мовами одночасно допоможе насамперед чітке усвідомлення загрози і небезпеки такої мовної суміші для розвитку мови. За умови впровадження послідовного мовного планування, зокрема українізації системи освіти й інформаційно-культурного простору, суржик може звузити ареал побутування, поступившись місцем українській літературній мові.

Отже, проблема використання суржиків в Україні набула широких масштабів, тому потребує негайного вирішення. За наявності нормативних стандартів обох

контактних мов суржик не має шансів на стабілізацію і тривале існування. Його престиж надзвичайно низький не тільки в експертній оцінці, а й у масовій свідомості.

Список літератури

1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.

2. Дані Київського міжнародного інституту соціології. – Режим доступу: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D1%80%D0%B6%D0%B8%D0%BA>.

*Науковий керівник: Стецик Х.М.,
канд.філол. наук*

УДК 791.43(477):572.026 (043.2)

Лепська Я.Я.

Національний авіаційний університет, Київ

РОЗВИТОК КІНЕМАТОГРАФУ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

Відомий сучасний український кінорежисер та актор Лесь Санін якось сказав: «Кожна перемога українського кіно – це приголомшлива історія, але це перемога не індустрії, а конкретної людини» [2].

Варто відмітити, що кінематограф як вид мистецтва втілює вагомі події в історії країни та світу та формує «епос свого часу». Тому одержання Україною незалежності у 1991 році спричинило зміни у світогляді звичайних громадян, а також активувала механізми колективної пам'яті на загально національному рівні, інспірувала бажання самоідентифікації [1].

Кінопроцес 1990-х є негомогенним та нелінійним. Він нагадує параболу з умовною «точкою екстремуму» близько 1996 року [1]. У кінострічках цього періоду починає формуватися новий погляд на події у вже знятих фільмах; з'являються фільми, які розкривають всі злочини радянського тоталітаризму та репресивних методів. Тому в основі сценаріїв лягли твори переважно заборонених письменників: М. Хвильового, Винниченка, В. Набокова та ін.; а також твори українських класиків І. Франка, М. Коцюбинського.

Відчувши ослаблення цензурних обмежень, у кінематографі стали піднімати дуже проблемні теми: наркоманія, проституція і мафія, геноцид і наслідки імперської експансії. Це такі фільми як «Путана» О.Ісаєва, «Погань» А.Іванова, «Афганець» В. Мазура. Також на широких екранах з'являються фільми, в яких гостро наголошується на проблемах сучасності, стрічки екзистенціальної проблематики та еротичного характеру.

Впродовж «лихих 90-х» функціонували такі кіностудії як Національна кіностудія імені О. Довженка, Одеська кіностудія, Українська студія хронікально – документальних фільмів, Національна кінематика України. Українські кінорежисери співпрацювали в основному з Польщею та РФ, рідше з Францією, Італією, США та Великобританією [3].

На початку 2000-х в українському кіномистецтві споглядаються як великі невдачі, так і великі успіхи, однак все це лише історії окремих людей, а не індустрії. Багато проєктів стали провальними. Наприклад, фільми «Штольня» Л. Кобильчука, «Помаранчеве Небо» О. Крієнка.

Великим здобутком є фільм польського режисера Є. Гофмана «Вогнем і мечем». Яскраво себе проявив в образі Богдана Хмельницького відомий актор Б. Ступка. Тріумфом українського кіно можна вважати фільми «Панорама» Т. Томенко 2001 р. – перемога на Берлінському кінофестивалі, «Йшов трамвай № 9» С. Ковалю 2003, «Мамай» О. Саніна, «Подорожні» І. Стрембіцького – Золота пальмова гілка за короткометражний фільм. А також стрічка «Той, хто пройшов кризу вогонь» режисера та сценариста М. Ілленка 2008 року.

Кінематограф незалежної України був представлений такими людьми як Володимир Тихий, Роман Балаєн, Олег Сенцов, Валентин Васянович, Ігор Подольчак, Кіра Муратова, Мирослав Слабошпицький, Сергій Лозниця, Олесь Санін.

Початок другого десятиліття ХХІ ст. ознаменувався поліпшенням кіноіндустрії в Україні. Події 2013 – 2014 років знайшли свої інтерпретації в українському кіно. Так за останні роки було створено чимало вартих перегляду фільмів, які були помічені не тільки в Україні. Серед них «Межа» П. Беб'яка, «Брама» В. Тихого, а також «Донбас», «Лагідна», «Коли падають дерева», «Дике поле» тощо.

Україна почала активно співпрацювати з іншими країнами, такими як Польща, Німеччина, Франція, США, Австрія Італія та іншими провідними країнами кіноіндустрії.

Найбільше радувати якість українського кіно лише в останні роки. Так в руках молодих талантів було створено фільми «Віддана», що став дебютом для режисерки Х. Сиволап, «Заборонений» Р. Бровка, «Захар Беркут» Ахтема Сеїтаблаєва (Україна) та Джона Вінна (США), «Ціна правди» А. Голланд (Польща), «Сторожова застава» Ю. Ковальова та багато інших.

В анімаційному кіно також є вдосконалення. Так у світовий прокат вийшли мультфільми: «Микита Кожум'яка» (2016 р.), «Викрадена принцеса: Руслан і Людмила» (2018 р.), «Мавка. Лісова пісня» (2021 р.).

Таким чином, кіно – це один з наймогутніших методів впливу на людську свідомість, формування ставлення до рідної країни, вагома складова будь – якої культури, яка виховує громадянський патріотизм та менталітет. На сьогодні український кінематограф лише починає вставати з колін та розвиватися.

Список літератури

1. «Український кінематограф першого десятиліття незалежності» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://we.org.ua/kultura/ukrayinskyj-kinemotograf-pershogo-desyatylittya-nezalezhnosti/>
2. «Здобутки українського кінематографу – від «відлиги» до сучасності» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hetman.tv/nomera/2012/2012-4-45/kino.html>
3. «Масове кіно України періоду Незалежності» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nz.lviv.ua/archiv/2016-1/23.pdf>

4. «Український кінематограф сьогодні: є підстави для оптимізму» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://delo.ua/lifestyle/ukrajinskij-kinematograf-sogodni-pidstavi-dlja-349156/>

*Науковий керівник: Сібрुक А.В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 94.908 (043.2)

Любарська Д.А

Національний авіаційний університет, Київ

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ МУЗЕЙ МИРУ: ІСТОРИКО-КРАСЗНАВЧІ ПОШУКИ

Людина впродовж життя цікавиться історією свого середовища, прагне глибше пізнати рідний край. На допомогу їй приходять музеї, інтернет ресурси та дослідження краєзнавців. Отож історико-краєзнавчі пошуки, з метою вивчення минулого задля утвердження і розвитку майбутнього не втрачають актуальності і у час стрімкого розвитку технологій та Інтернету. Музей і музейний простір залишаються тими важливими засобами, які забезпечують освіту, соціалізацію, релаксацію, засвоєння культурного, національного та загальнолюдського досвіду, реалізацію отриманих знань у професійному і повсякденному житті.

Метою нашого дослідження є вивчення історії становлення Олександрійського музею миру як єдиного в Україні музею такого напрямку. В одному з проспектів найцікавіших культурних та історичних об'єктів кожної країни, що вийшов друком у Лондоні в Міжнародному центрі молодіжного туризму, вказано лише два об'єкти на території колишнього Радянського Союзу: Ермітаж у Санкт-Петербурзі, Росія, та музей Миру, на який подане таке посилання: «Україна, Олександрія, вулиця 50 років Жовтня, 14, музей Миру, директор І. А. Шульга» [1 - 3].

У чому особливість цього музею? Олександрійський міський музей Миру створювався на базі матеріалів, зібраних пошуковим загonom імені Борі Білого, який займався вивченням історії Другої світової війни, історії рідного краю, пошуком та увічненням імен воїнів, полеглих в роки війни. Цим загonom І. Шульга керувала понад 15 років. Як краєзнавець, вона відшукувала матеріали про ветеранів для того, щоб увічнити пам'ять про цих людей – олександрійців та жителів Олександрійського району. [2 - 3]. Збираючи матеріал, слідопити вели листування з різними містами і державами. З накопиченням великої кількості матеріалів виникла потреба у створенні музею.

З часу створення Олександрійський музей Миру опікувався питаннями війни та миру, дружби між народами, діяльності міжнародних організацій. Він підтримував тісні зв'язки з музеями Миру, які існують в інших країнах світу, був визнаний ООН, Українською Радою Миру, Міністерством оборони України. Музей Миру вів активне листування з міжнародними організаціями та активними громадськими лідерами. Від Переса де Куельєра (генерального секретаря ООН у 1982-1991 роках) в дар музею надійшло кольорове фото «Земля – наш спільний

дім» – знімок, зроблений з американського космічного корабля. З Хіросіми в музей надійшла брошура про страшні наслідки, завдані ударом атомної бомби [3].

Центральною ідеєю, яка пронизує експозиції музею, є те, що війна – це безумство, що їй не може бути місця в цивілізованому світі. Зі стендів до відвідувачів буквально кричать цифри жертв Першої світової, громадянської, Другої світової воєн. Документи, знімки, карти, схеми унаочнюють трагедії, які пережили попередні покоління та застерігають про повторення помилок минулого.

У залі Миру були зібрані матеріали, пов'язані з історією боротьби за мир після Першої світової війни. В залі діяли постійні виставки: «Перша світова війна», «Громадянська війна», «Друга світова війна», «Чорні тюльпани». Також в залі Миру були зібрані експонати, які висвітлюють створення та діяльність ООН, миротворчу місію Збройних Сил України, діяльність Української Ради Миру та української діаспори, також представлена виставка «Космічні кроки України» про досягнення України у космічній галузі тощо. Рішенням виконавчого комітету Олександрійської міської ради від 26 лютого 2015 року № 125 та рішенням сесії Олександрійської міської ради від 27 березня 2015 року № 1605 Олександрійський міський державний музей Миру було злито з Олександрійським краєзнавчим музеєм імені Худякової А. Ф., в наслідок чого утворено комунальний заклад «Олександрійський міський музейний центр імені Худякової А. Ф.».

Вивчення історії становлення унікального в своєму напрямку Олександрійського музею миру дозволяє зробити висновок, що запорукою стабільності і прогресу є мир, а діяльність музею Миру була важливою у справі проведення просвітницької роботи серед учнівської та студентської молоді у патріотичному і соціальному вихованні та сприяла розвитку незалежної держави.

Список літератури

1. Пovelько К. Єдиний у Європі, але...// Народне слово. – 1992. - № 77.
2. Куманський Б. Музей, у якому є над чим задуматись // Народне слово. – 2001. - № 8. – С. 3.
3. Матеріали Олександрійського міського музейного центру імені Худякової А.Ф.: Олександрійський міський музейний центр імені Худякової А.Ф., № ОМММ С-488 Особиста справа Шульги І.А.

*Науковий керівник: Сенчило-Татліліюглу Н.О.,
канд. філол. наук.*

SLANG OF THE ECONOMISTS

Professional slang reflects the value orientations and norms of the relevant environment. In our opinion, an important factor in the creation of slang tokens is the affinity of interests of persons who form a variety of this non-normative formation, because slang is "slang words or expressions; a conversational version of one or another social or professional group". We want to consider the slang of economists in both Ukrainian and English.

Most of us use slang in our ordinary life. There are casual slang words and professional. Economists have a lot of such words.

A special place in economic speech is given by the slang, with its help movement of prices are characterized, the state of demand and the supply of goods, and so on.

But we should also not forget that Ukrainian and American economists do not always use the same words, so these are different mentalities, different attitudes with the country's economy. For example, *a bull* (*бук*) is a broker that rises to the top; *a bear* (*ведмідь*) is a run-down speculator who is declining; *dynamite* (*динаміт*) - a dealer who sells unreliable securities; *cat and dogs* (*кішки та собаки*) - the highest degree of speculative and usually low-valued stock market values, for which dividends are not paid; *store* (*магазин*) - a dealership company that continues operations on the purchase and sale of bonds; *garbage* (*сміття*) - securities of a low level of liquidity, *batter* (*бовтанка*) - an illegal attempt to collect money for all additional commissions by means of additional expenses.

Thanks for slang vocabulary appearances new names that are lexically and semantically related to each other. For example: *a swarm of bears* (*наліт ведмедів*) – an active sale "without cover", which is carried out with the aim of lowering the price level in order to buy goods profitably; *pressure on the bears* (*натиск на ведмедів*) – measures that are officially taken by central banks in order to reduce the impact on the currency exchange rate on speculators who are declining; *bear market* (*ринок ведмедів*) - a market on which the tendency of falling of the prices operates.

The economists often use "colorful" phrases, in the basis of which there is a labeled word. The following stable phrases are often used: *to buy back* (*відкупити маржу*) – means the client's order to buy back the next one in terms of futures contract and contract; *redeemed bond* (*обідрана облигація*) – means a bond with a separate interest rate, which can be redeemed for redemption or for self-employment; *smoked herring* (*копчений оселедець*) – means the previous project, which in general picax informs about the issue of a bond loan.

Also we must not to forget about phraseological appeals, the bases of which are terms. For instance *closed market* (*закритий ринок*) – the state of the market when the buyer's beer is sold by the seller; *lazy punk* (*ледацій ринок*) – market, on which there is practically no trade; a separate real offer to buy or sell, opportunities to establish a real price level; *calm market* (*спокійний ринок*) – a state of high prices for markets with a tendency to increase; *bull market* (*ринок биків*) – a market on which the

tendency to increase of the prices operates, instead of *the market of bears* (ринок ведмедів) – the market on which the tendency to falling of the prices operates.

Funemployment - the practice of enjoying one's unemployment. *Insource* - to do oneself what one already paid others to do. *Staycation* - vacationing at home or near home because traveling further would be restrictively expensive. *Intaxication* - a sense of delight mingled with the perception of moment riches that one feels upon accepting a tax refund. *Recessionista* - a customer who has truly paid big bucks to look like a million bucks and who, unwilling to quit his/her fashion habit in the face of the recession, has found alternative ways to maintain a certain standard of wardrobe. *Mancession* - a recession, such as this most recent one, which hits men harder than women. *Povo* - a two-syllable "abbreviation" for poor, often with a deriding or self-defacing tone that lacks any serious derision or the class implications related with "poor" or "poverty." *Permatemp* - the condition of being permanently employed as a temporary worker. *Decruited* - to be fired from a position one has not even begun yet. *Malinvestment* - a situation in which very low interest rates and simple credit leads to overinvestment or misallocation of capital. *Bankster* - a private bank that engages in illegal, deceitful, or unethical practices for profit at the expense of their clients or associates. *Sheeple* - a group of people with poor cognitive abilities who are unable think for themselves, are easily influenced by the mainstream media, and will allow their attitudes, conclusions, behaviors, and activities to be shaped and dictated by groupthink and the powers that be; they are ignorant followers that herd together and mindlessly go with the flow. *Bail-out* - an individual or financial institution providing money to a party that made a bad investment in order to cover their losses. *Bail-in* - the situation in which a bank steals a depositor's money from their account. Depending on the jurisdiction, it can allow in accordance with banking or governmental legislation.

In summary, slang is a specific set of newly formed tokens or the transfer of already existing additional semantic nuances, which are used by a limited number of people and are poorly understood by other native speakers. We can consider professional slang as a unit formed within the boundaries of jargon, which stands out among its other types of professional orientation. Although etymologically professionalisms derive from jargons, in the general literary language they, as a rule, lose their professional orientation and, accordingly, do not perform a professional-identifying function. It should be noted that the term "professionalism" means professional jargon (or slang), which should be distinguished from another type of professionalism (in a broad sense), which is called "terms". Professional slang helps economists (and not only) to better understand each other, identifies professionals and reflects norms of the relevant professional environment.

List of references

1. 1684-Tekst%20artykułu-3026-1-10-20150712.pdf
2. <https://www.csmonitor.com/Business/new-economy/2010/0308/Recession-slang-10-new-terms-for-a-new-economy>
3. <https://www.peakprosperity.com/forum-topic/financial-economic-slang-terms-for-the-21st-century/>
4. https://enigma.ua/articles/profesiyniy_sleng_shcho_vono_take_ta_z_chim_yo_go_idyat

5. <https://yappicorp.com.ua/posts/read/professionalnyj-sleng-v-anglijskom>
*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 811.134.2 (043.2)

Мартиненко О. О.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ МЕДИЧНОГО ДИСКУРСУ

Попри посилену зацікавленість проблемою функціонування дискурсу, медичний дискурс не дістав у лінгвістиці належного потракткування. Уперше термін дискурс з'являється у працях Е. Бенвениста, Е. Бюссанса та З. Харріса. Учені наголошували на особливостях усного суб'єктивного мовлення і протиставляли його мовленню об'єктивному [3].

Досліджуючи дискурс, учені поділяють його на типи статусно-фіксованого та статусно-орієнтованого спілкування. У першому випадку в спілкуванні беруть участь комуніканти, які добре знають один одного, у другому – спілкування зводиться до діалогу представників тієї чи іншої соціальної групи. Таке спілкування називають інституційним, тобто таким, що відбувається між представниками різних інститутів у процесі реалізації своїх статусно-рольових можливостей у рамках суспільних інститутів, що склалися [1]. Одним із найдавніших видів інституційного дискурсу є медичний, що є частиною когнітивної лінгвістики і безпосередньо пов'язаний з соціологією, деонтологією, психологією, етикою тощо. Медичний дискурс відбувається у різноманітних мовленнєвих ситуаціях, насамперед у моделях спілкування фахівець – фахівець, фахівець – нефахівець..

Медичний дискурс в наукових роботах розглядається як акт, що включає в себе процес введення знань про захворювання, з ними пов'язані явища, їх властивості і якості. Медичний дискурс - сукупність вербальних і невербальних структур, що володіють певними прагматичними особливостями і функціонують в медичному середовищі для реалізації функцій лікування і профілактики [3]. Термінологічний простір лікаря неоднорідний і детермінований його знаннями та професійним досвідом. Лікар-діабетології оперує наступною спеціальною лексикою: *diabetes mellitus, insulina, dieta, pie diabético, islote de Langerhans, retinopatía, polineuropatía, endocrinopatía, diabetes, prueba de glucosa, etc.* Термінологічна простір лікаря-інфекціоніста складають терміни: *SIDA, VIH, inmunodeficiencias, inmunodeficiencia, desmielinización, enteropatía por el VIH, virus, medicamentos antirretrovirales y otros*

Кожне поняття має свій когнітивно-дискурсивний простір, в якому терміни функціонують та передають певну інформацію, закладену в них [2]. Наприклад: *inmunidad-inmunodeficiencia, huésped de inmunodeficiencia, trastorno de inmunodeficiencia selectiva, inmunodeficiencia humoral primaria, inmunopatología*. Таким чином, терміни, будучи результатом когнітивної діяльності лікаря, служать засобом обробки, зберігання та передачі інформації. Медична

термінологія формується не тільки як сукупність одиниць, а як сукупність дуже складної сітки знань

Отже, основними функціональними ознаками іспанського медичного дискурсу є інформативність, оціночність, імперативність. Складна багатовимірна організація медичного дискурсу є невичерпним джерелом досліджень в сучасній науці. у нашому дослідженні ми дослідили основні стратегії медичного дискурсу на різних етапах комунікативної інтеракції та виявили спеціалізовані і неспеціалізовані тактики.

Список літератури

1. Бурбело В. Б. Типологія дискурсів у просторі мовленнєвої діяльності // Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. 2000. № 28. С. 6-9.

2. Вострова С. В. Лінгвокогнітивні та комунікативно-прагматичні особливості сучасного медичного дискурсу К.: КНУ. 2003. 208 с.

3. Литвиненко Н. П. Український медичний дискурс: монографія / Н. П. Литвиненко. – Х. : Харківське історико-філологічне товариство, 2009.

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 811.161 (043.2)

Мірошнікова Ю.О.

Національний авіаційний університет, Київ

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС У МОВІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Новий український правопис було оприлюднено на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки України й Національної академії наук 3 червня 2019 року – з цього моменту рекомендовано дотримуватися нових мовних норм в усіх сферах суспільного життя. Проте перехідним установлено період наступних п'яти років – упродовж цього часу не буде помилкою написання слів за старим правописом. Починаючи з 2024 року, нові орфографічні правила будуть обов'язковими. Як зазначає співголова Комісії з питань правопису Максим Стріха, «всіляко схвалюватиметься, щоб ви вже користувалися нормами нового правопису. Але, якщо упродовж п'яти років ви будете дотримуватися норм старого правопису, це теж цілком припускається. П'ять років — це цілком достатній термін для того, щоб усі до всього звикли» [1].

З часу оприлюднення нового українського правопису минув рік. Якою є ситуація із впровадженням нових орфографічних правил у живій мовній практиці? Як реагує вона на правописні зміни? Розглянемо це в нашій розвідці, проаналізуємо поточний стан застосування нового правопису в мові засобів масової інформації – інтернет-сторінках українських телеканалів, радіо, газетах – сфері, яка «виходить на перше місце в процесах формування і поширення нових виражальних засобів, витворення і закріплення нових мовних норм» [2, с. 34].

Як показують спостереження, новий український правопис досить впевнено увійшов у життя, українські медіа створюють тексти з дотриманням уже нових мовних норм. Так, майже в усіх випадках фіксуємо вживання слова **проект** і його похідних з літерою **є** – так, як це передбачено в новому правописі: *Архітектор проекту маістерні Андрій Беляєв зауважує, що психологічний вплив пандемії позначився й на працездатності, а проєктант Андрій Лесюк каже, що від складних наслідків кризи компанію врятував проєкт готелю на Дорошенка* (http://tvoemisto.tv/exclusive/kompaktnist_ta_rozumni_tehnologii_yak_zminylya_pande_miya_arhitekturnyy_rynok_u_lvovi_113101.html).

Однією зі змін у новому правописі є написання слів з частиною **нів** окремо (а не через дефіс, разом чи з апострофом, як це було в старому правописі). Цю правописну зміну мовною практикою ЗМІ сприйнято і засвоєно теж: *Протягом тижня у перинатальному центрі Франківська на світ з'явилось понад пів сотні малюків* (<https://westnews.com.ua/protyagom-tizhnya-u-perinatalnomu-tsentri-frankivska-na-svit-z-yavilosya-ponad-piv-sotni-malyukiv/>).

Переважно послідовно відображено в ЗМІ написання слів з компонентами **вєб-, екс-, віце-, міні-, топ-** разом (за старим правописом – через дефіс): *Зазначається, що відтепер на вебсайтах та у рекламі банків повинна бути достатня за обсягом, правдива та актуальна інформація про умови депозитів та споживчих кредитів* (<https://www.epravda.com.ua/news/2020/09/1/664586/>); *Ексгравець "Шахтаря" заявив, що хоче залишитись у "Манчестер Юнайтед"* (https://espreso.tv/news/2020/09/11/eksgravec_quotshakhtaryquot_zayavyv_scho_kho_che_zalyshytys_u_quotmanchester_yunaytedquot).

Простежується в мові ЗМІ тенденція до активного вживання фемінітивів, механізм утворення яких подає новий український правопис. Як показує дослідження, в українських медіа на позначення осіб жіночої статі все частіше використовуються іменники жіночого роду на зразок *директорка, начальниця, редакторка*, напр.: *Тетяна Струк – засновниця та директорка Лінгвістичного центру, компанії з перекладу та локалізації. Також вона – викладачка і консультантка із технологій перекладу у вишах, авторка книг із перекладу* (http://tvoemisto.tv/exclusive/shcho_take_lokalizatsiya_i_yak_tse_prosuvaie_lviv_u_sv_iti_rozмова_z_tetyanoyu_struk_113432.html).

Правописом 2019-го року встановлено правила написання назв сайтів: назви сайтів без родового слова вживаються з малої букви (*твітер, гугл, фейсбук, інстаграм*), назви сайтів з родовим словом – з великої букви та в лапках (*мережа «Фейсбук», енциклопедія «Вікіпедія»*). Ця мовна норма, як показує аналіз, тільки починає засвоюватися мовною практикою ЗМІ: *На шахтах Криворізького залізничного комбінату станом на 23 вересня продовжує страйк 121 гірник, повідомив голова Незалежної профспілки гірників Михайло Волинець у фейсбуці* (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-shakhtari-srayk-protest/30853423.html>); *У Володимирі-Волинському 23-го та 24-го вересня на Сагайдачного та прилеглих вулицях не буде водопостачання. Про це повідомляють на сторінці водоканалу міста у фейсбуці* (<http://bug.org.ua/news/u-volodymyri-znovu-ne-bude-vody-povulytsi-sahaydachnoho-469660/>). При цьому переважає написання вказаних слів за старим зразком – з великої літери: *Як передає Укрінформ, про це у Фейсбуці повідомив науковий співробітник Інституту історії України НАНУ Олександр*

Алфьоров (<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3104657-na-zitomirsinii-arheologi-znajsli-nevidome-ranise-misto-kiiivskoi-rusi.html>); Як Ярмоленко анонсує старт АПЛ в Інстаграмі "Вест Хем" (<https://sector.depo.ua/ukr/football/yak-yarmolenko-anonsue-start-apl-v-instagrami-vest-khema-202009111214469>).

Особливістю нового українського правопису є наявність варіантів у написанні слів. Так, варіантним доповненням до чинної норми є вживання літери **в** на місці **у** після **а** (*авдиторія, навза, авдісниця*), **т** замість **ф** у словах грецького походження (*катедра, міт, етер, Атени*). Мовна практика ЗМІ такі зміни також фіксує, особливо часто засвідчуємо дотримання нової правописної норми щодо написання слів з літерою **т** на місці **ф**, зокрема це стосується слова *етер*: *Критика й масова авдиторія ставилися до його текстів, скажімо так, стримано* (<https://day.kyiv.ua/uk/blog/kultura/svyatyu-bezumec-valzer>); «Велика політика» стартувала на 5-му каналі. Це півторагодинне ток-шоу тепер буде в етері щосереді. (<https://www.5.ua/suspilstvo/hostri-zaiavy-ta-svarky-chynnykh-iz-kolyshnikh-na-5-mu-startovala-velyka-polityka-iak-tse-bulo-224807.html>).

Отже, українські медіа звикають до нової правописної реальності, активно впроваджуючи в життя нові зміни в написанні слів.

Список літератури

1. Новий правопис: у МОН розповіли, як працюють над імплементацією. – Режим доступу: <https://hromadske.radio/news/2019/06/03/novu-pravoryps-u-mon-rozprovily-yak-pracyuyut-nad-implementaciyu>.

2. Стишов А.О. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації). К.: Пугач, 2005. 388 с.

3. Український правопис / Затверджено Українською національною комісією з питань правопису (протокол №5 від 22 жовтня 2018 року). – Режим доступу: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf)

*Науковий керівник: Стецик Х.М.,
канд. філол. наук*

УДК 811 (043.2)

Oliinyk I.I.

National Aviation University, Kyiv

NEURAL TRANSLATION AS ONE OF THE MAIN TYPE OF MACHINE TRANSLATION

Machine translation is a quite common topic nowadays, as there is a lot of information that needs to be translated into another language in a short period of time. Of course, machine translation doesn't guarantee a literal translation, but it will help to understand the main purpose of the message.

Machine translation is the automated process of translating text from one language to another using software. There are many challenges for machine translation: 1) there are 7,000 languages each with its grammar and features; 2) machine translation

cannot convey feelings in the words it creates; 3) there is not exactly one correct translation.

Since 1970 the first projects on automatic translation have been presented. Nowadays there are three types of machine translation – Statistical Machine Translation (SMT), Rule-based Machine Translation (RBMT), and Neural Machine Translation (NMT).

- Statistical machine translation learns to translate with the help of human translations which it analyzes and processes.

- Language specialists develop special rules and specialized dictionaries for machine translation based on rules.

- Neural machine translation uses a neural network to train. This method is becoming increasingly popular because the quality of its translation is better.

Google Translate, Microsoft Translate, and Baidu Translate are examples of Neural Machine Translation.

Unfortunately, NMT systems are known to require a lot of computational resources both in training and translation. In addition, most NMT systems have difficulties with rare words. These issues have hampered the use of NMT in practical deployments and services where accuracy and speed are both important.

However, linguists still doubt that this tool can help achieve better translations or save time by editing. This is machine translation can only replace a small part of the human-made translation.

List of references

1. Kalchbrenner, Nal; Blunsom, Philip (2013). «Recurrent Continuous Translation Models» *Proceedings of the Association for Computational Linguistics*.

2. Wu, Y., Schuster, M., Chen, Z., Le, Q. V., Norouzi, M., Macherey, W., ... & Klingner, J (2016). Google's neural machine translation system: Bridging the gap between human and machine translation.

*Supervisor: Oleksandruk I.V.,
Lecturer*

УДК 811.161.2' 271(043.2)

Очіченко М.Р

Національний авіаційний університет, Київ

ПОГЛЯД НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ КРИЗЬ СТОЛІТТЯ: ВІД РАННІХ ВІКІВ ДО СТОГОДЕННЯ

Лексичний склад української мови є неоднорідним за походженням. Він відображає її тривалу історію формування та становлення від ранніх віків до сьогодення.

Походження сучасної української мови бере свій початок із праслов'янської мови. На жаль, існує невелика кількість писемних джерел, що засвідчує про використання протокраїнцями цієї мови ,проте на основі лінгвістичних досліджень та реконструкції словника виокремлюється помітна схожість лексики:

суть («син»), *рѣшеніа* («пишениця»), *сѣньсе* («Сонце»). Більше того, саме давні слов'яни перші почали використовувати в мовленні відмінки, які збереглися й до сьогодні. Із початком великого переселення слов'ян, ця мова стала фундаментом для різноманітних діалектів та основою для створення мов інших народів.

На основі праслов'янської була сформована староукраїнська писемно-літературна мова, що успадкувала основний лексичний фонд та, за словами вчених, розвивалася незалежно від російської та білоруської. Все частіше починається використовуватися кличний відмінок як у розмовній мові, так і безпосередньо в літописах та художній літературі: *жено*, *владико*. Дифтонг *ie* згодом перетворюється на *i*: *віче* замість *віече*, *лід* замість *ліед*, а звуки *ы* та *i* перетворилися у власне українській *и*. Такі слова як: *десниця* (рука), *приправа* (озброєння), *трафити* (натрапити), *цукрухи дати* (покарати) наразі є архаїзмами, проте у X-XV столітті вони були загальноживані. Безумовно, ці зміни наголошують на особливостях творення та самобутності української мови.

Із розпадом Київської Русі території України входять до складу Литовського та Московського князівства, пізніше до Речі Посполитої. Мови цих держав тісно взаємодіяли з українською протягом наступних століть. Так з литовської мови були запозичені слова: *ĩtu-ieti*, *стояти – stovėti*, *місто – miestas*. До речі, слово '*bažnyčia*', що означає "церква", походить від староукраїнського "божниця". Після укладення Люблінської Унії в 1569 та приєднання західноукраїнських територій до Речі Посполитої стає відчутним вплив польської мови та її домінування у розмовній мові українців. Полонізми, або польські запозичення присутні у загальноживаній лексиці (*олівець - ołówek*, *бачити – baczyć*, *завжди – zawsze*), діалектизмах (*агенція*, *екзиль*, *пацьорки*) та специфічних словах (*кресикресу*). Не менш важливо згадати вплив тюркізмів на різноманітність української лексики. Це насамперед пов'язано з набігами кримських татар на українські території з метою захоплення здобичі та полонених (1416-1644 рр.). Український словник поповнився такими поняттями як: гарбуз, килим, кишмиш, отара, туман, тютюн, штани, карий, які наразі є загальноживаними.

Із початком формування козацьких січей (середина XVI століття) з'явилася специфічна військова лексика на позначення різноманітних видів зброї, звань та тактик бойових дій. Серед них такі слова як: *мушкет* (зброя великого калібру), *самопал* (гнотова рушниця), *курінний* (виборна особа, що керувала куренем), які наразі є архаїзмами та історизмами. Проте варто згадати слова *присяга*, *губити*, *боронити*, *сторожа* та ще багато інших, що поповнили український лексичний фонд та щоденно вживаються у розмові та на письмі.

Втручання у структуру та функціонування мови розпочалося після підписання державної угоди під назвою Березневі статті (1654), коли українські землі частково ввійшли до складу Російської імперії. Це можна назвати поступовою асиміляцією української та російської мови з переважним використанням останньої у східних (Слобожанщина) та центральних територіях України. Часткових змін зазнали українська фонетика та насамперед лексика. Під тиском інтенсивної русифікації чимало українських слів зазнавали змін у вимові та написанні: *отдав* (віддав), *поняв* (зрозумів), *не хватає* (не вистачає), а деякі взагалі були заборонені цензурою, які показували самобутність та власну історію: *козак*, *Запорізька Січ*, *нація та інші*. Переломним моментом та початком

відродження як української культури, так і мови стало видання І. Котляревським поеми Енеїда (1798 р.), яка містила розмаїття власне української лексики. До одного слова “*ходити*” було використано понад 21 синонім, що не може не вражати (*слонятися, причвалати, побрести тощо*).

Щодо західноукраїнських земель, які у другій половині XIX століття були у складі Австро-Угорської імперії, то можна дослідити, що австріяцизмів було запозичено чимало. Серед них *дека, трафік, шпиталь, кримінал, шиніцель*, що спочатку найбільше вживалися в Галичині та згодом розповсюдилися по всій території України.

Період другої половини XIX- першої пол. XX століття характеризується відродженням української мови попри Валуєвський циркуляр та Емський указ, які частково та повністю забороняли використання української мови в літературі, документації та постанові театральних вистав. Твори М. Максимовича, П. Гулака-Артемовського та інших письменників були наповнені українським етнографічним матеріалом і колоритними словами: *цибатий(довгоногий)*, *засмачити (приправити страву)*, *товченики(котлети) та ін.*

Із завоювання більшовиками України почалося тотальне знищення національно-свідомої частини населення та заборона друкування і розповсюдження творів української мовою витіснення її із таких сфер вжитку як релігійна та освітня. Поняття “*двоїна*” ,що було успадковане від старослов'янської, згодом примусово вилучене радянськими лінгвістами із писемних джерел у 1933. Двоїна- це категорія числа, що вживалася на позначення парних предметів ,наприклад: дві корови, три дитини. Це поняття вважається особливістю української мови, що відрізняє її від інших мов світу.

У період Другої Світової війни в результаті окупації нацистами території України були запозичені багато німецьких слів, які широко застосовуються і сьогодні. Слова *егер, кльоцки, шлюз, файний*, що збагатили лексичний фонд української мови, особливо вживані в західній частині України.

Період перебування України у складі Радянського Союзу характеризується поступовою русифікацією та ототожнюванням двох мов, особливо у повоснні роки. На той час російська слугувала засобом міжнародного спілкування, тому вона була обов'язковою до вивчення, на відміну від національних мов, що відходили на друге місце за важливістю. Щодо українських словників, то вони створювалися за зразками російських, бо в той період вважалося, що ця мова є основою для формування понять та термінів, а білоруська та українська мали запозичувати цю лексику. Лінгвісти дослідили вплив російських словників на зміни значення українських слів. Речення “ *Вальтер совершенно никак не мог быть отнесен по своей внешности к красивым мужчинам*” перекладене на українську таким чином “*Вальтер не міг бути віднесений за своєю зовнішністю до гарних чоловіків*”. Тут чітко прослідковується вплив російської на укладача словника, адже “*віднесений*” у даному випадку є росіянізмом, який не рекомендовано вживати, натомість необхідно замінити на відповідник “*зарахувати*”. Семантична інтерференція стала підґрунтям для виникнення суржику, що ,безумовно, є негативним явищем в умовах масової двомовності. Російські слова запозичувалися в українську часто без фонетичної та словотвірної адаптації: *натурщик, рубильник, льотчик*. Не менш важливо згадати початок

вживання на той час активних дісприкетників (*обслуговуючий, жертвуючий*) та відносних прикетників із суфіксами *-очн*, *-ечн* (гоночний, виставочний), що є не характерним для української.

Це дослідження стало підтвердженням того, що українська мова, яка невинно формувалася впродовж багатьох століть, є унікальною та неповторною в усіх її проявах, тому для її збереження необхідно використовувати власне українську лексику, яка є багатою та різноманітною. Запозичені слова та кальки з російської завжди легко замінити на відповідники рідної мови : *галстук-краватка, чемодан- валіза, фонтан- водограй.*

Список літератури

- 1.Іванишин, В., 1994. Мова і нація. 4-те вид. м. Дрогобич, ст. 36-40.
- 2.Пиц, Т., 2012. Дослідження німецьких лексичних запозичень в українській мові у німецькомовних країнах. м. Дрогобич. Доступне на сайті: <<http://dspu.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/12/003-35.pdf>>
- 3.Савченко, Л., 2017. Міжмовні комунікації та проблеми білінгвізму в Україні. м. Запоріжжя. Доступне на сайті: <<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/73782/17-Savchenko.pdf>>
- 4.Соколова, С., 2017. Порівняльне дослідження української та російської мов і проблеми соціолінгвістики. м. Київ. Доступне на сайті: <https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/1_17/6.pdf>
- 5.“Застарілі слова” ІЗБОРНИК. Історія України ІХ-ХVІІІ Ст. Першоджерела Та Інтерпретації, litopys.org.ua/tizne/zvslvnyk.htm.

*Науковий керівник: Сібрुक А. В.,
канд. філол. н., доц.*

UDC 81'8(043.2)

Parzhytskaya D.V.

National Aviation University, Kyiv

INFLUENCE OF CULTURE ON THE UKRAINIAN LANGUAGE

Concepts such as "culture" and "language" (in the sense of speech as a means of communication) are applicable only to people. Without the grafting or education of such a person becomes a poorly adapted creature, practically an animal. The famous Mowgli, which was written by Kipling is not a fiction, but a reality that is still found today. A person becomes a person only in the human community. From birth, everyone "absorbs" all the achievements of the available environment. We can say that a "cultural layer" is applied to the animal base. This "layer" is very different in different communities. The worker of the auto giant Germany, the shipbuilder of South Korea, Somali pirates, ISIS fighters, composers and criminals, in general, any person in any community of people is a cultured person. It is wrong to regard as cultured people only connoisseurs of art, fine literature, opera and ballet, monumental painting or politics and economics. Culture is absolutely artificially introduced to a person from the outside

by other people. Therefore, language (speech) is an integral part of culture, very important and necessary. Written or oral? Anything, if only it was understood.

Humanity is developing scientifically, technically, technologically, morally and in many other manifestations and qualities. All of this shapes and changes culture. The vocabulary is changing, because new words, phrases, concepts appear, there is an exchange of terms between different languages. This is natural, since the world is becoming less and less isolated within the borders of states, production and science are becoming international. Culture will inevitably not stand aside.

Ukraine, the Ukrainian people with its culture and language is no exception to these processes. Even tens and hundreds of years of development in isolation have not eradicated or slowed down the desire for international communication. Tsarist Russia, and then the Soviet Union, kept the Ukrainian people from full-fledged contacts with other peoples of the world for a long time. Thin rivulets of other cultures nevertheless penetrated the walls of censorship, forceful containment, the omnipotence of state security and other violence over development and integration, over cooperation and mutual exchange.

And no matter how strong such walls were, they still collapsed. Almost the whole world has opened up to the Ukrainian people. Let's not forget that Ukraine has also opened up to the rest of the world. And if we do not forget that the culture of any nation contains both positive and negative, then it becomes clear: the acceptance and rejection of innovations in culture and of course the language is constantly and thoroughly. The long-term lack of participation of Ukrainian culture in world development has given rise to many niches, voids, unexplored types of activity in society. This leads to errors, to their difficult fixing or getting rid of. It does not follow from this that we have suffered a catastrophic tragedy - they learn from mistakes. Wisdom is not the number of years lived, but a multitude of overcome difficulties, defeated mistakes, exposed deception and self-deception. A riot of colors of universal diversity is better than the dull gray imperial purely oral well-being.

It seems to me impossible to separate culture from language, to consider their development independent from each other. Also, the development of Ukrainian culture with the Ukrainian language is confidently associated with world processes, both positive and negative. It's naturally. Only the viable, useful, capable of further development takes root.

As you can see, the Ukrainian culture and language are distinctive and unique, but they are also open to development, perception, and interchange. And what is important, they are able to reject the unacceptable. The use of foreign words in the Ukrainian language is not a destruction of identity. No matter what language new terms come from, they still sound in Ukrainian. And culture and language are not ossified dogma. It is absolutely normal and natural that something will leave the language and culture irrevocably, but something unprecedentedly new will appear.

List of references

1. Шахматов О., Кримський А. Нариси з історії укр. мови та хрестоматія з пам'ятників письменської староукраїнщини XI-XIII вв.

2. Филин Ф. П. О происхождении праславянского языка и восточнославянских языков. Вопросы языкознания.

*Scientific supervisor: Dobrovol'ska L.A.,
Senior Lecturer*

UDC 81'27'272 (043.2)

Pikul Y.O., Piven A.Y.
National Aviation University, Kyiv

DIALECTS IN THE CULTURE (POETRY, ART) OF WESTERN UKRAINE

Western Ukraine is a very ancient archaic zone of the Slavic world. Local dialects are extremely valuable and important because they preserve the middle stage of the oldest sound, morphological and syntactic processes. Exploring linguistic features, we make a significant contribution to the history of the Ukrainian language, culture and national consciousness. Dialectisms in a literary work are a regularity of the language process.

Writers, growing up in a certain language environment, carried in their works the linguistic colour of their area. The enrichment of language is, of course, not only through the direct formation of new words of neologisms, but also through the reinterpretation of old words, and through the skilful and appropriate use of accurate and clear dialectisms.

Dialectisms in Western Ukraine add charm, modernize the pearls of folk art in a particular region. In the past, censorship forbade the use of dialects of the Ukrainian language - it restricted freedom of speech and self-expression, creativity. But at the beginning of the 21st century, dialects began to gain popularity. In the early 2000s, a student of the Faculty of Foreign Languages, Alexander Kulesh wrote his first collection, which was called "On the farm Chicken blindness", where he used the features of dialect speech from Ovruch district [1]. It is impossible not to mention the deceased person Mykola Vasyliovych Nikonchuk (linguist-dialectologist). In the last years of his life he published seven collections of poetry, among which there are many dialectisms in poetry. He even called the two composite books the dialect words "Grežno" (bunch, or place from which several trees grow at the same time) and "Zvoriny" (springs). In the introduction to the second collection, he wrote that he consciously uses Polissya dialects, because this is a specific Polissya wonderland, which wins with different colours [2].

Also dialects are often used in the film industry to create more colorful and realistic images of characters. Moreover, it is used both when shooting your own film and when dubbing. After all, it is more interesting to watch when the film is more similar to our lives, so that there is a spark of the Ukrainian language.

Musicians who take folk lyrics, write rock music for them and thus modernize the pearls of folk art and also experiment a lot with local dialects. V. Goshovsky for the first time in his collection published songs that by their function and style represent unique examples of folk music culture. These are the so-called "Kopanyovsky songs" and "goekanya". "Kopanyovsky songs" are known only in the south-eastern Transcarpathia, in the valleys of the river Teresva and Terebli. These songs-dialogues

are usually echoed by girls, who sing them during the rest after digging potatoes on individual plots of land [3].

On the other hand, excessive use of dialects is not a positive feature. After all, reading a work of art, it is not very convenient to constantly look at the meaning of the word, it makes you a little confused and distracts from the plot. But there is no deny that today there is a revival of the Ukrainian language, which means not only the creation of new words and the involvement of internationalisms, foreign words, but also the development of dialectics, the revival of previously underused words and words that the totalitarian regime forbade.

"The relation of dialects to the general literary language can be compared with the relation of tributaries to the river: they contribute to fullness and wealth, they, in fact, create the river." This quote by M. Rylsky fully describes the influence of dialects on our language, because without them, Ukrainian would seem a kind of "dry", not so sincere and melodious. Dialects complement and decorate, give the opportunity to people from different parts of Ukraine to slightly change their native language in their own way.

List of references

1. Чому в українську мову повертається мода на діалекти? – Access mode: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2606464-comu-v-ukrainsku-movu-povertaetsa-moda-na-dialekti.html>

2. Доцільність використання діалектизмів у художніх творах. – Access mode: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/75598/129-Pelupas.pdf?sequence=1>

3. Питання музичних діалектів у науковій спадщині. – Access mode: <file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BC%D0%B0%D0%B8%20studies/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%B5%D0%BC/%D1%81%D1%81%D1%96%D0%BB%D0%BA%D0%B0.pdf>

4. Ukrainian language in the movies. – Access mode: <file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BC%D0%B0%D0%B8%20studies/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%B5%D0%BC/%D1%81%D1%81%D1%96%D0%BB%D0%BA%D0%B0%203.PDF>

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 811.161.2(043.2)

Погребняк П.А.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

НІМЕЦЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МОЛОДІЖНОМУ МОВЛЕННІ

Система мови динамічно розвивається і постійно оновлюється. Некодифіковане мовлення, до якого належить спонтанне молодіжне мовлення,

арго і сленг, найбільш схильне до швидких змін і є дзеркалом не лише психологічних, а й багатьох суспільних та культурних процесів.

Відомий мовознавець, дослідник української мови, діалектолог Олекса Горбач в свій час визначив термін «арго» в сучасному його значенні як «штучно створювана умовна говірка якої-небудь вузької замкненої соціальної або професійної групи, не зрозуміла для сторонніх» [1]. Як мовний феномен він існує з часів появи перших університетів у формі студентського і шкільного жаргону, постійно поповнюючись новими лексемами, запозиченнями. Реалії сьогодення вказують на те, що молодіжний сленг вже не існує у вузькому замкнутому колі. Він поступово входить в загальноприйняту лексику, використовується в засобах масової інформації, а саме телебаченні, радіо, пресі, Інтернеті і соціальних мережах, дає основу, засіб та фіксацію, осмислення дійсності. Дослідження молодіжного сленгу в Україні - досить молодий напрямок науки, що має великий потенціал і потребує напрацювань.

Безпосередні стосунки між німецькою та українською мовами є несумнівними і доведеними. Німецькі запозичені слова впевнено увійшли ще з VIII ст. в український лексикон внаслідок економічних, політичних, наукових, культурних та мовних контактів, і протягом століть з'являються чи не в усіх сферах життя та серед усіх верств населення, швидко інтегруються і асимілюються у мовленні. Молодіжний сленг, що є дуже гнучким та зручним для асиміляції будь-яких лексичних одиниць, має у своєму складі велику кількість запозичених прямих німецьких лексем, які знаходяться в постійному русі, трансформації не тільки в словотворчому плані, але й зазнають семантичних змін. Під впливом почуття гумору, творчого асоціативного мислення та емоційного ставлення молоді до навколишнього світу скасовуються старі значення і утворюються зовсім нові, модифікуються слова, словосполучення і фразеологічні звороти на сучасний лад.

Спостерігати за цим рухливим процесом і отримати інформацію щодо сприйняття, розуміння і тенденцій вживання прямих і трансформованих значень німецьких запозичень підлітками можливо за допомогою проведення асоціативного експерименту. Для проведення асоціативного експерименту підбираються лексеми прямого німецького походження, які мають прямі і трансформовані значення. До кожної лексеми надаються пряме і трансформоване значення в довільному порядку. Анкетованим пропонують обрати найпершу асоціацію, яку викликає у них слово/словосполучення або написати свою. Наприклад:

бомбити (bomben) – 1. знищувати; 2. грабувати; 3. своя асоціація.

мотор (Motor) – 1.серце; 2. двигун; 3. своя асоціація.

забити болт (Bolt) – 1.замість вкрутити, вбити болт; 2. віднести до чогось байдуже; 3. своя асоціація, тощо

Проведений експеримент показав, що 67,48% опитуваних сприймають надані лексеми здебільшого в прямому значенні, і 30,19% слів німецького походження сприймаються молоддю у трансформованому значенні. 2,33% молоді мають щодо певних запозичень свої власні асоціації. Отже, результати асоціативного експерименту довели те, що молодь бажає експериментувати з мовою, грати з нею, мова молоді насичена образністю, емоційними компонентами, новими креативними асоціаціями, відображає види дозвілля, інтересів.

Результати дослідження вживання німецьких запозичень в сучасному художньому творі Андрія Кокотюхи «Зоопарк або діти до 16» свідчать про те, що наразі вживання лексем німецького походження у прямому значенні існує нарівні із вживанням трансформованого значення цих лексем. Наприклад: частота вживання в тексті слова «тип» у значенні «зразок, модель» так і у значенні «хлопець» - 1:1 («Бач, навіть щось **типу** вух у нього стирчить..», «Прикро визнавати правим такого **типа**, як Ігор...»); «штука» - як «предмет» і як «тисяча» - 1:1 («У нього є. Три **штуки** — руб...», «...Просто кинув ці **штуки** на підлогу...») [2]. І це є показником поступового переходу трансформованих значень лексем із вузького сленгового кола вживання до норми сучасного мовлення.

Отже, проведення асоціативного експерименту та аналіз тексту сучасного українського твору на основі вживання прямих німецьких запозичень допомагає спрогнозувати динаміку розвитку українського повсякденного молодіжного мовлення в умовах мультилінгвізму.

Список літератури

1. Горбач О. Арго українських школярів і студентів. Мюнхен: НЗ УВУ, 1966. 55 с.
2. Кокотюха А. Зоопарк або діти до 16. Київ: Зелений Пес, 2006. 224 с
Науковий керівник: Литвинська С. В., канд. філол. наук, доц.

УДК 811.161 (043.2)

Потопальська Є.О.

Національний авіаційний університет, Київ

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ЯК ЧИННИК ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Сьогодні, у період активної розбудови української держави, значну увагу приділено питанню відновлення втраченої впродовж століть бездержавності національної ідентичності. Одним із визначальних чинників, які формують націю і державу, є національна мова, яка поряд з іншими ознаками створює передумови для об'єднання народу. Вивченню ролі мови в процесі державотворення присвячено низку праць в українській лінгвістиці (Іванишин В., Радевич-Винницький Я [2], Масенко Л. [3], Панько Т. [4], Півторак Г. [5] та ін.), проте ця проблема залишається актуальною.

За Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухваленим 2019 року, українська мова є «визначальним чинником і головною ознакою ідентичності української нації, яка історично сформувалася і протягом багатьох століть безперервно проживає на власній етнічній території, становить переважну більшість населення країни і дала офіційну назву державі» [1], є базовим системотвірним складником української громадянської нації, виконує важливу функцію консолідації українського народу, є чинником національної безпеки України.

У державотворчому процесі українська мова сьогодні виконує дві важливих функції: об'єднувальну і відокремлювальну. Мова об'єднує всередині країни, вона виступає найпотужнішим інструментом консолідації нації, бо, на відміну від інших об'єднувачих засобів, які можуть відрізнятися в різних частинах країни (культура, традиції), по-різному трактуватися і сприйматися (історія), вільно обиратися (релігія і віросповідання), мова (літературна форма) є однаковою на всій території держави, є спільною для всіх, незалежно від місця проживання, культурних, релігійних чи політичних уподобань. Українська мова виконує також відокремлювальну функцію – вона є одним із визначальних маркерів відмінності нашого народу, вона виокремлює нашу країну з-поміж інших, виступає еталоном державної самодостатності, самоцінності й неповторності, утверджує українську державу як суб'єкта на міжнародній арені – державу незалежну, самостійну, з власною мовою.

Світовий досвід державотворення дає підстави вважати, що саме єдність мови, а звідси – держави, є необхідною складовою успіху країни. Державна мова – це рушійна сила суспільного прогресу. Капітуляція в мовному питанні неминуче призводить до капітуляції в інших життєво важливих сферах існування нації.

Використання всіма громадянами України мови своєї держави – це запорука злагоди, єдності і стабільності суспільства, ефективного функціонування країни, позитивного її сприйняття як повноцінного і незалежного суб'єкта світової спільноти. Українці мають підтримувати відродження культурної самобутності. Кожен громадянин України, незалежно від його походження, має дотримуватися українського мовного законодавства, знати і використовувати державну мову, бо вона – основа української державності.

Отже, гарантією національної єдності, територіальної цілісності, основою незалежності України є українська мова. Вона є базовою ознакою нашої ідентичності, чинником формування приналежності до однієї країни і нації, тому першочергове завдання держави – це піднесення престижу української мови, зміцнення її позицій, розширення сфер функціонування.

Список літератури

1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.
2. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація: тези про місце і роль мови в національному відродженні України. Дрогобич: Відродження, 1994. 217 с.
3. Масенко Л. Мова і суспільство: постколоніальний вимір. К.: Академія, 2004. 164 с.
4. Панько Т. Мова в утвердженні України як самостійної держави. *Розбудова держави*. 1994. №11. С.35–40.
5. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова. К.: Наукова думка, 1993. 199 с.

*Науковий керівник: Стецик Х.М.,
канд. філ. наук*

УДК 811.161.2:001.4:002(043.2)

Рибченко В. В.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Буча

ЛАТИНІЗМИ В ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ

Вивчення та дослідження словникового складу мови є одним із найважливіших завдань мовознавства. Невизначеність меж словника зумовлюється безперервністю його розвитку, постійним його поповненням новими словами та втратою застарілих. Саме лексика є тією галуззю мови, де в першу чергу відбуваються зміни, пов'язані з суспільним життям, і які викликають необхідність постійного поповнення та оновлення словникового складу мови. Вагомим джерелом збагачення лексичного фонду, як відомо, можуть бути не тільки ресурси рідної мови, але й запозичення з інших мов.

Запозичення – це наслідки процесу взаємодії мов; елементи іншомовного походження на будь-якому рівні мови незалежно від їх структурної ієрархії" [4, с. 19].

За характером запозичених слів розрізняють такі їх типи: *лексичні запозичення, кальки, семантичні запозичення, словотвірні запозичення, інтернаціоналізми.*

Ставлення до іншомовних слів завжди обумовлене конкретними історичними обставинами. Небажаним для мови є надмірне використання запозичень, а також намагання очистити мову від іншомовних слів.

Отже, запозичення без потреби є невиправданими і завдають мові тільки шкоди. Але є і інші думки з цього приводу, які ґрунтуються на тому, що запозичення не "засмічують" мову, а роблять її більш різноманітною та насиченою. Z. Klemensiewicz пише: " *Co do zapożyczeń, to z ich obecna koniecznością w języku polskim pogodziliśmy się od dawna. Są one skutkiem kulturalnych i cywilizacyjnych związków ze światem...*" [5, ст.210].

Значний вплив латинської мови на польську спричинений прийняттям християнства. В цей період латинська мова стає державною мовою Польщі, мовою релігії, адміністрації, судочинства, культури та школи. Не було жодної сфери людської діяльності, у якій би не функціонували латинізми.

У кількісному відношенні найбільш широко латинізми представлені у науковій сфері, майже п'ядесят відсотків. Також вони функціонують у релігійній, політичній, економічній, соціальній, побутовій, технічній, адміністративній сферах.

З соціолінгвістичної точки зору, якісний та кількісний аналіз показує, що явище запозичення латинізмів пояснюється наступними чинниками: необхідність називання нових реалій, явищ, понять, тощо, слова – аналоги, які відсутні у мові – реципієнті.

Аналіз латинізмів в сучасній польській мові показав, що не дивлячись на довготривалий та інтенсивний вплив латинської мови на польську, кількість латинізмів у ній достатньо невелика. Разом з тим, семантичне багатство, стилістична різновидність, достатньо висока частотність вживання в окремих функціональних стилях і у мові в цілому, дуже висока словотворча активність

дозволяє зробити висновок про значну роль латинських запозичень в лексико – семантичну систему, в сучасну систему польської мови.

Список літератури

1. Жлуктенко Ю.О. Мовні контакти. – К., 1996. – 134 с.
2. Семчинський С.В. Семантична інтерференція мов (на матеріалі слов'яно-східнороманських мовних контактів). - К., 1974. — 256
3. Крысин Л.П. Иноязычные слова в современном русском языке. - М, 1968.
4. Филимонова Т.А. Латинские заимствования в современном польском литературном языке. Автореферат. – Ленинград, 1986.- 16с.
5. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. - Warszawa, 1980-650st.
*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

UDC 81-06 (043.2)

Savitskay M.I.

National Aviation University, Kyiv

THE INFLUENCE OF THE INTERNET ON THE LANGUAGE OF MODERN UKRAINE

Nowadays, when the Internet and social networks are replenishing the Ukrainian language with neologisms (new words) much faster than ever before in history, the responsibility of journalists, and especially - broadcasters, has increased: which new word to use and which to explain?

What is clearer to the listener –“імейл” or “електроннапошта”? Journalists try to choose words that correspond to the structure and rules of the Ukrainian language. Almost everyone knows what "електроннапошта" is. Fewer people are familiar with "імейл". But those, who use it, know both terms. Until "імейл" replaces "електроннапошта", their task is to be understood by those who update their Facebook status every minute via phone, and those who are just starting to use a computer.

We often have debates about new terms, especially about new Internet terminology. The words "забанили", "зафлудили", "шерити", "апдейт", "акаунт", "фоловер" or "зафрендити" have long been used in Ukraine.

But as long as these words are known by one, albeit significant segment of society, journalists will try to describe these concepts through common words. When they reach such a level of recognition as "файл", "сайт", "Інтернет" people will use them more actively.

Social networks require users to communicate in a language with many "гештер", posts, rather than posts that can be "залайкати" instead of “уподобати”.

Ukrainian, like any of the modern languages, is constantly changing and enriched with new concepts and neologisms, or littered with borrowings from foreign languages.

The use of neologisms or foreign language borrowings is the subject of internal editorial discussions, the results of which we usually include in our own language manual for BBC Ukraine journalists. We called it a "стайл-бук", kalka from the English “Style Book”. Here are the difficulties of word usage and some features of the

style of our editorial board - the result of philological consensus, which reflects the changing reality faster than it will be done in the next "Spelling of the Ukrainian language".

82% of all Internet users in the world use social networks - that's 1.2 billion people. The high level of their penetration reflects one of the main trends of the global network - as soon as people connect to the Internet, they immediately begin to communicate with other people. Even more eloquent statistics of time spent by users online - over the past few years, the number of hours people have spent on social networks has tripled. In October 2011, the use of social networks became the most popular occupation among the Internet audience. Of the 5 minutes on the Internet, one is held in any social network. In March 2007, social networks took up only 6% of users' time. Today, the percentage of those who use social networks in the world ranges from 53% in China to 98% in the United States. In 41 countries out of 43 surveyed, this level is above 85%. Time spent on social networks has increased over the last year by at least 35% in each of the regions.

Today in Ukraine there is little thorough theoretical research on the language spoken on the Internet. In Russia, there are many articles on this issue, attempts at sociolinguistic, culturological, psycholinguistic analysis of online speech. Even the Internet is called nationalistically emphasized Runet, that is, Russians consider cyberspace as part of the reality. In Ukraine - just "Нет" or "Інет". This is caused, firstly, by the lack of Ukrainian-language computer software, and secondly, by the fact that there is almost one hundred percent imitation of either Russian trends in the development of communication on the Internet, or American ones. Exploring the linguistic specifics of communication on the Internet, it comes across as incomprehensible, at first glance, constructions, acronyms, speech formulas, such as: "превед", "жжеш", "імхо", "какдела" and so on.

List of references

1. http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10766/Kovalchuk_Movna_spetsyfika_spilkuvannya.pdf
2. <https://www.bbc.co.uk/academy/uk/articles/art20160929113457992>
3. <https://www.bbc.co.uk/academy/uk/articles/art20160929113344228>
4. https://ukrainepravo.com/legal_publications/essay-on-it-law/it_law_berkiy_Social_networks_and_there_involves/

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN AVIATION

The beginning of the XXI century characterizes the society as post-industrial (information), in which the informatization of all branches of science and education is carried out. To understand the topic of information and communication technologies in aviation: it is necessary to understand what is information and communication technologies (ICT).

Information and communication technologies - a set of methods, production processes and software and hardware integrated to collect, process, store, distribute, display and use data in the interests of their users. Generally speaking, ICT is considered to be a set of methods, production processes, software and hardware that are integrated to collect, process, store, distribute, display and use information that is in the interests of users. An important modern means of ICT is a computer equipped with appropriate software, telecommunications and information. Information and communication technologies can be defined as information technologies based on personal computers and computer networks of means of communication. This definition emphasizes that ICT is a type of IT. Current trends in the development of information and communication technologies have led to a significant dependence of society on services provided by various sectors of infrastructure.

Today, the quality and availability of such services have become one of the main indicators of the development of national infrastructure, and ensuring its protection and stable operation has become the most important and mandatory component of national security in developed countries. If we look at the basic information and communication technologies, we can consider the problem of cyberterrorism, which is global in nature and is quite acute in the modern information society. In the field of civil aviation, criticality is greatly improved by improving communication and interaction between the ground system and the aircraft. The introduction of modern information and communication technologies has increased the efficiency of civil aviation, on the one hand, but on the other hand, it will give many new technologies: vulnerabilities and potential threats. In addition, none of the guidelines for the protection of international civil aviation contains a complete list of key aviation information systems, their functional characteristics and critical levels - this greatly simplifies vulnerability analysis of such systems, development of threat and intrusion analysis and risk assessment, and does not clearly define methods of protecting such systems from various cyber threats. At the beginning of the 21st century, the diversity of terrorist activities continues to grow, using a wide range of methods - from the use of explosive devices to destroy critical infrastructure to cyberattacks on critical information systems (information terrorism, cyberterrorism). Although in Ukraine today, unlike in most European countries, the final list of critical infrastructures has not yet been approved, it is clear that unauthorized interference in the transport system can cause significant economic losses, human casualties and destruction of national infrastructure. In the field of civil aviation, the key level is improved by improving communication and

interoperability (AIR) between the ground system and the aircraft. On the one hand, the introduction of modern information and communication technologies (ICT) can increase the efficiency of aviation, but on the other hand, there are many new vulnerabilities and various potential threats. If we consider the air navigation service information system, it is all ground-based technical means and equipment used to service air traffic, air traffic flows and airspace organization, navigation and surveillance, as well as aeronautical information services and meteorological support of air navigation. With regard to airline and airport information systems, this category mainly includes computerized reservation system (CRS) - an automated system used to store and retrieve information and perform operations related to air transport, hotel reservations, car rental and other types of tourist activity. Over time, CRS systems began to be used not only by airlines but also by travel agencies, and the use of these systems increased dramatically, leading to the conversion of CRS to GDS (Global Distribution System), which is actually an information system that allows automatic execution. transactions between third parties and booking agents, thus providing end users with the services necessary for travel (booking of airline tickets, hotels, car rental, etc.).

- First, the introduction of ICT in modern aviation significantly accelerates the accumulation of technological and social experience of mankind not only from generation to generation, but also from one person to another.

- Secondly, modern ICT, improving the quality of service, allow a person to quickly and comfortably get to a certain place.

- Third, the active and effective implementation of these technologies in aviation is an important factor in creating new aviation that meets the requirements of IP and the modernization process.

The importance and necessity of the introduction of ICT in aviation is substantiated by international experts and scientists. ICTs affect all areas of human activity, but perhaps they have the strongest positive impact on aviation, as they open up a wide range of opportunities.

Conclusion: The rapid development of information and communication technologies has led to serious and sometimes revolutionary changes in all spheres of people's lives in most countries. This significantly increases the vulnerability of various networks, systems and tools and makes it difficult to ensure their reliable protection and security. All these factors lead to the fact that large countries around the world have begun to pay considerable attention to the process of protecting critical goals, systems and resources, as well as identifying critical infrastructure, calculating its criticality and assessing the consequences of possible interruptions. However, as the analysis shows, there is currently no universal method that could be used to determine the criticality of infrastructure, especially in the field of civil aviation.

List of references

1. Гнатюк С.О. Кібертероризм: історія розвитку, сучасні тенденції та контрзаходи / С.О. Гнатюк // Безпека інформації. – Том 19, №2. – 2013. – С. 118-129.

9. Формирование организационно-правовой системы защиты национальной инфраструктуры от киберугроз / [Бик В.В., Климчук А.А.,

Академпресс, Петров В.В.].Панченко В.Н., 2013. – 220 с.

10. Технические средства и системы для обслуживания воздушного движения: учеб. пособ. / [Быковцев И.С., Демьянчук В.С., Клименко В.А. и др.] – К: Укрэзроух, 2012. – 508 с.

11. Автоматизированные системы управления воздушным движением: Новые информационные технологии в авиации: учеб. пособ. / [Ахмедов Р.М., Бибутов А.А., Васильев А.В. и др.]; под ред. С.Г. Пятко и А.С.Красова. – СПб.: Политехника, 2004. – 446 с.

12. Ground Based Surveillance Techniques [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocontrol.int/articles/ground-based-surveillance-techniques>.

13. Правила технічної експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України: затв. наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 08.05.2007, №381; зареєстр. в Міністерстві юстиції України 21.06.2007

УДК 81.796.05 (043.2)

Сіренко А.Г.

Національний авіаційний університет, Київ

РОЗВИТОК СПОРТИВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Розвиток спортивної термінології в сучасній українській мові простежується циклічними періодами із початком відліку у 20-тих роках ХХ ст. та сталим продовженням у 2000-них роках ХХІ ст. Безперервне адаптування іншомовних запозичень у той чи інший проміжок часу стало продуктивним способом збагачення спортивної термінології, її упорядкування та словесного окреслення в українській мові. Поряд із розповсюдженими термінами «олімпієць», «стадіон», «капітан», «атлет», утвореними з грецької та латинської мов, все більше починають функціонувати запозичення з інших мов. Питання розвитку спортивної термінології в українській мові досліджували у своїх роботах науковці Л. Карпець [1], О. Породько-Лях та М. Кудря [2], І. Янків [3] та інші. Фіксуючи запозичення спортивних термінів в українській мові, ставимо собі за мету виокремити основні періоди їх розвитку.

Впродовж 20-30-х років ХХ століття у збірниках видань І.М. Боберського, якого вважають основоположником української тіловиховної традиції, з'являються перші спеціалізовані спортивні терміни. Досить розповсюджені й уживані з них донині – «копаний м'яч» (футбол), «відбиванка» (волейбол), «сітківка» (теніс), стусан, булавка. У цей же період у Європі, відбувається поштовх й виділення ланок окремим видам спорту, заснування спортивних федерацій, надання спортивним тренуванням теоретичного та наукового підґрунтя. Відтак в українську спортивну термінологію входять терміни з російської, німецької, польської, угорської мов – «фізкультура», «фізрук», «рекордсмен», «брамкар» (воротар), «штафета» (естафета).

Перетин 30-х та 40-х років, коли західні області України було включено до складу Радянського Союзу, відзначаються кризою у розвитку національного спорту. Розпуск українських спортивних організацій та репресії стосовно спортивних діячів зупиняють процес засвоєння і застосування української спортивної термінології. Її підтримка та використання продовжуються лише в середовищі української діаспори, де залишались діяти українські спортивні організації. Так було запозичено й впроваджено ряд термінів. Наприклад, до нас прийшли з англійської «голкіпер» та «матч», із французької «арбітр» та «шайба», з голландської «яхта» та «штурман», з італійської «сальто» та «фінал».

У другій половині 80-90-х років в українську спортивну термінологію потрапляють запозичення, які враховують командні види спорту: «аквабол» (гра з м'ячем на слизькому вологому полі), «бічволейбол» (пляжний волейбол), «стритбол» (спортивна гра в баскетбол у польових умовах за спрощеними правилами). Активізуються й популяризуються східні єдиноборства: «сумо» (японська національна боротьба), «кунг-фу» (китайська традиційна система оздоровлювальної гімнастики і спортивної боротьби), «тхеквондо» (корейське військове мистецтво). Позначаються термінолексеми на означення спортсменів та їх тренерів, співзвучні із різновидом спорту: «серфінгіст» (той, хто займається серфінгом), «скейтбордист» (той, хто виступає чи катається на скейтборді), «сенсей» (наставник, учитель, тренер).

2000-ні роки надали українській спортивній термінології деякого американізму, з'являються такі запозичення, як «фрісбі», «фітнес», «бодібілдинг» тощо. А тенденція появи в нашій країні значної кількості нових спортивних команд, збірних України з різних видів спорту, професійних клубів, товариств та ліг мотивували на утворення абrevіатур: ПФЛ (Професійна футбольна ліга), ФФУ (Федерація футболу України), «ТІМ-СКУФ» (Київська жіноча українська професійна баскетбольна ліга). Також спостерігається утворення поєднань початкової частини слова із повним словом: евротурнір, еврозмагання, еврокубок.

Отже, починаючи з 20-30-х років ХХ століття у розвитку спортивної термінології можна виділити чотири періоди. Сучасна спортивна термінологія в українській мові поповнюється завдяки запозиченням, а це свідчить про відкритість мовної системи. Історичні події, економічні та технологічні поштовхи й надалі відкриватимуть можливості до вивчення різноманітних культур, сприятимуть розвитку новітніх технологій, а відтак і адаптації іншомовної термінології в сучасній українській мові.

Список літератури

1. Карпець Л. А. Український спортивний жаргон: структурно-семантичний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01 / Л. А. Карпець; ХНУ. – Х., 2006. – 19 с.
2. Породько-Лях О., Кудря М. Етапи розвитку української спортивної термінології // Теорія і методика фізичного виховання і спорту, №2, 2016, С 82-85.
3. Янків І.Т. Українська спортивна термінологія (історико-методологічний аналіз): автореф. дис. канд. наук з фізичного виховання та спорту: 24.00.02 / І.Т. Янків; Волин. держ. ін-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 32 с.

*Науковий керівник: Сенчило-Татліліогу Н.О.,
канд. філол. наук.*

THE IMPACT OF VIRTUAL COMMUNICATION ON MARKETING ACTIVITIES VIA VIDEO

Recent research has shown that when more than 20% of the country's population becomes Internet users, the Internet environment is of interest to people. GFK Ukraine reports that this level was reached in Ukraine in 2007. Therefore, we can say with full confidence that Ukrainian companies may not use the Internet in their activities. In addition, the experience of countries where the number of Internet users is much larger, shows the huge impact of the role of this global network on its activities. WEB-opportunities are becoming more common and with their help companies can communicate with their employees or customers, because it is more convenient than seeing offline.

Internet communications consists of such elements as: advertising, PR, sales promotion, search engine optimization, virtual communities and among them, in particular, interactive sales and direct marketing.

The video link used by marketers to establish communication between entrepreneurs and buyers of their goods and services appears in marketing activities in various ways. Marketers use blogs as tools to build a brand's reputation through consumer statements, given that when choosing a product, consumers still trust each other more than advertising. That is why successful multifaceted PR campaigns strike at the presence of happy consumers of goods in their works.

Advertising is another means of communication with the consumer. Be that as it may, virtual communication, namely video advertising, is gaining momentum in marketing activities as the most effective way to communicate with customers. Fewer and fewer people pay attention to "paper" information about goods and services: newspapers, magazines, billboards, mail - are rapidly losing their popularity and become ineffective marketing tools. Even a thing like a radio goes away because it has no visual "accompaniment."

Interactive sales, or, in other words, content marketing are the latest iteration of innovation within a framework that provides unmatched interaction with a wide range of customers and does much to strengthen the relationship between them and your brand. There are several key strategies you can use to get the most out of your marketing initiatives, and the best one is Interactive Videos. Video consumption is one of the defining features of the modern Internet and, as a consequence, the best area for interaction. As platforms such as YouTube continue to dominate the landscape as new contenders such as TikTok grow, people flock to video and video platforms as a way to disseminate and obtain the information they need.

Adding an interactive element to your videos can be extremely simple or complex, depending on the amount of time and resources you have.

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

Соха О. В.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ГУМОРУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Однією з найдавніших праць людини є переклад. З розвитком суспільства і з'явилась потреба у міжмовному спілкуванні, і як наслідок – поява перекладачів. Розвивалося суспільство – розвивався і гумор. Але чи підлягає він перекладу? Адже гумор наявний у культурі кожного народу та є невід'ємною частиною спілкування зі своєю особливістю. Під час перекладу, необхідно враховувати специфіку культури мови оригіналу. Варто зазначити, що перекладачеві необхідно знайти відповідники у мові оригіналу, які зможуть зберегти оригінальність жанру.

Доречним буде зазначити, що у англійців досить специфічне почуття гумору і українцям не завжди вдається зрозуміти той чи інший жарт. До прикладу: *I absolutely love it when my train delayed – Мені подобається, коли мій потяг затримується*. Дане висловлювання українці не сприйняли б як жарт через інше мислення.

Варто зазначити, що найбільше труднощів виникає саме під час перекладу жартів, оскільки навіть найдосвідченіший перекладач не завжди враховує особливості тієї чи іншої країни.

Як стверджує О. Єрошина головним способом перекладу жартів є компенсація. У свою чергу, дослідниця О. Ільїна запропонувала класифікацію жартів, притаманних англійському гумору:

- 1) *ethnic slurs* – етнічні жарти, що яскраво підкреслюють національний характер в гіперболізованій манері;
- 2) *dry humour* – іронічні жарти, в яких під маскою серйозного ставлення прихована насмішка;
- 3) *shaggy-dog stories* – жарти, в яких смішне ґрунтується на алогізмі або абсурді;
- 4) *banana-skin humour* – примітивні жарти;
- 5) *elephant jokes* – дурнуваті та надзвичайно примітивні жарти.

Найуживанішим способом перекладу жартів класифікації є пошук еквівалентів у мові перекладу. Наприклад:

- *Grab your napkin, homey. You just got served!*
- *Вивіщуй білий прапор, друже, я швидко з тобою впораюся!*

Зрозуміло, що мова в цьому жарті йдеться не про сервірування столу, адже це одне із головних значень слова «serve». Це слово має ще багато значень – «служити», «обслуговувати», «надати послугу» та інші. Його можна також перекласти як «отримати перемогу». Саме це значення і використовується в даному жарті для створення комічного враження.

- У своїх жартах, англійці досить часто використовують неологізми, наприклад:
- *You can't do that, look what you've created here, it's like nerdvana.*

– *Але ти не можеш цього зробити, подивись, на що ти перетворив це місце, справжнє ботаносховище* [3].

У даному жарті, наявний авторський неологізм *nerdvana*, при цьому перекладач, не знайшовши відповідника в українській мові, вигадав власний. Також під час перекладу може відбуватись заміна частин слів. При цьому змінюватись може не тільки морфема, але й морфемний фрагмент.

Слід зауважити, що однією з проблем перекладів англійських жартів є багатозначність слів, хоча це поняття не притаманне українській мові. Безперечно, в англійській мові існують і анекдоти, які можна з легкістю перекласти. Все що потрібно зробити перекладачу – змінити комплекс етнокультурної інформації, однієї країни на іншу. Наприклад, жарт:

– *Can a kangaroo jump higher than the Empire State Building?*

– *Of course! The Empire State Building can't jump* [4].

Безперечно, даний жарт можна перекласти, але йому властива реалія, яка буде незрозумілою для українців. Тому під час перекладу необхідно замінити *Empire State Building* на слово «*смарчос*».

Говорячи про переклад каламбуру, видозміні підлягає і форма оригіналу – лексична та фонетична. Більш того, нерідко доводиться навіть змінювати зміст на новий. Неправильний вибір перекладачем еквівалентів для мови перекладу, або рішення пропустити переклад комічного фрагмента в більшості випадків стає причиною незрозуміння жарту.

Отже, існує багато способів перекладу англійського гумору на українську мову. Основні з них – компенсація, створення власних неологізмів та заміна реалій. Для отримання адекватного перекладу, необхідно знайти правильні відповідники, які будуть прийнятними для мови оригіналу. Оскільки жарти є досить вагомою частиною національного характеру англійців, тому перекладач повинен повністю пізнати їхню культуру з метою адекватного перекладу. Варто додати, що переклад неможливий без граматичних трансформацій. Хоча дехто вважає англійський гумор несмішним та незрозумілим, проте він гідний для того, щоб на нього звернути увагу.

Список літератури

1. Бондаренко М. Інтерпретація словесного гумору як виклик для перекладача [Електронний ресурс] / М. Бондаренко // Центр іноземних мов Everest. – 2017. Режим доступу: <http://everest-center.com/interpretatsiya-slovesnogo-gumoru-yak-viklik-dlya-perekladacha/>

2. Воробйова І. А. Концепт «гумор» у британській лінгвокультурі. Сімферополь: Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, 2011. 196 с.

3. Птушка А. С. Структурно-композиційна класифікація текстотипів англійського анекдоту. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2007. № 772. С. 122–125

4. 23 Clean Jokes That Are So Funny And So Dumb [Електронний ресурс] // BuzzFeed. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.buzzfeed.com/andyneunschwander/23-clean-jokes-that-anybody-can-tell>.

5. The top 20 jokes ever [Електронний ресурс] // Mirror. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mirror.co.uk/tv/tv-news/the-top-20-jokes-ever-255646>.

*Науковий керівник: Онуфрійчук Г. І.,
канд. філол. наук*

УДК 811.161.2 (043.2)

Степаненко О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ГЕНЕЗИС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: НАУКОВІ КОНЦЕПЦІЇ

Утворення східнослов'янських мов – українська, білоруська та російська – цікавить багатьох дослідників. На різних історичних етапах науковці трактували ці проблеми по-різному, залежно від обсягів матеріалу, різних наукових концепцій дослідників [2].

Наукові дослідження, що стосуються походження східних слов'ян мають уже майже двохсотлітню традицію, і за цей час було сформовано декілька основних концепцій [2]. Довгий час єдино правильною, але не підтвердженою жодними мовними фактами, вважалася концепція російського мовознавця Олексія Шахматова, за якою українська мова виникла аж у XIV ст., а до того існувала мова, спільна для українців, росіян і білорусів. За теорією Олександра Царука, в сучасному мовознавстві визначається, що дві, за традиційною класифікацією, «східнослов'янські» мови – українська й російська – на початку давнього періоду свого самостійного розвитку були двома найвіддаленішими слов'янськими мовами: українська належала до антської підгрупи разом з білоруською, польською, чеською, словацькою, хорватською мовами, а російська – до словенської, куди входили також болгарська, македонська, словенська та ін. мови [1].

Беручи до уваги лексичні закони, кожні 15 відсотків розходження в словнику – це приблизно 500 років розмежування в мові між народами. Отже, у білорусів і українців спільних 90 відсотків слів, тобто розмежування відбулося приблизно 300-400 років тому, а з росіянами в українців спільних лише 62 відсотки, тобто розмежування відбулося 1200–1300 років тому. Тому білоруська й українська мови є близькоспорідними, що виокремилися з прамови, на думку Юрія Шевельова, ще у VII ст.

Отже, українська мова є самобутньою й самостійною у своєму розвитку, виконує важливі функції в процесі державотворення і консолідації українського суспільства.

Список літератури

1. Онуфрієнко Г.С., Хваткова С.О. Проблема походження й періодизації української мови в концепціях і гіпотезах XX століття. URL: <http://www.personal.in.ua/article.php?ida=393> (дата звернення – 10.02.2021).

2. Півторак Г.П. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов: Міфи і правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски». Київ: Академія, 2001. 152 с. <http://litopys.org.ua/pivtorak/pivtorak.htm>

*Науковий керівник: Литвинська С.В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 811.161.2(043.2)

Схаб К.Р.

Київське обласне територіальне відділення МАН України, Київ

МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ (НА МАТЕРІАЛІ ВИСТУПІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО)

Сьогодні політична комунікація все більше привертає увагу науковців, зокрема й лінгвістів, у всьому світі. Аналіз фахової літератури доводить, що політична промова є впливовим видом комунікації в сучасному глобалізованому просторі, а мовностилістичні засоби стають об'єктом дослідження лінгвістів.

Політична промова – це усний текст, який проголошують перед масовою аудиторією, містить актуальні завдання певної сфери громадського життя та дає рекомендації / перспективи щодо їх здійснення. Ефективність політичних виступів залежить від того, наскільки вони вдало сплановані [1].

Промови Президента Зеленського мають свою архітектуру: атрактивний вступ, основна частина, висновки. Конструювання фраз в основній частині відбувається від констатації факту до його пояснення чи деталізованого тлумачення: *«Я впевнений, що будь-яка влада робить крок у прірву, коли втрачає три головні речі – це пам'ять, слух і зір. Тобто, коли влада забуває свої обіцянки, перестає чути людей і не бачить необхідності у змінах»* [2]. Важливим є те, що висновки відзначаються своєю позитивною спрямованістю: *«У цей важливий день ми віримо, що в українському календарі скоро з'явиться інша, не менш знакова дата. Конкретне число і місяць – не важливі. Бо це буде день, коли настане мир. І мій ранок починатиметься з sms-повідомлення: за минулу добу в Україні народилося 1000 хлопчиків та 1001 дівчинка. З днем народження, Україно! Слава Україні!»* [2]. Цей варіант завершення промови є єдино правильним рішенням для сучасного політика, адже народ хоче почути перспективи на майбутнє.

Ядром політичної промови президента Зеленського є її лексичний ресурс, зокрема політик використовує:

фразеологізми: *«...на шляху до цього була одна перепона – найбільша страшилка останніх тижнів – формула Штайнмаєра»*. Фразеологізм *«формула Штайнмаєра»* має яскраво оцінний характер і м'яко, коректно говорить про те, що у владі є люди, які знищують країну, ставлять будь-які перепони для досягнення миру;

голофрастичні конструкції: *«Кожен має усвідомити: карантин – це не канікули. Сонячна погода, парки, пляжі, шашлики – все це почекає. Все це – ніщо*

в порівнянні з власним здоров'ям та життям» [2]. Використана синтаксична одиниця виконує функцію конкретизації змісту, надає додаткової експресії, створює ефект несподіванки;

метафори: «Я розумію, що керівництву МОЗ дуже важко працювати з умовками медичної системи, які їм залишили у спадок»[2]. Саме використання метафори допомагає описати стан медичної системи й вказує на потребу змін та оновлення;

метонімію: «Бізнес приречено сигналізує»; «Митниця повинна збирати не лайки у фейсбуці, а кошти у державну казну» [2]. Використані тропи влучні, образні, яскраво підкреслюють провал роботи уряду;

антонімічні конструкції: «Тема єдності болить кожному українцю. Та в пошуках цієї єдності ми знову сваримось: А довкола чого ми, такі різні й несхожі, можемо згуртуватися?» [2]. У цьому реченні антонімічну пару утворюють слова «єднатися» і «сваритися», підкреслюючи важливість описаної ситуації, а другий антонім виступає як докір у відсутності порозуміння в суспільстві.

Синтаксис промов В. Зеленського характеризується різноманітними засобами, що спрямовані на досягнення емоційно забарвленого ефекту, спрощеністю при усному мовленні. У виступах використовуються як прості, так і складні речення. Проте переважають складнопідрядні, зокрема означальні та з'ясувальні: «Україна – вільна та демократична держава, де кожен має право бути почутим»; « Ми розуміємо, що сьогодні на планеті є справді чимало гострих проблем і гарячих конфліктів» [2]. Наявність таких типів речень зумовлено потребою Президента повідомляти інформацію послідовно та аргументовано.

Часто в промовах спостерігається використання риторичних фігур, зокрема питальні речення та питальні з уже наданою відповіддю. «Знаєте, колись мене запитали: а за що ти любиш Україну? Дивне питання. А за що ти любиш свою маму? Вона тебе народила, виховала, підняла на ноги. Я люблю Україну, бо я тут народився, я люблю наш прапор і радію, коли він переможно майорить»[2]. Найчастіше це короткі конструкції, які акцентують увагу на певній проблемі. Ще одним цікавим засобом експресивного синтаксису, що використовується, є аплікація: «Будьте здорові, дорогі українці! Бажаю вам 36,6!» [2].

Виступи Президента мають яскравий прийом, що притаманний художньому стилю – інверсія. Зазвичай інверсованим виступає присудок, що значно підсилює значимість змісту, активізує увагу на певному моменті промови: «Має відбутись обмін полоненими, щоб додому повернулися всі наші громадяни»[2].

Отже, наявні мовностилістичні особливості промов Президента виконують маніпулятивну та ідеологічну функцію, а правильний підбір мовних засобів допомагає виконати поставлені прагматичні завдання.

Список літератури

- 1.Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2003. — 311 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/login/index.php> (дата звернення: 13.06.2020)

2. Промови президента. URL: <https://www.president.gov.ua/news/speeches> (дата звернення: 23.06.2020)

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 811. 161. 2'373 (043.2)

Тертична О. І.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРИКМЕТИ ТА ЗАБОБОНИ У СВИТОГЛЯДІ УКРАЇНЦІВ ТА БРИТАНЦІВ

Невід'ємною частиною життя людини є прикмети та заборони. Найчастіше вони асоціюються з нечистою силою та магією. Віра у певні прикмети, заборони глибоко увійшла у наше життя, що власне підтверджують ще давні язичницькі вірування наших предків.

Кожна прикмета – це ніщо більше, ніж просто вигадка. Усна народна творчість українців надзвичайно багата містичними історіями і широкою фантазією. Навряд чи у сучасній Україні хтось зверне увагу на чорного ворона, який ніби-то несе нещастя. Чорний ворон така ж пташка, як і інші, і нічого містичного, злого чи поганого він на крилах не несе. Тарілки б'ються не на щастя, а через необережність. А ложку з чашки дівчині треба виймати не для того, щоб вийти заміж, а для того, щоб не поранитися цим столовим предметом.

Безумовно, вірити у «розбите дзеркало» та «чорну кішку» нерозумно, але це активно увійшло у нашу звичку. Також і на чорну кішку звертають увагу всі та намагаються себе застерегти, тримаючись за вухо.

У світі не багато країн, у яких так само вірять у заборони і прикмети, як на нашій Батьківщині.

Однією з найбільш заборонних націй є британці, які поважають предків, а тому більшість їхніх заборон саме з минулого. На вулиці рідко можна зустріти британця, який пройде під сходами. Вони вірять, що тоді їх чекатиме невдача. А крик кажана для них – ознака того, що десь є відьма.

У віруванні українців та британців є багато схожих заборон. Так, розсипана сіль – до сварки, число 13, якщо воно випадає на п'ятницю, – нещасливе. Адже тоді всі відьми і чаклуни виходять на так званий шабаш. У багатьох готелях британців немає поверху під номером 13, після 12 зразу йде 14, немає кімнати під номером 13, а більшість британців ніколи не запросять на обід 13 осіб. Єдиного пояснення про виникнення заборон щодо числа 13 немає. Вважають, що заборони щодо цього числа пов'язані з тим періодом, коли людина навчилася рахувати. Адже рахуючи та використовуючи пальці рук і ніг, людина могла порахувати до 12, а далі йшло таємниче число 13, яке викликало застереження. Інша гіпотеза щодо цього числа пов'язана з релігією, а особливо з Тайною Вечерею, на якій був присутній Ісус Христос та 12 апостолів, тобто всього 13 осіб. До речі 13 був саме Іуда, який і зрадив Христа.

Особливого значення прикметам надають під час важливих церемоній. До прикладу, весілля. І в Україні, і в Британії вважається, що одружуватися під час

Посту не можна, бо молодята будуть жити нещасливо. Але хіба щасливе подружнє життя залежить від дня весілля?

Брати шлюб під час Великого Посту можна, проте не у всіх регіонах це буде комфортним. Старше покоління притримується Посту, тож весільне меню доведеться підлаштовувати і під них. Це єдина незручність у весіллі під час Посту [1, с. 108].

Незважаючи на однакові забобони, британці і українці мають і ті, які різняться. Це зумовлено тим, що Україна православна країна, а в Англії більше католиків. Також у цих країнах абсолютно різний фольклор, а більшість вірувань взяті саме звідти.

Найбільш суперечливою прикметою є прикмета про чорну кішку. В Україні вважається, що це до біди. А британці точно знають, що, побачивши чорну кішку, обов'язково отримають хорошу звістку.

Багато забобонів пов'язано з грошима. Коли свербить ліва рука в українця, то на нього чекає багатство, а якщо у британця – до втрати грошей [2, с. 267].

Незважаючи на те, у який час ми живемо, яка країна є рідною, проте люди завжди будуть вірити у забобони і це одна з найбезглуздіших, проте одна з найтаємничіших частин нашого буття.

Список літератури

1. Ковальчук Я. Свята на Україні у звичаях та забобонах. монографія. Харків-Київ: Державне видавництво України, 1930. 116 с.
2. Bailey M.D. Fearful Spirits, Reasoned Follies: The Boundaries of Superstition in Late Medieval Europe. Cornell University Press, 2013. 313 p.
3. Мартович Л. Забобон. Київ: Дніпро, 1985. 351 с.
4. <https://naurok.com.ua/naukova-robota-prikmeti-ta-zaboboni-v-zhitti-ukra-nciv-ta-britanciv-125035.html>

*Науковий керівник: Онуфрійчук Г. І.,
канд. філол. наук*

УДК 811.161.2:001.4:002(043.2)

Тkachuk S.R.

National Aviation University, Kyiv

ANTONYMS IN LEGAL TERMINOLOGY

The antonym of legal terms is widespread in the texts of documents, because opposition is one of the main methods of legal regulation of public relations. For instance: alienator - acquirer, defender - accuser, defendant - plaintiff, donor - gifted, hire - rent, landlord - tenant. These antonyms do not have an expressive color, because they are perceived as terms.

Antonym in terminology is one of the regular principles of nomination of concepts with opposite meanings. Special vocabulary is characterized by a higher degree of organization and systematization, which can be explained primarily by the operational

intervention of native speakers in the organization of terminological systems [1, p. 57]. Antonym in most cases becomes the most convenient systematizer, because in the terminological fund you can use the same antonymous paradigms as in the general lexicon. When borrowing a verbal sign to denote and explicate a special concept, you can simultaneously borrow its antipode. This genesis of antonymous pairs is most often realized in the process of terminology. It is also impossible to imagine the functioning of legal terminology without polarization: the legislative dictionary contains many antonyms, because the laws reflect the polar interests - rights and responsibilities [2]. Despite the taxonomic nature of terms with opposite meanings, they are extremely poorly represented in terminological lexicography, although their use as a means of lexicographic interpretation of the word "helps to solve the main task of philological dictionaries - to reveal the meaning of the word and show it not in isolation but in connection with other members of the lexical-semantic system of language " [3, p. 116].

Thus, analyzing the legal terms, we can sum up that they may have several antonymous pairs depending on the number of meanings. Different antonyms can have the same meaning depending on the accentuation of different shades, for example: offensive - retreat, defense, counterattack; labor - combat (feat), non-labor (profit). In jurisprudence, experts widely use antonyms in describing the conversion of property, debt, loans, currency, as well as to create an antithesis.

List of references

1. Danilenko V.P. Russian terminology. Experience of linguistic description. M.: Nauka, 1977. 246 s.
2. Morshchakova T.V. Semantic characteristics of criminal law terms. URL: <http://cheloveknauka.com/semanticheskie-harakteristiki-terminov-ugolovnogo-zakona>.
3. Nechitaylo O.I. Synonyms in lexicography. K.: Nauk. opinion, 1987. 132 p.

*Scientific adviser: Lytvynska S.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 811.161.2 (043.2)

Харченко Л. І.

Національний авіаційний університет, Київ

УТВОРЕНІ ВІД НАЗВ ФІЗИЧНОГО ОЗНАК ЛЮДИНИ ПРІЗВИЩА: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Історія України на своїх скрижалах викарбувала надзвичайно строкату низку українських прізвищ, носії яких і були, по суті, творцями цієї історії. Ці особові назви відбивають широкую, шедру натуру наших предків, які охоче давали один одному різні характеристики, прізвиська, що було покладено в основу творення сучасних прізвищ.

Існує багато джерел утворення прізвищ: від імені батька, місця проживання, роду заняття, соціального становища, внутрішніх чи зовнішніх особливостей та

ін. Така низка прізвищ відображає картину українського суспільства тих часів [1]. Ураховуючи той факт, що в сучасній лінгвістиці вивчення зовнішності викликає особливе зацікавлення в аспекті практики іменування людей, зупинимося на лексико-семантичних особливостях українських прізвищ, утворених від назв фізичних ознак людини.

На сьогодні в науковій літературі існують різні підходи до класифікації фізичних ознак людини. Услід за дослідницею О. Черноус виділимо три групи таких ознак:

- 1) загальнофізичні;
- 2) анатомічні;
- 3) функціональні ознаки зовнішності людини [3].

Слід зазначити, що передусім йдеться про ті індивідуальні характеристики, які особа не може легко змінити, оскільки вони є невід'ємною її частиною.

До **першої** групи належать прізвища, утворені від назв на позначення віку та статі особи (наприклад: *Білодід* – білодід «людина похилого віку», *Шугай* – шугай «парубок, молода людина») та прізвища, утворені від назв, які характеризують стан здоров'я людини (наприклад: *Моцак* – моцак «силач», *Недужко* – недужко «хворий, безсилий»).

У **другій** групі виокремлюються: 1) прізвища, утворені від назв на позначення зросту людини (наприклад: *Верзилов* – верзило «здоровань», *Кармелюк* – кармелюк «малого зросту»); 2) прізвища, утворені від назв на позначення будови тіла (статури) (наприклад: *Гладкий* – гладкий «жирний», *Череватий* – череватий «який має велике черево»); 3) прізвища, утворені від назв на позначення різних частин тіла людини: голови, плечей, грудей, рук, ніг, спини тощо (наприклад: *Головатий* – головатий «з великою головою», *Білокур* – білокур «білокурний», *Срібний* – срібний «сивий, із сивиною»); 4) прізвища, похідні від назв на позначення обличчя: наявність та відсутність бороди, особливості шкіри та волосся, лоба, брів, очей, носа, рота, губ, положення кутів губ, зубів, вух, шиї та ін. (наприклад: *Дзюба* – дзюба «дівчина з лицем, вкритим віспою», *Карнаух* – карнаух «людина з маленькими вухами», *Безнос* – безнос «прізвисько людини з маленьким носом»).

Третя група містить прізвища, похідні від назв на позначення особливостей ходи, міміки, жестів, мовлення та голосу (наприклад: *Бігун* – бігун «той, хто швидко бігає», *Бобошко* – бобошко «той, хто багато «бобочить», тобто говорить марно»).

Окремо слід виділити прізвища-композиції, що вказують на фізичні вади першоносіїв, називають певну частину тіла людини: коса лапа > *Косолапов*; крива шия > *Кривошеев*; сині губи > *Синегубов*; горбатий ніс > *Горбонос*; довгий ніс > *Дубонос* – дубоніс «довгоніс»; коса голова > *Косоголов*; коса рука > *Косоруков*; плаский ніс > *Плосконос*; щербатий ніс > *Щербонос* [2, с. 68].

Серед назв за фізичними особливостями наявні синонімічні варіанти, які урізноманітнюють і збагачують лексичні поля прізвищ. Наприклад: *Великий* – *Большой* – *Довгий* – *Долгий* – *Рослий*; *Рудий* – *Красний* – *Червоний* – *Багрянний* – *Бурий* – *Огнений* тощо.

У прізвиськах, що характеризували людину за її фізичними ознаками та зовнішнім виглядом, найяскравіше відбиваються емоції народу (співчуття, іронія,

глум, жарт тощо). Про уміння зобразити певні риси в комічному вигляді, кмітливості та дотепності українців свідчать гумористичні прізвиська: *Крутоголовий, Двоєносов, Мокронос*.

Отже, прізвиська, похідні від назв фізичних ознак людини, складають окрему групу антропонімної лексики в системі українського ономастикону. Можемо стверджувати, що увагу номінаторів привертало загальнофізичні, анатомічні та функціональні елементи зовнішнього вигляду іменованих, які вирізнялися індивідуальністю, неповторністю, відносною сталістю та допомагали легко ідентифікувати людину в колективі.

Як бачимо, українські прізвиська – це одне із джерел вивчення історії рідного краю, мови та культури. Ці найменування ще раз підтверджують істину про безмежний талант українського народу.

Список літератури

1. Дзира О. І. Прізвиськові назви XIV – I половини XVII ст., утворені від виду діяльності носіїв, як історичне джерело. Міжнародна наукова конференція/ Науковий потенціал славістики: історичні здобутки та тенденції розвитку: -2020. URL: <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/500>.
2. Новикова Ю. М. Прізвиська Центральної та Східної Донеччини: лексико-семантична та словотвірні-структурна специфіка: – монографія. Донецьк: Норд-Прес, 2009. 210 с.
3. Черноус О. Класифікація українських прізвиськ, утворених від назв позначення осіб за ознаками зовнішності. 2018. URL: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-d2db5fec-d500-42da-82cb-d37210572cc0>

*Науковий керівник: Литвинська С. В.,
канд. філол. наук, доц.*

УДК 94.65.01 (043.2)

Цюпак М.С.

Національний авіаційний університет, Київ

РОЗВИТОК АВІАЦІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Термінологія науково-технічної галузі описує поняття в межах технічного виробництва і підприємств цієї галузі, науково-технічних засобів дослідження і пристроїв для виконання робіт у даній сфері. Однією з підсистем науково-технічної галузі є авіаційна сфера. Розвиток та удосконалення термінології у цій області є досить актуальною темою на сьогодні, оскільки авіаційна галузь стрімко зростає, що зумовлює збагачення лексики новими словами та термінами.

Нині існують комплексні дослідження щодо становлення авіаційної термінології. Авіаційна термінологія залишається у полі уваги лінгвістів. Зокрема Л. Халіновська дослідила формування і функціонування вітчизняної авіаційної термінології [1], О. Ковтун охарактеризувала лінгводидактичну складову української авіаційної терміносистеми [2]. Сьогодні українські лінгвісти

продовжують вивчати цей напрямок, коректуючи та удосконалюючи авіаційну термінологію.

Звертаючись до напрацювань дослідників, бачимо, що сучасні авіаційні терміни є досить багатозначними, іноді розглядаються в декількох лексичних змістах і відносяться до виокремленої групи понять.

Дослідниця Т. Дячук пропонує класифікацію найпоширеніших груп авіаційних термінів, що зводиться до таких основних блоків:

1. Технічні апарати, прилади, пристрої та деталі механізмів – *літак, аероплан, екраноплан, аеромобіль, летюча лабораторія, авіагоризонт, автопілот, пілотаж, автоштурман, аерофотоапарат, курсовертикаль, радіовисотомір, глісада, транспондер, вінглет, елевон, елерон, киль, закрилок, інтерцептор, лонжерон, тангаж та інші терміни*

2. Посади у авіаційній галузі – *льотчик, пілот, авіатор, авіадиспетчер, авіатехнік, штурман, бортпровідник, авіаконструктор, авіамоделіст, авіафахівець, аеромеханік, авіамеханік та інші терміни*

3. Споруди, приміщення і площі для виконання авіаційних робіт та послуг – *аеродром, аеробаза, аеровокзал, військово-повітряна база, злітно-посадкова смуга, авіаметеослужба, ангар, авіашкола, авіамаяк, авіаметеослужба та інші терміни*

4. Науки, теорії та напрямки у авіаційній сфері – *аеротехніка, аеромеханіка, аеродинаміка, астродинаміка, астробіологія, астрометеорологія, аеронавтика, аероелектроніка, аерогеографія та інші терміни* [3, с.137 – 141].

Запропонована класифікація доводить, що в українській мові серед авіаційних термінів досить часто зустрічаються іншомовні слова та поняття. Як і в інших науково-технічних галузях, так і в авіаційній галузі велика частина термінів походять та запозичуються з англійської, латинської, німецької та інших мов. Виявлено близько 60 термінів-інтернаціоналізмів, найпоширенішими з яких є *трансфер – to transfer; курс – to course; баражуювати – barrage; фрахт – Fracht* тощо.

Отже, проаналізований матеріал дає підстави вважати, що українська авіаційна термінологія у наш час активно досліджується лінгвістами, а відтак розвивається та удосконалюється. Триває упорядкування авіаційної терміносистеми в сучасній українській мові та вивчається вживання і функціонування понять у цій галузі. Однак з огляду на широке використання запозичених термінів, на нашу думку, потрібно стимулювати насичення авіаційної термінології власне українською лексикою.

Список літератури

1. Халіновська Л.А. Українська авіаційна термінологія: формування і функціонування // Л.А. Халіновська / КММ, 2017, 231 с.
2. Ковтун О.В. Становлення української авіаційної термінології // Лінгвістичні студії, 2009. – Вип. 19. – С. 137 – 141.
3. Дячук Т. (Ред.) (2009) Авіаційна термінологія української мови : тематична класифікація та генетична характеристика, Київ: Наука.

*Науковий керівник: Сенчило-Татліліоглу Н.О.
канд. філол. наук.*

ЦИФРОВІ ПОЗНАЧЕННЯ В ОСНОВАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПРІЗВИЩ

У сучасній ономастиці ґрунтовно досліджено взаємозв'язок антропонімії з апелятивною лексикою. Так, І.М. Железняк, Р.Й. Керста розглядають прізвища як основу для вивчення лексичного складу мови, В.Д. Познанська, П.П. Чучка підкреслюють провідну роль лексичних одиниць різних типів у процесі творення українських прізвищ.

Об'єктом нашої уваги стали сучасні українські прізвища з цифровими позначеннями в основах.

Відавна люди надавали цифрам сакральної сили, приписували їм магічний вплив на людину й довкілля. Піфагор постулював положення про те, що число є початком та основою всіх речей [3, с. 292].

З огляду на це можна припустити, що прізвища, похідні від назв цифрових позначень, пов'язані з магією чисел, їх особливим енергетичним кодом. Проте в ономастиці загальноприйнятою є думка про те, що прізвиська, які стали основою для цих прізвищ, в основному вказували на черговість народження дітей у родині [1, с. 124]: *Третяк, Шостак, Сьомак, Дев'ятка* [4].

Сучасні українські прізвища з цифровими позначеннями є частотними. У їх основах відображені:

а) кількісні числівники: *один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять, сто, сорок, півтора*, наприклад:

один > Один;

вісім > Осьмін, Осьмух;

дев'ять > Дев'ятов;

десять > Десятов, Десятих;

півтора > Півторак;

б) порядкові числівники: *перший, другий, третій, четвертий, п'ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев'ятий, десятий, сороковий*, наприклад:

перший / рос. первый > Первих;

другий / рос. второй > Вторушин;

третій > Третяк, Третьяк, Тритяк;

п'ятий > П'ятий, П'ятих;

шостий > Шостий;

сороковий > Сороковий, Сорокових;

в) іменники: *двійка, четвертак, п'ятак, шістка, дев'ятка, десятка, тисяча*, наприклад:

двійка > Двійка;

четвертак > Четвертак;

п'ятак > П'ятак.

На особливу увагу заслуговують прізвища-композити з цифровими позначеннями в основах, які походять від різних груп прізвиськ:

- а) за родинним станом: *Трибрат, Семидетков*;
- б) за віком: *Семилетов, Сороколет, Сорокалетов, Сороколіт*;
- в) за станом домашнього господарства:
 - наявністю домашніх тварин: *Однокоз, Трикоз, Триконенко, Триріг*;
 - продуктів харчування: *Трихліб, Трихлебов, Семисалов*;
 - інших елементів: *Трипольський, Стоколос, Стоколяс*;
- г) за певною подією у житті: *Трибой, Семигорел, Сорокотяг, П'ятикоп*;
- ґ) за іншими ознаками: *Тривалов, Семічасний, Сороколат, Сорокопуд, Двоєзерський, П'ятигорець*;

д) образні назви: *Однобоков, Одноглазов, Двоєносов, Двоєглазов, Тригуб, Тринос, Четирбок, Семибород, Стоволос*.

Як показує досліджуваний матеріал, з-поміж композитів найчастіше зустрічаються образні назви – антропоніми на позначення особливостей зовнішності людини. Як правило, це іронічні назви або ті, що вказують на певні недоліки, вади. Вони найбільше поширилися, оскільки були надійним засобом ідентифікації особи в колективі.

Деякі прізвища мають подвійну мотивацію [5, с. 126]. Наприклад, антропонім *Одинець* може походити від числівника *один* і вказувати на єдину дитину в родині, а може позначати самотню людину.

Антропонім *Десятник* може вказувати на десятку дитину в родині, а ймовірно, походить від назви посади *десятник* «помощник старости въ деревнях» [2, I, с. 373].

Антропонім *Півторак* може походити від позначення певної кількості, а може співвідноситися з лексемою *півтора* або *півторак* «все м'рою въ 1,5» [2, III, с. 157], яка вказувала на високий зріст першого носія прізвиська.

Отже, в основах прізвищ, похідних від назв цифрових позначень, найбільш продуктивними є числівники *три, сім, сорок, сто*.

Список літератури

1. Горпинич В.О., Корнієнко І.А. Прізвища Дніпровського Припоріжжя: словник. Дніпропетровськ: Пороги, 2003. 269с.
2. Грінченко Б.Д. Словник української мови: у 4 т. / Упоряд. з дод. власн. матеріалу Б. Грінченко. Київ: Наукова думка, 1996–1997.
3. Губко О.Т. Психологія українського народу: у 4 кн. Київ: ПВП «Задруга», 2004. Кн.1: Психологічний склад праукраїнської народності. 400 с.
4. Новикова Ю.М. Практичний словозмінно-орфографічний словник прізвиськ Центральної та Східної Донеччини. Донецьк: «Вебер» (Донецька філія), 2007. 996 с.
5. Новикова Ю.М. Прізвища Центральної та Східної Донеччини: лексико-семантична та словотвірні-структурна специфіка: монографія. Донецьк: Норд-Прес, 2009. 210 с.

Науковий керівник: Новикова Ю.М.,
канд. філол. наук, доцент

УДК 81'25(043.2)

Чувіров А.С., Шушевич Н.С.

*Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж інформаційних технологій та землевпорядкування
Національного авіаційного університету»,
Київ*

ТРУДНОЩІ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ ПРОГРАМУВАННЯ В АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТАХ

Вступ

У наші дні при перекладі трапляються складні випадки перекладу, вони поділяються на граматичні, лексичні явища і цей поділ є умовним. Лексика кожної мови тісно пов'язана з граматикою цієї мови. Одна граматична структура може мати різні способи перекладу. Існують загально прийняті тенденції співвідношення, відповідності граматичних структур і форм мов оригіналу і перекладу.

Мова науково-технічної літератури є досить різноманітною та відрізняється від мови художньої літератури або розмовної мови такими особливостями як: стилістичні, лексичні та граматичні забарвлення. Лексичні особливості, що помітні навіть звичайному читачу менш вирізняються, але не є менш різноманітними. Йдеться на тему відмінності граматичних елементів та на тему того, як вони функціонують. Однією з найпоширеніших граматичних особливостей наукових текстів є не мала кількість різних складних речень(речення сурядності та підрядності), що вживаються при передаванні різних логічних зв'язків між подіями, прецедентами, об'єктами, діями.

Англійські тексти з певним фаховим направленням вживають форми пасивного стану, узагальнені форми дієслів та інші форми граматики та лексики. Найбільше граматичних розбіжностей саме інвентарного нраву. В українській мові відсутні означений та неозначений артиклі на кшталт тих, що сигналізують на тему особливого поділу інформації в англійському реченні й вживаються як деякі значення.

Існують граматичні труднощі на які слід звернути увагу, пов'язані вони з вираженням членів речення у мові. Англійська мова, наприклад має формальні підмети та додатки, неможливі при конструюванні українського речення. Лише невелика кількість англійських та українських висловлювань мають однакову синтаксичну конструкцію та порядок елементів і дають можливість виконувати дослівний або послівний переклад. Через граматичний буквалізм порушуються загальновизнані норми перекладу мови і трапляються різні викривлення оригінального тексту при передаванні сенсу. Прикладом є таке речення: «*An old house will be destroyed later or sooner.*» (Старий будинок буде зруйнований пізніше чи раніше.) Присутнє видалення артиклів, деяких лексичних перетворень: «*These are the phenomena of interference and diffraction.*» (Це явища інтерференції та дифракції.) Переклад викривляє оригінал та його сенс: «*Then while taking part in the monologue she advanced her brilliant theory.*» (Тоді коли, беручи участь у монолозі, вона висунула її блискучу теорію.)

Особлива умова правильного перекладу – уміння вірно бачити граматику та будову речень іншої мови. При перекладі потрібно вірно побачити смислові зв'язки в яких беруть участь речення, про що йдеться в реченнях та для чого потрібні метакатєгові елементи, що складають архітектуру слова. Англійська й українська мови є представниками різних гілок давньої індоевропейської сім'ї й відносяться до різних структурних типів мов. Відмінності побудови мов, граматичних категорій, форм та структур і становлять основні складнощі перекладу. Дієслово-присудок теперішнього часу в українській мові відповідає за своїм змістом англійським відповідним часам «Теперішній Тривалий», «Теперішній Неозначений» та місцями «Теперішній Доконаний», а український іменник в родовому відмінку є тотожністю англійській прийменниково-іменниковій структурі “of + N” чи одному іменнику в ставленні до іменника, що знаходиться в загальному відмінку. В англійській мові є герундій, артиклі, груп дієслів в формах «Доконаного» та «Тривалого» часів, складні додаткові та підметові інфінітивні структури, а в українській мові – дієприслівники, деякі категорії іменників, яких немає в англійській і прикметники тощо. Також існують граматичні випадки слів в оригіналі, що мають різні від відповідних граматичних випадків в мові властивості. Ще граматичні складності перекладу складають граматичні явища, що не мають однакові періодичні властивості в англійській та українській інформаційній літературі. Періодичність використання форм пасивного стану дієслова-присудка у першій значно більша, ніж у другій. Граматичні омоніми теж є складністю – тотожності, що мають різне граматичне значення.

Основні види граматичних трансформацій

Існують п'ять головних видів граматичних перетворень: додавання, вилучення, пермутація, субституція та комплексне перетворення. Додавання – додаються певні слова та члени речення: «*There is only one application of this metal in this industry.*» (Цей метал має лише одне застосування в цій індустрії.) Вилучення – видаляється конкретний елемент мови: «*The rainbow was fantastic while it lasted.*» (Веселка була фантастичною.) «*This problem is a very simple.*» (Ця проблема дуже проста.) Пермутація – змінюється порядок перекладу слів у реченні або словосполученні: «*Much work has been done on the problem.*» (З цієї проблеми написано багато робіт). Може застосовуватися також субституція: «*I'll pictures those points in greater detail.*» (Я розгляну ці картини детальніше.) «*This true is also for the language used in the philological area of culture.*» (Це вірно також і для мови, яка використовується в філологічному дослідженні культури.) Комплексне граматичне перетворення включає декілька простих граматичних перетворень, наприклад: «*The electric car was found to stop within 3 minutes.*» (Виявилось, що електромобіль зупиняється протягом трьох хвилин.) Навички та вміння перекладацьких трансформацій становлять істотний елемент компетенції перекладача їх вірному застосуванню та виробленню слід надавати належної уваги.

Список літератури

1. Кузенко Г.М. (к. філол. н., доц.), Письменна О.С. [Електронний ресурс].
Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/15_NNM_2014/Philologia/6_169899.doc.htm#:~:text=До%20граматичних%20відносяться%20такі%20типи,%20оригіналі%20«доречних%20ослів».

2. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: навч. посіб. / В. І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 608 с.

*Науковий керівник: Миголь В.М.
викладач вищої категорії*

УДК 811. 161. 2'124'02 (043.2)

Шарко А. М.

Національний авіаційний університет, Київ

ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ ЮРИСТІВ

Протягом століть латинська мова і професія юриста були нерозривно пов'язані, тому без перебільшення можна назвати латинь мовою юристів. Римське право стало основою правових систем сучасної держави і навіть законності. Саме тому крилаті вирази на латині про закон неможливо розглядати у відриві від змісту права.

Надзвичайно важливою є історія дослідження фразеології як для визначення загальних еволюційних тенденцій у юридичній фразеології у зв'язку з історією народу, так і для вивчення стилістики, і ширше – культури мовлення [1, с. 3].

Свій внесок у розвиток теорії та історії фразеології латинської мови зробили такі вчені: Цицерон, Цезар, Вергілій, Гораций, Овідій, Велій Лонг, Марій Плотій Сацердот, Ноній Марцелл, Елій Донат, Харісій, Діомед, Авл Гелій, Марк Валерій Проб, Асконій Педіан, Прісціан, Цельс, Гай, Лабен, Капітон, Юліан, Помпоній та ін.

Оскільки латина була мовою римського права, багато термінів якого лягли в основу законодавства нового часу, існує велика кількість латинських формул та виразів у сучасному правознавстві: *Ad personam* (персонально, особисто), *namine contradicente* (одностайно), *Contra factum non datur argumentum* (Проти факту немає докази), *Contumacia cumulat poenam* (Зав'язність підсилює покарання), *Negativa non probantur* (Негативне не доводяться), *Cui prodest* (Кому вигідно), *Sententia absolutoria* (Виправдувальний вирок), *Testis unus – testis nullus* (Один свідок – не свідок), *Particeps cri-minis* (Співучасник злочину), *Suprema lex civitatis* (Вищий закон держави), *Sine ira et studio* (Без гніву і пристрасті), *Justitia – fundamentum regni* (Правосуддя – основа держави).

Як свідчать дані, латинській мові властива лаконічність, точність, змістовність, виразність, а у висловах та афоризмах закладений глибокий сенс: *Quod non est in actis, non est in mundo* (Чого нема у паперах, нема у світі), *Fiat iustitia et pereat mundus* (Нехай буде правосуддя та згине світ), *Fide, sed cui, vide* (Довіряй, але дивись кому), *Extra legem* (За межами закону).

Можна стверджувати, що латина вплинула на українську мову права. Адже це мова, що будувала європейську цивілізацію, попри те, що зараз вона вважається мертвою, представники юридичної галузі активно продовжують застосовувати її, часто навіть цього не усвідомлюючи. Латинські стали звороти, прислів'я та приказки, скорочення та канцеляризми міцно увійшли до юридичних словників багатьох народів [2].

Отже, латинська мова – інструмент формування професійної лексики юристів. Вона є джерелом для збагачення міжнародної суспільно-політичної та юридичної фразеології. За свою довгу і бездоганну історію латинська мова знайшла незаперечні переваги і завоювала непохитний авторитет серед представників юридичних професій. Виняткова роль латинської мови у формуванні європейської та світової культури робить її одною з фундаментальних елементів юридичної фразеології та юридичної професії зокрема.

Список літератури

1. Ужченко В. Д. Історико-лінгвістичний аспект формування української фразеології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук: 10.02.02. В. Д. Ужченко. Дніпропетровськ, 1994. 453 с.

2. 100 латинських висловів, які має знати кожна освічена людина URL: <https://credo.pro/2019/10/247698>

*Науковий керівник: Онуфрійчук Г. І.,
канд. філол. наук*

UDC 81'06 (043.2)

Yurkovskaya A. A.

National Aviation University, Kyiv

UKRAINIAN YOUTH SLANG: TYPES AND FEATURES

Well known that the lexical structure of the Ukrainian language contains a large number of slang formations that correspond to certain social and professional groups of people, such language formations should have been heard at least once by everyone, because it is already a part of our lives.

The unified standard of literary language was defined for a long time. But language remains a dynamic system that is constantly living and evolving, and the existence of various dialects, jargons, slang is just proof of that. Therefore, the study of language neoplasms remains relevant today.

Authors of blogs, TV shows and other representatives of the media space try to bring slang closer to people of different ages, to give a touch of youthful looseness. Such activity confirms the presence of a significant influence of slang as a manifestation of youth culture. But slang is gaining ground not only in the media and on the Internet - the well-known names of the new generation in modern literature are associated with this phenomenon. Such a significant spread of slang in literature can be attributed to the consequences of the so-called "slang explosion".

The layer of slang youth vocabulary is largely formed by neoplasms (neologisms), which are formed and changed along with changes in society.

Slang is classified on various grounds.

Namely:

- normal
- rude (obscene language).

Personal slang is used by book lovers, journalists, athletes, motorists (bagel, bagel, rubber, stingrays), musicians (turntable, soundtrack, single, solyanka), schoolchildren (spur, tail, swim, cut in, fall asleep), etc. Such scientists as V. Zhurakhovska, L. Stavyt'ska, and others dealt with the problem of youth slang. According to Lesia Stavyt'ska, modern youth slang is like a mediator between interjargon and the language practice of the people, the colloquial language of the general population.

Tokens are formed under the influence of various factors, among which criminal jargon, interjargon, own interpretation among young people of some terms, etc. stand out. Many tokens of youth slang semantically duplicate common in interjargon units without any transformations: layers, blinkers, baths (eyes); lemon (million monetary units); shoot (ask); to go (go crazy); bull, plane tree (cigarette butt); tavern (restaurant); hahal (gentleman, bridegroom); mouse (pickpocket); rat (one who steals from his own); low-alcohol (abnormal); schnobel, sniff (nose).

The origin of some words of youth slang is quite easy to understand. For example, it is not difficult to explain words such as bison (a person who devotes too much time to learning, such a slang word originated from a verb); a similar situation with the word steamer (one who attends couples) and steamer (one who misses classes), consisting of the two bases of pair and walk (in the first case) and pair and walk (in the second); circle (dormitory), etc. Such words are quite common and gain positions, because they have a pronounced ironic color, and this attracts young people, because to have a good sense of humor - it's "fashionable" and "cool".

In fact, a sense of humor helps a teenager stand out from the crowd and emphasize his or her personality. Prominent place in youth speech is occupied by metaphorical nominations that reveal the figurative possibilities of the internal form of the original idea: krynz - something shameful, hype (trend) - something fashionable and innovative, something kyfe (pleasure) - kyyfey, kayfolomshchik, kayfol; bashli (money), cough (pay), bashlyovy (paid), neashlyovy (inexpensive), etc.

Since the life of young people is traditionally associated with technology, the following observation is interesting: among the verbs that in slang call the relationship between people or characterize the behavior of people, there are many "technical" in traditional usage.

Example:

- ✓ "roar" - (come somewhere),
- ✓ "run into" - (shout at someone),
- ✓ "load" - (not in the mood),
- ✓ "to freeze" - (to be indifferent),
- ✓ "hang out" - (to be somewhere for a long time).

One of the interesting features of youth slang is the change in the meaning of the tokens of literary language, which gives the speech an ironic color. For example, the bazaar in literary language is trade in the open, in youth speech this word has a

completely different meaning, namely - speech. The verbs to spit, to load, to end, to shoot, to hang, to run over, to catch up, solyanka have quite different meanings in literary and slang languages.

However, units of youth slang also change their semantics in the slang of certain groups. Another technique used in youth speech is to replace words with their semantic synonyms, ie those that do not have a completely appropriate semantic nuance. For example, instead of the phrase go here, it is used: travel here, migrate here, step here, and so on. Youth speech is also characterized by a large number of insert words that convey the emotions of the narrator: damn, yo-ma-yo.

The semantics of these words are understood only in oral speech and is expressed only through intonation. Underestimated emotional suffixes are actively used, for example: -ha - depressuha, klasuha; -lo - file, havalo, bread. There are also small and affectionate suffixes: telly - TV, big - bicycle, hamster - computer mouse, basin - computer. As already mentioned, characteristic of slang (in particular, computer) is the law of language economy in hypertrophied form: magician - tape recorder, shop; computer - computer; deze - homework; fizra - physical education.

As result, in the youth environment (senior schoolchildren and students) slang occupies a prominent place as a means of distinguishing the individual from the general and a way of language communication and expression of emotions. It is worth noting that slang will never stop in its development and will continue to evolve as an important part of speech.

*Scientific supervisor: Sibruk A.V.,
PhD in Philology, Associate Professor*

УДК 811.161.2 (043.2)

Яковенко А. О.
Національний авіаційний університет, Київ

ПРИЗВИЩА ЯК УНІКАЛЬНІ ЕТНОЛІНГВІСТИЧНІ КОНСТРУКТИ

Прізвища – це своєрідний відбиток лінгвістичного, культурного та історичного коду певного народу. Вони формують глибоке уявлення про звичаї, традиції, психологію, побут та вірування населення певної етнографічної території.

Одноставної думки щодо того, коли саме почали виникати українські прізвища, не існує. Становлення прізвищ тривало протягом декількох століть. Процес виникнення прізвищ відбувався неоднаково на всіх українських територіях і неодноразово охопив усі соціальні верстви. Більшість населення України упродовж тривалого часу залишалася без офіційних (тобто зафіксованих документами) прізвищ. Початок їхньому закріпленню поклало духовенство, а саме – київський митрополит Петро Могила, який 1632 р. доручив священникам вести метрики народжених, одружених, померлих [1, с. 14].

На думку відомих ономастів (Б. Б. Близнюк, Ю. К. Редько, П. П. Чучка), періодом становлення українських прізвищ у сучасному розумінні цього терміна слід вважати період із 30-х років XIX ст., коли на всіх етнічних українських

землях набули чинності кодифіковане право й відповідні правила користування особовими назвами.

Основний спосіб творення прізвищ – суфіксальний. За суфіксами українські прізвища поділяють на три групи:

Перша група – суфікси, що позначають предка особи: -енк/-єнк-, -ук/-юк, -ич, -ович, -ів, -ок, -аш/-яш; зменшувально-пестливі: -єць/-єць, -сь, -ик, -ко: *Денисенко, Іванчук, Маркович, Григораши, Петрусь, Данилко*.

Друга група – суфікси, що позначають рід занять людини: -ій, -ай, -ло, -йло, -ун, -ан, -ик, -ник, -чик, -ар: *Міняйло, Пасічник, Мірошник, Дігтяр, Гончар*.

Третя група – суфікси, що позначають походження або місце проживання людини: -ський/-цький, -єць/-єць: *Дніпровський, Хмельницький, Канівець* [2].

Одною з особливостей творення українських прізвищ є поєднання двох основ: дієслова та іменника: *Непийтиво, Перебийніс, Пройдисвіт*; іменника та прикметника: *Довгопол, Кривоніс, Скороход*; двох слів: *Карпенко-Карий, Нечуй-Левицький*. Заслужують на увагу прізвища, що виникли зі словосполучень: *Добрийвечір, Панібудьласка*.

Найдавніші прізвища вказували на черговість народження дітей у родині. Так утворилися прізвища: *Первак, Третяк, Шостак, Дев'ятка*.

Одним із джерел виникнення українських прізвищ є слов'янські імена-компоненти (*Мирослав, Ростислав, Любомир* та ін.), що несли в собі певне побажання дитині: *Любомир* – мирного та злагодженого життя; *Ростислав* – здобути славу, були прославленим. Такі імена стали основою для творення багатьох прізвищ: *Ростислав > Ростиславо, Ростислав, Станислав > Станиславець, Держивой > Держивой, Держивуй, Держивоєн, Будивой > Будивой, Миролуб > Миролуб, Миролубенко, Ярослав > Ярославцев, Богдан > Богдан, Святогор > Святогорець*.

Іншим джерелом формування українських прізвищ є прізвиська, що виникли в Запорізькій Січі. Їх отримували селяни-втікачі, потрапивши на Січ. Наприклад: *Непийвода, Неїжмак, Наливайко, Нагнибіда, Перебийніс, Несвятипаска, Рудоквас, Куйбіда, Пустовар, Маслоїд, Рідкокаша* та ін. Прізвища окресленої групи мають виразний гумористичний відтінок у значенні. Вони є наслідком осмисленої словесної гри та свідчать про ментальні особливості українців: здатність до влучного слова, дотепність, іронічність, кмітливість.

Чимало термінів на позначення предметів національного побуту стали антропонімами. Такі прізвища є метафорично й метонімічно вмотивованими. Розуміння їх значення формує цілісне уявлення про колорит українського побуту. Наприклад: *гребінь > Гребенюк, короб > Короб, Коробка, кочерга > Кочергін, скриня > Скринін, рогач > Рогачев, корито > Кориткін, козуб «кошик з лози» > Козуб; кашук «гаманець» > Кашук*.

Унікальність та різноманітність української кухні теж відбилася у прізвищах. У них втілено побажання бути ситим, мати достаток у харчах. Проте такі власні назви могли бути й вуличними прізвишками, що виникли за уподібненням чи порівнянням. Наприклад: *студень > Студенець, гурка «домашня свиняча ковбаса у гуцулів» > Гуркін, шкварка «витоплене сало» > Шкварок, крученик > Кручеников, биток > Битко, куліш > Куліш, мамалига «каша з кукурудзяного борошна» > Мамалига, Квас, Кисіль, Каша, Ковбаса*.

«Родзинкою» будь-якого народу є його національне вбрання. Український традиційний одяг змінювався та набував нових рис залежно від історичного періоду та регіону. Більшість назв елементів народного одягу зараз є архаїзмами, проте вони знайшли своє відображення в антропонімах, створивши низку прізвищ: шуба > *Шубін*, кожух «укорочений різновид жіночого або чоловічого верхнього одягу, який шився з овечої шкіри» > *Кожухов*, штани > *Штанько*, плахта > *Плахтій*, карман > *Карманов*, сак «жіноче півпальто на ваті, з довгими рукавами, яке шилося в талію» > *Сак*, рукавиці > *Рукавицин*, шаровари > *Шароварський* [1].

Отже, прізвища – це унікальні конструкти, які містять у собі мовно-культурне розмаїття певної етнічної спільноти. З'ясування походження, розвитку й функціонування прізвищ допомагає відновити культурно-історичний фон періоду їх виникнення.

Список літератури

1. Новикова Ю. М. Прізвища Центральної та Східної Донеччини: лексико-семантична та словотвірні-структурна специфіка: Монографія. Донецьк: Норд-Прес, 2009. 210 с.

2. Українські прізвища. URL: <http://nslovo.com/blog/na-siverschyni-vynyklo-bilshist-ukrajinskyh-prizvysch-na-enko>

*Науковий керівник: Новикова Ю. М.,
канд. філол. наук, доц.*

UDC 811.161.2 (043.2)

Yakovlieva A.A.

National Aviation University, Kyiv

UKRAINIAN YOUTH SLANG: SEMANTIC AND STRUCTURAL ASPECTS

The language of any nation has its own characteristics. It reflects the background of each era.

With each passing day, new youth slang appear more and more often. And no one can predict which of them will be relevant year, and which will remain for centuries. One of the reasons for the rapid emergence of new words in youth slang is the rapid development of life. Youth slang is a set of constantly transformed language means of high expressive power, used in communication by young people who are in a familiar, friendly relationship with each other, and is a means of intra-group communication of young people. Slang picks up and reflects new phenomena and itself changes in the process.

Note that in linguistics there is no single definition of the term "slang". Some linguists say there is no clear difference between slang and jargon. They are sometimes called synonyms because they are very similar to each other.

In general, slang is used not only to convey some information, but also to better highlight your opinion, certain ideas. This is what brings people together to some extent

and allows you to briefly tell or discuss the quality of the event. The peculiarity is that it is used for communication in a separate circle of people.

Slang consists of words and phrases that originated and were originally used in individual social groups, reproducing the holistic orientation of these groups. Many words that refer to youth slang come from professional terms. Youth slang best reflects the lexical system of the language.

With the help of slang, our language is constantly updated, facilitates communication, adds new aspects of old concepts and most importantly makes it more understandable to other peoples.

Thus, we can conclude that each group of people who share some common interests have their own special type of speech, which is realized in slang neoplasms and belongs only to this group. This indicates that youth slang is not a holistic system and contains general youth jargon that characterizes the language of a certain generation and special youth jargon. Youth slang is different in terms of communication environments. Each of these environments has its differences, and slang voices the realities of life in this environment. All our language and all its sectors (literary language, dialect, slang, jargon), is in the process of development and enrichment.

List of references

1. Gorbach OG Argo in Ukraine / OT Gorbach; ed.: A. Gorbach; ed.: [etc.]. - Lviv: National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Ukrainian Studies. I. Krypyakevych, 2006. – 686 c.

2. Stavyska L. On the interaction of slang and slang / L. Stavyska // Ukrainian language and literature. – 2000. – № 15. – С.7– 8.

3. Grabovy PM Peculiarities of functioning of Ukrainian youth slang at the regional level [Electronic resource] / PM Grabovy // Actual problems of philology and translation studies. - 2009. – С. 40-42. – Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apftp_2009_4_16

4. <http://mij-kraj.com.ua/molodizhnyi-slenh-u-systemi-movy>

*Scientific supervisor: Dobrovol'ska L.A.,
Senior Lecturer*

PHYSICAL EDUCATION IN MODERN CONDITIONS

UDC 796.071.2:796.0122 (043.2)

Ponomarenko O.V.

Hispania, escuela de español, Valencia, Spain

PSYCHOLOGICAL PREPARATION OF AN ATHLETE BEFORE COMPETITION

Mental training in general and especially for competitions is often neglected, although it is incredibly important. Sportsmen feel pressure and anxiety before competitions, which leads to heavy disappointment in case of defeat. Even the preparation process itself is truly stressful. Therefore, we have to pay more attention to the mental state of athletes.

In our opinion, it is crucial to examine what is happening with sportsmen before competitions. Experts distinguish four ways how they may feel before sporting events:

Optimal excitement – «battle-ready». This state is characterized by the calmness of the athlete, his self-confidence, and his commitment to work.

1. Overexcitement – «pre-fight-fever». In this state, sportsmen feel nervous, panicked, and competition anxiety.

2. Insufficient excitement – «pre-fight-apathy». In this state, we can notice lethargy, sleepiness, and prostration.

3. Inhibition due to overexcitement. In this case can be observed apathy, physiological and physical listlessness. Athletes understand the uselessness of obsessive thoughts but can't get rid of them. Usually, the «battle-ready» state contributes to the achievement of better results and three other – impede.

During the preparation for sports events, it is important to follow certain rules [1]:

1. Rule of Mindfulness. First and, maybe, the most important one. In every interview, talk show, or book we can hear professionals talking about it. Kabat-Zinn has said: «Mindfulness means paying attention in a particular way, on purpose, in the present moment, nonjudgmentally, as if your life depended on it». This rule implies that you have to understand what you are doing and why you are doing it. Also, it consists of being conscious, present in a moment [2].

2. Rule of Attitude. Correct and, more importantly, a positive attitude is what a successful athlete should always have.

3. Rule of Concentration. This rule means concentrating on your task and not letting your mind wander.

4. Rule of Insight. This means – know yourself. Everyone has his ups and downs. To apply correct body and mind training, you need to know your traits.

5. Rule of Trust. Consist both - trust between you and your trainer and the (or) team, as well as trusting yourself.

How can we help when an athlete feels down? It depends on the state of a sportsman. If an athlete is overexcited (panicked, nervous) we can use:

1. Trainer's verbal influence, such as explaining, convincing, encouragement,

praise, etc.

2. Self-talk. Complacency, words like: «calm down», «get yourself together», «everything is fine».

3. Shifting attention. Watching movies, listening to music, talking to friends, teammates.

4. Deep breathing.

If an athlete feels «pre-fight-apathy» we can use the same methods which, however, have opposite directions. In this case, a coach's verbal influence has to increase concentration. Self-talk should consist of thoughts about victory, phrases like «you can do it», «give your all». Specific movements (warming up with effort imitation, massage) are also can be used.

If an athlete feels inhibition due to overexcitement he requires an attentive attitude. A little warm-up (better by himself) and a warm shower can be helpful too.

In addition to that, all sportsmen should set high but realistic goals. To achieve as good results as they can, athletes need to pursue excellence, not perfection. Also, it is better to maintain a balance between sports and the rest of their lives.

With all this said mental training plays a major role in the success of every sportsman. From our point of view, we should always consider the connection between our body and mind.

Reference

1. Nideffer, Robert M. The inner athlete: mind plus muscle for winning / Robert M. Nideffer, Ph. D. :Thomas Y. Crowell Company, 1976. – Pg. 9- 45.

2. Mumford, George The Mindful Athlete: Secrets to Pure Performance / George Mumford.: Parallax Press, 2015. Chap. 2-4; Chap. 6

*Scientific supervisor: Sovhiria T.N.,
Senior Lecturer*

UDC 796.012.412.7:378.048.2 (043.2)

Klymenko P.V.

National Aviation University, Kyiv,

SWIMMING AS A WAY OF THE VESTIBULAR APPARATUS DEVELOPMENT FOR THE FUTURE PILOTS

As it is generally known, swimming positively influences the organism of man. During training, all groups of muscles and systems of the body are involved. In addition, one of the main habits of a future pilot is a development of a vestibular vehicle. Actually, swimming, especially crawl as well as rolls increase functional and static kinetic stability of the vestibular vehicle and improve a sense of equilibrium. The reason for this is a frequent irritation of the vestibular vehicle at the moment when a swimmer turns his head in order to breathe. Connection between a vestibular vehicle and eyes helps to keep balance and look at an object during motion of head or rotation of the body. That is why swimming is a part of the program of physical pilots and cosmonauts' preparation and it is very important for maintenance as well as

improvement of vestibular vehicle.

A vestibular vehicle allows man to determine the orientation of the body, feel direction as well as the rate of movement and keep balance. When there are visual input limits, as it often may happen during flight, the collection of information with the help of a vestibular system dominates. However, the vestibular system is intended for working on earth in a 1g environment and can give to the flight crews incorrect or entering in error information during certain maneuvers. Therefore, the correct spatial smoothing is very important for a crew in such situations. A spatial orientation determines our natural ability to save the orientation of the body and/or pose in relation to an environment (to physical space) in a state of rest and during motion. From the genetic point of view, people are created for the maintenance of spatial orientation on Earth.

Spatial orientation hardly arrives on the wing because lots of sensory stimuli are different in size, direction, and frequency. Any distinctions or disparities between visual, vestibular, and proprioceptive sensory stimuli lead to disparities in sensory that can create illusions and spatial disorientation.

Illusions with the participation of semicircular canals of the vestibular system rise up mainly in the conditions of unreliable or inaccessible external visual signals which could lead to a false feeling of rotation. Many pilots in one or another moment of the flying career test the unusual feeling or illusions but they are afraid to talk about them for the reason of fear of losing a medical examination. It is the well-known external feeling that does not present a problem in most cases. Such illusions are the product of the functioning vestibular system, which naturally, is not adjusted to flight. Even on a wing, a pilot is exposed to considerable overloads. One of the basic requirements to pilots and cosmonauts is the ability of the body to resist them. To prepare for the overloads, the people of these professions conduct a healthy lifestyle, certainly, practicing sparing special attention to the muscles of the neck and back, strengthening a backbone. Swimming helps people to improve muscular force and coordination, assisting the development of movements. Viscidity of water creates resistance. Advanced swimmers move aside for resistance and strengthening the muscles at the same moment.

In conclusion, it should be noted that students / future pilots must realize the importance of regular swimming, including diving, because swimming, undoubtedly, positively influences a vestibular vehicle and professional preparation.

References

1. Van Wulfften Palthe PM. Function of the deeper sensibility and of the vestibular organs in flying. *Acta Oto Laryngologica*.
2. Clark B, Graybiel A. Influence of contact cues on the perception of the oculogravic illusion. *Acta Oto Laryngologica*.
3. Bushby AJR. Thesis. Royal College of Physicians, London, Membership of the Faculty of Occupational Medicine; 2004. An assessment of the influence of spatial disorientation upon military aircraft accidents from 1983 to 2002.

*Scientific supervisor Orlenko N.A.,
Ph.D., Associate Professor*

THE IMPORTANCE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS FOR HIGHER EDUCATION

Student life is an important stage in the formation and development of a person, associated with the flowering of his physical and spiritual capabilities and abilities.

It is very important during this period to cultivate respect for one's own body, take care of it, pass on the value of good physical shape, form a positive attitude to daily activities, and be able to motivate oneself. After all, sport helps us to develop a strong body, cultivate the spirit and discipline the mind. Sport has always been and will be a very important component in the development of personality and the formation of a healthy lifestyle of young people.

Sports activities are a very valuable means of educating the will, character, moral, universal, civic and nationally significant personality traits. This affects the formation of a person's character, i.e. how he will act in a given situation, to determine relationships with other people and the outside world.

It is important for young people to do morning exercises in the morning, because it helps to wake up faster before starting your day productively. Exercise hardens and heals which leads to better health and reduces the number of colds. In addition, a person becomes more organized, learns to follow a daily routine, and this also has a positive effect on learning. Sport also motivates the desire to win in all spheres of activity.

In our opinion, it is very important to harden, because it is a powerful tool for health. This avoids many diseases, prolongs life for many years and maintains high efficiency. Hardening has a tonic effect on the body, increases the tone of the nervous system, improves blood circulation and normalizes metabolism.

It should be noted that the curriculum of physical education directly interacts with the education of cognitive activity and such qualities of the mind as flexibility and sharpness, curiosity, dynamism, for which there are many opportunities in physical education. Realizing this, along with the transfer of knowledge, it is important to connect cognitive processes directly in the process of exercise, encouraging students to understand motor tasks, analyze and adjust them. Activating the intellectual activity of students, you should use tasks that require independent search for ways to overcome them. The peculiarity of practical activities in the process of performing physical exercises and competitions allows improving such mental abilities of students as analysis, comparison and design of their actions. It absolutely reflects life situations, and therefore plays an important role in the development of students of different courses.

Also, sensory activity significantly affects the development of mental processes that underlie thinking. Exercise improves auditory, motor and visual memory, as well as wit and attentiveness. While studying at university, physical activity helps students increase physical activity and improve physical qualities. In turn, intellectually developed students achieve maximum results in education and sports. Therefore, one of the reasons for failures in the physical education of students is the lag in intellectual

development.

Similarly, a person's intellectual wealth depends on the structure of physical development, health and work. Also, physical education promotes the development of communication skills, gets rid of complexes, and physical activity and active movements have a very good effect on success in mental work, which does not interfere with students.

According to... «Being athletic and healthy is fashionable» [3] – this should be the life credo of each of us. Consider some examples of why it is useful to engage in physical education:

- regular exercise helps to improve metabolic processes, which affect the state of health and well-being;
- exercises improve immunity;
- help muscles relax and strengthen joints, which can relieve spasms of various kinds;
- good training is equal to healthy sleep, after exercise our body, especially muscles, needs complete rest and recovery. Therefore, people who exercise regularly sleep better, feel less stress and do not suffer from insomnia.
- lifts the mood, and physical activity relieves bad thoughts and helps in finding new ideas;
- promotes weight loss.

According to Article 3 of the Constitution of Ukraine [1]: a person, his life and health are recognized as the highest social value. The state is accountable to man for his activities. The promotion and protection of human rights and freedoms is the main responsibility of the country.

But at the present stage of development of statehood in Ukraine there is a terrible situation associated with the deterioration of human health, especially children and youth, drug use, alcohol and smoking. As we know, people with such problems have mental retardation, and as a result, it leads to inadequate interaction with society. Thus, the state of social health depends not only on the presence of bad habits, economic, social, educational and upbringing or family factors but also directly on the level of physical activity. Therefore, it is very important for the state to create favorable conditions for involving the population in physical culture and sports and to provide mechanisms for the implementation of state policy in the field of physical culture and sports. After all, concern for the health of citizens is directly related to the well-being of Ukraine. Ukraine needs strong citizens in spirit and body; they will consciously increase the potential of the state, realize their natural abilities and actively develop.

Exercise makes people more resistant to negative environmental factors, and often brings people a lot of positive emotions. But there are people who consider it an irrational waste of time; other people do not see their lives without sports, and, fortunately, more.

To attract members of society to a healthy lifestyle, the provisions of paragraph 4 of Article 49 of the Constitution of Ukraine and Article 4 of the Law of Ukraine «On Physical Culture and Sports» [1]. To implement these provisions, the state will provide the necessary assistance to citizens.

Sports activities are like a way of taking care of yourself, your body. No matter how lazy we sometimes are and listen to our body, we would understand that it loves to exercise. Because when the muscles are in good shape, the body easily overcomes any

exercise. And as a result, a person feels cheerful, full of strength and inspiration. You don't even have to spend a lot of time training hard in the gym. It is enough to do exercises in the morning and regularly attend physical education. But if there is a desire to increase the load, then you can enter into your regime three or four workouts a week.

Training is also important because in the process the brain really rests and the body works to get new energy. If the lesson is chosen correctly, conducted taking into account all the requirements and rules, the person feels calm and it has a positive effect on the intellectual sphere. Also, the motor activity that underlies them, contributes to: the formation of a person's ideas about the motor capabilities of his own body, the development of observation, the development of speed of orientation; development of thinking; in the process of learning it is necessary to analyze the reasons for the successes and failures of their achievements, to properly assess the situation and find ways to rationally solve motor problems.

As you know, all athletes have such qualities as determination and perseverance, courage and bravery, discipline and independence, responsibility and self-control. However, all these qualities are important not only for the athlete but also for each person to achieve a certain goal in life, which develops during physical education, will definitely be useful in the future.

Thus, we can conclude that in the process of physical exercises, the teacher and the student strive to achieve harmony of mind, soul and body. Exercise not only affects a person's health, physical fitness, but also other aspects of life, especially character traits. First of all, on professional activity, moral and intellectual qualities. Physical activity ensures social health, a better formation of a person as a part of society.

Physical education not only strengthens health but also gives a good mood, a feeling of lightness and freshness, invigorates in the morning and fills every cell of the body with energy, charging you with positive energy for the whole day. It is important for everyone to love themselves, to take care of their health because regular physical activity is the key to a healthy lifestyle.

References

1. Murza VP Exercise and health. - K., 1991.
2. Lisyak VM Assessment of the influence of physical culture and sports on the formation of personal qualities of students. Access mode: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2010-08/10lvnfpq.pdf>
3. Shevchenko SB Formation of personality and education of tolerance during classes with physical culture / S.B. Shevchenko / Access mode: http://shevchenkofizvosp.blogspot.ru/p/blog-page_83.html
4. Bakhtin MM Humanism as a principle of education of modern youth / MM Bakhtin // Higher education of Ukraine. - 2009. - №1. - P. 117-120. 5. In a healthy body - a healthy spirit: what physical exercises improve memory / [Electronic resource]. - Access mode: <https://m.znaj.ua/zdorovya/181119-vzdorovomu-tili-zdoroviy-duh-yaki-fizichni-vpravi-pokrashchuyut-pam-yat>.

*Scientific supervisor: Starostina K.V.,
Lecturer*

UDC 796.011.1:355.233.2.37.035.6 (043.2)

Buhaitsova L.V., Vilchanska V.O.,
National Aviation University, Kyiv

THE INFLUENCE OF PHYSICAL EDUCATION ON STUDENTS OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS. THE EXAMPLE OF THE DEPARTMENT OF MILITARY TRAINING OF NATIONAL AVIATION UNIVERSITY

The issue of physical education for the young generation has always been open and is actual today because the percentage of Ukrainian youth who maintain a healthy lifestyle and promote sport has a very different interval. It gives an impetus to make greater contributions for learning this issue and increasing the level of physical development in the country.

The aim of the work is to research the impact of physical activity on the human body and the detrimental results of lack of training in the lives of students of higher military educational institutions. The level of physical training of students of the military faculty of NAU is the main guarantee of successful functioning of the organism in all spheres of activity. Physical activity and sport prevent a number of problems and solve a large number of issues that are directly related to the functioning of the human body during their professional activities.

Students of the Department of Military Training of the National Aviation University were taken to study the manifestations of the positive impact on the body of physical activity. Students and cadets of the military department have a complicated schedule, regime and increased requirements of the level of physical activity and psychological state of the organism, in contrast to civilian students of the educational institution. Due to this, physical training classes for military students are conducted two or three times more often. It helps to restore quickly the emotional and psychological state and improve physical development. Increasing the amount of physical activity also has a positive effect on metabolic processes in the body including brain function.

Success in the classroom also depends on the presence of sport in a person's life. The results of the evaluation of studies at the university prove it. For example, a student who regularly attends physical education classes and additional sections shows a high level of knowledge and skills. It proves the positive impact of sport. At this time, a person who does not follow an active lifestyle and do sport, has low success and efficiency.

The daily routine of cadets of the military department at the Aviation University contains items that are significantly different from the daily life of civilian students and include classes with physical activity. For example, RCBP classes (radiation, chemical and biological protection). The practical part of these classes contains standards during which the body works one hundred percent. They further stimulate the recovery of all body processes after physical activity.

Systematic exercises give much better results, in contrast to irregular exercises. For example, after sleep daily physical exercises of students of the military department improve performance and maintain a high level of productivity throughout the day. This is due to the activation of certain areas of the brain that ensure the successful

functioning of the body in various spheres of life. Sport systematicity and regularity help students of the Department of Military Training to develop successfully new skills and abilities that will be needed in the specific conditions of future military activities later.

In our opinion, the right combination of physical education in physical education and free time helps to develop basic physical abilities and maintains a high level of ontogenesis of a person aged 17 to 23 years (students). One of the main factors that significantly affect future development is the using of individual approaches and methods of physical activity. Because the body of each person perceives a different type of activity individually and has its own limit.

In conclusion, it should be noted that the given pace of development of students of the military department of the National Aviation University at the beginning of training will show excellent results in the future. To do this, they should program the body not only on the physical but also on a subconscious level.

More than one year passes from the first stages to the final formation of the required level of human physical development. During the study period, students can form the basic principles of work on their physical development and lay them as a basis for further functioning and growth of physical potential.

References

1. Курс лекцій «Фізичне виховання студентів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2VZQVuv>

*Scientific supervisor: Velichenko M.A.,
Senior Lecturer*

УДК 796.853.26- 156.9.61 (043.2)

Minitisky V.V.,
National Aviation University, Kyiv

THE INFLUENCE OF KARATE CLASSES ON THE PHYSICAL AND PSYCHOLOGICAL DEVELOPMENT OF HUMANS

Every sport has a positive effect on a person and his development. The first thing that gives sport is development not only in the physical plan, but also in the moral relation of the person, namely the person learns the world from another party, becomes more disciplined and purposeful in the sphere of the life. Sport is one of the most important means of human education, which harmoniously combines spiritual wealth, physical perfection, it also helps to increase labor and social needs in communication, and sport has always played a leading role in strengthening health and the human body. A striking example of sports, which clearly expresses physical development, discipline, knowledge of psychology and restraint of their thoughts, emotions and actions – is the ancient oriental martial art called «karate».

Karate is a type of martial arts that affects body hardening, memory development, improved reaction and discipline. By practicing karate, everyone can become endurance not only physically, but also on a psychological level, self-confident, as well as fast and agile.

Training in different age groups teaches to respect older athletes. Training time is one of the main places, thus reducing the negative impact of computers and the street on children. Thus, with the help of karate classes, everyone becomes more mobile and flexible, as well as improves the general condition of the body and coordination of the movements of the athlete not only during training, but also in everyday life.

Through training, athletes learn the correct breathing technique, which also has a beneficial effect on health; the main role in this process is played by «kata» – a formalized sequence of movements related to the principles of breathing, gymnastics and the principles of fighting with imaginary opponents. When performing the executioner, the person uses maximum number of muscles in each movement, also concentrates the inhalation exhalation after each movement, in order to fully engage the function of lung respiration, because the average person uses only about 50-60 % when breathing lung volume. Regarding the psychological nature of fighters who have discovered karate, there is self-confidence, leadership skills, the ability to overcome a fear of difficulties and counteract bad habits that unfortunately exist in our society.

In addition, karate doesn't develop aggression, but on the contrary, teaches to control their thoughts, emotions and ambitions. Karate is an Eastern philosophy combined with strict discipline and the education of a strong and sturdy spirit. The fighter learns to overcome himself and his weaknesses, and difficulties in life situations. Classes in the section help to overcome laziness, stress and tension and also allow for free and liberated communication in society. Proper posture, the ability to control movement, as well as excellent physical shape – all this gives regular karate classes.

It is important that the authority of the coach teaches the athlete respect for elders, by recognizing the experience gained by the coach. By cultivating respect for others, karate also teaches self-respect.

Therefore, in our opinion, karate is not only a sport that strengthens a person's physical shape, it is a whole art form that needs to be studied throughout one's life, including knowledge of Eastern style philosophy.

*Scientific supervisor: Rakytina T.I.,
Senior Lecturer*

UDC 796.011.1 (043.2)

Yakovlieva A.A.

National Aviation University, Kyiv

PHYSICAL EDUCATION AND SELF-PERFECTION DURING THE HUMAN LIFECYCLE

Physical culture plays an important role in the life of each of us. After all, physical education is aimed at strengthening the health and hardening of the body, the development of physical capabilities, the formation of vital motor skills and abilities. Unfortunately, in today's world there are a large number of people who lead a sedentary lifestyle. This contributes to the fact that people are quite busy; some cannot allocate time because of study, and some because of work.

All this leads to a decrease in motivation or even lack of it to physical culture and

sports, which in turn leads to a decrease in the level of health, mental and physical capacity of the entire population. In physical education classes at the university, students acquire a fairly complete knowledge of motor activity; acquire the necessary motor skills and abilities.

Self-improvement is necessary in order to surpass yourself today, to achieve better results, to improve their skills, to acquire better personal qualities. This is a constant work on yourself in order to make positive changes, to get closer to your ideal.

Thus, physical education is very important in the life of each of us. Physical education should be taught at the university, because this is what forms another layer in the general physical condition of a person, his health. Exercise is, above all, the prevention of various diseases and especially hypertension and heart disease. In my opinion, everyone wants to live their life long and happily, and for this you need to play sports. But you can't buy or receive health as a gift. If we do not pay attention to our physical training and lead a wrong lifestyle, a person develops various diseases, nervous disorders, problems at home and at work.

References

1. Belyanicheva, V.V. Formation of motivation of physical culture classes for students / V.V. Belyanicheva, N.V. Grachova // integration of science and practice. Issue.2. – Saratov: Nauka, 2009. – 6 p.

2. Sychov S.O. Formation of the need for physical improvement in students of higher technical educational institutions. 13.00.07 – theory and methods of education. / S.O. Sichov. – K, 2002. – 22 c.

3. Ivashchenko S.M. Determination of indicators of dominant motivation in young people who are engaged in fitness for typical fitness programs / S.M. Ivashchenko // Theory and methods of physical education and sports. – 2012. - № 1. – P.118-121.

*Scientific supervisor: Korotyа V.V.,
Senior Lecturer*

UDC 796.853.26 (043.2)

Klivak K.L.,

National aviation university, Kyiv

TAEKWONDO AS A MEANS OF PHYSICAL DEVELOPMENT OF MODERN YOUTH

Taekwondo is one of the most systematic and scientific traditional Korean martial arts, which not only teaches physical skills in combat, but also shows ways to strengthen our inner spirit and life by training our body and mind. Taekwondo classes are a great opportunity for modern youth to go through the path of learning about their spiritual development, physical development of the capabilities of their body and getting acquainted with the historical heritage of the peoples all over the world.

According to the founder of taekwondo – General Choi Hong Hee: «Taekwondo means a system of spiritual training and self-defense techniques without weapons, along with health, as well as skilled execution of strikes, blocks and jumps performed with bare hands and feet to defeat one or more opponents» [1].

Taekwondo classes are based on the principles of formation and unification of spirit, mind and body:

- desire to achieve goals;
- obedience and respect for the teacher;
- exercises that help develop, shape and feel your body;
- patience helps to form mental stability.

Taekwondo classes include different types of disciplines: sets of exercises: phumse, tulle, fights: kerugi (in 2000, taekwondo in this area was included in the Olympic sports), massage, breaking objects (kekpha), self defence (hosinsul). It is this diversity that helps a young person to reveal their abilities and preferences.

Also, taekwondo is the correct way to use the «fists and feet» of tae and kwon or all parts of the body that are represented by fists and legs. It's a way to control or calm down fights and keep the peace. This concept comes from the meaning of «Tae Kwon» to «put your fists under control». Thus, taekwondo means «the right way to use all parts of the body to stop fights and help build a better and calmer world» [2].

In taekwondo classes a person gets the opportunity of spiritual development or knowledge through martial arts. This knowledge can remain superficial or very deep; it will depend on how a person will use this opportunity, how intensely he will train.

Consider the types of sets of exercises that help develop basic exercise skills. Phumse is a set of movements with the performance of various actions with hands and feet against an imaginary opponent. Phase consists of many movements, each of which harmoniously transitions into another. Theguk complexes form the basis of the basic technique of taekwondo. These complexes reflect the deep ideas of Eastern philosophy and obtained on their basis ideas about the world, space and life. «The" in the word Theguk means «greatness», «guk» – eternity. Therefore, Theguk has no form, no beginning, no end. Each Theguk complex corresponds to one of the philosophical symbols, for example:

- theguk il-jan means the sky;
- theguk sam-jan - fire;
- chhil-jan - mountain; etc.

With the help of physical and breathing exercises, the essence and methods of self-control are achieved, which allow you to use the strength and capabilities of your body while performing the technique, while maintaining calm and patience, to eventually achieve a full understanding of your personality.

Therefore, doing a formal complex can be considered as a type of meditation – meditation in motion. The result of repeated repetition of complexes is sure to be a strong, well-prepared body, a calm harmonious mind and a confident spirit.

So, by practicing sets of exercises and taekwondo in general, you learn techniques that can be used in real situations. This sport allows you to feel better, which will have a beneficial effect on the ability to control your body and mind in critical situations. In today's world, where many people are forced to limit their physical movements, taekwondo complexes help to develop the physical capabilities of modern youth within their homes.

References

1. Дисципліни тхеквондо [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до

ресурсу: http://www.taekwondo-spb.ru/index.php/taekwondo_discip

2. Долін А.А., Попов Г.В. Кемпо - традиція військових мистецтв. М., 1991 Гіл К. Таеквондо. М., 1998..

3. Що таке тхеквондо [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.teamusa.org/usa-taekwondo/v2-getting-started-in-taekwondo/what-is-taekwondo>

*Scientific supervisor: Lukashova I.V.,
Senior Lecturer*

UDC: 796.011.1.-613.7:616-036.21(COVID-19) 043.2

Soloviova D.A.

National Aviation University, Kyiv

PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF PHYSICAL EDUCATION DURING A CORONAVIRUS PANDEMIC

Physical activity is an important part of everyone's life. It is a guarantee of health and prevention of many diseases. Therefore, the chosen problem of exercise is very relevant during a pandemic, when everyone is at risk and the number of diseases is growing rapidly. Solving this situation will lead to an improvement in the epidemiological situation, namely the emergence of the number of new infections at a controlled level. It should be noted that the most common causes of COVID-19 occur not only among people with chronic diseases but also among those who lead a sedentary lifestyle, which leads to reduced immunity. This opinion is confirmed by the WHO data, according to which approximately 25% of adults and 80% of adolescents have low physical activity [1]. This category is prone to coronavirus disease. Doctors said that regular exercise and activity throughout the day would help reduce the likelihood of developing COVID-19 by boosting immunity.

The task of this work is to convey to the widest possible audience the benefits of exercise in the context of the COVID-19 pandemic, to re-interest them in physical activity and to briefly prove which simple exercises, combined with proper nutrition, can give results beyond the advertised, expensive drugs.

During quarantine, an adult is recommended to spend 150 minutes a week on physical activity and about an hour on intense training. Whereas, children under 5 years of age need 60 minutes per week, and adolescents at least 75 minutes per week of physical activity [2]. However, such recommendations apply only to those who are on preventive self-isolation without signs of disease.

So, let's try to find out how physical activity affects a person's health and whether sports can protect against COVID-19. First of all, regular exercise helps reduce the risk of stroke, diabetes and lose weight, which has a bad effect on the cardiovascular system. In addition, during physical activity, blood flow is accelerated, which improves the nutrition of the immune system and increases the body's resistance to viruses [3]. Thus, the above mentioned positive impact of physical culture on health is important during a pandemic, as it strengthens the immune system and improves the general condition of the person.

In order to improve well-being, performing exercises, it is necessary to understand what exactly refers to moderate physical activity, which is recommended by doctors. So, these are movements that require some effort, promote the work of the heart and respiratory system. For example, brisk walking, running, dancing, and active games, preferably outdoors.

However, it is possible to stay active while at home. Further will be examples of exercises and tips on how to do them. First of all, I would like to pay attention to the loads aimed at developing the muscles of the legs. Example:

1. Starting position – the main rack, feet shoulder-width apart; lift the leg bent at the knee and touch the elbow of the opposite knee; repeat for a minute, taking breaks to rest.

2. Squats. Starting position – main rack, feet shoulder-width apart. When squatting, do not take the heels off the floor, do not rest your hands on the knees, keep the torso straight. Perform the exercise 3 approaches 10- 15 times.

3. Plank. Starting position – emphasis lying on the forearms. During execution, the body forms a straight line. It is desirable to stay in position for 30-60 seconds. This exercise helps to strengthen the muscles of the abdomen, arms and legs.

4. Shuttle. VP – lying on his stomach, arms outstretched forward, lying on the floor. Raise your arms, head, chest (as much as possible), straight legs. Hold this position for 30-60 seconds, and then lower to the starting position. Exercise to strengthen the muscles of the back.

5. Walking on the spot with high legs for 5-10 minutes.

During a pandemic, it is no less important to perform athletic exercises, which are divided into moderate and fast walking, running, jumping, throwing, all-around. The most effective are running and walking. After all, these are natural movements that can be used to involve large groups of muscles in the human body.

It is known that physical activity of moderate complexity increases the number of immune cells. However, only under the condition of full recovery after training, which includes a balanced diet, adequate sleep, outdoor recreation and positive emotions.

It should be noted that physical culture helps to improve mental health, concentration, memory, lift the mood, which in turn significantly strengthens the body's defenses and increases resistance to disease. This can be explained by the fact that during physical activity the level of dopamine, norepinephrine and serotonin in the brain increases. It is these hormones and neurotransmitters that are responsible for mood [4].

Thus, it can be concluded that by regularly performing the exercises mentioned above, it is possible to strengthen both physical and psychological health, keep the body in shape and improve the body's protective function. Physical activity affects health and well-being. Regular exercise helps to improve the immune, endocrine, nervous, cardiovascular and respiratory systems and psycho-emotional state of man. It is problems with these body systems that can lead to severe complications (even fatalities) during the course of the disease caused by COVID-19. And during a pandemic, more attention should be paid to cardio and athletic exercises to saturate the body with oxygen and adjust the proper functioning of the respiratory system, most affected by severe COVID-19.

References

1. Alexandra Komissarova, «Every step count»: WHO has updated its recommendations on physical activity during a pandemic,

URL: <https://suspihne.media/83350-kozen-krok-mae-znacenna-vooz-onovila-rekomendacii-sodo-fizicnoi-aktivnosti-pid-cas-pandemii/> (26.11.2020)

2. «Physical activity during quarantine is important for health»

URL: <https://medicine.rayon.in.ua/news/334445-chomu-fizichna-aktivnist-pid-chas-karantynu-vazhliva-dlia-vashogo-zdorovia> (10.01.2021) 3. «Quarantine of a healthy person: how to keep fit»

URL: <https://rubryka.com/article/sport-karantin/> (06.06.2020) 4. «Effects of exercise on mental health and psyche», URL: <http://surl.li/mtzt>

*Scientific supervisor: Lukashova I.V.,
Senior Lecturer*

UDC 796.011.1-629.78 (043.2)

Salamaha J.V., Marushchenko O.S.,
National Aviation University, Kiev

PERIOD OF PHYSICAL EDUCATION OF ASTRONAUTS AFTER FLIGHT

Cosmonauts are special people for whom to take risks is to live. In our opinion, this is not just a profession, but a vocation of the soul. The astronaut is experiencing constant body pressure and extreme tests of strength and endurance. It must be strong, agile, and resilient to feel comfortable in weightlessness. And then we get closer to the topic.

The relevance of this work lies in addressing the challenge of restoring the health and efficiency of astronauts after space flight due to the increased duration of the flight, the repeated participation of astronauts in flights, as well as due to the participation of the elderly space tourists.

We think it would be interesting to deal with the physical education of astronauts after the flight, which they need because of the long-term effects of weightlessness, and they lead to significant functional changes in the body -that will be our goal in this work

After months of weightlessness, astronauts are almost stationary. The weak muscles and the circulatory dysfunction keep from getting back on feet. Every reaction and movement of the astronaut is monitored by doctors and psychologists. The examination begins immediately after landing. Two weeks of total body control. Tasks are considered simple: walk in a straight line, jump, reach for the tip of your nose with your finger, but after space – this is a test. For example, Soviet cosmonaut Gorbatko V.V. said, I couldn't go myself. It's like I've got two people sitting on my shoulders, and the earth always bends from under my feet. And when I go to bed, the weight falls on my chest, which is impossible to breathe, and it feels like I'm about to fall. However, with each new flight, the body recovers more quickly. Cosmonaut-doctor V.V. Polyakov, after more than a year in space, was able to reach the tent with rescuers on his own feet. But it's about one in a million.

That is, the rehabilitation process is individual and depends on the duration of the

flight and the experience of the space tourist. Within two to three weeks, astronauts regain their normal physical shape. Here is also the individual process. Under the supervision of doctors, they go to the pool, take walks and gradually increase the load on the muscles that have atrophied. That's why they get sports and exercise again! Sport in-flight preparation, sports in flight and after landing are also necessary.

Accordingly, adaptation and physical education take place at several stages. We want to separate the period when physical activity can be attracted, characterized by recovery of health and functional capabilities of cosmonauts with minor deviations and residual phenomena of bone demineralization, incomplete recovery of basic physical qualities, namely – endurance, strength, speed, agility. This stage also corresponds to the health resort stage of rehabilitation. There, under the supervision of a sports coach and a physician, astronauts move to exercise mode, morning gymnastics and hydro procedures, dosed running in alternation with walking. A physiological examination for the sixtieth day after landing is assessed by the basic physical qualities of astronauts: Endurance, strength, speed, agility and flexibility. Based on comparable assessments, an individual physical training program was developed to achieve an additional level of physical qualities. Finally, in the last stage of physical education, astronauts are shown a training regime of motor activity, running, swimming, sauna with massage, hydro massage and contrast hydrotherapy, sports games, in winter – cross-country skiing.

So, a long stay in weightlessness is a serious threat to the human body, and therefore with the help of exercise, the body recovers from adverse factors. Using muscles that are responsible for direct motion, the system of functioning of physical health of astronauts is rehabilitated.

References

1. Батурин Ю.М. – Повседневная жизнь российских космонавтов. Протоирей Александр Новопашин. Космонавт В. В. Горбатко: «Приземляясь космонавти переповаются чувством радости» // Радонеж. – 2013. – с. 5.

*Scientific supervisor: Velichenko N.A.,
Senior Lecturer*

UDC 796.015.85 (043.2)

Semenov I.O.

National Aviation University, Kiev

ACHIEVEMENTS OF UKRAINIAN ATHLETES OVER THE PAST THIRTY YEARS

Sport has always been an integral part of Ukrainians life. During the independence of Ukraine, our blue-yellow flag was raised at the Olympics and Paralympics, the Ukrainian anthem was played at the World and European Championships. It is hard to believe that Ukraine has begun to be considered a worthy opponent in the winter and Summer Olympic Games.

For the first time, Ukraine took part in the Olympic Games as a separate team at the Winter Games in Lillehammer in 1994. Almost two thousand athletes from 67 countries of the world (37 athletes from Ukraine) met in the competition for 61 sets of

Olympic medals. Then the Oksana Baiul managed to take the gold medal in figure skating, and Valentina Tserbe Nesina brought a bronze medal in the biathlon for her country. Oksana performed one of the best short programs in the history of figure skating. Despite her mistake when her free foot touched on landing, some of the judges decided not to lower grades. Sponsors, by the way, were not ready to award the first Olympic champion of independent Ukraine. They were looking for the anthem for 45 minutes, and raised the flag upside down. The whole world saw Oksana's tears on the pedestal.

In 1995, Inessa Kravets at the World Championships in Gothenburg (Sweden) set a world record in a triple jump, her result - 15.5 m. No one can beat it for more than 20 years! As a world champion and record holder, Inessa Kravets won gold at the Olympic Games in Atlanta in the summer of 1996.

In 1996 at the Olympic Games in Atlanta, Wrestler Vyacheslav Oleinik won a gold medal in the 90 kg weight category. This is the first gold medal for Ukraine at the Summer Olympics. Gymnast Lilia Podkopyayeva won two gold medals in the absolute domination. She became the absolute champion. She also received the highest grade in floor exercise and took second place in the balance beam exercise. Podkopyayeva's element – a double forward somersault with a 180 ° turn, which the judges estimated at 9.887 points – so far no one has been able to perform at the Games, not even men. As a result, the Ukrainian champions won 23 medals, including 9 gold, 2 silver and 12 bronze. With this result, Ukraine took 9th place among 197 countries in the XXVI Summer Olympics.

It is impossible not to mention the achievements of Vitaliy Klitschko in 1999. Vitaly faced against the WBO world champion Herbie Hyde [1]. In the first round of the fight, the judges gave preference to Hyde. At the beginning of the second round, Klitschko knocked Hyde down with a right cross, but the Englishman immediately got up. In the second half of the round, Vitaly knocked out Hyde with a left cross and then with a powerful right hook. With this victory, a world record was set. Klitschko had 25 consecutive knockout victories, which he completed all before the sixth round. In October 1999, he won by knockout in the third round of undefeated Ed Mahone. He defended his WBO title and solidified the record with his 26th early victory in the first half of the match.

Boxer Oleksand Usyk is the absolute world champion in the first heavyweight category according to WBO WBC, IBF, WBA, The Ring [3]. The first Ukrainian to receive the title of the absolute world champion. He is also well-known for his incredible win streak – 18 wins in a row!

Moving from boxing to chess, Ruslan Ponomarev at the age of 18 became the youngest world champion (FIDE rated) in 2002 [4]. Having won the final match against Ivanchuk, Ponomarev immediately improved Kasparov's achievement (who became world champion at the age of 23). A month later, a traditional forum, the so-called tournament world championship, started in Linares. Everyone was interested in how natural Ponomarev's victory in Moscow was. Ruslan proved that he rightfully owns the champion's title. He took 2nd place, losing only to Kasparov, but ahead of such luminaries as Anand, Shirov, Adams, Ivanchuk.

In Sochi 2015, Maria Muzychuk became Ukrainian world champion among women. In the final, Maria defeated the representative of Russia Natalia Pogonina with a score of 2: 1. Then, she was awarded the Order of Merit, III degree. Although she struggled to defend her world champion title, she lost to Hou Yifan in 2016.

In conclusion, it must be said that Ukraine is famous for its athletes all over the world. Each achievement of an athlete says that sport in Ukraine is not an outsider among the rest, on the contrary. Sport is more than just bringing medals. Sport is our life.

References

1. Summer and Winter Olympic Sports - <https://www.olympic.org/sports>
2. BoxRec Vitali Klitschko Boxing Career - <https://boxrec.com/en/proboxer/7033>
3. Box Rec Alexander Usik career - <https://boxrec.com/en/proboxer/659772>
4. International Chess Federation - <https://ratings.fide.com/profile/14103320>

Scientific supervisor: Sovgiryа T.N.

Senior Lecturer

UDC 796.011- 613.7:616-036.21(COVID-19) (043.2)

Tsapenko O.A.,

National Aviation University, Kyiv

LAZINESS AS A FACTOR OF INFLUENCE ON A PHYSICAL ACTIVITY DURING QUARANTINE RESTRICTIONS

The new coronavirus SARS-CoV-2, which is the causative agent of COVID-19, proved to be an unpredictable direct threat to human life and health. Governments around the world have taken action to impose restrictions on travel and travel, the relocation of mass events, and the closure of facilities, including sports facilities and gyms. These prohibitions were aimed at protecting humanity from the dangers posed by a new infectious disease. However, this has reduced the physical activity of the world's population many times over, because people prefer to stay at home because of the pandemic. Decreased physical activity, in turn, leads to the development of other health problems, such as exacerbation of chronic diseases.

It is clear that the instinct of self-preservation comes into play. It suggests that the more people or their environment leave the house, the greater are the chances of being infected. And this is normal. However, we can assume that most often it is not a matter of self-preservation. In our society, there is a problem of obvious laziness. It is characterized by a decrease in activity caused by a conscious reluctance and the presence of a convenient reason not to do so.

Although there is no single scientific definition of this term, laziness can be characterized as «acute reluctance to work, despite the optimal state of the body» [1]. This phenomenon has become commonplace in society, although it is considered a defect. It can be physiological (caused by fatigue), emotional (reduced influence of positive emotions associated with a certain action), mental (intuitive lack of motivation), pathological (a sign of existing mental disorders or diseases, such as apathy or depression).

The reasons for its occurrence are mostly psychological: lack of motivation and a clear understanding of the purpose or possible beneficial consequences of a particular action, insufficient development of self-discipline, fears, and hopelessness. At the same time, laziness has certain consequences

that affect our body. For example, due to a conscious decrease in motor activity, the blood circulation in our body changes and this leads to a decrease in the amount of oxygen-saturated blood in our body. Parts of the body become less efficient, and a person's energy and brain activity levels fall, while the risk of developing pathologies increases. [2].

Regular physical activity is important for the prevention and treatment of cardiovascular disease, diabetes and cancer, as well as for reducing the symptoms of depression, slowing down the decline in cognitive abilities, improving memory and improving brain health. WHO statistics shows that one out of four adults and four out of five adolescents are not physically active enough. Economic losses to health services due to insufficient physical activity are estimated at \$ 54 billion globally [3].

Because laziness occurs when there is no goal, no clear understanding of it, or when it is not inspiring, firstly, reconsider your priorities and realize the possible risks of conscious self-limitation of physical activity. If the priority is one's own health, then given the prospect of degradation of the body due to a sedentary lifestyle, to squeeze into the daily plan 30-40 minutes of intense physical activity will be possible, and if not – a person should be prepared for the consequences that will sooner or later manifest themselves.

To perform the daily norm of physical activity, morning motor exercises can be performed, such as kneading muscles, squats, push-ups. It is also important to interrupt prolonged sitting, as it is good for the health of the spine, metabolism (impaired metabolism has a direct impact on the accumulation of excess body weight), etc. The obvious exercise is to walk around the room for a while, for example, every 20 minutes it is possible to get up from a chair or armchair, walk around all the rooms, open the windows to ventilate the premises and return to work. If the reluctance to get up still prevails, it is possible to use a set of exercises with a chair [4]. Also, the performance of ordinary household tasks significantly contributes to the overall energy expenditure, especially for the elderly. For example, general cleaning of the room can replace a light workout.

In conclusion, all exercises are beneficial, especially during self-isolation and pandemic restrictions, and doing something is better than doing nothing. Laziness has a significant effect on physical activity, especially due to a sedentary lifestyle, whether we suspect it or not. And to improve immunity and prevent chronic diseases in general, a daily set of exercises should be performed.

References

1. Vrzhesnevsky I.I. The phenomenon of «laziness» in the anthropological context / I.I. Vrzhesnevsky, V.T. Yemets, V.L. Korchinsky // Physical education in the context of modern education: Proceedings of the XII International Scientific and Methodological Conference. For the general ed. I.I. Vrzhesnevsky. - K.: NAU, 2017. - p. 25-27.

2. Kapoor A. The ill effects of laziness [Electronic resource] / Archana Kapoor. – 22.02.2011 – URL: <https://www.indiastudychannel.com/resources/136617-The-ill-effects-laziness.aspx>. (Date of appeal: 01.02.2021).

3. World Health Organization. Every move counts towards better health – says WHO [Electronic resource] / BOO3. – 25.11.2020 – URL: <https://www.who.int/news/item/25-11-2020-every-move-counts-towards-better-health-says-who>. (Date of appeal: 01.02.2021).

4. Novikova I. Good figure without leaving the workplace (Exercise complex with a chair) [Electronic resource] / IrynaNovikova. – 2020. – URL: <http://fv.fbmi.kpi.ua/article/garna-figura-ne-pokyydayuchy-robochogo-miscya-kompleks-vprav-zi-stilcem>. (Date of appeal: 01.02.2021).

*Scientific supervisor: Lukashova I.V.,
Senior Lecturer*

UDC 615.825:617.753.2. (043.2)

Katrenko N.S.,

National Aviation University, Kyiv

PHYSICAL ACTIVITY IN MYOPIA OF VARIOUS DEGREES

Today, many young people and adults suffer from near-sightedness and plenty of them try to prevent a drop in vision. If you do not pay attention to this problem in advance and do not start treatment, then myopia progresses, which can lead to serious consequences, such as decreased visual acuity or even blindness. That is why, having this disease, people turn to an ophthalmologist, who prescribes glasses or lenses to maintain vision. Most people believe that exercises are taboo in the presence of myopia, but this is not the case. This article is devoted to the promotion and support of the idea of using methods of physical activity for the prevention and treatment of myopia of various degrees, which is an urgent problem for society. Many scientists have studied myopia and methods of its treatment with the help of physical rehabilitation, including Filatov V.P., Bushuyeva N.M., Seleznev A.V. and others.

Objective: to investigate how physical activity helps to improve and reduce the progression of vision loss.

Most people with myopia drink vitamins and go on special treatment with laser devices, but the particular interest is the use of physical activity. Myopia or nearsightedness is a visual defect when a person has difficulty distinguishing between images and objects at a distance but sees well by looking at objects up close [1]. In medicine, there are three degrees of myopia - mild, moderate and high. Most ophthalmologists believe that heredity is the most important factor contributing to the increasing myopia [2].

What should you pay attention to with myopia when playing sports? Doctors have confirmed that sports such as volleyball, basketball and table tennis will be useful for mild to moderate myopia. During such sports games, there is a constant movement of vision from near to long-distance, which has a positive effect on the eye muscles. For high-grade myopia, running and swimming are the best types of physical activity, as the heart rate will not exceed 140 beats per minute. These sports promote blood flow to the eyes, thereby improving the work of the eye muscles and normalizing the circulation of ocular fluid. Unfortunately, people suffering from myopia have to give up acrobatic sports, as they are very intense and put a heavy strain on the heart and eyes [3].

There are also special exercises and massages for the eyes and neck muscles that improve blood circulation and relax the eye muscles during long work.

Thus, we note that sports and myopia are still compatible things, as physical

activity is an excellent means of prevention and treatment of myopia of various degrees. Regular exercise can not only improve the performance of the eyes and heart but also strengthen the body and increase immunity, especially during a pandemic. If, on the other hand, you limit a person's physical activity, then over time, doctors find deterioration in blood circulation, as well as a weakening of the eye muscles responsible for their accommodation.

References

1. Myopia. Wikipedia article.<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C>
2. Ratushnyuk V.V. Myopia - what is the diagnosis, degree and treatment of myopia. - 2019.
<https://www.dobrobut.com/services/library/c-miopia-cto-eto-za-diagnoz-stepeni-i-licenie-blizorukosti>
3. Avetisov E.S. Physical culture with myopia / Avetisov E.S. - Reprinted 1993 - 2002. - from. 79.

*Scientific supervisor: Skydan I.V.,
Senior Lecturer*

UDC 796.853.23 (043.2)

Tertychnyi R.V.,
National Aviation University, Kyiv

JUDO AS A WAY TO PHYSICAL SELF-PERFECTION OF YOUTH

Judo, translated from Japanese as «flexible path». The main idea of this type of martial art is to use the power of your opponent to win the fight. Judo is a Japanese martial art and sport that originated on the basis of jujutsu in 1882.

The purpose of this article is to get acquainted with such a sport as judo, as well as the importance of sport in everyone's life. According to experts [1], sport has impressive properties:

- introduce people;
- combine them with each other;
- strengthen the strength of willpower and health;
- affect people's mental abilities.

A huge contribution to the development of judo was made by Jigaro Kano, who devoted most of his professional activity to the training of physical education teachers in Japan and created the preconditions for the inclusion of judo in the Olympic Games program. . Moreover, he drew the attention of young people who practice judo to the importance of performing actions both to the right and to the left. Jigaro Kano founded 9 belts in judo.

During the judo belt exam, mental and physical readiness for it is assessed. It is important to understand the willingness to move to a new level of martial arts. Yes, the color of the belt is just a symbol of a reminder of achievements and the beginning

comes from the white belt, which still deserves.

Jigoro Kano wrote [2] that «the essence of judo is to understand the art of attacking and defending through hard training, hardening the body and educating the will.» In judo refers to sports in which, despite the limited time of the fight, it is possible to accelerate the victory over the opponent. Sports result in this sport is a quantitative measure of the results of competitive activities of athletes, where a huge incentive for sports

improvement is for those involved, a means of showing the strength and abilities of athletes, education of will and character.

It is known that judo competitions are part of the process of sports training, by means of which they solve a number of tasks: train in confrontation, educate the personality, improve motor skills, develop thinking and intelligence. For many, this sport is common, and not inseparable from others, but athletes who have chosen judo as a way of life, who spend a lot of time in the gym, say that it is not only a sport but also a means of physical education.

Serhiy Shcherbey, one of the first masters of sports in judo in Ukraine, said: «For me, judo is not even a sport, it is a way of life, a state of mind - when victory is provided by willpower, character. When the weaker can win, when you never guess the outcome of the battle «[3]. In our opinion, judo stands out among other sports in that this activity includes not only wrestling but also acrobatics, which has a very good effect on muscle flexibility, which gives an advantage in combat.

Mandatory acrobatic exercises in training judokas are:

- flip;
- different options of racks;
- roll;
- acrobatic and wrestling bridge;
- twine.

Therefore, the study concludes that judo is seen as a means of improving health, development of physical qualities, self-defense, and therefore as a means of educating a harmonious personality.

References

1. Electronic resource. – Access mode: <https://sites.google.com/site/sportuvnezittya/ludina-ta-sport>
2. Electronic resource. – Access mode: http://judo-sambo.org.ua/?page_id=142
3. Electronic resource. – Access mode: <http://ua-reporter.com/news/sergiy-shcherbey-dzyudo-ce-navit-ne-sport-ce-radshe-sposib-zhittya-stan-dushi>

*Scientific supervisor: Starostina K.V.,
Lecturer*

SUBJECTIVE AND OBJECTIVE INDICATORS OF SELF CONTROL DURING PHYSICAL CLASSES

Self-control is the ability of the mind to critically evaluate a situation and make decisions based on it. It is closely related to exercise and sports, where it manifests itself in the role of "common sense", which limits the load on the muscles to prevent injuries. Self-control must be observed every time during training and even rest, which will result in discipline and organization, as well as properly formed and developed health.

Self-control can be considered a supplement to pedagogical and medical control, because it can be of the nature of one or another, or both. Knowing the indicators of the child's self-control, the teacher will properly regulate physical activity, and the doctor will know in time about the deviations in the state of health.

Indicators of self-control are conventionally divided into two groups: subjective and objective.

Subjective control is appetite, well-being, sleep, mental and physical performance, emotions (positive and negative). The lower the subjective assessment of each of the above indicators, the worse the health of the body. It can indicate both serious health problems and normal fatigue.

Objective indicators of self-control are the effect of training on the state of the cardiovascular system and the body as a whole. It may be a change in respiratory rate (after exercise recovery occurs fairly quickly with normal physical training). The state of the cardiovascular system reflects the pulse – heart rate. The function of the cardiovascular system is characterized by blood pressure. The norm is different for each person, and the rapid recovery of pressure to the personal norm indicates the body's readiness for exercise.

The sport uses a variety of loads, such as pull-ups while lying down, lifting the legs while hanging to touch the crossbar or squats on one leg. Control plays a role in standards that are based, for example, on distance or number of repetitions.

Flexibility control. Flexibility is the ability to perform movements with large amplitude. To measure flexibility in practice, determine the amplitude of movements when a person leans to the side, makes turns and maximally bends and unbends, because the flexibility of the spine is the main indicator of human flexibility.

Dexterity control is a person's ability to quickly master new exercises and change the type of activity, assessment of coordination of movements. It is determined by many tests, one of which is the number (as a percentage) of ball hits to the basketball hoop.

Pedagogical control – control of the impact of physical activity on the body in order to increase the effectiveness of training. This process includes a series of special checks, which are an integral part of sports. Such tests highlight the statistics of mastering a certain technique of performing exercises and clearly show the level of development of physical qualities.

There are several types of pedagogical control: step-by-step (assessment of physical

condition at a particular stage), current (changes in daily activities), operational (control at the moment).

So, self-control is an integral part of sports. Everyone should monitor the indicators of both objective and subjective control; monitor the level of their physical abilities.

References

1. Андрощук Н., Андрощук М. Основиздоров'я і фізичнакультура (теоретичнівідомості) / Н. Андрощук, М. Андрощук. – Тернопіль, 2006. – 160 с.
2. Коцан І.Я. Психологіяздоров'ялюдини: навч. посібник / І.Я. Коцан, Г.В. Ложкін, М.І. Сушкевич; Заред. І.Я. Коцана. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-туім. Лесі Українки, 2009. – 316с.
3. Чусов Ю.Н. Будьтездоровы / Чусов Ю.Н. – М.: «физкультура и спорт», 1970. – 56 с.

*Scientific supervisor: Starostina K.V.,
Lecturer*

UDC 378:796.9 (043.2)

Kaulka O.O.

National Aviation University, Kyiv

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF SNOWBOARD TRAINING IN UKRAINE AND ABROAD

There are a total of 51 ski resorts in Ukraine. In Ukraine, the first competitions in this sport began to be held in the late 90's in the Carpathians. Now snowboarding is rapidly developing in Zakarpattia, Lviv, Poltava, Ternopil, Kharkiv, Kyiv regions and Kyiv, where there are relevant departments in sports schools. The All-Ukrainian Association of Ski and Snowboard Instructors of Ukraine is the largest organization in Ukraine engaged in the training of ski and snowboard instructors.

So, the aim of the research is to put into operation foreign snowboard training systems to obtain the maximum level of technical and tactical, physical and mental fitness.

Snowboarding is a seasonal sport. The specificity of the seasonality of snowboarding in Ukraine determines the conditional division of the annual cycle into periods of training without snow and on snow – five stages: summer, autumn, autumn-winter, winter and spring. At the same time, the main snow preparation in the annual cycle accounts for (depending on the climatic conditions of the region of Ukraine) about 4 months. From here, basic training without snow is carried out for 8 months.

A review of literature sources shows the absence of fundamental, systematic works on snowboarding, as Ukrainian and foreign scientists. Among foreign researchers should be noted the work of L. Povolna, P. Kunich and E. Povolna (1999), who considered the general concepts of snowboarding, its terminology, the basics of technique of turns, as well as its brief history, in particular, the history of this sport in Poland.

In Ukraine, long-term training of snowboarders in sports schools is divided into

four stages: I – stage of initial training (age 7-8 years); II – stage of initial sports specialization: groups of preliminary basic training (age 10-14 years); III – stage of in-depth training: groups of specialized basic training (age 14-17 years); IV – stage of higher sportsmanship: groups of preparation for higher achievements (age 18 years and older).

The main means of sports training are physical exercises, which are divided into general preparatory (SFP), special training (SFP) and competitive. Technical training includes: mastering by snowboarders a multifaceted arsenal of motor interactions with the snow cover during the descent from the mountains on a snowboard; formation of skills of application of the acquired motor potential in the conditions of competitions on tracks; mastering exercises aimed at developing motor skills and imitation of snowboarder's movements during training without snow.

In Ukraine, there are long-term (2 years or more), current (up to 1 year) and operational (one event, up to 1 month) planning. The basis of long-term planning are large cycles (macro-, from 1 year and more), current – medium (meso-, up to 1 year), operational - micro cycles. Planning for annual training during the first 2 years of classes is usually one-cycle, and it is, in fact, a continuous preparatory period. The group training plan provides for 312 hours classes per year (12 months), which is 52 classes, 6 hours per week (4 lessons of 1.5 hours).

Nowadays, the technique of repeated use in a micro cycle and even in one training day (for qualified athletes) of large physical activities, different in direction - anaerobic and aerobic performance, has become especially relevant. Such training loads should not exceed 6 hours. (3 lessons of 2 hours).

In comparison with Ukraine the technical training of a snowboarder abroad is closely related to the acquisition of motor skills in auxiliary sports (skateboarding, wakeboarding, windsurfing, basketball, downhill skiing, tennis, football, acrobatics, trampolines jumping, etc.) improving overall motor skills in this sport.

Generalization of data from professional literature, pedagogical observation, which was conducted on video materials of the World Cup parallel giant slalom in Sölden (Austria) among women, comparison with other similar movements, sports (for example, skiing) and practical experience indicate that in snowboarding can be identified the following main elements of technology:

- starting ejection technique;
- the technique of passing the turns of the route;
- finishing technique.

CASI Level 1 snowboard certification course is open to snowboarders aged 15 and over. Candidates in the 1st level course spend time studying snowboarding techniques and teaching methods on different platforms, both on snow (up to and including the middle ground) and during indoor presentations. Level 1 Instructor – an entry level instructor who trains beginners. His level of training includes knowledge of methods of teaching skating to children, technical understanding of snowboarding. To confirm your compliance with this requirement, you must contact the CSIA or CASI. Applicants with Instructor Certificates must meet Level 1 of the Canadian Ski Instructors Alliance (CSIA) or the Canadian Association of Snowboard Instructors (CASI).

If we talk about the certification of a ski instructor in Ukraine, today there is a list of requirements that require certain qualifications and a diploma to work from an organization accredited by the state or the supervisory authority.

Training snowboarders abroad includes a standard training program for

snowboarders, which can be divided into 3 stages:

1. Theoretical part (introduction with the equipment: definition of the leading leg, selection of boots and snowboard by size; methods of work: what are a snowboard, technique and rules of work).

2. Practice of the initial level on the training hill (with the support of an instructor): «warm-up, the recommended set of exercises to warm up the body before skating; connected turns; training of work by edges (sliding «dry sheet» on a forward and on a back edge); turns with two fastened legs; repetition of exercises on more difficult route (speed control).

3. Practice of the advanced level on a more difficult track: adjusting the position of the rack; turning on an edging without loss of speed; gaining speed; features of work on a snowboard at high speed; acceleration in turn.

Conclusion. Taking into account the experience of Canada, Austria and other foreign countries, the scheme described above makes it possible to achieve maximum performance in the work of snowboarders. It is known that improving the level of technical readiness of the competitive exercise is best done in standardized conditions in the snow. Unfortunately, this main condition is not fully realized in Ukraine. The trainers try to diversify the training process, using auxiliary technical means and methods to improve the level of technical training of snowboarders.

References

1. Powolny L., Kunysz P., Powolny E. Snowboard – technika, metoduka, szkolenie. – Warszawa, 1999. – St.158.

2. Schmitt K. U., Muser M. (2014). Investigating reaction times and stopping performance of skiers and snowboarders. *Eur. J. Sport Sci.* 14 (Suppl. 1), S165–S170. 10.1080/17461391.2012.666267

3. Sushchenko, L. & Bazylchuk, O. (2018). Comparative Analysis of Professional Training of Future Specialists in Physical Therapy in Higher Educational Establishments of Ukraine and Europe. *Comparative Professional Pedagogy*, 8(1), pp. 13-19. Retrieved 1 May. 2018, from doi:10.2478/rpp-2018-0002

*Scientific supervisor: Sovgiryia T.N.,
Senior Lecturer*

UDC 796.386:796.015.1(043.2)

Solin D.A.

National Aviation University, Kyiv

METHODS OF TRAINING TABLE TENNIS PLAYERS AMONG THE STUDENTS OF UNIVERSITY

Actuality: Table tennis is an interesting and rather cheap indoor sport with low level introduction of new players; therefore it is suitable for student's physical training and recreation. Surely, due to that fact it is available in a form of non-compulsory sports section in most universities, and also a lot of competitions of different age groups are held.

Nevertheless, the employed methods of training are fluently overlooking such aspects as tactics and mental training of students, or, sometimes, even techniques,

concentrating mainly on physical training of students.

The purpose of the work is to theoretically analyze the main aspects of training of table tennis players and to compare them with methodology used, basing on an example.

Table tennis is a sport that is perfect for training students. It doesn't require lots of expensive equipment, and the needed equipment does not take large amounts of room space to be installed, it is easy to start playing for people of different levels of physical qualities. Therefore, it is suitable for students training in the university. Furthermore, it is available as a non-compulsory activity in most Ukrainian universities, and a lot of competitions are held, and some methods of training students are used.

As many other sports, table tennis training is divided into four main sections: physical training, which, in turn, is divided into general physical training and special physical training; technical training; tactical training; psychological training.

Now let's analyze the level of employment of each of the sections on examples of two Ukrainian universities, using training commendations, approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine [1, p.9-26], [2, p.9-25].

It is known that physical training is very important for any sport. For table tennis, the most important physical characteristics are speed, agility, reaction time and physical endurance. Interestingly enough, they are both required and trained during the sport. Speed may be trained by general speed exercises, such as speed running at various distances or relay, but the best speed training for table tennis is achieved via training games and repeating general technical exercises with increasing speed. Agility training may be fulfilled by general exercises, such as exercises with a skipping rope, running on the spot with a high rise of the thigh, rapid flexion or extension of the forearm, rotation of the forearm inward and outward, etc., and by special exercises, such as performing a bunch of basic serves in a variety of tasks, conducting two-way play exclusively in the near area of the playground, playing with the non-dominant hand and others. Physical endurance, commonly overlooked in table tennis, is usually trained by general exercises, such as plank, push-ups, pull-ups and others. At the same time, it may be trained by playing lots of training games, although this method is not preferable. Physical training is traditionally the one that is not overlooked in table tennis players training in Ukrainian universities, and it is so in the examples. Although, the best method of it is used in example [1]: combining short block of general physical exercises at the beginning of the training session and large block of training games with technical training involved.

As of technical training, it includes all technical aspects of the game, such as right stance, grips, footwork, all types of strokes and serves. It is virtually the most important aspect of the game and of the training, as wrong technique may slow down the progress of trainees or even lead to injury, so the technical training should be started from the very beginning of one's learning. The role of the coach in such training is very significant, as he should show the right stance, grips, footwork (and help to adjust it personally for each trainee), correct mistakes explain and control the progress of performing the technical elements (serves and strokes). It is better to start learning the technical elements without a partner, but then employ them in training games with partners of various skills and styles, as there is no use in learning the elements without knowledge on how to use them. This is also included in the existing methods, although the diversity of exercises leaves much to be desired. The best method would be to learn the technical elements as parts of the practical training blocks before the training game,

and change the groups of exercises every two-three weeks, including ones that were learned before. Such methods would make the training process more enjoyable and diverse, and will let trainees to explore different techniques that they would choose to use in games.

As for tactical training, it is fulfilled in two methods: theoretical training and practical in-game training. The examples mostly concentrate on in game opponent adaptation and playing styles, which is learned via training games and explained by the coach. As this method is effective and important, there is another, greatly overlooked aspect of tactical training, which is understanding of one's physical abilities and exercising effect. The first is very important at competitions, where the competitor has to adapt to multiple opponents, understanding how much he will need to endure in later games. The second is more important in training time, because an overenthusiastic trainee may accidentally injure himself during self-training. These are aspects that may be explained by the coach easily with a personified approach to each trainee.

The last, but not the least is the mental training. It comprises a positive attitude; a high level of self-motivation; high, realistic goals; good people skills; positive self-talk; positive mental imagery; control over anxiety; control over emotions; maintaining concentration. These aspects are completely overlooked in the examples, and it may cause negative effects on the results in the form of unwillingness to train due to lack of motivation or bad results on competitions due to emotions. That is the main problem of coaching methods. The coach has to have personified approach to each trainee who takes the sport seriously. He has to inspire the trainees himself or introduce them to sources of inspiration, such as videos or books by famous players. He has to emotionally prepare the trainees to the completions, make their attitude positive and eager to win at the same time. This is not an easy task, although it has to be fulfilled to prepare well trained students.

In conclusion, the existing methods of student's table tennis training are correct in terms of physical and technical aspects in form of general exercises and practice games (although diverting it into different modules of exercises would improve it) but are overlooking the complete aspect of mental and some parts of tactical training. This may be solved by using a more personified approach to each trainee by the coach and by teaching students theoretical material on tactics and exercising processes.

References

1. Фізичне виховання. Настільний теніс: методичні рекомендації / уклад: В.О. Акімова, В.Г. Єременко, Т.М. Совгіря, Е.Г. Черняєв – К., НАУ, 2014 – 32 с.
2. Фізична підготовка тенісистів з настільного тенісу / Розробники: А.В. Полякова, А.В. Мицак, О.А. Кіреєв – Дніпро: Вид-во ЧФ «Стандарт-Сервіс», 2019. – 28 с.

*Scientific supervisor: Orlenko N.A.,
Ph.D., Associate Professor*

SPORTS AS A TOOL FOR FIGHTING WITH AIDS AND HIV

Free discussion of HIV and AIDS is still rare. Based on this, the creation of informal spaces for discussing the disease, which is among the top 10 in terms of mortality, makes it possible to inform people about ways to avoid the disease and form behaviors that do not overlap with the risks of infection. An analysis of the programs established by Mercy Corps as part of its programs in South Sudan and Liberia revealed that participants involved in their programs have a higher level of knowledge about protection.

The role of sports coaches as role models and mentors has proven to be a vital component of HIV / AIDS prevention programs that use sports.

The World Bank says infectious diseases are the leading cause of infant mortality in the world and an important preventable cause of death among adults in developing countries. Together, they claim more than 15 million lives a year, with more than 80% of these deaths occurring in developing countries.

Sports and physical education have shown that they can play an effective role in the fight against HIV / AIDS, offering a popular site for preventive education. There is also evidence that exercising can help slow down the disease in HIV-positive people.

In Africa, the vast majority of sports programs focus on health issues, with a particular focus on HIV / AIDS. Most sports prevention programs for HIV focus on sharing information and using sports and games to raise awareness of HIV / AIDS prevention measures to minimize the risk of contracting the virus. None of the sports programs provide direct treatment, such as ARV (antiretroviral treatment) for HIV-positive individuals as part of their activities, but focus on using sports as a method of mobilizing young people, women, and at-risk targets to promote positive behavior, prevention, and education.

According to scientific studies on infected people, 59% of HIV - positive people in sub-Saharan Africa are women. A number of participants tried to address the impact of this gender bias on groups affected by HIV / AIDS through sports. For example, the Go Sisters project in Zambia aims to provide athletic opportunities for girls and young women and provide information about sexual and reproductive health.

The use of sports to fight HIV / AIDS focuses not only on epidemiological aspects, but also on the social impact of the disease on individuals and communities. The Edu Sport Foundation was created «from the bottom up» by people directly affected by HIV / AIDS, who not only prioritize young people in affected communities by spreading information about preventive and protective measures, but also actively promote the social integration of HIV-positive people in the community through sports and physical activity.

The use of football for HIV / AIDS prevention in Africa.

Organizations in Africa use football as a means of preventing HIV programs focused on behavior correction. Some programs have been in operation for more than a decade and have now established themselves in many schools, prisons and other institutions as a standard curriculum for HIV prevention. External as well as internal

evaluation of their results was positive, and although there are few, large-scale studies analyzing their effectiveness, research shows that there have indeed been profound behavioral changes.

Football is used as a platform for HIV prevention for more reasons than its ubiquitous appeal as a sport of competition. For example, there are sports features that can be used to create stable behavior of participants. Football based prevention programs use the competitive, collaborative, team, and communication aspects of the game to promote knowledge acquisition and development of communication, leadership, and life skills (such as resilience, self-esteem, effectiveness, risk awareness, making good decisions, resilience to peer pressure, and positive social behavior like mutual support and respect).

Depending on local coaches / teachers / role models / peer teachers, soccer programs use and empower people who are critical to HIV prevention efforts: those who are immediately affected by the epidemic who have a deep knowledge of their communities. Working through such people gives football programs critical access and impact in communities.

The natural strength of the football organization creates a platform for providing other health and social services that are important for HIV prevention, such as voluntary counseling and testing, as well as treatment and care services for HIV-positive people. Its scale can also be used to attract large crowds of people to spread information about HIV prevention; to create community mobilization against a disease that many people are afraid to discuss, and against the stigma associated with HIV / AIDS; and assist local program managers to create an appropriate environment for sensitive discussion of the issue.

Football-based HIV prevention programs are also part of the broader sports for Social Change Movement, which allows programs to connect with other programs to share best practices, collaborate, as well as scale, and advance organizational development using the resources of the larger movement. Soccer prevention programs can also use football's status as a global phenomenon to attract well-known soccer players and powerful media opportunities.

Sports and other infectious diseases. A number of sports programs, in addition to HIV / AIDS, focus on other infectious diseases. For example, programs in countries affected by malaria and tuberculosis also use sports to raise awareness about the Prevention of these diseases. The right to play project, called the Thailand Migrant Sport Works Project, focuses on using sports as a didactic tool for teaching children about the Prevention of infectious diseases. Experience shows that programs designed to show how an infection spreads, as well as its causes, symptoms, are also effective when physical activity, and games are used to convey these ideas. Partnerships between national health agencies and sports-focused organizations aim to provide children and young people with «active learning» models in which to better preserve and then discuss abstract Health Concepts.

Therefore, sports today are not only a part of a person's physical culture, but also a tool for influencing large social groups. The above examples show that a problem such as HIV/AIDS can be amortized through social initiatives that use sports and athletes, precisely as a positive example, and character traits acquired from Sports (resilience, self – esteem, efficiency, risk awareness, making the right decisions, resistance to peer pressure and positive social behavior, like mutual support and respect), as stable behavioral skills that do not overlap with the lifestyle of potentially HIV infected

people.

References

1. <https://www.who.int/>; www.sportengland.org

Scientific supervisor: Starostina K.V.,

Lecturer

UDC 796.011.3:372 (043.2)

Vrzhesnevska A.I.,

National University of Ukraine on Physical Education and Sport

THE IDEALS OF OLYMPISM IN THE PROBLEMATIC FIELD OF MODERN EDUCATION

The processes of accelerated transformations of the modern information society optimize the formation of an active life position of the individual in the context of the prospects of optimal self-realization. Unfortunately, these trends do not fully apply to aspects of individual physical development, physical fitness, physical activity and «physicality» of the person as a whole. A typical young representative of modern society, homo economicus, focuses on «rational choice» as the most productive in society. This rationality corresponds to the usual framework of his society, the parameters of external success and encourages physical inertia and mercantile interests of the individual. At the same time, this worldview pushes to the background the possibility of physical development of the younger generations, their functional training and most importantly – the self-development of the individual. Also, in the conditions of constant rationalization», perspective landmarks of comprehensive harmonious development of the personality are lost. Against this background, the Olympic theme, the historical origins of Olympism, its traditions, ideals, values, ethical and moral attitudes still remain in demand in the educational and intercultural space of different peoples, filling a special niche in the opportunities for personal development [1; 2].

It should be noted that modern ideas about physical culture and sports are increasingly focused on applied (ensuring social and labor activity) and socio-economic (with a bias in show business) aspects of life [1; 2; 3]. The lack of clear and generally accepted ideals in modern pedagogical constructs and a pragmatic «value» approach to culture and pedagogy limits the spiritual growth and development of the individual and, in general, leads to negative trends in the permanent coevolutionary flow. In the long run, such a consumer approach should become a general problem of civilization that has an evolutionary connotation. It should be noted that the risks associated with limitations in physical activity and motor activity against the background of the temptations of «virtual space», which creates its «quasi-reality». Thus, the current situation encourages scientific research into the basic ideals and values of Olympism.

According to the authors in modern society, the Olympic community and the practice of scientific research, there is no clear boundary between such universal concepts as «ideal» and «value». The purpose of our work is to define these concepts and to consider the perspectives and potential of «Olympic idealism» in the pedagogical context.

Therefore, the definition of the scope of use and implementation of the above concepts, and the risks of substituting «ideals» for a value approach, call for the need for interdisciplinary discourse. The proposed purpose of the study determines the use of a set of methods, in particular – analytical, systemic, phenomenological. Also, in the course of research the explication of own logical schemes was applied.

In the context of the development of education, in the historical perspective, the beginning of the restoration and realization of the ideals of comprehensive harmonious development is associated with the activities of the founder of the University of Berlin, Wilhelm Humboldt. It was the doctrine of higher education and the corresponding construct (classical university) founded by him in the XVIII century that became the foundation of modern higher education. The institutional return to the ideals of *kalokagatia* was at that time a significant step forward from the postulates of the Christian Middle Ages and at the same time a significant impetus for the development of the natural sciences and humanities. In the field of physical education and sports, these ideals were picked up by Pierre de Coubertin, who, despite his passion for sports, believed that the value of sports and the Olympic Games is manifested in the comprehensive and harmonious development of man in the spirit of humanism. It should be noted that, unfortunately, the cognitive and educational efforts of modern education are

focused on the realization of short-term «interests» (private wishes) and individual abilities of the student, which a priori lead to one-sided personality development [3; 4; 5].

A special issue, which, in our opinion, requires systematic research and solutions in the context of general education, is the presence of ideals in the modern educational process. In our opinion, the «ideal» is one of the highest forms of abstract thinking, existing primarily in the imagination. «Values» are related to real thinking, the real state of affairs – because it is impossible to appreciate what does not yet exist. Most authoritative experts in Olympic education, namely: Bubka S., Bulatova M., Stolyarov V., Platonov V. in their works mention the «Olympic ideals» as something that is a priori inherent in Olympic education. At the same time, the term «values» is often used as something equivalent to «ideals». The tendency to replace «ideals» with values is also observed in foreign sources[4; 5; 6]. Therefore, it is very important to determine the use of definitions and the potential of these concepts in the field of education and in physical education in particular.

In this context, it is extremely important to distinguish between «ideals» and values. Ideals are horizontal and even over-the-horizon landmarks that determine the development and paths of evolution and coevolution of our species. Ideals accumulate the creative potential of man and the greatness of his spirit. Values are – evaluation criteria specific to an individual, a group of people, society. That is, values are the criteria of success, self-realization, social well-being, which, under certain conditions, tend to be realized by man or society. Ideals have potential, new perspectives and guidelines for society and our species. Therefore, ideals are primary in relation to values. At the end of their historical function, ideals may lose their significance as a universal reference point for social or personal development and, in some cases, be transformed into values. Their further resuscitation is hopeless, as well as any attempt to repeat the past again. But the question arises - is the mission of the ideals of *kalokagatia* exhausted in educational contexts? To what extent is the potential inherent in these ideals realized by humanity? If Humboldt, Coubertin, Thorndike and many

other prominent thinkers at a certain stage of development of society returned to these educational landmarks, we can assume that their potential is still not exhausted.

A value-oriented society uses the pragmatic potential of humanity. An ideal-oriented society appeals to «phenomenal» abstract human thinking. The first is aimed at optimizing daily life and existing living resources. The second is more focused on the work of perspective landmarks (constructs, actions, counteractions). Complementing each other, enriching and pushing, ideals and values are sublimated into the future of humanity. Inevitably, the first and the second can coexist simultaneously. At the same time, at some point in time, the predominance of values or ideals will be manifested. The cyclicity and interrelation of these phenomena of the human psyche and the «consciousness» of society require a separate study; however, we can assume that the transformation of ideals in value occurs not only in society but also in the individual during his life cycle.

In the environment of professional sports of the highest achievements (coaches, managers, officials, etc.), in the structural units of sports federations and Olympic committees, the influence of the value approach may prevail. In the public perception (partially formed media) and, especially, in the pedagogical plane of modern education, in our opinion, it is more appropriate to appeal to ideals. The lack of ideals, the substitution of ideals by value and «consumer» cults in the field of education increases the risks of a possible, in the long run, transition from homo creator to a very real homo economic us, and hence to the collapse of human development.

Conclusions:

1. The Olympic ideal and values (which form its inviolable core) have universal cultural and pedagogical significance, mobilizing a person to self-excellence, encouraging him not to rest on his laurels.
2. In the pedagogical context of Olympic education, the «ideal» or «ideals» is the basis of the humanistic educational tradition.
3. The history of the Olympic movement illustrates the ideal and values of Olympism as a complex socio-cultural and sporting phenomenon.
4. In the age of globalization, there are different interpretations of the Olympic ideal and value, but its vital orientation and humanistic component must remain intact.

References

1. Булатова М, Платонов В. Олимпизм и олимпийское образование: история, современность, будущее [Olympism and the Olympic education: history, modernity, future]. Наука в олимпийском спорте. 2018; 4:4-27. DOI: 10.32652/olympic 2018.4_1
2. Вржесневський І, Зоз О, Янішевський Ю. Олімпійська освіта і фізичне виховання: креативний потенціал взаємовпливу [Olympic education and physical education: the creative potential of interaction]. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр.. – К. : Національний авіаційний університет, 2020. – Вип. 1 (16). – С. 23-29.
3. де Куберген, П. Олімпійські мемуари [The Olympic memoirs]. Київ: Олімпійська література; 1997. 180 с.
4. Amour K., Dagkas S. Olympism and education: a critical review. Educational Review. 2012; 64(3):261-4.
5. Binder DL. Olympic values education: evolution of a pedagogy. Educational Review. 2012; 64(3):275-302.
6. Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I, editors. Olympic education: on

international sport and education. Olympizm, Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing. 2-13.

*Scientific supervisor: Korobeynikov G.V.
PHD, Associate Professor*

UDC 796.325-057.86+796.52 (043.2)

Geruk M.V.

National Aviation University, Kyiv

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF VOLLEYBALL ATHLETES IN UKRAINE AND THE UNITED STATES

An essential feature of the modern world of volleyball should, perhaps, be recognized by the ever-growing popularity of the game in all countries and on all continents. The International Volleyball Federation (FIVB) already has 220 national federations.

The great popularity is due to:

– a significant increase in competitions for both club and national teams. Continental and world championships among clubs (EKV Cup, Choice Cup, Champions League, etc.). Various world tournaments for national teams (continental and world Championships, World Cup, Grand Prix, World League, Olympic Games, etc.;

– increase the spectacle of volleyball matches mainly due to perfect technical skills, especially in defense. Thanks to revolutionary changes in the Rules of the Game;

– increasing competition in competitions of any level. So, for the world championship really have claims on 8 - 10 both men's, and women's teams;

– tangible commercialization of volleyball, which promotes the interest of talented athletes;

– creation of many sports facilities that meet modern requirements. In the system of Olympic sports, competitions are distinguished by the following criteria:

– by value (preparatory, selective, main);

– by scale (district, city, regional, continental, Olympic Games);

– by tasks to be solved (control, classification, selection, demonstration);

– by the nature of the organization (open, closed, traditional, match, cups, etc.);

– by the form of credit (personal, team, personal-team);

– by age categories of participants (children, juniors, adults, veterans);

– by gender (among men or women);

– by professional orientation of participants (school, student, etc.). The analysis of factors of maintenance and realization in each kind of sport and kind of competition should be made on the basis of accurate allocation of characteristics of competitive activity on which sports result depends. Based on the characteristics of competitive activity, its structure is determined. The structure of competitive activity in sports games consists of components that are conditionally hierarchically arranged in several levels: – morphological features of the body of athletes;

– functional capabilities of the body of athletes;

– psychological qualities and personality traits of athletes, special knowledge;

– physical abilities that ensure the reliability of game techniques and tactical actions;

– techniques of the game for wrestling in attack and defense; – individual tactical actions in the attack of a player of one team and individual tactical actions in the defense of a player of another team – combined and vice versa;

– group tactical actions in the attack of one team and individual tactical actions in the defense of another team - combined and vice versa; – team tactical actions in the attack of one team and team tactical actions in the defense of another team – combined and vice versa; – integral confrontation of teams – rivals in the game, a systemic manifestation of all components of competitive activity.

In the preparatory phase, the action is aimed at creating the best conditions for the implementation of the semantic task of this technique. In the main (working) phase, the action is aimed at the implementation of the semantic task of the technique – the interaction of the player with the ball counter-shock movement.

In the final phase, the technique is completed and the player moves on to new actions.

The actions of a volleyball player take place in the conditions of active influence of confusing factors which will negatively affect results of performance of technical receptions (noise, insufficient lighting, fatigue, etc.). One of the main tasks of the preparatory phase of any technique is to adapt this technique to the changing conditions of the game. All these points must be taken into account when learning techniques and their improvement.

This is the fifth continental championship for the men's volleyball team of Ukraine. At the European Championships in 1993, the «blue-yellows» took sixth place. Ukrainians became the ninth two years later. In 1997, the top 7 was closed, but the worst result was shown by the national team of Ukraine in 2005, when it finished twelfth. Therefore, reaching the quarterfinals is a historic achievement for the Ukrainian team.

Volleyball in the United States is popular with both men and women of all ages. Almost all high schools and colleges in the United States have women's volleyball teams, and most regions of the country also have development programs for girls of all ages. Although men's teams and development programs are being formed in many parts of the country, young male athletes still have fewer opportunities to play volleyball in the United States than girls. Men's volleyball is a fast-growing sport among high schools, with 36 states having men's volleyball programs. Most men's seasons are in the spring, and women play mostly in the fall. However, there are several men's teams, such as Wisconsin, Virginia and New York that also play in the fall.

The US men's volleyball team won three gold medals at the 1984, 1988 and 2008 The Olympic Games, the 1986 FIVB World Cup, the 1985 and 2015 Men's Volleyball World Cup, and the 2014 World Cup. Meanwhile, the US women's volleyball team won the 2014 FIVB World Championship and the FIVB Grand Prix six times. In addition, they took second place at the 1984, 2008 and 2012 Olympic Games, the 1967 and 2002 FIVB World Championships, the 2005 and 2013 FIVB Grand Champions and the 2011 FIVB World Championships.

In the four years from 2004 to 2008, boys' participation in high school volleyball increased by more than 15%, from 42,000 to almost 50,000. However, since 2008, there has been virtually no increase in boys' volleyball activity.

Although the inventor of volleyball is considered to be William John Morgan, a

native of the United States, he wants to restore the glory of modern Ukrainian volleyball, which gained leading positions in the international volleyball arena and educated great masters of sports, whose names are known in the international volleyball arena. Currently, Ukraine has 14 Olympic champions, 11 world champions, 27 winners of European odds

References

1 Конспект лекцій з волейболу (для студентів усіх спеціальностей академії) з дисциплін «Фізичне виховання», «Фізична культур 2-3с. 2, Моделювання техніко-тактичних дій кваліфікованих волейболістів у ЗВО. Навчальний посібник м. Запоріжжя – 2018 9-10с 12-13с

3, Volleyball in the United States Волейбол в США - https://ru.qaz.wiki/wiki/Volleyball_in_the_United_States 2 - 7с 4, Історія розвитку волейболу <https://k-m-k.com.ua/wp-content/uploads/2020/04/Istoriya-rozvytku-volejbolu.pdf>

*Scientific supervisor: Korotyа V.V.,
Senior Lecturer*

UDC 796.05:796.412 (043.2)

Melnyk A.I.,
National Aviation University, Kyiv

STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF ENDURANCE AND FLEXIBILITY IN SPORTS AEROBICS

Aerobics – life with oxygen if translated from Greek. From a scientific point of view, this is a scientifically sound, balanced and injury-safe program of oxygen saturation of the body to strengthen the cardiovascular system and musculoskeletal system. The author of the aerobic regime of human muscle function is the American physician Kenneth Cooper «Aerobics» (1968), «New Aerobics» (1976), «Aerobics for Well-Being» (1987). He scientifically and methodically explains the new fascination of mankind with the aerobic regime, in which the energy in the muscles is obtained through oxygen entering the blood through the lungs and allows us to withstand the load for a long time available to everyone exercises – running, swimming, dancing to music.

The term «aerobic» is taken from physiology, used to define the energy and chemical processes of the processes that ensure the work of muscles. We know that metabolism when a muscle is aroused is a complex system of chemical reactions. The processes of decomposition of complex molecules into simpler ones are combined with the processes of synthesis of energy rich substances. One of these processes can occur only in the presence of oxygen, i.e., under aerobic conditions.

Aerobic processes produce more energy than anaerobic reactions. Carbon dioxide and water are the main products of decomposition in the aerobic method of energy production and easily leave the body through respiration and sweat. The types of two motor activity that stimulates the

increase of oxygen consumption during motor activity includes various cyclic movements performed with low intensity for a long time. Usually aerobics classes are attended in order to improve their physique. But the true tasks of aerobics are different – the development of endurance, coordination, strength, flexibility. Weight loss and a beautiful figure – is a consequence of the overall strengthening of the body, rebuilding it in a healthy way, there are more than 200 aerobics systems. The main directions in aerobics differ in:

– age characteristics of those involved (aerobics for children, adults) – the level of training of those involved (for beginners, training programs, for representatives of various sports).

Using different shells, such as step platforms, using different objects: balls, skipping ropes (short and long), etc. One of the types of developmental sports aerobics is step aerobics developed in the 90s of the XX century. Famous American coach Gene Miller. It is training in athletic style on special platforms 10-30 cm high due to its emotional availability and high health efficiency. Step aerobics is widely used in classes with people of all ages and levels of fitness. Modern programs contain a large number of training tools that allow quality solve various tasks: post traumatic rehabilitation and fitness training. They provide a high intensity of sports training load on Step-aerobics classes are regulated depending on the chosen height of the platform, the complexity of movements, the use of various weights (dumbbells, belts).

For people who have insufficient physical potential, as well as poor dance training use a combined platform, which involves mastering the coordination of movements directly on the platform and around it, without choreography and jumping. In total, step aerobics uses up to 250 methods of lifting on the platform, combined in different variants and combinations, the main methodological condition for their implementation – the optimal height of the platform (when touched, the bending angle of the leg at the knee should be at least 90 °).

The simplest version of the step on the platform is performed frontally alternately with the right and left foot. At the same time, diagonal steps, transition from one side of the platform to the other through the «top», step with raising the ego forward, to the side, lunges, etc. Are widely used. Modern sports aerobics is aimed at strengthening and improving health, together we train endurance and willpower. Every time we start training, we put all our muscles into action gradually. In order for an athlete to change to make a new element or a small combination, you must first make a lot of effort, because he is just learning, and in order to master this technique requires basic skills and endurance, flexibility and perseverance. When we start playing sports, we start developing these skills.

Modern aerobics began with those affordable and attractive exercises, which were promoted by the American actress Jane Fonda, following all the recommendations of doctors on the methodology and content of their programs. Features of this technique: «DO NOT HARM», that is, all exercises should have only a positive effect and give a certain effect. Over time, there has been a need to find the best aerobics instructor for club leaders and clients. If necessary, the American couple Catherine and Howard Schwartz form a new sport – sports aerobics, which complies with all the laws of creating health aerobic programs. Creating the rules of the competition, the authors have developed precise criteria for evaluating performances: skill, artistry and aerobics. Having understood and imagined the strength, endurance, flexibility and choreographic training of the athlete, the judges give a score within 10 points. Starting in 1984, the

annual competitions are held in various states of America and end with the US Championship. Having reached the world level in 1989 by holding world and European championships.

Influence on health aerobics classes on the functional systems of the human body. Motor activity – is an important factor in the body and is extremely relevant. Physical activity determines the level of metabolic processes in the body and the state of its musculoskeletal and cardiovascular systems. The body's need for physical activity is individual and depends on many physiological and cultural components. As a result of aerobic training at the tissue level, there are metabolic structural changes that stimulate the growth of the functional potential of the cell, so we can observe the restructuring at the tissue level in the example of a muscle cell that carries the most functional load during physical activity. Ulcer activity is a systemic reaction of the body aimed at achieving high fitness. Exercise during physical activity performs the functions of a stimulus that stimulates adaptive changes in the body. Exercise activates the activity of all organs and systems, increases the body's ability to mobilize functionality and more economical muscle activity. Health aerobics affects all systems of the human body – circulatory, respiratory, musculoskeletal system (muscles, bones, joints, ligaments and tendons), digestive, nervous, endocrine, reproductive, immune, lymphatic system.

Conclusion. Fitness programs based on the types of health gymnastics have a complex effect on the body of those who do sports. In fact, in any type of aerobics you can achieve the main goals of fitness – to develop aerobic endurance, strength endurance, strength and flexibility. The health effect is determined by both the type of physical activity and the rational construction of the lesson. Musical accompaniment is an integral part of most modern programs. Performing exercises at a pace set by the music, promotes the education of aesthetic taste, rhythm, expressiveness and culture of movement. Health gymnastics programs.

*Scientific supervisor: Korotya V.V.,
Senior Lecturer*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ

УДК 1:001.92(043.2)

Бакарджиєва М.І.

Національна академія внутрішніх справ, Київ

ЗНАЧЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Філософія права, на нашу думку, є важливою навчальною дисципліною у програмі підготовки майбутніх правників. Тому дослідження саме цієї теми є важливим та цікавим. Спершу визначимося, що таке юридична філософія та її предмет дослідження. Слід зазначити, що в історії філософії та правової думки існує багато визначень юридичної філософії та предмета цієї дисципліни. Так, наприклад, Георг Гегель вважав її філософською наукою про право, що має своїм предметом ідею права. Російський філософ Семен Франк розумів філософію права як вчення про суспільний ідеал.

У сучасній юридичній філософії її предмет також має різні визначення. Від найбільш широких визначень, до найвужчих, як, наприклад, дефініція провідного італійського філософа права Ніколо Боббіо, який вважає, що єдиною проблемою філософії права, яка власне і складає її предмет, є справедливість. Таке різноманіття підходів до дисципліни юридичної філософії обумовлено тим, що її визначення залежить у більшості своїй від ставлення дослідника до філософії та права.

Для вирішення цієї проблеми доцільно скористатися міркуваннями югославського теоретика права Радомира Лукича. «Саме поняття «філософія права», – відмічає він, – легко визначити виходячи з уже відомого поняття філософії. Філософія права є спеціальною філософією – такою, предметом якої є не завсією світ у цілому, не все суще як таке, а лише одна його частина – право. Однак, оскільки вона є філософія, хоч і спеціальна, їй належні усі риси філософії узагалі чи відповідно загальній філософії. Це означає, що її предмет аналогічний предмету філософії». Отже, якщо загальна філософія є вченням про граничні підстави людського буття то, відповідно, філософія права може бути визначена як вчення про граничні підстави права як одного із способів людського буття.

Що стосується необхідності вивчення філософії права майбутніми правниками, то потрібно зауважити, що, перш за все, філософські дослідження дуже важливі для розвитку повноцінної особистості. По-друге, очевидно, що розуміння високогуманістичного змісту діяльності та філософське підтвердження теоретичної позиції та практичної здатності приймати рішення є ознакою високого професіоналізму та чесності правника. Спроба вирішити основні теоретичні проблеми права без філософської основи зазвичай призводить до

релятивізму чи догматизації. По-третє, щоб відповісти на запитання, навіщо майбутньому юристу слід знати юридичну філософію, слід задуматись, навіщо взагалі потрібна філософія? Суть філософського знання полягає у розкритті сенсу та мети людського існування у світі, тобто мати світогляд. Основою філософського знання є стійка мотивація до самовизначення як розумної і моральної істоти. Результатом цього самовизначення є формування семантичної карти світу, за допомогою якої людина сприймає світ і себе. Філософію іноді називають раціональною теоретичною формою світогляду. А це означає, що людина, яка прагне зрозуміти сенс життя та проблеми свого існування, звернеться не до міфів чи релігійних припущень, а до голосу розуму. З самого початку філософські знання означають свободу і творчість, які виходять за рамки встановлених кимось норм і правил і руйнують усталені стереотипи. Крім того, кожен юрист-практик формує свої власні погляди і переконання щодо ролі і значення об'єктивного права в житті суспільства, прав та обов'язків людини, злочину та покарання та інших життєво важливих, фундаментальних юридичних питань, які є, по суті, філософськими. А кожен юрист-професіонал має свої власні робочі припущення щодо завдань та функцій права у суспільстві та шляхів вдосконалення всієї правової системи. Однак у тих, хто не вивчає філософію права, ці ідеї є поверхневими, безсистемними та часто суперечливими. Юридична філософія перетворює мислення юристів на ясність та організованість. Тільки зробивши обґрунтований вибір щодо пріоритетів у житті та до глибини розуміючи різні філософські концепції та теорії, що пояснюють явища та процеси соціального життя, можна досягти належного рівня національної свідомості та патріотизму, усвідомленого сприйняття ідеалів добра, справедливості, гуманістичних цінностей. У висновку хочу приєднатися до позиції відомого британського філософа права Г. Харріса, який вважає, що філософія права «...не є частиною підготовки юриста як юриста, її існування пов'язано з більш важливою метою – підготовкою юриста як громадянина і громадянина як критика права».

Список літератури

1. Нерсесянц В.С. Філософія права. Учебник для вузов. М., Норма, 2008. – 585 с.
2. Джентіле Ф. Про роль філософії права в вивченні юриспруденції в Італії // Держава і право. – 1995. – № 1. – С. 135-142.

*Науковий керівник: Шевчук Р.М.,
канд. юрид. наук, доцент*

УДК 101.1:316(043.2)

Бірюзова Д.К.,
Національна академія внутрішніх справ, Київ

ГЛОБАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Сьогодні людська цивілізація досягла високого рівня розвитку науки і техніки. Природа увесь цей час допомагала нам, навіть не підозрюючи про те, що

зовсім скоро буде дуже виснажена. Якщо раніше людина і природа були одним цілим, то зараз людина витісняє природу зі свого життя, замінюючи її роботами та не розуміючи, що таким чином наражає своє ж життя на небезпеку.

Екологічна проблема виникла дуже давно, але саме наприкінці XX ст. і на початку XXI ст. вона розрослася до глобальних масштабів і в якомусь сенсі «наступає на людство», поступово збільшуючи загрозу. І якщо раніше це було малопомітно, то зараз ми впевнено ідемо до вимирання, при чому усвідомлено і це найжахливіше. Саме тому усе людство повинно якнайшвидше кинути усі свої сили на подолання глобальних проблем, поки не стало занадто пізно.

Як ми дійшли до таких масштабних екологічних проблем? Відповідь на це питання, мені здається, дуже проста. Очевидно, що людина нерационально користується природою, наприклад, добуваючи корисні копалини, людина забирає абсолютне все, не залишаючи й шансу природі відновити свої ресурси. Отже, однією з причин глобальних проблем став негативний антропогенний вплив людини на природу, наслідки якого особливо яскраво відображено у звітах ООН, згідно яких приблизно один мільйон видів рослин і тварин може зникнути назавжди.

Кількість незайманих природних зон швидко зменшуються і потреби людства у їжі та енергії є однією з головних причин. При цьому, наводиться п'ять способів, у яких людство впливає на біорізноманіття. По-перше, перетворюючи ліси та луки на сільськогосподарські угіддя та населені пункти. По-друге, надмірно виловлюючи рибу в океані. По-третє, спричиняючи спалюванням викопного палива кліматичні зміни. По-четверте, забруднюючи землю та воду. По-п'яте, дозволяючи інвазивним видам рослин та тварин витіснити види аборигенні [1]. Тобто йдеться про те, що наша планета завжди страждала від необдуманих дій людини, але за останні 50 років «подрядили стали глибокими рубцями» [1].

Головний фундамент життя – ґрунти. У той час, як наша планета здатна відновити один сантиметр чорнозему за три сотні років, сьогодні один сантиметр ґрунту людина знищує за три роки. Не меншу небезпеку являє собою забруднення світового океану через розширення видобутку нафти на морських промислах. Також в океан скидають мільйони тонн різноманітних відходів внаслідок чого, гинуть різні види морських тварин і риб. Так, наприклад кількість живих коралів у рифах скоротилася вдвічі за останні півтори сотні років.

Забруднення атмосферного повітря перевищило всі допустимі межі. Концентрація шкідливих для здоров'я речовин у повітрі перевищує медичні норми в багатьох країнах у десятки разів. Кислотні дощі – містять двоокис сірки і окис азоту, що є наслідком функціонування теплових електростанцій і заводів, які несуть загибель озерам і лісам. І це ще не всі глобальні проблеми, які існують на нашій планеті. Про них можна говорити, здається, безкінечно, але замість того, я вважаю краще назвати способи вирішення цих проблем.

На мою думку, ідею щодо глобальних екологічних проблем треба закладати ще з дитинства. Найкраще це можна бути зробити, додавши новий шкільний предмет, який буде розповідати саме про глобальні проблеми та навчати дітей їх вирішувати. Це і правильне сортування сміття з малечку, і садження нових дерев на шкільному подвір'ї або на окремих ділянках, які б виділяли саме для нових

дерев. Таким чином буде відбуватися формування екологічного світогляду у людей з дитячого віку. Люди можуть стати здоровішими, змінивши раціон свого харчування, вживаючи більше овочів, таким чином ми зробимо здоровішою і нашу планету, вирощуючи їжу більш екологічними способами. Необхідні зміни у також використанні невідновлюваних видів енергії, а саме: збільшення використання вугілля при зменшенні долі нафти і газу, оскільки запаси останніх на планеті значно менші, а їх цінність для хімічної промисловості набагато більша. Глобальна екологічна проблема буде існувати до тих пір, поки люди не усвідомлять, лише від дій кожного з них залежить майбутнє наступних поколінь. Як засвідчує індійська мудрість: «Природа – це не те, що ми отримали у спадщину від пращурів, а те що ми взяли у позику від нащадків»[2].

Список літератури

1. Мільйон видів тварин та рослин на межі вимирання через людей. Шокуючий звіт ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://https://www.bbc.com>
2. Природа – це не те, що ми отримали у спадщину [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https:// sites. google.com](https://sites.google.com)

*Науковий керівник: Шевчук Р.М.,
канд. юрид. наук, доцент*

УДК 379.828:004.9(043.2)

Богута В.П.

Національний авіаційний університет, Київ

ІГРОВИЙ СВІТ CYBERPUNK 2077 – КУЛЬТУРНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ

У наш час комп'ютерні ігри стали невід'ємною частиною масової культури. Серед різноманіття тематик комп'ютерних ігор ми зупинимося на іграх науково-фантастичного стилю, зокрема кіберпанку. Дане спрямування має своїм ідейним та естетичним джерелом відповідний літературний жанр – кіберпанк – який веде відлік від однойменного оповідання Б. Бетке 1983 року, де вперше був застосований цей термін, а також романів У. Гібсона та редакторських зауважень Г. Дозуа на ці романи. З того часу паралельно з літературою, жанр кіберпанку розвивався в кінематографі, відчували на собі його вплив музика та мода і, нарешті, рольові комп'ютерні ігри.

Провідним сюжетом літератури «кіберпанк» є антиутопічний світ майбутнього, в якому високий технологічний розвиток, інформаційні технології та кібернетика поєднуються з необмеженим державним, або, внаслідок деградації держави, повсюдним корпоративним контролем за суспільством. У цьому похмурому світі тотального контролю залишаються всі соціальні хвороби – кримінал, мафія, соціальна нерівність, бідність, вулична анархія та свої бунтівні аутсайтери. Поява кіберпанку культурологічно та історично зумовлена перетвореннями у структурі індустріального західного суспільства, вона стала своєрідним осмисленням контурів нової постіндустріальної реальності. Вочевидь,

на противагу теоретикам постіндустріального розвитку, які загалом з оптимістичною перспективою дивилися на нові технологічні та соціальні зміни, й вірили у подолання чи значне пом'якшення традиційних конфліктів попередньої ери, художня уява та ідейні прозріння прихильників кіберпанку вбачали у майбутньому суцільний світ відчуження, технологічну та раціональну бездушність, соціальне безправ'я та безпорадність.

Тим більше є цікавим проаналізувати новітній продукт з цієї теми – комп'ютерну гру Cyberpunk 2077, яку наприкінці 2020 року випустила відома польська студія CD Project Red. Символічно, що напередодні виходу гри, задум якої виношувався біля десяти років, відбулися інтенсивні публічні розмови стосовно проєкту «нового перезавантаження», який був представлений директором Всесвітнього економічного форуму К. Швабом.

Спочатку коротко про сюжет. Молодий найманець Ві та його побратим Джекі Уеллс відчайдушно борються за місце під сонцем у мегаполісі майбутнього – Найт-Сіті. У цьому місті, де сильні «пожирають» слабких, Ві та Джекі випадає унікальний шанс пробитися до верхівки харчового ланцюжка й уславитися справжніми легендами. Потрібно всього лише пробратися у пентхаус спадкоємця однієї з наймогутніших корпорацій планети і викрасти звідти якийсь чіп. Будь-який інший на їхньому місці, напевно, відмовився би від такого самогобного задуму, але хлопці, забувши про інстинкт самозбереження, вирішують, що гра вартує свічок.

Оригінальна концепція сюжету Cyberpunk 2077 розвивалася в альтернативній тимчасовій реальності, де правлять мегакорпорації, що конкурують між собою за домінування на ринку, тоді як навколишній світ розсипається на дрібні уламки минулого. Звичайно, доживши до наших днів 2021 року, ми можемо констатувати, що сучасна цивілізація ще не скотилася до стану кіберпанк, проте деякі тенденції здаються лякаючи схожими, наприклад, зростаюча роль Big Tech компаній та їх можливості контролю над життям людей.

Гра студії CD Project дає змогу подивитись на можливе майбутнє і проаналізувати помилки неіснуючого світу, щоби не повторити їх у реальності, адже розвиток нанотехнологій, віртуальних та інформаційних технологій у наш час розвивається з неймовірною швидкістю.

Гра зробила свій культурний внесок у сферу створення відеоігор. Хоча вона не стала революційною, «хайп» навколо неї однозначно дав поштовх іншим студіям для створення ігор схожого напрямку.

У Cyberpunk 2077 кіберпростір є одним із проявів ідеологій трансгуманізму. Як підкреслював квест-директор М. Томашевич, у такому кібернетичному суспільстві вважається абсолютно нормальним, що люди змінюють протезами свої руки, ноги або інші частини тіла.

Отже, Cyberpunk 2077 є досить цікавою комп'ютерною грою, в якій розкриваються футурологія можливого розвитку постіндустріального суспільства, особливо з моменту впровадження «четвертої» технологічної революції (К. Шваб) та домінуванням транснаціональних корпорацій та їх адміністрацій у житті ослаблених держав. Cyberpunk 2077 може бути філософським попередженням, естетичним та моральним компасом людського

вибору. Рекомендуємо знайомство з даним стилем ігор та, зокрема, світом Cyberpunk 2077!

*Науковий керівник: Шоріна Т.Г.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 321.64:316.422(043.2)

Виноградов Д.О.
Національний авіаційний університет, Київ

РИЗИКИ ЦИФРОВОГО «КОНЦТАБОРУ» АБО «ТОТАЛІТАРИЗМУ» У ПОТЕНЦІАЛІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

У 70-х роках ХХ ст. учені висунули концепцію переходу західного суспільства, яке характеризували як «індустріальне суспільство», до «постіндустріальної», а, пізніше, до інформаційної стадії розвитку. У новому суспільстві, яке стали називати «постіндустріальним» або «інформаційним», визначальну роль грає не індустрія, а інформація. Це такий тип суспільства, продуктивність якого більшою мірою визначається інформаційним сектором, ніж виробничим сектором і сферою послуг. Процеси інформатизації суттєво впливають на всі сторони суспільного життя, включно з соціокультурними відносинами. Всебічне проникнення комп'ютерних технологій, світових комунікативних мереж та удосконалення аудіовізуальних засобів дозволило говорити про формування інформаційної парадигми культури.

Початково, створення інформаційних технологій переслідувало кілька цілей: автоматизація та збільшення ефективності виробництва, створення штучного інтелекту для роботи з великими обсягами даних, полегшення життя загалом, але головною їх метою було – зробити людину вільною.

Утім вдумливий аналіз розвитку інформаційної культури (та цифрової, як її складової) дозволяє говорити про неоднозначність її гуманітарних наслідків. З одного боку, нові технології сприяють прогресу, підвищують ступінь прозорості суспільства, надають багато можливостей для самореалізації людини. Наприклад, завдяки Інтернету можна анонімно, або неанонімно висловлювати свою думку на будь-якій інформаційній платформі. Всесвітнє Павутиння дає необмежені можливості для спілкування з різних куточків Землі, географічна відстань між співрозмовниками вже не грає ролі. У кризових ситуаціях цифрові технології забезпечують виняткову можливість миттєвого контакту та оприлюднення інформації – тим самим потенційно запобігаючи конфліктам через непорозуміння. Водночас поряд з прогресивними наслідками слід бачити ризики і небезпеки їх впливу. Як пише патріарх американської соціально-політичної думки Г. Кіссінджер, технології, що використовують для реалізації демократичних прав та виступів, з однаковим успіхом можна використовувати для «стеження і придушення». Сьогодні більшість публічних просторів у будь-якому великому місті знаходиться під постійним відеоспостереженням, а власника будь-якого смартфона легко відстежити в режимі реального часу. Власне, як доводить американський учений, до числа найбільш значущих

складових нових технологій слід віднести могутність, якою вони можуть наділити малі групи, що очолюють політичні та економічні структури; ця могутність дозволяє обробляти і відстежувати інформацію, формувати суспільні дискусії і, певною мірою, формулювати істину. Цей всебічний і усюдисущий контроль не тільки над фактичною, але і *можливою* поведінкою людей, не тільки над фактичним розумом та почуттями людей, але програмування їх *можливих* думок і бажань – дає підстави побоюватися реалізації у близькому майбутньому тоталітарних методів впливу та управління.

Тоталітаризм – це система впливу, яка заснована на всеосяжному (тотальному) контролі над сферами життя суспільства і людини. Це визначення можна застосовувати як до державної влади, так і адаптувати до інформаційного поля. Результатом такої системи взаємодії з людьми завжди є центри масового примусового тримання – концтабори, у даному випадку, цифрові, з діючими у них обмеженнями.

«Цифровий концтабір», на наш погляд, це тоталітарний контроль над користувачами і пропаганда поглядів, які можуть нав'язувати окремі соціальні групи, завдяки згоді найбільших світових підприємств у сфері інформаційних технологій, так званих Big Tech. Втім, у цей момент, Big Tech, перебираючи на себе соціокультурну роль, перестають бути просто приватними компаніями. Яскравим прикладом соціально-технологічної консолідації сил стали події американської президентської кампанії 2020-початку 2021 року. Вони продемонстрували суспільно-політичні функції цифрових гігантів. Виявилось, що спільними діями такі компанії здатні обмежити будь-які канали цифрової та інформаційної комунікації людей, чий інтерес є політично відмінними. Виключенням їх «блокування» та «обмеження» не став і на той час чинний голова держави Д. Трамп, повідомлення якого були не підтримані ведучими цифровими платформами. Отже, нинішня інформаційна культура таїть подвійний потенціал. Інформаційні технології виявляються інструментом і формою, завдяки яким можна як забезпечувати демократичні свободи людей, долати і пом'якшувати суспільні конфлікти, так і, навпаки, бути засобом індивідуального та суспільного поневолення. На думку Г. Кісінджера, для реалізації як соціального *порядку*, так і *свободи*, необхідний горизонт історичного та ідеологічного планування, можливості «гуманістичного, трансцендентного та морального мислення». Без них суспільство застрягне у власних суперечностях, і тоді не буде ні справжньої свободи, ні справжнього порядку.

*Науковий керівник: Шоріна Т.Г.,
канд. філос. наук, доцент*

КУЛЬТУРНО-ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Поняття культура об'єднує в собі матеріальні і духовні цінності, що були створені людством протягом всієї історії існування. Це поняття вбирає в себе різні сфери суспільного життя: науку (включно з технологією); освіту; мистецтво (літературу та інші галузі); мораль; соціальний уклад; світогляд тощо. Слово «культура» – латинського походження, у класичній давнині буквально означало обробку, догляд, поліпшення (colo, colere – обробіток, займатися землеробством). В античний період, у вченні Платона та Арістотеля, ми знаходимо ототожнення культури і культурної поведінки із людською діяльністю, що підпорядкована розуму, а не інстинктам. Римський оратор і публіцист Марк Цицерон, говорячи про культуру, також мав на увазі духовність, виховання, розвиток розумових здібностей. У сучасному розумінні (як результати діяльності суспільної людини) поняття культура почало вживатися в працях німецького юриста й історіографа С. Пуфендорфа (1632-1694). Тоді ж культура стала розумітися як надприродне, як протистояння людському світу дикій природній стихії. Сучасна наука нараховує декілька сотень визначень культури. Деякі з них досить широкі за визначенням, зокрема: культура – це сукупність досягнень людства; або все багатство матеріальних і духовних цінностей; або – інтегральний образ, що об'єднує науку, освіту, літературу, мистецтво, мораль, уклад життя при визначальній ролі світогляду.

У сучасному науковому дискурсі вважається, що культурні артефакти складаються з чотирьох типів елементів: понять і концептів, які виражають культурні універсалії; відношень; цінностей; норм, у вигляді правил і стандартів. Стосовно цивілізації, то її формування було ознаменоване багатьма факторами: трансформацією первісного ладу, виникненням полісного життя разом з ускладненням системи суспільних відносин, зокрема становленням державно-правових відносин, які прийшли на зміну родовому устрою. Цей процес неодноразово був предметом дослідження як перехід від природного стану суспільства і людини, в якому його первинні інстинкти і пристрасті не стримуються ніякими суспільними нормами або моральними міркуваннями, – до культури, цивілізації і політики, тобто до громадянського й політичного суспільства, в якому право і держава здатні приборкати розбещені або нецивілізовані звичаї. Саме тому право слід розглядати в цивілізаційно-культурному вимірі, в аксіологічному контексті загальнолюдських цінностей та гармонізації соціальних відносин, що впливає на форми правової комунікації.

У культурології розглядається ще один аспект взаємодії «культури» і «цивілізації», який ґрунтується на розділенні матеріальних і духовних сфер суспільного буття. Цивілізація постає тут у якості матеріальної сторони культури. За цих умов цивілізація виступає як проміжний етап розвитку людського досвіду, після завершення якого настає постцивілізаційна стадія, де глобальна культура буде створюватися і розвиватися за допомогою інформаційно-комунікаційних

систем. Зважаючи на те, що глобальна культура заснована на горизонтальній формі інформаційного обміну та спілкування, коли люди, використовуючи сучасні інформаційно-комунікативні технології вступають один з одним у взаємодію, обмінюючись різноманітними інформаційними повідомленнями, то, відповідно, форма правової комунікації, що відповідає сучасному культурно-цивілізаційному періоду, буде також горизонтальною.

*Науковий керівник: Орденів С.С.,
канд. філос. наук, доцент кафедри філософії НАУ*

УДК 141.7 (043.2)

Дуднік В.В.,
Національний авіаційний університет, Київ

ПРОБЛЕМА СПРАВЕДЛИВОСТІ У КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

В політичній комунікації справедливість, як ключовий принцип права, розглядається як загальний моральний атрибут суспільного життя людей. З плином історії існували різні підходи до пояснення сутності справедливості. Велика кількість теорій утворилася, також, завдяки тому, що питання справедливості піднімалось в різних культурах та суспільствах, що перебували на різних етапах соціального та політичного розвитку. Найбільш виразно відмінності у розумінні справедливості простежуються у суспільствах ліберального та неліберального типів.

У ліберальному суспільстві справедливість передбачає рівний розподіл необхідних обмежень свободи серед людей, рівність всіх людей перед єдиним законом, рівне право на використання державних переваг і привілеїв. В такому суспільстві справедливість розглядається з універсалістських та егалітаристських позицій, на підставі яких формуються основи етики свободи й гуманізму, засновані на індивідуалізмі. Однією з основних умов забезпечення справедливості та приватних прав і свобод у ліберальному суспільстві є обмеження ролі держави у суспільному житті. Ліберальне законодавство обмежує втручання держави у приватну сферу та не дає їй можливості самостверджуватися шляхом насильства.

В неліберальному суспільстві поняття «справедливість» розкривається інакше. Воно передбачає не рівність можливостей, закріплених за індивідом як права, а субординацію, правильний порядок панування, справедливий розподіл, заснований на відповідності певній сфері, переступати яку несправедливо.

Головною причиною цього є те, що неіндивідуалізована свідомість неліберального суспільства перебуває в дещо екстатичному стані, а свобода розглядається як, безпосередньо, свобода дій. Таке ставлення до справедливості ґрунтується на пропорційній рівності, на підставі якої суспільні блага та почесні розподіляються між громадянами, що забезпечується політичною системою. Це спричиняє викривлене уявлення про ціннісні функції права, адже вони розкриваються як його протилежність, тобто – неправо.

Отже, в ліберальному та неліберальному суспільствах трактування справедливості ґрунтовно відрізняються. Типи суспільства, які розглядаються, видозмінюються історично та зазнають певних змін. Це зумовлено не лише варіативністю суспільств та їхнім рівнем соціального розвитку, а й особливостями культурного і політичного стану та їхнім функціонуванням у динаміці.

*Науковий керівник: Орденов С.С.,
канд. філос. наук, доцент кафедри філософії НАУ*

УДК 621.396(043.2)

Курило Д.О.,
Національний авіаційний університет, Київ

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА СВІДОМІСТЬ. АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ ЗА ФІЛЬМОМ А. ГАРЛЕНДА «EX MACHINA»

На наше переконання, технологічний прогрес є однією із найцікавіших тем для дискусії. Розвиток технологій завжди цікавив та водночас бентежив людський розум. Із появою перших механічних приладів прогрес, а якщо казати точніше, то його наслідки (ці самі механізми), почали замінювати людей у всіх сферах життєдіяльності. Спочатку в цьому не було нічого поганого. Поява друкарських машинок полегшила копіювання книжок, через що книги стали доступними для більшості. А люди, які власне переписували книжки, почали їх передруковувати. Парові двигуни з'єднали не просто різні міста, але і різні країни, що дало змогу світові розвиватися швидше. Інтернет надав можливість обмінюватися знаннями без суттєвих затрат на час, що також прискорило розвиток людства. Зараз почали створювати перші прототипи «розумних машин», задача яких не змінюється під впливом часу – допомогти людині опанувати та приборкати все на планеті на якій ми живемо. З часом ми зрозуміли, що замість того, щоб робити все самим та витратити на це дорогоцінний час і сили, можна зробити механізм, який або пришвидшить процес, або буде робити його автономно, без участі людини.

Ми передаємо свій досвід машині, наприклад, шляхом написання програми, і вона починає виконувати те, що написано в коді. Цей сценарій використовують у різноманітних сферах життя: дослідження планети, ведення війни, створення нового продукту для ринку, тощо. Отже, ми можемо зберегти багато людських життів шляхом використання роботів. Вони не є живими організмами, тож і не мають людського фактору, вони не можуть помилитися. Але з іншого боку, саме роботи стали першою причиною занепокоєності людей щодо їх майбутнього. Адже з появою нової робочої сили, потреба в старій – людях – зменшилася. Роботи вже майже повністю витіснили людей з промислової сфери, забравши можливість заробітку, без якого існування людей стане важчим.

На цьому проблемі не закінчуються. Науковці марять ідеєю створення штучного інтелекту, який допоможе людині відповідати на запитання, на які вже всі давно шукають відповіді. Всі великі мислителі нашої планети будуть поспішати

в одному тілі, яке буде здатним розвиватися самостійно. Люди створять штучний організм, який буде набагато розумнішим за нас самих і подальша потреба в нашому існуванні просто зникне. Ми не зможемо існувати разом із вищим інтелектом, бо з часом, на нашу думку, він почне засуджувати вчинки людства і вважати нас недорозвиненими організмами, які знищують місце свого існування – Землю. Отже, штучний інтелект, який хоч і був створений людиною, стане незалежним від неї, що і було показано в фільмі А. Гарленда «Ex machina».

Відомий ізраїльський історик Юваль Гарарі висловив дещо інакшу думку з цього приводу, але яка в свою чергу тісно перетинається із роботою Алекса Гарленда: «Зараз людство помирає набагато більше від переїдання, ніж від голоду, набагато більше смертей від суїциду ніж від воєн і це можна назвати успіхом. Людська цивілізація винищує сама себе» [1]. Навіщо тоді існує людство? Яка наша місія на цій планеті, адже все, що на ній бігає, літає чи повзає виконує якусь свою корисну роль для цілої планети? На даному етапі в моїй голові народилася одна теорія. А якщо людство це своєрідні камікадзе? Якщо наше завдання це всього лише створити ідеальний інтелект, який зміг би вирішити всі проблеми на планеті? Виходячи з цієї думки, людство з'явилося на планеті для можливості її подальшого розвитку. Адже штучний інтелект не буде робити непередуманих вчинків, не буде руйнувати місце свого життя задля тимчасового задоволення. Він буде робити тільки потрібне для свого існування та розвитку, а можливо навіть і приносити користь своїй планеті. Це дуже дивно, але фільм «З машини» поставив нас в центр своєрідного поля для роздумів. Тема розвитку технологій та співіснування людини з ними є невичерпною. Завжди знайдуться люди, що будуть заперечувати точки зору один одного та надавати переконливі аргументи, що підтверджують їх позицію. І саме в таких дискусіях народжуються нові думки та ідеї, що можуть фундаментально змінити навколишній світ. Але щоб створити річ, яка буде мислити сама, зможе сама існувати, ми спочатку повинні розібратися в собі. Чи може людина брати відповідальність за створення нового штучного неорганічного життя, яке не було «запланованим» природою, якщо ще не досконало розібралося в своєму призначенні. І ми не маємо на увазі якихось певних особистостей, мова йде про людину, як про вид, що користується дарами природи та ще не зрозумів для чого він існує на планеті Земля.

Список літератури

1. Harari Y.-N. Nationalism vs globalism the new political divide // Режим доступу: <https://www.ted.com>
2. Garland A. «Ex machina», кінофільм// Режим доступу: <https://www.youtube.com>
*Науковий керівник: Сідоркіна О.М.,
канд. філос. наук, доцент*

СУТНІСТЬ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО

Глобалізація – це об'єктивний соціальний процес, в ході якого зростає взаємозалежність національних економік, політичних і соціальних систем, національних культур, а також взаємодії людини з навколишнім середовищем. Глобалізація стала чи не найзагальнішим явищем сучасності без якої важко уявити суспільство. Разом з тим, глобалізація характеризується нерівномірністю, несправедливістю розподілу благ і багатств, протистоянням політичного, культурного, цивілізаційного характеру. Про це свідчить і той факт, що вже після закінчення «холодної війни» у світі відбулося майже шість десятків воєн. Дедалі більше в світі відчуваються наслідки процесів світової глобалізації, починаючи від посилення культурного та ідеологічного впливу з боку найрозвинутіших країн в бік менш розвинутих і закінчуючи проблемами, що виникають внаслідок діяльності міжнародних злочинних та терористичних організацій, активізації інформаційних воєн, а також незаконної міграції. Розглядаючи феномен «культурної глобалізації» у процесі міжнародного спілкування, що призводить до певного взаємовпливу, а також до зменшення та поступового зникнення між ними, аж до зміцнення зв'язків та ліквідації ізоляції і, внаслідок, до міжкультурних відгалужень.

Якщо культура це, насамперед, спосіб життя, конструкція, що складалася протягом всієї історії суспільства, у межах якої створюються відповідні образи дійсності, то культурна глобалізація призводить до зміни контексту (структури) цього образу, ідентичності, загальних уявлень, цінностей. У цьому контексті культуру можна розглядати як індикатор глобалізації, оскільки культура безпосередньо пов'язана зі свідомістю і способом життя людини та суспільства загалом. Як наслідок спровокованих глобалізацією процесів, у культурному просторі настають зміни, які, як зазначає Дж. Томпкінсон, проявляються у таких явищах як етноцентризм, культурний імперіалізм, вестернізація і детериторізація [1]. Він вважає, що глобальна культура – це, насамперед, «глобальна капіталістична культура», зумовлена політичною і економічною владою корпорацій та їхнім глобальним багатством. Американська масова культура здійснює експансію настільки форсованими темпами, що затьмарює європейську масову культуру навіть у самій Європі.

Проблемою глобалізації, є також детериторізація. Сутність якої полягає в ідеї трансформації відносин між місцем проживання людини та її культурними, соціальними практиками, досвідом та ідентичністю і є ключовим аспектом трансформації локального локальної культури в умовах глобалізації [2]. На думку Дж. Томпкінсона, детериторізація, яку він називав «подорожуючою культурою», ще не означає загрозу втрати локальності, оскільки людина, яка проживає на певній території міцно з нею пов'язана, а детериторізація є лише трансформацією локальності у загальносвітовому просторі і передбачає існування тісних зв'язків між культурою і локальністю, що передують глобальним процесам. Якщо

розглядати міграцію селян у великі міста, що було спричинене необхідністю забезпечення працівниками нових гігантів промисловості, то фізично відірвавшись від своїх коренів, мігранти завдяки засобам комунікації не втрачали зв'язків із етнічною батьківщиною. Водночас у нових умовах, на новій території вони творили осередки своєї культури. Тому детериторізацію можна розглядати не лише як відхід від попереднього стану, в якому культурний досвід був тісно пов'язаний із визначеним місцем проживання людини, а і як вигідний засіб отримання культурного досвіду, що існує в глобальному світі. У цьому контексті детериторізація сприяє осучасненню глобальної культури, а різноманітні локальні культури мають безпосередній вплив на творення і розвиток світової культури. Характерною ознакою глобальної культури при цьому стає проблема її самоідентифікації і самовизначення. Вона зумовлена зростанням зацікавленістю локальною національною культурою, етнічними і релігійними особливостями. На думку російського соціолога М. Покровського, усі продукти глобальної культури є результатом самоідентифікації, а зростання ідентифікаційних процесів відбувається не лише на індивідуальному рівні, а й на груповому. Вони проявляються як за етнічними, релігійними, соціальними, так і політичними тощо ознаками. Отже, підбиваючи висновки зазначеного вище, глобалізація – це рушій прогресу у всьому чого вона торкнеться, але в той самий час вона розмиває кордони між різними культурами, які в процесі свого існування ніколи тісно не контактували, що з часом призводить до втрати самостійної ідентичності суспільства, норм культури та традицій, через вплив та заміщення культурних цінностей.

Список літератури

1. Tomplinson J. Globalization and culture. Cambridge: Polity Press, 2004. P.8.
2. Олійник О. Концептуалізація глобалізації: методологічні аспекти // Гуманітарний вісник ЗДІА. 2009. Вип. 38. С. 43.

*Науковий керівник: Шевчук Р.М.,
канд. юрид. наук, доцент*

УДК 379.828:004.9(043.2)

Лепська Я.Я.
Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР НА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ

Внаслідок науково – технічного прогресу впродовж багатьох десятиліть відбувався активний симбіоз людини та техніки. Так сьогодні без комп'ютерних технологій не обходиться жодна сфера людського життя: трудова і рекреаційна, пізнавальна і творча. Однак, найбільшого впливу зазнала комунікативна сфера, а найбільш вразливими до цих змін стала молодь.

Підлітки – особлива соціально-демографічна група, яка прагне самоствердитися шляхом активного фізичного, статевого, психічного та соціального формування та пізнання. Така поведінка визначена як девіантна,

однак існують інші, які не несуть прямої загрози суспільству, проте негативні наслідки для соціуму і людини є. До таких можна віднести й пристрасть до комп'ютерних ігор.

Комп'ютерну ігromанію можна умовно поділити на залежність від неазартних та азартних ігор. Різновидами комп'ютерних азартних ігор є рулетка, лотереї, карткові ігри, імітатори ігрових автоматів, онлайн казино. Яку ж соціальну небезпеку вони представляють? Очевидно, що це збільшення витрат на гру, підштовхування до злочинності заради отримання необхідних коштів, психічний розлад (гемблінг), віра у фаталізм та жага до «легких грошей», відмова від сприйняття реального світу на користь віртуального. Неазартні поділяються на не рольові та власне рольові. Не рольові ігри не викликають залежності у гравця та вплив на особу незначний. До них відносять головоломки, «квести», «симулятори» та аркадні ігри. Більшого впливу на психіку людини завдають саме рольові ігри, через те, що завдяки їм можна повністю поглинути у віртуальний світ і впасти в залежність від обраного героя. В результаті, рольові ігри лише імітують подолання «певних перешкод» у нереальному світі, при цьому не помічаючи накопичення проблем у реальному житті. Таким чином гра стає засобом компенсації справжніх проблем реального світу, а особистість починає деградувати та реалізувати себе власне у світі певної гри.

Виділяють три різновиди рольових комп'ютерних ігор:

- За характером впливу;
- За силою «втягування» в гру;
- За рівнем «глибини» психологічної залежності.

Найбільшу небезпеку представляють ігри останнього типу. Тому що вони володіють найбільшою силою «входження» в гру. Гравець має досягнути повної ідентифікації з комп'ютерним персонажем, і вже за мить після початку гри людина втрачає зв'язок з реальністю, повністю сконцентрувавши свою увагу на грі. Найчастіше жертвами залежності від комп'ютерних ігор є молодь та представники середньої вікової категорії.

Зазвичай звернення людиною до комп'ютерних ігор відбувається в таких цілях: психічне розвантаження, жага нових відчуттів; задля розваги та відпочинку; азарт досягнення мети; самоствердження та бажання обіграти машину. Однак, переслідуючи ці бажання, люди самі наражають себе на соціальну небезпеку:

- Великі матеріальні витрати на ігри;
- Беззмистовна втрата часу та проблеми у соціумі;
- Перезбудження та агресивність (виникає через надмірну жорстокість та насилля в іграх);
- Проблеми соціалізації, депресія;
- Проблеми зі здоров'ям:
 - Психологічне: хронічна втома, порушення сну, підвищена дратівливість та конфліктність;
 - Фізіологічне: головний біль, перепади тиску, захворювання опорно-рухового апарата, порушення зору.

З метою практичного дослідження впливу комп'ютерних ігор на світогляд молоді було проведено опитування студентів та підлітків. З 10 опитованих, 6 грає

в комп'ютерні ігри задля розваги та розслаблення, 2 – для самоствердження та відчуття переваги над іншими гравцями, і для інших 2 – це спосіб заробітку та призначення. Як виявилось, захоплення комп'ютерними іграми притаманне більше хлопцям, аніж дівчатам.

Таким чином, на жаль, сьогодні все більше молоді біжить від проблем реального світу у віртуальний. Не важливо, які цілі вони переслідують, втрата зв'язку з реальним часом негативно впливає на рівень соціалізації та поведінку у соціумі, навички комунікації з живими людьми, викликає збудження психіки та фізичні недуги.

Список літератури

1. Перепелиця А.В. Проблема комп'ютерних ігор, як альтернатива реальності// Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua>
2. Гузьман О.А. Комп'ютерна залежність підлітків: соціологічні аспекти дослідження/ О.А. Гузьман, Н.О. Ляшенко // Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua>
3. Кіберзалежність – хвороба епохи інформаційних технологій// Режим доступу: <https://ns-plus.com.ua>

*Науковий керівник: Скиба О.П.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 379.828:004.9(043.2)

Манівська Ю.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДІ

Інтернет-залежність – це так званий розлад у психічному стані людини, що супроводжується кількістю поведінкових проблем і в загальному полягає в нездатності людини вчасно вийти з мережі, а також в постійній присутності нав'язливого бажання туди зайти.

За даними дослідження університету Гонконга, цілих 6% людей у всьому світі мають Інтернет-залежність, здавалося б, що цифра не така й велика, але згідно даним ООН, залежних від азартних ігор у світі лише 2%, а наркозалежних – 3-6% людей. Також потрібно згадати, що всесвітньою «павутиною» користується переважно молодь, а це приблизно 16% світового населення.

Ви вважаєте себе Інтернет-залежним? Ні, тоді згадайте, на що схожа Ваша реакція, коли на Ваш смартфон надходить сповіщення про нове повідомлення? Як часто Ви користуєтесь соціальними мережами перед тим, як лягти спати? Ви здатні повністю відмовитися від Інтернету, припустимо, на тиждень? Часто Ви відволікаєтесь на соцмережі під час роботи/навчання?

Я думаю, після відповідей на мої питання, багато аудиторії задумається, чи не мають вони залежності. Насправді, Інтернет, а зокрема вже згадані мною соціальні мережі, безперечно впливають на деградацію особистостей. Молодь зазвичай формує хибну картинку моделі життя, вважають за ідеал умови, які

демонструють блогери, формуючи підсвідомо бажану, ідеалізовану картину життя. Проте, даний формат життя зазвичай є неправильним та не придатним для реального світу спостерігачів. Після такого сприйняття блогерського життя в реальності часто зустрічається депресивний стан, агресія, суїцидальні схильності у молоді.

Психологи б'ють на сполох і часто порівнюють Інтернет-залежність з пристрастю до алкоголю та наркотиків. Страшно, правда? Але причини для занепокоєння насправді є. Проведені дослідження на цю тему доводять, що при довготривалому і неконтрольованому перебуванні в мережі відбуваються зміни в свідомості і навіть у функціонуванні головного мозку. Уявіть собі, поступово це приводить до втрати здатності вчитися та мислити.

Швидкий, регулярний перегляд сайтів веде до того, що мозок людини втрачає здатність до аналітичного мислення, перетворюючи постійних користувачів мережі в імпульсивних, частково агресивних та не здатних до інтелектуальної роботи людей.

Здається зрозумілим те, що Інтернет-залежність порушує розумові процеси та погіршує пам'ять, але це не єдині негативні наслідки. Занурюючись з головою в мережу Інтернет, людина поступово втрачає навички реального спілкування, що призводить до асоціальності. З'являються складності в комунікації з новими людьми, а потрапивши в незнайому компанію, Інтернет-залежна людина і зовсім сприймає цю ситуацію як стрес. Далі людина замикається в собі, втрачає сон, має проблеми на роботі або навчанні, складнощі в особистому житті.

Але насправді Інтернет може принести і величезну користь, а моя стаття є лише попередженням і застереженням. Просто Всесвітньою павутиною також треба вміти користуватися, виховувати в собі культуру Інтернет-користування, використовувати мережу для отримання необхідних і важливих навичок, можливо, вивчення нової мови або для отримання інформації, що має практичне значення.

*Науковий керівник: Скиба О.П.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 621.396(043.2)

Мартиненко М.М.,
Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сьогодні внаслідок стрімкого розвитку процесів інформатизації і комп'ютеризації інформаційні технології проникли в усі сфери життя суспільства, починаючи від роботи, науки, освіти і закінчуючи розвагами. Поступово змінюються системи комунікацій, відходять у минуле старі форми комунікацій (телеграми, паперові листи тощо) і формуються нові інформаційно-комунікаційні системи.

Саме завдяки розвитку інформаційних технологій в останні роки стрімко розвивається мережа Інтернет, можливості якої ми можемо використовувати в освіті, в науці (комунікація між ученими з різних країн) тощо. За даними соціологічних досліджень кількість людей, що користуються «всесвітньою павутиною» з кожним роком зростає. Завдяки мережі Інтернет ми можемо дізнаватися новини, дивитися фільми, грати в онлайн ігри, спілкуватися з іншими людьми в соціальних мережах.

Соціальна комунікація – це обмін між суб'єктами інформацією, емоціями, ідеями та знаннями. В сучасному суспільстві комунікація стає одним із основних інструментів отримання найновішої інформації. Основним найпростішим засобом соціальної комунікації та засобом передачі інформації завжди була мова. Поступово з винайденням різних технічних засобів, зокрема друкарського станка, процес передачі інформації модифікувався. Інформація починає передаватися в друкованому вигляді, потім з розвитком комп'ютерів і мережі Інтернет в електронному.

Наприкінці ХХ ст. циркуляція інформації в комунікаційних процесах відбувалася в основному на папері, що не є характерним для ХХІ ст., коли значний її масив знаходиться в Інтернет-просторі. Саме поява мережі Інтернет, історія якого починається у 1969 році, стає важливим фактором появи нових інформаційно-комунікаційних систем.

Завдяки наявності мережі Інтернет люди можуть дуже швидко отримувати будь-яку інформацію, необхідну для роботи, навчання чи розваг. А новітні системи соціальних комунікацій об'єднують людей у просторі та часі, дозволяючи спілкуватися тим, хто знаходиться один від одного на відстані тисячі кілометрів. Так у ХХІ столітті дуже популярними стають різноманітні соціальні мережі. Ці соціальні мережі мають вигляд сайтів, на яких можна утворювати власні сторінки для спілкування, поширювати та отримувати інформацію серед великої кількості людей. Мережі дають можливість відстежувати думку суспільства, інформувати людей про події у різних напрямках діяльності тощо.

Отже, як бачимо, перехід до інформаційного суспільства супроводжувався черговою модифікацією комунікаційних процесів. Розвиток системи електронних, соціальних комунікацій надає доступ до інформаційних ресурсів та створює нові можливості для вільного розвитку й самоствердження сучасної людини.

*Науковий керівник: Сідоркіна О.М.,
канд. філос. наук, доцент*

УБЕРІЗАЦІЯ ПРАЦІ ЯК ПЕРЕМОГА ІНДИВІДУАЛІЗМУ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАСЛІДКИ

Сучасне постіндустріальне суспільство характеризується мережевими структурами та високим рівнем інформатизації та віртуалізації у різних сферах, включаючи трудову, освітню, виробничу.

Нові технології несуть як нові можливості, так і ризики. Цей баланс потребує постійного вивчення, але точно прорахувати його неможливо. Позначимо деякі наслідки, які є найбільш важливими або спірними. У сучасній економічній структурі «цифра» стає найважливішим фактором комерційного успіху: в 2019 році п'ятірку найбільших за капіталізацією корпорацій становили виключно цифрові компанії – Microsoft, Amazon, Apple, Alphabet (головна структура Google) і Facebook. Це результат не тільки підприємницького успіху, але і здатності концентрувати доступ до інформації про різні групи користувачів. Як наслідок, цифрові глобальні гіганти стають новими монополістами з надання доступу до інформації, що явно спотворює принципи вільної конкуренції, торгівлі та раціональної індивідуальної поведінки. Транснаціональний капітал підриває можливості капіталу національного, що обертається негативними наслідками для національних виробництв, робочих місць та загалом трудових прав людей.

На відміну від колишнього індустріального суспільства, де була розподілена колективна організація праці, панувала ієрархічна вертикаль, пов'язана з великим виробництвом, гарантувалися соціальні права, у новому постіндустріальному (або мережевому) суспільстві починає переважати гнучкі та індивідуальні форми праці, праця з високим ступенем децентралізації та автономізації, а також з опорою на мережеву взаємодію. Крім того, через подальше впровадження штучного інтелекту для обробки інформації, процесів роботизації і автоматизації відбувається подальше витіснення людини зі сфери безпосереднього матеріального виробництва, і перетік її до сфер «нематеріальних» видів праці.

Усе це глобально змінює структуру зайнятості та трудову поведінку. Виникають або відроджуються такі форми трудових правовідносин, як термінові і тимчасові, робота за викликом і віддалена робота, відроджуються форми самозайнятості та категорії незалежних професіоналів, створюються компанії, що надають послуги з аутсорсингу і аутстафінгу. Внаслідок боротьби компаній за ефективність і зниження витрат формується мережа виконавців як тих, які входять у штат організації, так і зовнішніх. Серед новітніх форм зайнятості можна назвати і відносини у сфері праці, які реалізуються за допомогою онлайн-платформ. Перехід до праці через онлайн-платформи отримало назву «уберізації» за назвою відповідної компанії таксі «Uber Technologies», яка вперше реалізувала подібну трудову стратегію. Система пасажирських перевезень Uber є повністю автоматизованою і такою, що працює через мобільні додатки. Онлайн-платформа за «уберізованої» форми зайнятості використовується для того, щоби надати

юридичним або фізичним особам – клієнтам (замовникам) доступ до необмеженого та невідомого їм кола інших фізичних або юридичних осіб – виконавців для вирішення специфічних проблем або з надання спеціалізованих послуг на платній основі. Найбільший вплив онлайн-платформи здійснили на працю, що не вимагає спеціальної підготовки і кваліфікації: робота кур'єрів, разові послуги та ін.

«Уберізована» зайнятість має неоднозначні ефекти. Ця праця передбачає організацію індивідуальної професійної стратегії, формування власного графіка, можливості варіативної самореалізації, можливості підвищити свої доходи. Це скоріше позитивні наслідки. Але є низка негативних ефектів. Так, уберізація порушує правила конкуренції на ринку, граючи на зниження ціни, відповідно працівник отримує менше і, щоби компенсувати зниження доходу, змушений збільшувати свою трудове навантаження, продовжуючи свій робочий день. Працівник змушений постійно бути у пошуку клієнтів, замість того, щоби зосереджуватися на якості виконання своєї спеціалізації. Трудовий статус такого працівника часто не є гарантованим компанією, адже він може вважатися самозайнятим. Відповідно до цієї колізії впливають й інші пов'язані проблеми. Для такої трудової категорії не гарантовані справедлива оплата праці, лікарняні, відпускні, пенсійні та страхові виплати, гідні умови праці і безперервна зайнятість із можливістю професійного росту, профспілковий захист та ін.

Отже, постіндустріальне суспільство та неолиберальна економіка істотно змінюють як структуру зайнятості, так і її форми. Зростання «гнучких», мінливих форм праці та самозайнятості характеризується водночас підсиленням індивідуалізмом та високими ризиками працівника.

*Науковий керівник: Шоріна Т.Г.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 17.023(043.2)

Опанасенко В. Р.

Національна академія внутрішніх справ, Київ

ЛЮДСЬКІ ЦІННОСТІ І ЛЮДИНА ЯК ЦІННІСТЬ

Останнім часом інтерес до цінності людини, її прав, можливостей і бажань виник і в нашій країні. Цю тему обговорюють у пресі, наукових конференціях, газетах та у мережі Інтернет. Хоч цінності самі по собі і не мають буття, у них є певна значущість, вони допомагають у досягненні мети та є певним зверненням до волі. На жаль, не всі розуміють справжню роль цінностей у суспільстві, що є справжньою проблемою. На мою думку, людина – це вища істота, яку потрібно поважати, тому її не можна просто використовувати та обов'язково потрібно цінувати, ставитися до неї з моральної точки зору.

У такій науці, як етика І. Кант пропонує ідею категоричного імперативу, а точніше, головного правила поведінки. Категоричний імператив говорить: чини так, щоб твоя поведінка могла стати правилом для всіх, щоб для інших це було прикладом. І. Кант гостро протиставляв обов'язок і інтереси особистості, і лише

вчинок, що витікає з обов'язку, філософ вважав моральним. Якщо ж до вчинку приєднується який-небудь інтерес, то він вже не буде моральним. Оскільки ця категорія діє в родині, в колективах, де відношення між людьми завжди пов'язані з якимось інтересом, то людина не може іменуватись моральною [1].

І. Кант вважав, що людина не може бути засобом, а лише метою. Кожна людина є унікальною і неповторною, про це не слід забувати. Чи може людина, спираючись на власний розум, гармонійно, організувати своє життя, чи вона мусить визнати існування вищих від розуму цінностей, які треба сприймати як закон? Це і є певною проблемою, бо взагалі, що таке цінність? Чи повинні люди слідувати їй? І. Кант вважав, що цінності самі по собі не мають буття, їм притаманна лише значущість, вони суть вимоги, звернені до волі, цілі, поставлені перед нею. Але тоді проблематичним видавалось саме існування цінностей, їх імперативний характер щодо поведінки суб'єкта [2].

Культура є основою життя суспільства, а цінності – джерелом духовного життя. Культура показує, що таке цінність, а що – антицінність. Цінності скріплюють цілісність суспільства, перешкоджають руйнівному впливу ззовні. Тобто соціальні цінності є об'єднуючим чинником, що виступає у формі соціальних ідеалів, ціннісних орієнтацій тощо. Виконуючи важливу роль об'єднуючих, соціалізуючих і комунікативних чинників у житті суспільства, цінності забезпечують духовну єдність суспільства, високий рівень його самосвідомості і організації його членів.

Суспільні цінності з'являються поступово, як сукупність прийомів людського побуту, певні форми поведінки, відмінні від тваринних інстинктів, що передаються від одного покоління до іншого. Протягом людської історії ці прийоми побуту закріплюються в таких утвореннях, як традиції, ритуали, звичаї. Підсумком і метою тривалого прищеплювання ціннісних якостей є формування людської психології, ментальності, способу життя членів суспільства у належному, характерному для даного типу суспільства напрямі [3].

Якщо говорити про правові цінності, то це більш ознаки права, які істотно значущі для людей. В їх основі лежать правові ціннісні відносини між суб'єктами соціуму. У результаті правових відносин між людьми виникають певні правові вимоги, формуються норми та ідеали. Якщо дія відповідає правовим вимогам та нормам, вона вважається цінною для суб'єкта та об'єкта діяльності [4]. Можна зробити висновок, що культурні цінності в житті суспільства виступають соціально-значущими орієнтирами діяльності суб'єктів. Саме через них людина задовольняє свої потреби, і, взагалі, саме існування цінностей відрізняє людину від тварини. Цінності є основою культури і культура є предметним полем формування цінностей. Ці категорії невіддільні одна від одної. Культура і визначається через систему цінностей та ідей, що виступають для регулювання поведінки членів даного соціуму. До людей треба ставитися гуманно, толерантно, бо не вже знецінюючи людину ми відчуваємо позитивні емоції? Щоб тебе поважали, потрібно самому з повагою ставитися до людей, саме так, як хочеш щоб ставилися до тебе, бо наші суб'єктивні цінності ми встановлюємо самі для себе і завжди можемо їх переосмислити. Для цього потрібно розуміти роль цінностей у житті людини та слідувати ним.

Список літератури

1. Нарский И.С. Западноевропейская философия XIX века. / И.С. Нарский. – М.: Высшая школа, 1976.– 584 с.
2. Философия Канта и современность. / [под ред. Т.И. Ойзермана]. – М., 1974.– 468с.
3. Антология мировой философии. В 4-х т. Т. 3. М. – «Мысль», 1971. – 760 с.
4. Філософія права. / [за ред .О.Г. Данильяна] – 2017. – 207 с.

*Науковий керівник: Шевчук Р.М.,
канд. юрид. наук, доцент*

УДК 379.828:004.9(043.2)

Потебенько М.О., Шляховська А.Р.
Національний авіаційний університет, Київ

КОМП'ЮТЕРНІ ІГРИ ЯК ФЕНОМЕН ГЛОБАЛЬНОЇ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА ЖЕСТ ТРАНСКУЛЬТУРИ

У сучасному світі культури ігри є невід'ємною частиною повсякденного життя кожної людини. Філософський підхід у дослідженні феномену гри синтезує здобутки гуманітарних, соціальних та природничих наук. Він дозволяє комплексно вивчати гру як універсальну людської культури, виводячи її передумови з живої природи і структур вищої нервової системи тварин, як на цьому наполягав Й. Хейзинга. Схожість проявів гри в живій природі та культурі демонструє початок вітальності, суперництва і змагальності, пристосування. Але відмінність гри в сфері культури полягає у появі в ній істотно нового компонента – передусім, свободи. Як здатність діяти відповідно до власних цінностей, протистояти обставинам та інстинктам, гра доступна лише homo sapiens. Цим можна пояснити той факт, що початкові класифікації ігор беруть за основу саме ступінь свободи й лише пізніше виділяються її більш диференційовані різновиди.

Серед інших видів ігор, комп'ютерні ігри дозволяють, по-перше, задовольнити амбіційні потреби людини у швидкому удосконаленні будь-якої навички, навіть якщо вона безпосередньо не потрібна для реалізації основних життєвих цілей. По-друге, такі ігри вможливають створення віртуальних світів, перебування у яких дозволяє людині набути нові культурні ідентичності, пережити нові соціальні ролі та ідейні смисли, які не зустрічає й не переживає людина в офлайн-реальності. Багаторазове використання конкретної ігрової ситуації характеризує комп'ютерні ігри як універсальний засіб придбання символічного досвіду, своєрідний тренажер людських навичок і умінь, які необхідні для вирішення завдань людської життєдіяльності. Ігри дозволяють «програвати» реальність, трансгресувати можливі моделі взаємодії людських відносин, наслідки технічних і наукових перетворень. Все це дозволяє ніби «зазирати» у майбутнє або дивитися на себе «з боку», щоби за можливості убезпечитися від згубних та помилкових дій.

Ігри допомагають людям (і особливо дітям) тренувати психічні реакції і відчувати себе безпечно у випадку програшу. Саме тому наша психіка дарує нам своєрідні відчуття задоволення під час гри. Аналіз емоційної сфери і соціальних

контактів показує, що діти, котрі грають частіше у складні та серйозні ігри є більш соціалізованими. Завдяки поширенню популярності комп'ютерних ігор та збільшення числа їхніх прихильників, вони стали предметом вивчення різних наук і стали поштовхом у створенні спеціалізованої галузі знання – «Філософії комп'ютерних ігор». Вона допомагає зрозуміти, чим приваблюють людей відеоігри і що це таке.

Комп'ютерні ігри є унікальним продуктом розвитку техніки і самосвідомості сучасної особистості. Вони зводять у єдине ціле, те, що неможливо поєднати, наприклад: поняття добра та зла, життя та смерті, розваги та навчання, теорії та практики, потреби і реальної можливості. Причому, поєднання протилежностей не є в даному випадку чимось абсурдним і фантастичним. Навпаки, гра містить в собі всі необхідні передумови для природного розвитку особистості і культури суспільства. Комп'ютерні ігри є прикладом відображення дії відразу всього комплексу механізмів ігрової діяльності. За роллю суб'єкта гри вони відтворюють такі відомі діїства як: «Агон» (змагання, боротьба); «Алеа» (азартна гра); «Мімікрія» (перевдягання); «Лінкс» (сп'яніння, запаморочення). У цьому криються причини їхньої широкої масової популярності та привабливості.

Імовірно, незабаром ігри стануть чинником, який дозволить моделювати соціальну дійсність та впливати на суспільну мораль. Слід зазначити, що культура, основний механізм якої є постійна «транgresія», розсування за допомогою нових інформаційно-комунікативних технологій встановлених меж людського досвіду, прийнято називати «інтеркультурою» або «транскультурою». Транскультурні тенденції з їх впровадженням міжкультурного досвіду, змінної ідентичної, модифікації людини та техніки у повній мірі знаходять своє відображення у дусі комп'ютерних ігор, що робить їх не тільки художньо-символічним, але і ідейно-смісловим жестом транскультурних перетворень.

*Науковий керівник: Шоріна Т.Г.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 140.8 (043.2)

Топоркова М.Є.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРОБЛЕМА ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ У ПОСТМОДЕРНІЗМІ

Проблема цілісності людини набирає нові оберти у зв'язку зі стрімкою швидкістю суспільного розвитку, що потребує перегляду нормативних цінностей соціальної системи для створення нової парадигми людини.

У чому проявляється цілісність? Чи можна розглядати цілісність як конкатенацію – комплекс частин, чи вона являє собою єдине-нерозривне? Розглядаючи певний об'єкт, ми можемо стверджувати, що всі його якості утворюють певну цілісність, але ми не зачіпаємо питання, чи цілісний він насправді. Він може виявитись принципово розірваним, розрізненим, проте це не заважає нам осягати його як цілісний феномен. Так, споглядаючи в музеї картину, Ви не орієнтуєтесь на те, скільки об'єктів на ній зображено, одразу охоплюєте її

цілісність, вже опісля вдивляючись у деталі.

Осягнення людини може розпочатися з ресстрації якостей, їй властивих. У цьому випадку передбачається, що цілісний образ виникне як результат перерахування багатьох задатків та властивостей. Одні підкреслювали цінність свідомості, інші – розуму, треті – діяльності. Та риса, яка оцінювалася як головна, визначала в традиційній філософській антропології суть людини.

Однак можливий й інший шлях. Ми здатні осмислити людину ще до того, як утворилася певна сума її ознак. Виявлення структури, внутрішньої впорядкованості системної цілісності людської форми існування надає їй історичне бачення. Звідси, набуття цілісності залежить від культурної ситуації, від історичної своєрідності епохи. А по-друге, від самої людини, яка знаходиться в стані вибору.

Напрямок розвитку людини виступає не в формі однозначного і певно спрямованого вектору розвитку, як причинно-наслідкові залежності, а як складний перетин зовнішніх непорушностей, та внутрішнє висвітлення їх в унікально-індивідуальному бутті. Людина реалізує складні види діяльності (творчість, воля, совість і т.п.), детермінація яких виходить за рамки заданих раніше патернів поведінки, але завдяки яким вона може оволодіти духовними якостями та відкрити самопізнання.

Вирішуючи проблему цілісності людини, філософія опинилася в особливій ситуації, яку слідом за М. Хайдеггером назвали «антропологічною катастрофою». Спираючись на такі визначення німецького філософа, як «вислизання буття», «недобуття», «нестерпна легкість буття», «забуття буття», дослідники прийшли до переконання, що пошуки сутності людини позбавлені змісту. Некласична філософська антропологія прагне схопити знання про людину тільки на перетині різних підходів в так званих «складках». Але ці сфери, як раз і не приймала до уваги класична філософія. Постмодерністи заговорили про «виворіт людини», про «підпіллі», пов'язуючи з ними антропологічний розворот. Колишні поняття філософської антропології почали переосмислюватися.

Якщо в класичній філософії людина як особливий рід суцього живе в трьох реаліях – природній, соціальній і трансцендентній. Відповідно: 1) людина як природне створіння; 2) людина у соціальному просторі і 3) трансцендентний вимір людини. Природність людини висловлює її унікальність як біологічного організму. Соціальність розкриває колективні форми людського існування в соціумі та історії. Трансцендентність остаточно вириває людину з тваринного світу. Якщо людина втрачає свою тваринну природу, то стає автоматом. Якщо вона заперечує її, вона виявляється безтілесним духом. Якщо вона перекручує цю природу, то стає демоном.

Що відбувається сьогодні з філософським осягненням людини? Народжуються виразні техно-органічні реконструкції плоти. «Термінальна плоть» розкриває процес проникнення технології в людину. Тіло часто виявляється локусом виключення або зникнення – суб'єкт анулюють, відтворюють, переснащують, генетично проєктують, розгортають і знову згортають. Термінальна культура – епоха, в яку цифрове заміняє дотикове. Комп'ютер породжує сенсорне оточення віртуальної реальності. Особливе місце в сучасній гуманітарній свідомості займають ідеї перестворення людини. Перетворення

людини розглядається, по суті, як свосерідний соціоінженерний проєкт.

Проблема цілісності людини – не питання про комплексне вивчення людини. Це проблема його існування, буття, призначення в світі. Бути цілісним – означає отримати повноту існування, розкрити людський потенціал. Криза сучасної філософської антропології, швидше за все, пауза перед її новим ренесансом. Суперечка між її різними напрямками і підходами завершиться (і знову триватиме) щодо відносно цілісного уявлення про горизонти філософського осягнення людини.

*Науковий керівник: Абисова М.А.,
канд. філос. наук, доцент*

УДК 621.396(043.2)

Шугалій О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУЧАСНОМУ СВІТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасному світі штучний інтелект відіграє досить важливу роль. А що саме, він собою представляє? Штучний інтелект – це здатність автоматизованих систем імітувати деяку поведінку людини, зокрема, виконувати задачі та поступово навчатись, використовуючи зібрані дані.

Початкова мета його створення полягала в тому, щоб полегшити життя людства та допомогти в пізнанні нових горизонтів. Поява революційно-нової технології здійснила стрибок у розвитку науки та суспільства. За допомогою практичного використання штучного інтелекту, з'явилась можливість перекласти виконання важкої роботи з людини на машину, відкрились нові можливості в медицині.

В даний час люди використовують штучний інтелект для виготовлення інтелектуальних машин, щоб допомогти тим, хто цього потребує. Виробники застосовують новітні технології протягом багатьох років, з кожним днем заводи стають все більш автоматизованими. Роботи проникають в безліч секторів робочих місць і замінюють потребу в людських ресурсах для різних ролей, включаючи транспорт, медичні процедури, військові програми та навіть промислові і комерційні галузі. Але швидке зростання інноваційних пристроїв та заміна людей на штучний інтелект, потягло за собою зменшення кількості робочих місць та поширило безробіття.

Задача штучного інтелекту полягає в створенні системи, яка мислить та діє як людина. Ця технологія стала замінити людині реальне спілкування. На сьогоднішній день в побуті штучний інтелект представлений у вигляді голосових асистентів, таких як «Alexa», «Siri» та їх аналогів, які спрощують пошук інформації в мережі Інтернет. Є проміжною ланкою між людиною і виконавчим механізмом в системі «Розумний будинок» для управління побутовими приладами. Робота асистентів базується на принципі розпізнавання голосових команд. Експлуатація яких, певною мірою виключає необхідність живого

спілкування з іншими особами, і може призвести до замкнутості людини та досить помітної деградації. Також, є дослідження, що стверджують про те, що голосові асистенти, маючи доступ до того, що говорять поблизу їх, можуть записувати інформацію та поширювати її. Це недопустимо, оскільки конфіденційна інформація може потрапити до сторонніх осіб та завдати суттєвої шкоди фізичній або юридичній особі.

Ще одним важливим застосуванням штучного інтелекту, є використання його для освоєння космосу. Так як, на сьогоднішній день обмін інформацією між космічними станціями і Землею відбувається в дуже повільному режимі, це затримує освоєння і дослідження інших планет. Наприклад, при дослідженні Марса, через те, що планета недостатньо добре вивчена, може виникнути ситуація, яка потребує негайного прийняття рішення. Для вирішення цієї проблеми, є оснащення дослідних машин штучним інтелектом для миттєвого реагування на місцевості при виникненні нестандартної ситуації.

Розробляючи штучний інтелект, важливо подбати про безпеку, так як, якщо людина втратить контроль над ними, розумні роботи можуть захопити владу над усім людством.

*Науковий керівник: Скиба О.П.,
канд. філос. наук, доцент*

UDC 1 (091):316.25 (043.2)

Beznitska D.A.

National aviation university, Kyiv

PROBLEM OF LONELINESS: PHILOSOPHICAL ASPECT

Problem of loneliness seems to be purely human one. Loneliness haunts a person throughout the entire historical process. It is such a problem, the meaning of which seems to be clear to everyday consciousness. But this is an erroneous opinion, since the problem of loneliness hides deep contradictions.

Philosophical study of the problem reveals that the foundations of human loneliness are inherent in his essence and existence. On the one hand, they are conditioned by the specificity of the unique human nature, and on the other hand, by individual human existence.

Philosophers of different eras have tried to find a definition of loneliness, find out its features, find ways and means to overcome it. Aspects of the problem of loneliness have been associated with following interactions: «Self–Other» (interpersonal character of loneliness), «individual–society» (social character of loneliness), «man–world» (transcendental character of loneliness), «Me–Myself» (integral loneliness). Consequently, the foundations of the problem are equal and should be combined, not opposed, since the priority of one over the others leads to one-sided and biased interpretation of the problem of loneliness.

Man inside contrasted two natures – physical-biological and social. Man realizes his involvement in a terrible conflict - he is a part of nature and yet self-awareness takes him beyond nature, makes him separate from everyone. In the work «Thoughts»

B. Pascal reflects on the attempts of man to get rid of loneliness at the cost of losing his own identity. In his research, he came to conclusion that people avoid being alone with themselves, with their thoughts. Instead of spending time in peace, people indulge in all kinds of activities.

Regarding the inter-individual type of loneliness, let us recall that there are a number of factors, circumstances, and conditions determining it. Take into account such a factor as a lack of friends. In modern times, the age of instrumental relationships, opinion polls say that people avoid friendship because they do not see the pleasure of intimate-personal relationships of such kind. Rather, the goal is to avoid suffering from separation and boredom.

Social loneliness can be defined as the inability of an individual to relate not only to other people but also to the values and ideals of society. A special sign of loneliness, caused by emotional isolation, is embarrassment, and a special sign of loneliness caused by social isolation is a feeling of rejection, and therefore of insignificance, abandonment. Social isolation causes a person to feel meaningless, the futility of their own existence, their own insignificance, as well as tension and despair.

True friendship, as well as social integration, tend to disappear where hyper individualism, selfishness, instrumentalism of relationships dominate, when a person seems to be not a goal but a means to achieve someone's success, power, position, acquisition of money and so on. The punishment for this is social loneliness, which contributes to neither physical health, nor inner harmony.

If we consider loneliness as a fundamental phenomenon of existence, then its cause must be sought in the depths of the inner world of the individual, in the phenomenological inconsistencies of his ideas about the value of his own «I». A person for whom his own inner world is closed will not be able to live fully in the outer world. Therefore, the position of existentialists is correct, viewing a starting point of its study to be the fact that people are initially lonely. No one else can share our feelings and thoughts with us, because disunity is an essential state of our experiences.

From the above, we deduce the destructive effect of loneliness on man, manifested in the defect of human existence, which is a consequence of loss of direct connection with the world, significant interaction at the level of «Self–Other» and inability to organize their own lives in all its possible and actual manifestations.

However, can loneliness become a creative force due to the possibility of solitude and self-absorption? The constructive impact of loneliness is expressed in the ability of a person to realize the power and significance of his own Self, capable of going beyond its limits and asserting itself, to initiate the shift from «Self–Other» to «I–Thou» and «We». A person can overcome loneliness only when he is psychologically open to a constructive dialogue, accepts and respects the value of «Others», tries to understand them.

Literature

1. Habermas J. Toward a theory of communicative competence // *Recent Sociology* 2 [ed. H.P. Dreitzel]. New York : Macmillan, 1970. P. 115-148.

*Scientific supervisor: Abysova M. A.,
PhD in Philosophy, Associate Professor*

HATE AND ANGER: NON-CLASSICAL PHILOSOPHY APPROACH

Representatives of non-classical philosophy introduced many unexpected turns and insights into the problem of philosophical comprehension of man. In particular, the question was raised about the openness of human nature, which presupposes the improvement of his inclinations, the disclosure of his potential. However, at the same time, the problem of the path and the result of these transformations arose?

This issue was not ignored by classical philosophy. Even Aristotle says that man, unlike other living beings, has the ability of transformation. However, everything that the classical tradition relies on in the study of man - human nature, integrity, self-identity, historicity, sociality - gradually loses meaning in non-classical studies.

In the classical period, philosophy considered man as the highest achievement of evolution, focusing on his rationality and mental sanity. However, gradual disappointment in man caused by the discovery of negative traits, destructiveness, unreasonableness, and absurdity of human behavior undermines the idea of the norm as an indicator of human nature.

Friedrich Nietzsche is a representative of non-classics, from which a negative assessment of man as a natural being starts to be proclaimed. It is he who sharply criticizes the ideal of a noble man, trying to protect the oppressed and disadvantaged. The German philosopher reveals the other side of altruism, self-denial and sentimentality. He denounces the thesis about the inherent good in human nature, about the reason as an authority, about the future as a result of progress, the realm of justice and freedom. F. Nietzsche's idea of the superman was not once accused of being consonant with the Nazi project; the theory of the «golden billion».

In work «Anatomy of Human Destructiveness» E. Fromm describes the destructive mechanisms of human psyche and behavior. K. Lorenz tries to deduce aggressiveness from the very process of evolution as its natural result.

The study of the unreasonable, neurotic and pathogenic characteristics of man is continued by Z. Freud. If the classics for a long time have carefully fenced off the reasonable from irrational, hoping that the mind would eliminate the evil of the world with all-pervading power. However the First World War dispelled these illusions, showing that man can act aggressively without correlating with the reason. Human psyche is a repository of semi-conscious anxieties, viscous fears. Z. Freud proclaims the limitation of reason as a guideline for behavior, removes the border between a norm and a pathology.

So what does it mean to be man today? Does this mean to be the bearer of blind passions, affects, manifested primarily in aggressive and anger behavior? Is it necessary to unleash the destructive possibilities of the psyche in order to get a free person?

Judging by the realities of today, man has become a problem for himself. By releasing his destructive potential, shaped by hate and anger, man deprives himself of all social privileges. The destructive vector of behavior, on the one hand, frees a person

from routine social and normative dependence, but on the other hand, it drives him into a situation of loss of identity, disappearance of connections with people, and alienation.

In conclusion, it should be noted that despite a significant contribution to the development of anthropology, the non-classical tradition has dramatically problematized human existence. Instead of searching for the essence and nature of man, representatives of non-classical philosophy suggested that man, as an open project, finds his navigations in the mode of implementing various anthropological practices, rejecting the norm of differentiating between creative and destructive actions.

*Scientific supervisor: Poda T. A.,
PhD in Philosophy, Associate Professor*

UDC 37.022:355:1.101.014 (043.2)

Yelenovskiy I.V., Kondratiev A.G.
National aviation university, Kyiv

MACHINE TRANSLATION AS A TECHNICAL DEVICE IN EDUCATION (CULTURAL ASPECT)

Machine Translation (MT) is an automated translation of the text performed by a computer. During the process, a text or speech provided is not accompanied by additional instructions, resulting in the translation of the input. The translation process takes place without human intervention (sometimes post-editing is needed).

MT research started since 1940's. Initially, MT results disappointed investors, but the development of computer technology in the 1990s radically changed it. Due to the emergence of information technologies the further development of MT has become extremely popular. It is widely acknowledged that other ways of overcoming language barriers in intercultural communication (creation of the universal language, for example) cannot match the effectiveness of MT. The advantages of machine translation are: high speed, low cost, confidentiality and versatility, as well as the ability to translate online.

Currently, MT engines are extremely popular and easily accessible to everyone via Internet. For example, within a click of a few buttons, Internet users can translate web pages or snippets of web content. As a result, there is an interest in machine translation (MT), its output, including linguistic education.

However, the weaknesses of MT are being identified comparing with translator's professional activity. Machine translation chooses simpler choice of words in the field of vocabulary and grammar (however, each time this system is improved, thus bringing MT closer to human language). Moreover, the context of the translated text is somewhat lost. Another disadvantage is the use of common expressions preventing an individuality from the style of the native speaker.

It has been observed that MT is considered to be a great support system in learning of foreign languages. MT can provide learners with tens of millions of translations per day. Some of machine translation provide the learners with facilities of checking the spelling as well as grammar mistakes.

However one of the biggest problems for people who learn foreign languages with

the help of MT is polysemy. The lexical or grammatical polysemy is one of the most difficult application challenges related to lexical meaning or overlapping of different grammatical forms of a single lexeme. This problem can be solved in two ways. The first way: there are automatic mechanisms involving fully computer-aided solution of this problem. The second way: there are semi-automatic mechanisms involving interactive man - computer dialogue, and are reduced to the fact that the computer provides the user with several alternatives from which he can choose the one that suits best in meaning. The problem can be solved automatically by using filters. That is, methods that do not affect the exact value, but impose restrictions on their spectrum. Examples of these kinds of filters are lexeme combination rules. Contextual dictionaries can also be used to translate polysemous words, the dictionary entries of which are algorithms for querying the context for the presence or absence of contextual determinants of meaning.

Another problem of machine translation in foreign language learning is verb-name transformations. Each lexical form is related to grammatical forms in two ways. On the one hand, a lexical form, even taken abstractly, reveals a meaningful grammatical structure. On the other hand, the lexical form in any utterance is always accompanied by some grammatical form. It appears in a particular function, and the cases in which the lexical form predominantly occurs constitute its grammatical function. The lexical forms having any common function belong to the same formal class. On the basis of different functions, overlapping formal classes may arise. The actuality of the problem of modeling transformations of verbal and nominal constructions for machine translation systems and text mining caused by the fact that these phenomena have been little studied in terms of their computer implementations.

Another issue worthy of attention is the translation of phraseological combinations in machine translation systems. The main difficulties encountered when translating idioms are the complete absence of an analogue in the target language; the presence of idioms similar in meaning, but different in scope and connotation in the target language. Therefore, every time a machine translation is used in a text with idioms, it is necessary to revise to avoid inaccuracies.

Finally, it should be noted that translation performed by machines can not create perfectly accurate translations. The technology has improved drastically during the past 10 years, but it is certainly still a work in progress. At the same time, modern MT systems have become indispensable assistants in the translation of large amounts of information, because they dramatically save time and efforts. So, we conclude that machine translation can only facilitate and accelerate linguistic education. The results of machine translation almost always require human re-editing.

*Scientific supervisor: Abysova M.A.,
PhD in Philosophy, Associate Professor*

ЗМІСТ

Cognitive and communicative aspects of foreign professional communication	3
Foreign languages for specific purposes	114
Іноземні мови для фахівців гуманітарної галузі	196
Лінгвокультурологія	260
Physical education in modern conditions	337
Актуальні проблеми сучасного філософського знання	374

Наукове видання

ПОЛІТ
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ
ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Тези доповідей
XXI Міжнародної науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

5–9 квітня 2021 року

ТОМ 2

Опубліковано в авторській редакції

Підп. до друку 30.03.2020. Формат 60x84/16. Папір офс.
Офс. друк. Ум. друк. арк. 25,1. Обл.-вид. арк. 25,1.
Тираж 100 пр. Замовлення № 43-1.

Видавець і виготовник
Національний авіаційний університет
03680. Київ – 58, проспект Космонавта Комарова, 1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 977 від 05.07.2002

Ладогубець Н. В.

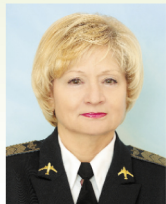
Алпатова О. В.

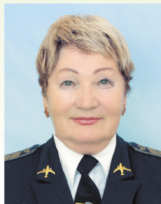
Кокарева А. М.

Хоменко-Семенова Л. О.

Акмадїнова О. М.

Лузік Е. В.

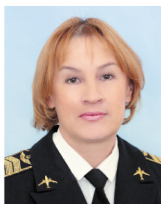
Дротянку Л. Г.

Литвинська С. В.

Люрменко І. І.

Котикова О. М.

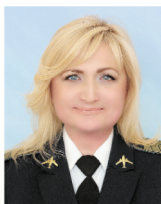
Помиткіна Л. В.

Сидоренко С. І.

Ковтун О. В.

Хомерікі О. А.

Вржешневський І. І.

Шостак О. Г.

03058, м. Київ, просп. Любомира Гузара, 1,
корпус 8а, поверхи: 6–15,

+38 044 406-70-36, +38 044 406 75 00

gmi.nau.edu.ua, guman@nau.edu.ua

Електронний репозитарій: <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/3>

[facebook.com/flsc.nau](https://www.facebook.com/flsc.nau)

[instagram.com/flsc_students](https://www.instagram.com/flsc_students)

